

EUGEN BARBU
NICOLAE-PAUL MIHAIL

RĂZBOIUL UNDELOR

EDITURA
ALBATROS

EUGEN BARBU
NICOLAE-PAUL MIHAIL

RĂZBOIUL UNDELOR

— ciné-roman —

EDITURA ALBATROS

Ilustrația copertei : ION OLARU

Seara aceasta din Ajun de Crăciun putea să fie o seară obișnuită, asemănătoare cu alte seri din preajma Nașterii Domnului, cu înghesuială pe străzi, cu mulțimea aceea bîlbîind prin puțină lumină lăsată de ferestrele prost camuflăte și de felinarele albastre care aruncau stranii fișii violete pe trotuarele pline de zăpadă, murdărite și zdrobite de pașii nenumăraților trecători prin acest cartier atît de aglomerat din preajma Pieții Națiunii. Se auzeau din cînd în cînd stridentele fluieri ale sergenților care strigau spre micile dughene din străzile Gabroveni și Lipșcani :

— Stinge, mă, becul, că te trimit la Curtea Marțială !

— Lumina !

Și pe urmă, uruit de metal sau obloane de lemn trînite cu furie și glasuri de bărbați care înjurau pe cei dinăuntru. Se mișcau perdelele negre ale micilor bodegi, acoperind intrările prin care năvăleau spre strada înțesată toate mirosurile posibile : de bere trezită, de rachiu prost și de carne învechită, sau amestecul imprecis al glasurilor băute, de bărbați : dezertori de pe front, cu acte în regulă, procurate cu sume bunicile, samsari ce afișau infirmități inexistente, dar bine puse în pagină, adică cîte un picior de lemn bine camuflat, pentru că aici te expuneași raziilor dese ale poliției sau ale patrulelor militare și purcarea actelor se făcea cu mai mare atenție ca în alte locuri ; femei suspecte, rău fardate, grăbite numai în aparență ; hoți de buzunare care își făceau meseria cu prudență ; persoane aflate după tirguială pentru serbările Crăciunului ; soldați germani în permisie, mirosind de departe a rom ; lucrători mergînd pe trei cărări și toată acea pleavă a unui astfel de cartier în care se învîrteau sume considerabile și se făceau afaceri rapide cu cafea sau schimb de

efecte militare, cum ar fi cizme sau bucăți mari de toval, vîndute pe sub mîină de subofițeri plecați în permisiile scurte de la unități. O privire mai atentă ar fi descifrat în această mulțime, către orele 19,30, grupuri mici, de doi sau trei agenți de poliție, ușor de recunoscut după hainele prost călcate și cam asemănătoare, de stofă tip și mai ales după pălăriile cu boruri largi, negre, lăsate pe ochi, dînd personajelor un aer cît mai misterios posibil, ceea ce pentru un om urmărit este o mană cerească, pentru că recunoașterea se face fără mari eforturi. De altfel, la o statistică sumară, s-ar fi constatat că în vecinătate, în dreptul magazinului *Vulturul de mare*, la ora aceea incertă, cu fulguală ușoară și un frig suportabil, se aflau mai multe femei decît bărbați, cele mai multe îmbrăcate în paltoane destul de sărace, tip, dintr-o stofă aspră, maro sau gri închis, sau în cîte un mantou demimilităresc cu bumbi de alamă, din camgarn prăzuliu, vopsit în albastru sau negru. Dominau lodenele, și ele croite în stil husar, pînă în pămînt, sau broboadele lucrătoarelor de la Regie, aflate după tirguiele. Băteau ținte de bocanci soldățești și copiii se strigau în gura mare, privind la beteala săracă din pomii vitrinelor ce arătau și ele jalnic.

Tinărul care ducea în mîna dreaptă un geamantan destul de greu la purtat și voia să mascheze aceasta căuta un număr de casă din apropierea magazinului universal și se întreba de ce fusese ales tocmai un astfel de loc pentru instalarea, în săptămîna aceea, a postului de radio. O oarecare rațiune ar fi existat : mulțimea prin care te puteai strecura fără să atragi prea mult atenția cu un geamantan în care se aflau piesele principale ale aparatului de transmisie ; dar din punctul de vedere al urmăritorilor, tocmai aici ar fi trebuit să fie făcute cele mai dese razii, pentru că și vînatul era destul de numeros : oameni fără căpătii, fugiți de la regimente, soldați în permisiile expirate și femei de moravuri ușoare. Dar nu pentru a se gîndi la astfel de lucruri fusese trimis Marcel Petrișor la adresa indicată. Privi cîteva ganguri întunecate, își făcu socoteala pe unde ar putea să dispară, dacă s-ar fi ivit vreo primejdie, numerele caselor erau șterse, ici și colo putea să mai distingă cîte o cifră și să socotească în gînd cam pe unde s-ar afla celelalte. Mulțimea îl presa, îl arunca de pe tro-

tuarul alunecos, toți erau grăbiți, halucinați parcă. Voci amestecate se întretaiau și în zarva asta amenințătoare, hainele lui, nici prea bune, nici prea rele, peste care îmbrăcase un loden gri, cu părul foarte lung, nu puteau să atragă atenția prea mult. Colonelul glumea câteodată cu ei, spunându-le : „V-am ales tocmai pentru că aveți niște figuri obișnuite, ca smîntîna, nici cu carne, nici cu brînză, figuri de dascăli de biserică de țară, de țircovnici, totul e să păreți onorabili, să nu faceți pe deșteptii mai mult decît trebuie, să nu vă înfoiați cum fac curcanii...”

Marcel coti spre strada Gabroveni, mai îngustă și mai puțin aglomerată. Pe aici, pe undeva, trebuia să fie casa cu pricină. O locuință cu două ieșiri, i se spusese, așa cum erau toate casele conspirative, dacă nu te dibuie de la început, că atunci degeaba există două ieșiri. Era obosit, lucrase pînă atunci la bancul lui optic de la IOR și acum frigulețul plăcut, mulțimea gălăgioasă îl scoteau din obișnuința diurnă. Trebuia să se întâlnească ca de obicei cu Virgil, să monteze în circa 30 de minute postul, adică să scoată de pe un acoperiș, deocamdată necunoscut, antena telescopică, s-o camufleze, să tragă firul în odaie, să instaleze undeva cît mai puțin vizibil blocul de emisie-recepție, să verifice funcționarea superheterodinei, să verifice acumulatorii aduși de celălalt, să asculte în căști dacă emisia poate avea loc și pe urmă să se uite la ceas, să aștepte ora obișnuită a primei emisiuni, timp în care ar mai putea fuma o țigară și sta puțin de vorbă cu omul cu care lucra, și el ostentiv de muncă de peste zi, încordat, cu o ureche afară, cu alta la cel ce păzea o intrare, căutînd să deslușească în larma obișnuită vreun semnal de avertizare. De cîteva luni făcea același lucru, seara, la 18,30, o emisiune de o jumătate de oră și pe urmă alta, peste două ceasuri, timp în care nu se ieșea din casă, cel mai dificil de altfel, pentru că era mai ușor să fii în emisie decît să pîndești zgomotele unei case necunoscute, să auzi voci ce parcă spărgeau pereții (pentru asta era de vină ușoara emoție a muncii făcute), și iar să cazi într-o liniște suspectă, să zaci ca în fundul unei ape și să aștepti scurgerea timpului ; dar nimic nu egala această frică sau spaimă, ziceți-i cum vreți, senzația de mai apoi, cînd se ieșea în stradă cu mîinile în buzunar, pentru că aparatura era luată de alt-

cineva și cărată în altă parte abia la capătul săptămânii, când se schimbă locul de emisie, și atunci un sentiment de ușurare, de euforie îl cuprindea, și orașul căpăta și el o strălucire specială; se simțea, ciudat, ca un om foarte bogat care ar fi câștigat cu fiecare zi trecută ceva ce nu se putea calcula, o imensă bogăție, totuși. Și mereu sentimentul de reprimare impus de datoriile de ilegalist, despre care mereu le vorbea Colonelul, nu certându-l, dar spunându-le cu glasul lui ușor ironic niște povești cu alți oameni, care făcuseră aici sau în altă parte și lucruri bune, dar și greșeli, din care trebuia învățat. De fapt, niște fabule cu tilc, pe care dacă aveai urechi de auzit, le auzai, dacă nu...

Cineva îl privea cu o atenție care-l făcu să umble mai puțin grăbit. Sau, cum spunea șeful lor: „Nu te pripici la fata la măritat, trebuie să ai mereu aerul că puțin îți pasă de ce-i în jur! Ca unul scăpat în vacanță de sub poălele maică-si...”

Trase cu coada ochiului și atunci își dădu seama că în jur exista nu un agent, erau mai mulți, eșalonați pe un trotuar și pe altul, la distanțe precise, privind cu atenție la cei ce le treceau prin față, cântărindu-l cu un ochi expert. „Pe mine câți bani dau?” se întrebă, și făcu una din nebuniile care-i plăcea cel mai mult în astfel de împrejurări: se duse la omul care-l privise intens un minut și, fără sfială, îi ceru un foc.

— Permiteți?

— Cum nu, cu plăcere! zise mecanic celălalt și-i întinse țigara lui aprinsă.

— Provincial? întrebă profesional polițistul.

— Da, mă duc la o damă, mi-am luat țoale pe o lună, știi cum e în împrejurări din astea, și o pulpă de porc pentru sfintele sărbători, plus două kilograme de vin...

Vorbise destul, erau prea multe precizări, dar omul din fața lui îi făcu cu ochiul:

— Înțeleg. Petrecere bună...

Porni încet, negrăbit, cu ochii în galantarele sărace, simțind însă în spinare privirea curioasă a celui care-i dăduse să-și aprindă țigara. Fluieră încetisor fără să se mai întoarcă și reluă socoteala numerelor. Mai avea cinci sau șase case și ajungea. Nu putea fi în altă parte. Bine

ales, niște magazine, curte adîncă, plină de deschideri laterale, balcoane de fier, acoperișuri plate și restul...

Atunci se auzi frîna unui automobil, undeva pe o stradă laterală, scrișnind ca în filmele cu gangsteri și fluieri rapide, bocănituri și pașii tirșiți ai unei mulțimi care se sparge și fuge care încotro. Se auzeau glasuri de femei și pe urmă apeluri în gura mare :

— Nu mișcă nimeni, actele ! Hei, camarade, ușor, unde o întinzi ?

Marcel simți gustul neplăcut al fricii în cerul gurii și o ușoară nădușeală în spinare. „Acum, și mai mult calm, cit mai mult calm !“ Intră în primul gang tot cu pas degajat, ca și cînd aici era locul pe care-l căuta. Nu se afla la prima razie, dar, așa cum prevăzuse, locul nu era cel mai sigur din lume. Trecu de cîteva uși acoperite cu obloane, auzi strigătele celor din strada Gabroveni și pașii unor fugari, îmbrîncituri și proteste ale unor femei. Veni spre el o siluetă înaltă, ușor aplecată, un bărbat care arăta ceva în palmă :

— Domnu, domnu... Ascultă, domnu...

Trebuia să iasă undeva, în altă stradă, și să scape de blocajul pe care-l ghicea. Găsi o intrare strîmtă pe lîngă vitrina unei cofetării, plină de dulciuri fără culoare sau de o culoare spectrală în lumina fosforului vechi și plin de praf. Cîneva fugea în fața lui, alunecă și căzu în brațele unor indivizi care parcă numai asta așteptau. Străbătu un gang lateral, un bec chior, albastru, lăsă pe cimentul curățat de zăpadă urme ciudate, mirosea a mușceai, se auzea un radio care cînta marșuri și vocea unui copil care striga cît putea :

— Nu găsec untdelemnul !

Urcă cîteva trepte, agenții treceau în goană prin dreptul gangului.

— Fără cliștii de-astea, zicea o femeie, ori te spui lui bărbati-miu...

Se întoarse, străduța era liberă, numai să nu fi pîndit cîneva după colț. Trebuia să riște. În momentul acela realizează care era imobilul în care ar fi trebuit să intre : un fel de falie de ciment cu trei etaje ; la ultimul, un magazin de îmbrăcat mîreșe, geamuri mari de atelier plin de manechine prăbușite, și, mai jos, o Croitorie anunțată de

litere șterse de ploi, la parter o *Dricărie* arătînd falnice coșciuge cu rame metalice și coroane de hîrtie creponată : *Servim zilnic între 7—13 și 16—20, la comanda clienților.* Surîse ușor. În fața intrării, doi agenți barau scara pe care o ghici mai mult decît o zări. *Stînga împrejur !* își spuse Marcel Petrișor. *Astă-seară o să emitem din pătucul nostru drag, din plăpumioară. Așa le trebuie dacă aleg astfel de locuri unde nu ai unde să arunci un ac.* Și o mînie ciudată îl cuprinse. Sigur că nimeni nu voia să-i trimită într-o capcană, dar iată, ghicise că vor avea dificultăți. La urma urmelor, ce erau și schimbările astea dese ? *Din cauza aparatelor Gonio,* ziceau cei de la Centru. *Vă filează, pușori, cît ai bate din palme,* asta și explica durata scurtă a emisiunilor și prudența exagerată din cauza căreia se afla aici. Păși iar încet, fără grabă, în strada Lipscani. Nici nu-și dădea seama ce ocol făcuse. Strada nu era deșartă, dar se golise, oricum, pîlcuri, pîlcuri de oameni se înghesuiau spre două puncte din capetele ei. Trebuia să treacă printr-un baraj sau să se întoarcă și să bîjbie prin gangurile și scările necunoscute ale acestor imobile dărăpănate, mirosind a zeamă de varză și a fasole acrită, de post. Iar auzi țipete de copii, un geam se sparse căzînd vătuit pe zăpada unei curți interioare, pe urmă se făcu o tăcere înspăimîntătoare care dură exact un minut, lung cît un secol.

— Urcă ! se auzi o voce cunoscută.

Era Colonelul, în palton cu guler de vidră, cu melon, arătînd ca un doctor sau ca un avocat.

Fără să ezite, aruncă geamantanul greu între picioarele șefului său, fără să-l mai prevină, cu o lipsă de respect de care se miră mai apoi.

— Nu aici ! spuse celălalt, fără să arate vreo mirare. În față, pe locul șoferului. Conduci, nu-i așa ?

Pe toate le știa, ca un om mare, cum zicea în glumă despre el Virgil. Cel de la volan îi făcuse loc și-și punea grăbit un fel de șapcă cu tiv de aur pe care mai avusese timp să citească cu coada ochiului, într-o fracțiune de secundă, cuvîntul *Suisse*.

— Știi franțuzește ? întrebă Colonelul, în timp ce el porni motorul, cu un gest reflex.

— *Fiat* ? îl întrebă pe șofer.

— *Fiat*... Ai grijă la schimbător...

— Nu mi-ai răspuns, făcu Colonelul, de pe bancheta din spate.

— O rup puțin.

— Atunci nu vorbești de loc, dacă te întreb eu ceva spui doar atât : *oui* sau *non, monsieur*. Mină încet, nu te grăbi, ia un aer ca și când ai mai văzut de-alde astea...

— Am înțeles.

Simțea cum bancheta pe care stătea era presată de greul geamantan în care se aflau piesele postului. Colonelul îl împingea cu picioarele. Îi zărea chipul zîmbitor prin oglinda retrovizoare, părea încântat de ceea ce vedea. Mașina patina puțin, șoferul îmbrăcat și el într-un palton bun îi șoptea din cînd în cînd cite ceva cînd greșea comenzile, dar nu greși prea des pînă la primul cordon de agenți care bloca strada, triind pe cei ce voiau să iasă din această încercuire.

— Și Virgil ? mai întrebă Marcel.

— Vom ști mîine...

Colonelul părea calm, aproape nepăsător, și asta îl cam enervă pe tînăr, voi să-l întrebe cum de apăruse ca din pămînt, dar își dădu seama că ar fi făcut o prostie.

„Cum adică, s-a ivit ca din pămînt ? Doar el era însărcinat să acopere echipa, era normal...” Tăcu și privi iar înainte. Un civil cu pălăria nouă, neagră, prea lustruită, atunci parcă scoasă dintr-un galantar, se apropie, saluînd politicos :

— Actele dumneavoastră !

În locul lui, Colonelul răspunse repede într-o franceză pe care nu o putea urmări.

Comisarul Vasile Ciripoi nu era prea bine dispus în această seară de Ajun. Nu că-l durea faptul că nu se afla lîngă familie, nevastă, plus trei copilași, care mai de care mai gălăgios, dar i se părea înuman să stai la colțul străzii și să legitimezi lumea tocmai acum, în preajma sărbătorilor celor mari ale Nașterii Domnului. „Astea-s lucruri care

irită, domnule ! gîndea. Înțeleg, există cerința să cauți pe dezertori, pe infractorii politici, dar, la drept vorbind, ăștia, pentru că ei pe comuniști îi căutau, nu se bagă, domnule, în înghesuiala asta, nu-ți ies ca musca pe nas înainte taman aici, în locul ăsta aglomerat, stau în banca lor, își văd de treabă, pe unde își vor fi văzînd de treabă, nu se amestecă în mălaiul ăsta. Și-atunci ? Prinde orbul, scoate-i ochii !“ Ideile domnilor granguri care stau pe sofale și gîndesc, chipurile, în timp ce el se freacă aici cu golanii, cu muierile astea care nu ar avea una acte la ele, și ce să faci cu atîtea ? Să le bagi în dubă și să umpli sub-solul de la *Pache* cu ele, să le triezi, să le trimiți la baie, să le scotocești ca să-ți auzi vorbele alea frumoase de le știa numai el, cu ai lui... Fleacuri. Dacă ar fi după mîntea sa de om călit în rele... Nu aici, în Lipskani, în Gabroveni ar trebui căutați infractorii politici. Nu mai e vremea romantismului de la începutul războiului. Acum se lucrează cu complicități la nivel înalt. Parcă nu știa și el și șeful său, Mizdrache, că adevărații complotiști sînt protejați de miniștri din guvernul lui Antonescu și chiar Mareșalul se face că nu a aflat nimic, că în spatele acestei intransigențe se ascunde o dulce închidere de ochi ? Ce să găsești în fața magazinului universal *La vulturul de mare* decît plevușcă, femei care cară untdelemn și-l revînd la speulă prin mahalale, sau nenorociți de fugiți de pe front, fără acte, care mai lungesc concediile pentru a scăpa de păduchi și mizerie, de gloanțe ori de Siberia ? Dar asta e treaba organelor militare care însoțeau razia lor, el dăduse dispoziții clare :

— Teicuță (ăsta era ajutorul său, mîna dreaptă, băiatul adus de la Comisariatul 3, din Pantelimon, scos de la afacările cu găini și furțișaguri de 50 de lei, adică din lumea mică și introdus în Siguranța Generală a Statului, cum scanda solemn Mizdrache la ședințele lor intime, de la etajul 5, unde se punea țara la cale), tot ce e uniformă și livret militar nu ne privește, bălatule, să caute patrula în ranițe, noi avem treabă cu civilii. Și nu cu orice fel de civilii. Dumneata te uiți în ochii lor și mi-i triezi de la început. Ala *da*, ala *nu*, fiecare după posibilități, avem treabă delicată de făcut și nici nu e bine să înghesui lumea pe la colțul străzii taman acuș', cînd stă cu sarmaua-n

gît, că s-a născut Domnu nostru Isus Cristos și e păcat să necăjești lumea. Pe politic, dragă Teiculiță, mi-l cunoști dintr-o privire, ăsta e mai subțire, și se uită în ochi și face pe domnul, are în portofel acte bune, tipărite la tipografiile lor secrete, dacă nu ești atent te trezești și cu un avertisment, că au pile, domnule, noi sîntem niște gugumani, asta e, așa că vezi ce faci...

Oamenii lui triaseră cîteva sute de inși. Nu era mare brînză, vreo 14—15 suspecti, dacă se puteau numi suspecti niște tineri și vreo doi cam de 40, dar nu cine știe ce, *plătică*, aprecie. Așteptau pe trotuarul abia dezghețat, în ninsoarea mărunță sub lumina albastră a becurilor, privind plictisiți la chipurile presarilor care-l înconjurau pe comisar. *Plevușcă!* hotărî definitiv, și se uită după mîieri, care erau plăcerea lui. Dar nici aici nu era cine știe ce marfă, trecătoare necăjite, venite de prin birouri, funcționare amărîte sau lucrătoare de prin fabrici, cu ținci acasă, pornite după o fustă sau ceva pentru rude, cu bani puțini în poșetele de piele falsă, cam înfometate și nedormite, nu semănau cu fetele dulci pe care le procura lui Mizdrache de la *Fu-Chang* sau de la *Maxim*, toate numai parfum nemțesc, obținut în așternuturi de la belferi, cu ciorapi de mătase italienești sosiți din aceleași surse în geamantane diplomatice din care se mai alegea și el cu cîte o pereche, două, dacă nu trei, la percheziții în casele clandestine de toleranță, pentru a le duce nevestei și prietenelor sale, care nici ele nu ziceau *nu* cînd soseai cu așa o plească de import, și ce import pe astfel de vremuri...

Se ivise Teică, cu surisul lui unsuros, cu privirea aceea de drogat :

— Dom'comisar, am unu suspect, nu vreți să vă uitați nițel la el ? Vorbește anapoda și mi se pare că o să avem de furcă. Face pe nebunu, cerc să vorbească cu dumneavoastră. I-am spus să-și vadă de treabă dacă nu vrea să-l pun repede la presiune, dar el tot cu gura mare, nu tace...

I-l arătă. Nu avea 25 de ani, înalt, deșirat, parcă minca numai miercurea, cu un aer obraznic de parlagiu, cu un geamantan moale de piele în mînă, palton pe puncte, dar bocanci americani, de la bursa neagră, în picioare.

Ciripoî dădu diagnosticul sec :

— Teică, du-l la *brigadă*, asta vinde tutun și țigări străine, ascultă la mine. Politicii nu ți-ar ieși încălțați în pantofi americani, să-i tai. *Dermata* poartă, sau *Mociornița*, ca să nu bată la ochi. Nu e ce crezi tu...

— Să trăiți, dacă ziceți dumneavoastră, îl trimit la *Diverse*.

— Pe urmă oamenii noștri nici nu ciripesc, fac lampa mică, dragă, la înghesuială, alt stil... Pricepi ?

— Pricep...

— Stînga-mprejur și ochiu'mare, să nu-ți treacă vreun bolșevic printre picioare. Vezi că băieții ăia noi (aveau trei motologi de agenți, proaspăt angajați) se mișcă ca ochii mortului, nu-mi place.

— Înțeles !

Era sistemul lui de a-și teroriza subalternii, sistem învățat de la Mizdrache, care nu ierta. Întîi îți făcea frică pe șira spinării și pe urmă îți cerea ceva. Adică să nu ai dumneata liniște în sufletul dumitale, asta era deviza lui. Trecu o femeie splendidă, două vulpi la gît, capișon de blană, parcă era Ana Karenina de la cinema cu Greta Garbo sau dracu știe cu cine, din '37, la Vox, aici pe Lipscani ; sau nu, ăla era alt cinema, cum naiba-i zicea ? *Roxy*. Da, *Roxy*... Ce damă ! Asta i-ar plăcea lui Mizdrache, cum le vrea el, numa-n mănuși și-n mătase pe dedesubt, să aibă pielea ca laptele, să sară banu din țîța ei. Coaptă nițel, taman bună pentru grangurele lui, cop-tică. Dar dacă era nevasta cuiva, nu se făcea, în general nu agăța femeile pe stradă, le studia mai întîi ; cînd îi cădea nebunului cîte una cu tronc, cerea două săptămîni. *Mult !* zicea Mizdrache. *Mult, da'face*, răspundea el. *Face, domn' șef...* Și o studia. Nu se putea să nu aibă o gaură în babord : o rudă care făcuse ceva, un amant despre care nu știa decît brigada *Moravuri*. *Miss România* să fi fost și tot găsea ceva cu care s-o șantajeze și s-o invite să dea lămuriri. „Înțelegeți, doamnă, acum cu războiul noi nu ne facem decît datoria, trebuie să știm, să aflăm, dacă ne-ați da o relație, două, acolo, ne-am descurca și noi și pe urmă mai am și un șef care nu iartă, pentru el Siguranța Statului nostru se află înainte de toate și spiona-jul se face cu dame, să mă scuzați de limbaj, așa că poftiți la dumnealui și vă explicați, că eu nu mai am nici o

putere și nici nu ar trebui să afle soțul dumneavoastră. Știți cum e în cazul ăsta. Noi sîntem discreți, dar muncește atîta lume în *Direcția* noastră și pe urmă dacă amicul dumneavoastră lucrează pentru comuniști, pentru criminalii ăștia politici? Șeful trebuie să știe tot, să i vă destăinuieți, dar așa, sincer, ca la popă. Pe urmă este un gentleman, să știți de la mine, nu o să vă supere cu nimic, discret, bine crescut, nu suflă un cuvînt. Vrea numai să fie cu conștiința împăcată. Nici nu o să discutați cu el la birou, pentru că e prea multă lume, există locuri discrete..." De acolo înainte, Mizdrache se descurca singur, că era major și vaccinat... Se mai găsea cîte una care se înfoia la el și spunea cu un glas de mare doamnă: „Dar ce crezi, domnule, că merge cu mine, să fiu cercetată la secret, unde vreți dumneavoastră? Parcă nu știu cine sînteți și ce vreți? O să fac reclamație la domnu' Ică Antonescu pe care-l cunosc din copilărie, sau și mai rău: trimit un memoriu la Mareșal care e integru și nu înghite șantajarea femeilor serioase..."

Asta ar fi mers la altfel de oameni, dar la Ciripoi, nu. Fiecare dămuță din astea avea cîte un călcii al lui Ahile și el nu făcea altceva decît să încline din cap și să spună: „Doamnă, nu aveți decît să faceți memorii unde vreți, dar aici e vorba despre o problemă gravă, să știți!“ Și urma o aluzie: „Nu aveți dumneavoastră un frate sau o soră care e încurcată cu..." Spunea un nume, de obicei exact. Femeia confirma. „Dacă e așa, aflați, doamnă, că o să aveți neplăceri. Femeia aceea e agentă a *Intelligence*-ului sau a *NKVD*-ului, sau nu știți ce-i acela *NKVD*-ul?“ Urmau detalii, dar ce detalii? Ai fi murit de inimă dacă ai fi auzit cît de tenebroase erau afacerile din umbră ale acestor vestite servicii de spionaj care se nimeriseră tocmai în preajma persoanelor cercetate. Nu rezista nimeni...

Femeia dispăruse. O pierduse în mulțimea grăbită care trecea prin fața cordonului de agenți ce legitima pe toți, la drept vorbind destul de superficial. Se auzeau proteste, glasuri indignate, dar cu toate astea Ciripoi era obișnuit. Era cîntecul banal al fiecărei razii. Venea spre ei o mașină *Fiat*, neagră, nu prea nouă, marfă de război, dar bine întreținută, tipul acela lăsat pe cauciucuri parcă, bună

pentru șoselele lor din Italia, dar care nu făcea doi bani pe drumurile noastre, pline de hîrtoape, de piatră și de denivelări. Ciripoi văzu șapca cu fireturi a șoferului : *Suisse*. „Asta ce dracu o căuta în înghesuiala asta ?” se întrebă și privi la domnul din spate, îmbrăcat în palton negru, cu guler de vidră și un fular alb de mătase, moale și ușor, aruncat neglijent în jurul gîtului. Obraz bărbierit la sînge, o privire distantă care nu-l vedea, niște ochi metalici, de om rău, al dracului, parcă ar fi scuipat pe toată mulțimea asta.

Teică oprise mașina cu un gest. Se apropie și el, cam în dorul lelii,ăștia te iau pe nemțește ori pe franțuzește, mai bine îi lași dracului în pace și-ți vezi de treaba ta, că nu ai fost crescut cu bonă sau cu tetă ca Mizdrache, de, ei erau, și el, și Teică, băieți de la coada vacii...

Domnul acela coborîse geamul din spate al *Fiatului* și vorbea repede franțuzește, smucea din mină, părea chiar indignat că e oprit și arăta șapca șoferului. Adică nu pricepeau ei că e vorba de o ambasadă și ambasadatele nu au ele dreptul de a fi lăsate în pace ?

— Teică, dă-i drumul ! zise repede și mai privi o dată la cei doi tineri din față.

„A plecat la cumpărături cu secretarul după el și cu șoferul. Casă mare.” Salută și zîmbi respectuos, domnul în palton negru îi întoarse salutul rece, ușor indignat că fusese scos din gîndurile lui.

— Teică, îl certă după aceea pe subaltern. De ce nu ai, domnule, fler, că așa zice șefu, să ai fler, tu nu vezi că omu era în mașină, că avea două cadavre cu el de-l păzeau ? Șapca aia nu-ți zicea și ție ceva ?

— Domn'sef, eu cred că datoria...

— Lasă, mă, datoria, ai citit ce scria pe șapcă ?

— Citit...

— Și ?

— Suedia, era de la ambasada Suediei, nu ?

Ciripoi avea o crampă mintală. Parcă nu era Suedia, parcă trecuse o dată pe la ambasada Elveției și cînd citise firma, Mizdrache îi atrăsese atenția că *Suisse* ăla însemna *Elveția*, unde mai pui căăștia aveau și o cruce roșie pe drapel.

Amănuntul acesta îl făcu mai atent pe Ciripoi. Toate ambasadele arborau un steguleț în față și parcă *Fiatul* ăsta, nu. Să fi dat el în orbul găinilor, să se fi uitat mai mult decît trebuia după femeia aia, oricum nu era cazul să arate subalternului că ceva nu fusese în regulă.

— Dragă Teică, zise în cele din urmă, cu glasul lui Mizdrache, cînd acesta îl lua peste picior, să știi și tu de la mine că ăsta era de la ambasada Elveției, ăia cu cruce roșie pe steag. *Suisse*, bă ? Înțelegi, nu Suedia !

— Înțeles, domn'șef, dacă sînteți mai luminat ca mine, ce să fac ?

— Mai bine întoarce becu și ia-l p-ăla cu șpențer gri, că nu-mi place mutrișoara lui... Hai, rapid, că acuș'vine Balaurul și ăracii ne ia...

În momentul acela cineva bătu ușor din tocuri lîngă el. Era agentul Vasilescu, gîfîind sub lumina becului chior dintr-o vitrină :

— Vă caută domn'Mizdrache..

— Unde e ?

— Stă la filă, în față, la bazar, în mașină, nu s-a dat jos, de douăzeci de minute ne urmărește să vadă cum lucrăm...

Ciripoi nu-l mai ascultă. Dacă și șeful venise la gineală, era groasă. Văzu mașina vîrîtă bine între două dughene. Dintre geamurile ci întunecate se zărea focul mic al țigării dusă la gură. Spinarea i se făcu lcoarcă. Trebuia să-l înmoaic repede, că altfel ar fi zbierat la el cum îi era obiceiul și se ducea dracului prestigiul în fața subalternilor.

— Trăiți, trăiți ! făcu de departe, lipind palmele de o vipușcă imaginară ce s-ar fi aflat undeva sub paltonul moale de stofă bună.

Din întunericul mașinii abia luată de la nemți, *Mercedes Benz*, Mizdrache îi făcu un semn discret. Îl poftea lîngă el pe canapeaua mașinii. Șoferul deschise rapid portiera și eleganta limuzină îl înghiți într-o secundă.

— Trăiți, trăiți !

— Stai colea lîngă mine și raportează, Ciripoi.

Geamul dintre șofer și ei doi se ridicase automat printr-o apăsare scurtă pe un buton. Putea să vorbească fără grijă. Cel din față nu mai auzea nimic.

— Mălai, nici un crăpcean. Provinciali în deplasare pentru aprovizionare, de dezertori se ocupă armata. Am reținut vreo 14, o să vedem ce-i cu ei la sediu...

— Slab, slab, Ciripoi, se auzi din întuneric glasul atît de antipatic al Balaurului.

Mirosea discret a apă de colonie, venea sau se ducea la o damă. Din aplicile cu reflexe viorii ale vitrinelor luminate cu fosfor abia răzbătea o lumină săracă. Era bărbierit pe la cinci după-masă, asta simțea el, cu mirosul său fin, adică pe obrazul Inspectorului general mai rămăsese loțiunea aceea, cum dracu-i zicea, cu care-și potolea arsura briciului. Deci trecuse pe undeva, nu se ducea, *trecuse*. Făcu un inventar scurt. Care era dama care locuia pe aici, pe aproape? Trebuie să fie ceva în Calea Victoriei sau pe la Podul Senatului. Văduva deputatului Gărdescu? Nu, cu asta se scrisese condica! Fetița aia de la *Alhambra* care mîncă puiul cu pene cu tot? Nu, altcineva, vreo prospătură, *Cinel-Cinel*, nevasta negustorului care abia intrase la pîrnaie pentru că fusese prins cu fier de armat temeliile pentru care nu avea acte? Aici, cam aici era treaba, aia locuia undeva spre Cotroceni. Cu mașina, nici cinci minute. Ce și-a zis? S-a plictisit de damă, ia să vedem eu ce-mi face trupa? Și-a venit ca iarna pe casă, să ne privească în carne și oase la treabă.

— Dom' șef, la drept vorbind de ce facem noi raziile astea?

Celălalt tăcu. Sorbea cu patimă din țigara bună, *Camel*, adusă tot de diplomați și confiscată cine știe de unde.

— Ciripoi dragă, de cîte ori să-ți spun că aceste acțiuni poate să ți se pară absurde, dar sînt operațiuni de rutină. Dacă nu curge, pică. Cele mai mari lovituri pe care le-am dat în lunga mea carieră de polițist au fost fructul întîmplării. Odată, pe vremea lui Gavrilă Marinescu care era un barosan, să știi de la mine, adică se pricepea la meseria lui, era cît pe-aci să punem laba pe un celebru escroc dintr-o pură întîmplare. A trecut tot așa printr-o razie și noi îl știam, dar ne-am uluit. Pînă să ne dezmeticim, omul o cotise, ne-am înjurat birjerește unu' pe altu', dar asta a fost, așa că iată de ce am venit.

Mi-am spus : „Domnule, dacă pică ceva *di granda* din întâmplare, ca la Loterie ?“

— Bine gândit...

— Bine gândit, bine negândit, asta e... Ce a fost mai interesant azi, aici ?

— Păi nu v-am spus ? Ba, să nu mint, a trecut ambasadorul Elveției cu doi la volan, Teică l-a oprit, ăla l-a luat pe franțuzește și...

— Altceva ?

— Păi altceva, ar mai fi fost ceva, dar păcat că nu am știut că stați pe aproape. A trecut una, dom'șef, să fiu al dracului dacă de la chestia Marcovici am mai văzut așa ceva... Monumentul eroilor, să fiu al dracului. Avea niște balcoane și umbla ca Sonya Henie pe gheață la Palatul ăla al Sporturilor, era o folie, s-o fi văzut, zău dacă... Dar știți ce vă propun ? O țuiculiță, că văd că veniți din treabă și poate o refacere n-ar strica...

Butonii de aur ai lui Mizdrache, cadou de la o mare bogătașă pe care o scosese din niște încurcături, luciră în întuneric. Cămașa lui albă, bine apretată, îi lumina ușor fața negricioasă și buzele subțiri. Mizdrache surise secret, ușor, cum ai desface confidențial un plic la cenzură.

— Și datoria ? Datoria, mă Ciripoi ?

— S-o lăsăm dracului de datorie, dom' șef, că nu ne dă nimeni nici o decorație.

— Ce vorbești, mă ? Da' Maiestatea Sa ce păzește, da' guvernul, da' Mareșalu ? Ia te uită la el ! Judeci îngust, băiete...

Și în timp ce spunea toate astea, bătu cu mîna înmănușată în geamul care-i despărțea de șofer și-i făcu un semn.

— Mîină, Ionele, la Papastase, că se răcește piftia !

Geamul se lăsase și se și ridicase la loc.

— N-are piftie, are mititei proaspeți azi...

— Da' tu de unde știi ?

— Societatea de Telefoane de ce a fost înființată ?

Mizdrache rîse și-l măsură de sus, cum avea obiceiul, ca pe un obiect.

— Mă Ciripoi, ce-mi place la tine e că ai replică, băiatule.

— Am, dom' șef, de ce să n-am, da' cu respect...

Tutunul bun al țigării lui Mizdrache răspîndea un miros excelent în micul compartiment al mașinii care se pusese în mișcare și aluneca de-a lungul străzii aglomerate. Teică cu agenții lui salutau încremeniți.

— Astă-scară, ca astă-scară, o descurcăm noi, dar să te vedem de mîine, că vine neamțul...

— Ce neamț ?

— Cum, ce neamț, mă ? Tu nu știi nimic, ori o faci pe proasta ?

— Să moară cine știe ceva...

— Bă Ciripoi, pe tine te doare undeva, dar pe mine mă freacă ministrul de scoate untu' din mine. Nu mai departe ieri, m-a ținut două ceasuri în picioare și nu-mi cade bine, dragă, nu-mi cade de loc bine chestia...

— Deci, de-aia tevatura asta cu razia, cu draci, cu chestii ?

— Păi da' cum crezi ? Să audă că ne mișcăm, că-i căutăm, că îi luăm la întrebări...

Ciripoi încă avea nedumeriri. Își scoase pălăria și și-o puse pe genunchi.

— Permiteți ?

— Ca la tine acasă...

— Dom' șef, e o chestie neclară. Noi tot pe ăia îi căutăm ?

— Tot.

— Și neamțul ce legătură are cu treaba ?

— Tu ai auzit de ăsta, de Braun ?

— De unde să aud ?

— Vine din Polonia...

— Da, și ?

— E specialist în goniometrie, știi ce-i aia ?

— Chestia cu mașinile de ascultat, cu postul nostru de radio *Muntenia I*.

— Chiar așa.

— Adică noi n-am fost în stare să punem laba pe ăștia și ne vin întăriri ?

— Chiar așa... Nemții au niște mașini noi de ascultat. Ministrul ne-a spus că în ce ne privește să ne socotim niște căcăcioși...

— Chiar așa am ajuns ?

— Chiar așa...

— Nu vorbește frumos cu subalternii, ascultați-mă pe mine.

— Frumos, nefrumos, are dreptate. De șase luni transmit în fiecare seară, am umblat cu armata după ei, ciuciu ! Se ascund bine, lucrează ca la mama lor...

— Și ?

— Și ? Până sîmbăta viitoare sper să-i avem în labă. Am încredere în marfa nemțească, știi, cînd se apucă ei de o chestie, nu e joacă, domnule...

— Să vă audă Dumnezeu...

Ajunseseră la *Cina*. Trotuarul era curățat de zăpadă, mai păstra puțină umezeală. Intrau rarii clienți, doamne în paltoane lungi jandarmerești, cu blănuri de vulpe și cu șoșoni militari lungi, și ei buceșiți cu blană, și domni în paltoane subțiri, peste genunchi, în pantofi, abia coboriți din mașinile care dispăreau într-o clipă. Ceea ce observase Cipoi de mai multă vreme era că ora cinei se schimbase de cînd cu războiul. Nu mai era nouă, era opt, cel mai tîrziu, pentru ca în jurul orei 11 să fie fiecare acasă. Să nu audă Mareșalul că în timp ce ostașii lui mureau pe front, lumea bună stătea la *Capșa*, la *Ambasador* sau la *Cina* și petrecea. Nu mai erau chefurile de altădată, o plapumă uriașă se pusese peste toate, unde pui veștile proaste de pe front, se contura și o poziție nemască față de autorități, nu se putea glumi. Coborîră. Întîi șoferul care deschisese portiera de pe partea lui Mizdrache, apoi Cipoi, slugos, gata să-l ajute pe Inspector dacă, Doamne ferește, ar fi alunecat. Tot mai ninge ușor ca în cărțile de copii sau ca în filmele romantice. Își lăsară paltoanele în mica garderobă tapisată cu catifea roșie, luminată discret de lampadarele în formă de scoică și intrară în micul salon albastru din stînga. Patronul, Papastase, în nelipsitul său smocking, le ieși ca din pămînt înainte, plecat, unsuros, cu chipul lui de grec îndatoritor, gata să facă orice pentru ca cei mai dragi clienți ai săi să se simtă bine.

— Pofțiți, pofțiți, pe aici, vă rog, cu ce să vă servesc astă-seară ? Raci, pui de baltă, un pui de la mama lui, cu mujdei, sau un șalău *au gratin* ?

Mizdrache care era poflicios, dar nu o arăta, făcea o mutră de opărit, se așeză greoi pe canapeaua de pluș care

scîrții ușor, ceru o listă, o cercetă, nu înainte de a da o roată cu privirea în salonul aproape pustiu. Nu-i plăcea să stea cu multă lume în același loc și Papastase știa asta, aici nu intrau decît intimii sau clienții de marcă. La două mese se aflau două perechi pe care Inspectorul-șef le cunoștea bine, dar nu le acordă nici o atenție : un director din Ministerul Agriculturii cu prietena lui, și la cealaltă, o cunoscută ziaristă gălăgioasă cu soțul, un babalic cu firmă, furnizor al armatei. Putea deci să guste în liniște niște raci fierți, aduși dracu știe de unde în sezonul ăsta, și un șalău bine pregătit. Ceea ce și făcu. Ciripoi în astfel de împrejurări nici nu era consultat, așa că Papastase, care-și cunoștea clienții, dispăru într-o secundă. Printr-o draperie ridicată într-o parte Inspectorul-șef putea să zărească salonul cel mare al restaurantului, cine intra și cine ieșea.

Un chelner adusese o farfurie cu salam de Sibiu și cu măsline, plus mastică cu lămîie de două ori, lucru rar în București la ora aceea, dar nu de negăsit pentru obraze subțiri.

— Ciripoi, zise în cele din urmă Mizdrache cu o dezabuzare jucată pe chip, obosește tu măslina aia și dă-o mai spre mine, că mă știi ce pofticios sînt.

Vorbea cu gura plină, avea buzele mușcate. Asta era putoarea de la *Alhambra*, numai aia lăsa semne, cu toate avertismentele date de Inspector...

— Se poate, dom' șef...

Ciripoi se sculă în picioare, mută porția lui de măsline unde trebuia, pentru că și ăștia puneau puține în farfurii, pe urmă se reazăză și ascultă la ce spunea Mizdrache, asudat de poftă și scuipînd discret simburii pe marginea de porțelan a lungii farfurii.

— Mă băietе, tu ai făcut ce-am vorbit noi, chestia aia cu băietii, i-ai trimis să miroasă și ei pe sub pielea cui știm noi, și să afle, orî trebuie ca tot eu să vă învăț ce să faceți ? Mie treaba asta cu goniometrele lor nemțești îmi pute ! Întii că apărem ca niște incapabili, pe urmă, or fi ele mașinile astea deștepte, dar tot omu', măi băiatule, îmi trebuie, că are glagorie. Nu se lasă comuniștii noștri prinși cu o antenă acolo și cu trei sîrme ale lor, orice-or fi. N-am încredere, Ciripoi. Mie îmi tre-

buie martor la fața locului. Toarnă și mie un șpriț reglementar, ce te uiți la mine ca la Maica Domnului, că nu sîntem în timpul serviciului, că eu în timpul serviciului crec, mă, trebuie să am idei și ideile nu se găsesc pe toate drumurile. Gaston (strigă la chelnerul care se ivise iar în dreptul draperiei), 48/52 !

Și-i făcu un semn cu degetele ca să păstreze proporțiile cînd toarnă șprițul, să nu greșască cumva, că se făcea foc.

— Patruzeci și opt vin, scandă servil Ciripoi chelnerului, și cincizeci și doi sifon, că pe urmă miroase prea tare a *Muscat*.

— Înțeles, zise scurt Gaston, familiarizat cu astfel de comenzi.

— Deci, ce ziceam ?

— Ziceați că dacă am trimis om la bolșevici...

— Ei ?

— Trimis, dar se pare că pînă acuș', în afară de vagi indicii, nu putem ști mare lucru.

— Despre Colonelul ăla ați mai aflat ceva, cumva ?

— Tot semnalmentele ultime. A lucrat la *Malaxa*, a fost semnalat la *Poșta mare* la trierea corespondenței, dar totul e vag, lucrează cu nume banale : Popescu, Timofte, dispare repede, cum picăm noi a șters-o. E un bărbat între două vîrste, se pare, fost ofițer activ, specialist în *Transmisii*, cu o echipă a lui, pe sprînceană. Ultimul domiciliu, pe Uranus...

— Și cum, mă Ciripoi, nu reușim noi să-i băgăm o pană undeva, să-l am coala în palmă ? De șase luni emit ăia, mă băiatule, mă dă afară ministrul. Nici el nu rabdă, mă, că-l iau și pe el ștabii la întrebări...

— Dom' șef, au urechile lungi, miros bun, merge ce merge omu' nostru și-l miroasc, nu e chip să-l dibui... Asta e !

Ciripoi tot îl mai privea cu figura aceea zăpăcită și încurcată, cînd avea ceva de spus și nu îndrăznea.

— La ce te uiți ?

— Să mă scuzați, dar iar v-a pavoazat nebuna aia mică...

— Ce spui, mă ?

Mizdrache scoase cu îndeminare o oglindă și se privi.

— Mama ei de cabotină, are bîzdic la mine, mă, nu mă scapă pînă nu mă stoarce ca pe o lămîie... O să-mi dau cu pudră, că pe la nouă știi că am o întîlnire cu baza fundamentului.

Baza fundamentului era o mare dragoste a lui Mizdrache, de doi ani, care nu-l slăbea și-i pusese gînd rău, o femeie măritată, dar care dracu știe cum scăpa de acasă, nu lipsea între 9.30 și 11 din patul Inspectorului.

— Pe-aici ce mai fac fetele? schimbă vorba Mizdrache, că erau niște pupeze...

— Să fac mobilizarea? Gaston! Gaston, unde e, mă, Micșunica?

— Ce ești nebun? îl opri Mizdrache. Uiți că vin de unde vin și mă duc unde mă duc? Întrebam și eu așa...

— Păi dacă aveți trebuință, aflu imediat situația dispozitivului de atac.

— Știi de ce întreb? Cred că tot cu o femeie dăm noi gaură la ăia în tabără, unde s-or ascunde ei... Ascultă la mine...

— Să le chem, să le facem vorbirea?

— Nu, mă, trebuie lucrat discret, că au și ei oameni peste tot, care se uită, mă, și dacă se uită, se vede. Ce dracu, iar mă pui să-ți dau lecții... Spune-mi așa, în general, ce fac fetele?

— Păi, să-l întrebăm pe Gaston. Băiete, ia apropiе-te! Chelnerul se plecă ușor peste masă.

— Unde-i Micșunica?

— Astă-seară servește la 203, a venit o delegație germană de pe front. Granguri. E cu Mamy și cu Sonia.

— Dever mare dacă servește și Mamy, cugetă tare Ciripoi. Asta e patroana lor, dacă și ea și-a pus bateriile în bătaie, arde!

Mizdrache se impacientă pe neașteptate, cum îi era obiceiul.

— Mai dă-le-n paște, toarnă încă un sprîț și mănîncă tu salamu ăla de Sibiu, că tot s-a împuțit! Gaston, vino, domne', cu peștele ăla, n-am timp...

Chelnerul dispăru.

— Ciripoi, ascultă la mine, trimite o fată din astea, fă ce știi cu ea și vîră-le-o sub picile, că numai cu *urechiștii*

noștri vechi nu ține. Aștia sînt dați în mă-sa. Așa proceda și Talleyrand, tu știi cine a fost Talleyrand ?

— Vag, domn' șef...

— Ala căruia Napoleon i-a spus că e un rahat într-un ciorap de mătase ! Asta n-a ținut magazin de îmbrăcat mirese în Lipscani, a băgat lume multă în pușcărie, de la el trebuie să mai învățăm în timpul liber, Ciripoi.

— Păi să găsim unul ca el și să-l tocmim cu leafă la noi, simplifică, spre hazul celui alt, comisarul.

Chelnerul aduse peștele care mirosea divin a proaspăt. Se făcu pe lingă tava de alpaca, unsă cu untdelemn și mirodenii, Papastase, care șoptea ceva în urechea Inspectorului. Ciripoi știa ce-i spunea restauratorul șefului său. Cărea iar o autorizație de carne de la Abator prin oamenii lui de la brigada respectivă, adică un telefon unde trebuia, o mînă spală pe alta și așa mai departe...

— Nu mai pot, spunea Mizdrache, apucînd lacom peștele cu instrumentul acela sibilin pus pe marginea farfuriiei, aducînd cu o undiță cu doi craci, argint curat.

— Nu mai putem ține deschis dacă nu avem carne proaspătă, cum vedeți, zicea Papastase, și mai turnă cu stînga în paharul gol al Inspectorului, cu ochii lui lăcrimoși, fixați în privirile reci ale lui Mizdrache, insinuant, gata la orice, numai să obțină permisiunea dorită, pe care celălalt o scăpă cu gura plină de salivă pentru a fi lăsat o secundă mai devreme să mănînce.

— Bine, Papastase, dar e ultima oară...

Rămăseseră iar singuri. Ciripoi nu avea poftă de mîncare pentru că la orizont se iveau probleme mari : neamțul, goniometre noi, un agent cu fustă — moartea lui, că nu le suferea — în rîndul comuniștilor pe unde or fi fiind ei, și cîte și mai cîte...

— Nu mai avem nici o autoritate, măi băiatule, glosa Mizdrache printre înghițituri. Uite la Papastase asta, parcă e hămesit, să-i pun o pilă la brigadă pentru carne, da' ce, mă, noi ne omorîm cu de-alde astea, noi avem treburi serioase, domnule, și el cu fleicile și mititeii lui... Dracu a mai văzut ?

Tăcu o clipă, mestecă peștele proaspăt, mai stoarse o lămîie deasupra și după aceea cugetă tare, cu gura plină :

— Vorbirea este ce-i spunem mîine seară neamţului, că e unul rău, al dracului. Şi ăştia nu se joacă, domnule, te raportează la Mareşal şi ne vedem pe front, Ciripoi. Oare cum ţi-ar sta ţie cu o raniţă pe spate şi cu un *Manlicher* în stînga ?

Ciripoi îşi făcu o cruce mare :

— Puşchea pe limbă, domn'se !

Inspectorul se scobea în dinţi, răsturnat pe canapeaua de pluş, privind insistent la nevasta furnizorului armatei, pentru că de la trei şprîţuri şi o mastică mare devenea agresiv.

— Şi mîine ne ducem la gară să-l primim ?

— Aşa s-ar cuveni. O să conlucrăm, mă înţelegi ?

— Înţeleg, făcu comisarul amărit.

— Deci, la 19 şi 30 pe peron la Gara de Nord, cu o parte din personal, să facem impresie, ne-am înţeles ?

— Înţeles...

— Cît e ceasul, că mă aşteaptă mititica şi să fiu al dracului dacă nu aş merge în altă parte...

— Vă înţeleg...

— Atlet să fii, mă, şi tot nu dovedeşti, seară de seară, başca ce mai e la supliment.

— Mă uit la dumneavoastră şi mă uluiesc. Brad, nu alta ! Să vă ţie Dumnezeu...

Ajunşi aici, Mizdrache mai bău un pahar cu sete, pentru că nici o laudă din cele atît de numeroase pe care le primea nu-i făceau atîta plăcere ca asta. Din salonul alăturat se auzea corul grupei de nemţi pe care-l serveau în scara aceea Micşunica, cu Mamy şi cu Sonia, cîntînd *Aus den Rottefronten*. Ofiţerii spărgeau paharele golite de pereţi şi urlau ca apucaţi.

— Pîîîîrîîîîî ! făcu Ciripoi cu un mare gest de revoltă, pentru că nu-i putea suferi.

— Ce ţi-e, Ciripoi ? întrebă cu o falsă naivitate Mizdrache. Tu suferi de plămîni (şi făcu un semn la tîmplă, adică ce, a înnebunit, vrea să strice relaţiile bune cu armata Führerului, aflată în permisie ?). Ai început să vorbeşti franţuzeşte, sau ţi s-a urcat apa minerală la cap ?

Ciripoi dădu peste cap un pahar. Era caciolit rău.

— Nu pot să-î sufăr, să fiu al dracului ! Dacă nu aş fi în poliţie, m-aş bate şi eu cu ăştia... M-am săturat să-i văd, să-i aud...

— Lasă, mă, cheamă-l pe Papastase să-i plătim.

Comisarul făcu un semn cu mîna, pocnind din degete. Patronul se ivi după un mare leandru aflat lângă draperie.

— Am sosit...

— Nota, te rog ! făcu magnanim Mizdrache.

— Se poate ? se jigni celălalt.

Butonii de aur ai Inspectorului sclipiseră zadarnic. Era un gest ritual, ca toate altele mai vechi. Ştia şi Papastase şi Ciripoi că Inspectorul nici nu avea de gînd să scoată vreuna din hîrţile acelea albastre la care ţinea atît de mult, dar onoarea unui astfel de personaj important trebuia oricum respectată.

Mizdrache se ridică, privi la ceasul de la mină. Mai avea un sfert bun de oră, dar nu-i plăcea să plece clătî-nîndu-se de la masă, ori să lase să se audă că băuse mai mult de o sticlă cu vin, el şi cu subalternul său, nu de altceva, dar ar fi fost taxat de beţiv, ceea ce în orice caz nu se numea că este.

Afară ninsoarea se înţeşise. Era frumos, feeric. Lipseau numai luminile oraşului din alte nopţi de Ajun, cînd străluciseră. Scara nu putea fi încheiată fără o vorbă mare. Mizdrache îl concedie pe Ciripoi, lăsîndu-l pe trotuarul ce se acoperise de zăpadă.

— La revedere ! spuse. Ai grijă, cum ne-am înţeles. Eu mă duc să-mi fac Golgota mea, ca de obicei... Cu liftul, glumi, făcîndu-i celuilalt cu ochiul.

Trenul mixt care venea dinspre Braşov se apropia de gara Ploieşti. O lungă garnitură de vagoane de persoane şi vagoane de marfă ca în timp de război se tîra spre cîmpia oraşului petrolier, cu un gîfîit egal. În coada lungului convoi se afla o platformă antiaeriană şi cîteva vagoane deschise pe care stăteau ancorate tancuri acoperite cu pre-

late și păzite de soldați. Nu mai ninge, era pe la cinci după-masă, se însera ușor, pentru că fusese o zi luminoasă, cu soare, ciudat pentru luna aceasta. Într-un vagon albastru de clasa I-a, într-un compartiment capitonat cu stofă de culoarea castanei coapte, atrăgea atenția celor ce se înghesuiau pe culoarul aglomerat prezența unui ofițer german slab, blond, cu o mână acoperită de o mănușă de piele neagră, care ascundea desigur o infirmitate. În fața lui, pe bancheta largă, pentru că în compartiment nu mai intrase nimeni, sta o femeie de circa 30—35 de ani, încă frumoasă, cu o figură aproape slavă, dacă nu nordică, de un blond acuzat, cu o privire posesivă, energică, jucându-se cu un aparat de filmat pe care-l mînuia distrată, în timp ce ofițerul privea absent prin geamul murdărit de cărbuni peisajul siv, acoperit cu petice de zăpadă. Erau amîndoi bronzăți, se vedea de departe că veneau dintr-o stațiune de munte, unde făcuseră schi, și într-adevăr, schiurile se vedeau bine în portbagaj, lângă geamantanele de voiaj, bastoanele de aluminiu strălucitoare și lemnele unse bine cu ceară, legate meticulos la ambele capete ca nu cumva să lunece și să cadă pe bancheta de jos. Bărbatul fuma și nu spunea nimic deocamdată, părea preocupat, avea un obraz bine ras, și buze subțiri, trădînd o cruzime bine cenzurată.

— Pista de la Poiana Brașov a fost destul de bună, nu crezi? întrebă femeia.

Von Braun, ofițer de transmisiuni, specialist în depistarea posturilor de radio clandestine, membru acoperit al organizației SS, sosit din Polonia abia de zece zile și rămas într-un concediu la Brașov cu secretara sa, Gerda, care-l însoțea de doi ani în orice loc, prietenă și ajutor de nădejde al acestui ofițer foarte capabil, ambițios și fără scrupule, o privi ca și cînd atunci ar fi văzut-o pentru prima oară.

— Da, și eu cred că era destul de bună. Nu e ca aceea de la Garisch, dar pentru un capriciu, merge. Altfel, concediul a fost destul de plăcut.

Pe urmă, văzîndu-i aparatul de filmat din mină o întrebă ca și cînd și-ar fi adus aminte de ceva:

— Și fotografiile tale?

— Sper că le-am expus destul de bine, zise repede Gerda, ridicîndu-și o șuviță de păr ce-i căzuse peste ochelarii cu ramă de baga care-i dădeau înfățișarea unei severe profesoare. Să vedem la dezvoltat.

— Ultimele pe care le-ai făcut la Varșovia arătau destul de aproximativ, zîmbi von Braun, mîngîindu-și mînușa lucioasă.

— Ce vrei să spui ?

— Vreau să spun că arătam ca actorul acela american, cum naiba se numea, cel care juca în filme de groază, Peter Lorre... sau așa ceva...

Gerda rîse mînzește și replică :

— N-am să ți le mai arăt. Eu nu pot să te scot mai frumos decît ești. Chit că am făcut regie de film și celelalte...

— Ei, lasă, nu te supăra, mai bine spune-mi, ce vom face cînd vom ajunge la București ? Ai luat contact cu cineva ?

— Da, vom fi așteptați de un inspector din Siguranța Statului, care se ocupă de cazul postului acela de radio.

— Poliția lor este destul de bună, remarcă ofițerul cu vechea absență. Nu au echipament tehnic, dar oameni capabili, da. Nu crezi ?

— Dar le-am promis că le dăm mașinile noastre, mai bine-zis, că-i vom sprijini. Mi se pare însă că e vorba și despre un adversar care se mișcă bine și e extrem de abil.

— Ținînd seama de cele aflate de mine, nu sînt de loc proști. Oricum, mîine sau diseară va trebui să mă răstesc nițel la șeful Siguranței sau la inspectorul despre care vorbești. Le trebuie mai multă inițiativă...

Femeia scoase și ea un pachet cu țigări, luă una, nu fuma niciodată din țigările șefului său din motive bine întemciate, ca să nu lase impresia vreunei intimități între ei și, după ce și-o aprinse cu bricheta fină de argint, zise :

— Nu e vorba atît de abilitatea comuniștilor, cît de configurația războiului, e vorba de situația actuală și, mai ales, de sprijinul populației.

— Crezi că sînt atît de numeroși ?

— Nu știu exăct, dar pînă acum nu au lăsat pe teren prea mulți oameni.

Pe culoar, pentru că se apropiau de peroanele gării Ploiești, se auzeau voci de oameni grăbiți și un bocănit precipitat spre scări.

— Nu vrei să te întinzi puțin pe banchetă ? o întrebă von Braun, cu acea atenție neostentativă a ofițerului de familie bună, care-i plăcea atât femeii.

— Nu, mă duc să filmez puțin, mai am o coadă de rolă și vreau să închei.

Gerda deschise ușa compartimentului care luneca cu destulă greutate și ieși afară pe culoar. Ceru voie celor aflați în dreptul ferestrei și obținu ceea ce dorea, pentru că aproape instinctiv, cei doi bărbați care fumau se depărtară fără un cuvânt. „Nu ne înghit !“ gândi femeia și trase cu urechea, pentru că știa bine românește. Cei doi necunoscuți însă tăcură înverșunat, fumînd mai departe, rezemați de ușa unui compartiment vecin. Gerda îi lăsă în pace și scoase aparatul pe fereastră. Filma distrată mulțimea înghesuită într-un colț al peronului. Cîțiva jandarmi în uniforme lungi înghesuiau mulțimea și un ofițer cerea actele celor care așteptau cine știe ce tren. „O razie, gândi femeia. Interesant ca subiect pentru un jurnal UFA.“ Trecu cineva în fugă, se auziră voci răstite și un tînăr îmbrăcat în uniformă ciudată a feroviarilor traversă în goană liniile. Următorii vrură să-l urmeze, dar tocmai sosea din sens contrar o altă garnitură care le tăie calea. Puse obiectivul pe silueta fugarului care se depărta cu pași mari spre capătul peronului. „Un dezertor, ce noroc, e pasionant !“ își spuse, și ascultă fișitul peliculei înguste în aparat. Iată că pasiunea ei de amator o răsplătise.

— Ce faci aici ? se auzi glasul ușor al lui von Braun. Ce se întîmplă, pe cine filmezi ?

— Un dezertor care fugea urmărit de patrulele militare.

— Și de cînd faci colecție de portrete de dezertori ?

— Măcar să-l fi filmat bine...

— Ciudată mai ești ! mai zise bărbatul și se întoarse în compartiment pentru că trenul se pusese în mișcare și aluneca ușor pe șinele de fier.

— Am și eu capriciile mele, mai zise femeia și ascultă ultimii metri de peliculă din aparat cum se derulau pe mica rolă de metal. Maiorul se retrase în compartiment.

Trecu tot trenul acela prin obiectiv și Gerda surise ciudat când zări ceva pe acoperișul ultimului vagon. „Asta ar fi prea de tot ! gîndi. Un debut cum numai în filme se întîmplă...”

— Ei ? o întîmpină von Braun cu o curiozitate amabilă la intrarea în compartiment.

— Am o surpriză pentru tine, zise femeia, și-i arată aparatul de filmat.

— Îmi pare bine, răspunse el absent și privi peisajul de iarnă.

Se împăcaseră destul de bine în acești doi ani de colaborare, deși, cum era o fire bănuitoare, credea că îi fusese atribuită de serviciul secret pentru a-l spiona, după un vechi obicei al celor cu care lucra. Din ancheta discretă pe care o făcuse în diferite împrejurări nu putea să-și dea seama de adevărata față a acestei femei care părea numai o funcționară conștiincioasă, și atît. Se trăgea dintr-o familie mijlocie, de mici funcționari, sau așa ceva, germani detașați prin 1932 în România și reînțorși în Marele Reich la alipirea Austriei. Tatăl Gerdei părea mai curînd un tehnician, decît un tip care să fie interesat de politică. Fiică-sa fusese măritată cu un profesor de latină pe care-l lăsase o dată cu întoarcerea în Germania. Se instalase în orașul Bremen și ea fusese antrenată în munca de *Informații* ca dactilografă și mai pe urmă ca secretară-dactilografă la generalul Schlumberger, pînă la înlocuirea acestuia. Despre viața ei particulară von Braun avea puține relații. Prieteni în lumea artistică, o pasiune aproape bolnăvicioasă pentru pictură, frecventarea unui cerc de lesbiene care sub numele de feministe devotate cauzei național-socialismului își permiteau libertăți pe care Führerul le înfiera. Sosirea Gerdei la Varșovia îl surprinsese, pentru că vechea sa secretară, Eda Teittler, îi convenea tocmai pentru că se obișnuise cu ea. Era o femeie în vîrstă, fără veleități, ascultătoare și tăcută ca mormîntul. Plecarea cam forțată a acestei femei de lîngă el, deși căpătase motivările cele mai bune, nu-l convinsese. Putea fi pus totul în legătură cu încercările de subversiune ale

celor din jurul lui Hitler, dar pe el nu-l priveau toate aceste revoluții de palat. Era un ofițer de carieră, devotat cauzei, indiferent de nuanțe, pentru că înainte de toate pe von Braun îl interesa să execute, nu să-i placă ceva, atâta vreme cît ceea ce făcea slujea cauza de totdeauna a Germaniei. Lăsase destule amintiri în Polonia, lucra acolo încă de la ocuparea Varșoviei. În primul an, aproape că se plictisise din cauza lipsei de activitate, dar după încă o lună de zile fusese chemat și i se ceruse concursul în depistarea unui post clandestin de radio, care activa vehement de câteva săptămîni. Munca fusese destul de dificilă, dar prima sa pradă căzuse după 47 de zile de cercetări. Aparatura gonio era încă primitivă la ora aceea, dar de atunci von Braun lucra altfel. Strecurase un polonez renegat în rețeaua clandestină și, după două săptămîni, îi prinsese pe toți ceilalți. Bilanțul fusese tragic: trei complotiști luaseră cianură, patru fuseseră împușcați, iar cincisprezece condamnați la ani grei de temniță. Aproape patruzeci de inși care îi adăpostiseră sau contribuiseră cu cîte ceva la această activitate de subminare fuseseră deportați. Trecuse o jumătate de an de liniște și se ivise un alt post, la Gdansk, unde munca fusese mai dificilă și mai îndelungată. Trucul vechi cu strecurarea unui agent nu ținuse. Complicele Gestapoului fusese trimis într-un sac de coletărie chiar pe adresa nevinovatei sale direcții care purta un nume benign: *Secția de corespondență pentru străinătate a grupului II*. Individul avea limba tăiată și purta în corp trei sau patru gloanțe bine trase. Ceea ce îl neliniștea de la început era faptul că lui îi fusese adresat cadavrul, ceea ce însemna că cei din rețeaua clandestină știau cu ce se ocupă. Nu era un tip fricos și de aceea nu luă nici un fel de măsură de precauție, dar în iarna anului 1942, în plin centrul orașului Gdansk, mașina în care se afla luă foc de la un baraj de grenade care fuseseră aruncate spre ea după ce șoferul fusese împușcat mortal la prima rafală. Scăpă cu arsuri grave la brațul stîng, și obligat să poarte o mănușă neagră ce-i acoperea amintirile teribilei întîlniri cu partizanii polonezi care-l acuzau de moartea atîtor tovarăși de-ai lor. Munca pentru depistarea noului post de radio al Rezis-

tenței se dovedi de atunci destul de dificilă. În cele din urmă, aparatele perfecționate ale serviciului *tehnice* făcură ceea ce nu reușiseră agenții lui : postul fu depistat, urmărit, și căderea se soldă cu alți treisprezece morți : trei fete și patru studenți, un maestru de la o uzină radiofonică și patru muncitori din rețeaua de poștă și telecomunicație. Două condamnări la moarte completară acest tragic bilanț. Încă două atentate nereușite îi spuseră lui von Braun că era vremea să părăsească Polonia și întâmplarea îl ajută. Serviciul român de Informații ceru concursul pentru neantizarea unui post de radio care activa în București, Brașov și în alte centre din țară, fără a lăsa mari șanse urmăritorilor de a-l depista. Se ceru un alt specialist pentru Varșovia și iată-l în acest tren neîncălzit spre București, după zece zile de vacanță, de schi și de petrecere discretă într-un hotel curat, în care se vorbea nemțește.

— Ce fel de oameni sînt românii ăștia ? întrebasese von Braun pe Gerda încă de la primirea veștii că vor pleca spre locuri necunoscute lui.

— A, știai că am mai locuit în România ? ! se mirase femeia.

— Normal, nu ? Deci, ce poți să-mi spui despre ei ?

— Nu mare lucru. Am trăit între germanii mei, nu aveam contacte prea dese, sigur că am avut și prieteni români. Ce să-ți spun ? Cred că nu ne înghit prea mult, au o educație franceză, ei cred că România Mare s-a făcut cu ajutorul aliaților în 1918, deși din informațiile mele, Clemenceau nu-i înghițea și abia le-a admis unirea cu Ardealul. Fac o politică complicată de tergiversări și deși au avut și mai au în fruntea țării un Hohenzollern, nu putem să credem că au fost însuflețiți vreodată de sentimente progermane. Fac războiul cu noi pentru că nu pot să facă altceva. Franța și Anglia s-au dovedit a fi slabe și mulți consideră guvernele acestor țări trădătoare. O mișcare de dreapta a fost lichidată de către mareșalul Antonescu care a reușit să-l convingă pe Führer că ne poate fi mai util. Se pare că e un tip mai puțin excesiv.

Lui von Braun îi plăcuse expunerea limpede a femeii și chiar documentarea de care dădea dovadă. Poate gre-

șise că se culcase cu ea încă la trei luni după ce începuseră să lucreze, dar, la drept vorbind, asemenea lucruri aproape că se recomandau din cauza situației nesigure din Polonia. Se înțelegeau bine, Gerda nu părea indiscretă sau interesată de detaliile muncii lui. Părea o perfectă camaradă care este silită să facă de toate în deplasarea impusă și încă fără efort, chit că între ei exista și o simpatie ce se întemeia pe o potrivire de caracter. Nu prea vorbărează, instruită, amatoare de muzică bună, moartă, cum băgase de seamă, după muzee și în special după pictură, era în totalitate un bun partener cu care, ciudat, nu ajunsese totuși la intimitate, vorbind de o intimitate de idei.

— Și războiul acesta cum e privit de mulțime ?

— După cum se vede, cu destulă antipatie. Prezența unui post clandestin dovedește că există o împotrivire bine organizată din moment ce ni se cere ajutorul.

Von Braun nu părea atât de îngrijorat de prezența celui post de radio.

— Din câte știu, îi spusese femeii, organizația comunistă din România nu e atât de numeroasă.

— Poate fi adevărat, dar totul e grefat pe o veche antipatie antigermană.

— Înțeleg...

Se apropiau de București. Peisajul era dezolant, fără relief. Cu sate mici, cu case risipite într-o lipsă de ordine evidentă, pline de noroi și de ulițe nepietruite, ciudat, o țară care nu avea de loc aerul unui stat în război, asta remarcase încă de la intrarea trenului în România. Ceva, ritmul, oamenii mișcându-se lent, un aer de pace, asta respira totul încă de la graniță. Nu era încordarea din alte locuri, comenzile mereu repetate, acea răsteală penibilă la fiecare pas. E drept că lumea nu arăta prea bine, o ciudată sărăcie era vădită, deși știa din informațiile primite că se afla într-un ținut dintre cele mai bogate din Europa. Vechea parte de țară luată de unguri printr-un dictat trăda o bună stare mai vădită, dar odată trecuți munții încoace, spre câmpie, parcă totul se schimbase pe neașteptate. Cerase tot Gerdei o explicație asupra acestor contraste, ea îi pomenise ceva despre o lungă stăpi-

nire turcească care durase mai multă vreme, incredibil de multă vreme, ceea ce se putea numi independență și viață liberă ca națiune în România, dacă aduna o sută de ani, deși poporul era foarte vechi, un ciudat amestec de daci cu romani, primii fiind un fel de trib foarte misterios, aproape o enigmă a istoriei. El știa altceva, mulți vorbeau despre țigani și alte fleacuri, dar tipul de oameni nu trăda nici o asemănare cu ei; femeile, nu-i trebuise mult timp ca să-și dea seama de asta, erau foarte frumoase, iar portul țăranilor, cât își amintea, aducea cu acela al grecilor prin dominația alb-negrului.

Într-un cuvânt, se simțea ca înaintea unei frumoase aventuri despre care va avea ce povesti în Germania amicilor lui, după terminarea războiului. Trecuseră de Triaj, o aglomerare de linii lucioase și depouri pline de păcură, cu oameni negri care salutau pe mecanic cu mici drapele galbene de lângă macazele care păcăneau familiar. Gerda împacheta cu meticulozitate. Îi privi silueta prelungă, subțire, de femeie îngrijită, care făcea gimnastică și își supraveghea meniurile. Îi plăcea profilul și dantura sănătoasă de ariană, ochii aceia metalici, abia ascunși de lentilele ochelarilor, gesticulația precisă cu care își cobora micile valize de voiaj.

— Nu te pregătești? Am sosit, spuse femeia simplu și îi atinse obrazul în semn de afecțiune.

Von Braun se ridică greoi din canapeaua moale, cu droturile cam stricate și privi peronul cenușiu în amurgul zilei de iarnă.

— Știai că azi e Crăciunul? îl întreabă Gerda.

— Da. Probabil că la Comandament o să găsim un brad și cadourile trimise de Führer împreună cu urările de rigoare. Anul trecut am petrecut foarte bine această sărbătoare într-un palat al unui conte polonez de lângă Varșovia. S-a băut șampanie franțuzească veritabilă, mai ții minte?.

— Cum să nu? Mi se pare că ai fost atât de bine dispus, încât ai uitat să mai dormi cu mine după aceea...

Avea un umor sec, englezesc, nu surîse, nu strînse buzele, zîmbi și-i întinse un mic rucsac:

— Ține-l puțin...

— De ce nu dai bagajele ordonanțelor ?

— O, sînt prea ordonată ca să las lucrurile pe mîna altora.

Primirea lui von Braun nu mai avea solemnitatea altor sosiri de ofițeri germani superiori. O mică gardă de onoare, cîțiva ofițeri în uniforme, un aghiotant de la Ambasadă, totul se făcu cu discreție, rapid, fără ceremonii inutile. Prezentrile, numai un schimb de glume, de nume rostite la repezeală. Un mic incident marcă trecerea grupului nou sosit spre ieșire. Către sălile de așteptare de la clasa I-a un grup de soldați germani înghesuiau o fată blondă care dădea să scape din brațele lor. Nu era ceva nepotrivit pentru niște oameni sosiți de pe front sau ducîndu-se spre front, agresiunea nu avea ceva trivial în ea. Fata era pasată din brațe în brațe ca un balon și bărbații făceau haz. Erau băuți, nu atît cît să devină necuviincioși, dar destul de dispuși să prelungească jocul care nu o amuza de loc pe necunoscută.

Gerda, care văzuse încă de departe căpușorul acela de fată blond, care-i amintea de o veche amică, se îndreptă ferm spre soldații zgomotoși și spuse răspicat :

— Lăsați-o, merge cu mine !

Germana cazonă, aspră, a femeii aceleia cu ochelari, în uniformă, privirea rece și mai ales prezența atîtor ofițeri din convoiul lui von Braun îi aduse la realitate și fata o urmă pe Gerda.

Aceasta și apucase s-o întrebe scurt, pe românește :

— Cum te cheamă ?

— Claudia, spuse ea, mirată de cele ce i se întîmplau. Doamnă, știți românește ? ! Sper că nu v-am supărat cu ceva !

Părea ușor tîmpițica, avea un aer capiu de fată fără căpătîi, dar Gerdei îi plăcu de la început pentru că avea o candoare care numai o altă ființă, la care ținuse foarte mult, o avusese.

— Nu, n-ai făcut nimic. Am vrut numai să te scot din mâinile brutelor aceloră.

Îi strecură o carte de vizită pe care era scris numai numele și-i spuse :

— Dacă o să ai nevoie de ceva, întrebă de mine la Ambasada germană, am să-ți las acolo un număr de telefon. Întrebi de doamna Hoffmann, ai înțeles ? Ce serie ai ?

— Actriță de revistă, fără angajament.

— Și aici ce cauți ?

— Așteptam pe cineva, dar băieții ăia nu m-au lăsat să ajung la tren.

— Du-te acasă și miercuri caută-mă la Ambasadă, știu numărul de telefon al Ambasadei ?

— Mă descurc eu, doamnă, nu aveți nici o grijă...

Îi făcu un ușor semn cu capul și Claudia dispăru. În capătul peronului apăruse grupul de români, în frunte cu Inspectorul-șef Mizdrache. Erau trei sau patru inși, bine îmbrăcați, cu pălării mari, negre, lăsate pe ochi, cu paltoane de stofă englezească bine croite, în galoși, cu mănuși de piele de căprioară ținute neglijent în stînga. Se făcură prezentările. Von Braun bătea din călcîie în dreapta și-n stînga, fu o ușoară confuzie, Gerda reîntră în grupul german, estompîndu-se cum îi era obiceiul și observînd pe noii veniți. Mizdrache părea un tip foarte vesel, vorbea binișor germana, avea umor, îl luă pe șeful ei cam prea familiar, ceea ce acesta nu suporta, dar Inspectorul nu avea de unde să știe. Era urmat de un tip mai umil, cu ochi de bulldog certat, gata să aprobe tot ce spunea celălalt, și de doi inși, unul evident agent ordinar, celălalt mai spilkuit, probabil un specialist în radiofonie. Von Braun amînă orice discuție și-i pofti la Ambasadă pentru a treia zi de Crăciun, după ce se va fi instalat, pentru că, după cum spunea, acum nu era decît un călător abia sosit de pe drum care cerea timp de acomodare, cum era firesc. Se cerură scuzele de rigoare, se arătă o încîntare levantină după părerea ei, cam instantanee și profesională. Fură conduși la o mașină lungă și încăpătoare, neagră, oficială, cu care plecară spre Ambasadă, urmați de cei-

lalți, gălăgioși, ușor bine dispuși de coniacul băut în sala de așteptare, pînă la venirea trenului.

Odată ajuns lîngă ea, von Braun nu scăpă ocazia de a face, sec, remarca :

— Frumușică...

— Cine ? întrebă Gerda, deși știa despre ce era vorba.

— Fata de pe peron.

— Vrei să ți-o prezint ?

Von Braun rîse cu poftă :

— O, nu încă...

— Atunci ?

— Mă gîndeam că eu îți ajung...

Avea un obraz impenetrabil și femeia se întrebă dacă spusese toate acestea din gelozie sau numai ca să-i facă o observație. Nu ripostă, privi străzile încărcate de o zăpadă neagră, strînsă cu lopata la rigole. Fusese de multe ori la București cît stătuse în România, dar parcă nu mai recunoștea locurile. Orașul arăta rău iarna, totdeauna arăta rău iarna, era frumos primăvara și toamna, din cauza trandafirilor în mai și a frunzelor galbene de castan în octombrie.

— Ciudat oraș ! mai spuse bărbatul, mîngiindu-și după obicei mînușa care-i acoperea palma stîngă.

— Nu e ciudat, e rău construit, atît, dar are cartiere foarte interesante. O să cer pentru dîmneata o vilă pe malul lacurilor, e foarte liniștitor, o plăcere să locuiești acolo, aveam o prietenă pe strada Heleșteului, spuse.

— Ce-i aia Heleșteu ?

— Baltă, lac...

— Înțeleg...

Intraseră pe un bulevard tăcut, liniștit, ieșiseră dintre camioanele militare și străzile înguste, pline de forfotă și de magazine mici.

— Cum ți s-au părut viitorii colaboratori ? mai întrebă Gerda, voind parcă să se uite incidentul din gară.

— Inteligenți. Cel puțin șeful lor pare un om plin de umor. Cu adevărat popor latin... Cum spuneați...

— Nu-i așa ?

— Sper să nu fie atît de latini cît sînt italienii care ştii ce ne-au făcut...

Femeia nu spuse nimic.

Patinoarul din curtea Ambasadei germane părea o oază în mijlocul cartierului ciudat, plin de pomi încărcăţi de o zăpadă uşoară, care cădea cu bufnete în tăcutele grădini, acum pustii. Copiii corpului etnic german, în bluze şi pantaloni coloraţi, alunecau pe gheaţa lucioasă, în sunetele unui marş difuzat de un difuzor spînzurat într-un copac, de la intrare. Pe terasa ridicată deasupra unei peluze, la cîteva mese, beau cîteva ofiţeri, privindu-şi progeniturile aflate într-o bună dispoziţie. Ieşise soarele, era 11 dimineaţa, totul părea foarte bine pus la punct. Servitori tăcuţi aduceau coniac în bolurile bombate de cristal, ca nişte mingi retezate. Aşezau farfuriile şi tacîmurile şi se retrăgeau fără să întrebe ceva. Clienţii acestui restaurant intern făceau numai semne tăcute cu degetele înmănuşate, păreau şi ei nişte automate. Aveai senzaţia că te afli într-un sanatoriu silenţios, în care numai kinderii mai spargeau glacialitatea din jur cu micile lor strigăte de surpriză cînd cădeau pe spate cu patinele în sus şi se loveau. Gerda patina şi ea, se arăta foarte îndemînică şi von Braun nu scăpase ocazia de a o striga în gura mare :

— Hei, nu vii la un coniac ?

Era singur, părea mulţumit de primirea pe care i-o făcuse temutul Killinger cu care se întreţinuse un ceas şi jumătate. Nici ceilalţi colegi din corpul german al Ambasadei nu păreau prea încuiaţi, în general era altă atmosferă decît la Varşovia, unde lumea părea mai agitată şi chiar înspăimîntată la un moment dat. Lipsa grija unui război iminent, erau parcă mai departe de front ca ceilalţi. Evaluarea situaţiei i se păruse puţin cam prea optimistă lui von Braun, dar din moment ce ambasadorul era liniştit, lui puţin îi păsa de chestiune. Ascultase chiar cu o seară înainte emisiunile postului de radio pe care trebuiau să-l deşcore. Nu era o emisiune ideală, aerul

părea încărcat de paraziți. Aparatura trebuie să fi fost destul de veche, primitivă, improvizată, dar vocile se auzeau destul de limpede, cu toate încercările unui post de bruiaj de a-l acoperi. Nu înțelegea toate cuvintele spîcherului, strigate parcă de o voce tină, și Gerda îi tradusese cuvînt cu cuvînt. Păreau informați mai ales despre lucrurile petrecute în interiorul țării, vorbeau despre împotriviri organizate ce aduceau cu grevele la unele uzine, citeau lozinci incitatoare, după obiceiul lor, și pe urmă dădura situația de pe front, anunțînd victorii locale ale rușilor, precum și situația generală a războiului. O jumătate de ceas, poate mai puțin, de emisie. Cu urechea lui de specialist, socoti că era vorba de o transmisie mobilă. Îi spuse lucrul acesta Gerdei, care nu păru surprinsă, deși îi făcu un compliment :

— Ai o ureche de muzicant...

— După ce ți-ai dat seama ?

— După faptul că ai ghicit ceea ce eu am descoperit, mi se pare, dîm întîmplare.

— Ce anume ?

— O să-ți arăt cînd vine inspectorul acela să vorbească cu tine (îi vorbea așa numai cînd nu era auzită de cineva).

— Nu înțeleg ! se impacientă bărbatul.

— E vorba despre filmul făcut la Poiana.

— Ce legătură are cu postul lor de radio ?

— Vei vedea...

— Nebună ! mirii nemulțumit, și o lăsa în pace.

Acum patina veselă, în timp ce maiorul își privea ceasul. Mizdrache întirziase cinci minute. Era prevenit de nepunctualitatea celor de aici, dar spera că măcar cei cu care o să lucreze vor înțelege că asta era o chestiune de caracter, absolut necesară într-o muncă ca a lor. Nu apucă să se enerveze. Îl zări pe Mizdrache într-un palton negru cu guler de catifea, altul decît cel de la primirea lui în gară. Era elegant, mergea ușor, ca un tînăr care nu mai era, în general arăta o prospețime de om căruia îi merge bine. Obrazul roșu de alergătură sau de ger era ras atunci, micile vase de sînge stăteau gata să plesnească.

— Bună ziua, domnule maior, spuse în germană Inspectorul-șef.

Îl aborda respectuos, dar cu o familiaritate discretă. Nu părea de loc intimidat de faima lui, vorbea de la egal la egal, ca un om cu care ai lucrat multă vreme.

— Permiteți ? Îi arată scaunul către care se și îndreptase posesiv, așezându-se ca și cum ai încăleca pe un cal de moși. Asta poate și din cauza locului care nu inspira decât un sentiment de vacanță. Mi se pare că am întârziat, adăugă fără vreo nuanță de vinovăție. Dar treburile noastre, știți cum sînt.

Îl examina de sus, ca pe o curiozitate, cătind să-i ghi-cească parcă gîndurile.

— Am văzut-o și pe secretara dumneavoastră, patinează excelent, excelent, ca o campioană. Dumneavoastră nu patinați cumva, m-aș obliga să vă procur cele necesare...

Spunea niște enormități, dar le spunea cu sarm. Tip alunecos, cum erau toți cei din meseria asta, dar el, acest Mizdrache, parcă nu semăna cu nici unul.

— Nu mi-ați spus, chiar am întârziat, am un ceas năbădăios...

— Nu are nici o importanță, spuse în cele din urmă von Braun, ca să-l scoată din încurcătură. Luați un coniac ? Hans ! chemă el pe cineva care și sosit. Un coniac ! Ceva, o gustare ?

— Ce-o fi ! cedă politicoș Mizdrache.

Von Braun își strînse mai bine șuba în care era îmbrăcat, luată de la garderoba restaurantului, și sorbi încet din paharul său. Celălalt vorbea fără să-l mai privească, urmărindu-i pe copiii de pe patinoar.

— Frumos aici, la dumneavoastră. Liniște, lume bună, copiii ăștia care zburdă, o plăcere...

— Am vorbit cu ministrul dumitale, zise von Braun, ca să schimbe vorba, mi s-a spus că ești un om foarte capabil.

— Așa se spune.

— A fost la noi, la recepție, ieri-seară, e un tip încîntător. Din cele discutate cu dînsul am înțeles că aveți mașini gonio cam demodate. Am comandat ceva în Germania încă de la plecarea mea de la vechiul serviciu. Vor veni trei bucăți de ultimul tip, reușită sigură.

— Asta e un lucru foarte bun, mai sînt însă oamenii. Nu-i cunoașteți pe comuniștii noștri..

— Pretutindeni sînt la fel.

— De... De șase luni îi căutăm cu mijloacele noastre, bune, rele, mă rog, cum sînt, destul de eficace în alte ocazii, dar sînt foarte mobili, nu stau într-un loc, am făcut descinderi, am filat locurile probabile, nu am reușit mare lucru.

— Este firesc, nu sînt niște copii, nu se joacă cu viața lor.

— Asta știm și noi, dar...

Apăruse Gerda, îmbujorată, cu un fular alb în jurul gîtului, fără ochelari, arătînd ca un copil scăpat clandestin la ghețuș.

— Sărut mîna, sărut mîna ! spuse rapid Mizdrache în românește, ca să-i arate că știa cu cine are de-a face, pentru că fusese informat că secretara lui von Braun știe românește, trăind ani de zile la Sibiu.

Gerda păli ușor, dar nu trădă nici o indispoziție. Ar fi preferat ca față de români să nu se știe că ea cunoaște limba, dar acum nu mai avea nici un rost, așa că-i răspunse repede :

— Ați venit, deci ? Vreți să vorbim în germană, sau să vă traduc eu ?

— Cum vreți, zise Mizdrache. Dar despre ce este vorba ?

— Vrem să vă arătăm ceva, preciză, în locul lui von Braun, femeia.

Acesta păru puțin surprins, dar nu o contrazise.

— Oricum, Gerda, ar trebui să stabilim detaliile tehnice mai întîi, se impacientă totuși maiorul.

— Atunci vă las, mai patinez puțin.

— Impulsivă, impulsivă ! remarcă, arătînd-o, cu un gest cam familiar, Mizdrache, privindu-i silueta plăcută.

— A, nu, are o surpriză și pentru mine, ceva ca un film, dar mai întîi să discutăm între noi ce avem de făcut.

Trebuiau schimbate cîteva informații prealabile, precizarea locul unde aveau să se întîlnească, numele colaboratorilor direcți și stabilirea numerelor de telefoane unde aveau să se găsească în caz de urgențe. Se mai aduseră

cîteva coniacuri „Courvoisier“, cum remarcă plescăind din limbă Inspectorul, *veritabil* ! „Chiar așa“, zise și von Braun. Discuția dură mai mult de o oră, detaliile operațiilor comune erau scrise pe niște coli de hîrtie, în limba germană, puse într-un plic, pe care Mizdrache i-l întinse maiorului, asta în ce privea partea română ; în ce privea partea germană, el îi lăsa noului venit un timp pentru a se familiariza și pentru a trimite după aceea, în scris, punctul său de vedere.

Cînd ultimele cuvinte fură schimbate între cei doi, von Braun își chemă secretara :

— Gerda, vrei să ne arăți filmul tău ?

Femeia își desprinsese patinele și o luă înainte pentru a le arăta drumul. Într-o încăpere mică, ce adăpostea un fel de sală de spectacole cu douăzeci sau douăzeci și cinci de scaune, aștepta un operator cu un aparat pentru filme înguste. Ecranul de pînză era prins direct pe peretele vopsit cu ulei alb ; apăru un operator care salută, întrebînd din priviri dacă poate să încapă și ciudata proiecție se desfășură fără incidente, după ce lumina din sala fără ferestre se stinse. Pe pînză, apăru mai întîi pîrtia de schi de la Poiana Brașov, plină de copii și civili germani, de femei în costume de sport, între care Mizdrache o recunoscuse repede pe Gerda. Era limpede că Braun o filmase în tot acest timp. Inspectorul-șef făcu un compliment secretarei, care nu reacționează în nici un fel. Zbîrniitul aparatului de proiecție și atenția exagerată cu care cei doi urmăreau filmul, făcut cu un aparat de amator, îl plictiseau pe Mizdrache. Își ascunse discret un căscat. Avusese iar o noapte grea și numai coniacul neamțului îl mai înviase puțin.

— Nu înțeleg unde vreți să ajungeți, îi spuse în cele din urmă lui von Braun.

— Răbdare, încă puțin și o să vă placă foarte mult, răspunse în locul lui femeia.

Apăru gara Ploiești, cu înghesuială de oameni, pe urmă pe ecran se zări razia și omul care fugea de soldați în sfîrșit, trenul de coletărie rapidă care intră în gară din sens invers. Totuși, acel amănunt deosebit nu se iveau încă.

— Așadar, făcu Mizdrache impacientat.

— Aşadar, îl îngînă Gerda, priviţi ultimul vagon. Stop ! strigă către operator.

Imaginea incremeni pe imaginea unui vagon filmat din spate.

— Ce vedeţi deasupra acoperişului, sus, în stînga ?

— Pe toţi dracii, e o antenă de transmisie, făcu Inspectorul-şef.

Von Braun tăcu cîteva secunde şi pe urmă reflectă cu voce tare :

— Gerda, crezi că într-adevăr ai avut şansa de a fotografia chiar vagonul din care se transmite în fiecare zi ? Ce spuneţi de întîmplarea asta ? se adresează el lui Mizdrache.

— Ce oră era ? întrebă acesta.

— Şase jumătate sau şapte.

— Ora primei emisiuni.

Von Braun le aminti celor doi că, după urechea lui „muzicală“, într-adevăr emisiunea postului de radio *Muntenia I* era ambulatorie.

— Vreţi să spuneţi că ăştia transmit dintr-un vagon în mers ? întrebă Inspectorul-şef.

— Tot ce este posibil...

— Atunci cum de nu auzim noi zgomotul trenului ?

— Pur şi simplu, folosesc un laringofon, ca aviatorii.

— Înţeleg, înţeleg ! zise Mizdrache, încă uluit de ceea ce văzuse. Pot să capăt o fotogramă cu vagonul acesta ?

— Cum să nu ? ! se miră Gerda. Chiar v-am pregătit la dezvoltare una, sînt o fiinţă prevăzătoare.

Mizdrache îi sărută mîna cu o atenţie exagerată, jubilînd, felicitîndu-l în acelaşi timp pe von Braun pentru o asemenea colaboratoare care se gîndea la toate. Operatorul aduse un plic în care pe o bucată de carton era imprimată imaginea de pe ecran.

— Mulţumesc ! mai spuse Inspectorul-şef, repetîndu-şi în gînd cuvintele cu care avea să-l întîmpine pe Ciripoi, ajutorul său, care nu reuşise în atîta vreme să afle un lucru atît de elementar : comuniştii căutaţi emiteau dintr-un vagon de cale ferată de multă vreme, chiar sub nasul lor. Odată toate aceste lucruri făcute, salută cu o mare politeţe şi se retrase, răminînd ca în următoarele zile, In-

spectorul-șef să-l înștiințeze pe von Braun despre măsurile luate în acest caz, ce părea mai simplu decât bănuiseră cu toții, și care erau rezultatele.

Locuința lui Mizdrache arăta în dimineța aceea de iarnă cu totul altfel decât te-ai fi așteptat de la unul care avea reputația unui tip ordonat. Începînd cu dormitorul, răvășit și plin de efecte femeiești, cum glumea el în stil cazon, și terminînd cu bucătăria aglomerată de vase mai mici sau mai mari, care serviseră pentru o petrecere pe picior cu puțină lume, dar cu tipi înfometați, *piesele* apartamentului său din centru trădau un mare zbucium nocturn. În mijlocul patului, o femeie între două vîrste, pe cale să se pîrguiască bine și cam devreme, trona fumînd, cu privirile acelea profesionale, fără identitate, fixate pe radiatorul alb, acoperit de perdele. Afară ninge, era o iarnă ciobănească cu zăpadă multă, zgomotul de vehicule se auzea înăbușit, rare clopote de tramvai și alunecări pe roți pe crusta de gheață de dedesubt, strigăte vesele de copii care se bombardau cu bulgări de nea și acol halou al unui mare oraș.

— Cît e ceasul ? întrebă plictisită femeia.

Inspectorul, cu o ureche în pîlnia telefonului și cu alta la prietena sa, îi arătă cadranul cu fosfor al ceasului de mînă. Trecuse de 11,30.

— Să-ți fac o cafea ? întrebă, alintat, femeia.

Mizdrache dădu din cap afirmativ.

— Și mai lasă dracului telefonul ăla, și mai ocupă-te de mine, ori ai terminat benzina ?

Convorbirea era pe sfîrșite într-adevăr, Inspectorul-șef lăsă în cele din urmă telefonul în furcă.

— Cine era ?

— Ministrul. Iar m-a frecat...

— Tot în chestia aia ?

— Tot. Dă-mi cafeaua și pune ceva pe tine, că acum vine cretinul de Ciripoi și îi mai dai vreo idee, și eu nu-nghit, dragă, așa ceva, că nu am comunizat femeile.

— O, iar nesuferitul ăla de Ciripoi ! De câte ori îl văd, îmi vine să strig : „Feriți buzunarele !“ Țsta dacă nu era în poliție, de mult se afla în pușcărie !

Mizdrache intrase sub dușul aflat într-o mică încăpere alăturată, cu ușa lăsată deschisă.

— Ia te uită, Mamy, făcu admirativ, ai început să faci aforisme ca domnul La Rochefoucauld...

Numita Mamy tăcu stupefiată o secundă, apoi izbucni pătimaș înainte de a trece în bucătărioara plină cu resturi de mâncare și sticle pe jumătate golite :

— Știi ce, te rog să vorbești cuviincios cu mine, chit că am dormit amîndoi împreună astă-noapte...

•Cineva suna într-adevăr la ușă cu insistență.

— Deschide-i ! strigă Mizdrache. E punctual ca moartea, nu întîrzie...

Femeia își aruncă pe ea un fel de halat bărbătesc găsit în baie mai devreme, ca să nu se arate chiar cum o făcuse maică-sa în fața subalternului lui Mizdrache, pe care-l cunoștea destul de bine, altfel.

— Ai dormit pe scări ? îl interpelă ea brusc, și-i făcu loc.

Ciripoi avea un cap de om care plătește prost, cum spunea un scriitor, nu dormise nici el prea bine în noaptea trecută, cum nu dormea bine în general.

— Șefu-i pe aici ? Sărut mîna, sărut mîna !

• O ciupea frenetic de spate, după un vechi obicei al său, cînd se întîlnea cu femei de tipul acesteia.

— Stă pe tron, are un scaun bun azi de dimineată.

— Ce-i la gura ta, Mamy ? Să vii la mandea în completare, că nu ai aerul că ți-a mers bine azi-noapte.

Apăruse Mizdrache, gol pînă la brîu, păros ca o gorilă, încă plin de stropi de apă, pe care-i ștergea cu un prosop imens.

•
— Ei, cloncăne, băiatule !

Ciripoi bătu din călcîie repede și își aruncă paltonul și pălăria pe spatele unui scaun :

— Mai întîi de toate, dom' șef, să vă fie de bine !

— Mersi, asemenea, făcu celălalt absent, și căută o sticlă în micul bar de alături, care făcea să se aprindă un mic becuț, cînd își deschidea capacul de lemn de cireș.

Turnă în două păhăruțe puțin gin sau puțină mastică, și se întoarce spre noul venit :

— Raportul, șefule, făcu Ciripoi ! Patru arestați. Nimic de seamă. Unul pare mai de soi, l-am dat în primire serviciului tehnic.

Făcu un gest cu palmele, care sugera foarte bine în ce consta specialitatea celor de la serviciul numit.

— Bun, bun, continuați...

— Așa ar mai fi o ștoalfă care ar putea fi folosită în chestiunea pe care o știm cu toții.

Inspectorul-șef se impacienta văzind cu ochii. Dăduse peste cap un păhărel, îl umpluse pe al doilea, îi întinsese subalternului provizia lui, dar fierbea ușor și acoperit ca o oală pusă la foc mare :

— Ciripoi, lasă vraja, mie să-mi spui ce e nou în chestia postului de radio, că pe mine ministrul, la 12,30, mă întreabă și eu trebuie să-i dau date precise..

— Să aibă și el nițică răbdare, domn' șef, să aibă răbdare, că nu dau turcii...

— Mai rău, dau rușii !

— Se face, șefule, se face, după informațiile noastre...

— După informațiile voastre...

— Bun ginul ăsta, tot de la Papastase ? o coti abil subalternul.

Mizdrache explodează :

— Eu vă dau dracului pe toți, m-auzi tu ? Cît crezi că mai înghit ? Mă iei cu Papastase, cu dracu, cu lacu și ăia își fac de cap. Ce-i spun ministrului, că am prins o curvă la Gara de Nord ? Că ai stat tu toată noaptea în priveghi la *Calul Bălan* cu ștoalfa aia de Micșunica ? O dau în măsă de treabă, nu mai merge așa, prietenie, prietenie, dar brânza-i pe bani...

Ciripoi îl cunoștea : era ca vulcanul Etna, erupea rar și nu trebuia să-i stai în cale, sau să zici c-o fi, c-o păți, că nu-i așa, dacă puneai balonul jos și te făceai că plouă îi trecea repede. Luă deci mutra care o avea la Ziua Eroilor, când mergeau cu miniștrii, cu coroanele în Parcul Carol, la flacăra veșnică.

Trecu minutul cel mai greu, Ciripoi tot spera că apare Mamy cu cafelele, dar ea nu se ivea. Asta ar fi spulberat orice indispoziție a șefului, pentru că el avea nevoie de

martori, odată jucată scena care-l interesa, putea să stea liniștit pe un fotoliu și să treacă la alte chestiuni.

Nu se întâmplă nimic. Se auzeau strigătele copiilor din stradă și obrazul lui Mizdrache se luminează. O amintire de demult, poate ceva înduioșător îl făcu mai blând.

— Ciripoi, Ciripoi, îl striga cu o voce moale, mă, te-oi fi supărat, nu? Ia stai tu colea pe cele două buci ale talc și privește la ce-ți arată tăticu tău.

Scoase fotografia dintr-un sertar al biroului, aflată în încăperea alăturată, și cu un gest teatral îi întinse bucata de carton.

— Ce spui de acest frumos peisaj feroviar?

Pe Ciripoi nu-l dădea inteligența afară din casă.

— Ceva pe calea ferată? Întrebă ca toanta-n târg.

— Chiar așa! îl îngână celălalt.

— O gară, un tip, un vagon, totul făcut ca la înghesuală, cu un aparat prost, de un amator...

— Și? Și? îl înghesui Mizdrache.

— Și, nimic!

Mizdrache scoase și o pereche de ochelari din sertarul noptierei.

— Unu jumătate, făcu mecanic, ca să indice dioptriile, pune-i la ochi, că nu mușcă.

Celălalt îi puse, nu vedea nimic deosebit.

— Ia privește mai bine sus, deasupra vagonului, în stînga, ce se vede?

— Să fiu al dracului dacă asta nu e o antenă de radio-emisie...

— Ei, Sherlock, ai început să judeci...

— După posibilități, făcu celălalt, cu o voce amarnică. De unde?

— Mă privește...

Mizdrache își luă un aer marțial, nu era îngîmfat, dar îi plăcea să ia ochii la subalterni.

— Deci, băieții lucrează pe calea ferată, le este drag să umble cu trenul. Dacă eram deștept o brodeam mai devreme, se căina de unul singur Ciripoi. Normal, se deplasează, umblă, dar noi de unde să știm? De unde să-i luăm? Noi prindem muște... Șefule, ești mare! termină patetic. Totdeauna am spus că ești mare, domnule, ai chestiile alea... și-i arată celuilalt cu palmele ceva care sugera

că ar purta într-un loc anume doi pepenași ceva mai mici.

Apăruse și Mamy cu cafelele. Mizdrache o uitase, era chiar nemulțumit că intrarea femeii tăia din discursul ocazional al subalternului, care nu mai înceta cu elogiile.

— Dar, tu, dragă, n-ai plecat, nu te mai duci, că noi avem afaceri de stat, nu vezi? Uită-te la ea, Ciripoi. Când aleargă parcă merge, și când merge parcă stă; când vorbește, parcă tace, și când tace, bine face...

Ciripoi se tăvălea pe jos de rîs :

— Bună, șefule, bună, domnule, pe toate le știi, ca un om mare. Când spuneam eu că... Și iar arată cu palmele, ce posedă șeful său.

Mamy, căreia versurile partenrcului ei de o noapte nu-i sunaseră bine în ureche, găsi prilejul de a replica :

— Despre chestia asta cu... și femeia repetă gestul comisarului, mai întreabă-mă și pe mine, domnule Ciripoi, că nu e chiar așa.

Așezase cafelele pe mica măsuță de lingă pat și se scuza că umblă în dulapul de haine să-și caute rochia cu care fusese îmbrăcată, adunînd din mers ceea ce se putea aduna, ca să nu vadă celălalt, intrusul de musafir, care de fapt văzuse totul de mult.

— Așadar, încheie Mizdrache, trimite potera după vagonul cu pricina și să-i luăm la întrebări pe băieții care lucrează în Ploiești-Triaș.

Lucrurile nu erau chiar atît de simple după mintea lui Ciripoi. Spuse neted :

— Asta înseamnă, domn' șef, că-mi dai de lucru pînă la adînci bătrînețe... Sînt 50 000 de vagoane în Țara Românească, numai de tipul ăsta...

Mizdrache mai bău un păhărel de gin și plescăi pof-ticios din buze :

— Nu te-am trimis după 50 000 de vagoane, te-am trimis după un vagon de coletărie, de tipul ăsta, care a circulat miercuri spre seară dinspre București spre Ploiești, și anume pe la orele 18,30. Să ți se dea deci numerele vagoanelor acelui tren, și anume al ultimului, vezi care e trenul, cine a lucrat la frîne, de unde a fost atașat, cutare, cutare, nu te învăț eu meserie...

— Șefule, ești genial, șefule ! decretă entuziast Ciripoi.

— Lasă chestiile astea și roiește-o. Să aflu cât mai curînd cum stau lucrurile, că foc mă fac dacă nici acum nu știm pe ce barbă mergem.

Cercetările făcute de Ciripoi nu luară amploarea pe care ar fi putut-o bănuî Mizdrache. De data aceasta, subalternul se dovedi prudent și meticulos. Știa că din moment ce Inspectorul avea în mîină fotograma aceea, o s-o arate ministrului și o asemenea dovadă le dădea cel puțin o săptămîină de răgaz. Așa că o luă bătrînește, chemă agenții lui strecurați în calea ferată, stătu o jumătate de zi cu ei la discuții și află cum se putea ajunge la vagonul căutat. Treaba nu era de loc simplă. Sigur că în general căutarea unui vagon de coletărie aflat într-o anumite zi și la o anumită oră într-un convoi feroviar se nota undeva și că ar fi mers la sigur, dacă nu i s-ar fi atras atenția că oamenii pe care-i urmăreau probabil că-l schimbă, lucru dovedit de altfel în aceeași zi cînd, mergînd pe o drezină rapidă și ajungînd în gara Ploiești-Triaș, se convinseră că vagonul cu pricina, al cărui număr era 343387, cum îl găsiseră notat în evidența garniturilor de marfă, se afla pe o linie moartă, deci fusese abandonat și echipa de transmisie se afla de-acum într-altul, cu un alt număr. În locul grupului de comuniști găsiseră cîțiva golani care jucau barbut și care fură repede umflați și trimiși la urmă spre surpriza lor, pentru că orice își puteau închipui în afara faptului că vor fi dibuiți într-un asemenea adăpost sigur, pe care-l foloseau de multă vreme. Era într-o vineri spre seară, nu mai ninge, se lăsa un ger mare și echipa de agenți ai comisarului Ciripoi înjura de mama focului. Lăsară garda dubei să se descurce cu infractorii prinși ca din oală și intrară la șeful stației, un bărbat gras, nădușit tot, îmbrăcat într-o șubă de oaie, care sta în preajma unei sobe de tuci și privea tabloul de comandă al stației.

— Bună, șefule ! zisese din mers Ciripoi, care atunci cînd se afla numai cu subalternii lui îl imita pe Mizdrache. Ai un aparat de radio pe aici ?

— Ar fi, mîrlise acela, abia inteligibil, neștiind cu cine are de-a face, deși cei ce-l urmau nu inspirau nici un gînd bun.

— Adu-l rapid...

Șeful stației se supuse fără să mai întrebe cu cine avea onoarea. Mai era cam un sfert de oră pînă la ora primei emisiuni. Așteptară grămadă în fața unui *Blaupunkt* cumpărat de cine știe cine prin 1940.

— Aude? întrebă ezoteric Ciripoi pe cel din fața lui.

— Ce s-audă?

— Vocea! *Londra! Moscova!* Că vă știu eu pe voi ăștia din calea ferată...

— Da, făcu celălalt. Mai aude...

— Bine, da' p-ai noștri îi prinzi? Hai, spune, că nu-ți fac nimic.

— De...

Aparatul arăta ca unul de pe vremea lui Marcoai, deși era un tip destul de bun. Nu avea alura aparatelor speciale. Ciripoi căută undele scurte, prinse cîteva posturi de muzică, auzi enervantele pîrîituri ale paraziților aerieni și bruiajul furios al posturilor germane care încercau să acopere emisiunile rusești, engleze și americane. Luase cu el pe un specialist, Constantinescu se numea, un inginer care căută el postul *Muntenia I*. La ora fixată se auzi mai întîi un fel de semnal primitiv și o voce îndepărtată de bărbat, care anunța deschiderea emisiunii:

— Aici e postul de radio *Muntenia I*, aici e postul de radio *Muntenia I*. Transmitem în fiecare zi, la orele...

Vocea se pierdea și iar revenea, paraziții zilei de iarnă acopereau totul și pe urmă iar parcă pe undeva, de la o mare depărtare, vocea bărbatului revenea. Se dădeau știri de pe front și situația internă. Greva muncitorilor de la *Vega* și de la *Concordia*, un scandal care avusese loc chiar în acea dimineață într-o piață din București din pricina măririi prețurilor și a lipsei de mălai. Pe urmă se dădură știrile externe, luptele din Italia și situația trupelor germane, încercuite. Vocea nu avea nimic patetic, informa scurt și precis.

Ciripoi își stăpîni curiozitatea și încercă să-și dea seama dacă postul era ambulatoriu cum susținea Mizdrache, sau, de data asta, se emitea într-o locuință.

Se auzi semnalul de închidere urmînd anunţului că postul va relua ştirile la orele 21,30.

— Ei, Constantinescule ? întrebă comisarul.

— E limpede, emit dintr-un vagon de coletărie, asta se aude în emisie pentru că există un ușor zgomot de fond, sacadat, și folosesc laringofonul. Înseamnă că schimbă la fiecare emisie locul. Au un post portativ mic, ușor transportabil, fără mare forță de emisie, improvizat, folosind materiale germane și lămpi englezești. Mai mult ca sigur că se duc pînă la Ploiești cu un vagon și se întorc spre București cu altul. Asta de două ori, în fiecare zi.

Ciripoi înțelegea totul, îi plăcea precizia celui care îl informa, dar mai era o chestiune de lămurit.

— Dacă pricep bine, sînt legați de orarul căilor ferate. Asta mă duce cu gîndul la complicități mai mari...

— Mersul trenurilor se schimbă numai primăvara. Totul era lămurit. Afacerea începea să-l intereseze. Era ceva grandios : complicități în gara București Nord, complici la Ploiești Sud, bașca ce-o să mai iasă la o anchetă bine susținută, cînd omul, din cauza bunului tratament la care e supus, spune totul, și ceva pe deasupra. Acum nu-i mai rămînea decît să-i dea raportul lui Mizdrache și să aștepte ordinele lui. De fapt, odată găsită această pistă, trebuia ceva mai multă răbdare, dar după atîtea bruftuluieli, parcă nu mai avea răbdarea de altă dată. Să fi fost după el, în 24 de ore îi ținea în palmă, dar cine știe ce mai inventa bătrînul copoi...

„Stai în banca ta, Ciripoi, stai în banca ta !“ se certa singur.

Cine ar fi urmărit mai îndeaproape viața acestui domn distins, care locuia din cînd în cînd în Parcul Jianu și sosea rar, cu un automobil mare, lung, negru, oficial, s-ar fi mirat să-l vadă ieșind din vila lui puțin după miezul nopții, singur, fără șoferul care-l aducea de cine știe unde, îmbrăcat de data aceasta într-un palton banal, pe puncte, nebărbierit, cu o mustață care-i dădea un aer de impiegat clasa a II-a, trăit prin subsoluri de primărie, pe care dacă l-ai

fi căutat la degete, ți-ar fi arătat petele de cerneală ale ultimelor înregistrări în cancelariile unde va fi lucrat. Apărea și dispărea pe neașteptate, puținii și îndepărtații săi vecini, și ei oameni foarte ocupați și cu dare de mână, nu se preocupau de acest individ, fie că nu aveau timp, fie că nu-i interesa de loc subiectul. Cartierul de lume bună excela prin discreție, se trăia adică englezește, fără cfuziuni sau amicitii peste gard. *casa mea, căminul meu, regatul meu*. Sonerii discrete scoteau slugile din casă. ușile garajelor erau date deoparte și mașinile intrau la locul lor, solemn, silențios. cei din mașini, femei și bărbați totdeauna preocupați, grăbiți, urcau în tăcutele apartamente și totul se închidea în urma lor, fără să lase afară vreun zgomot sau vreo știre indiscretă. Vara, ocupații acelor vile misterioase și luxoase puteau fi găsiți în fundul grădinilor lor tunse cu aparate englezești, în hamacuri sau la mese de răchită, jucînd *wist* sau lovind cu rachete albe mingi de golf într-un minijoc, asta cînd nu erau plecați în străinătate sau la casele lor de la țară.

Colonelul, pentru că el era misteriosul proprietar al casei din Aleea Herăstrău 26, îi cunoștea în schimb pe toți: cîțiva ofițeri superiori, generali, trei fabricanți, proprietari de mari uzine, un bancher cu sucursale la Berna și la Veneția, un ciudat proprietar de garaje în bulevardul Take Ionescu, cu un nume nemțesc, un tip roșcovan plăcut, simpatic, mare afacerist, propășit pe aici probabil din cauza banilor săi, pe care-i minuia abil și cu spor. În rest, servitori, femei de menaj, rude apropiate ale proprietarilor, nevestele lor care nu coborau din mașinile de diferite tipuri cu care își făceau plimbările de dimineață sau de seară, șoferi lipsiți de aroganță, îmbrăcați în costume speciale ca să marcheze casa mare la care serveau. Altă lume trecea rar pe aici : zarzavagii, iaurgii, cei ce aduceau ziare, oameni de la Societatea de Telefoane cînd se defecta ceva, gunoierii care veneau rar pentru că fiecare vilă era despărțită de cealaltă de mari locuri virane pe care creșteau buruieni sau se depozitau materiale de construcții, și ele foarte rare în acele vremuri. Generalii sau colonelii veritabili mai făceau din cînd în cînd cîte o plimbare pe jos, după obiceiul profesiei lor, dar drumurile toate duceau spre lacurile asanate cu ani în urmă de primarul

Dobrescu. Nu pescuiau, umblau numai singuri pe aleile pustii, pe sub sălcii, privind apa lacului, năclăită de planctonul neglijat. Era liniște, lume puțină, un cartier odihnitor ce nu mai apucase să-i primească pe toți învîr-tiții sau bancherii ridicați peste noapte, cu nevestele sau amantele lor. Sîmbăta, cînd în general Colonelul nu stătea acasă, sîmbăta și duminica, de peste gardurile de piatră, terminate cu sulii de metal peste care creștea în neștire iedera, se auzeau patefoanele sau aparatele de radio. Se făceau de către cei tîneri mici petreceri cu lume puțină, se dansa, dar tot discret, cu bună creștere, ca nu cumva cineva să fie deranjat, să se ivească reclamații sau certuri care pe urmă să ducă la o țișanie nedorită. Se putea spune că *tehnical* grupului Colonelului alescse această locuință cu mare precizie și eficiență. Vila avea o curte care dădea spre două străzi paralele, porțile înalte nu lăsau să se vadă decît peluze tunse la timp, operație înfăptuită chiar de proprietar în timpul liber, pentru destindere sau cel, mult o terasă pe care niciodată nu stătea alt-cineva decît bărbatul cu fața osoasă, trădînd o mare energie, cu figura lui de judecător britanic, rece, distins, sec. Șoferul îl ducea unde trebuia și dispărea și el, nu-l văzuse nimeni pătrunzînd dincolo de pragul porții masive de fier. Curios, deci, ar fi fost pentru un indiscret, să-l regăsească pe același om, cu ușoare modificări ale trăsăturilor, într-o casă din Ferentari, și ea aflată pe o stradă liniștită, cu cîteva case numai pe o parte și pe alta, un fel de fundătură, locuind cu o nevastă parcă mută, de la care vecinele nu puteau să scoată prea multe; bărbatul ei era ziarist și pleca des pe front, unde făcea reportaje pentru gazetele cele mai cunoscute. Muierile îl și văzuseră în cîteva rînduri, ori îmbrăcat în uniformă militară, ori în civil, nu ponosit, modest, salutînd cînd te întîlnea, pîinea lui Dumnezeu, cum spuneau vecinele pe care soția lui le împrumuta la vreo nevoie cu bani sau aducîndu-le de la o rudă carnea din ce în ce mai rară: nu multă, cîte o jumătate sau un kilogram, cînd se putea, și asta la prețul oficial, pentru că altfel era bisericooasă, nu ar fi cerut un leu mai mult. Dar pe Colonel îl mai puteai întîlni și într-o mare uzină bucureșteană, la care lucra la unele mașini aflate în verificări. Îl chemau cînd la *Malaxa*, cînd la *Titan*,

cînd la CFR, în Grivița. Era cunoscut sub numele de Tănăsescu și avea acte de mecanic de mare precizie, cu studii tehnice în Germania, scutit de front și din cauza vîrstei, nu avea mai mult de 50 de ani, dar se presupunea că dăduse ceva șpagă și reușise să fie lăsat în București ca să lucreze. Era un om larg la buzunar, oferea oamenilor de băut, nu vorbea prea mult, în schimb era foarte curios să știe ce se mai întîmplă în uzinele unde lucra, care era starea generală. Nu-i incita pe cei care la un pahar de țuică vorbeau prea mult, dimpotrivă, îi sfătuia să aibă grijă pentru ceea ce fac, pentru că statul era în război și oficialitățile trebuiau ajutate pentru a duce greul guvernării. „Dumitale îți convine, mai zicea cîte unul, cîștigi bine, ai probabil o casă ca lumea, dar noi muncim cîte 12 ore și ne mai stau pe cap și agenții și cînd nu facem ce trebuie, carcera ne așteaptă!“ El recunoștea că așa e, dar în același timp ridica din umeri : „Asta-i situația, nu avem ce face...“ După care mai dădea un rînd de țuică sau de vin pentru ca oamenii să mai uite necazurile pe care le aveau.

Așadar, cam acestea erau faptele legate de activitatea curioasă a acestui personaj, vorbim de ceea ce făcea el la suprafață, ca să spunem așa. Pentru că altfel am fi ghicit unele lucruri dacă am fi știut de pildă că, timp de o săptămînă, îl adăpostise în casa lui din Jianu pe numitul Marcel Petrișor, de profesiune radiofonist, dispărut de la domiciliul său din Crîngași 12, de tot atîta vreme, fără ca nimeni să întrebe de el, deoarece era cunoscut faptul că lucra și în provincie. Tot în vila aceea luxoasă fusese ascuns trei zile și numitul Horumba, și el tehnician, abia scăpat din capcana unei rații făcute în preajma Crăciunului în jurul magazinului *La Vulturul de Mare* și zona Lipsani. Erau cei doi tehnicieni ai postului de radio *Muntenia I*, care din ziua aceea, la sfatul superiorului Colonelului, un inginer cu care acesta se vedea rar, începuse să funcționeze pe linia Ploiești-București, așa cum se prevăzuse în caz că locuințele din oraș ar fi fost depistate de aparatura gonio a Siguranței Statului. Înlocuitorii celor doi tineri aveau prieteni în Ploiești-Triaș și la Gara de Nord, tehnica intrării în vagoanele mereu schimbate era simplă și eficace. O echipă depunea aparatura postului,

aflată în două geamantane în capacul unei locomotive de pe o linie moartă, piesă pe care nimeni nu o mai folosea de 30 de ani și fusese rezervată pentru *Muzeul Căilor Ferate* aflat în proiect de o jumătate de secol, dar nerealizat încă. Era prima locomotivă a țării adusă din Germania, și care funcționase pe linia Giurgiu-București, o mașină venerabilă de care nu se atingea nimeni. Spre seară, înainte cu trei ore de a începe emisiunile, o altă echipă, formată din trei tovarăși, luau din capacul *mătușii* sau *babacăi* cele două geamantane, ocupau un vagon desemnat după un grafic precis și, după ce așteptau o jumătate de oră, erau remorcați de un tren de marfă care pleca din stația B. M. Vagonul avea totdeauna un fract bine întocmit, la orice verificare, și ele nu erau prea dese, în actele făcute în două exemplare se specifica că vagonul cu nr. transportă materiale strategice pentru armata germană, pe distanța București-Brașov sau București-Ploiești. Totul ar fi mers perfect dacă nu s-ar fi ivit câteva elemente noi, care îl umpleau de griji pe Colonel. El avea misiunea dificilă de a acoperi activitatea micului grup de tineri care emitea în condiții destul de periculoase, adică de a le asigura transportul postului, punerea lui în funcțiune și de a urmări dacă mașinile gonio nu ar fi dat de vreo urmă. Și, lucru nu de tot ciudat, apăruseră două mașini gonio, de ultimul tip, aduse din Germania, care patrulaseră șoseaua națională București-Ploiești. Poate că amănuntul ar fi scăpat Colonelului, fusese o pură întâmplare că la o barieră ajunsese din urmă micul convoi al germanilor, urmat de o mașină mică, neagră, în care se aflau doi civili cu pălăriile pe ochi și cu gulerle paltoanelor ridicate peste obraz. Nici o îndoială, mica lor antenă rotativă arăta că mașinile funcționau. Colonelul, care conducea singur când era nevoie, coborîse geamul și ascultase în liniștea nopții de iarnă piuitul aparatelor. Era cazul să se neliniștească? Îi urmări pe cei din fața lui atît cît să nu bage de seamă că la rîndul lor erau filați, adică pînă în apropierea Ploieștiului, dar nu s-ar fi spus că exista ceva amenințător. În seara următoare căută zadarnic mașinile germane pe șosea. Nu mai ieșiseră. Fusese numai un rodaj? A treia seară, din nou emisiunea decurse fără incidente. O *mătu-*

rare a cîmpului făcută în diminețile aceluiași zile nu relevase ceva care să-l facă să dea semnalul de alarmă. Și la Triajul de lîngă podul Grant și la Triajul din Ploiești nu se semnalase vreo razie sau vreo acțiune mai însemnată a poliției. Totul decurgea cît se putea de bine. Nu apăruseră oameni noi în Depouri sau la stația Mărfuri. Nici o mișcare în plus. Dar ceva, mirosul lui special, îl avertiza că multă vreme nu puteau să o mai ducă atît de liniștiți. Conform unui cod dinainte stabilit, avusese cu Inginerul o convorbire scurtă la telefon, în care îi spusese acestuia că transportul de cuie pentru fabrica de la Cîmpina ar trebui ridicat din motivele cunoscute, pentru că altfel s-ar fi plătit chirie de cazare la C.F.R. Asta însemna că trebuiau urgent găsite alte adăposturi pentru postul de radio. Răspunsul nu fu prea liniștitor : acum nu se puteau vedea, dar o să primească o scrisoare cu amănunte. Cel puțin zece zile erau necesare pentru mutarea postului în oraș, deoarece se socotise că mijloacele de pînă acum permiteau activitatea încă o lună de zile cel puțin. Așadar, atenție mare ! *Acoperirea* spori cu încă un camion de transportat petrol, condus de doi tovarăși. Și aceștia raportară trei zile la rînd că șoseaua era liberă și că nici un fel de mașini gonio nu suspectau vagoanele în care se aflau cei de la postul de radio *Muntenia I*. Toate acestea se petreceau deoarece Colonelul nu avea de unde să știe ce dispoziții dăduse Mizdrache, abilul Inspector-șef al Siguranței. Cîrpoi venise la el într-o dimineață cu raportul, cum nu-i era obiceiul :

— Șefule, chestiunea ar fi cam gata.

— Ce înțelegi prin *ar fi cam gata* ? Sper că nu te-ai desfășurat ca la asediul Akazarului, măcar atît să fi învățat și tu de la mine : discreția în meseria noastră aduce mai mult decît orice.

— Da' cum ?! se mirase celălalt. Am pus oameni la distanță, nu a intrat nimeni în dispozitiv în afară de mine. Cu care am vorbit, l-am transferat ca să nu cîrpească. Filiera se face prin agenții din interior, lucrez cu cei care sînt de mult în stații. Am doi la BM și doi la Ploiești-Triaj. Erau mai mulți, dar i-am trimis în alte locuri, ca să nu se miroasă...

— Bravo, băiatule, progresezi, progresezi, continuăți...
Și Ciripoi continuase :

— Eu, spre o pildă, i-aș umfla diseară și gata ; le-am pus pumnul în gură, n-o să le mai auzim muzicuța aia spurcată...

Celălalt glumise :

— Lasă, mă, că spun și lucruri adevărate din cînd în cînd. Deci tu ai pune gheara pe ei diseară. Bravo, mă Ciripoi.

Comisarul nu băgase de seamă ironia din vocea șefului său.

— Mașinile nemțești de la prima ieșire pe teren i-au depiștat : o seară pleacă din București, probabil din stația Triaj, și se duc pînă la Ploiești, iar cu trenul 16 de la ora 21 se întorc la București. Depun aparatura undeva, unde o să vedem noi cînd o trebui, și a doua zi o iau de la cap.

— Simplu ca bună ziua.

— Nu e chiar atît de simplu.

— Bine gîndit.

— După mintea mea slabă de femeie, ei au complici în Gara de Nord, la stația Mărfuri, la Ploiești și poate chiar în Direcția generală a C.F.R.-ului...

— Și-atunci ?

— Atunci fi înhățăm pe ăștia, îi strîngem cu ușa și spun totul.

Mizdrache își făcea unghiile cu un cuțitaș ascuțit. Surîse superior cînd îl auzi :

— Mă Ciripoi, tu să te grăbești la făcut copii, aici sîntem la Siguranța Statului, mă, nu se bate din palme, trebuie răbdare, mă, de trei ori răbdare. Pe mine mă interesează postul, dar pe lîngă post mai sînt oamenii, mă Ciripoi, și ăștia mă interesează, și anume toți oamenii, înțelegi ?

— Pricep... N-am spus eu că aveți... și dădu să arate iar ce avea comisarul.

— Lasă chestiile astea, că înnebunesc ! se supără Mizdrache. Nu fi indecent în timpul serviciului, tu să-mi spui mie dacă ai fost deștept, să văd eu acum, ai retras mașinile gonio de pe traseu ?

— Da, cum ? Școala dumneavoastră, dacă dovada e făcută, nu ne mai trebuie tîmbălău, din prima scară. I-am trimis pe nemți la locul lor, am ~~zis~~ mers și mi-am văzut de treabă. Mai ales că technicianul nostru mi-a spus: „Nenc, dacă schimbă locul de emisie se aude, urechea mea de violonist ți-o spune repede“. Pînă acuz, băieții își văd de-ale lor, noi de-ale noastre...

— Buuuun... Dar altceva ai făcut tu ?

— Ce anume ?

— Mă, ei ar trebui în mod normal să aibă o acoperire, pe cineva care, la rîndul lui, să ne supravegheze pe noi, pricepi ?

— Nu m-am gîndit, să fiu al dracului. Adică, să fie ei atît de deștepți ? Păi, să mă duc să-i arunc pe băieți pe șosea...

Mizdrache iar îl opri cu un gest :

— Vezi, graba este slăbiciunea ta cea mai mare. Asta f-ar alarma probabil cît i-a alarmat prezența mașinilor gonio pe șosea, pe care ai făcut foarte bine că le-ai retras... Nu, băiatule, tocmai ăștia îmi trebuie, cei care fac acoperirea. Tu studiază locul și așa, după patru zile, că nici ei n-or să se eternizeze pe calea ferată, îi luăm pe toți ca din oală. Cursa de șoareci trebuie închisă la vreme. Asta după părerea mea ar fi cam pe simbăta viitoare. Ești de acord ?

— Să mai stăm nițel, adică ? Și dacă se mută ?

— Țasta-i riscul, Ciripoi. Simbătă, concentrare mare, discreție, nu fanfară și marșuri, atac prin surprindere, plasă deasă, lovitură seacă, fără riscuri, s-a înțeles ?

— Înțeles...

Trecuse și Anul nou și iarna tot nu se mai îmblinzise. Maiorul von Braun se instalase în noua locuință din strada Roma, împreună cu secretara sa, care avea de fapt un domiciliu în apropiere, pe strada Londra, dar unde mergea rar, ca să-și schimbe rochiile și ca să se întâlnească, fără ca șeful ei să știe, cu noua ei prietenă din România, Claudia. Aceasta o căutase la Ambasadă, cum fu-

sese vorba, cu telefonul, își dăduseră o întâlnire într-o cofetărie de pe Știrbey și, moartă de curiozitate, mica prostituată care se visa artistă de cinema aflase că semăna cu o bună prietenă din copilărie a nemțoaicei, tot blondă, tot cu capul acela de copil sărman pe care Gerda o pierduse. Se plimbaseră prin Cișmigiul înghețat și se împric-teniseră repede, fără ca Claudia să ghicească încă de la început intențiile acestei femei, severe și corecte. Totul avea un aer romantic și aproape neverosimil. Să te întâlnești cu cineva într-o gară când niște nemți cam băuți sînt gata să sară pe tine, și să semenii, culmea, cu o veche amică din copilărie pe care femeia aceea o iubise foarte mult, să se nască o prietenie curată și instantanee pe neașteptate, între ele, iată ceva ce nu prea credea von Braun, care mirosise povestea încă de la sosire și care o chestionase pe secretara sa, deoarece fusese semnalată în prezența necunoscutei din București. Dar asta era realitatea, îi cunoștea viciile și nu avea ce să spună, pentru că nîoi el nu era mai breaz, permițîndu-și din cînd în cînd cite o masă intimă cu un vechi camarad de arme, cu care petrecea nopți și zile la rînd. Între ei aveau loc scene de gelozie feroce, stăpînite însă, cenzurate cu mare grijă. Își reproșau unul altuia cele mai rele lucruri, dar asta numai cînd nu puteau fi auziți, după care urma o împăcare grea, von Braun îl cumpăra o blană sau o bijuterie și totul se stîngea într-un amor renăscut, care dura o săptămînă și pe urmă totul reîntra în amicitia lor înarmată, cu efuziuni scurte și reci. Dar despre toate acestea, Claudia nu știa nimic. Nu era o gîscă, cum s-ar fi bănuit, avea șase clase de liceu, era o prostovănă, e adevărat, lesne încrezătoare, fire cam aventuristă, veleitară păguboasă, gata să vîndă totul pentru o carieră la care visa de multă vreme. În spatele atenției acesteia atît de neașteptate pe care o considera norocul vieții ei bănuia că trebuie să existe ceva necurat. Prietenelor sale, vreo două fete de aceeași categorie, cărora le povestea întîmplarea, nu le venea să creadă că amica lor are atîta șansă, ba insinuai ca nu cumva să fie uitată, dacă se va dovedi ceea ce ele bănuiau, pentru că erau mai experimentate. „Adică ce?” întrebaseră Claudia. „Mai sînt femei care nu se culcă cu bărbații, se culcă cu femeile, asta e!” „Mare

brînză, făcuse Claudia, am mai pălmuit eu vreo două care nu stătuseră la locul lor, o pun la loc și pe nemțoaică. E vorba de o simpatie profundă, zisese cu glasul ei de tîmпиică... A avut o prietenă care a murit de cancer la gît la 17 ani... dacă vrei să știți...“ Celelalte rîseseră cu gura pînă la urechi. „Și pe tine te ia ca s-o consolezi? O să vezi tu pe dracu...”

Cîteva zile la rînd nu se întîmplase nimic. Gerda o căra după ea la tîrguicli după-masă, luau masa la restaurante mari în care Claudia nu intrase niciodată.

— Dacă mă ascuți, ai să ai tot ce-ți dorești, promisese nemțoaica. Te iau cu mine în Germania; ai să faci carieră cinematografică. Am prieteni la UFA, ai să joci cu Paul Hörbiger, l-ai văzut la cinema?

— Da, recunoscuse ea.

— Nu prea ai voce și te miști prost. Am să te învăț să nu mai stai așa țeapănă, să fii relaxată, ai un aer de nemîncată, iartă-mă că ți-o spun, n-a ieșit încă mahalaua din tine.

Claudia izbucnise în lacrimi. Gerda scosese batista din poșetă și o tamponase pe obrazul încă pur și tînăr.

— Nu mai smiorcăi, atît te rog, să mă ascuți. Nu ne naștem toți cu guvernantă. Eu înțeleg asta. Să vii la mine acasă, pe strada Londra 87, mîine, și să facem cîteva exerciții, să-ți dau și niște rochii de-ale mele, să te învăț să pozezi, să te miști cu degajare prin fața reflectoarelor...

— Cum, aveți și reflectoare acasă? ! se mirase ea.

— Le-am adus de la Varșovia unde am avut un atelier foto. Cîștig foarte bine de la revistele cărora le trimit pozele mele. Ai auzit de revista *Signal*, asta e cea mai mare, m-au publicat de două ori.

Claudia rămăsese cu gura căscată. Era oare posibil să-și vadă chipul pe copertile marilor reviste de la Berlin? Se părea că da, dar cu un preț mare, pentru că prietena ei începea să-i strîngă mîna într-un fel aparte, să o privească cu niște ochi, Doamne ferește... Dar pentru o carieră cinematografică, merita orice.

Peste două zile, se dusesese în casa Gerdei din strada Londra. Nu intrase niciodată într-un astfel de apartament. Mobila părea a fi fost rechiziționată, era o casă luată de la cineva care fugise peste graniță de frica nem-

tilor, de la un evreu bogat. Luxul odăilor curate și neîncărcate, cu perdele de Lyon, cu dulapuri Biedermayer, cum aflate de la Gerda, și covoare veritabile, cumpărate probabil la Stambul, cu ani în urmă, o dăduse gata. Oglinzi venețiene împodobeau pereții și tablourile în rame aurii o lăsaseră cu gura căscată pe micuța prostituată. Nuduri sau naturi moarte, flori și tingiri de aramă, ceva care nu-i spunea nimic, dar ghicea că sînt lucruri de preț. Atelierul fusese instalat la etaj, o cameră foarte luminoasă, ale cărei ferestre dădeau spre o curte plină de zăpadă acum, cu un bazin în care nu mai curgea apa. Două reflectoare mici, de studio, și o canapea, un covor gros și moale, două fragile scaune franțuzești, totul gol, pereții fără tapet, numai cu niște lungi voaluri de mătase, care luau forme diferite, pe urmă o draperie grea, verde, de catifea, și cam atît. Pe jos, fotografiile imense, neînramate, chipuri de poloneze blonde, triste, cu ceva disperat în privire, ulițe ale vechiului cartier evreiesc din capitala Poloniei, cum află de la amica ei, cu case arse și cu garduri calcinate, interioare de sinagogi și pe urmă iar chipuri de femei tinere, foarte tinere, goale pînă la brîu, cu sîni frumoși, fără a fi profesioniste, mereu alte femei. O jumătate de zi Claudia privi toate acele portrete și se miră de tot ce i se arăta. Un sentiment ciudat creștea în ea, era o veche amatoare de filme văzute cu ghiotura, cîte patru pe zi, două și două, la cinematografele de cartier.

— Cîntă ceva ! o rugase Gerda.

Nu avea voce, era limpede, dar nemțoaica spunea că și asta se poate îndrepta dacă exista voință și cum să nu existe voință cînd promisiunile erau atît de mari și de frumoase ? ! Spre prînz, Gerda o chemase la masă într-o sufragerie din lemn auriu ca berea, împodobită cu talgere de aramă și cu mari scuturi de fier întunecat. Un cămin cu gaze lăsa să se vadă un foc creat cu ajutorul unor butuci artificiali. Claudia se izmeni cum știa că-i vine bine și se întinse pe blana albă de alături, arătîndu-și picioarele lungi și bine făcute. Cealaltă o privea cu o plăcere nedisimulată din spatele lentilelor ochelarilor, dar nu zise nimic, o pofti numai să ia loc pe scaun în fața mesei la care fuseseră aprinse două lumînări de

ceară galbenă. Un soldat care răspundea la numele de Hans le aduse de mâncare și totul decurse în ordine. Gerda răspunse de două ori la telefon cuiva care părea cam nervos și vorbea tare. Claudia nu știa boabă nemțește și nu pricepea nimic. Fără să se tulbure, nemțoaica revenise la masă și gustase fructele glasate și mai pe urmă înghețata de vanile așezată în cupe de alpaca. O lăsase să se odihnească pînă la șase, cînd ea se întorsese de la Ambasadă, unde bătuse niște acte la mașină și, mai destinsă, o invitasese abia spre seară în salonul de sus, aprinzînd reflectoarele care-i umblau nemilos pe față. O rugase să umble, după ce încercase rochiile mult promise, o minune pentru ea, care nu avusese așa ceva niciodată. Rochii de seară, decoltate, de lamé, de catifea, cu barete metalice, pe urmă se privise într-o oglindă năucitoare care pînă atunci stătuse ascunsă de draperia de catifea verde, umblase de colo-colo pe tocurele înalte ca niște catalige ale pantofilor, mișcîndu-se cum i se spunea, cu destulă stîngăcie, îi auzise glasul neplăcut cînd nu reușise să o mulțumească și nu-i trebui mult ca să-și dea seama că avea să se chinuie mult pînă să ajungă artistă de film, pentru că și în meseria asta se cereau destule. Cînd nu o mai țineau nervii, Gerda striga în gura mare :

— Nu mai rînji, suride, e altceva...

O apuca de obraz și se crispa, o strîngea cu furie de bărbie, cu puterea unui bărbat, îi smucea capul ca să-i vadă mai bine profilul, nu era mulțumită de lumina care cădea dintr-un unghi prost, alerga iar cînd reflectoarele de lingă fereastră nu cădeau spre ea, îndreptîndu-i șoldurile și brațele. Tîrziu, spre ora opt sau opt și jumătate, abia reuși să facă două fotografii de care nu părea prea mulțumită. O trimise în baia de faianță verde plină de mari bureți naturali și borcănase cu săruri, o învăță ce să facă, o privi bine cînd aruncase după ea tot ce mai avea și, fără să arate vreo curiozitate prea mare, hotărî că mai trebuie să slăbească cu două sau trei kilograme, și pentru Dumnezeu, adăugase, învăță să-ți stăpînești mușchii stomacului, că scoți burta în afară, ca țatele...

Claudia iar se smiorcăi și ea o lăsă să zacă în săpunul pufos al băii pînă i-o trece.

*
*
*

Von Braun avea o nevralgie nemiloasă care-l făcea să urle de durere. Toate pastilele luate nu reușiseră să facă nimic, o măsă nețrătată la vreme se răzbuna. O sunase pe Gerda, dar ea lipsea, telefonă acasă în strada Londra, dar nu-i răspundea nimeni. „Unde naiba o umbla cu tîrfa aia a ei, că alte treburi nu mai are de făcut decît să crească lesbiene la ușa ei...” Hotărî că era cazul să se gîndească s-o schimbe, dar tot el își spusese că nu era vremea încă, știa cam multe, avea relații, și în vremurile astea tulburi, orice informații negative duceau ori pe front, ori în cine știe ce celulă a Gestapoului, cît era el de bine văzut de superiori. Sună telefonul. Era Mizdrache.

— Ce se aude ? întrebă politicoș maiorul.

— Voiam să vă mulțumesc pentru aparatura gonio, deocamdată nu o folosim cu tot potențialul, intrucît depistarea postului *Muntenia I* s-a făcut mai ușor decît ne așteptam, vreau să-i mulțumesc doamnei Hoffmann pentru concurs. Fotograma aceea a făcut minuni...

— Îmi pare bine, domnule Mizdrache, zisese von Braun. Așadar, pe cînd citim în ziare că postul de radio *Muntenia I*, așa-i zice ?

— Da, *Muntenia I*...

— Deci, cînd citim în ziare că postul a fost capturat ?

— Peste două zile, domnule maior.

— Foarte bine. Aveți nevoie și de altceva, de un ajutor mai eficaș ?

— Nu, deocamdată nimic, vă mulțumesc... Voiam numai să știți că am închis cursa de șoareci...

Von Braun nu înțelegea prea bine ce înseamnă *cursa de șoareci*. Celălalt îi explică răbdător în germana lui destul de bună. Von Braun rise cu poftă.

— Ce-mi place mie la dumneavoastră, spuse, este că aveți umor, din toate lucrurile faceți ceva amuzant...

Vorbiră încă trei sau patru minute și cînd închise telefonul, maiorul își spuse că avea de-a face cu un om foarte agreabil, cu care se putea lucra în bune condiții, pe deasupra și plin de veselie, un individ care nu-și trata meseria ca pe o profesiune oarbă și neplăcută. Își privi

ceasul de la mină. De peste zece minute postul de radio *Muntenia I* emitea. Deschise aparatul de radio, se impacientă că nu se încălzește mai repede, caută lungimea de undă scurtă pe care putea fi auzit și distinse bruiatul ce nu reușea să acopere o voce tinărară care citea netulburată un buletin de știri. Nu înțelegea mare lucru, dar când trecu la al 28-lea minut al emisiunii, vocea bărbătească aproape strigă :

— Moarte ocupanților fasciști !

Și acest ultim cuvânt îl înțelege foarte bine, cum înțelege din strigătul acela neplăcut că era vorba de o lozincă. Nu știa cât de eficace erau emisiunile clandestine, nu avea încredere în efectul radiofonic al îndemnurilor la rezistență. Rezistența o făceau când puteau cei care erau de profesiune rezistenți, nu toată lumea de pe stradă. La urma urmelor, cel mai neplăcut lucru din toate era că un astfel de post de radio putea informa mai exact pe ocupanți, atât. Ori starea de nemulțumire generală a acestor țări mici cu care Marele Reich era aliat se alimenta din știrile nu prea bune pentru germani și rezistența generală creștea. Ultimele vești nu erau de loc liniștitoare. Sabotaje, dezertări de pe front, rușii se apropiau de granița României și a Poloniei, ceva se sfârșea, și nu așa cum sperau ei, cu toții. În curînd, chiar acești pașnici de români aveau să se apuce de prostii. Unde mai pui situația generală. Coarda fusese prea întinsă, nu se poate bate nimeni cu toată lumea, dar asta nu era treaba lui, era treaba politicianilor, el era numai un tehnician care-și făcea datoria și atât, restul nu-l privea.

Sună iar telefonul.

— Da, cine e ? întrebă plictisit.

— Gerda...

— Ce faci ?

— Ai nevoie de mine ?

— Te-am căutat toată seara, unde naiba ai umblat ?

— Nicăieri, am stat în atelier și-am făcut fotografii.

Telefonul era dincolo, nu l-am auzit... Ai nevoie de ceva ? Sosesc imediat...

— Acum, nu. M-a durut toată după-masa capul...

— Să-ți aduc niște aspirine *Bayer* ?

— Mulțumesc, am luat, am capul umflat de aspirine.

— Atunci ?

Von Braun lăsa un minut lung, fără să răspundă.

— Atunci, noapte bună, pe mâine...

Femeia care se afla la capătul celălalt al firului își dădu seama că maiorul era foarte supărat. Dar, în asemenea împrejurări, era mai bine să se facă că nu a înțeles așa ceva. Lăsa telefonul și o privi pe Claudia care ieșea din baie într-un prosop uriaș, roșu. Era tinăra, frumoasă, proaspătă. Hotări să n-o lase să se ducă acasă și să doarmă cu ea, ceea ce cealaltă făcu fără să arate că lucrul o îndispune.

*
* *

Echipa postului clandestin de radio *Muntenia I* era formată din șase inși, plus patru rezerve, folosite foarte rar și numai în caz de extremă necesitate. Toate acestea din motive binecuvîntate.

Transportarea postului la vagonul desemnat pentru ziua respectivă o făceau Marcel Petrișor și cu Virgil Horumba, angajați pentru acest scop cu acte în regulă, cum rezulta din actele lor măsluite, ca magazineri la Depoul București Mărfuri. Alți doi tehnicieni, Amariei Gheorghe și cu Ilie Fusulan, preluau marfa în vagon și o instalau făcînd-o să funcționeze. Manipulatori și gardă erau în același timp alți doi tineri : Gheorghe Gheorghe, lucrător în calea ferată la secția *Trasee și Verificări*, și prietenul lui, Sandu Mardare. Totdeauna șase, înarmați, precauți, cu acel aer șters al tuturor conspiratorilor, aleși de ochiul ager al Colonelului. Nimic care să bată la ochi, figuri obișnuite de tineri lucrători la C.F.R., îmbrăcați în șube de miel, cu șepcile acelea albastre, puse șmecherește pe ochi, fără să aibă aerul unor combatanți fugiți de pe front, ci mai mult lăsînd impresia că au fost refuzați de către serviciul medical pentru diferite insuficiențe fizice. Bineînțeles, în toată această operație, nu ar fi fost posibil succesul, dacă nu ar fi existat complicitatea unui șef de sector la Depoul BM și a dispecerului de la Depoul Ploiești-Triaj, fiecare cu cîțiva prieteni dispuși la orice, ca să nu mai vorbim de *tehnica* grupului, care procurase

din vreme acte în regulă, recomandase pe cei ce lucrau celor ce trebuiau să-i ajute și așa mai departe. Legătura cu Colonelul o ținea deocamdată Marcel Petrișor, cel mai isteț dintre ei, pe care, după razia din jurul magazinului *Vulturul de Mare*, șeful vrusese să-l înlocuiască, dar, dându-și seama că nu fusese decît o coincidență și că și Marcel și Virgil nu pățiseră nimic, îi lăsase să acționeze mai departe. În jurul prinzului, așa cum se înțelegeau cu o zi înainte, tînărul tehnician se vedea cu Colonelul undeva, într-o piață mărginașă din Bucureștii Noi, la vreo bina din Pantelimon, unde avea prieteni lucrători sau, pur și simplu, la unul din domiciliile șefului, după un program bine stabilit. Se luau știrile ce trebuiau difuzate, se primeau instrucțiunile pentru ziua respectivă și se făcea analiza muncii ilegale din ultimele 24 de ore : dacă se întîlniseră cu oameni necunoscuți, dacă aveau bănuieli că sînt suspectați și așa mai departe. Bineînțeles, pe tot traseul București-Ploiești, controlorii de linie și unii oameni din rețea erau preveniți și asigurau operațiunea. Nici mecanicilor de locomotivă nu li se spunea decît în cazuri foarte rare despre ce este vorba și asta numai dacă ei ar fi observat ce se întîmplă în vagonul respectiv. Antena mobilă a postului era scoasă printr-o gaură practică în acoperiș cu un burghiu, cînd era vorba de un vagon frigorific ale cărei instalații erau oprite timp de un ceas, cît dura drumul, ori pur și simplu prin fereastra metalică a vagoanelor de poștă, cînd tehnicul necunoscut le acorda un astfel de adăpost. Instalarea postului avea loc în circa 30 minute, după împrejurări, ceilalți patru componenți ai echipei ocupau rampele de la cele două capete ale vagonului și cînd ajungeau aproape de stațiile în care se oprea trenul se retrăgeau supraveghind prin vizetele forate în obloane activitatea celor de pe peron. Era ales de obicei ultimul vagon, pentru ca, în caz de atac neașteptat, printr-o decuplare, să se elibereze locul echipei de garnitura întreagă. *Muntenia I* emisese în iarna aceea mai mult de două săptămîni fără ca vreun incident să se fi produs. Iată de ce moralul tinerilor era foarte bun în sîmbăta aceea, a primei jumătăți a lui ianuarie. Pe la orele 14, așa cum se înțeleseseră, Colonelul și cu Marcel Petrișor se întîlniseră în Piața Domenii ca din întîmplare, o apuca-

seră supraveghind împrejurimile pe strada Aviator Sănătescu, pustie la ora aceea pentru că era o zi geroasă, și ca și când ar fi vorbit de lucruri oarecari, făcură un scurt ocol în jurul statuii lui Constantinescu Porcul, care trona în mijlocul unei încrucișări.

— Puștiule, îi spuse Colonelul tinărului său interlocutor, nu vreau să te îngrijorez, dar așa cum știi, situația este destul de încurcată. Nemții au adus două mașini gonio pe care le-am și văzut în acoperirea pe care v-am făcut-o acum o săptămână. E drept că ele nu au mai apărut pe șosea, și s-ar putea să fi fost vorba numai de un rodaj, dar asta pe mine nu mă liniștește. Am vorbit cu cei de la centru ca să ni se găsească alte locuri de emisie în oraș. Treaba mi se pare oarecum mai sigură, pentru că un tren care merge pe același traseu în momentul în care e depistat devine un fel de țintă vie pentru urmăritor și asta nu-mi convine mie. Iată știrile de azi (îi întinse o hirtie fină, mătăsoasă, foarte subțire, pe care era bătut la mașină un text ce trebuia citit în seara aceea de două ori).

În caz de defecțiuni, așa cum sunau dispozițiile, dacă era vreme, hîrțiile, vreo patru pagini mari, erau arse cu un chibrit sau aruncate bucăți, din mers. În cel mai rău caz, se înghițeau. Cea mai sigură operație părea însă cea a arderii, fără a lăsa urme în vagoanele folosite. De curățenia operației se ocupau Gheorghe Gheorghe ori Mardare, care făceau ceea ce numeau ei cu toții „ultima toaletă a vagonului“. Stringerea postului era mai lesnicioasă, se calculase pentru asta timpul de 14 minute, suficient pentru niște miini îndeminate ca ale lor. În timpul manevrei de reatașare a vagonului la trenul de întoarcere la București nu aveau voie să părăsească locul de emisie care, în cele mai multe cazuri, era plumbuit, sigilat, purtînd diferite inscripții, cele mai multe în limba germană, pentru a descuraja orice control în stații. Se alesese acest traseu, și anume la două trenuri care nu opreau decît într-o stație dintre Ploiești și București tocmai pentru evitarea oricărei surprize. Șeful de stație făcea și el parte din rețea, așa încît riscul părea destul de redus. Către orele 11, cei șase tineri, după ce depuneau (numai doi dintre ei)

cele două geamantane în loc sigur periculosul bagaj, se despărteau în grupe de câte doi, ajungînd fiecare la domiciliul lor către miezul nopții. Pe cei care locuiau mai departe de stația BM îi ducea cu mașina lui, cu una din mașinile lui mai bine-zis, un șofer de taxi care, cu un *Ford* vechi, făcea transporturi de la stația *București Nord* sau mai dădea câte o fugă pînă la *Basarab*, la stația de mărțuri. În cazul unei razii, cei doi se dădeau drept călători din provincie, aveau și acte speciale pentru o asemenea eventualitate, veniți la *București* la o cumetrie.

Cu toate aceste precauții extreme, Colonelul nu era în apele lui în ziua aceea de sfîrșit de săptămînă și-i spusese lui Marcel Petrișor să deschidă bine ochii, măcar pînă treceau hopul ăsta, pentru că de săptămîna care urma, lucrurile aveau să se schimbe. Tînărul îl lăsase pe șeful său lingă biserica din capătul străzii Aviator Sănătescu, o biserică roșie, la cărămidă, cu cîteva coloane abia îmbrăcate în marmură și abandonate și o luase spre Arcul de Triumf. Ziua era rece și senină, zăpada scîrțîia sub bocanici, avea o întîlnire cu o fată, trimisă special de către organizația de partid tocmai pentru a da un aer cît mai normal vieții acestui tînăr, în cazul unei filări mai îndelungate. Se alegeau anume asemenea locuri pustii pentru ca, în caz de supraveghere, să se poată vedea cum stau lucrurile. Fata, o lucrătoare la textila *Dacia*, cu o căciuliță de imitație de mouton pe frunte, cam ponosită, îl aștepta. Merseră de braț pe micile străduțe din jurul Arcului de Triumf ca și cînd ar fi fost doi îndrăgostiți, la primele lor ieșiri amoroase, trăgînd mereu cu ochiul dacă nu cumva se luase cineva după ei. Foloseau alei cît mai scurte și pline de încrucișări cu altele, pentru a supraveghea pe cei care eventual i-ar fi urmărit. Nu era nimeni. Marcel Petrișor nu înțelegea la drept vorbind de unde venea frica Colonelului. O privea pe Gaby, așa o chema pe fată, cu coada ochiului și se gîndea că ar fi fost vremea să meargă cu ea într-un restaurant, întîlnirile lor nepurtînd nici urmă de amicitie dragăstoasă. Îi propuse fetei să meargă la *Kiseleff*, dar ea îi spusese că trebuia să intre în schimb, avea mult de mers pînă la tramvaiul 6 care se afla tocmai în Grivița, așa încît el se sui într-un vagon de

clasa a II-a, care scîrîia din toate încheieturile și îi mai făcu un semn cu mîna. Tramvaiul coti repede după un colț, spre Filantropia, și el îi mai văzu paltonul scurtuț și purtat de culoarea castanei și un ultim gest cu palmele înmănușate. Ce stranie poveste ! Să umbli săptămîni la rînd cu fete pe care nu le cunoșteai decît pe numele mic, nici tu adresă, nici tu ce au făcut și de ce au intrat în mișcare. Nici un fel de discuție de genul acesta. Numai o plimbare încordată în fiecare zi, amîndoi foarte punctuali, privindu-și ceasurile bune de la mînă, acordate la despărțire pentru a nu se isca vreo întîrziere și a da naștere la bănuieli. Cele cîteva schimburi de cuvinte se făceau în legătură cu profesia fetei, cu ce se mai întîmpla în fabrica aceea de femei și cu ce ar spune prietenii fetei dacă i-ar vedea din întîmplare la braț, pe niște străzi necunoscute. Înțelegea și fata și Marcel Petrișor că partenerul lor necunoscut știa despre ce este vorba, pentru că probabil lucra și el de mult pentru partidul comunist, în organizația de tineret ilegală.

Așadar, în ziua aceea care se desfășură fără incidente, Marcel Petrișor se dădu jos din tramvai la Buzești, luă masa într-un birt economic din piața Matache Măcelaru, plin de hamali și piețari scutiți de front, pentru că știau unde să dea bacșișuri, un loc foarte sigur, pentru că aici cei puși să descopere pe infractori erau mituiți cu toții, de la comisari pînă la ultimul sergent. Dacă mai nimerea cîte o patrulă militară din întîmplare prin piață, alarma era dată de către hoții de buzunare care lucrau în Gara de Nord și, într-o clipă, patronul birtului economic *La Tuslama*u regală deschidea o ușa din dos pe care mulțimea de borfași, femei cu condicuță și vagabonzi dispăreau cît te-ai șterge la ochi. Pînă la șase, cînd trebuia să fie la stația BM ca să se întîlnească cu ceilalți, mai avea trei ceasuri bune. Cinematografele se deschideau peste un sfert de ceas, adică la trei, putea să vadă două filme, la alegere. În jur se deschideau patru săli : *Marna*, *Marconi*, *Volta-Buzești* și *Model*. Patru zile pe săptămîină vedea la rînd programul de cîte două filme, în celelalte trei zile mergea la *Lia*, de lîngă stația Basarab, ori la *Triumf* de lîngă Podul Grant, mai trăgînd un pui

de somn, mai ascultînd cum ronțăiau semințe puștii de la balcon. La șase fără un sfert se urca în tramvai și cobora la *Basarab*, peste trei sau patru minute trecea pasarella metalică, o lua pe o cale îngustă de zgură alunecoasă din spatele fabricii de bere *Bragadiru*, care sprijinea cerul întunecat de iarnă, cu coșurile ei de cărămidă, și intra printr-o poartă dosnică în stație. Pe o scăriță metalică urca în depozitul de mărfuri, i se spunea de către dispecerul de serviciu (erau doi, lucrînd cu schimbul în mișcare) numărul vagonului, căpăta o hîrtie mare în două exemplare, una scrisă cu indigo, așezate într-un loc foarte bun, ridica un geamantan din capacul locomotivei, camuflat de un întreg cimitir de vagoane scoase din uz și cu aerul cel mai calm urca spre rampa unde se încărcau vagoanele cu marfă. Pe acest traseu erau cel puțin doi tovarăși care asigurau urcarea în vagonul respectiv supraveghînd livrarea și încărcarea. Un dialog mut, cu ochii, sau mici semne îl pilotau pe Marcel Petrișor, în seara acestei zile de sfîrșit de săptămînă spre un vagon metalic, plin de corespondență. Nu i se păru nimic suspect, totul funcționa cum trebuia, ceilalți îl așteptau. Virgil Horumba era puțin răcit. Gheorghe Gheorghe le spusese că din cauza unui tramvai care se defectase era cît pe-acî să întîrzie, iar Mardare, cel mai vorbăreț dintre ei, băscălios, cu pistrui pe un obraz blond și plete mari zbucnind de sub șapcă, îi recomandă celui care era cît pe-acî să vină mai tîrziu să folosească taxiul pentru că balta avea pește. Erau bine dispuși, tineri, fără griji, pornind la munca lor periculoasă cu o nepăsare care le stătea bine. Își povestiră cîteva anecdote auzite în tîrg, rîseră cu poftă pînă ce trenul la care fusese atașat se urni încet, cu prudență și începu manevrele de pornire. Era plăcut, nici frigul nu-l simțeau cînd erau atît de ocupați. Montarea postului se făcu rapid și cu îndeminare, ca de obicei, contra cronometru, cum spunea Marcel Petrișor care avea un limbaj de sportiv. Și, ca în fiecare zi, în dreptul gării *Chitila*, imediat ce trecură de peronul pustiu de pe care saluta un ceferist cu un felinar orb, camuflat, și se auzi legănatul melodios al încrucișărilor de linii, unul dintre tehnicienii grupului, Amariei, dădu semnalul de emisie

care străbătu văzduhul, suflînd dintr-o mică muzicuță de gură deasupra laringofonului cîteva motive din „*Internatîonală*“. După alte două minute se auzi glasul limpede al spicherului Ilie Fusulan : „Aici e postul de radio *Muntenia I*, aici e postul de radio *Muntenia I*, transmitem în fiecare seară pe lungimile de undă...“

Acest text, spus ușor, solemn, de o voce necunoscută de bărbat, fu recepționat în seara aceea și de von Braun, care asculta cu Gerda în biroul lui, și de către Inspectorul-șef Mizdrache, aflat într-o mașină gonio a Siguranței, veche, de tip mai primitiv, dar care, odată depistat postul de către mașinăriile moderne ale nemților, pusă pe traseu își făcea și ea datoria. Ciudat e că echipa Colonelului care făcea acoperirea emisiunii din seara aceea nu o văzu pentru că, din prudență, dispozițiile lui Mizdrache erau clare :

— Nici un fel de mișcare în plus, care să-i pună în alertă pe comuniști ! Nici un agent în cele două depouri.

Echipele scoase din afara traseului, mașina gonio după ce înregistrează semnalul fu retrasă pe o șosea vicinală, pentru a nu atrage atenția celor ce ar fi făcut acoperirea, cum bănuia Inspectorul-șef că se va întîmpla. Vagonul ultim al trenului de coletărie rapidă 222436 fu depistat cu ușurință. Dintr-un camion acoperit cu o prelată, în care se aflau agenții lui Ciripoi cu ordinul de a nu fuma sau de a scoate capul afară, cu un binoclu, Mizdrache văzu antena postului emițător și nu făcu altceva decît să spună șoferului să ajungă înaintea trenului în gara Ploiești-Triaj, unde o altă echipă aștepta nu în Depou, ci în apropierea lui. Planul era simplu și eficace : nu aveau nevoie de supraveghere pe traseu, lipsa de agenți pe drum atîtea zile probabil că îi liniștise pe cei de la post. În gara unde se făcea o stație de două minute, trei agenți îmbrăcați în uniforme de ceferiști aveau să se suie în tren și în apropiere de intrarea în Triaj să facă o decuplare rapidă a ultimului vagon. Un alt agent, aflat în dispeceratul

stației, avea să îndrepte vagonul către rampa de reparat locomotive, evacuată din vreme, unde echipa lui Ciripoi, înarmată pînă-n dinți, îi aștepta.

— Și dacă se opun, ce facem, domn' șef? întrebasese în dimineața aceleiași zile comisarul.

— Mai mult ca sigur că se vor opune...

— Și-atunci?

— Atunci tragi la picioare, îi vreau vii, nu morți. Morții nu vorbesc decît dacă-i visezi, cum știi mai bine ca mine.

— Am înțeles, să trăiți!

— Pe urmă mai e o chestie, Ciripoi, zise gînditor Mizdrache. Vreau să mi-i faci pe doi dintre ei scăpați. Din studiul tău, cam cîți sînt în echipă?

— Cinci sau șase...

— Ei bine. Punem laba pe patru și pe doi îi lăsăm să zboare...

— Nu înțeleg, făcuse comisarul, nedumerit de propunerea asta.

— E simplu. Să admitem că vine la întîlnire și acoperirea lor. Ar fi foarte bine. O să fie un schimb de focuri, o să mai mierlească unul, doi. Dar dacă au otravă la ei și nu ciripesc de loc? Cei doi pe care-i scăpăm ne vor duce undeva, la gazdele lor, la cei care îi trimit în gura lupului, pricepi?

Ciripoi rămăsese cu gura căscată:

— Uite, la una ca asta nu mă așteptam...

— Noroc că mai există alții care se gîndesc la toate. Asta ar fi una; al doilea, că dacă ei, vorbesc de comuniști, află că pe doi i-am scăpat, se naște întrebarea: cum au reușit s-o facă, și de aici zizania între ei...

— Domn' șef, cînd spuneam eu...

— Las-o, Ciripoi, mai bine fă ochiul mare și mișcă rapid și eficace, instruiește băieții, alege-ți de la început perechea pe care o lași să fugă și fă-te că tragi după ei, dar bagă gloanțe de manevră sau trage-le în aer...

— Înțeles, domn' șef, să vă ție Dumnezeu.

Se și vedea decorat de Mareșal, ori pomenit în reportajele cu care vor fi pline ziarele de a doua zi. De cînd aștepta el o astfel de plească, dar, la drept vorbind, la atîtea

amănunte nu i-ar fi dat prin cap să se gîndească. era prea mult pentru unul ca el.

Colonelul avusese o zi încărcată. La prînz se văzu cu Marcel Petrișor, îi dăduse buletinul de știri bătut la mașină, se întorsese în parcul Jianu la locuința sa, de unde telefonase Inginerului pentru a mai afla ce-i cu marfa pentru săptămîna viitoare. Cuiele aveau să fie livrate fabricii așa cum se înțeleseseră miercuri abia, cînd sosea un transport. O să mai vorbească ei marți pe seară, *clanc*, făcuse aparatul dincolo și bărbatul acesta de aproape 50 de ani se întinsese puțin ca să se odihnească. Era o zi frumoasă, să nu fi fost frigul acela persistent pe care nu-l simțea însă în vila lui încălzită cu gaze ar fi făcut o plimbare mai lungă spre lacuri, să privească pomii plini de chiciură, la drept vorbind cu toate acestea trebuia să facă plimbarea, deși un vechi reumatism îl supăra tot mai des. Se îmbracă, deschise poarta vilei, privi atent strada pustie și o luă încet spre parcul care cobora către restaurantul *Bordei*. Nu erau decît doi îndrăgostiți, o fată cu părul lung și foarte negru, într-o haină de blană și un domn, și el elegant, mai în vîrstă, foarte solemn și foarte mîndru de femeia lîngă care umbla. Cizmele ei negre, lucioase, ca ale artistelor de cinema, lăsau urme ușoare în zăpada înghețată. Cădeau din copaci pachete de gheață la soarele rece și îndepărtat, care reușea să dezghețe ici și colo cîte o creangă. Zburau ciorî ca niște grenade zgomotoase, umplînd aerul de larmă, o larmă vătuită, sugrumată de haloul rece al iernii. Puțina apă rămasă pe fundul Herăstrăului reflecta pilcul de copaci despuiați de pe mal. Un pod curbat, cum sînt cele chinezești, ducea spre o insulă rotundă și pustie. O înconjură de cîteva ori, perechea necunoscută dispăruse pe o alee lăturalnică. Se întîlni cu un lucrător care strîngea zăpada într-un tomberon, acesta îi ceru un foc, el nu fuma, dar un chibrit avea totdeauna în buzunar. Îi aprinse țigara, celălalt îl salută de cîteva ori cu glas tare : „Să trăiți, dom-

nule arhitect, să trăiți !” „De ce mi-o fi spunînd domnul arhitect, nu știu !” gîndi Colonelul, probabil că asta era meseria care-i inspira lui cel mai mare respect, altă explicație nu exista. Privi ceasul. Era trecut de patru și jumătate, nu mîncase. Își gătea singur, nu ținea femeie de serviciu, așa-zisa lui soție locuia la celălalt domiciliu, nu o chema niciodată aici. Trebuia să încălzească un reșou sau să încingă plita din bucătărie și să deschidă ori o conservă, ori să pună trei ouă ochiuri la foc... Probleme. Mai bună era însă plimbarea asta care-l relaxa, care-l făcea să gîndească rapid și eficace. Citise ziarele de dimineață, știrile de pe front nu erau din cele mai bune pentru autorități, lupte grele în Caucaz. Cîte luni mai erau, cîte zile și săptămîni de primejdie pentru el și pentru grupul acesta de tineri în care avea încredere, dar pentru care tremura cum tremură o profesoară pentru elevii ei la bacalaureat... Se mișcau bine, rapid, știau să tacă, nu se lăudau cu ceea ce făceau sau se lăudau, dar el nu-i aflase. Unul dintre ei, Marcel Petrișor, era cam șubred, îi era teamă că o să se îmbolnăvească, dar asta era altă chestiune, aveau rezerve. Părea mai prudent să lucreze cu aceeași oameni cît se putea. Pe ceilalți îi cunoștea mai puțin. Stătuse de vorbă cu fiecare în parte, de cîteva ori. Era curios mai ales să știe din ce motive intraseră în mișcare. Nu întîlnise încă unul ca Amariei, care spusese pur și simplu :

- Și politica e o profesiune...
- Unde ai citit asta ? îl întrebasese.
- Nu am citit, așa gîndesc eu.

Era student în particular, făcea o meserie pentru a se întreține, părea ambițios, dar deocamdată nu se arătase nedisciplinat cum se arătau de obicei cei de genul lui. Era bine făcut, cu o alură de atlet sau de profesor de educație fizică, flegmatic, bine dispus, cu motiv sau fără motiv. Nu semăna de loc cu celălalt, cu Fusulan, cu care făcea pereche, fire melancolică, apăsător parcă de griji prea mari pentru o fire atît de firavă. Îl întrebasese ce nemulțumiri are, nu aflase de la el, cercetase. Avea o mamă grijulie, care voia să știe ce face și el asta nu putea să-i spună. Există primejdia ca femeia să-l creadă hoț sau vîrît în

cine știe ce bandă de răufăcători. Armele nu le țineau la ei acasă, dar lipsea regulat de acasă, chit că se putea spune că lucrează mereu în schimbul de după-masă, bătea la ochi, trebuia o prudență dublă și față de cei de acasă și față de poliție, și el știa cât e de siciitor acest lucru. Simpatice îi era Horumba, care știa o mie de glume și părea un tip dispus la orice. În munca lor păcătoasă, pentru că nimeni nu conspira de plăcere, calitatea principală era aceea de a fi vesel și simpatice. Asta ușura multe contacte, te descurca în cazuri grele. Or, simpatici erau mai ales tipii care exersaseră mai multe meserii, cum făcuse acest Virgil, fost chelner, fost plasator de cinema, fost vopsitor. „Fac de toate, un ban să iasă!“ asta era deviza lui și banii ieșeau. Nu de asta ducea el grijă, era mină spartă, părea petrecăreț, deși declara că nu bea mai mult de un pahar, două. Dar tocmai asta putea fi și partea slabă a băiatului. Petrecăreții te vînd mai ușor și rezistă mai puțin. Dar avea el dreptul să se gîndească la așa ceva? Mișuna sa, limitată și ea, îl obliga la trieri. I se propuneau cîteva inși cu care să lucreze, îi întîlnea de cîteva ori, pentru că timp nu era și nici de unde s-alegi la infinit, trebuia să se ghideze după instinct, dar lucrul semăna cu mersul la piață, cumperi pepenele, dar nu știi ce-i înăuntru. „Pînă la dovada contrarie, își zicea Colonelul, toți sînt buni...“ Despre Mardare și Gheorghe Gheorghe nu avea încă nici o părere. Păreau, unul foarte vioi și celălalt șters, aproape fără personalitate. Se completau bine, de altfel avea grijă să-i cupleze tocmai așa: unul tăcut și sobru, cu unul mai vorbăreț și mai imprudent, gîndindu-se că excesele vor fi potolite tocmai de către cei mai sobri. Colericii vor fi temperați de apatici, asta era soluția, o alta nu exista. Mai putea să se ivească diferende între ei, certuri iscate din motive necunoscute, dar asta intra în imprevizibil. Recomandările la intrarea în mișcare erau limpezi și de neabătut: disciplina severă, nu existau inamiciții în cadrul muncii, nu existau inițiative în afară de cele propuse de cei ce le dădeau. Nepunctualitatea, neexecutarea la timp a celor recomandate duceau la excluderi rapide, și cine risca așa ceva la o adică, din mo-

ment ce se înhămasse la o muncă frumoasă, fără nici un fel de răsplată înainte, pentru că forța oricărei munci ilegale este aceea de a nu promite celor ce o fac nici un fel de recompensă...

Se făcuse cinci fără un sfert. Se întoarse acasă, grăbind pasul. La șase fără un sfert, șoferul se va afla deja în fața casei. Trebuia să se odihnească încă puțin, să verifice armele cu care pleca sub banchetă, două pistoale automate cu încărcătoare și, dacă mai era vreme, să citească ceva. Gerul crescuse. Soarele roșu al zilei de iarnă cobora spre zenit, luminând apa înghețată a Herăstrăului și lăsând urme roșii pe zăpada pură, plină de cristale.

Ajuns în holul bine încălzit optă pentru două ochiuri și puse untdelemnul în tigaie din mers, dădu foc potolit plitei din bucătărie și deschise radioul. Se cînta muzică de *café concert*, ceva lent și odihnitor, își căută sacoșa cu pline, minca totdeauna pline rece, pentru a nu se îngreșa, scormoni în cămara aflată în mare ordine și găsi niște brinză topită *Dorna*, pe care o desfăcu cu unghiile, dînd la o parte țipla argintată. Mîncă fără poftă, gînditor, și cînd auzi untdelemnul sfîrșind sparse ouăle și le răsturnă în tigaie. Această zi pașnică îi aminti de o alta, de demult, din liceul militar. Clase de studiu goale, bucătării cazone, plantoane de noapte, o carceră rece, instrucția la cîmp iarna ca acum, pe urmă primele garnizoane în lumea aceea nepăsătoare, care nu știa că înaintam spre război cu pași mari, regele afacerist care nu se îngrijise decît de parăzi și de afaceri, primul protest și primul proces, totul într-o avalanșă de imagini și gînduri care-l copleșiră pe neașteptate. Veniseră concentrările, regele fugise, apăruse nebunul ăsta de Mareșal, contactul cu partidul comunist care avea grijă să recruteze simpatizanți din toate domeniile, inclusiv din cel militar, grupul lor de ofițeri care se întîlnea pe ascuns, pe urmă deconspirarea, fuga, războiul, darea totală la fund mai mult de un an și pe urmă ilegalitatea cu toată această viață fără perspectivă cîteodată. Nu-i plăcea Bucureștiul, trăise numai în orașe de provincie, dar trebuia să se comporte ca un vechi om din Capitală, să umble prin acest oraș fără sfîrșit, să-și facă

relații sigure, era complicat, greu, dar merita la urma urmelor să le treci la deșteptii ăștia pe sub nas, să le tragi clapa, cu toată poliția lor, cu toate armele și instituțiile lor de represiune.

Mincase. Dădu drumul robinetului cu apă caldă, spălă farfuria folosită, o șterse cu o cârpă de bucătărie, pe urmă făcu să sclipească tacimul, îl puse la locul lui în sertarele dulapului, se uită afară. Se însera ușor, încet, pe nesimțite, la radio vorbea cineva despre superioritatea tehnică a Germaniei în Europa. Vorbe, vorbe... Propaganda lui Ică Antonescu, balivernele lui nesfârșite. Se întinse pe o canapea tare, aprinse o veioză pentru că odaia era întunecată, deși afară mai rămăsese lumina albă a zăpezii și razele ultime ale soarelui care părăseau pământul. Citi o jumătate de ceas din *Doisprezece Cezari* de Suetonius, ațipise un sfert de ceas pe neașteptate, lăsând brusc cartea de-o parte și la șase fără un sfert ieși în fața porții. Limuzina lui neagră îl aștepta.

Punctele de contact cu șoseaua erau rare și neașteptate, dar nu asta avea importanță. O patrulare îi dădea o imagine cât de cât a mișcării poliției, dacă ea ar fi fost pe urmele postului. Deși simbătă, în drumul excelențelor care luau drumul Sinaiei și al Brașovului nu recunoscuseră nici o mașină a poliției. Șoferul tăcea ca de obicei. Scosese cele două arme și le virise sub canapeaua limuzinei. Într-un ceas fură la Ploiești, în apropierea stației de Triaș. Aici, mașina luxoasă era lăsată într-un garaj al unui șofer de la Baza Ploiești-Sud și cei doi, îmbrăcați de data asta în șube de ceferiști, luară drumul spre stația de Mărfuri ca de obicei, conduși de un autocamion de coletărie cu prelată, care livra la această oră poșta de seară a orașului. Intrarea în stație se făcu fără incidente, dar Colonelului nu-i plăcu un amănunt: vagonul al cărui număr îl știa pe dinafară nu se afla la rampa de încărcat mărfurile, deși sosirea lui era precisă. Își scutură ceasul,

privi la celălalt și îngălbeniră amîndoi : vagonul cu postul de radio *Muntenia I* nu sosise în ziua aceea ca de obicei.

La orele 18,30 ca de obicei, Colonelul deschise aparatul de radio. Lungimea de unde care-l interesa era moartă. Voici străine care se răsteau spre infinit în diferite limbi, frînturi de marșuri, nimic. Nu exista nici o îndoială. Postul de radio *Muntenia I* căzuse ! O cădere este o cădere și trebuie luate măsurile cele mai drastice cu o iu-țeață, o decizie care să nu-i permită adversarului să-și speculeze victoria. Acum se vădeau cît de eficace erau măsurile luate de partid în ce privește conspirativitatea, dar iată, se și ivise prima eroare : Virgil Horumba și cu Marcel Petrișor locuiseră în casa lui și dacă ar fi fost strînși cu ușa ar fi putut să-i aducă pe cei de la Siguranță pînă aici. Trebuia părăsit imediat acest domiciliu cald și plăcut. Cum de nu se gîndise încă de ieri, cînd abia apucase să fugă din stația Ploiești-Triaș, dîndu-și seama că ceva nu era în regulă și că se putea trezi cu copoi pe urmele sale ? Sări din fotoliu, făcu un număr de telefon, apoi, după ce schimbă cîteva cuvinte cu persoana de la celălalt capăt al firului, puse receptorul jos și începu să se plimbe nervos în jurul odăii. Pînă una, alta trebuia să-și strîngă puținele lucruri, să le pună într-un geaman-tan și cu mașina care-l aștepta la poartă să ajungă la cel de-al doilea domiciliu. Asta declanșa, de fapt, un șir plic-ticos de operații, alte domiciliu de rezervă, scufundarea în neant pentru cîtva timp a celor care ar fi supraviețuit, dacă va mai fi supraviețuit careva... După o oră, telefonul sună. Omul de la capătul celălalt al firului, Ingînerul, confirma căderea. Trebuiau să se vadă peste un sfert de ceas într-o mică circumioară de pe Șoseaua Nordului, de lîngă restaurantul *Bordei*. Se schimbă de haine, se privi în oglindă să vadă dacă avea aerul unui lucrător oarecare și porni pe jos, urgent, spre locul indicat, făcînd șoferului semn să rămînă la poartă, în continuare. Cît îi cunoștea pe puști, două zile rezistau ei. Străbătu străzile pustii,

pipăindu-și *Browningul* din buzunarul șubei pe care o pusese peste hainele ponosite și cu pași de om care nu se grăbește își continuă drumul. Cîrciuma nu era prea plină : cîțiva țigani spoitori, doi zidari beți morți și un fel de funcționar cu o tină ră elevă, fugită de la cursuri, care-și lăsase servieta pe un scaun și bea rom *Jamaica*. Surise ușor, îl văzu pe Inginer la o masă în fundul unei săli întunecate, luminată de o lampă cu cărbid. Era și el îmbrăcat destul de ponosit, părea un fel de căruțaș de lemne. Bea vin și ceruse brînză cu măsline, citea un ziar de seară, dar ziarele încă nu anunțaseră captura senzațională a Inspectorului Mizdrache. Aveau ei însă grijă de asta, mai tîrziu.

— Bună seara, domnule inginer, spuse Colonelul.

Nu știa cum îl chema în realitate, cum nici celălalt nu-i cunoștea numele lui adevărat.

— Bună seara, ce bei ?

— Ceva tare, spuse acesta, și se așeză.

Inginerul ceru o sută de țuică de Văleni la sugestia noului venit și după ce vorbiră despre lucruri care nu-i priveau, ca să fie auziți de mica fată care-i servea, trecură direct la chestiune.

— Deci ? întrebă Colonelul.

— Fusulan a murit, ca și Gheorghe Gheorghe. Doi au fost prinși, dar omul meu din poliție nu le știe încă numele, doi au scăpat. Ai primit vreo știre de la careva ?

— Încă nu.

— Cum te-ai înțeles cu ei ?

— O săptămîină, dacă își găsesc un adăpost undeva, trebuie să nu facă nici o mișcare. Pe urmă să dea un anunț la *Universul*, la mica publicitate : *Caut ciine spitz, ofer preț convenabil*. La căsuța poștală vor lăsa un număr de telefon și noi vom cerceta dacă adresa e acoperită sau nu...

— E bine gîndit, zise Inginerul, dar să știi că cenzura urmărește toate anunțurile. Întîmplător, ăsta este bine ales, dar mare grijă.

— Se înțelege. De ce credeți că s-a ajuns la situația asta ?

Inginerul sorbi paharul pînă la fund, lăsînd să scape pe podelele murdare puțină țuică.

— Dumnezeu să-i ierte ! spuse. Nu sînt creștin ortodox, dar e păcat că oameni așa de tineri se prăpădesc... Omul meu din Siguranță Generală spune că totul a pornit de la o întîmplare tîmpită. Secretara lui von Braun a filmat fără să-și dea seama o scenă din gara Ploiești. Dar îți spun, asta se poate întîmpla o dată la 10 000 de cazuri ; din pură întîmplare, a luat în obiectiv și vagonul care pleca spre București cu *Muntenia I*.

— Sinistru ! zise Colonelul, și lăsă și el să scape pe podele puțină țuică. Nu mai avea nici un chef să bea, așa o întîmplare imbecilă te făcea să te dai cu capul de pereți.

— Și ? mai întrebă.

— Au filat stațiile de la București și Ploiești, au ascultat postul, l-au însoțit o dată pe șosea și s-au retras...

— Și i-am auzit, fir-ar mama lor a dracului ! I-am văzut, sub nasul meu au venit cu goniometrele nemțești...

— Asta e. Restul, un fleac. Au decuplat vagonul, l-au îndreptat pe o linie moartă și l-au dus pînă în rampa de reparații de la Ploiești, unde i-au somat cu megafoanele. S-au bătut, au tras și ăia și ăia. Pe morți i-am identificat eu după actele lor false. Nici omul meu nu știe cine sînt. Mi-a adus o copie după procesul-verbal. Cei doi sînt dați la *Scăderi*. Auzi, *scăderi*... Ce vei face acum ?

— Dispar. Pe urmă o să-i caut cu mijloacele mele, rămînînd acoperit.

— Foarte bine. Și postul ?

— Aparatura e pierdută. Se poate spera într-o nouă dotare ?

— Asta-i cel mai ușor lucru, problema rămîne dacă partidul va mai risca vieți omenești în această afacere.

— La asta mă gîndeam și eu !

— Nu strică, totuși, să fii gata să primești o nouă echipă.

— Tot uteciști ?

— Tot. Sînt rapizi, agili, le place puțină aventură, nu avem ce face. Știu că după o veche idee a dumitale ar trebui lucrat numai cu oameni în vîrstă, sînt mai puțin

imprudenți, mai ales dacă sînt familisti, în schimb se mișcă mai cu dificultate...

— Și locurile viitoare de emisiune unde vor fi ?

— Locurile ? Ne vom întoarce în oraș, pare mai sigur. Ideea cu calea ferată nu a fost rea, dar iată că o timpenie de noroc a nemțoaicei ăleia ne-a adus în situația asta.

Colonelul tăcu cîteva clipe, se gîndea la ceva.

— Spune-mi, zise în cele din urmă, dumneata găsești normal ca o cursă atît de bine pusă la punct să permită celor doi care au scăpat să se salveze ?

— De ce nu ? O luptă oferă șanse oricui...

— Spuneai că i-au dus în depoul de locomotive.

— Da, pe rampa de reparații, unde există o placă turnantă.

— După părerea mea, greu ar fi fost și pentru oameni mai experimentați să iasă din încercuire, pentru că atît cît îi cunosc, polițiștii nu sînt de loc proști.

Inginerul se gîndi puțin și dădu din umeri :

— Poate să ai dreptate, dar eu merg pe încrederea în oameni. Să fi fost între ei unul sau doi care să-i fi vîndut pe ceilalți ? De ce nu au făcut-o mai devreme ?

— Nu, nu e asta. Vor să ajungă la noi. Nu știu dacă mă fac înțeles.

— E foarte limpede. I-au scăpat și noi o să-i căutăm, căutîndu-i, apărem la rampă, ca la teatru. Ne cred naivi ori sînt oameni de categoria a doua...

— Asta va trebui să dezlegăm noi mai încolo, zise Colonelul. Telefonul dumneavoastră rămîne același ?

— Da.

— Al meu îl voi comunica îndată ce capăt altă adresă. Deocamdată mă voi afla la cel de al doilea domiciliu, pe care-l cunoașteți. Acolo nu am telefon. Un curier, în caz de urgență, e singura soluție.

— Bine, dar ar trebui să pleci și de-acolo.

— Chiar de mîine cer *tehnicului* altă locuință. El o să vă comunice, dacă nu am s-o pot face eu...

Acum venea chestiunea cea mai grea. Colonelul mai întrebă :

— În ce mă privește, credeți că pot să-mi conduc grupul radiofoniștilor ?

- De ce nu ?
- O cădere nu este Ziua Victoriei...
- Nu ai nici un fel de vină...
- Atunci aștept.

Se despărțiră scurt, fără efuziune. Colonelul plecă ultimul, plăti consumația și ieși afară în noaptea rece de ianuarie. Începuse să ningă, un mic viscol care-i îngheța obraji. Ocoli câteva străzi din rutină conspirativă. Nu se luase nimeni după el, ajunsese în fața casei, șoferul sta neclintit în mașină.

— Vreo mișcare, ceva ?

— Nimic, nu m-ați mai fi găsit aici dacă miroseam ceva.

Avea o față smeadă, cunsecade, nu vorbea, mut ca lebedele, nici nu știa cum îl cheamă în afară de singurul nume cu care-l chema cînd era nevoie de el : *Sofronie, ia dă o fugă pînă în cutare loc, Sofronie, ia vezi ce-i cu chestia aia...*

O fi avînd copii, nevastă, ce importanță mai prezentau toate acestea ? Cu cît știau mai puține unul despre celălalt, cu atît era mai bine.

— Mă întorc în trei minute, spuse Colonelul și intră în casa pe care n-avea s-o mai vadă niciodată. Ciudat, nu locuia de mult aici, dar ca orice ființă se legase puțin de aceste odăi bine încălzite, de locul liniștit, plin de tăcere, cu vecini nevăzuți. Un domiciliu asemănător era greu de găsit. Dar asta era piesa. Oftă, își aruncă în geamantan puținele lucruri de care avea nevoie și ieși stingînd luminile în toate încăperile prin care trecuse. De gaze se ocupa mecanicul locuinței. Mîine o să se plătească proprietarului prin poștă chiria de preaviz și totul va fi lichidat civilizat ; ca să nu se bănuiască ceva, vor reintra în normal. Sumele pentru chirie trebuie să fi fost foarte mari, dar casa merita. Pe urmă își aduse aminte de cei șase tineri. Trebuia să dea alarma și să pună la adăpost *rezervele* pe care numai el le cunoștea, să înștiințeze pe cei de la *Căile ferate*, dacă ei mai erau acolo, că misiunea lor se terminase și că trebuiau să-și găsească alte identități. Totul declanșat de o nemțoaică băftoasă ! „Ptiu !“ făcu cu obidă și deschise portiera mașinii negre care peste

o clipă porni. Prin parbriz se vedea ninsoarea bogată, viscolită, care se pornise. Oraşul părea mort, ucis de o linişte bănuitoare. Omul de la volan ştia unde să-l ducă. Totul se încheiase, cel puţin deocamdată. Sau mai bine-spus, de-abia începea. O a doua înfrângere nu mai putea să înghită...

Şi fără să-şi dea seama, începu să plîngă mut, bărbăteşte, gîndindu-se abia acum la proporţiile acestui eşec neaşteptat.

La Siguranța Generală a Statului domnea o atmosferă festivă. Agenții și funcționarii roiau pe coridoare într-o stare euforică. Ziarele anunțau în ziua aceea capturarea și distrugerea postului de radio clandestin *Muntenia I*, ceea ce însemna o mare victorie pentru direcția Inspectorului-șef Mizdrache. Fusese o zi de basm, aproape fără egal în istoria acestei instituții care se putea totuși lăuda cu multe fapte. Inspectorul-șef se sculase, contrar obiceiului său, dis-de-dimineață, și ajunsese la birou cu noaptea în cap, adică pe la 8,30 — ceea ce era incredibil pentru cine-l cunoștea bine. Promise încă de la intrare portarului și liftierului că vor urma prime mari, gratificații nesperate și avansări iminente. Reușita îi da totdeauna insomnii. Băuse mult cu o seară înainte, dar nu mai simțea nimic din greața obișnuită, impasul acela obișnuit venit de la stomac și urcînd la cap dispăruse ca prin farmec. Nu tu pastile, nu tu lălmie, dimpotrivă, o sete ucigătoare, care se cerea stinsă cu ceva de la Papastase. Relaxat, bine dispus, nici nu observă că ajutorul său, Ciripoi, nu se zărea prin apropiere. Deschise radioul, privi ceasul de la mîna, erau destule ore pînă să se facă ora 18,30, ora cînd de obicei *spurcații* clămpăneau la postul lor, să mai poștească și astăzi dacă le mai dă mîna ! Privi aparatura capturată, cele două geamantane și blocul metalic, plin de sîrme, microfonul cam uzat și lămpile apărute de niște carcase. Simplu și eficace, așa cum bănuise. Transport ușor, mașini la scară, *acoperirca* cuiva pe care nu puseseră mîna, pentru că nu se ivise la cotitură unde era așteptat, dacă nu vor fi mai mulți, dar, nu ; ăștia nu lucrează cu personal mult. Făcu socoteala : doi morți, doi în ghearele lor, doi scăpați, cu agenții pe urma lor. O frumoasă operație în stil Mizdrache. „Să-l mai vedem și-a-

cum pe ministru ce mai spune, mă mai amenință cu frontul ? Nici Mister Motto nu ar fi lucrat mai curat.“ *Concertul pentru pian* de Grieg îl liniștea, ce muzică, domnule, ce muzică ! Cînd mai aveau ăștia timp să scoată din capetele lor astfel de melodii ? „Trebuie să mai trec zilele astea pe la *Ateneu*, la vreun concert, ceva, să mă vadă lumea, prea ne cred încuiați, prea ne cred tîmpiți.“ Acum, între babalicii ăia din Rotondă nu-l cunoștea multă lume, ei aveau și o meserie discretă, nu puteai ieși ca moțul în frunte : „Eu sînt cutare care i-a găbjit pe comuniștii care nu vă dădeau pace“, dar, oricum, careva o să bage de seamă că el, Mizdrache, omul de fier, se cultiva la *Ateneul Român* și nu așa, oricînd, la întîmplare...

Grămada de piese împrăștiate pe podele îi dădea o senzație concretă a victoriei obținute, era ceva material, se putea organiza o expoziție undeva la *Dalles* sau în holul *Prefecturii București* : iată materialele postului de radio clandestin cu ajutorul căruia vă otrăveau dușmanii patriei. Peste această imagine a triumfului său se interpuse chipul dansatoarei havaiene *Jo-Jo*, pe care nu o mai văzuse de cîteva zile. Era ultima achiziție, țigancă borită și spălată bine de un impresar din Tei, cu niște coapse de Ducipal, *pur sang*, cum rezuma din vîrfurile buzelor Ciripoi : *Pur sang, domn șef ! Ascultați-mă pe mine.*

Dintr-un birou alăturat se auziră bufnete și strigăte infundate. „Lucrează băieții !“ se înduioșă Mizdrache. „N-au noapte, n-au zi ! Lucrează pentru binele Patriei.“ Trebuia să le dea o gratificație mare, să le mai ridice moralul, că prea mersese totul prost o vreme, prea dădeau în bară de cîte ori voiai sau nu voiai... Dar izbiturile prea se repetau. Apăsă pe sonerie, apărură o secretară zbîrlită, plină de plumbagină pe degete, nu dormise de loc, se vedea bine, ticluiseră raportul către ministru și avuseseră ce să scrie.

— Lola dragă, cheamă-l pe Ciripoi, e un tîmbălău alături, ce se întîmplă ?

— Cu băieții de aseară... zise femeia înspăimîntată de cele ce auzise toată noaptea.

— Cum, au și început ?

— Am crezut că dumneavoastră le-ați ordonat.

— Spune-le că nu-i nici o grabă. Să vină repede Ciripoi.

Așteptă cîteva minute bune pînă ce acesta se ivi nădușit tot, numai în cămașă.

— Ce dracu se petrece la voi, Ciripoi? Tu nu mai auzi? Te-ai astupat?

— M-ați chemat?

— Păi nu se vede?

— Acuș' un minut a venit Lola după mine, aveam treabă, încăpățînați, domn' șef, să fiu al dracului dacă ăștia nu ne scot sufletul...

— Dar cine te grăbește atît, Ciripoi? Răbdare, băiatule, răbdare, știi doar care e deviza mea. Auzi ce muzică divină... Grieg, ai auzit de Grieg?

— Parcă dumneavoastră vă spune așa domnișoara aia de la *Alhambra*. De la Grigore...

— Nu, mă, ăsta e compozitorul, ce dracu!

Era dezolat de incultura monumentală a celuiilalt.

— Cîntă atît de frumos la radio și voi faceți un tîmbălău, urlați...

— Nu noi, domn' șef, ei urlă...

— Te cred și eu, nu le-o fi ușor, Ciripoi, nici lor, dar treaba se face mai discret, dragă. Obrazul, mă, *finesse*!

Se bătu cu degetele lui groase, încărcate cu inele, pe obraz.

— Mai elegant, mai elegant, Ciripoi.

— Domn' șef, altfel nu se poate lucra cu ăștia, știți ce încăpățînați sînt?

— Oricum, oricum, da'știi ce, mai bine adu-i să-i văd mai de aproape, că aseară, în focul luptelor, nu am avut plăcerea...

— Imediat, se poate? Numai să-i pudrăm puțin, să-i spălăm, să nu vă cadă greu cînd îi vedeți...

— Lasă, mă băiatule, că nu sîntem la Institutul de înfrumusețare. Aici e Siguranța Statului, mă, am mai văzut eu de-alde ăștia.

Comisarul dispăru și reveni cu cei doi tineri abia după cinci minute. Arătau cam șifonați, aruncaseră cu găleți cu apă rece pe ei; nu dormiseră o secundă toată noaptea.

Mizdrache cunoștea procedura. De obicei, îi alergau puțin, îi țineau în picioare, dar cu ăștia nu mergea gradul III, se începuse cu gradul I, de la început, ca să nu se piardă vremea. Pe urmă, Ciripoi nici nu era un om de genul celor care mai întâi așteaptă și pe urmă cere. Teoria lui se rezuma în scurte cuvinte: „Domn'sef, eu întâi bat! Vine unu cu o reclamație, cu martori, cu cutare, cu cutare. Îi bat pe toți, pe reclamant, pe pîrît, pe martori. Nu am vreme. Tot iese ceva...” Da, dar metodele astea mergeau la el în comisariatul periferic de unde-l scosese, dar aici se cereau alte lucruri... Trebuia mereu să-l domolească, să-l tempereze, că era tare nărăvaș.

În încăperea rece, cu pereții albi și ușile lăcuite, respirînd o atmosferă stenică de sanatoriu în care singura podoabă era un mare portret al lui Antonescu și un cuier, plus biroul lui masiv și telefoanele, un *fichet* pentru actele cele mai secrete, un scaun și o măsuță pe care ședea radioul, nimic, ba nu, covorul de iută, geometric, cu desene verzi și roșii, luat de cine știe unde, un covor tip pentru instituții. Ferestrele acoperite cu perdele galbene, dînd spre un mare bulevard. Etajul V al celei mai sinistre instituții din România la ora aceea.

Îi privi de departe, căleau ușor inegal. „I-au lovit la țurloaie, gîndi Inspectorul. Dacă aveau, unul 21 de ani, altul 22. *Uteciști*, așa le zice, cam stranie numire. De la *Uniunea Tineretului Comunist*. Cei mai mulți lucrători sau tehnicieni, ba, să nu mint, și cîțiva studenți. De asta aveau grijă: să fie reprezentate toate clasele sociale, să nu fie vorbe, să nu se spună că poporul român nu e în toată splendoarea lui. Cu ce dracu-i momesc, ce le promit, că n-am auzit pe unul să fi primit bani.” Îi ținea numai o ură inexplicabilă față de ei, pe care Mizdrache nu reușise nici pînă acum s-o clasifice... „Idealști! Mai bine crapă decît să scoți ceva de la ei.” Era limpede, dacă îi priveai ghiceai totul de la început, nu aveai prea mari șanse să afli ceva. Îi terminaseră pe cîțiva la zid, în Jilava, pe unul Filimon Sîrbu, pe altul Bernat Andrei parcă, mureau ca la cinematograful, dar aici era al dracului de ade-vărat, de aici începea instrucția. Venea un avocat de formă, mai mult o iscodă, tot sperînd să afle ceva de la ei, dar

erau muți ca mormîntul. Nu scăpau nimic, pe urmă îi duceau la un tribunal militar, ăștia cu uniformă nu aveau prea multe scrupule, nu le acordau nici o șansă. Sentința era scrisă dinainte. Procurorul cerea pedeapsa cu moartea și cu asta, gata. Se mai spuneau cîteva cuvinte de formă, așteptau de la ei ceva, o remușcare, nu păreau nici fericiți că sînt trimiși la zid, dar nici nu aveau frica altora. Păreau familiarizați cu ideea de a muri, dar asta, după socotelile lui, presupunea o înaltă conștiință pe care nu o aveau mulți inși.

— Sînteți destul de tineri, dacă bag bine de seamă, spuse, ca să acopere acest prim moment al confruntării. Nu arătați prea bine... Ciripoi, adu, te rog, o sticlă cu coniac, ceva de gustat, ce dracu, v-am spus să vă purtați civilizat cu *politicii*, ăștia nu sînt, domnule, borfași, sînt oameni care au alte convingeri decît noi, atîta tot.

Pe chipul celor doi nu se ivi nimic, aveau parcă două măști de gheață încremenite pe față. Introducerea lui care, în alte cazuri, dădea oarecare rezultate, aici se părea că nu producea nici un efect.

Comisarul dispăruse.

— Cum vă cheamă ? întrebă blind, stăpînit.

— Amariei Gheorghe, spuse primul, cel cu părul cam spălăcit, cu o brazdă mare însîngerată pe obrazul stîng, o rană proaspătă, evident.

— Și pe dumneata ?

— Alexandru Mardare...

— Frumoase nume de împrumut, zise cu ironie, dar nu cu aerul unui om supărat.

Nu-i credea, și știa bine de ce. Totdeauna nume de împrumut, asta era legea de fier a conspirației. Să uiți cum te cheamă, chiar dacă te smintește în bătaie, poate că numai astfel îi aperi de represiuni pe cei ce-ți sînt dragi. Poate aveau părinți, poate aveau o iubită, prieteni. Dar pe ei îi chema altfel, astea erau numele cu care intrau în mormînt ; Amariei și Mardare. Perfect anonime. Ucideau doi necunoscuți al căror nume îl știau doar cei ce se pregăteau pentru ziua de mîine. O, această zi de mîine... la care era mai bine să nu te gîndești.

— Știți ce ați făcut, știți de ce vă faceți vinovați, nu ?

Nu primi nici un răspuns.

— Conspirație împotriva statului, instigare publică la rebeliune, defăimare a regimului, apartenență la partidul comunist și pentru ca să nu mai aveți nici o șansă: împotrivire cu arma. Mi-ați mierlit, iertați expresia, trei din cei mai buni agenți. Și să vreți, nu mai puteți scăpa de la pedeapsa capitală, v-o spun cu tot regretul, dar dacă ați fi înțelepți, poate ați mai avea o șansă.

Se ivise Ciripoi cu Lola, care aducea pe o tavă o sticlă de *Courvoisier* și păhărele, câteva păhărele albastre de cristal, lucind în soarele pierdut de ianuarie abia scăpat printre faldurile perdelelor.

— Luați, domnilor, făcu după ce turnă în toate paharele. Nu vă sfițiți. Sinteți invitații mei, vom avea o discuție liberă ca între gentlemeni, ori nu sinteți niște gentlemeni? Ciripoi, se răsti la celălalt pe neașteptate după prostul său obicei, ce stai și te uiți, viră-le în gură câte o țigară... aprinde-le-o, că nu pot să se servească de miini. Puteați să-i dezlegați, ce dracu...

Asta nu era o recomandare, ca să-i dezlege. A fi legat însemna să-i umilești, să crezi între tine, anchetator, și ei, delicvenți, o distanță care le dădea un sentiment de neputință.

— Ei, un păhărel, ce spuneți?

Ei nu spuneau nimic. Bineînțeles că nici nu-i trecuse prin gând să le dea să bea, pentru că, de obicei, acești indivizi refuzau totul, ca într-un scenariu stereotip.

— Cam timizi, cam timizi, glumi, cam tăcuți, cam necopti, ei?

Ciripoi le așezase țigările între buze. Amariei o scui-pase pe a lui. Celălalt nu știa ce să facă. Îl imită după o scurtă ezitare.

— Domn'sef, când vă spun eu că sînt încăpățînați, se îmbîrloșă Ciripoi, gata să dea palme.

Reacția celuilalt fu imprevizibilă:

— Și eu la vîrsta dumneavoastră, spuse calm, abia stăpînindu-se totuși, eram la fel de încăpățînat, credeam că tot ce zboară se mînîncă. La drept vorbind, activitatea dumneavoastră m-a impresionat, mă lăsați pe mine să dezgheț apele?

Bău cu sete un păhărel plin, vîrf, îi făcu cu ochiul lui Ciripoi să nu se cruțe, că nu-l credea că a devenit anti-

alcoolice peste noapte. Se șterse pe buze cu batista, simți băutura fierbinte pînă în stomac și descoperi cu o amărăciune pe care și-o reprimă că la ăștia nici metoda de a-ți măguli victima nu face multe parale. „Sînt impasibili, ca scîndura, domnule“, exclamă în gînd. „Fier al dracului.“

— Știți de ce v-am chemat la mine ? Pentru că aș dori să vă oblig să-mi spuneți cu cine ați mai colaborat, pentru că nu o să-mi spuneți că jucăriile astea (și arată resturile postului distrus în timpul schimbului de focuri de la Depoul de reparat locomotive, cînd cei șase încercaseră să-l facă să dispară, fără șanse, pentru că în înghesuiala de atunci detonatorul nu funcționase și dovezile se găseau aici, pe podele) au picat din cer.

Amariei rînji cu o obrăznicie care nu lăsa nici un fel de îndoială că nu aveau de gînd să vorbească. Nu știau că mai există și alte metode ? Bătaia sistematică, aruncarea unui manechin de la fereastră care trece chiar prin fața celui anchetat și despre care i se spune că e celălalt, care a recunoscut totul și că de remușcare s-a aruncat de la etajul VII în curtea interioară, dar aveau timp, ei nu se grăbeau, aici începea o cursă de fond pe care o câștiga cel care avea răbdare mai mare.

Acum trebuia o diversiune care să nu le lase răgazul de a se concentra asupra obiectivelor anchetei lui.

— Privitor la programele dumneavoastră, spuse cu o voce leneșă și-și turnă un pahar de coniac, luînd și un sandviș făcut de Lola (șuncă de Praga pe pîine albă), dacă ar fi să țineți seama de părerea mea, era destul de monoton. E drept că uneori, cînd aveam timp să ascult, aflam și lucruri inedite, ca să spun așa, ceea ce dovedește că în general erați bine informați, dar nu ar fi stricat puțină muzică... Glumesc, evident, pentru că dumneavoastră numai de asta nu vă mai ardea. Ce ziceți ?

Rise singur ca la o glumă bună și privi spre Ciripoi.
„Trîști indivizi !“ gîndi.

— Domnilor, nu aveți simțul umorului, v-o spun eu, dacă ați avea, am sta cu toții în jurul biroului meu, am bea puțin coniac, eu aș vorbi unde trebuie, ca să fiți scutiți de pedeapsa capitală și s-ar aranja. Un comunicat fals că ați fost executați, niște parale și, *ușchi* într-un loc

liniștit, pînă ce oamenii voștri uită de voi. E atît de simplu !

Amariei îl privea cu o curiozitate care începu să-l stingherească pe Inspector. Auzise despre *căderi*, li se explicase de multă vreme ceea ce este o *cădere* și ce-i așteaptă. Ca să primești palme și ghionți, ca să fii bătut măr, nu te antrenezi. Antrenamentul se face pe dinăuntru, ai sau nu ai rezistență morală, ești sau nu capabil să suporti toate insolențele, că doar nu te-ai pregătit pentru petrecere. Cariera de revoluționar este cu totul altceva decît o carieră obișnuită. Potopul de vorbe nu dovedea decît ceea ce știa și el și anchetatorul său : slăbiciunea celor care numai cu bătaia și cu tortura sperau să afle ceva, dar, la drept vorbind, mare lucru (chiar dacă ei nu aveau să reziste) nu puteau să afle de la ei : ce să spună, ori el, ori Mardare, că lucrau cu un om fără identitate, Colonelul, care le făcea acoperirea, că primeau de la alți doi prieteni de-ai lor, Horumba și Marcel Petrișor, două geamantane, că se urcau în vagoanele acelea mereu altele, unele plumbuite numai pentru cine nu știa că nu sînt plumbuite, că stăteau ca într-o cursă de șoareci timp de trei sau patru ceasuri, că mōntau postul cu o viteză de înaltă tehnicitate, că citeau buletinul de știri și pe urmă, doi cîte doi, se retrăgeau în odăile lor închiriate sub alte nume false... Și dacă ar fi știut toate acestea ce puteau să facă ? Colonelul dispăruse probabil cînd își dăduse seama că acum capcana Siguranței se închisese. Ceilalți, cine știe pe unde erau, se gîndeau la cei ce se salvaseră de sub focul salvelor. Cît despre morți, ei nu mai puteau să vorbească. Pentru Gheorghe Gheorghe și Ilie Fusulan cariera revoluționară luase sfîrșit.

Mizdrache băuse și al treilea pahar de coniac și simțea că își revine în formă. Băutura îi dăduse totdeauna idei, îl făcea spiritual, avea chiar farmec pentru unii dintre cei anchetați, cu gluma și cu o vorbă de spirit obținuse uneori multe lucruri de la cei ce scoteau peri albi altora. Poate băieții nu-l mai puteau suporta pe Ciripoi, care-i chinuise toată noaptea.

— Ciripoi, spuse, ia caută-mă tu pe dincolo, că avem ceva să ne spunem cu băieții ăștia...

Comisarul cunoștea piesa, nu se împotrivi și se făcu nevăzut, nu fără a arăta pe chip o neascunsă neîncredere față de metodele *civilizate* ale șefului său.

— Dacă mai aveți nevoie de mine, mă chemați...

Mizdrache nu dădea o palmă să-l pici cu ceară. Nu se *murdărea*, spunea singur. El lucra cu creierul. Ei, să vadă Ciripoî cum o să lucreze cu ăștia, ajutându-se de creier, că era mort de osteneală de cît se chinuise să scoată ceva de la încăpățînații cu care acum Inspectorul-șef rămăsese singur.

— Domnilor, v-o spun confidențial, începui Mizdrache, colaboratorii mei sînt niște brute, îi cunosc bine, fac parte din garda veche, moșteniți de la Gavrilă Marinescu, altă epocă. Lovesc, înjură, nu respectă pe nimeni, dar cu mine puteți să discutați altfel. Chiar nu luați un coniac, o țigară?

Cei doi nu răspunseră nici de data asta. Nici măcar nu le ținea minte vocea. Nu-și spusese decît numele și atît.

— Băieții mei, continuă, nu sînt familiarizați cu manierele care trebuie să existe între oamenii civilizați. Asta se explică prin originea lor rurală, cei mai mulți vin de la țară. Acolo nu-i învață nimeni nimic. Trebuie să mă ocup eu de ei, în timpul liber.

Mizdrache își dădea seamă că cei doi nu-l ascultă, dar asta nu-l descuraja, era sistemul lui și înțelegea să epuizeze toate mijloacele. Diversiunea, iată ce folosește cel mai mult anchetatorului. Îl arunci pe vinovat de colo-colo, nu-l lași să se concentreze, pentru că altfel îți rezistă și dacă vede că reușește să-ți reziste, ești pierdut.

Mardare se uita la perdelele galbene, lungi, bogate prin care siluetele gri ale orașului se zăreau ca prin apă. Mai mîncase bătaie de multe ori în viața lui, nu era prea simplu. Primele lovituri păreau cel mai greu de suportat și asta pentru că situația era nedreaptă. Nu te poți apăra, ei sînt mai mulți, tu trebuie numai să încasezi și asta dacă știi, înseamnă economie, ferirea părților celor mai sensibile și alte mici chestiuni. Nici să bați pe altul nu e o plăcere. Chiar profesioniștii nu fac treaba cu plăcere. Chipul unui om, o privire, un gest de apărare, toate

aceste mici amănunte te reduc la o condiție brută. În general, cei care anchetau erau bine dispuși, li se dădea ceva de băut ca să li se distrugă simțul responsabilității, dar unii trecuseră de mult de faza asta, deveniseră profesioniști, ca acel Ciripoj sau ca Teică, ultimul avînd chiar o știință a bătăii. Lovea rar și unde trebuia, toți pumnii lui erau dureroși, nu irosea nimic, nici un gest, exista chiar pe chipul său un anumit sadism savant, nu mai era o artă ceea ce făcea, era o știință. De fapt, în împrejurări ca astea trebuie să te gîndești la altceva, să-ți amintești de lucrurile cele mai plăcute pe care le-ai trăit sau, și mai rău, să-ți amintești de lucruri și mai neplăcute... Auzea ca în vis vorbele Inspectorului :

— ...mai zilele trecute unui coleg de-al dumneavoastră, din vorbă în vorbă, i-au scos toți dinții din gură. Evident, că după un asemenea tratament, nimeni nu mai are încredere în ei. Putem deci să începem. La drept vorbind, eu știu ce vă jenează cel mai mult : ideea că trădați, dar nu vă cere nimeni așa ceva. Eu o să întreb și dumneavoastră o să răspundeți doar printr-un *da* sau printr-un *nu*, atît. Nu-i mare lucru.

Privi spre Amariei, care zîmbea imperceptibil. „Cine o să reziste mai puțin ?“ se întrebă. Unul dintre ei poate fi mai slab decît celălalt. Cum l-o fi chemînd în realitate ? Amariei, frumos nume, s-ar putea să fie adevărat, dar parcă nu se obișnuia. Nici numele lui nu era cel adevărat. Așa îl chema pe un fost coleg de școală, îi schimbăse numai numele cel mic, pe celălalt nu-l chema Alexandru, îl chema Mircea Mardare, era un băiat frumos, bine hrănit, fiul unui inginer, cine știe ce va mai fi făcînd acum, că nu se mai văzuseră din primăvară...

— Așadar, zicea netulburat Mizdrache, erați șase. Doi au murit, dumneavoastră sînteți aici și alți doi au reușit să fugă, aflîndu-se deocamdată într-o libertate provizorie. Aș putea să știu numele lor ? Am găsit niște acte de identitate, evident falsificate : Fusulan și Gheorghe Gheorghe, dar nu-i cheamă așa, nu-i adevărat ?

Cei doi tăceau în continuare, ca și cînd ar fi fost surzi.

— Să zicem că asta ar fi prea mult pentru început, zise netulburat Mizdrache. Vreți să-mi povestiți atunci

cine v-a pus la dispoziție postul, vreau să zic aparatura asta care zace la picioarele noastre ?

În mod neașteptat, Mardare îi răspunse Inspectorului ca să nu-și mai răcească gura de pomană :

— Vă osteniți degeaba, știți mai bine decât noi cum se lucrează ; noi ridicam postul, îl depuneam în vagon și-l puneam în stare de funcționare. Atât. De unde venea, cine îl aducea în depou, nu era treaba noastră...

— Așadar, nu știți nimic. Nu faceați decât o treabă mecanică. Luați dintr-un loc postul și-l duceți în altă parte...

— Exact ! făcu celălalt cu destulă obrăznicie.

— Vreți să-mi spuneți că nu cunoașteți nici măcar pe cei din CFR care vă ajutau la treaba asta murdară ?

— Exact ! repetă cuvîntul Mardare.

Ca într-o piesă de teatru prost construită, de dincolo de ușă reapăru Ciripoi :

— Domn' șef, de ce nu mă lăsați pe mine ? Nu vedeți că vă pierdeți vremea degeaba ? Stricăm orzu pe găște. Asta mi-au spus ei de azi-noapte. Dați-mi-i mie să-i *accelerez* puțin, să le arăt ce înseamnă o anchetă la Siguranța Statului și pe urmă mai stăm de vorbă...

Mizdrache spuse mecanic :

— Răbdare, Ciripoi, răbdare.

De fapt, realiza că lucrurile chiar așa stăteau și asta era teribil. Cei care nu-i cunoșteau pe comuniști gîndeau ca și cretinul ăsta de comisar : *Îi bat, îi storc, spun și ce-au supt de la mă-sa !* Dar ei, chiar dacă ar fi vrut să mărturisească ceva, nu aveau ce, pentru că organizarea operațiunilor ilegale era făcută astfel încît să interzică fiecăruia de a ști mai mult decât nimic. Și de faptul acesta teribil, Ciripoi nu-și dădea seama.

Căzu în scaunul lui, scoase fără să-și dea seama de ce face o mică broscuță de tablă cu care ascutea creioanele și o făcu să sară după ce o întoarse cu o cheiță. Așadar, pentru el și pentru cei din fața lui nu exista nici un fel de șansă de a se înțelege, ei nu aveau cum să se înțeleagă. Un pluton de execuție avea să desăvîrșească ceca ce de obicei începea cu această operație inutilă, cretină, numită *instrucțiunea cazului*. Cazul era simplu, mai simplu decât își închipuiau cu toții.

Ceea ce era teribil pentru el, și de fapt pentru toți cei pe care-i apăra el, cu instituția lui, era faptul că acești tineri știau bine că nu aveau nici o ieșire, dar asta nu le producea nici un fel de frică. Oricînd ai de luptat cu astfel de oameni ești pierdut de la început. Ei pot să meargă pe rînd, unul, doi, o sută, o mie, dar mai rămîne un rest imprevizibil, un rest cu care ajungi într-o zi la acea scadență la care prefera să nu se gîndească.

Ningea cu fulgi mari, cît fluturii, și clopotele bisericilor îndulceau aerul cu sonurile lor prelungite și repetate.

— Nu știu ce farmecă are Bucureștiul ăsta, îi spuse Gerda Claudiei. Nu am locuit mult în Capitala voastră, dar trebuie să recunosc că îmi place. Cafenelele sordide, pline de fum, oamenii care au o lene în gesturi ce contrastează atît de mult cu graba și ordinea de la noi... Poți să-mi spui ce se întîmplă aici ?

Micuța prostituată o privi nedumerită. Simțea copleșitoarea superioritate intelectuală a acestei femei asupra ei și asta o umilea și o înfuria în același timp. În mod curios, se îndrăgostise de ea, cum fac femeile cu alte femei, nu neapărat pentru că dormeau de multă vreme împreună în strada Londra, în afara absențelor Gerdei cerute de serviciu, ci pentru că simțea că nemțoaica o domină. O impresiona cînd o auzea cum vorbește germana aceea răstită la telefon cu Braun al ei sau cu secretarul lui Killinger, cum dădea ordine unor subalterni, văzuse în poșeta ei un pistol care-i făcea frică numai la atingere ; pe urmă actele acelea pline de ștampile, munca celeilalte pînă în zori cînd era grabă, la lumina veiozelor din casă, toate făceau din prietena ei o persoană foarte importantă. Gerda o silea să doarmă, o amenința că-și strică obrazul și tinerețea dacă mai holbează ochii la ea în loc să facă nani, cum o alinta ca pe un copil. Din *pupchen* n-o scotea, *pupchen* în sus, *pupchen* în jos și asta-i plăcea teribil. O trimitea să cumpere șampanie, avea o grămadă de bani ținuți la vedere într-un sertar al mobilei ei de preț, într-un *secretaire*,

cum spunea Gerda, arătându-i-l, și o poftă cumplită de a fura o încerca. Era săracă, nu văzuse în viața ei atîția bani laolaltă, atîtea hîrtii albastre, mirosind într-un fel special, a ceva proaspăt și a cerneală. Curios, nu îndrăznea, poate că nemțoaica o încerca și nu voia să se facă de rîs. Beau amîndouă băutura aceea aurie, ușoară, și se înveseleau prostește, pe urmă jucau cărți și dormeau în fața focului pe o imensă blană de urs, adusă cine știe de unde. Se priveau una pe alta, Gerda avea un trup athletic, bine antrenat, făcea în fiecare dimineață două ore de gimnastică în atelierul ei unde-și instalase spalieri. Se culca pe covor și se chinuia ca hoții de cai, gîfîind și asudînd. O luase și pe ea de cîteva ori și o pusese să facă gimnastică numărînd cu glas tare, dar Claudia nu reușea să se miște ca lumea, fapt care o enerva pe nemțoaică.

— N-ai să ajungi niciodată vedetă, dacă nu mă ascuți ! Corpul nu se neglijează, se formează, trebuie supravegheat. Haide, încă o dată, încearcă și nu te mai strîmba atît, pentru că altfel o pățești...

Claudia zîmbea în felul său irezistibil, cu mutra aceea care cerea palme și cealaltă uita de toate. Fumau împreună și Gerda o întrebasc de cîteva ori de unde venea și ce făcuse.

O, era o poveste tristă, zisese ea, mințind, nu atît cît să nu pară convingătoare. O familie numeroasă, cîțiva frați și surori, guri multe la masă, la 17 ani atacul unui băiat de aceeași vîrstă soldat cu un eșec, pe urmă un fel de negustor cu bani care o luase cu el la București și o abandonase, rude apropiate care o ținuseră ce o ținuseră și după scurt timp o invitaseră să se ducă unde o vedea cu ochii pentru că nu aveau bani și ei de pomană nu dădeau la nimeni. Puțină școală și nici o meserie. Vînduse parfumi într-o drogherie, un domn de 60 de ani, proprietarul drogheriei, „voise să-i facă felul“. Gerda întrebasc : „Was ist das : făcut felul ?“ și ea-i explicase. Plecase și de acolo, mai fuseseră cîțiva bărbați întîmplători în viața ei, care o alungaseră. „Sînt răi, grosolani, vicioși, doamnă, spunea cu glasul acela mic și nevinovat, mai bine mă înțeleg cu femeile, cît sînt ele de rele, decît cu egoiștiiăștia de bărbați care vor de toate, după ce au treabă cu tine,

du-te și le cară băutură, spală-le cămășile și alte lucruri, ba ar fi în stare să-ți ceară și bani...”

Gerdei nu-i plăcea limbajul ei crud din care nu înțelegea toate expresiile, pentru că la București se vorbea și o altă limbă în afară de aceea pe care o pricepea toată lumea. Dar tinerețea nefalsificată, acea ușoară prostie, amestecată cu o istețime naivă, toate îi sedeau bine fetei pe care o luase pe lângă ea și pentru alte lucruri. Dar despre asta abia în dimineața aceea plină de ninsoare avea să afle Claudia, și anume când ajunseră în fața pasajului Victoria, unde o dusesse Gerda pe jos, chipurile într-o plimbare care să le mai dezmoștească. Era înghesuală, în pasajul acoperit cu sticlă umblau femei care căutau bezmetice lucruri de îmbrăcat, poșete italiene sau ciorapi, mătăsuri milaneze aduse în ranițe de puținii soldați italieni care trecuseră prin București și care se vindeau la prețuri mari.

— Vreau să-ți fac un cadou, spuse Gerda și-i arată o vitrină încărcată cu gablonzuri și bijuterii ieftine, montate în metale falsificate.

Claudia se zgii multă vreme, era nehotărîtă, nemțoaica nu avea răbdare, în cele din urmă tot ea decise :

— Ia brățara aia și cerceii, o să-ți stea bine. Ai nevoie pentru fotografiile pe care le voi trimite săptămîna viitoare în Germania.

Claudia se topi de bucurie cînd încercă bijuteriile în fața unei mici oglinzi aflate în magazin. Costaseră cîteva mii de lei, pentru că Gerda îi mai oferî și un pandantiv de perle. O sărută în fața vinzătoarei care se uita la ele cu invidie și cu puțină circumspecție. Ieșiră afară unde dădură peste aceeași lume bezmetică, înghesuită în fața vitrinelor și Gerda se opri în fața unui magazin de covoare și tablouri, o încăpere întunecată, luminată de lămpi venețiene de bronz. Aici nu se înghesuia lumea pentru că prețurile puse lângă covoarele de Ispahan și sub ramele peisajelor de Petrașcu nu atrăgeau pe nimeni.

— Vreau să te rog ceva, îi spusese Gerda înainte de a intra în magazinul acela de vechituri, cum le socotea în gînd Claudia. O să cumpărăm cîteva covoare și tablouri

pentru niște rude de-ale mele din Germania. Te deranjează dacă bonul pentru ele o să fie făcut pe numele tău ?

— Nu, răspunse foarte mirată Claudia, care nu putea înțelege de ce o femeie atît de distinsă și cu autoritate nu poate să cumpere ceva pe numele ei.

Explicația veni mai repede decît se aștepta :

— Poliția urmărește cumpărăturile făcute de străini și pe urmă se raportează Mareșalului vostru, care face adrese cui nu trebuie, și de aici o serie întreagă de neplăceri. Și așa lumea vorbește că vă cărăm carnea și toate bunurile în Germania, ceea ce nu știu cît e de adevărat.

— Bine, am înțeles, spuse Claudia, și intrară amîndouă în magazin. Gerda cumpără cîteva covoare vechi, rărîte pe la colțuri, pe care le pipăia ca un cunoscător cu unghiile degetelor, zgîriindu-le și încredințindu-se dacă sînt făcute de mină sau la mașină. Refuza ceea ce i se oferea, se tocmea, se vedea cît de colo că este o negustoreasă bună. Tablourile, vreo trei, pe care le achiziționă, nu-i spuneau nimic, nu semănau cu ceea ce văzuse ea prin casele prin care trecuse : țigănci cu sinii dezgoliți sau flori multe și mari, țipînd parcă în rame de scoici sau de brad. La drept vorbind, peisajele din care abia deslușea ceva valorau ceva numai din cauza ramelor aurite, late, vechi, din ipsos sau lemn credea ea. Gerda chemă un hamal și un taxi și părăsiră magazinul după ce nemțoaica lăsă pe masă o sumă enormă pentru Claudia : 38 700 lei contra chitanță făcută pe numele ei, cu adresa ultimă de pe buletinul de identitate.

Ajunsă în casa din strada Londra, Gerda desfăcu pachetele și întinse covoarele pe podele, le măsură cu pașii și se uită îndelung la ele.

— Veritabile, spunea, veritabile, fac cît nici nu-ți închipui, așa ceva rar se mai găsește și proștii care le vînd habar nu au ce vînd. În Germania asta se plătește cu aur...

Pusese patefonul și dansa în jurul Claudiei, fericită cum nici nu-și închipuise s-o vadă vreodată. Atîrnase pe pereți, în cuie speciale, tablourile, le luminase cu reflectoarele și mai întîi le fotografiase după ce le studiasse pinza de sac de pe spatele ramelor, citind certificatul de

autentificare care era lipit de fiecare. A doua zi o rugase să completeze niște acte pentru Poștă și se duseseră amîndouă cu un automobil al Ambasadei la centrală, de unde expediaseră cumpărăturile. Se pierdea multă vreme, dar pe Claudia o amuzau toate acestea.

— Și nici un cuvînt nimănui, îi mai recomandase Gerda. S-a-nțeles ?

— Se poate ? Cui aș putea să-i spun ?

— Cine știe cui, dar nu mi-ar place să aud că nu știi ce-i aceea discreția. Tu ești prietena mea cea mai bună, nu-i așa, de-acum avem destule secrete, nu ?

Rîscese complice și o invitasese la un restaurant bun de pe Lipscani, unde se mîncea bine. Gerda părea fericită că încheiase cu bine *afacerea*, cum îi spunea. Fusesse tîmbălău mare cu transportul, cu căratul la automobili al covoarelor și sacilor în care erau puse tablourile, în sfîrșit, cu dusul la serviciul *mesagerii* și așa mai departe. Acum Gerda povestea că pe o astfel de vreme, cînd afară ningea festiv, ca de sărbători, cu fulgi mari și deși, în Renania, unde locuise o vreme, se organizau vînători de vulpi.

— Cu biciul le omoram, spusese și zîmbise cu o cruzime care o înfiorase pe cealaltă.

— Cum, cu biciul ? întrebasese iar cu aerul ei de tîmpită.

— Bine, le goneau hăltașii și ele, speriate, veneau spre noi, ne atacau cu ghearele și cu dinții și le băteam pînă le ameteam, așa se spune, nu ? Și pe tine am să te bat dacă nu ai să mă ascuți, o amenințase pe neașteptate, vreau să te fac om, dar pentru asta trebuie să mă ascuți orbește, înțelegi ?

Repeta mereu vorba asta : *înțelegi ?*

Claudia simțise că ceva rece îi îngheață spinarea. Din chipul acela inteligent al amiceii sale radia o cruzime pe care nu știa cum s-o socotească.

— Ce cauți tu în război ? o întrebă. Se tutuiau încă din prima lor noapte, firesc, cum fac femeile care ajung la destăinuiți fără să se cunoască foarte bine, dintr-un fel de instinct orb de amicitie necontrolată, pe care mai tîrziu îl regretă.

— Era frumos la început războiul ! Nu știu cum să-ți explic, îi răspunse. Orașe noi, lume nouă, o libertate pe

care nu o aveam în Germania. Adică era permis să faci ce voiai după ce multă vreme nu puteai să faci nimic. Tu care ai fugit de tinăra de acasă poți să înțelegi mai bine ce-ți spun eu acum...

— Înțeleg...

— Pe urmă au venit primele vești proaste, prieteni morți în Franța, lângă Moscova, la Leningrad, anii au trecut, totul merge mai greu, mult mai greu. Cei din țară cred că era vremea să fi cîștigat războiul și iată-ne...

Fuma o țigară cu plută în capăt, arunca fumul verde spre tavanul restaurantului aproape pustiu. Afară lumea se grăbea sub ninsoarea apăsătoare.

— Cine știe ce va mai fi mîine, trebuie să ne gîndim și la viitor. Tu te-ai gîndit vreodată la viitor?

— Niciodată, de ce să mă gîndesc la viitor?! se miră Claudia. Sînt tinăra, o să mă descurc.

— O, acest provizorat, toate ființele ca tine trăiesc în provizorat. Dacă mă gîndesc bine, și eu gîndeam la fel la vîrsta asta. Făceam marșuri prin păduri, trăgeam la tir în poligoanele armatei, ne antrenam pentru războiul ăsta pe care s-ar putea să-l pierdem...

— Și-ți place viața asta în cizme?

Rîdea ca un copil pus pe șotii.

Era încîntătoare. Îi strînse mîna fierbinte cu un gest pe care Claudia începuse să-l înțeleagă bine.

— Atît de încîntătoare și de tinăra, spusese Gerda.

Pe urmă chemase chelnerul să facă plata și adăugase:

— Vezi că o să fac cîteva petreceri cu cei de la Ambasadă, trebuie să mă împrietenesc cu ei, păcat că nu știi nemțește, ai mai trage cu urechea, mi-ai mai spune și mie cîte ceva, este important să afli ce spun alții la beție. Nu vrei să înveți nemțește?

— Mi-ar place, făcuse Claudia, dar este o limbă grea, am citit eu o carte cu niște cuvînte de o jumătate de rînd. Nu țin minte atîtea litere....

Gerda rîsesse cu poftă din nou la auzul acestor fraze.

— Ești delicioasă, *pupchen*, delicioasă. Am avut un adevărat noroc că te-am întîlnit. Încă o dată: gura mică, așa se spune? Un secret se plătește cu viața, bate palma

ca geambașii, așa ziceau copiii la noi, la Sibiu, cînd eram tînără.

Claudia nu avea de unde să ghicească ce însemna acest pact cu diavolul și pentru că era o proastă de muierușcă și pentru că totul începuse atît de frumos și feeric.

În fața atelierului de reparații auto de pe Calea Dorobanți, proprietatea domnului Sontag, opri un *Ford* rablagit. Din el coborî un bărbat de 50 de ani, cu obrazul supt, cu o mutră flegmatică pe care stăpînul acelei întreprinderi particulare îl cunoștea de mult. Era un fel de profesoraș sau așa ceva, nu intra în amănunte, care plătea bine și nu se tocmea, își repara cînd și colo *Fordul* lui, tip '36, și-și vedea de treabă. Profesorul venea totdeauna încărcat de țigări bune (din care domnul Sontag lua ca să aibă și pe a doua zi), se pare că lucra cu nemții, era un fel de traducător la o reprezentanță comercială, plătit gras, făcînd-o pe omul modest, nefolosind probabil *Mercedesul* dat cadou de cel cu care avea de-a face. Astăzi însă, la ora prînzului, toată lumea era plecată la masă, dar asta o știa prea bine Colonelul, pentru că el era omul de la volanul *Fordului*, și venirea la atelier nu era întîmplătoare.

— E cineva pe aici ? întrebă cu voce tare, scoțîndu-și elegantele mănuși galbene de piele fină.

De sub un șasiu apăru un lungan, cu părul vîlvoi, cu miinile pline de unsoare :

— Noi, domnule, spuse cu o voce leneșă, ca și cînd atunci l-ar fi văzut pentru prima oară. Cu ce să vă servim ?

Priveau amîndoi atelierul pustiu, luminat ziua-n amiaza mare de un bec acoperit cu o pălărie de tablă vopsită cu albastru.

— Ia vezi, ce-i cu mașina asta, nu știu ce are de nu încălzește, și pe iarna asta nu mai ține. Ești singur ?

— Șeful e plecat la masă, la crăpelniță, zise tînărul, mai făcînd o inspecție cu ochii în jur, ca să se asigure că între timp nu se întorsese careva.

Ridică capota mașinii roșii cu care Colonelul intrase pînă în mijlocul atelierului și trase ușa de la intrare, ca și cînd i-ar fi fost frig sau nu ar fi vrut să lase să intre de afară zăpada aruncată de vîntul ușor care se stîrnise în curtea lungă și murdară.

— Căută-mi-i pe ceilalți pînă mîine seară, șopti Colonelul. Iată-le adresele (îi strecură o hîrtiuță bine împăturită, uitîndu-se încă o dată spre curtea pustie). Ai o zi pentru ca să-i mobilizezi. Miercuri îți dau eu un telefon, ca de obicei, și spun că sînt de la firma *Gagel* pentru un motor. O să fii pe aici ?

— Nu mă mișc, dacă știu și ora...

— În timpul prînzului. Două și jumătate fix, tot cînd lipsesc ăștia. Întîlnirea va fi seara la opt, adresa ți-o comunic la telefon. Veniți pe rînd, cîte unul la un sfert de ceas, vorbă cît mai puțină, nu mai e nevoie să vă tot spun asta... La revedere, uite că se întoarce domnul Sontag. Deci, făcu cu o voce tare și trîntind capota peste motor, nu are nimic, mă speriasem degeaba, poftim ! îi întinse o hîrtie mototolită, pe care tînărul o făcu să dispară în buzunarele salopetei sale plină le unsoare.

— Ai să-mi strici lucrătorii, domnule profesor.

— Nu-i cine știe ce, de-o țuică. Ce mai faceți ?

— Bine, cu treburile... Dar ce-a avut ?

Arăta mașina. Domnul Sontag, tip de nemțotei mai spălat, cu ochelari, era curios ca o muiere.

— Un fleac la încălzire, nu trecea apa, răspunse în locul lui mecanicul-auto.

— Păi, am plecat, am treabă, mai zise Colonelul, și se urcă la volan, mergînd în *marche arriere*, cu capul întors spre ieșirea din curtea lungă ca un culoar.

— Cît ți-a dat ? mai întrebă patronul, după ce *Fordul* dispăru în bulevardul plin de vehicule.

— O sută, e cam zgîrcit.

— Bună și aia, vezi, de-aia trăiți voi bine la mine, că aveți mușterii buni și mai cîrșiți cîteodată...

Domnul Sontag îi privi fața nebărbierită și nasul turtit de boxer.

— După ce vă scap de front, și Dumnezeu știe cît mă costă asta, o mai faceți și pe nebunii.

— Se poate, domnu' Sontag ? M-ați auzit pe mine c-o fac pe nebunu' ? Se poate ? Așa un patron ca dumneavoastră mai rar, pîinea lui Dumnezeu...

— Nu ? se miră flatat domnul Sontag.

Peste trei ceasuri, Dumitru Negrea, de 25 de ani, de meserie mecanic-auto, calificat la uzinele *Voichița* în anii '37—38, fost boxer la asociația *Tirul*, de sub conducerea maestrului Mielu Doculescu, cum scria în fișa de angajare a poliției trimisă în copie de domnul Sontag la comisariatul militar al circumscripției 8, scutit de front pentru insuficiență coronariană și început de scleroză la ventricolul stîng, conform adeverinței medicale nr. 5436, eliberată de medicul Dumitrache Vasile, la Spitalul Colțea, în anul 1942, ianuarie, ziua 5, după ultima verificare ce trebuia să țină loc de orice certificat, necăsătorit, domiciliat în strada Pomenirii 18, putea fi văzut pe bulevardul Regina Maria 10, la etajul I, apartamentul 4, sunînd timp îndelungat la o ușă de stejar cu vizetă. Nu era o oră potrivită, cam cinci, spre seară, cînd lumea mai dormea, cum era acum, cînd afară începuse viscolul în care denaturase frumoasa ninsoare de azi-dimineață. Era îmbrăcat într-un palton pe puncte destul de bine ținut, gri, marfă nemțească, și avea pe cap o căciulă de miel. Se bărbierise la sînge, părea plecat la o petrecere.

Casa părea părăsită. Nu se auzea nici un zgomot, lucrătorului domnului Sontag nu-i plăcuse nici blocul, nici portarul care-l măsurase bănuitor și toate chestiile astea, să te urci cu ascensorul, parcă ar fi fost mort : un etaj era un fleac pentru el, dar la astfel de case parcă ascund scara. nu văzuse nici un fel de treaptă, așa că bîjbîind puțin se urcase în ascensorul luminat de un becuț, se uitase la tabla de metal pe care erau înșirate cifrele, unele sub altele, și apăsase butonul aflat deasupra cuvîntului *mezzanin*. La etajul I coborî, citi cifra apartamentului, sună, în sfîrșit se auzi un zgomot de pași tîrșiți. Nu era Athos.

Cineva îl scruta de dincolo de ochiulețul încastrat în ușă. Se deschise în cele din urmă și musafirul neașteptat fu întrebă de o bătrinică cu părul alb, pe cine caută ?

— Pe Adrian !

Cu Adrian Racoviceanu, student la Conservator în anul III, lucrase mai întîi la cîteva întruniri zburătoare.

Pe urmă făcuseră fără să știe echipă de rezervă la *Muntenia I*.

— Adrian încă doarme, spuse bătrîna și privi interiorul misterios din spate, plin de mobile vechi. A avut repetiție pînă tîrziu, aseară, la Filarmonică. Dar dumneavoastră cine sînteți ?

— Un coleg...

— Cine-i, mătușă ? se auzi o voce somnoroasă.

— Un coleg te caută.

— Eu sînt, Țiparul, zise din ușă musafirul.

— A, tu erai ? Intră !

Bătrîna îi făcu loc și mecanicul pătrunse într-un mic vestibul încărcat de plante, exalînd un miros secret, nădușit. Intră apoi într-o sufragerie în care se afla o mică canapeluță pe care colegul lui stătea încă întins, învelit cu o pătură. Mobila lucea stins în lumina săracă a becurilor camuflate din stradă.

— Bună, bătrîne, spuse Athos din pat, căutîndu-și ochelarii, plonjînd în niște papuci care arătau ca două șalupe deșelate. Îmi pun un halat pe mine și trecem dincolo. Am ațipit puțin.

Se sculă, era lung, descărnat, își găsise ochelarii, avea un mers de rugbist, juca baschet la Facultatea de Drept de primăvara pînă toamna, ca să-l vadă fetele care veneau aici ; pe chipul lui nu șters, cît nesemnificativ, nu se citea nici un fel de curiozitate. „Parcă-i Leslie Howard în «Macul Roșu», pe față nu-i tresare nici un mușchi, mutră de spion“, îl califică în glumă, mental, Țiparul.

Gazda trase perdelele grele de damasc, aprinse o veioză și-i spuse mătușii care se uita la ei curioasă :

— Fii drăguță, adu-i ceva, o cafea de năut sau preferi o dulceață ?

— O dulceață, hotărî noul venit.

Covoare moi, tablouri obișnuite, mobilă de oameni mijlocii, dacă nu de familie bună, ceva mai scăpătată, un lavoar într-un colț, asta însemna lipsă de spațiu, multă lume la un loc, gîndi rapid Țiparul.

— Ți-a plăcut cum am expediat-o ? întrebă Athos în limbajul familiar al tinerilor care mai mult sugerează decît spun. Ceva nou ?

— Ne-aude careva ?

— Nu, menajeria (asta însemna surorile mătușii) e cărată la cinema. Alida Valli în *Comandorul* sau așa ceva... Deci ?

— Colonelul, miercuri la opt, la o adresă pe care o să ți-o comunic prin telefon. Ai citit ziarele ? Pe doi i-au terminat, pe doi îi caută și pe doi i-au condamnat la moarte...

Athos nu citise ziarele.

— A căzut *Muntenia I* ?

— Da.

Ideea de a fi prins și executat îi trecuse de multe ori prin cap, dar de data asta lucrurile erau prea directe. El cu Țiparul și cu încă doi colegi pe care încă nu-i cunoștea formau echipa de rezervă. Venise și ceasul lor și tot ce era aventuros în munca ce abia începea. Avu un frison și o mulțumire ciudată îl învălui.

— Bătrîne, sper să nu te fac de râs.

— Poți veni pe la opt și un sfert, așa mi-a spus Colonelul. Cite unul la sfert, la sfert de ceas, eu sînt primul, tu al doilea, al treilea o să fie Unchiul George. Pe ăsta nu-l cunosc. Am numai adresa, pînă în două ceasuri trebuie să vă anunț pe toți.

— Al patrulea ?

— Goliath. Băiatul ăla de la magazinul „Marconi“. Îl știi ?

Nu-l știa nici pe Goliath.

Se auziră pașii tîrșiți ai mătușii. Aducea dulceața.

— Poftim și un pahar de apă rece, tu vrei o dulceață, Adrian ?

— Nu, mulțumesc. Plecăm imediat...

Femeia era curioasă, îl privea pe mecanic, cîntărindu-l cîți bani face.

— Cîți și dumneata la Filarmonică ?

— Cînt.

Țiparul era pregătit pentru o astfel de întrebare.

— La ce ?

— La viola da gamba.

— Minunat instrument ! făcu bătrîna. Viola da gamba era instrumentul preferat al tatălui lui Adrian. Cînta și el, ori nu v-a spus ?

— Mătușă, știi ce, adu-mi și mie o dulceață, făcu Athos, ca să mai scape o clipă de ea.

— E curioasă ca o gaită, zise cînd rămaseră singuri, vrea să știe tot, noroc că nu te-ai dat de gol. Are 76, merge pe 77 și vezi ce bine se ține, ramura mamei, care era, tot așa, o femeie nemaipomenită.

— Și nu mai e ?

— Un accident de automobil. Se mai întîmplă. Mătuși-mea m-a crescut... Spune-mi, ție ți-e frică ?

— Să-mi fie frică ? De ce să-mi fie frică ?

— Nu înțelegi că ne vîrim în ceva foarte primejdios ?

— Nu e chiar atît de primejdios. Mă mir cum de i-au prins pe cei dinaintea noastră. Se luaseră toate măsurile ca lucrul să nu se întîmple, dar cine știe ce dracu s-a ivit pe parcurs, o să ne spună Colonelul.

Mătușa se reîntorsese. Puse dulceața în fața lui Athos.

— Nu ți-a povestit că taică-său cînta și el la vioară ? ! să miră singură după aceea. E drept că e cam mutulică, dar nici chiar așa. Ai auzit dumneata de generalul Racoviceanu ? A murit bătîndu-se cu nemții în timpul războiului din '918.

— Lasă, mătușă, dădu Adrian s-o potolească.

— Avea 43 de ani. Cînd nu e dat omului să trăiască, degeaba. Adrian seamănă mai mult maică-sii, Dumnezeu s-o ierte și pe ea, că a fost femeie cumsecade...

— Mătușă, lasă-ne. Am de vorbit cu omul ăsta și dumneata nu mai termini cu amintirile.

— Ei, nu-i chiar așa, că dacă semănai cu taică-tău, erai pe front, ți-ar fi plăcut meseria armelor, pînă acum erai locotenent, dacă nu căpitan. La noi în familie au fost destui militari, domnule, mai spuse bătrîna și-i arată noul venit o fotografie mare, care înfățișa pe un ofițer în uniformă armatei lui Ferdinand.

— Arma mea e pianul, mătușă. nu mă interesează războiul și toate celelalte. Eu vreau să dau concerte ca Dinu Lipatti, să cînt sub bagheta lui Enescu.

— Auzi-l cum vorbește, domnule. îl pîrî Țiparului. Atunci, eu vă las, mă duc la mine în odaie, mi-a părut bine că te-am cunoscut.

Îi întinse o mînă uscată, mirosind frumos a săpun și dispăru. Rămași singuri. Athos răsuflă ca un halterofil :

— Și-acum, bătrîne, între noi ! Ia să-mi spui cum a devenit chestia de am ajuns noi pe primul loc în clasament...

— Dacă aş şti, ți-aş spune, zise celălalt. Dar pînă miercuri seara am o noapte în cap, nu altceva.

Athos începuse să se îmbrace. Întîi un fel de maieu lung şi destrămat de atîta spălat, pe urmă nişte pantaloni prea scurţi pentru lungile-i picioare, o cămaşă galbenă, apretată, bine cîrpită la gulerul care trebuia schimbat cu cel de rezervă, pe deasupra aruncă un pulover negru care-l făcea şi mai slab, îşi reaşază ochelarii pe ochi şi-l privi.

— Cum arăt ? întrebă.

— Ca slăbănogul din Capernaum, zise Țiparul. Ieşim ?

— Da. Mai vorbim pe drum. Încotro ai treabă ?

— Întîi la Institutul de *Belle-Arte*, asta-i lîngă Biserica Lutherană, nu-i așa ?

— Exact. La cît trebuie să fii acolo ?

— La 6,15 cînd iese Unchiul George de la cursuri. E student.

— Băiat ?

— Băiat, după nume.

Athos îşi căută țiğările ascunse de mătuşi-sa, şi le găsi sub perna pe care aţipise, le vîri în buzunarul larg al pantalonilor şi cercetă cam pe unde se afla o cutie de chibrituri.

— Păi, eu aş cam fi gata, zise, mai vorbim pe drum (se uită la ceasul de mînă). Dacă nu ai nimic împotrivă, treci cu mine pe la Filarmonică, luăm tramvaiul, te introduc, pentru că e bine să ştii de unde să mă iei la nevoie.

— În regulă, dar pe unde se află Filarmonica, că nu prea ştiu...

— Îţi arăt eu, mai zise Athos, şi îşi aruncă pe umeri un loden aflat în micul vestibul, încărcat cu ciubere de flori, pe urmă descuie cu yalele uşa şi-l pofti afară.

— Te urmez...

Coborîră, aşteptară un tramvai îngheţat, gol la ora aia, şi o apucară spre Podul Izvor. Acolo mai schimbară un tramvai, 15. Pe platforma de clasa a II-a, studentul îi spuse :

— Filarmonica mea este la cinematograful *Marna*, ai auzit de cinematograful ăsta ?

— Cum să nu ?

— În fiecare seară, de la ora asta, mă găseşti în fosă. Asta-i Filarmonica mea, dar să nu afle mătuşi-mea, că

se face foc. Ea chiar crede că va veni într-o zi să mă vadă pe scena Ateneului Român. Îmi cîștig pîinea, ce să fac ?

— Te înțeleg, bătrîne, îl parodie mecanicul și-l băt看 pe umerii slabi.

Coborîră în Piața Buzești și de acolo merseră pe jos. Grivița era plină de o lume amestecată : soldați germani abia sosiți de pe front, negustori care-și strigau din ușa magazinelor mărfurile, prostituate de doi poli ieșind din gangurile hotelurilor ieftine, gură cască și piețari care vindeau te miri ce în asemenea timpuri. Zgomotul asurzitor al celor ce se înghesuiau pe trotuarele alunecoase te asurzea, dar ei nu băgau de seamă. Cinematograful era aproape, o clădire cu două etaje și cu un hol bine luminat dincolo de perdelele negre de camuflaj, cu uși batante de cristal, rămase din vechea vreme a prosperității.

— Cînt în pauzele de la orele 18 și 21, cu trupa domnului Lică Rădulescu, sau nu știi cine este marele comic național, Lică Rădulescu ?

Țiparul nu știa, nu avusese onoarea.

— O să-l vezi în carne și oase peste cîteva clipe.

Străbătură sala întunecoasă luminată numai de sclipirile ecranului pe care alerga pe o motocicletă comicul Macario, ieșiră pe o ușă laterală acoperită cu perdele grele și intrară într-un coridor murdar, mirosind a urină și a mîncare, urcară niște scărițe jengoase la un fel de demisol. Cîteva cămăruțe, cu ușile date de perete, lăsau să se audă o larmă surdă, voci de femei și bărbați, coarde de vioară încercate cu unghia, un pian hodorogit, acoperit de zgomotele infernale ale sonorului care izbucnea din fosă spre sală, aruncînd valuri de strigăte în limba italiană, păcănit de motocicletă și sirenele poliției care-l urmăreau pe comicul italian cu o armată de carabinieri.

— Hai, studențașule, ai cam întîrziat, se auzi o voce de bărbat cam răgușită, cam bătută. O să-ți atîrnăm lingurile de gît, ne ții de la mînă.

„Domnul Lică Rădulescu“, ghici imediat mecanicul-auto. Era îmbrăcat într-un costum tirolez ca Ion Dacian în eternul său rol din *Vinzătorul de păsări*, adică pantaloni verzi, scurți, cu altițe, jambiere albe de vîntor și bretele cusute cu arnici roșu. Gras, nădușit, borțos, mic de statură, domnul Lică Rădulescu avea toate șansele să

ia toate aplauzele acelei seri, care începea peste 20 de minute pe scena cinematografului *Marna*.

— Scuzați-mă, spuse Athos, dar cu tramvaiele, știți cum este...

— Echiparea ! făcu pe un ton autoritar directorul trupei, și-l fixă pe necunoscutul cu care sosise studentul.

— Dar dumnealui cine este ? Vrea să se angajeze la noi ?

— O, nu, e un amic, m-a condus pînă aici și era curios să vadă cum arată trupa dumneavoastră de revistă.

— Îmi pare bine, îmi pare bine, spuse domnul Lică și-i întinse mecanicului o mină leorcăită de sudoare.

— Țiparul îi spune, o luă înăinte Athos.

— Ce nume mai e și ăsta ?

— Am scăpat de la o înghesuială și de aici mi se trage, se scuză celălalt.

Domnul Lică Rădulescu găsi că explicația avea destul haz și nu-l mai băgă în seamă. Îi lăsă pe cei doi și făcu o inspecție rapidă prin cabinele trupei sale în care se înghesuiau cîte doi sau trei artiști, femei jumate dezbrăcate, trăgîndu-și ciorapii sau fustele fără jenă, vioriști care încercau coardele instrumentelor și un contrabasist, slab și jigărit, care părea foarte mîndru de lavaliera neagră de la gît. Athos se îmbracă în trei minute în costumul de gală, un smocking ponosit care nu părăsea garderoba trupei, o pereche de pantofi de lac și o cămașă de un alb îndoielnic, cu lavalieră.

Reapăruse domnul Lică Rădulescu, roșu tot de furie că lumea nu era gata încă și pe ecran Macario îi făcea o concurență neloială, pentru că de mult îi spusese el directorului cinematografului *Marna* să nu mai programeze alți comici pe ecran ca să-i facă concurență. „Vii dumneata după *Stan și Bran*, după *Pat și Pathacon* cu ale dumitale, nu merge, domnule, mie să-mi dai drame, să plîngă oamenii, că e război, să viu eu să le ridic psihicul !“

— Studentașule, unde ești, studentașule, dă repede colea un *ghe*, că nevastă-mea are vocea în schimbare și nu-l ia pe *do* de sus... Mai mîncă, mamă, și tu cîteva gălbenușuri seara, că te fluieră lumea !

Apăruse un fel de monument de cărnuri, o femeie de 120 de kg, îmbrăcată în rochie de lamé, strînsă pînă la

sufocare cu centuri pe dedesubt, cu corsete ale căror balene plesneau la atîta rezistență, vopsită ca un panou de afișaj publicitar, neagră sub pleoape, doamna Violeta Rădulescu. Țiparul înțelese că e vremea să se estompeze, deși o curiozitate fără margini îl ținea încă.

Athos se așezase la pianul dezacordat și privise spre soția patronului care îi acompania pe ceilalți cu vocea ei. Ofuscată de observațiile soțului, Violeta Rădulescu se estompă în mijlocul trupei și mecanicul putu să audă în falset uvertura super-revistei *Grivița în balon* pe texte de Lică Rădulescu și pe muzica aceluiași.

— Deci, cu suflet, făcea directorul trupei :

*„Mi s-a lăudat Stalin
Că ia ceaiul la Berlin
Și-o să vină vremea mea,
Să beau vodcă-n Moscova...”*

Cei trei bărbați din trupă și femeile cîntau ca după nuntă.

— Fals, nenorociților, striga Lică Rădulescu. Fals ! Ne ridică Chestura dacă ne-aude, zice că ne batem joc de patrie. Astea-s voci ? Mamă, te-am rugat, mamă, să iei seara niște gălbenuș de ou, că parcă ești Gallicurcci cînd au fluierat-o și-au bătut-o cu morcovi...

Violeta Rădulescu simțind că e și lume străină de față, pe Țiparul atunci îl văzuse pentru prima oară, și, bănuind că-i cine știe ce impresar de la cine știe ce trupă străină, simți nevoia unei ieșiri magistrale, așa că se revărsă prin ușă, urlînd :

— Și pe mine să nu mă mai înveți, că ți-am mai spus-o, nu e prima oară, pe mine m-a descoperit Băjescu-Oardă, nu un terchea-berchea ca tine, care mi-a mîncat tinerețea !

Se mai auzi o ușă trîntită bine, ca să se încerce rezistența canatului și Lică se bosumflă :

— O auziți, mă copii ! Nu vrea, domnule, să învețe notele, parcă vorbesc la pereți ! Pe ea a descoperit-o Băjescu-Oardă ! Da' pe mine cine m-a descoperit ? Că dacă ascultam de cine știu eu, îi luam locul lui Tănase, nu stăteam aici cu voi, să-mi mănînc plămîinii. Scuză-ne,

domnule, se adresa Țiparului, nu te cunosc, te facem martor la mizeriile noastre, dar așa e viața artiștilor... Încă o dată, băieți, las' că-i trece nebunei pînă începem, reluăm cupletul doi, cu solo și cu acompaniament :

*„Dom' Ramolescu s-a grăbit...
Ca să se-nsoare c-o fetică.
Pe cît e el de ramolit,
Pe-atît e ea de frumoșică.
Și-n noaptea nunții, în budoar,
Cînd să-i probeze sentimentul
I-a spus el : «Dragă, e-n zadar,
Căci mi s-a întrerupt curentul»...”*

Era fericit, cuvintele merseseră șnur, acompaniamentul așa și-așa. Mai ceru lui Adrian un ghe :

— Dacă mă iubești...

— Curat sau cu sifon ?

— Curat.

Athos bătu clapele cu convingere și cupletul fu reluat. Țiparul își privi ceasul. Era vremea să dispară. Nu făcea mult pînă la Lutherană, dar trebuia să ajungă înaintea Unchiului George.

Îi făcu semn lui Athos :

— M-am dus, mîine îți dau telefon pentru chestia cu ora...

— La revvedere...

Intrarea Institutului de *Belle-Arte* era luminată prost de un bec albastru, care lăsa pe treptele alunecoase un fel de mizgă violetă. Urcau și ieșeau studenți cu mape mari sub braț, rizînd și înghiontindu-se, dispărînd în umbra serii de iarnă, încărcată de chiciura copacilor estompați de o ceață ciudată, care făcea ca lucrurile să se vadă și mai îndepărtate. Ca totdeauna cînd trebuia să se întîlnească cu cineva pe care nu-l cunoștea bine, Țiparul trebuia să observe dacă acesta, prevenit din vreme, va arunca într-un coș sau pur și simplu pe trotuar un bilet

de tramvai. Era un semnal pe care, la un scurt răstimp, el trebuia să-l repete.

Pe scări se iviseră, acum, un băiat îmbrăcat într-o șubă lungă, cu cizme negre, parcă atunci picat de pe front, și o fată nălțuță, subțirică, cu un păr blond și lung, scăpat de sub o căciuliță de lână. Minutul și ora fixată. Îi urmări cu atenție. Care dintre ei putea să fie? Fata sau milităroiul ăla cu cizme? Fata căra în brațe un bust de gips care aducea al dracului cu Cezar, dar putea foarte bine să fie și Demostene. Însoțitorul ei dădea să i-l smulgă din mână, dar ea se opunea. Ajunseseră pe ultima treaptă și abia atunci studenta îi întinse însoțitorului bustul ușor și aruncă un mic bilețel de hîrtie în coșul de tablă din fața intrării.

„Dracu ne-a luat, e o domnișoară!” gîndi Țiparul și se grăbi să vină din față, aruncînd la rîndul lui un mic bilețel de tramvai pregătît din vreme.

Nu știa cum o cheamă pe numele mic, pentru că ar fi interpelat-o familiar, așa că spuse ca și cînd se cunoșteau de cînd lumea :

— Cine-i cocoșelul ăsta care se ține după tine, verișoară?

Fata întoarse capul, prefăcîndu-se că atunci îl vede. Luă bustul din brațele însoțitorului și făcu recomandările :

— Vărul meu, domnul Mircea Dragomir. Mircea, lasă-mi te rog bustul, o să-l ducă el...

Țiparul fluiera încetișor *O, Donna Clara*, partea a doua a parolei.

— Atunci eu mă retrag, poate aveți chestiuni familiare de discutat, pe mîine...

Se supărase, salută rece și pe fată și pe noul ei partener de drum și dispăru spre Calea Victoriei.

— Mi se pare că ți-am stricat ploile. Mi se spune Țiparul.

Fata îl măsoară dintr-o dată, cu un curaj cum nu au de obicei femeile care te privesc în multe rînduri și fără să pară că fac asta în mod special. Obraz tăiat, ochii foarte reci, cu mîini mari, întrebuițate la munci dure, fără mănuși, vorba aproape răstită.

Îi și luase bustul din brațe și-l ducea la subsuoară cum ai purta un pachet mic, fără greutate, un fleac.

— Mie mi se spune Unchiul George. S-ar fi putut să crezi că sînt bărbat, nu-i așa ?

— Chiar așa.

— Și ești ușor dezamăgit...

— Nu sînt dezamăgit...

— Dacă vrei, poți să mă chemi pe numele de fată, Otilia, Otilia Dumitrescu, nu e un secret.

18 ani, ochii căprui, stinși, ceva femelic pe chip, obraz palid, pare foarte distrată, o să ne doară capul, probabil că va fi întrebuințată ca spicheriță, vocea ei nu avea inflexiuni speciale, nimic caracteristic care să facă să fie recunoscută. Mai erau și microfoanele care deformau. Nu era frumoasă, avea un trup bine proporționat pe care paltonul ieftin nu-l ascundea prea mult. O căciuliță de lînă albastră, împletită de ea probabil, îi ascundea ce se putea ascunde din pletele aurii strînse cu o fundă neagră la spate. Rămînea la părerea lui că mai bine s-ar fi lucrat cu bărbații. „E altceva, duc la tăvăleală, nu fac fițe, n-o să ne doară capul !“ trase concluzia.

— Cezar ? întrebă, ca să spună ceva, arătîndu-i bustul pe care-l ținea la subsuoară.

— Da, chiar el. Arată destul de cumsecade pentru meseria pe care a avut-o... După ce l-ai recunoscut ?

— Aduce cu mine, are nasul turtit ca al boxerilor.

— Ești boxer ?

— O, nu, am boxat mai de mult, cînd eram tînăr.

Rîse singur de propria lui glumă. Și, văzînd că ea nici măcar nu surîde, constată :

— Găsești că n-am haz ?

— Cine a spus asta ?

— Atunci ?

— Atunci, nimic...

Se ivise minutul acela imposibil cînd, ca întotdeauna cînd avea de-a face cu femeile, se făcea tăcere. Nu avea succes la femei și pace, este și asta un talent, nu-l ai, aleluia...

— Ar trebui să stăm undeva doar un minut sau două și dumneata să te uiți la mine ca și cînd ți-aș fi logodnic sau așa ceva, chit că nu sînt genul dumitale.

— O, pot face asta și pe stradă, zise ea și-l apucă de braț. Așa e bine ?

— E foarte bine. Dacă m-ai privi mai îngăduitoare și nu ai vrea să afli chiar din primul minut ce-î cu mine și pentru ce te cauți, ar fi și mai bine...

— Perfect, zise fata, și-și așază capul pe umărul lui.

— Acum chiar că e foarte bine.

Unchiul George începu să fluiera încetitor, la rîndul ei, O, *Donna Clara*, dar atît de fals, că el izbucni în rîs.

— Și cu căpățîna asta de cîră ce faci de o cară de acasă la facultate și înapoi ?

— Studii. Îl desenăm din față, din profil...

— Nu-i plicticos ?

— E al dracului de plicticos, dar n-avem ce face. Și dumneata ?

— Eu repar mașini. Mecanic de precizie. Am liceul industrial, ce să-ți mai spun ? 25 de ani, neînsurat...

— E bine pînă acum...

— Dumneata ?

— 20, deși nu se întrebă.

— Merge... Ce nume ciudat ți-ai ales... Unchiul George...

— Am avut un unchi care se chema așa...

— Nu-l mai ai ?

— E plecat din '38 în Franța, nu s-a mai întors...

— Nici lor nu le-a mers prea bine pe-acolo.

— Așa cred și eu. Dar era descurcăreț.

Tăcură cîteva minute lungi, stingheritoare.

— De fapt am venit pentru ca să te înștiințez că mîine seară, la o adresă pe care am să ți-o comunic dacă ai telefon...

— Are gazda mea, stau în gazdă la un fost procuror, pe Mărășești. Ții minte ? 54487...

— Bine, mîine în jurul prînzului ți dau un telefon și-ți spun unde să vii. Știi cine ne-a convocat...

— Săracii băieții ăia, ai citit ziarele ?

— Da...

Nu mai spuseră nimic cîtva timp. Treceau mașini rapide, stropind noroiul lăsat de zăpadă murdară adunată în rigole.

— Or fi semănat cu noi ? Îi știi ? întrebă în cele din urmă fata.

— Nu, nu i-am văzut niciodată. Noi eram rezerva lor, iată, ne-a venit rîndul. Echipa postului de radio *Muntenia II*... Dar pe mine să știi că n-or să pună mîna. Te asigur.

Unchiul George îl privi pieziș, cu capul tot pe umărul lui, ca mai înainte.

— Iarna încă mai are putere, spuse fata încet. E frig...

— Nu mai are putere, o contrazise el, și-i privi obrazul străveziu, palid, pe care lumina chioară a unui bec vopsit cu albastru lăsa o umbră tragică. Acum vine februarie și gata. O să ne plimbăm dimineța, dacă o să avem timp...

Se gîndea la altceva, *dacă o să scăpăm*, dar nu spusese asta.

— Acum trebuie să ne despărțim, mi-ar fi plăcut să te mai însoțesc, dar mă mai duc la cineva. Ora rămîne 18,30, nu ți-o mai comunic prin telefon. Numai adresa. Atît. O să spun : *la telefon Tiparul*, nu-i un nume nostim ?

— Dacă vrei, este... Mi-ar fi plăcut să te cheme Gary Cooper... Glumesc... Bine, dă-mi bustul.

Î-l întinse. *Are ochi frumoși, totuși*, gîndi mecanicul. *De mioapă. Are ceva care mereu întreabă, probabil pentru că nu vede prea bine de aproape...*

— Ce te-a făcut să-ți alegi o meserie ca asta ? o mai întrebă. Cu pictura se cam moare de foame...

— Nu se știe.

— Și băiatul acela care te însoțea cine este ?

— Un coleg, nu ți-am spus ? Mircea, așa-l cheamă. Nu-ți place ?

— De ce să nu-mi placă ?

„Ah, mereu aceeași siguranță a femeilor, aceeași privire, întîi bănuitoare și pe urmă ironică.“ „Mircea. Ce nu-ți place în asta ?“ Sigur că nu-i plăcea. S-ar putea îndrăgosti de el, s-ar putea să-i spună că face o muncă periculoasă. Tare ne mai place să ne lăudăm cînd facem cu adevărat ceva important ! Dar nu el alegea cu cine trebuia să se întemeieze postul de radio *Muntenia II*. Pe aceia sau pe acela îl priveau toate chestiunile, poate le cunoșteau mai bine.

Fata îi întinsese mîna, nu mai era decît o străină care-şi jucase rolul şi-acum trebuiau să se despartă. Pe umăr mai simţea căldura capului ei. Asta mai lipsea, să se gîndească la fleacuri.

— La revedere, pe mîine...

— La revedere, pe mîine, zise fata şi dispăru în mulţime.

— Pe Goliath îl cunoştea mai de mult, ca şi pe Adrian. Lucraseră de cîteva ori împreună. Era un fel de puşti cîrn, mic de statură, *categoria muscă*, cum fixase el ca fost boxer. Dacă-l ridici cu un deget, se sperie. Ambiţios, al dracului de gură. Ca şi-acum, cînd se certă cu un client în magazinul *Marconi* din Calea Rahovei, în care-l găsi cam pe la şapte şi un sfert seara. Trîntea un aparat de galenă de pe vremea lui bunicu', o piesă de muzeu de care se servea totdeauna cînd voia s-arate că nu e de acord cu ceva.

— Ce nu vă place ?

Ascultau amîndoi difuzorul unui *Telefunken* cu cinci lămpi.

— Tonul nu e acordat cum trebuie...

— Credeţi ?

— Vorbeşte frumos cu mine, spuse grav domnul care stătea în faţa bancului său de lucru, altfel o să discut cu patronul dumitale şi n-o să-ţi fie moale.

Goliath îl zărise pe Țiparul încă de cînd intrase, clopoţelul de deasupra uşii clăntănea încă, scoţînd sunete melodioase.

— Cum vreţi, nu aveţi decît să mă reclamaţi, dar trebuie să înţelegeţi că nu eu sînt de vină. Nu am făcut decît o adaptare ; eu lampă nouă *Telefunken* nu am. V-am cerut de la început, mi-aţi dat voie să pun una engleză mai veche pe care o am, ce dracu are ? se înfurie iar. Că de auzit se-aude ! Sîntem în război, de unde să fac eu rost de lampă nouă, nemţii vînd aparate, nu piese de rezervă. Asta e marfa !

— Înțeleg, înțeleg, făcu domnul acela necunoscut, cu un glas pierdut, dar la banii pe care i-am dat...

— Doar nu sîntem la Consiliul de Patronaj să lucrăm pe gratis. Am cerut cît am crezut că merită lucrarea. Nu sînteți mulțumit, vi-l stric la loc. În definitiv, pe ăia pe care vreți să-i ascultați dumneavoastră diseară se aud și cu lampa asta englezească, credeți-mă.

Clientul puse restul de bani pe masă și spuse resemnat :

— Împachetează-mi-l !

— Cu plăcere, domnule... Costică, Costică, unde dracu te-ai vîrit, mă ?

Apăru o copie și mai nereușită a lui Goliath, un fel de frate geamăn, cu mătură și șorț dinainte, care trebuia în încăperea alăturată, plină de resturi, de sîrme, lămpi, carcase metalice, baterii și ecrane de sticlă.

— Îi vezi ? spuse, după ce mușteriu ieșise din magazin. Ascultă la mine, Țiparule. Nu le place, ar vrea totul pe gratis. Ascultă la mine, în 20 de ani, tipii ăștia se curăță ! Or să vină mașinile, băiatule ! O lume a mașinilor ! Niște roboței, ei or să spele, ei or să are, ei or să măture în locul nostru..

Din colțul lui, în care mătura, Costică, ucenicul, reflectă ca un om mare :

— Ce vorbești, da' bacșișurile tot roboțeiii or să le ia ?

— Tîmpitule ! îl gratulă Goliath cu o palmă peste ceafă. Multe bacșișuri ai luat tu de cînd lucrezi în șandra-maua asta ? Marș afară și udă mătura cu puțină zăpadă că faci praf și lasă ciubucurile, că nu ține cu mine...

Vorbea mult, îi plăcea să se lase ascultat, Țiparul știa bine toate astea, și la urma urmelor logoreea lui îl și distra.

— Dacă vrei să mă crezi, se adresă noii sale victime, chestiunea stă cam așa. Noi, inginerii, pentru că eu inginer o să mă fac, o să ridicăm niște uzine formidabile care or să producă totul fără nici un fel de bătaie de cap, înțelegi ? Unii scriu că astea-s utopii. Știi ce-i aia o utopie...

În momentul acela sună telefonul.

— Asta care o mai fi ? cugetă cu glas neschimbat. Probabil că un client de pe Văcărești și nu i-am făcut nimic,

toată ziua mă ține de vorbă timpitului ăsta mic și nu lucrez nimic, ia loc, Țiparul, să vedem despre ce e vorba...

Ridică receptorul.

— Alo, da, eu ! Cum ? Mîine seară ? La ce oră ?

Țiparul îi făcea semne desperate cu mîna.

— Stai o clipă, dragă, numai o secundă...

Astupă pîlnia receptorului și așteaptă explicația dată de către musafir.

— Nu se poate mîine seară, îți telefonez eu cînd. Te rog, nu te supăra pe mine. A intervenit ceva. Da, îți explic eu, crede-mă, ce dracu !

Reapăruse Costică. Puștiul fuma de zor și se uita la noul venit. Îi făcu cu ochiul.

— Tot tanti aia cu pistrui ? îl întrebă familiar pe Goliath.

Acesta trîntise receptorul în furcă și-l fugărea pe puști.

— Te-ai obrăznicit, ai ? Fumezi, ai ? Și praful de un metru. Na, na !

Se auziră cîteva palme date cu convingere.

— Nu-l termina de tot, strigă din atelier Țiparul, mai lasă ceva și pe mîine.

— Da' nu-l auzi, dragă ? Stă cu pipa în gură în fața mea și mă judecă.

Puștiul scîrțîia că o mobilă veche. Nu plîngea, se izmenea mai mult.

— Na trei poli și adu niște salam cu muștar și o pîine mare, că n-am mîncat de azi-dimineață nimic. Mîncînci cu mine ? îl întrebă pe Țipar.

— Dacă e vorba de o cină ca lumea, cum nu ?

Puștiul își ștersese falsele lacrimi, aruncase mătura și aștepta cu mîna întinsă :

— Și de pîine ?

— Îți ajunge sau n-ai de țigări ?

— Să moară mama dacă...

— Ușcheală, că iar o iei pe coajă.

Costică dispăru, mistuit de noaptea de afară.

— Ei, zise în cele din urmă Goliath, privindu-l pentru prima oară cu curiozitate.

— Mîine seară avem un bairam, ne cheamă Colone-lul. Ai citit ziarele ?

— Ce să fac?! Să citesc ziarele? Nu-mi ajung minciunile de la radio?

— Echipa *Muntenia I* a căzut...

Și deodată, tânărul acela care părea atât de vesel încremeni.

— Nu se poate.

— Ba se poate... Uite...

Scoase din buzunarul paltonului un ziar mototolit.

— Citește...

Erau câteva rînduri cu albine în pagina a III-a a *Universului* care sunau sec: *Descoperirea unui post clandestin de radio comunist. Făptașii au opus rezistență. Doi morți. Două condamnări la moarte pronunțate de către Curtea Marțială aflată în procedură de urgență...* Erau subtitlurile unui lung articol.

— Ce-i aia *procedură de urgență*?

— S-ar putea ca la ora asta să-i fi înmormîntat...

Tăcură multă vreme, privind prin geamul înghețat vînzoleala lumii de afară. Intrase cineva, o femeie între două vîrste, cu un pachet la subsuoară.

— Domnule, dumneavoastră serviți aici?

— Eu, făcu absent Goliath. Ce doriți?

— Am un aparat, *Radione*, tip '35, i s-a ars o lampă, puteți să-l reparați?

— Desfaceți-l, doamnă, să-l vedem.

Se gîndea la altceva, nici nu privi ca lumea la aparatul cu carcasă de bachelită cenușie care se ivise din maldărul de hîrtie.

— Bine, veniți, vă rog, peste o săptămînă.

— Cît să vă las?

— 300...

— Da' ce aveți, nu vă simțiți bine?

— N-am nimic, doamnă, lăsați banii și veniți peste o săptămînă.

Poate vecinilor li se părea curios că văduva Constantinescu din mahalaua Crîngași tăiașe porcul abia la mijlocul lui ianuarie și nu de Crăciun, cum era datina, dar

pe o femeie amărită care ține doliu de un an de zile după soțul ei căzut pe front era mai bine să n-o întrebi de ce face așa și nu altfel. Se adunaseră cîteva rude, bărbați și femei, nu mulți, dacă erau patru, un vecin spintecase animalul care guîtase amarnic pînă își dăduse sufletul și sub cîteva cărămizi se așezase o grămadă de paie, dîndu-li-se foc. Părul ars răspîndea în jur un miros care-ți muta nările. *Pomana porcului*, petrecerea tradițională a mahalagiilor, cerea și un lăutar și fusese găsit un acordeonist care se învîrtea în jurul invitaților și cînta :

*„Ionel, Ionelule,
Nu mai bea, băiatule,
Pentru că te rîd fetele...”*

Muierile, mai bune de gură, spuneau una, alta, trebuia să înțelegi că văduva lăsase rochiile negre și avea de gînd să trăiască de-acum înainte ca un om în toată firea. Morții cu morții, viii cu viii.. Se aruncase un păhărel de țuică în zăpada afinată pentru sufletul răposatului și-acum toată lumea se pregătea să guste un șorici de la mama lui, pregătit de vecin, mare meșter în de-alde astea, care lucra la Abator. Era spre seară, se înserase mai tîrziu, ziua creștea. Așa, mai trebuia să vină lume la pomana porcului, dar mai încolo, cînd se întuneca bine și lumea termina treaba pe la fabrici, pe unde lucra. Pe la șase sosise vărul răposatului, domnul Elefterescu, cum se recomandase ; era un bărbat înalt și slab, cam tăcut și cu mare poftă de mîncare, trăgînd cu ochiul la șoricul ce abia se pregătea, mai ciocnind cîte un pahar cu acordeonistul care cînta lumește, cu ochiul la porcul scrumit de focul de paie. Se tăiasse mușchiulețul, se pregătea prapurele în casă, la lumina lămpilor cu gaz, se așternuse masă mare, văduva adusese și o damigeană de *primoi*, puține nuci, puse în tăvi, ba se arătă și nițel cozonac, ca să fie masa bogată.

Domnul Elefterescu dădea ocol grămezii de carne pusă la afumat și-i îndemna pe ceilalți să bea, să nu se uite, că era și vin și țuică din destul.

— Noroc și să ne fie de bine...

— Cînd ne-o fi mai rău, așa să ne fie...

Țiganul cu acordeonul o dăduse pe *Totdeauna, totdeauna, să bem vinul ca și-acuma* și băga în el cu nemiluita, să se mai dezghețe, că ziua călduță trecuse și începea frigul. Se aprinsese un felinar, vecinii se mai duceau pe la casele lor, că de cîstit fuseseră cîstiti și nu se cuvenea să se amestece în petrecerea văduvei cu ai ei.

O muiere bătrînă se cam cherschelise și tot arunca vin pe jos, și dă-i cu :

— Dumnezeu să primească și să fie înaintea morților...

Văduva o certase cu voce blîndă, era o femeie spășită, cu o față ca un burete, smochinită de suferință, slabă și cu buzele căzute, nu frumoasă, nu nimic. Bărbatu-său, tipograf de meserie, fusese luat în urmă cu un an și jumătate pe front, luptase ce luptase pe unde fusese și, într-o zi, o scrisoare îi adusese femeii la cunoștință că nu mai are soț. Nu era prima în mahalaua Crîngașilor care să fi primit un asemenea anunț, îi făcuse pomenile, de înmormîntat îl înmormîntaseră pe front, nu aveau de unde să-l mai ia. Îi dăduse hainele de pomană, plînsese ce plînsese, acum se obișnuise, cu pomana porcului se încheia totul. Poate avea să-și găsească un bărbat care să ia locul celui răposat, cine mai știa ce aduce viața, nici să ne facem din asta o pedeapsă veșnică nu se cuvenea. O enervau cuvintele vecinei și lălăiala ei de bețivă care abia apucase să bea trei păhărele, că se și cherschelise.

— Nu așa se spune, o corectă domnul Elefterescu, parcă așa-l cheamă, chipurile, vărul răposatului.

— Da' cum ? întrebase muierea, curioasă.

— Prea sănătate, se zice la pomană.

Ciocniră, se împăcară. Domnul Elefterescu se uita mereu la ceasul de la mînă.

— Oi aștepta pe cineva, zise careva, o rudă de-a văduvei.

— Pe fii-mea, cu bărbatu-său și încă doi prieteni, or să vină după opt. Lucrează, au treabă cu războiul ăsta, vin și ei să tragă o inimă de vin.

— Curat inimă de vin, zisese văduva Constantinescu, am lăsat vasul afară azi-noapte și a înghețat, pe urmă l-am trăs în casă, am scos din el ce era gheață și să vezi ce gust are...

Domnului Elefterescu i se făcuse să guste o urechiușă de porc, afumată. Scoase un briceag și dădu să taie o bucățică. Acordeonistul se apropie și-i șopti la ureche :

— Binișor, coane, că e contractată.

— Ce vorbă-i asta, contractată ?

— Păi eu de ce sînt acilea ? M-am înțeles cu coana Marioara să-mi lase mie Vasilca, am copii acasă...

— Bine, dacă te-ai înțeles cu ea, poftim, nu m-ating, mai cîntă ceva să treacă vremea și mai ia un pahar cu mine, că dădu frigul, credeam că am scăpat de iarnă.

— Da' de unde, zise țiganul. Să vedeți dumneavoastră ce-o să fie pe februarie, că e lună scurtă...

Ciudat era că, dacă l-ai fi observat mai bine pe domnul Elefterescu, despre care ceilalți aflară de la văduvă că lucra la Ministerul Muncii, la cadastru, nu prea bea, mai mult se făcea. Ai fi zis că vrea să-i vadă pe ceilalți veseli și bine dispuși. În ce-l privea, lua cîte o bucățică de mușchi, o curea de șorici, atunci jupuită de pe porc și cîte un cățel de usturoi.

Cam la opt, așa, porcul fusese împărțit bine de omul de la Abator, văduva urcase în podul casei bucățile care trebuiau puse la păstru, așezase pe masă ce se cuvenea și lumea se rărise. Muierile, dovedite de băutură, ațipiseră pe un pat dintr-o odaie mai de la față, lăutarului i se dăduse cele promise, plus niște bani, și plecase la ale lui, că avea treabă, cînta lîngă Podul Grant la *Cuscrul Costică*, o bombă unde se bea secărică și veneau ceferiștii de la BM și de la Basarab, și era nevoie de unul ca el, care să le zică la ureche după o *tărie*, două sau un rom luat din raft.

Văduva adusese un patefon care nu mai cîntase de un an de zile, șterse de praf discurile *Pathé-Marconi* și, din odăile bine încălzite, se auzea vocea Mariei Lătărețu. Primul sosi Țiparul, bineînțeles, pe care Colonelul, pentru că el era domnul Elefterescu, îl întîmpină de la ușă cu un :

— Haide, mă băiatule, unde naiba întârzie, că te-așteaptă lumea ! Și cu un și mai mirat : Da' fata aia a mea pe unde este ?

Mecanicul înțelese că era vorba despre Unchiul George și răspunse repezit că vine după el, că și-au dat întâlnire aici, el sosind direct de la fabrica de biciclete, care o fi fost aia, unde lucra. Totul pentru urechile celorlalți, în afara văduvei, care își ajutase bărbatul (cit nu fusese trimis pe front) la astfel de întâlniri ilegale, organizate de partid în casa lor. În mai puțin de un ceas sosiră și ceilalți : Athos și Goliath, plus fata care adusese, așa cum îi spusese la telefon Țiparul, la recomandarea Colonelului, un carton cu prăjituri pentru gazdă. Băieții, toți în haine de duminică, căraseră cu ei în niște sacoșe câteva sticle cu vin, pe care le așezaseră pe masă. Masa începuse cu gogoșari și cu Țuică fiartă, cu jumări și brânză, plus niște măsline aduse de domnul Elefterescu de cine știe unde, pentru că el avea relații, ca funcționar. Se bău țeapăn pînă pe la 11, cînd cei cinci rămaseră cu gazda, care trecu în odaia din față unde dormeau și ceilalți musafiri și-i lăsă singuri. La ferestre, din cauza camuflajului, văduva Constantinescu pusese niște păături groase, cazone și lampa arunca în mica odaie de palantă o lumină galbenă și veselă. Unchiul George privea ramele de lemn întunecat de pe pereți, patul sărăcăcios acoperit cu un fel de țol aspru, mobila butucănoasă și scaunele grosolane, cumpărate în țîrg, la Obor. Simțea ca și ceilalți că li se întîmplă un lucru deosebit, că ideea de a fi în organizația de tineret a partidului comunist nu mai era o simplă joacă, că erau invitați să facă ceva legat de mari primejdii. În afară de Țiparul, nici unul dintre noii veniți nu-l văzuseră pe Colonel și-l măsurau cu o curiozitate stăpînită. „Ce fel de om o fi ? Ce-o să le ceară ? Și, mai ales, vor putea ei să nu-l nemulțumească ?” Bărbatul acela de 50 de ani îi măsurase pe rînd, cu o scurtă privire, cum ți-ai trece în revistă o mică trupă. Pusese o placă nouă la patelefonul de lîngă el și-l rugase pe Goliath să aibă grijă, dacă se termină cîntecul, să întoarcă pe partea cealaltă discul, ori să caute un altul.

— Așadar, voi sînteți ? întrebasese mai mult pentru el. Eu vă știu pe toți : cu Țiparul am lucrat mai mult, dar și

cu voi, ceilalți, chiar dacă am făcut treaba asta indirect... Dumneata ești Unchiul George, nu?

— Da, zisese fata.

— Studentă la *Belle-Arte*. Și dumneata, Goliath. Într-adevăr, bine ales numele. Ai un metru și cincizeci?

Ceilalți riseră în același timp.

— Nu o să te superi pe mine dacă mai glumesc, se scuză Colonelul. Și dumneata ești Athos. Ca în bunele romane de altă dată. După câte văd, nu a dispărut romantismul. Copii, copii, spuse încet, ca și când și-ar fi adus aminte de ceva, sper să nu vă sperii, dar ceea ce vom face noi de aici înainte, împreună, nu e de loc un lucru romantic, dimpotrivă, va fi ceva foarte periculos. Sper că v-ați uitat de mult numele adevărate, sper să nu trădați, sper să nu faceți imprudențe. E tot ce vă cer.

Tăceau cu toții și-l priveau. Cuvintele lui nu aveau nimic dintr-un discurs, cum bănuise Adrian Racoviceanu. Omul din fața lor părea mai degrabă îngrijorat de ceea ce li se putea întâmpla. Nu de angajamente era vorba, angajamentul îl făcuseră când acceptaseră să intre în organizație, după multe verificări pe care le absolviseră.

— Vă aflați probabil la prima voastră întrunire ilegală, continuase Colonelul. Este o clipă deosebită de care o să vă amintiți toată viața. Vă așteptați să vă întâmpine un om neobișnuit, care ar fi trebuit să fiu eu, dar nu este așa. A vorbi mult și necontrolat este cel mai rău lucru în ilegalitate. În această muncă trebuie să înveți să taci, ca pe mare...

Cuvintele acestea îi plăcură foarte mult fetei. I se păru că le citise undeva, într-o carte, oricum, dacă nu le citise ar fi trebuit să le fi scris cineva, pentru că erau prea frumoase. Să învățați să tăceți, ca pe mare...

— Și-acum, reluase Colonelul, după o scurtă pauză, să trecem la treburile noastre. Nu vă ascund că voi formați, așa cum probabil știți sau ați bănuț, echipa *Muntenia II*. Erați rezerva postului care a căzut. V-a venit rîndul, aș dori să fiți la înălțimea celor care acum se află într-o mare primejdie, nu vorbesc de cei doi care au murit. Vorbesc de cei urmăriți și de cei doi prinși, care au fost condamnați și așteptați execuția...

Țiparul era un temperament pesimist, după socotelile lui, Amaricii și Mardare trebuiau să fi fost îngropați de acum. Deci, nu era așa, mai exista o speranță ca să se întâmple ceva, mai puteau fi salvați, poate.

— Nu veți avea o misiune ușoară, spuse mai departe Colonelul. Siguranța burgheză are mijloace perfecționate de depistare, de care noi am aflat. Am luat măsurile corespunzătoare care să ne ferească de surprize, riscul este însă mare, dar nu e vorba de ceva nechibzuit. Serviciile pe care le-ați făcut pînă acum partidului sînt mari și vă recomandă singure, dar vi se cere ceva și mai mult, și mai primejdios. Poporul acesta trebuie să afle adevărul de la noi, trebuie să-l informăm, și pentru asta dumneavoastră vă riscați viața. Nu e puțin lucru. Pentru niște tineri e foarte mult, dar mi se pare că tocmai tinerii știu să lupte pentru a supraviețui mai bine decît alții. Pentru că înaintea lor au totul. Nu este nevoie decît de un singur lucru : seriozitate. Și mai ales, tăcere. După aia vin disciplina și seriozitatea. În munca noastră, nimeni nu are părinți, amici. Tot ceea ce știți trebuie să moară pe buzele voastre. Nu vă așteaptă nici o decorație, nici o răsplată. Numai mulțumirea unei datorii împlinite. E foarte mult, dar asta se va ști mult mai tîrziu. Voi sînteți soldații unui război cumplit pentru adevăr, soldați fără uniformă, fără glorie. Adversarul vostru, nu v-o ascund, e mai puternic, mai bine înarmat, crud, lipsit de scrupule. Sfaturi nu pot să vă dau. Indicații, da, și ele, aceste indicații, trebuie respectate ca ochii din cap. O să fie nevoie și de puțin noroc, dar mai ales de prevedere. Imprudențele sînt dușmanul vostru cel mai mare de azi înainte, imprudențele și îngîmfarea. Nu-mi trebuie eroi morți, ci luptători vii. Nu vreau lucruri făcute foarte bine. Numai atît : cum trebuie. Mai binele e dușmanul binelui, nu știu dacă ați auzit proverbul ăsta... Ați citit asta... (scoase un ziar mototolit și-l înfînse cu palmele pe masă). Nu vreau să le dăm prilejul urmăritorilor noștri să mai ofere opiniei publice un astfel de bilanț tragic. (Împături ziarul la loc și-l puse iar în buzunar.) Cuvintele mari nu mai folosesc la nimic. Trebuie să-l lovim pe inamic acolo unde putem, iar loviturile noastre vor fi aceste emisiuni organizate de către echipa dum-

neavoastră, împreună cu mine și cu cei care vor face acoperirea postului. Războiul se apropie de sfârșit. Asta e și avantajos, dar și plin de riscuri. Nemții sînt ca turbații. Să nu sperați că vor fi miloși, cum nu cred că nici ei nu așteaptă vreun pic de milă din partea noastră. Nu voiam să vă țin un discurs, nici nu cred că ați luat vorbele astfel. Instrucțiunile o să le primiți pe parcurs. Fiecare trebuie să facă numai ceea ce i se cere. Nimic în plus, nimic în minus. Ordinele nu se discută, se execută. E legea de fier a conspirației. Dacă vi se pare ceva foarte greu, să spuneți, are cine să vă înlocuiască. Nu vă cer să-mi promiteți ceva. Faptul că vă aflați aici, spune totul. În munca dumneavoastră se cere cel mai mult să fiți inteligenți. Războiul vostru așteaptă mai mult de la mintea voastră decît de la brațul vostru. Pînă atunci mai avem însă ceva de făcut. Dar nu beți cîte un păhărel cu vin ? Haide, luați...

Îi privi ca pe niște copii, și dacă se gîndea bine, erau ca și copiii lui, de aceea și spusese despre Unchiul George că e fiică-sa. Simțea o înduioșare pe care și-o reprimă iute. Era mai ușor să lucreze cu oameni maturi. Aștia au trecut prin ciur și prin dîrmon, da' puștilor ce să le ceri ? Ar fi trebuit să zburde, să învețe, nu să se ascundă, să se prefacă, să trăiască în mijlocul oamenilor ca niște bandiți care una fac și alta spun seara, la postul de radio. Să fie șireți, să fie viteji la modul inteligent, să lovească cu precizie unde trebuia ; era mai ușor s-o spui decît s-o faci.

Colonelul își dădu seama că așteptau să-i audă propunerea.

— Pînă la prima voastră emisiune, pînă se pune la punct aparatura de către *tehnical* grupului, avem o altă misiune. Și anume, să-i salvăm pe cei doi colegi ai voștri de la execuție. Este ceva nespus de greu în aparență, dar, ca în fiecare lucru, trebuie să existe o idee bună. Iată la ce m-am gîndit...

Nimic nu anunța dimineața agitată care urmase. Mizdrache stătuse pînă seara tîrziu cu ministrul său, care

părea foarte mulțumit de ultimele lui activități, băuseră într-un separeu la *Pescăruș* și făcuseră politică.

— Mizdrache, zisese excelența sa, dacă o ții așa, te văd mare, mă. Ascultă la mine. N-o merge treaba bine, dar vine primăvara, nemții mai scot ei ceva din cutie, îi dă pe ruși iar cu fundul în sus prin Caucaz. Vorbesc despre niște arme secrete, știi doar ce minte au și dacă se mai ușurează treaba o să vezi tu ce viață o să înceapă și pentru noi, că știi cum e treaba. Cum o iau nemții pe coajă undeva, pe mine mă freacă Mareșalul : nu, că n-are siguranță internă. Ce siguranță internă să-i mai fac, că slavă Domnului, nu l-a durut capul pînă acum. Nu tu atentate, nu tu răzmerițe, și doar motive erau... I-am ținut pe bolșevici în pumn, ce mai vrea ?

Mizdrache îi privise toată seara chipul nu prea destins care nu se potrivea de loc cu optimismul celor spuse pînă atunci. Aștia erau politicieni din tată în fiu, își puneau coada pe spinare și cine rămînea să adune oalele sparte ? Ei, oamenii de jos, *ștabii* luau frumos un avion sau se retrăgeau la moșie, făceau pe morții și pe urmă să te ții, dar putea să-l contrazică ? Deie Domnul să fie așa cum zicea, că nemții vor inventa cine știe ce sfîrlează cu fofează și vor bombarda Rusia, Anglia și America la un loc, dar parcă nu prea mai era de unde, nu mai aveau benzină. Fiecare trebuia să-și vadă de pielea lui. Deocamdată capturarea postului îi dăduse un fel de beție profesională. Nu avea o părere proastă despre sine, cum nu are nimeni, dar nici să exagereze nu se cuvenea. Făcuse raportul, îl înaintase, sperau că de-acum măcar șase luni or să aibă liniște. Încăpățînați cum îi știa o lume întreagă, nici comuniștii n-or să stea cu mîinile în sîn, dar, oricum, trebuia timp, și pînă atunci cine știe ce mai putea surveni. Din una, din alta, ministrul lui, Ionescu-Tismana, un bărbat oacheș, de 55 de ani, cunoscător la femei, băutor cu măsură, jucător de cărți înfocat, trăit prin străinătăți și venit aici la plească datorită rudelor, îl luase la bani mărunți, era vechea lui marotă : damele.

— Și mai lasă, mă Mizdrache, și tu muicrile, că ne aude Mareșalul. Știi că e un om auster și nu înghite. Cîinele roșu zice că oamenii lui trebuie să fie ca sfinții.

Tu una, două, o ții cu barurile... Mai tragi cu spritul, te cîntă „prieteni” pe care-i ai, s-aude...

— Excelență, meseria mea nu se exercită în biserici. Trebuie să spunei asta unde trebuie. Eu nu beau de dragul de a bea, că să fiu al dracului dacă îmi place, dar trebuie să mai aflu una, alta. Omu' la băutură își dă drumul, se laudă, c-o fi, c-o păți... Și cu femeile, ce mare lucru! Astea stau și ele cu unu, cu altu în pat, ăia mai varsă și ei o chestie, două, se laudă și ei cu ce fac, cu ce nu fac, fetele sînt tocmite, mi-i toarnă. Adică dumneavoastră de unde să știți o clipă mai devreme ce se petrece prin casele lor particulare, că sînt ascunși ai dracului, nu scot un cuvîntel. Discreți, nevoie mare.

— Așa e, mă Mizdrache. În ce mă privește, nu am nimic de zis, dar știi cum e gura lumii... Apropo, am auzit că acum te ții cu una grăzavă, Jo-Jo, parcă așa-i zice, aia de o face pe havaiana în nu știu ce bar.

— Pe toate le aflați, ca un om mare. E excepțională, excelență, dacă vreți, într-o seară, în mod discret, ca să nu răsufle, eu, ca totdeauna, datoria înainte de toate, la un om surmenat ca dumneavoastră nici că se cade altceva, nu face mofturi, cu un cadou, acolo, ca să vă lîneți rangul, cu un buchețel de flori de la *Codlea*, vine, domnule. Fata a servit tot ce are mai distins Bucureștiul, mi se pare, bate-mă, Doamne, peste gură, că nici domnul Ică Antonescu, cît e el de sobru...

— Țsta-i impotent, dragă, vorbește mult, n-are scule. Fii serios!

Ministrului nu-i convenea să vină după Ică, dacă ar fi fost înaintea lui era altă chestiune, ăilalți, plevușca, nu conta: comisarii, impresarii damei, cantitate neglijabilă, omor scuzabil, dar cu Ică era o chestiune de orgoliu...

— Oricum, cum vreți, un telefon cînd aveți așa, o astenie mai gravă și nu se tratează cu aspirină *Bayer*, sunați-l pe Mizdrache și n-o să vă pară rău.

Era omul lui, știa să-l servească, chit că-l înjura uneori la telefon și-l făcea ca pe-o albie de porci, chit că-l trecea Dunărea și nu-l mai scotea din „incapabil și farseur și guman”, dar cîte nu-i spunea? Urechi să ai de auzit...

Și pînă să i-o servească pe Jo-Jo ministrului, o mai chemase o dată la el, să vadă ce mai spune, cum se mai distrează fata, și ea venise, de-aia și arăta cum arăta în dimineața asta întîrziată. Să fi fost 11,30 cînd auzi telefonul insistent. Nu avea chef de nimeni. Ministrul nu putea fi, pentru că vorbiseră aseară pînă tîrziu, Ciripoi, nici atît, el intra direct în cabinet. Cine dracu o fi de insistă atît? „Lola e o tîmpită, știe că nu-mi place să răspund la telefon, de ce nu rezolvă ea toate astea?” Dădu să iasă în micul vestibul în care femeia îi bătea actele la mașină și-i făcea telefoanele, dar se răzgîndi. Ridică receptorul și auzi o voce cunoscută, pe care o identifică rapid cu memoria lui de elefant :

— Alo, da, cine e? Ambasada germană? Ce legătură avem noi cu Ambasada germană? Dacă vrei dumneata... Da, bună ziua, eu sînt. Cine? Doamna Hoffmann, sărut mînuțele, sărut mînuțele, nu v-am recunoscut. Iertați-mă, ce spuneați? Ce s-a întîmplat? Nu se poate. Imposibil! Imposibil, doamnă, vă spun. Cum? Răpit, domnul Braun răpit, maiorul nostru? E imposibil, v-o repet. Dar ce, sîntem la Chicago? *Hold-up*, asta numai pe vremea lui Lindberg se putea întîmpla și nu la noi, doamnă, imposibil! Avem cea mai bună poliție din lume, și englezii o recunosc. E o farsă, dacă nu v-aș recunoaște vocea, asta aș spune : că-și bate cineva joc de noi. Cum? Au dat ei telefon? Cînd? Acum un sfert de ceas? Și ce vor? Asta mă depășește, v-o spun de pe acum, dar, evident, că nu vom sta cu mîinile încrucișate. Evident că mă ocup de astfel de chestiuni, dar nu am puteri discreționare. Nu. Vor hotări alții, eu voi comunica unde trebuie și aceia vor hotări. Nu am nici o putere ca să-mi permit o inițiativă, cel puțin în momentul acesta. Evident, că e o chestiune gravă, poate să iasă un lucru foarte neplăcut, dar nu eu hotărâsc, v-o repet. Dacă mai telefonează, să spună unde vor să facă schimbul, locul și ora, și avem noi ac de cojocul lor. Ce idee! Bine, doamnă, bine, nu vă impacientați, trebuie mult calm în astfel de împrejurări. Domnul maior nu o să pătească nimie, v-o garantez, îi cunosc bine, nu sînt singeroși. Dar, iertați-mă, o întrebare :

domnul Braun nu era păzit, nu avea o gardă personală ? Cum, numai șoferul Kurt ? Și ce-a făcut băiatul ăla ? Știi cum e în chestiunea asta, noi putem să supraveghem armata germană, dar așa cum nu ne place să se amestece comandantul dumneavoastră în chestiuni care nu-l privesc, nici noi nu ne amestecăm. E o înțelegere la înalt nivel, nu dorim să încălcăm niște dispoziții ferme, date de alții. Bine, sărut mîna, sărut mîna, nici o grijă, vă caut imediat ce am o veste, cum vă rog și pe dumneavoastră să telefonați imediat ce aflați ceva nou...

Trinti telefonul în furcă și scoase batista lui albă, imaculată, de olandă, ștergîndu-și fruntea asudată.

— Asta ne mai trebuia acum ! Ciripoi, Ciripoi ! strigă, deși știa că acesta nu putea să-l audă. Sună pe secretara sa, care apărură speriată.

— Cheamă-l pe Ciripoi la mine.

Acesta veni valvîrtei.

— Ai auzit ?

— Ce ?

— Von Braun a fost răpit. Cer pentru el pe cei doi comuniști prinși o dată cu postul de radio...

— Nu se poate.

— Uite că se poate.

— Cum dracu au făcut ?

— O să aflăm. Ei ?

— Nu mai jeli pe mormîntul capacității noastre profesionale. Gura mică, să n-află Mareșalul, că frontul ne hălește...

— Țștia direct acolo se duc și toarnă.

— Soluții ? Se joacă tare, să fiu eu al dracului dacă nu se joacă tare ! Auzi, Ciripoi, să-l fure pe maior ? De unde dracu au știut ei că ăsta e specialistul lor în gonio ? Mă, au oameni peste tot, ascultă tu la mine, ăștia știu și ce băgăm în gură la Cîreșica ori la Papastase... Miine, poi-miine ne trezim cu drapelul roșu pe palatul Consiliului de Miniștri...

— Și cum, îi vor pe mucșșii ăia doi în schimbul lui Braun ?

— Cum îți spusei.

— Nu, că sînt al dracului, s-au obrăznicit rău de tot.

Tăcură amîndoi privind prin perdelele biroului la acoperişurile caselor din jur, pe care zburau cîteva vrăbii.

— Dacă pînă mîine seară la opt nu le dăm prada, îl fac sită pe maior.

— Să te ții alarmă, să te ții șmotru, ordine scrise, avertismente și alte chestii, de-abia ne mai înțelenisem, îl apucasem și noi pe Dumnezeu de picior, așteptam un ciolan, acolo, o vorbă bună, o citare pe ordin de zi, nu că sînt diabolici... Ptiu, maica mă-sii de afacere ! În loc de o găleată cu decorații, să vezi spume la gură la ministru, să auziți dumneavoastră ce vorbe frumoase o să curgă prin telefonul ăsta. Eu plec în concediu... Da' și ei, nemții ăștia, domn' șef, prea se plimbă, domnule, cu mina în fund și o fac pe stăpînii, adică ce cred ei, că sînt în grădina Icoanei, la Adormirea Maicii Domnului din Iași, unde cad piersici și smochine de pe pereți ? Sîntem în război, domnule, și lor nici că le pasă ! Poftim, acum aleargă tu, Ciri-poi, că pe mine cade măgăreața, alergați dumneavoastră cu brigada, cu oamenii noștri. Ptiu, ce-o să mai fie !

Telefonul sună iar.

— Țsta-i ministrul, zise Mizdrache. A aflat...

Îl ridică de parcă ar fi fost o piatră de moară.

— Da, eu sînt, da, excelență, să trăiți, am auzit, acum un minut (puse palma pe microfon). Ne-au și reclamat, mama lor de porci. Da, excelență, uite că s-a putut, v-ar fi dat prin cap una ca asta, că nu v-ar fi dat ! Ce-o să facem ? Să ne gîndim puțin, nu aveți nici o grijă ! Nici o grijă. Nu doarme Mizdrache. Îi alerg ca pe hoții de cai, o să scot și sufletul din ei (de voi e vorba, zise Mizdrache, astupînd iar microfonul), dar sfatul meu este ca de la început să se procedeze fără alarmă, cu prudență, fără brutalitate. E vorba de viața unui om, de viața maiorului, nu ne jucăm, că nu putem. Țștia nu glumesc, dacă au spus că-l curăță, îl curăță. Vă dați seama ce implicații se nasc ? Un ofițer neamț executat la București. S-aude la Berlin și ne-a luat dracu, pînă vin ăia din Germania ne împușcă pe noi Mareșalul. E groasă, bizuiți-vă pe mine, dar luați-o cu binișorul, calm, calm, mult calm, vă spun. Altă soluție nu

avem. Pînă trecem hopul, da, am înțeles, să trăiți, nici o grijă...

Lăsă telefonul și se mai șterse o dată cu batista pe față.

— Aștia or să mă bage pe mine în mormînt, Ciripoi, și doar aseară am stat cu omu, era pașnic, nu mușca, ca acum cînd e o fiară, am discutat treburi serioase, i-am promis-o pe Jo-Jo, că i-a căzut cu tronc, și ăsta nu se mai astîmpără, că e om bătrîn și-o să-l scoată cu forcepsul dintre picioarele curvelor, n-are odihnă, n-are pace, domnule, și acu', poftim beleaua ! Mor, dă-mi un coniac, ceva tare, caută, găsește, să stăm, să cugetăm, să găsim o idee, să vedem pe unde scoatem cămașa...

Ciripoi se duse și se și întorsese cu sticla aflată în micul băruleț de alături, pe care-l știau ei doi și secretara. Paharele erau pline virf deja, le și dădura peste cap, repetară, mai băură o dată și se uitară unul la altul de parcă atunci s-ar fi văzut pentru prima oară.

— Deci...

— Deci, pînă miine seară ori îl găsim, ori le dăm băieții. Tu știi ce înseamnă asta ? Oricum află Mareșalul, trebuie un act, ceva, aștia sînt condamnați la moarte, cine mi-i scoate mie cu acte din Jilava și cine-mi garantează mie că mi-l aduc pe Braun viu, nevătămat ?

Tăcură înspăimîntați, nu era simplu de loc, trebuia vorbit sus de tot, sus de tot, Mizdrache arată plafonul, treabă complicată, intrau în joc interese mari, trebuiau guri bogate, oameni cu stea în frunte. Nu ținea de niște pîrliti ca ei.

— Ați aflat măcar unde trebuie să aibă loc schimbul ?

— Încă nu, ne telefonează nemțoaica, secretara lui, Gerda aia, doamna Hoffmann.

— Nici cum l-au răpit nu știți ? Măcar ne facem o idee cum au lucrat.

— Nici. Întreabă tu pe fir direct, fă o reconstituire severă. Poate dăm de o urmă, n-or fi ei mai ai dracului ca noi.

— Timpul nu așteaptă, domn' șef, cu zic să nu riscăm, aștia nu se joacă ; dacă află că-i urmărim, îl mierlesc, și gata, putem să ne punem juvățul de gît...

— Ai dreptate, Ciripoi, dar cum o scoatem la cap ?

— Cu Dumnezeu înainte, că el e mare, pupa-i-aș curul lui !

Omul cu care Colonelul pusese la cale răpirea lui von Braun se numea Lazăr Ionescu sau așa ceva, identitatea lui exactă nu avea nici o importanță pentru nimeni. Se văzuseră de câteva ori înainte de a perfectă toată chestiunea. Bărbatul acela pîrpiriu, cu ochii apoși, șterși, cu gesturi scurte și parcă neprevăzute, meticulos, avea un dosar întreg numit *Operațiunea B*. Pentru unul care nu știa să citească cifrele și datele, ele puteau să fie o chestiune contabilă, doar o mică hartă și numeroasele hîrtii strînse cu grijă într-un clasor care sta ascuns bine vorbeau despre o chestiune mult mai temeinică. Lazăr Ionescu citise calm datele adunate :

— Pe von Braun l-am luat, ca să zic așa, în primire chiar în ziua sosirii sale în Gara de Nord, unde l-am așteptat într-o mașină pentru a vedea unde se instalează. Locuiește în strada Roma. A sosit însoțit de secretara sa, Gerda Hoffmann, instalată acum în strada Londra, din apropiere.

Caracterizări : disciplinat, bea, moderat se pare, din informațiile noastre o suspectează pe secretara sa prin Kurt, șoferul său, care o urmărește adesea fără ca aceasta să-și dea seama. A locuit câteva zile la Ambasada germană din Calca Victoriei. Nu primește decît rar, acasă, membri ai Ambasadei, precum și pe baronul Killinger, care l-a vizitat de două ori pînă acum. În schimb merge adesea la vila acestuia de la Snagov din două în două zile pentru raporturile secrete. Trăiește cu Gerda Hoffmann, de care-l leagă, se pare, o veche amicizie. Are și prieteni din armată care locuiesc la el câteva zile, cînd vin în permisiu. Ca și Gerda Hoffmann, care achiziționează tablouri și covoare de la magazinele de antichități din București prin intermediul numitei Claudia Testemneau, de o moralitate dubioasă, maiorul von Braun achiziționează prin șoferul Kurt Steinbrener obiecte de aur și argint, icoane vechi și

relicvarii, trimițându-le în Germania la diferite adrese. Orar de lucru : dimineața de la 10—14 ; după-amiază, 17—20, dacă nu se pleacă la Snagov cu mașina Ambasadei sau nu merge la recepții la alte legații. Duminica maiorul merge la vânătoare (plecând uneori de simbătă de după-amiază), cu baronul von Killinger. Pare un tip voluntar, capabil, dispus de orice, capacitate profesională înaltă...

— Chestia cu Snagovul îmi convine, întrerupse Colonelul. Zici că din două în două zile merge la baron, la vilă ?

— Exact.

— Îmi poți pune la dispoziție două mașini ? Una de urmărire și una de interceptare ?

— Cum să nu ? A doua o să fie probabil un autocamion !

— N-ar fi rău...

— Locul unde ar trebui acționat ?

— Există o barieră de drum ?

— Da.

— Locul e izolat ?

— Iarna mai ales, spre Snagov-sat...

— Perfect. Acolo trebuie să aștepte mașina de interceptare. Drumuri vicinale există ?

— Două : de dreapta și de stînga.

— Care e mai izolat ?

— Cel de dreapta.

— Un loc de adăpostit persoane ?

— O casă de pădurar, dar recomand evacuarea lui imediată, tot în oraș, probabil că la o alarmă vor cutreiera împrejurimile.

— Perfect gîndit, ai dreptate. Atunci, dă-mi o adresă...

— Să spunem *Rozelor, 14*, curte izolată, singur, proprietarul va pleca de acasă pentru o săptămînă, ne lasă cheia, vecini puțini, de preferat să fie adus spre seară.

— Este exact la ce mă gîndeam. Atacul ar urma să aibă loc spre orele 19—19,30, cînd se întoarce din audiența de la baron.

— Nu e bine. Dacă e însoțit ?

— Și de data asta ai dreptate. Deci, către 17,30—18, după cum ajunge la punctul obligat...

Lazăr Ionescu, ticăit cum era, citea ceva într-un calendar :

— Ce-i mai prost e că s-a mărit ziua.

— La ce te uiți ?

?

— Să văd cînd apune soarele.

— Și ce-ți spun cifrele alea ?

— Că va fi cam pe lumină. Nu e un loc umblat, dar nici să procedăm ca în codru, deși pădurea e aproape...

— Ce propui ?

— Să facem o recunoaștere.

Se suiseră în mașina Colonelului, într-una din mașinile lui, și anume în rabla aceea de *Ford*, ca să nu bată la ochi, mai erau pădurari pe aproape, săteni, trecători, lume care se afla în trecere din întîmplare, pe acolo.

Într-un ceas se aflau într-un cot de pădure. Zăpada suna înghețat în crengile bătute de vînt. Pustiu cît vedeai cu ochii. Cîteva urme de vulpi, o potecă abia trasată de pașii cuiva, tufișuri goale, și o liniște care era cel mai rău lucru, pentru că orice strigăt s-ar fi auzit departe de tot.

— Trebuie lucrat cu un tampon de cloroform. Face bine un somn. Omul se va trezi într-o odaie necunoscută, nici nu va ști cum a ajuns acolo.

Colonelul măsura bifurcația șoselei. Asfaltul era curățat. Mai puteau trece plugurile pentru zăpadă, dacă ar mai fi nins, dar trebuia sperat că nu va mai ninge sau că ei vor acționa după ce zăpada va fi curățată.

— Ascultă, îi spuse lui Lazăr Ionescu, dacă-mi dai și un buletin meteorologic pe trei zile înainte ești cineva...

— Se face, spuse acesta, se face. Am un amic, ghicește ca Mafalda cum o să fie vremea...

Nu înțelegea la ce-i trebuia celuilalt așa ceva, dar nu întrebă nimic.

— Așadar, cînd îți trebuie mașinile ?

— Peste două zile, dacă nu cumva are altă zi de primire la Killinger. Depinde de dumneata. Îl filezi și-mi dai un telefon. Nu mă mișc de acasă. (Stătea acum în Cotroceni, într-o vilă închiriată de *tehnic*.) Îi spuse adresa. De mîine, nu mă mișc de lîngă telefon. Îmi pregătesc echipa care va veni cu mașina asta și cu mine. Eu te voi aștepta la podul Băneasa, lîngă cîrciuma aia de pe dreapta, cum dracu-i zice, *Burdujeni*, sau așa ceva. Îți fac un semn

ca și cînd aș vrea să mă duci pînă la Ploiești pe daiboj, dar nu mă iei. Mașina de interceptare o trimiți înainte pe un drum lateral. Știi pe unde s-apuci ?

— Cum să nu ? Direct prin pădurea Băneasa.

— Perfect.

Se suiră în mașina Colonelului și stabiliră micile detalii ale acțiunii. Cu copiii aceia, minus fata, vorbise. Nu avea rost s-o ia la asemenea acțiuni. Se puteau schimba cîteva focuri, trebuia fugit rapid, nu era chiar atît de simplu, dar nici atît de greu. Lazăr Ionescu îi arătă bariera pe care un om de-al lor avea s-o lase dacă von Braun ar fi plecat însoțit de o gardă, adică de o a doua mașină. Dacă nu, odată ajunși la punctul impus, după planul pe care Colonelul îl expuse pe scurt, oamenii săi aveau să atace automobilul neamțului. „Mai rămîne neprevăzutul, care e mai al dracului decît oricî“, conchise Colonelul.

În joia ultimei săptămîni a lunii ianuarie, von Braun trebuia să facă a zecea sau a unsprezecea vizită la vila baronului von Killinger, cu care se împrietenise la toartă. Ambasadorul era un tip jovial, prietenos, fără multe fasoane, dînd puține dovezi de autoritate în fața subalternilor. Avea un trecut aventuros, acum părea destul de în vîrstă pentru a mai presupune că se afla la București pentru altceva decît pentru o odihnă plăcută. Meritele sale în partidul național-socialist îl scuteau de altfel de chestiuni speciale. Lungi adrese, lectura rapoartelor secrete, scrisori la Marele Cartier al Fîhrerului, discuții cu diferiți tipi care-l informau erau ceva mai mult obositor decît plăcut. Cu von Braun se împrietenise repede, erau din aceeași clasă socială, aveau amintiri comune chiar, la o mai bună scrutare a relațiilor trecute în revistă, la evocări făcute la o cafea sau la o băutură tare. Treburile din România mergeau așa și așa, calm aparent, evident, dar calm, în timp ce la cîteva sute de kilometri oamenii mureau pe front într-o bătălie care începuse să meargă din ce în ce mai prost pentru ei, dar venea primăvara și tot-

deauna în acest anotimp războiul germanilor mergea mai precis și mai bine. Trebuia să-i arunce pe ruși dincolo de Volga, cum îi mai aruncase, și a doua oară nu se vor mai opri decât în Urali, dacă se mai puneau în funcțiune și armele acelea despre care se șopteau lucruri teribile, totul ar fi fost minunat.

Despre toate acestea, Killinger și cu von Braun discutaseră de nenumărate ori. Ultimul era mai pesimist, dar nu spunea niciodată că e îngrijorat, asta ar fi fost o greșeală fatală pentru un ofițer al lui Hitler, chit că puteai povesti cele ce gîndeai unui gentleman, cum era baronul, dar mai bine să taci decât să te dai pe mîna cuiva.

Era o zi de sfîrșit de ianuarie, ciudat de caldă, cu soare dulce de primăvară. În oraș, toată zăpada pierise, dacă o mai ținea așa, lumea ieșea în talie. Numai pe cîmp trebuie că mai rămăsese zăpadă, lui von Braun îi plăcea foarte mult zăpada, crescuse undeva lîngă munții Hartz și acolo mai mult de trei luni pe an, cel puțin în orașelul său, zăpada rămînea pe dealuri și pe crestele din jur. Era plăcut să schiezi, să mergi pe jos, la vînătoare de urși, o, unde erau toate acestea, atît de departe...

Îl întrebă scurt pe Kurt :

— Sper că nu ai uitat sticlele de șampanie luate de la *Athenée* aseară...

— Se poate ? ! se miră celălalt.

— *Cordon Rouge* este plăcerea mea cea mai mare, nu știu de unde dracu le procură românii ăștia, că noi nici la Paris nu mai găsim șampanie veritabilă, franțuzească și ei au cîtă vrei, la un preț mare, ce-i drept, dar au...

Era ușor enervat pentru că se certase acum un ceas cu secretara lui. Gerda îl întrebase dacă mai era cazul să facă o mică petrecere cu cei de la Ambasadă, care-o întrebau ce-i mai face patronul.

— Acum nu, din moment ce baronul îmi acordă atîta atenție, l-aș jigni dacă aș mai sta de vorbă cu orice am-ploaiat.

— Da, dar între acești am-ploiați sînt cîțiva de la serviciul secret...

— Și eu sînt din serviciul secret și ce-i cu asta ?

— Vor face rapoarte, nu ar trebui să-i nemulțumești.

— Puțin îmi pasă.

Gerda lăsase carnetul în care scria tot ce avea de făcut maiorul în fiecare zi și aproape că bătuse cu pumnul în birou :

— Cred că nu e bine. Ai putea să mă asculți, totdeauna m-ai ascultat, nu înțeleg de ce nu ai face-o și-acum ! Nici mie nu-mi plac mutrele lor timpite, dar mai aflăm una, alta...

Adevărul era că von Braun nu avea chef de nici un fel de petrecere, dar nu spusese asta.

— Sper că dacă vom organiza într-adevăr o petrecere pentru micuții tăi favoriți, nu o să mi-o aduci și pe timpita aia mică, cum o cheamă ? Claudia...

Era punctul nevralgic al convorbirilor lor. O gelozie nemărturisită sau pur și simplu un reflex îl făcea pe maior să n-o sufere, deși admitea că secretara lui putea să aibă și o mică prietenă, un capriciu.

— Nu știe boabă nemțește. Îmi ajută să pun mesele, fac fotografiile cu ea, mai cîștig ceva de la reviste...

— Știu ce fel de cîștiguri ai de pe urma ei, și la urma urmelor nu ești chiar atît de săracă cît vrei să mă faci să cred...

— Ce să înțeleg din toate astea cîte mi le spui ?

— Ce vrei, tăiasc scurt maiorul.

Femeia tăcuse puțin, apoi zisese fără nici un fel de intonație :

— Atunci facem recepția sau nu ? Cu sau fără Claudia... Și pe urmă izbucni pe neașteptate : Și, la urma urmelor, ce ai cu ea ? Cu ce te jenează ?

— Gerda, zisese ritos Braun, nu am chef să tolerez sub ochii mei ca un străin să stea în preajma unor secrete care ne privesc numai pe noi.

— Vrei să spui că idioata asta e o spioană ? O cretină ca asta care adoarme cînd numără pînă la trei...

— Atunci de ce nu scapi de ea ?

— Am nevoie pentru plăcerea mea de a face film, să exersez cu un personaj, doar nu o să mă eternizez în armată...

Bărbatul se stăpîni. Vrusese să-i spună că are nevoie de micuța aceea pentru achizițiile ei de tablouri și covoare, dar tăcu. Asta putea să-i spuie cînd va fi nevoie, nu acum.

— Cum vrei, dar nu am chef de nici o recepție. De ce nu dai tu o mică petrecere?

— Cine ar veni la invitația mea? Eu sînt o biată dactilografă. Știi că ai haz...

Se despărțiseră într-o mare tensiune. Braun știa că atunci cînd ea voia ceva, trebuia făcut, probabil că avea vreo obligație față de cineva dintre cei ce lucrau la Ambasadă, sau voia să cunoască pe Killinger, dacă acesta ar fi degniat să vină la un astfel de cocteil. Cu femeia asta te puteai aștepta la orice.

Să urcă în mașină și-i spuse lui Kurt:

— Haide, gata, plecăm, baronul mă așteaptă și vreau să fiu punctual. Servieta mea cu acte ai luat-o?

— Da.

Mercedesul pornise cu startul lui lin. Drumul era perfect curățat de zăpadă. Peste un ceas avea să stea în fața căminului vilei lui Killinger, vor bea *Cordon Rouge* și vor trage și o șuetă strașnică. Soarele care se pierdea în spațele înaltelor clădiri ale orașului îl înveselea. Primise cîteva scrisori din Germania, cei de-acolo nu erau prea veseli, mai cereau cîte ceva în pachete, pentru că totul era raționat și le cădea bine cîte un cadou. Obligații plictisitoare, de toate se ocupa Kurt, dar, oricum, șoferul prea știa multe, nu era bine, trebuia rezolvată și chestiunea asta, să-l schimbi era ca și cum ți-ai pune dantură nouă. Ducea cu el secrete, nu-l mai puteai controla, putea să trîncănească, cine știe unde se mai auzea... Mai bine cu rău decît fără rău. Lasă-l dracului, e băiat bun, se mai îmbată, vorbește vrute și nevrute, dar nu auzise că ar fi spus ceva ce nu se cuvenea, asta era mare lucru.

Trecuseră de Piața Victoriei. Braun privi vechiul palat *Sturdza* și perimetrul necurățat de zăpadă în întregime al pieții vaste. „Mai multă ordine nu le-ar strica, gîndi, ciudat popor, lasă unele lucruri de pe o zi pe alta. Ciudat e că s-au bătut bine pe front, dar nu sînt înarmați. Nu ne iubesc, or să încerce să scape și atunci ce va face Mareșalul ăsta care șade probabil acum în ședințe în acest palat vechi?...“ Magazine vechi, o stație de autobuze, mulți țărani care se înghesuiau, lume pestriță. Nu umblase niciodată pe jos, de cînd sosise, pe străzile Bucureștiului. Nu

avea nici o curiozitate pentru cele ce ar fi putut să găsească aici, Gerda în schimb...

— A mai cumpărat ceva prietena noastră în ultima vreme ? întrebă pe neașteptate pe șofer.

— Nu. Deocamdată, nu, zise Kurt.

— Ai aflat cui le trimite ?

— Cred că da, deși totul se face pe ocolite. E vorba de o înaltă personalitate care e mare amator de tablouri. Cumpără mai ales picturi, dar din adresele de pe pachete nu rezultă cui sînt trimise. Numele adresantei, pentru că e o femeie, nu-mi spune nimic.

Braun tăcu. Nu-l interesa prea mult, dar ideea că Gerda ar întreține relații cu persoane sus-puse trebuia să-l pună în gardă. Dacă, între altele, mai făcea și alte lucruri ? Trebuia să afle. În definitiv, era prevenit ; de ani de zile, de cînd intrase în partid, știa că e mai bine să te încrezi numai în tine însuși. Nici o indiscreție, totul făcut cu acoperire, fără efuziuni sentimentale și declarații, la un pahar, amicilor de ocazie.

Ajunseseră în dreptul podului Băneasa. Drumul se stricase puțin, era în reparație pe cîteva porțiuni. Nu treceau multe mașini nici din față, nici din lateral. Un *Ford* roșu, o rablă care se ținea bine și ambițios în spatele *Mercedesului* și vreo două *Fiaturi*, unul galben și altul gri. Drumul devenise monoton. Locuințe puține pe o parte și pe alta, cîteva case acoperite cu stuf, dincolo de aeroport, după ce lăsaseră pădurea Băneasa în urmă. Un spital pe stînga și iar curți lungi și pline de noroi și zăpadă. Un contrast dureros între confortul vilelor din cartierele elegante ale Capitalei și cei de la țară, care locuiau mizerabil în niște cocioabe, chiar în apropierea Bucureștiului. *Fordul* cel roșu se ținea bine. La volan, un singur tip, cu chip nedeslușit, pentru că geamul era murdărit de noroi, probabil vreun negustor sau vreun fabricant mai mititel, care mergea cine știe unde. *Mercedesul* se întinse la drum. Kurt nu suferea să aibă pe cineva în față sau în spate. 110 la oră, 115, atît trăgea. *Fordul* se pierdu ușor în urmă. Șoferul încetini.

— Se obrăznicise ! zise.

— Cine ? întrebă Braun.

— *Fordul* din spate. Orgolioși tipi mai sînt pe aici ! Latini. *Furia*, și gata, la pomană. Dar rabla lui abia își mai dă sufletul la o asemenea viteză...

Adevărul era că nici Colonelul nu era singur în mașină, dar cei din *Mercedes* nu aveau cum să vadă asta. Renunțase să se urce în mașina lui Lazăr Ionescu aflat în *Fiatul* galben care îl urma și căra cu el pe Țiparul și pe Goliath. Athos nu lua parte la această acțiune decît ca rezervă, pe el Colonelul îl pasase *tehnicului* în mașina din spate.

— Gonește binișor, apreciasse Țiparul de pe banceta din spate. Nu o să ne putem ține după el.

— Nu-i nici o grabă. La barieră tot îl opresc băieții noștri, dacă nu ne vād.

Goliath era mai morocănos. Stringea între picioare un *Mauser* greoi, bine uns. Între el și celălalt se bălăbănea un sac cu grenade desamorsate. Nu luase parte niciodată la o astfel de acțiune, deși fusese antrenat într-un grup de falși premilitari, care erau duși la un poligon din pădurea Tunari, de către cei din *grupul tehnic* al partidului. După o jumătate de oră de mers monoton, în care nu spuseră nici unul nimic, se ivi cotitura spre Snagov-sat. *Mercedesul* avea un avans de circa o mie de metri, nu era mult. *Fordul* făcea eforturi eroice să recupereze ceva din distanță. *Fiatul* lui Lazăr Ionescu se ținea și el aproape. Marea baftă, gîndi Colonelul, era că maiorul plecase fără gardă, singur cu șoferul. „Ăștia se cred în Codrii Vlăsiei. Ei bine, vor face cunoștință cu noi, chiar peste cîteva minute.“ Se inserase bine, urme cenușii cădeau pe cîmpia monotonă din jur. Pe urmă se ivi un sat, niște gîște săltară înaintea cauciucurilor *Mercedesului* care părea că nu se împiedică de așa ceva. Țăranii înjurară bine, le făcură cu pumnul, trecură și ei, noroc că nu puteau să audă ce le spuneau. Șoseaua coti și se ivi în depărtare bariera. Linia tărcată de lemn se vedea distinct în ultima lumină a zilei de iarnă. În spate, cotul pădurii Snagov, ca un golf liliachiu, plin de corzi de nuiete despuiate. Era liniște, cerul aruncase primele stele spre oameni, zăpada trebuie că scîrțîia sub pași dacă ai fi umblat pe jos.

Se ivise și mașina de interceptare, un lung *Osin*, galben, murdar de petrol, care-și făcuse loc dincolo de ba-

rieră. *Mercedesul* să și fi vrut nu mai avea pe unde să ocolească, era blocat și din față și din spate.

La volanul mașinii maiorului, Kurt, cu presentimentul celor care se aflaseră de multe ori în primejdie, spuse, fără să întoarcă capul, celui din spate :

— Pe aici nu erau niciodată mașini. Prea multe deodată, nu credeți ?

— Ce să cred, Kurt ?! se miră Braun, imposibil.

— Iată în spate *Fordul* acela roșu, care se apropie, după el un *Fiat* galben... În față un autocamion...

— Crezi că e ceva în neregulă ?

— Totdeauna soseam la ora asta și bariera nu era lăsată. Să se fi schimbat mersul trenurilor peste noapte ?

Maiorul se uită în spate și văzu *Fordul* apropiindu-se.

— Simplă coincidență.

— Vă mai amintiți, la Varșovia... mai zise Kurt și opri privind atent pe cei de la volanul *Osinului*. Erau doi bărbați cu șepci, cu fețe nebărbierite. Fumau liniștiți, așteptând să se ridice bariera. Braun scrută linia ferată pustie pe care nu se ivea nici un fel de tren.

— Sună, poate o ridică, îi spuse lui Kurt.

Șoferul claxonă lung. Din micul canton nu se ivi nimeni. Mai sună o dată. *Fordul* staționa la cinci metri în spatele lor. Atunci își dădură seama că cel de la volan nu era singur. Kurt făcu o greșală de neiertat : se dădu jos și vru să salte bariera ca să treacă, după ce cercetă lungimea liniei pustii.

Din față, din autocamionul cu produse petroliere, coborîse în același timp unul dintre șoferi, ca și când ar fi vrut să-l ajute pe Kurt. Într-adevăr, ridică bariera și o lăsă brusc în spinarea lui Kurt, care se prăbuși. Maiorul văzu toate astea, vru să scoată revolverul din buzunar, dar era prea târziu. Cineva îi deschisese portiera și îl poștea jos :

— Schnell, schnell, spunea cu un suris ironic.

Era un bărbat de 50 de ani, într-o misadă întoarsă pe dos, cu o pălărie trasă pe ochi. Nu se împotrivi. Era surprins că i se vorbește nemțește. Vru să întrebe cu cine are onoarea, dar când deschise gura, simți din spate că cineva îi aplică pe gura deschisă un tampon cu vată cu

ceva greșos, care-l făcea să se înăbușe. Citeva clipe se zbătu, dar îl țineau bine de brațe și-i cotorbăiau în buzunare. Îi luară pistolul, actele, se uitară atent la fotografie, să nu fie vreo confuzie și cât mai fu conștient, pentru că simțea că-l părăsesc puterile, mai văzu cum e cărat Kurt în mașina pe care fusese silit s-o părăsească și aruncat pe bancheta de pluș pe care stătuse el pînă atunci. Bărbatul care-l somase cu pistolul se urcase la volan și trăsese *Mercedesul* într-o parte, în plin cîmp, ca să nu mai încurce circulația.

— Totul a mers perfect, spusese Colonelul. Repede la volan, puneți-l pe neamț în *Fiatul* din spate și știți unde ne întîlnim. Țiparule, rămîi cu mine ! Goliath, urcă lîngă Athos și dați-i bătaie. Eu vă urmez...

Colonelul făcu cuiva semn, *Osinul* lat și uriaș, greoi, făcea manevrele de întoarcere. Cineva ridică bariera și ceferistul care ar fi trebuit să asiste la toate acestea fu legat bine de către Lazăr Ionescu, care-l întreba ca o dădacă :

— Te strînge ? Să las mai larg nodurile ? Te doare ?

— Nu, strînge bine, spunea acela, să nu mă ia la întrebări și să creadă că știu ceva...

— Fă pe amețitul, uite, te-am zgîriat nițel și pe obraz, las și o cheie franceză aici, ca să creadă că te-am atins la mir, cînd vin, fă-o pe nîznaiul. Trei inși te-au atacat, habar nu ai de nemți, de nimic. Ședeai în canton și te-au pocnit în cap, asta-i tot.

În trei minute, *Fiatul* plecă cu prada lui. Kurt, legat fedeleș, încă amețit de lovitura luată în spate, visa. Nu văzuse nimic decît chipul celor de pe autocamionul cu petrol. Puteau de-acum să dispară și Colonelul și Țiparul.

— Ți-a plăcut, puștiule ? îl întrebă după aceea Colonelul.

— A mers, bine gîndit...

— Dar cum ! Vine cineva în spate ?

— Nimeni.

Privi și el prin oglinda retrovizoare.

— Am avut baftă.

Fiatul rula înaintea lor la o jumătate de kilometru. Se înserase. Aprinseseră farurile.

— Numai de nu ar fi vreun control.

— Nu e nimeni pe aici.

— Ei, câteodată le mai dă în gînd.

Peste trei ceasuri aşteptau într-o casă din strada Rozelor trezirea prizonierului. Cei trei : Ţiparul, Adrian Racoviceanu şi Goliath păzeau curtea. Colonelul îi punea neamţului comprese peste frunte.

Cînd deschise ochii, von Braun văzu o încăpere îngustă, cu mobilier obişnuit. Se afla legat pe un pat. Obloancle de la ferestre erau lăsate. Probabil că ceilalţi păzeau uşile afară, înarmaţi. Nici o speranţă. În faţa lui, acelaşi tip flegmatic care aştepta să se trezească.

— Unde mă aflu ? întrebă. Vorbiţi germana, parcă aşa am înţeles.

— Vorbesc, spuse Colonelul şi-i tamponă fruntea cu un prosop. Vă mai doare capul ?

— Puţin. Cloroform ?

— Cloroform, e neplăcut, dar n-am avut ce face.

— Puteţi să-mi spuneţi unde mă aflu ?

— Într-o casă din Bucureşti.

— Ştiţi cine sînt ?

— Da.

— Vreţi ceva special de la mine ?

— Deocamdată, nu.

— Atunci de ce m-aţi răpit ? Nu mi-aţi spus cine sînteţi.

— Ce importantă are ?

— Vorbiţi bine germana. Unde aţi învăţat ?

— *Evangelische Schule*, doi ani, pe urmă în provincie, la Cernăuţi, la şcoala militară...

— Sînteţi din Rezistenţă ? Nu ştiam că şi românii au o Rezistenţă...

— Chiar aşa ! Au.

— Vreţi ceva de la mine ?

— Da, vrem să vă schimbăm pentru doi prieteni de-ai noştri.

— Interesant, interesant !

— Nu ?

Tăcură amîndoi cîteva clipe.

— Fumaţi ? întrebă Colonelul.

— Da.

— Îi puse între buze o țigară, apoi i-o aprinse. După aceea îi dezlegă mâinile.

— Cum de v-ați gândit la mine ?

— Am mers la sigur. Vă vor schimba cu oamenii noștri, nu au ce face.

— Și dacă se încăpățânează ?

— Nu se încăpățânează, pentru că altfel...

— Altfel ?

Celălalt nu răspunse.

— Înțeleg... Interesantă metodă. Probabil că prietenii dumneavoastră nu o duc prea bine pe unde or fi acum...

— Nu prea.

— Ați telefonat ?

— Da.

— Și ce au răspuns ?

— Au căzut de acord, dar le trebuie detalii. Vă sfătuiesc să nu faceți prostii. Vă curățăm repede, nu ne trebuie prea mult ca să ne hotărîm, sper să mă înțelegeți !

Maiorul era furios, dar se stăpînea, ah, să scape de aici, ar avea ac de jocul lor, ar pune în mișcare întreaga mașinărie a Gestapoului, dar felul în care fusese răpit îi spunea că nici cu oamenii ăștia nu era de glumit. Îl stăpînea și o curiozitate rece.

— Nu prea aveți scrupule, constată.

— Nici dumneavoastră.

— S-ar putea ca jocul ăsta să vă coste foarte mult ! amenință el surd, cu o veche mîndrie la care nu putea renunța.

— Depinde de ceilalți ca să nu vă coste mai întîi pe dumneavoastră capul.

— Înțeleg, înțeleg, făcu gînditor. S-a vorbit cu secretara mea ?

— Bineînțeles.

— Cum știți că am secretară ?

— De ce nu ? Face parte din munca noastră !

— Chiar dumneavoastră ați vorbit ?

— Chiar eu.

— Și ?

— Era furioasă, nu credea, am asigurat-o că nu glumim. A întrebat la vila domnului Killinger și a aflat că nu sosiserăși acolo, cînd am revenit a căzut de acord cu

schimbul propus. Trebuie să fiți liniștit. Atît vă cer. Vă e foame? Să v-aduc ceva de mîncare? O să mai treacă puțină vreme, trebuie să ne luăm măsurile de siguranță. Sper că o să mă ajutați, n-o să-mi faceți greutăți, nu-i așa?

Îi vorbea într-un fel care-l umilea, ca unui copil care nu ar fi priceput că se află într-adevăr într-o situație periculoasă.

Și abia atunci urechea lui, nedeprinsă să primească ordine, distinse în răceala vocii celuiilalt grava amenințare care-i punea viața în primejdie.

— Nu mi-ați răspuns. Doriți să mîncăți ceva? Din păcate, va fi ceva rece. Conserve. V-am stricat petrecerea de la domnul Killinger, dar asta-i situația.

— Deocamdată, nu, răspunse înghețat maiorul, care nu simțea nevoia să mai discute.

Era intolerabil! O să facă un raport la Berlin de o să tremure toți cretinii care răspundeau de toate astea. Cu românii erau aliați, nu se afla în Polonia, ce dracu...

Operația de schimb a prizonierilor era complicată pentru ambele părți. Exista o suspectare reciprocă ce nu putea fi evitată și Colonelul bănuise de la început că Siguranța și Gestapoul vor încerca să trișeze, adică să-l recupereze pe von Braun fără a-i înapoia pe Mardare și pe Amariei. După cum exista primejdia ca tocmai aceia care ar fi trebuit să asigure *acoperirea* să cadă în mîinile poliției, care pentru toate aceste lucruri ar fi mobilizat forțele sale în mod excepțional.

Despre toate amănuntele discutau în dimineța aceea Lazăr Ionescu și Colonelul într-o mansardă, locuință provizorie a primului, una dintre locuințele sale.

— Ce crezi? Vor juca tare, după obiceiul lor? întrebuse Colonelul.

— În ce-i privește pe nemți, lor le pasă mai puțin de viața celor doi băieți ai noștri, ei vor mai întîi să-i sal-

veze pielea lui Braun. Este normal. Ai noștri vor simula cu siguranță că fac totul de comun acord cu noi, dacă vor supraveghea locul schimbului. La ce te-ai gândit ?

Colonelul, tranșant cum era, spuse neted :

— Am vorbit și cu Inginerul, nu avem prea multe variante. Ne trebuie un loc aglomerat...

— Țsta prezintă și riscuri.

— M-am gândit.

— Agenții pot să se ascundă foarte bine în mulțime, ca și oamenii noștri...

— Iată ce propun : gara Filaret.

— De ce tocmai gara Filaret ?

— Nu e prea mare, înghesuiala poate fi și ea limitată. Pe urmă, acolo îi avem pe ceferiști, pe câțiva din oamenii noștri cei mai buni care cunosc pe cei din stație și ne-ar putea semnala orice prezență străină.

Lazăr Ionescu se gândi puțin. Ticăit cum era, făcea un scurt bilanț al probabilităților.

— Și, practic, cum ar avea loc schimbul ? întrebă într-un târziu.

— Simplu. Îi obligăm să meargă pe un traseu pe care-l stabilim noi, cu cei doi prizonieri pe care-i dețin. Pe rută verificăm dacă e vorba de ei și nu de altcineva. Ajunși în gară, introducem prizonierul nostru într-un vagon al unui tren care pleacă exact în momentul în care Braun este predat în schimbul alor noștri. Braun coboară pe scara de la un capăt al vagonului. Amariei și Mardare urcă în același vagon...

— Și dacă opresc trenul ?

— Mecanicul va fi omul nostru. Mai mult : peste 30—40 de km, la prima barieră, cei doi băieți eliberați trec într-o motocicletă cu ataș, care-i așteaptă la prima stație. Trebuie să prevedem că oamenii lor, dacă nu vor fi deja în trenul pe care n-or să-l știe decât în ultimul moment, vor trece la o verificare singeroasă a pasagerilor.

— E bine gândit, dar să ne așezăm în poziția lor și să gândim cum am gândi noi. Nu știu dacă ai cunoștință : englezii au avut tot timpul acestui război un serviciu care gădea ca inamicul. Mi se pare important. Deci, gândind ca ei, să presupunem ca noi, ce contra măsuri ar lua ?

— O supraveghere totală a gării și împrejurimilor.

— Perfect. Asta poate fi dejucat ?

— Da, făcînd o repetiție și anunțînd pe cei de la Siguranță că nu-l înapoiem pe maior dacă nu despresoară cartierul respectiv.

— Bine gîndit. De aici rezultă că, de fapt, recuperarea prizonierilor se va face nu la primul tren anunțat, ci la al doilea. Gara Filaret nu are un trafic mare, ar trebui să așteptăm cam mult. Tot dintr-o bucată ar fi bine să lucrăm. Nici pe ai noștri nu-i putem arunca în gura lupului și ne trebuie destui. Pe puțin 7—8 inși, în afara celor din gară, cu care lucrăm.

— Atunci ?

— Tot Colonelul găsi soluția :

— Facem repetiția cu trei ceasuri mai devreme, în altă gară. Să zicem *Basarab* sau *Obor*. Pentru deplasarea grupurilor de supraveghere într-un alt loc, pe care-l comunicăm prin telefon abia după ce facem să rateze primul transfer de prizonieri, și anume la un telefon public, le fixăm al doilea traseu. Primul trebuie să fie lung, și cît mai bine ales, cînd spun asta mă gîndesc la străzi care pot fi ușor supravegheate de către noi. Al doilea traseu trebuie să dureze cel mult zece minute, nu mai mult, pentru ca forțele lor de supraveghere să n-aibă timp să fie reunite în punctul în care noi îi convocăm.

— Așa cred că e foarte bine. Deci, fixăm data, ora falsă și ora adevărată. În aceeași zi, de la amiază pînă spre seară. Ora cea mai bună pentru *adevărata operație* ar fi 20, deci traseul fals va fi parcurs în jur de orele 17, pentru ca să avem și imaginea celor care ne supraveghează, și anume numărul lor.

— Alte detalii ?

— Cine asigură transportul cu motocicletele ? Pentru că trebuie să fie două, plus, aș zice eu, o mașină curățitoare a șoselei.

— Grupul *tehnic*, asta nu e mare lucru.

— Atunci ne-am înțeles.

Colonelul îl lăasă deci pe Lazăr Ionescu în mica lui mansardă, coborî în bulevard, mîncă ceva grăbit într-un birt, de pe Mihai Vodă, schimbă cîteva tramvaie și cînd crezu că este asigurat în ce privește vreo urmărire, luă un

taxi și se opri în dreptul unei străzi din spatele Facultății de Medicină. Traversă parcul; pustiul la ora aceea.

Începuse să ningă, o ninsoare fără putere, de sfârșit de iarnă parcă, ajunse după mai multe ocoluri în spatele curții sale, văzu silueta vilei închiriate, deschise mica porțiță care dădea spre un loc viran și intră pe ușa de serviciu fără să aprindă vreo lumină. Ostenit de moarte se trînti pe patul tare, fără cearșafuri și dormi îmbrăcat, mai mult de zece ore.

A doua zi, pe la nouă dimineața, dădu un telefon Gerdei Hoffmann care aștepta un semn, cum se înțeleseseră în fața aparatului blocat pentru alte convorbiri.

„Trebuie să-l țineti mult de vorbă, o sfătuiuse Mizdrache, care era informat de toate mișcările afacerii, pentru că poate reușim, cu mijloacele penibile pe care le avem, să-i luăm o amprentă verbală, asta ne-ar folosi foarte mult...”

— Bine, promise Gerda, dar nu-mi place că nu vreți să tranșați afacerea fără multe complicații, orice lucru de genul ăsta îl pune pe șeful meu în mare primejdie...

— Nu e nici o primejdie, domnișoară. Vom lucra curat. Nu avem nici un interes să riscăm viața maiorului. Dar nici să renunțăm la prada asta, care ne dă dureri de cap.

— Bine, voi încerca, promisese femeia.

Convorbirea cu răpitorii fusese scurtă. Colonelul, care vorbea o germană puțin scolastică, preciză că schimbul de prizonieri va avea loc peste o zi, la orele 17 și 15 minute, în gara Obor, la trenul de persoane care pleca la ora aceea spre Constanța. Traseul transportului cu cei doi prizonieri trebuia respectat cu strictețe: Jilava, Calea Rahovei, strada Cuțitul de Argint, Crematoriu, piața Brătianu, de acolo la gara Obor, fără ocolișuri, în caz de eșec, cei doi comuniști nu trebuiau readuși în închisoarea Jilava, ci cantonați în subsolul Prefecturii București, de unde, la un telefon, se vor stabili noile condiții, dacă vor mai fi altele, pentru că orice abatere se putea termina prost.

Gerda ceruse răgaz să scrie pe ceva numele străzilor traseului pentru a putea comunica lui Mizdrache condi-

țiile celor ce-l dețineau pe maior, dar tergiversarea ei nu avu mari șanse, pentru că de data asta Colonelul nu-i acordă decît un singur minut, repetă traseul și închise telefonul.

Specialistul Constantinescu, care înregistrase convorbirea, făcu o mutră dezamăgită :

— S-a telefonat de la un telefon public, loc aglomerat, tipul vorbește germana fără ezitare, are între 45—50 de ani, alît e tot ce pot să vă spun.

— Traseul ?

— Jilava, Calca Rahovci, strada Cuțitul de Argint, Crematoriu, piața Brătianu, de acolo, la gara Obor... Trenul de la ora 17,15 spre Constanța...

— Ce spui, Ciripoi ? întrebă Mizdrache.

— Joacă tare, domn' șef, joacă tare. Dacă ăștia trăiesc din lcafă, eu sînt cîntăreț de culoare, ca Jackson, ăla care cîntă la *Fu-Chang*. Traseu lung, drept, fără întortocheri. Gara Obor, trenul de ora 17,15... Împinzim traseul, gara o punem într-un cordon frumos, nu mai scapă nici vrabia.

Mizdrache părea caciolit, nu manifesta optimismul celuilalt.

— Bă Ciripoi, tu crezi că ăștia, dacă au îndrăznit să-l fure pe Braun de sub nasul Gestapoului, nu se gîndesc la toate astea ? Bine, bine, facem supravegherea traseului și ce obținem ? Din o mie de oameni, dacă nu trei, pe traseu de unde-i scot eu pe ăia care ne supraveghează pe noi ? E tevdură mare, mă. La gară, da, dar și aici crezi că nu au oameni lor, ai să-mi aduci haidamacii tăi, în frunte cu Teică, pe care eu, dacă n-aș fi inspector în poliție, l-aș aresta de cum l-aș vedea, că are o mutră, să te ștergi cu ea la fund... De ăilalți ce să mai vorbesc, unu și unu...

— Atunci ?

— De fapt nu avem nici o altă posibilitate. Gara trebuie s-o supraveghem, chit că or să ne tragă de urechi, dar încercarea moarte n-are. Mai curînd trenul ăla m-ar tenta. Trenul și traseul, tu pe linia spre Constanța să-mi bagi grosul. Facem schimbul și cum l-am văzut pe Braun pe peron, haț cu laba pe ei ! Oprim garnitura, dăm lu-

mea jos și să te ții verificare de acte și toate chestiile alea drăguțe pe care le facem noi din cînd în cînd...

— Nemțoaicei ce-i spunem ?

— Acuș' dă telefon, las-o pe mine, c-o liniștesc eu.

— Bine, domn' șef. Deci, traseul pe liber, gara Obor în lunetă...

— Vezi c-ai înțeles ?

— Și dacă...

— Dacă... O luăm de la cap. Ei doresc să-i scape pe puști, asta vor, o să pierdem de data asta, dar nu ne ridicăm în cap Berlinul, pe Führrer și pe Mareșal. Dă-i în aia mă-sii de copii, ne mai pică ei în gheare. Ia mai bine telefonul și fă ce trebuie, înștiințează organele care trebuie să dea aprobarea pentru cedarea condamnaților, și hai să terminăm cu treaba asta, că m-am îngreșat.

— Ați vorbit cu ministrul ?

— Vorbit.

— Și ?

— M-a făcut ca pe o albie de porci, dar a vorbit și el la rîndul lui cu ministrul de război, ăla a dat telefoane la Curtea Marțială, la procuror, e o tevatură, că și birocrația asta, ea o să ne mănînce capul, pînă la urmă să mă taie trenul de Caracal dacă nu află și Mareșalul, și-atunci să te ții...

Cîrpoi ieșise, se pusese pe treabă, cercetase o hartă a Bucureștiului, cîntărise. Cum dracu să supraveghezi cartierul ăsta ? Numai lume muncitoare, mahalagii, ăștia ținneau cu infractorii, nu puteai să ai nici un sprijin și giniatorii lui într-adevăr aveau niște mutre care nu prevesteau nimic bun. Și Braun, dracu-l pusese să se plimbe la Snagov ? Dar cui i-ar fi trecut prin cap o astfel de chestie ? Auzi dumneata, să furi ziua-n amiaza mare un ofițer nazist, și asta în timp de război... Era groasă, groasă de tot... „Stăm într-un rahat, uite atît de mare !“ îi comunică solemn lui Teică, ajutorul lui.

Două mașini puse sub presiune așteptau în curtea Siguranței Generale.

— Cît faci pînă în gara Obor ? întrebuse Mizdrache pe șoter.

— Dacă e liberă calea, cum au promis cei de la *Circulație*, nu mai mult de nouă minute. E bine ?

— E bine...

Comisarul primea prin telefon confirmările de pe traseu, de la agenții lui :

— A plecat, mă, duba ?

— Plecat.

— I-ați bărbierit pe băieți, i-ați tuns, i-ați fezandat, să nu se observe că au avarii la babord ?

— Se poate ?

— Atunci mai dați semne, să-mi spuneți care-i situația. La trei, la trei minute...

— S-a înțeles.

Telefoanele curseseră gîrlă.

— Să trăiți, au trecut de Calea Rahovei.

— Ceva nou.

— Nimic.

— Cum merg ei ca-n brînză, nu se ține nimeni după coada voastră ?

— Nimeni, domn' șef...

— Vă mănînc fripți dacă faceți vreo prostie.

Mizdrache se plimba de colo, colo prin biroul lui, cu paltonul pe el, pipăindu-și revolverul din buzunarul plin de bilețele și numere de telefon.

— Ei ?

— Liniște...

— Liniște o s-avem pe lumea cealaltă, Ciripoi. Ai luat măsuri la gară ?

— Luat. Locul e acoperit.

— Vezi să nu-l sufoci, cum faci tu de obicei.

— Se poate, doar am școala dumneavoastră : elegant, fără zarvă, discret...

Vorba unuia, Mizdrache îi surîse la auzul acestor cuvinte, cu amabilitatea unei hiene plină de furuncule :

— Crezi, tu, Ciripoi, că ai învățat ce-i aia discreție ? Mira-m-aș !

Telefoanele sunau la intervalele stabilite :

— Au trecut de *Cuțitul de Argint*, merg spre *Cre-matoru...*

— Bine, bine, ceva nou ?

— Nimic.

Și aveau dreptate, pentru că, de fapt, Colonelul și cu Lazăr Ionescu se aflau pe terasa unui bloc din piața Obor, de unde se vedea mica stație și deschiderea de la intrări ca în palmă. Cu un binoclu puternic, după un sfert de ceas de cercetări, Colonelul depistă punctele fixe ale poliției.

— A fost așa cum am bănuir. Au lăsat traseul liber și s-au concentrat la gară. E perfect. Ai telefonul lui Mizdrache ?

— Da.

— Coborim și-i dăm un *bon jour*, să ne țină minte.

Peste patru minute, exact, în biroul Inspectorului-șef sună iar telefonul.

— Alo, făcu Ciripoi, dezabuzat de-acum de-atâtea convorbiri. Cine e ? Cum ? Da, e aici, lingă mine, dar cine întreabă ? Cum ? Imediat.

Făcu o mutră lungă și dezamăgită. Mizdrache, care ghi-cise ce se întâmplase, îi smulse aparatul din mână :

— Da, eu. Cum ? Nu se poate, doar ne-am înțeles să vă comunice doamna Hoffmann că sîntem de acord cu condițiile. Nu se poate, e o eroare...

— Nu jucați cinstii ! striga cineva în pîlnia telefonului, de undeva, din oraș. Ați pus puncte fixe de supraveghere în gară și în piață. Locul este împînzit de agenți. Dacă într-o oră și jumătate nu vă telefonăm, să știți că von Braun este mort...

Tranc ! se auzi telefonul care-l făcu pe Ciripoi să îngălbenească.

— Domn' șef, ăștia nu se joacă, am mai spus. Ce facem acum ? Am auzit totul. Dacă nu dau telefon într-adevăr ?

— Ridică repede paza gării, fă ceva să-i liniștim, probabil că au și ei posturi fixe. Renunțăm. Nu putem risca.

— Dă, Doamne, să nu-i fi șucărit de tot.

Și în clipa următoare izbucni pe ușă, asudat tot, ca la Baia Centrală, sîmbăta, cînd își făcea abluțiunile rituale ca orice comisar de poliție.

— E-le-te drăcie ! Ce-i spun nemțoaicei care stă acum

în gara Obor cu Gestapoul după ea ? Ce încurcătură, ce încurcătură...

Trecură zece minute penibile. Inspectorul-șef lovi de câteva ori covoarele care-l încurcau în marșul său furios în jurul odăii. Trebuia făcut ceva, dar ce dracu să faci ? Dacă nu mai primeau schimbul de prizonieri ? Din cât îi cunoștea, nu renunțau ei atât de ușor la oamenii lor ! Era vorba de două vieți, nu de una. „Să fim calmi, balonul jos, balonul jos“, își repetă vorba favorită (ori asta de la Ciripoi o auzise ?). „Balonul jos, că acum urmează marea scenă cu nemțoaica, să te ții leșin și potop de vorbe, să te ții frecătură, cum o scot la cap, cu ea e mai greu decât cu comuniștii ăștia...”

Telefonul suna ca la pompieri, tare și alarmant.

„Doamne ajută“, își zise Inspectorul și o luă înainte, violent, cu o siguranță care trebuia s-o calmeze pe secretara lui Braun.

— Doamnă Hoffmann, alo, aloo, vă rog să mă ascultați, am luat măsurile de rigoare, am evacuat gara, nu va mai fi nimeni în jur, nu vă alarmați, ne-au cerut alt termen, într-o oră și jumătate vor da alt telefon, nu vă alarmați, vă rog eu să fiți sigură că nu se întâmplă nimic, diseară o să beți un coniac împreună cu dînsul, vin și eu, să fiu al dracului (asta o spuse pe românește, pentru că îi vorbea cînd în germană, cînd în limba hamalilor din gara Obor). O să vedeți, vă dau cuvîntul meu de onoare...

În duba penitenciarului Jilava, cei doi, Mardare și Amarici, priveau curioși la paznicii înarmați de pe banca din fața lor. Niște mutre, să-i iei la palmă. Fumau nepăsători, nu aveau aerul că se vor ocupa de *ultima toaletă*, cum bănuiau. Nu li se spusese nimic.

— Unde ne duceți ? întrebaseră Amarici în cele din urmă.

— Un transfer. Atît știm, vă ducem la Obor.

— Ce transfer ?

Paznicul nu mai răspunsese, habar n-avea. Se gîndeau amîndoi că se întîmplase ceva deosebit. Le schimbaseră

hainele de pușcăriași cu hainele de oraș, călcate, puse la punct, cu cămăși curate, cravate, ți-era mai mare dragul.

„Nu ne execută ?” întrebase Amariei pe celălalt.

„Nu cred.”

„De ce nu crezi ?”

„Pentru că mai era apelul, cererea de grațiere din oficiu, ăștia nu se grăbesc, cînd e vorba să te omoare, te omoară cu acte în regulă...”

Mașina umbla de mult cu ei, prin fereastra zăbreliță intra un aer rece de iarnă, care mai primenea atmosfera din mica dubă metalică, plină de fumul țigărilor paznicilor. Se opriseră într-un loc, se auzeau voci agitate, fluier. Cineva striga în gura mare :

— Vă arăt eu vouă, bolșevicilor ! Unde e șeful de stație ? De ce nu e la post ? Sabotați, ai ? Răpiri ca-n filme, ai ? O să vedem noi cum o să se termine cu toate astea...

— Unde sîntem ? mai întrebase Amariei.

— La gara Obor.

— Și ce facem aici ?

— Pe dracu facem, stăm, deocamdată...

Paznicii își mai aprinseră cîte o țigară. Pentru cei doi prizonieri nu era cel mai plăcut lucru să stai să aștepti, să nu știi ce ți se întîmplă. Cei din Jilava îi asiguraseră că nu mergeau la ceva rău. De obicei, în curtea din spate se executau sentințele capitale, așa că nu avea rost să-i care în altă parte dacă ar fi fost să termine cu ei. Ciudat era faptul că nu le era frică la nici unul. Senzația aceasta trecuse. După pronunțarea sentinței urmasse un fel de gol în stomac, și ceva ce semăna cu ceea ce trebuia să simtă un om care se îneacă. Sigur că lucrul nu se putea întîmpla atît de rapid, că justiția avea formele ei complicate, deci timp ar mai fi fost, pe urmă nici cei de afară nu ar fi stat cu minile în sîn, și iată acest transfer era un semn că ceva se întîmplase, dar tocmai atunci cînd te crezi mai aproape de salvare, lucrul devine mai primejdios.

Mașina se urni din loc, unul din paznici întrebă prin vizetă pe șofer :

— Încotro, camarade ?

— La Prefectură, așteptăm dispoziții. Chestia s-a borșit...

Ce adică se borșise ? Amarici și Mardare se priviră citva timp fără să poată să-și dea unul altuia vreun răspuns.

Exact peste un ceas și jumătate, aceeași voce răstită de bărbat îl anunță pe Mizdrache la același telefon, că organizația comunistă în numele căreia vorbea îl însărcinase să se aducă la cunoștință că abia peste trei sferturi de ceas le va comunica unde va avea loc schimbul de prizonieri. Era inutil să-i reamintească lui, în calitate de Inspector-șef, înalta responsabilitate ce-i revenea pentru viața lui von Braun. Orice încercare de a supraveghea schimbul de prizonieri cu agenți era fatală.

— De unde a vorbit ? îl întrebase pe Constantinescu.

— Dintr-o casă particulară.

— Deci, așa cum știm de multă vreme, au o rețea întreagă de adrese clandestine, deci o organizație bine pusă la punct. Bravo, Mișule, mi-ai plăcut ! Și domnul Ciripoi îmi spune că nici mama lui nu scapă să nu fie trecută în cartea de imobil. Dar despre asta o să mai vorbim noi... L-ai înregistrat ?

— Da, dar să știți că mare lucru nu facem. Vorbește mascat.

— Cum adică ?

— Acoperă telefonul cu o batistă...

— Să știe ei că putem să le luăm și amprenta vocală ?

— Probabil că știu, probabil, și mai sigur, că au oameni și în poliție...

— Nu e rău, domnule, nu e rău, știți că asta mă face să mai întineresc ! Prea ne mergea bine...

Peste trei sferturi de ceas fu comunicat noul loc de schimb : gara Filaret, trenul de Giurgiu, ultimul vagon, orele 19,50. Nici un minut mai devreme, nici unul mai târziu, la capătul vagonului, după ce se vor urca cei doi, pe partea opusă va coborî von Braun.

Vocea repetase avertismentul :

— Orice încercare de mistificare se termină prost...

„Măcar să mă duc să-i ies înainte, gîndi Mizdrache. Să-l văd și eu cum arată după detențiune. Trebuie că e verde. Ia, mai bine, trimite-l dumneata pe Ciripoi, că ăsta e bun de gură, are papagal, îl mai înveselește...” Stătu o secundă și mai reflectă : „De înveselit îl înveselește, dar în ce limbă...”

Sună nemțoaica, a cincea sau a șasea oară în acea zi.

— Da, doamnă, spuse. Am ridicat orice supraveghere. Peste trei sferturi de ceas puteți să-l revedeți în gara Filaret... Nu știți unde e gara Filaret ? Vă iau eu cu mașina, nu aveți nici o grijă, sper că o să veniți singură. Orice persoană în plus ar pune viața maiorului în primejdie. Ne-am înțeles. Să vă iau peste zece minute ? Cum, de unde știu adresa dumneavoastră ? Da' ce ? Noi sîntem Armata Salvării, ori Siguranța Generală a Statului ? Cunoaștem, doamnă ; de toate pentru toți, oho, cîte cunoaștem ! Cum spuneți ? Ei, în cazul domnului Braun nu ne-a trecut prin minte că va fi răpit, pentru că, dacă ne trecea, acum băieții aceia erau unde trebuie, nu stăteau de vorbă cu dumneavoastră. Că alte lucruri mai bune nu mai au de făcut. Atunci, ne-am înțeles...

Afacerea se încheiase. Se aflau cu toții în *Mercedesul* maiorului. Se priveau în tăcere. Pe fața lui von Braun nu se putea citi nimic. Îl stăpînea o minie surdă, totul i se părea o farsă de prost gust, un fel de operetă jucată pe o scenă din Balcani. Nu-i fusese nici o clipă teamă, dar ceva îl uimise. Unde era prestigiul armatei germane ? Să ți se întîmple una ca asta, unde ? În Franța ar mai fi mers sau în Italia, dar aici ? Lucrurile aveau să se afle, toate aceste anecdote care încep să circule nu fac bine unei reputații. Prea îi crezuse pe români niște oameni de doi bani. Și iată-l pe el, ditamai maior în SS, omul care virise groaza în organizațiile clandestine din Polonia, coborînd dintr-un vagon păduchios de tren, ca o persoană oarecare, în schimbul a doi adolescenți pe care-i zărise în treacăt, și asta numai pentru că o curiozitate ciudată îl făcuse să nu se înfrineze. Niște lucrători probabil, ăștia

erau comuniștii despre care auzise din comunicații? Lamentabilă situație.

— Cum vă simțiți? întrebuse protocolar și prudent Mizdrache.

— Bine, bine...

Maiorul îi făcu semn lui Kurt să dea drumul mașinii. În jur nu se afla nimeni, era mai bine, nici un om de la Ambasadă, nici un gestapovist, numai femeia asta, Gerda, și tipul nesuferit de lângă ea, șifonat și el, dar parcă satisfăcut secret de ceea ce pățise.

— Sper că nu v-au bruscăt.

— Nu! răspunse maiorul plictisit.

— Ne puteți da o relație, ceva despre operația propriu-zisă?

— Nu ați vorbit cu șoferul meu?

— Evident, el a povestit atacul de la Snagov-sat, la barieră, dar și-a pierdut cunoștința, și în afară de semnalmente a doi șoferi de pe un camion cu petrol nu mai știe nimic. Poate dumneavoastră.

— Doi tipi înarmați m-au drogat. Cloroform. M-am trezit într-o casă oarecare, fără nimic caracteristic. Am discutat în germană cu un domn în vîrstă, îmbrăcat corect în haine gri, care mi-a luat și servieta cu acte, cerîndu-mi voie să și-o însușească. Actele care conțineau date secrete cred că nu vor mai putea fi recuperate. Tipul mi-a declarat că a învățat germana la Cernăuți și la *Evangelische Schule*...

— E interesant, voi reține toate acestea. La aducerea dumneavoastră în gară ați reținut cumva traseul?

— Nu cunosc orașul și chiar dacă l-aș fi cunoscut nu puteam vedea nimic. Am fost legat la ochi cu o bucată de stofă neagră. Știu că am locuit la etajul I, am coborît niște scări. O curte lungă, o poartă care scîrția, pavaj prost, piatră de râu...

— Probabil undeva la periferie... Nu ați reținut ora, la cît v-au transportat spre gară? Era seară sau ziuă?

— Cred că în jurul orei 19,30...

Mizdrache tresări.

— Vreți să spuneți că nu v-au transportat de două ori?

— Exact. O singură dată...

— E bine de știut... Pentru că noi am încercat să vă recuperăm la orele 17 în alt loc, dar erau în alertă, ne-au telefonat. Încă ceva, vă rog să nu vă supărați că vă întreb atâtea lucruri, dar aş vrea să vi-i ofer la rîndul meu pentru a-i interoga dumneavoastră și Gestapoul dacă am putea pune mîna pe ei... Ați reținut chipul vreunuia dintre ei ? În afară de persoana în vîrstă care a discutat cu dumneavoastră ?

Braun se gîndi puțin. Era obosit, cuvintele celuiilalt, ușoara spaimă din ochii Gerdei îl umileau.

— Cred că au fost patru paznici. Tineri, nu i-am văzut prea bine. Fețe obișnuite, îmbrăcați modest. Unul era mai scund. I-am reținut și numele, Goliath îi spuneau, poate era un pseudonim, sau o aluzie la statura lui mică...

— Goliath, deci, iată un indiciu. N-ați reținut nici un alt nume ?

— Nu.

— Nici vreo caracteristică sau o defecțiune fizică ?

— Nu, nimic din toate acestea. Păreau niște tipi șterși, fără personalitate. De altfel, nu-i vedeam decît un minut, cît îmi aduceau mîncarea. Nu erau nici prea vorbăreți.

Mizdrache făcu socoteala cît durase detenția maiorului. Cinci zile...

Mai întrebă ceva :

— Au schimbat domiciliul în care vă reținuseră ?

— Nu.

— Deci, v-ați trezit, de la Snagov, direct într-o odaie necunoscută.

— Exact. Mai aveți întrebări ?

— Nu, domnule maior. Sînt numai dezolat de cele ce vi s-au întîmplat. În ce mă privește, privind serios chestiunea, cred că noi, cei din poliție, ar trebui să ne dăm demisiile.

Atunci se auzi pentru prima oară glasul secretarei maiorului, care tăcuse :

— Dar de ce să vă dați demisiile ? Mîine seară sper că domnul von Braun va avea plăcerea să vă revadă la Ambasadă.

— La Ambasadă ?

— Da, la Ambasadă. Veți primi un înalt ordin german. Mizdrache avea umor, dar nemțoaica asta sărea peste căl.

— Glumiți, doamnă. De ce m-ar decora Marele Reich tocmai acum ?

— Cum pentru ce ? Pentru distrugerea postului clandestin de radio *Muntenia*. Așadar, mâine seară la orele 20, la Ambasadă, vă așteptăm. Azi am primit telegrama de la Berlin. Vine cineva de acolo, va fi o mică recepție. Sper că șeful meu se va simți foarte bine și va participa... Poate vine și domnul Killinger...

— Mizdrache îi sărută mîna și înțelege că trebuia să coboare, pentru a-i lăsa singuri pe cei doi.

— Așadar, domnule major, exprimîndu-mi încă o dată plăcerea de a vă fi revăzut după o asemenea neplăcută întîmplare, nu-mi rămîne decît să aștept ziua de mîine.

Cobori, după ce Gerda îi spusese lui Kurt să-l lase undeva pe un trotuar, după care mîrii de uîl singur :

— Aștia joacă și mai tare ! Sufocant !

Colonelul privi trenul care se îndepărta. Cei doi se aflau lîngă el. Își strînseseră mîinile bărbătește, fără multe cuvînte. Motocicleta cu ataș aștepta alături.

— Bine ați venit de pe lumea cealaltă, le spusese. Cum a fost ?

— Mersi, prost, răspunsese Mardare, care era mai al dracului la gură.

— V-au bătut bine ?

— Puțin, cu grijă, făcu și Amariei, acru. Nu au avut vreme. De fapt, se grăbeau să dea un exemplu.

— Suiți în ataș !

Se urcară. Noaptea de iarnă avea o moliciune neașteptată. Nu era frîg.

— V-a fost frică ? mai întrebă Colonelul.

— Da. Nici nu se putea altfel. A scăpăt careva ?

— Nu v-au spus ?

— Pe Fusulan l-am văzut căzînd lîngă mine, zise Amariei. L-au lovit în stomac, a căzut în genunchi și asta a fost tot...

— A murit și Gheorghe Gheorghe, zise Colonelul.

— Știam că a mai fost unul. Ceilalți ? întrebă Mardare.

— Nu știm nimic; nu au dat nici un semn pînă acum. Mai așteptăm. I-ați văzut fugind ?

— Da; ei au apucat marginea rampei, au tras din mers și au ajuns la acoperiș, pe acolo au scăpat, au sărit într-o curte care dădea spre un cîmp, probabil...

— Pot fi răniți, ascunși ?

— Cine știe ? Încotro mergem ? întrebă iar Amariei.

Le dăduseră cîte o șubă mare de oaie și șepci de cefe-
ti, ca să le acopere hainele.

— Într-un sat pe aici, pe aproape, dacă oi mai nimeri pe întinericul ăsta.

Să zăreau într-adevăr cîteva luminițe sărace la geamurile acoperite cu țoale care lăsau să scape pe margini puțina strălucire a lămpilor.

— O lună nu vă mișcați. După asta o să vină cineva să vă aducă iar în București. Probabil că umblă după voi. E careva rănit ?

— Nu; eu am avut o mică zgîrietură, dar la anchetă mi-a trecut, rîse Amariei.

— Și ce-o să facem atîta vreme degeaba ?

— Dormiți, retează net Colonelul. E vremea să mai stați degeaba.

— Asta-i bună, mîrîi unul dintre ei. Și cam cîte zile credeți că mai aveam pînă ne trimiteau în Valea Pier-sicilor ?

— Putea să treacă și o lună.

— Bine ne-ar mai fi stat cu pătrunjelul în gură ! făcu Mardare, hitru.

— Glumiți, glumiți, dar nu-i de glumă, probabil că au turbat acum...

— Le trece.

Ajunseseră. Ulițele erau pline de noroi. Vehiculul aluneca, roțile scăpau cînd într-o parte, cînd în alta. Colonelul înjura de mama focului. Se auziră niște chiote de la o circiumă.

— La ăștia ce le pasă ! zise mîniat Amariei.

— Când s-or înscrie și ei în U.T.C., atunci să le ți-neți socotcala, le-o reteză Colonelul, și-acuma, gura mică, că n-am chef să știe nimeni că omul la care vă duc are oaspeți.

După un sfert de oră de ocolișuri ajunseseră într-o ogradă mărginașă. Un om cu un felinar îi aștepta la capătul curții.

— Pe aici, pe aici, domnule Colonel.

Străbătură o curte lungă și îngustă. Era un noroi indescriptibil. Mirosea a paie tocate, totul se deslușea vag în conturul slabei lumini a felinarului. Lătrau niște ciini la un vecin îndepărtat.

— E un loc izolat, mai spuse Colonelul. Nu aveți voie să ieșiți decît noaptea, și anume după orele 12, să faceți o scurtă plimbare în jurul casei. O să vă trimit gazete și scrisori, dacă le aveți la cutia noastră poștală, cum nă-am înțeles. Dar, în general, nu e bine să corespondăți cu rudele în săptămînile care urmează. N-ô să fie foc. Ai un radio, nea Ioanê ?

— Unu cu galenă, zise săteanul.

Era un bărbat uscat, nebărbierit, cît îi arătase chipul lumina săracă a felinarului. Umbla cocoșat, suferea de un reumatism la șira spinării.

— Bun și ăla, mai auzim cîte ceva, zise Mardare.

— De mîncare ce le dai ?

— Am tăiat porcul de Crăciun, am podul plin, că doar dumneavoastră mi-ați dat banii pentru el. Nu m-ating de ce-i al...

Vrusese să zică *al partidului*, dar se opri.

— Ar mai fi așa, o puicuță acolo, o mămăligă, o ciorbă de fasole, ne descurcăm noi, că dinșii n-or fi boieri, ci oameni de-ai noștri, sărmani...

Urcară cîteva trepte de lemn pe un ceardac plin de funii de ceapă, ardei și usturoi. Gazda deschise o ușă care scîrțîi greu.

— Asta-i odaia din față, focul vine de dincolo, să n-aveți grijă, nu trebuie să umblați după coceni ori lemne. La mine nu vine nimeni, că lumea mă știe de ursuz ce sînt, muierca e surdă, mută, nu vorbește, a dat și o găl-bează în ochii ei, nu vede. Tamaz bine, rîsesse țăranul de unul singur. Pofțiți, pofțiți...

Pusc felinarul pe masă, aprinse o lampă și noii sosiți văzură patul tare, acoperit cu o cergă roșie și tablourile din pereții coșcoviți : o nuntă, cu mireasă, ginere, naș și nașă, cu făclii de cununie. Se așezară pe scaune, bătrînul se lăsă pe o ladă și-i privi :

— Oliu, ce tineri sînt, domn' Colonel. Și de ce fug ei de lume ?

— Au păcate grele, spuse cel întrebant. Lasă-ne puțin singuri, că pe urmă trebuie să plec...

Gazda îi părăsi.

— Nu v-am întebat : ce s-a întimplat cu postul de radio ?

— Detonatorul nu a funcționat cum trebuie, spuse Amariei. S-a stricat ceva, l-au capturat aproape intact.

— Nu-i o pradă cine știe ce, dar, oricum, se pot trage niște concluzii. La interogatoriu ce ați mărturisit ?

— Ceea ce știam, adică foarte puțin. Nume nu am dat, am spus că nu ne cunoaștem decît noi doi, restul făcea alte lucruri.

— Și s-au mulțumit cu atît ?

Mardare ridică privirile lui verzi, avea niște ochi care se abureau, cum îi spunea logodnica lui cîteodată.

— Doar nu ne suspectați...

— Nu vă suspectez, vreau să știu ce vi s-a întimplat, asta e tot. Chiar dintr-o astfel de înfringere se poate învăța cîte ceva. Te supără ?

— Nu...

— Atunci, la revedere, plec, o să comunicăm printr-un curier. O să se recomande : Grădișteanu. Grădișteanu de la Grivița. El o să v-aducă bani și comunicările pe care le face Centrala. Presă și celelalte, de altfel, uite, vă las ceva mărunțiș pentru orice eventualitate, și noile voastre acte. Tu, îi spuse lui Amariei, te numești Nicolae Rușinaru, și tu, Mardare, Ozun Gheorghe de la Scheii Brașovului, sînteți rude cu gazda. Numele lui este Ghiță Cristofor, agricultor. Ați venit aici pentru că unul din voi e în concediu de la întreprinderea IAR, actele le găsiți în buletin, iar tu, Amariei, suferi de plămîni... E în regulă, nu ?

— În regulă.

Își strinseră miinile și Colonelul plecă. La poartă, condus de bătrînul Cristofor, îl mai rugă pe acesta, glumind ca între bărbați :

— Și ai grijă de ei, că sînt tineri, să nu se încurce cu vreo fătucă dup-aci, că asta nu prinde bine la nimeni.

Tăranul rise tare, bătîndu-se cu palmele pe coapse, cum făcea cînd se simțea bine dispus.

— De, că ăștia și-or ales altă meserie : vor să schimbe lumea și nu prea au vreme de altceva !

Marile saloane ale Ambasadei Germaniei din Calea Victoriei arătau că în zilele bune de sărbătoare. Dincolo de lungile perdele negre de camuflaj luceau candelabrele de cristal de Murano și lampadarele bine lustruite. Chelneri tăcuți serveau gustări în lunga sală de mese. Se făcuse și un bufet rece alături, dar toată lumea prefera serviciul în picibare, adușul sandvișurilor și paharele de șampanie de la grup la grup. Smochinguri negre, uniforme românești, rochii lungi argintii, militari și civili germani care o mai rupeau pe românește, cîțiva miniștri care vorbeau franceza ori germana cu destulă ușurință, cîteva personalități ale vieții culturale, actori și muzicieni, un celebru sculptor care vorbea cam tare, ca să fie auzit, poate și pentru că era ușor grizat, multe femei elegante puse pe ochit cîte un domn cu influență, măcar șef de cabinet dacă nu altceva. Baronul Killinger se scuzase că nu poate veni ; sosise în schimb un colonel, Müller, direct de la Berlin, cu o servietă plină de ordine și decrete. Secretarul baronului, plastron, frac și un obraz răs sîngețos, bătu ușor din palme ca să potolească rumoarea și privi uniforme generalilor aflați în fața sa, și ei plini de decorații germane.

— Doamnelor și domnilor, începă într-o românească destul de bună, am plăcerea să vă exprim cele mai bune urări ale Führerului cu prilejul ceremoniei noastre în numele trimisului său extraordinar, colonelul Müller...

Se auziră ușoare aplauze, vătuite de mănușile de piele și catifea.

— Cu acest prilej, marele nostru conducător vă urează sănătate și dorește ca la victoria finală să fim cu toții, laolaltă, ca să sărbătorim acest măreț triumf. Profit de prilej pentru a omagia pe distinsul dumneavoastră conducător, Mareșalul Antonescu, căruia îi dorim de asemenea multă sănătate și succese în activitatea sa statală atât de prețioasă, iar dumneavoastră vă adresez în numele meu și al celor pe care-i reprezintă cele mai bune urări.

Aplauzele îl întrerupseră iar pentru câteva secunde.

„Ce lume“, gîndea Mizdrache, privind-și ministrul, care lăsase tava cu icre și încremenise cu paharul de șampanie în mînă. „Mîine omul meu o să aibă o indigestie de n-o să se vadă, exagerează, domnule, exagerează. Unde-i Ciripoi să vadă ce mese dau ăștia, să se șteargă cu șervetul, ca mitocanii, pe mîini și să-l arunce peste icrele negre...“

— Îmi permiteți acum să citesc lista celor decorați cu prilejul micii sărbători camaraderesti...

Gerda și von Braun se apropiară de el prin mulțime. Secretara maiorului era îmbrăcată într-o superbă rochie albă cu trenă, o centură argintie îi înconjura mijlocul puternic de femeie care făcuse echitație. Pășea absentă printre musafirii Ambasadei și saluta rece în dreapta și-n stînga. Braun, palid, slăbit puțin, cu o privire care te îngheța, saluta la rîndul lui pe cei din jur. Cei mai mulți aflaseră ce pățise, dar arătau multă nepăsare.

— Ei ? întrebă Gerda, ajungînd lîngă Inspector.

Mirosea bine a parfum, ceva ce nu se găsea în București, și le-ar fi trebuit și amicelor sale...

— Este o ceremonie impresionantă, spuse Mizdrache, sărutîndu-i mîna. Vă mulțumesc că dumneavoastră și cu domnul von Braun v-ați gîndit la mine și că m-ați propus pentru decorare. Asta îmi va ajuta mult, am și eu superiori țifnoși... (Era să zică : „Îl am pe găgăuță ăsta de ministru, plin de icre negre și de ifose, dar pe cîți nu-i am pe cap, mă storc ca pe o lămîie, o decorație face mult la casa omului“, dar se stăpîni și își înghiți vorba.)

Von Braun îl luase de braț și-i zîmbea cu o amabilitate acră :

— Ei, parcă e ceva mai bine aici, nu într-o odaie necunoscută, cu două arme îndreptate spre tine, zise în germană.

— Doamne, ferește-ne, glumi Mizdrache.

Se citise lista de nume pînă la jumătate. Secretarul Ambasadei prezenta cu o înclinare a capului colonelului Müller pe ceidecorați ; ofițeri germani, ofițeri români și persoane civile. Veni și rîndul lui Mizdrache. Inspectorulșef se prezenta bine, avea un mers elastic, părea destul de degajat, pe chipul lui se citea și puțină ironie, pentru că încă nu uitase întîmplările ultimelor zile. „Ciudată mai e și viața asta ! Multe isprăvi am mai făcut și eu, dar nimeni nu m-a băgat în seamă, e drept că m-au mai avansat, mi-au dat niște tinichele, dar ca să primești o înaltă distincție germană taman cînd ți-au furat omul cel mai prețios de lîngă tine, este o chestiune, domnule, cine a zis : «n-ai baftă, degeaba te omori», mare vorbă a zis.“

Colonelul Müller avea o față ca pergamentul, nu i se clintea un mușchi pe obraz, părea că trece cu privirile prin el. Era nervos și îndemînat. Totul trăda în operația decorării o veche ocupație. Mizdrache asudase, era cald, abia aștepta să dea pe gît un pahar rece de șampanie frapată bine, cum știa aștia s-o frapeze, după aia să meargă la Jo-Jo, s-o mai întrebe de sănătate. Mulțumi celui din față sa printr-o înclinare a capului, îi strînse mîna, luă etui-ul de catifea în care se găsea decretul de decorare cu stînga și se retrase în mijlocul mulțimii de oameni care-l absorbi.

Von Braun îl întîmpină ca să-l felicite încă o dată, strîngîndu-i mîna cu o energie suspectă :

— Domnule Mizdrache, te felicit, te felicit, fără dumneata poate nu mi se oferea acest prilej fericit de a-ți strînge mîna.

Avea un zîmbet crispat. Gerda știa la ce se gîndește acum, la situația fără ieșire în care se aflase și de care probabil că acuza pe toată lumea.

„Porcii aștia, monologă Braun în gînd, puteam să fiu mort și lor puțin le păsa, s-ar fi făcut un mic scandal și

cu asta, gata. Nu există nici un fel de siguranță nici aici, nici în altă parte. Toți ne urăsc, toți vor să scape de noi și nu ne mai învățăm minte că trebuie de la început o mină tare, teroarea este singura metodă de a învia bătrînul cadavru care se numește Europa, cu masonii ei, cu toți trădătorii ăștia. Porci, porci, asta sînt cu toții, uită-te la Inspector, ce minte poate să aibă ? Ce idei pot să treacă prin capul lui de animal inferior ?“

Dar dacă maiorul ar fi putut să citească gîndurile interlocutorului său, ar fi auzit și el o revărsare de invective nu mai puțin neplăcute.

„Uită-te la nemțotei, Mizdrache, grași, nădușiți, plini de cîrnați și de bere, cu ăștia or să ne ia dracii pe toți, cu ei de gît vom ajunge la judecata de apoi, mama lor cu cine i-a adus aici, că nu mai scăpăm de ei...”

Și, cu un surîs încîntător, o luă pe Gerda de lîngă von Braun și-i șopti confidențial :

— Frau Gerda, profit de împrejurarea asta ca să vă invit la dans în salonul alăturat.

Ceremonia decorărilor se încheiase și prin perdelele date deoparte de un valet se auziră primele acorduri ale unui vals leșinat.

De fapt, totul fusese îngrozitor, dacă se gîndea bine. Întii senzația că vagonul în care te afli s-a desprins de restul trenului, căderea ancorei de fontă care zdrăngănea pe rambleu, apoi încetinirea diabolică, scîrîiitul de osii, intrarea celorlalți doi în vagonul unde se aflau ei și strigătul lui Gheorghe Gheorghe :

— Dacă vă interesează, ne-au încercuit, ne dirijează spre o rampă. Ce facem ?

Marcel Petrișor privise prin mica fereastră a vagonului. Totul era perfect aranjat. De la 60 la oră, vagonul rula cu 40. Lovi cu patul automatului podeaua de lemn. Rezistă.

— Căutați o rangă, ceva, cu care să spargem scîndurile. Virgil Horumba scotoci prin vagon. Găsi un tîrnăcop uitat de cine știe cine acolo. Podeaua rezista.

— Ce vrei să faci ? întrebă Fusulan.

— Să cobor...

— Pe unde ?

— Prin podea...

Cel mai calm era Amariei, care strîngea postul, trăgînd antena înăuntru, ajutat de Sandu Mardare.

— Acum totuna este, calm, băieți, calm...

Marcel Petrișor reușise să scoată o scîndură, celelalte cedară după citeva minute. Se făcuse un loc bunice.

— Aruncați postul în aer, porunci Gheorghe Gheorghe.

Fusulan căută detonatorul, îi potrivea sîrmușele, nu mergea ceva. Probabil că cilindrul de trotil se umezise.

Acum, cînd își aducea aminte de toate aceste amănunte, Marcel Petrișor își spunea că mai bine l-ar fi aruncat pe calea ferată, poate l-ar fi găsit vreun om de-al lor și ar fi ascuns cele două gcamantane. De fapt numai blocul

cu acumulatori trebuia distrus, restul nu făcea prea multe parale. Vagonul rula acum cu 25 km la oră.

— Care-i dà drumul în jos ? întrebasese Horumba.

Nu răspunsese nimeni. Vru să încerce Fusulan. Nu încăpea prin scindurile smulse. Îl amețea și privirea rambleului care aluneca sub ei.

Amariei încercă și el, dar se întoarse spre ceilalți.

— Mai bine ne blocăm în vagon și tragem cât putem, altă scăpare nu e...

— Eu încerc, spuse Marcel Petrișor. Virgile, sări ?

— Săr...

— Bine. Ce facem cu postul ?

— Nu merge detonatorul, mai zisese, enervat. Fusulan.

— Mai încearcă !

Marcel Petrișor își luase automatul și se lăsase în jos. Contactul cu rambleul nu fu din cele mai plăcute.

— Dar voi ce faceți ?

— Vă acoperim, le mai strigase Horumba celorlalți. Venim din urmă spre rampă.

Într-o secundă dispăruse sub vagon.

Cei rămași înăuntru auziră megafoanele lui Ciripoi care striga printr-o porta voce :

— Predați-vă ! Nu mai aveți nici o scăpare ! Predați-vă, nu opuneți rezistență ! Nu opuneți rezistență !

— O să vedeți voi predare, mîriise Gheorghe Gheorghe. Băieți, măcar să le arătăm cum se trage cu o armă automată.

Vagonul încetinise de tot, pătrunsese pe o rampă circulară și cînd ajunsese în mijlocul ei, se auziră tampoanele ciocnindu-se ușor.

— Calculat la milimetru, spuse Mardare.

În minutul următor, rampa începu să se învîrtească. Din ce în ce mai puternic. Asta era un lucru neprevăzut pentru cei dinlăuntru.

— Vor să ne amețească, la pămînt, pe podele, măriți spărtura ! ceru Mardare. Repede, vagonul ne acoperă bine. Ei se așteaptă să deschidem ușa plumbuită. Trageți din mers cînd ieșiți de sub roate...

Rotirea turbată a vagonului îl culca la pământ, dar Fusulan reuși să mărească gaura cu furia disperării, smulgînd încă două șipci din podele.

— Acum ne odihnim puțin, toată lumea stă culcată pînă se oprește morișca asta, mai spuse Gheorghe Gheorghe. Pregătiți-vă armele și încărcătoarele...

Trecură cinci minute lungi și înspăimîntătoare. De undeva, din dreapta vagonului, se auziră primele împușcături. Mardare se agăță de mica fereastră și privi afară. Marcel Petrișor și cu Horumba trăgeau de pe acoperișul Depoului.

— Acum, băieți, vor crede că am părăsit vagonul.

Se aruncară unul după altul prin spărtura din podea, lovindu-se de pietrișul plin de petrol. Armele scoteau scintei, izbite de șinele de fier. Vagonul încă se învîrtea lent pe rampa mișcătoare. Stătură lipiți unul lângă altul cîteva clipe, ca să se orienteze. Oamenii lui Ciripoi trăgeau spre acoperișul Depoului. Gheorghe Gheorghe văzu primul agent trăsnet de focurile automatelor celor doi, un bărbat vinjos care se ridicase în picioare ca să tragă mai bine, dar oferise astfel o țintă vie, căzu și al doilea în stînga, luat din aceeași mișcare a pistolului automat.

— Acuma trageți, băieți, strigă Mardare și arma lui începu să răpăie.

Surprinși, oamenii comisarului trebuiră să facă față la două focuri în același timp. Era momentul să părăsească rampa. Fusulan fu secerat din aer cînd vru să sară peste marginea mișcătoare. Îl culcaseră ca pe un snop. Furios, Gheorghe Gheorghe îl trimisese pe lumea ailaltă pe ochitor cu o salvă scurtă, pe urmă se adăposti în șanțul plin de zăpadă și apă de alături. Se risipiră cit mai departe unul de altul. Mardare trăgea orbește, ținîndu-i pe agenți culcați la pământ. Cînd termină primul încărcător își dădu seama că făcuse prea multă risipă de muniție și se potoli. De deasupra Depoului, cei doi, Marcel Petrișor și Virgil Horumba, le făceau semne să caute un culoar spre intrarea de sub ei. Cel care se încumetă primul fu Gheorghe Gheorghe. Peste un minut era culcat la pământ, cu gîtul retezat de un snop de gloanțe. Amariei își dădu primul seama că lupta era pierdută. Lui Sandu Mardare i se blocase pistolul și înjura de mama focului. Rămă-

seseră patru împotriva a cel puțin douăzeci și cinci de inși. Megafonul nu înceta să-i someze, răstit, asurzitor, vocea lui Ciripoi umplea aerul de o minie nestăpînită :

— Predați-vă ! Nu opuneți rezistență, nu opuneți rezistență !

„Ne vor vii“, gîndise Mardare și înjurase iar blestemata de armă care se blocase.

— Ce facem ? îl întrebă pe Amariei.

Acesta mai trase de cîteva ori, cu economie. Mai avea două încărcătoare mari și late, cu astea se putea rezista cel puțin un sfert de ceas. Pe cei de pe acoperiș îi vinau acum prin focuri răzlețe, trase dintr-o clădire vecină. În scurt timp, Marcel Petrișor și Horumba trebuiră să coboare pe o scară metalică de incendiu și să părăsească incinta Depoului. Urmară cîteva salve trase continuu și cei doi nu mai știură nimic despre ei. „Probabil că i-au făcut chisăliță...“

— Ei ? întrebă Mardare.

— Cred că e cazul să ne predăm, nu arc nici un rost să mai rezistăm.

Vocea comisarului se auzea insistentă :

— Predați-vă ! Nu opuneți rezistență ! Nu opuneți rezistență !

Se mai traseră cîteva focuri spre ieșirea din Depou și se așternu tăcerea. Or fi scăpat cei doi ? Erau cumva morți ? Tăcere, o lungă și pustiitoare tăcere. Dincolo de șanțul în care se adăpostiseră nu se zărea nimeni. Îi așteptau ca pe iepuri. Trebuiau să aleagă : să fugă drept înainte spre intrarea Depoului și să riște să fie culcați la pămînt, sau să fie loviți în spate, pentru că mișcări suspecte se simțeau în dosul vagoanelor și locomotivelor care intraseră la rampa de reparații.

Furios, Amariei se hotărî :

— Haide să ieșim !

Mardare își rupse buzele cu dinții. Mai putea să tragă încă, mai putea trimite doi-trei pe lumea cealaltă, dar prea era inegală lupta.

— Crezi că mai avem vreo scăpare ?

— Cine știe ? O să urmeze, oricum, ceva foarte neplăcut.

Se mișcă în același timp și aruncă armele, ridicând mâinile. Aceste clipe aveau să rămână, pentru amîndoi, cele mai triste amintiri. O rușine deznădăjduită, crîncenă, le urca singele în obraji. Era îngrozitor să mergi spre adversar cu mâinile ridicate deasupra capului, era ceva mai rău decît moartea însăși. Amariei scui-pase cu obidă :

— Paștele mă-sii de treabă, mai bine îmi zburam creierii !

— Nu o face pe muierea ! zisese Mardare. Acum că ne-am hotărît să ne predăm, asta e situația.

Cu zece minute înainte, în timp ce coborau pe scara metalică de incendii, Marcel Petrișor, rănit la umăr de un glonte răzleț, îi spusese lui Virgil Horumba :

— Ia-o înainte, nu trage decît dacă ne întîmpină un foc, probabil ne cred încă pe acoperiș. Văd o poartă metalică și un depozit de materiale. Pe acolo e scăparea...

Priviseră o secundă spatele Depoului plin de zăpadă murdară, terciuită și drumul de cărămizi care ducea spre o rampă cu patru trepte ; de acolo, cu un salt ar fi fost în depozitul de mărfuri. Dincolo de ușa aceea, Maica Domnului, ciocul și norocul...

Horumba sări primul.

— Acopere-mă ! mai strigase spre cel din spatele său.

Ce-l izbise încă de la căderea lor din vagon pe rambleu era fularul pe care-l purta însoțitorul său. Asta era ca nuca în perete în timpul unei bătălii. Uitase în același minut să-i spună să-l lepede, și-acum iar îl observase la gîtul lui. Horumba trecuse peste lespezile curții în goană, aplecat, cu pistolul automat în stînga și încărcătoarele în dreapta. De undeva se trase mult deasupra lui : șase focuri în șir, rapide, scurte, lovind pereții magaziei de mărfuri. Acum Horumba îi făcea lui acoperirea. Un semn cu brațul :

— Dă-i drumul !

Sări și el și începu să fugă. Rana de la umăr îl stingherea, dar nu mai ținu seama de nimic. Zăpada terciuită și alunecoasă îi încetinea pașii. Reuși să sară peste cele patru trepte chiar în momentul când se auziră iar focuri răzlețe. Ciudat, gloanțele nu veneau spre el, era numai zgomotul repercutat de zidurile vechi. Poate că trăgeau în ceilalți.

— Acum, încotro ? întrebă.

— Drept înainte e o ușă metalică.

— Perfect, dă-i tu drumul, cât se poate de repede.

Horumba izbucni drept înainte, Marcel Petrișor îi văzu silueta subțire în lumina zilei de iarnă care lua sfârșit. Și iar fularul acela care semnaliza parcă de departe ținta pe care o oferea însoțitorul său. Se traseră câteva focuri repetate și din nou nu se auzi izbirea gloanțelor în pereții din jur.

„Aștia se joacă cu noi, îi trecu prin minte lui Marcel Petrișor. Ne așteaptă la cotitură, asta fac...” Se repezi și el înainte cu violență, ca un sprinter într-o cursă de 100 metri plat. Afară, altă scară ! Horumba îi făcea semne dintr-un autocamion plin de scînduri. În două secunde fu deasupra și se culcă lângă celălalt.

— La țanc a picat ăsta aici. Crezi că ne-au văzut ?

— O să ne dăm seama imediat.

Apăruse un șofer care părea a nu ști ce marfă încărcase deasupra.

— Curată baftă ! zisese cam neîncrezător Marcel Petrișor.

Se auzea motorul care se încălzea greu.

Atunci Horumba îi văzuse umărul scurtei străpuns de un glonte.

— Te-au atins ?

— Ușor...

— Să fac ceva ?

— Acum nu...

Haina de balon, îmblănită, a lui Marcel Petrișor ascundea deocamdată singele pe care acesta îl simțea scurgându-se de-a lungul brațului stîng. Nu erau încă salvați. Se mirau numai de tăcerea urmăritorilor și de tăcerea de dincolo de zidurile Depoului. Probabil că pe ceilalți i-au terminat. „Mai bine plecăm și-i lăsam, nu mai riscam

atit“, îi trecu prin minte un gând laş, pe urmă simţi că se înfurie pe el însuşi. Dacă şi Horumba gîndea aşa, ar fi fost ruşinos.

— Nu vrei să ne întoarcem ? întrebăse celălalt. Parcă sînt un dezertor, zisese, ca şi cînd i-ar fi ghicit gîndurile.

— Crezi că mai e ceva de făcut ?

— Nu, nu mai e nimic de făcut, sînt mulţi şi stau liniştiţi pe locurile lor. Nu i-ai văzut de sus ? Sînt treizeci, poate mai mulţi, nu mai era nici o scăpare.

Autocamionul încărcat cu scînduri se pusese în mişcare. Umbla încet pe drumul plin de gropi.

— Mai bine ne-ar curăţa şi pe noi, acum. Nu pot să rabd toate astea.

Marcel Petrişor plîngea înăbuşit. Obrazul îi era inundat de lacrimi. Ce trist să pleci de aici cînd încă mai ai de tras cîteva gloanţe ! Aruncă pistolul automat într-o grămadă de zăpadă murdară care abia se mai zărea în lumina puţină. Celălalt îl imită, trăgînd cu urechea spre Depoul de unde nu se mai auzea nici un fel de foc. Drumul ăsta părea mai degrabă o tristă înmormîntare.

— Poţi să-mi spui ce se va întîmpla de aici înainte ?

Horumba se aruncase cu faţa în sus şi privea cerul întunecat, negru, din care începuse să scape un fel de fulguală bezmetică. Nu le era frig, nu simţeau curentul teribil al maşinii care începuse să alerge pe o şosea bună.

— Dracu ştie. Încotro merge ăsta ?

Şoseaua părea pustie. Numai luminile albastre ale farurilor mai aruncau dîre mici, înainte.

— De unde ni s-o fi tras ?

— Au aparate gonio ; ne-au filat şi ne-au luat ca din pală...

— Nu crezi că a fost vorba de vreo cîntare, ceva ?

— Nu cred.

Mult în spatele lor mergea un fel de rablă, aducînd a taxi sau a maşină particulară, dar asta nu le mai spunea nimic, se ţinea la o distanţă bună, rămînea cînd în urmă, cînd se apropia uşor de autocamion.

— Crezi că au murit ?

— Cine ? întrebă Marcel Petrişor.

— Ceilalţi...

— Cine știe ? A fost o luptă inegală, timpită, după mine. Nu așa se face un război.

— Dar cum ?

— Cine știe cum ? Noi sîntem niște nenorociți de luptători de doi bani. Nici măcar postul ăla nu am reușit să-l aruncăm în aer, sau or fi reușit ceilalți după ce am părăsit noi vagonul ? !

Horumba nu-i răspunse. Le treceau la amîndoi mii de gînduri prin cap, nu puteau lega nimic, nu se închea nimic. Un sentiment penibil de neputință și de ură îi făcea furioși pe ei înșiși și pe un nevinovat necunoscut. În mod normal, Colonelul trebuia să-i urmeze, să apară măcar cîteva clipe în scurtele momente de luptă, dar probabil că nici el nu bănuise ce se va întîmpla și cînd voise să intervină era prea tîrziu, cu mult prea tîrziu.

Peste un ceas și jumătate se treziră la aeroportul Băneasa, părea incredibil, dar așa era.

— Cred că e momentul să coborîm, dacă nu vrem să ajungem într-un beci, zisese Horumba. Te mai doare umărul ?

— Al dracului. Mi-a amorțit, sînt și puțin amețit. Cred că am pierdut puțin sînge...

— Ai pierdut destul. Încotro o luăm ? Ai vreo adresă, ceva ?

— Să mă gîndesc...

Săriră pe rînd din autocamionul plin cu scînduri. Erau înțepenți de frig, dar nu-și dăduseră seama.

— Dacă nu facem cîte o pneumonie, înseamnă că sîntem născuți duminica, zisese Marcel Petrișor. Crezi că putem să ne urcăm într-un tramvai, așa cum arătăm ?

Celălalt îl măsură curios. Era întuneric, pe aici, pe lîngă aeroport, nu existau tramvaie. Trebuiau să ajungă undeva la capul lui 3 și de acolo vor vedea ce-or să mai facă. Pe lîngă ei trecu o mașină de piață, obosită parcă, abia mai tirîndu-și caroseria veche.

— Aștia-și dau duhul pînă la Sfîntul Gheorghe, glumi Horumba, cu ultimele resurse de bună dispoziție pe care le mai avea.

Îi era foame, îi era frig, ar fi băut ceva tare, un alcool de 50 de grade, ar fi dat de pămînt cu totul. Nu-i plăceau înfrîngerile, dar asta era situația.

O luară pe jos prin uşoara ninsoare care se stîrnisese. Aeroportul abia se distingea în întunericul dens, umed. Treceau autocamioane şi limuzine, totul părea atît de normal în această zi oarecare a altora şi ei trecuseră pe lîngă moarte şi încă atît de aproape.

După un ceas se aflau la podul Izvor, un tramvai îngheţat care părea mai curînd un acvariu umblător adus de la Polul Nord îi lăsase în faţa Teatrului Nicolae Iorga, într-o staţie pustie.

— Ce facem ? întrebă Horumba.

— În asemenea împrejurări, Colonelul ne-a spus să nu folosim adresele vechi.

— Şi-atunci ?

— Din tramvai mă tot gîndesc unde să ne aciuăm. Am, aşa, rude, ar putea să mă primească, dar m-ar şi întreba de unde vin rănit şi cîte alte chestii... Tu cum stai ?

— Prost. O soră, dar are bărbat, copii, prea multă lume, pe Dristorului, 92...

— Nu e bine. Lume multă, vorbărie, întrebări...

— Atunci...

— Să ne mai gîndim.

— Crezi că aici e locul cel mai nimerit ? Trece lumea, se uită la noi. Nu arătăm prea fericiţi.

— Am găsit, spuse celălalt. Unchiu-meu...

— Ce-i cu el ?

— *La Şicul parizian*..

— Ce-i cu *La Şicul parizian*, ai înnebunit ?

— Nu sînt nebun de loc. E un magazin de croitorie foarte bun pentru aşa ceva. Pe Văcăreşti. Stă singur, nu are ucenici, exact ce ne trebuie. Bineînţeles că n-o să-i spunem nimic, deşi el o să ghicească că ne-am amestecat în treburi periculoase, dar îl priveşte.

— Atunci, haide, care-i tramvaiul ? Dar dacă nu ne primeşte ? Dacă i se face frică ?

— Nu e atît de fricos, şi pe urmă îl conving eu.

— Şi celor de la partid cum le dăm o veste ?

— Dispoziţiile sînt clare. Zece zile, nici o mişcare. Dacă ne dăm seama că nu sîntem filaţi, atunci scoatem capul, adică dăm un telefon...

— Cui ?

— Colonelului, deși în astfel de împrejurări, probabil că-și va schimba și el adresa.

— Ai dreptate. Atunci ?

— De încercat, o să încercăm. Am o parolă pentru astfel de împrejurări, dacă răspunde, bine, dacă nu, facem o ultimă încercare la alt telefon. E vorba de un inginer, nu știu cum îl cheamă cu adevărat. Trebuie să întreb doar atât : dacă domnul inginer e acasă și să-i spui și lui că am o comunicare din partea unei mătuși de la Galați, care vine la București peste trei zile... Acesta o să ne dea legătura din nou cu Colonelul, adică un nou număr de telefon. Până atunci însă, nici un fel de mișcare. Știi ce zic eu ? Să luăm un taxi. Ai bani ?

— Am.

— Am și eu. Oprim undeva, mai la mahala, și dacă mai găsim undeva deschis ne luăm ceva de mâncare.

— Păi ziceai că unchiu-tău...

— El n-are de unde să știe că-i vin două guri la masă. Ascultă la mine, îl cunosc bine, eu n-am să cobor, ca să nu mă vadă cineva cu scurta asta găurită (în tramvai, Horumba îl acoperise tot timpul). Cumpără și două sticle de secărică, e cam pilangiu, îi place să tragă la măsea, dacă venim cu mîna goală se mai strîmbă, deși e om cumsecade, dar așa... Ia niște salam, pâine, cașcaval, pentru cîteva zile, să nu zică că sîntem milogi, ține banii ăștia... Și dacă te întreabă de unde venim atît de hărtăniți, îi spui că am fost la o nuntă și s-a îmbătat unul și-a tras cu pușca și m-a rănit din imprudență...

— Basmă, mutu ne crede...

— Haide, dă-i bătaie, vezi unde găsim un taxi.

Atelierul *La Sicul parizian* se afla pe Văcărești, colț cu strada Durostor, o prăvălie janghinoasă, lăsată parcă pe o parte, cu fațada mîncată de igrasie și cu o firmă șuie care nu avea nimic din farmecul parizian anunțat. De cînd cu războiul, nici un proprietar nu-și mai repara imobilul din pricina amenințării continue cu bombardamentele și cine mai știa la urma urmelor ce se va mai întîmpla azi, mîine,

poimfine ? Era nouă și jumătate seara. Cartierul, greu încercat în ultimii ani, părea pustiu la ora asta. Mici lămpi electrice camuflate cu albastru lăsau pe trotuarele sparte o lumină săracă. Cîteva magazine igrasioase și ele susțineau prăvălia unchiului lui Marcel Petrișor, o băcănie cu obloane trase, un fel de papetărie cu hîrtii mîncate de soare în vitrină și vizavi o mică bodegă plină de bărbați ale căror siluete abia se ghiceau de afară prin geamurile asudate. Horumba, cu pachetele la subsuoară, plătise șoferul care-i lăsase la vreo 200 de metri mai sus pe o altă stradă, precauțiune elementară a lui Marcel Petrișor, și se uita în jur. Stătura cîteva minute pe trotuar și priviră în urma lor : nu era nimeni. Trecu numai un taxi hodorogit cu un mers hurducăit care opri undeva mai sus, dar nu-i dădură atenție..

— Pe unde intrăm ? întrebă Horumba.

— Dracu știe. Avea aici o cheie, deasupra pervazului, dar cine știe dacă a lăsat-o, uite un bilet în fereastră, ia să vedem ce scrie... Ai un chibrit ?

Celălalt îl și aprinsese.

— Ce zice acolo ?

— *Sînt plecat în provincie la o nuntă, mă întorc miercuri. Onor clientela e rugată să revie, urma sem-nătura...*

— Cum îl cheamă ?

— Tache Giurgiuveanu.

— Ei, așa trebuie să scrie aici.

— Citește tot.

Horumba mai aprinse un chibrit.

— *Coană Marioară, dă dumneata de mîncare la păsări.*

Marcel Petrișor rîse încet.

— Nu-l cunoști, iar a luat-o razna, așa face iarna, muncește tot anul, trage ca un cal și cînd ți-e lumea mai dragă o șterge pe la rude, în provincie ; pînă nu-i bea și-i mănîncă bine, nu se lasă. Asta e damblaua lui : să cunune, să boteze, pe urmă iar la ac cu ață și la mai vino, domnule, *săptămîna viitoare, că nu sînt de fier, două brațe am, atît...*

Găsise cheia. Era un adevărat noroc.

— Se cunoaște că e om cinstit, zîsesse Horumba.

— Pe dracu, cred că este, dar n-au ce-i fura. Croitor pentru săraci, are o clientelă de jerpeliți, o să-i vezi cînd

or să ne bată la uşă, nişte nenorociţi care pentru o sută de lei îşi întorc hainele pe dos.

Descuie, se mai uită o dată pe stradă şi intrară amîndoi bîlbînd. Horumba aprinse iar un chibrit.

— Stinge! fi spuse celălalt. Ce, ai înnebunit? De-acum, adio cu lumina, somn de voie pînă în zori şi atît. Ce, vrei să ştie vecinii că atelierul unchiului meu e locuit, mai ales cînd e plecat?

Era frig, se cunoştea că nu se făcuse focul de cîteva zile.

— De cînd o fi dispărut? întrebă Horumba.

— Să ne uităm mîine la foaia de la calendarul din perete.

— Un foc facem?

— Ar trebui. Mai tîrziu, că se vede fumul.

— O să-ţi încălzesc puţină apă, să-ţi spăl rana aia de la umăr, pentru că pe urmă cine ştie ce mai păţeşti.

Se obişnuiseră cu lumina încăperii. Prin perdelele ferestrelor intra lumina albastră a becurilor camuflate.

— Încep să mă descurc, zisese Marcel Petrişor. Nu face zgomot, să nu ne audă de afară.

— Mai locuieşte cineva în curte?

— Nimeni.

— Asta e foarte bine.

Priviră strada, trotuarul pustiu. Puţin în stînga se zărea o biserică, iar mai încolo, la cinci paşi, bodega aceea plină de lume. Geamurile arătau aceleaşi siluete necunoscute, mişcîndu-se de colo-colo.

— Faci focul ăla, sau ce naiba faci?

— Imediat, să văd dacă nu e cineva curios pe la uşi, pe la fereşti.

Glumea.

— Dacă nu găsim lemne?

— Imposibil.

Marcel Petrişor deschisese o uşă spre un fel de cu-loar de lemn care ţinea loc şi de magazie. Era mai întu-neric, dar tot văzură o stivă onorabilă de lemne tăiate mărunt ca nişte chibrite.

— Norocul nostru de-aici o să ni se tragă. Dacă nu luam de mîncare, ce făceam?

— Crezi că nu găsim nimic în afara lemnelor astea?

— Poate, să căutăm mâine dimineată, pe lumină. Deocamdată miroase a ceapă și a zeamă de varză. De asta sîntem asigurați...

Se întoarseră în atelier. Văzură un pat lat, chiar lângă godinul așezat spre una din ferestre. O perdea de pînză înflorată îl ascundea.

— Dormitorul reginei, spuse solemn Marcel Petrișor.

— Una la mîină, enumeră celălalt.

Erau aproape veseli, faptul că scăpaseră dintr-o asemenea primejdie le dădea o veselie fără noimă.

Pe godin, Marcel Petrișor găsi un vas cu apă rece, dedesubt puțin gaz într-o sticlă și lemnușele gata să fie aprinse. Îl chemă pe Horumba:

— Dă-i drumul! Mă doare al dracului brațul.

Pe capacul de fontă, o oală cu apă trezită aștepta să se evapore, ca să mai umezească aerul. Horumba descoperise un lighean sub patul unchiului, și-l trăsese afară triumfător.

— După un sfert de oră sîntem cineva.

Horumba se descurca ca la el acasă. Lumina săracă de afară lăsa să se ghicească manechinele pe care se aflau două costume de haine puse pe pînză de canafas, țepene și solemne.

— Ce lucrează unchiu-tău? întrebă.

— Vorbește în șoptă... Ce să lucreze? Nu ai citit firma de afară? *La Tache, facem fracuri, pentru nunți, botezuri, haine de comandă și de gata, șepci pentru elevi și ucenici, vestoane militare pentru domnii subofițeri...*

Horumba luase sticluța cu gaz, turnase peste o gră-măjoară de cenușă pusă pe o hîrtie de ziar și dăduse foc. Peste cîteva minute, lemnele începură să duduie plăcut în sobă. O căldură ușoară încălzi atelierul.

— Trai pe vătrai, zise Marcel Petrișor.

— Spune-mi, chiuveți asta nu e înghețată?

— De unde vrei să știi? Încearcă!

Apa curgea. Horumba goli vasul de pe godin, îl umplu cu apă proaspătă.

— Iată-mă și doctor, să te ții...

Căuta ceva prin dulapul din fundul atelierului.

— Ce dracu faci acolo ? mai întrebă Marcel Petrișor.

— Caut o lanternă.

— Crezi că poate să țină el așa ceva...

— Cu camuflajul ăsta, toată lumea are o lanternă.

Nu găsi.

— Vino lângă geam să văd ce ai ! spuse.

Marcel Petrișor își aruncase scurta îmblănită pătată de sînge înghețat. Celălalt îl ajută să-și scoată cămașa năclăită, care suna ca o hîrtie înghețată. Rănitul scrișni și scoase o injurătură zdravănă.

— Ce vezi ? întrebă.

— O zgaibă, depinde cît de adînc te-a zgîriat.

Îi puse mîna pe frunte.

— Arzi puținel. Dacă eram deștepți, luam apă oxigenată de la farmacie sau ceva, un pansament...

— Uite că n-am fost deștepți, zise supărat Marcel Petrișor. E bună și mîncarea la ceva, pentru că de aici nu mai ieșim, să știi. Dormim, jucăm țintar, dar afară nu scoatem capul...

— Nici măcar noaptea, ca acum ?

— E o idee, să mă mai gîndesc. Deocamdată, vezi ce-i cu apa aia, fierbe ?

— Încet, încet, o să și fiarbă.

Horumba tot scotocea prin atelier. Căuta niște pînză curată. Nu găsi decît o bucată de căptușeală de mătase. Era bună pentru un pansament, dar vată, vată de unde să ia ?

Marcel Petrișor îi spusese rîzînd :

— Caută pe manechine, trebuie să fie ceva la umerii hainei ăleia...

Fără scrupule, Horumba despică o mîneacă și scoase de acolo un pumn de vată.

— Trăiască moda cu umerii drepți ! spuse.

Apa era gata. Viri puțină vată în ea și începu să steargă umărul rănitului.

— Cum e ?

— Ca mîngîierile credinței...

— Merge ?

— Merge... Apasă mai bine, sper să nu se infecteze.

— Ce-o să spună unchiu-tău cînd o veni ? I-am devastat magazinul.

— Îl privește, să zică mersi, pentru că putea fi și mai rău.

— Te doare ? Îl apăsă cu degetul.

— Puțin...

— S-a întărit. Ești rău de carne...

— Nu prea.

Puse un tampon mare de vată și înfășură umărul strins, cu bucata de mătase luată din căptușeală.

— Mă duc la Colțea și dau examen de infirmier.

— Crezi că acolo e vreo pricopseală ? Lasă vraja și scoate pachetele cu mâncare, mi-e foame.

— Și mie.

— Ce-ai cumpărat ?

— Salam, cașcaval, piine, muștar, măsline...

— Masă princiară... Dar secărică ?

Horumba aduse un scaun, așeză pe el un tipar de haine din hirtie tare, cerată și înșiră cumpărăturile făcute.

— Poftim ! Vrei să-ți torn puțin alcool pe rană ?

— E o idee. Peste vată, umezește tot ! Dezinfectează !

Mîncară cu poftă după aceea, glumind ca și cînd nu trecuseră prin ceea ce trecuseră.

— Crezi că unchiu-tău vine miercuri, cum a scris pe anunțul de afară ?

— De ce întrebi ?

— Pentru că ar fi mai bine să nu vină.

— De ce ?

— Nu-mi plac lucrurile despre care știu mai mulți inși...

— Nici mie, dar asta e situația.

— E un tip fricos ?

— Așa și-așa... Ce vrei să știi ?

— Ai locuit aici vreodată ?

— Dormeam la unchiu-meu din cînd în cînd. Află că știu să croiesc, să calc, să scot petele de pe haine, să fac un pantalon...

Horumba era obosit, de-abia acum simțea o osteneală teribilă și mai ales frigul acela din camionul care-i adușese pînă la București pe grămada de scînduri.

— Totuși eu cred că ar trebui să dăm mai curînd telefonul acela sau telefoanele acelea...

— De unde ? Unchiu-meu nu are telefon.

— Atunci trebuie să ies, deși nu e cel mai bun lucru pe care-l am de făcut.

— Stai pe loc pînă terminăm ce avem cite ceva de mîncat, cu ce o să mai găsim în pivniță și în magazia de alături ne descurcăm. Apă e, lemne, slavă Domnului... Numai să mă lase pe mine umărul ăsta, să nu se infecteze...

Celălalt nu era atît de liniștit cît ar fi vrut să pară.
— Rămîn la părerea mea că ar trebui să-i înștiințăm că am scăpat cu viață. Asta este foarte important...

— Virgile, știi ce ? Am lucrat de multe ori împreună. Mi se pare că sînt mai bătrîn decît tine.

— Cu trei luni jumătate.

— E bine c-ai aflat. Cred că e mai important să nu-i ducem pe polițiști, după coada noastră, la ceilalți.

— Bănuiești că...

— Nu bănuiesc nimic, dar atîta am învățat : că după o astfel de treabă, cu schimb de focuri, cu morți și răniți e bine să stăm ascunși măcar atît cît putem s-o facem. Ești de acord ?

— Dar tu nu înțelegi că mă gîndesc întîi la tine și chiar la ceilalți ? Trebuie să afle că sîntem în viață și pe urmă ne dăm la fund...

— Nu, rămîn la părerea că e mai bine să ne dăm mai întîi la fund și pe urmă să-i anunțăm că mai existăm.

— Cum vrei...

Era prima lor ceartă de cînd lucrau împreună.

— Dăm o stingere ? De mîncat am mîncat, am băut, ce mai viață de băieți de bani gata ducem...

Fluieră a pagubă.

— Unde dormi ? La perete sau la margine ?

— Lasă-mă la perete, din cauza umărului. Trebuie să stau pe partea dreaptă.

— Cum vrei.

— Te mai dezbraci ?

— Nu e vreme, zise Marcel Petrișor. Simțea că se scufundă parcă în fundul unei ape adînci. Mor de somn, n-o să fie foc, numai trocli ăștia din picioare să-i scot, cît mai pot...

— Și eu pic, ptii, parcă mi-a dat cineva morfină. Noapte bună, dacă mai vrei ceva peste noapte, dă-mi un ghionț. Apropo, tu sforăi ?

— Puțin. Tu ?

— Știu eu ? N-am apucat încă să și dorm și să mă și ascult.

Dimineața era caldută, streșinile picurau. Trotuarele fuseseră curățate bine. Lumea părea veselă ca și când ar fi scăpat de iarnă. Țiparul nu avea chef de privit fetele în paltoanele lor de husari și în cizmulite italiene. Cite una îi mai zîmbea când se simțea privită, dar el nu se uita la ele, avea gândurile lui timpite. Cișmigiul era aproape, făcu un ocol, privi într-o vitrină încărcată de pantofi, intră într-o farmacie și întrebă dacă nu aveau cumva aspirine *Bayer*, ceea ce știa bine că nu va găsi ; nu se luase nimeni după el. Ocoli pe Știrbey Vodă, privi distrat locuința splendidă a prințului, așezată cu spatele la imensa grădină a Cișmigiului și coborî o alee de piatră care dădea spre lacul înghețat, vînat la ora aceea. Trecu de cuștile unde se țineau vulpile și cei doi urși răpănoși care se jucau pe blocurile de gheață desprinse din malul scurt și întortochiat și-l văzu pe Colonel, cu silueta lui suplă, îmbrăcat într-un palton negru de ștab, cu pălăria pe ochi, prefăcîndu-se că numără animalele lacome, cu blăni de culoarea castanei, care rodeau de zor ceva.

— Am întîrziat, spuse cînd ajunse lîngă plasa de sîrmă.

— Nu cred, făcu celălalt. Un minut. Merge. Ce e nou ?

— Nimic.

— Ai avut vreo coadă, ceva, după tine ?

— Nu. Am verificat.

— Bine. Haide să stăm de vorbă pe banca aia. Nu e nimeni, lume nu prea trece, dacă se așază cineva o luăm spre bustul Maicii Smara sau mergem iar la vulpi...

Se așezară. Se ivise un soare neverosimil, strălucitor și fierbinte.

— Bine mai e ! spuse Colonelul, întînzîndu-și lungile-picioare.

Avea niște galoși nu prea noi, murdăriți ușor spre marginile zimțate. Își scosese mînușile și le purta dintr-o mînă în alta, cu cochetărie. „Trebuie să fi avut succes la femei,

gîndi Țiparul, se ține bine la vîrsta lui.⁴ Era într-adevăr militar ? Cum o fi arătînd numele sub care lucra ?

— Știi de ce te-am convocat ?

— Nu, răspunse mecanicul-auto.

— Aș vrea să-mi faci o mică verificare la Ploiești, unde a căzut postul, la Depoul de reparat locomotive... A trecut nițel timp, n-ar strica să treci pe acolo, uite o legitimație, spui că ești de la poliție și vrei să știi cum s-a desfășurat chestiunea, cînd cu ambuscada aia. Vezi cu cine vorbești, să nu cazi în laba vreunui agent adevărat care iute te-ar lua de guler. Întreabă pe ceferiști, pe cei de-acolo. Nu le spui cine ești. „Vin de la poliție, domnilor, să-mi povestiți cum a fost...” Înțeles ?

— Înțeles.

Țiparul luă legitimația și o puse în buzunarul cu acte.

— Credeți că a fost vorba de o înscenare, că a vorbit careva ?

— Nu cred nimic. Vezi ce poți afla. Poate mă înșel eu, poate sînt prea bănuitor. Iei trenul, miroși ce e în jur și întrebi ca și cînd ai fi de la Siguranța Generală. Nu le trece prin cap că noi o să revenim la locul crimei ca în romanele proaste. Dar am nevoie de o verificare. Mai poți să-mi dai vreo știre de la cei care au scăpat, vă cunoșteați ?

— Nu...

— Nici nu știți cine sînt cei din rezervă ?

— Nu.

— E foarte bine.

— Nici nu era posibil, doar dumneavoastră spuneți că nu e bine să afle stînga ce face dreapta...

— Se mai întîmplă, puștiule, ca dreapta să știe ce face stînga, fără să vrea. Am plecat, fii atent, nu te da pe mîna lor... Dacă ai neplăceri, știi la ce telefon mă găsești.

Țiparul avea și el curiozitățile lui :

— Și cu postul ce se întîmplă ?

— Deocamdată, nimic. Liniste și pace, cînd va fi totul pus la punct o să vă spunem. Poate că o să mă folosesc tot de voi și la treaba asta.

Se îndepărtă cu mersul lui sigur, egal. Părea un profesor ieșit la pensie, care gusta dimineața de iarnă călduță,

ziua superbă cu cer albastru. Țiparul mai privi puțin vulpile din cuști, văzu urșii răpănoși cu blana lor roasă și veche și pe urmă urcă iar pe aleea pe care venise, spre strada Știrbey Vodă. Mincă ceva la un birt din apropiere și pe urmă o luă încet spre Gara de Nord. Trenurile plecau spre Ploiești din oră în oră. Imediat după prînz, se afla în gara petrolieră, evită un control la acte, nu se știe de ce aci se făceau mereu controale, adică el nu știa de ce se fac aici mereu controale, pentru că lucrul era firesc într-o asemenea regiune, și, cu un autobuz hodorogit pe care-l așteptase mai mult de o oră, ajunsese în jur de orele 16 la Depoul de reparat locomotive după mai multe ocluri. Poate că ar fi trebuit să i se dea un nume, ceva, pe cineva care să-l piloteze puțin, dar dacă se gîndea bine, ar fi fost o prostie. Acolo unde cade bomba, adică poliția, e mai bine să vină unul singur, ca el, care să ia lucrurile pe cont propriu.

Trecu pe la secția *Informații*, găsi un șef de stație cam afumat de băutură, întrebă dacă l-ar putea găsi pe domnul Ioniță Dumitru care, evident, nu exista.

— Lucrează la noi ? întrebase ceferistul.

— Da, așa mi-a zis. I-am adus de la maică-sa un bilet. Are o înmormîntare în familie.

— Intră și dumneata și întreabă în Depou, poate îl știu ăia de acolo, lucrează atîta lume pe aici...

Nu uzase încă de legitimația dată de Colonel. Cu ea avea să-i sperie pe cei de la care voia să afle cîte ceva despre ambuscadă.

Bîjbîi cam un sfert de ceas, descoperi în cele din urmă rampa de reparații și privi zidurile mușcate de gloanțe. Ce ciudat lucru să calci într-un loc unde muriseră doi dintre ai lor, să cauți să reconstitui o teribilă luptă la care ar fi putut chiar el să participe în alte împrejurări. Să ivi un ceferist gras, nădușit, cu o scurtă de miel, cenușie și plină de pete.

— Dumneavoastră ?

— Poliția secretă...

Arată cartonașul roșu ; omul nici n-apucă să citească ceva.

— Tot chestia aia ?

— Tot.

— Păi de-abia au plecat oamenii dumneavoastră, ieri s-a încheiat ancheta.

— Sînt Răducanu de la *Secția II*, ai înțeles ?

— Înțeles, să trăiți. Ce doriți să știți ?

— M-a trimis șeful să-i fac un raport amănunțit, că proștii ăia care au fost nu au scos totul din afacere. Trebuie să știm exact ce s-a întîmplat...

— Păi dumneavoastră întrebați și eu o să vă răspund...

— Cunoști toate pe aici ?

— Da' cum ? Lucrez de 20 de ani în Depou...

— Ai un șef ?

— Am, dar e dus la masă, vine el mai încolo, dacă vreți să-l așteptați.

— N-am timp de așteptat. Ia-o înainte și spune-mi cum a fost.

— Domne', eu eram taman de servici în ziua aia. Vagonul cu postu, așa cum știți, l-au decuplat oamenii dumneavoastră mai sus, la stație, la bifurcare, au dat trenu' pe linia lui și vagonul, că era ultimul, l-au trimis înapoi, plocon, că de mult stăteau cu ochii pe el. Auzi ce le dăduse în cap, să pună postu' în vagonul de coletărie. Da' i-a dat peste cap, le-a rupt botu'... Cum stam eu colea în tură, pe la șase jumătate să fi fost, adică taman cînd trebuiau ei să dea din muzicuță, i-a trimis înapoi pe linia moartă. Polițaii sus, în trăgători ; sus s-au suit doi din băieții ăia care au fugit mai înainte din vagon, ăi de au scăpat la urmă...

— Zici că au scăpat ? făcu Țiparul care-i inspira omului din față un mare respect și pentru că avea mutra aceea de boxer, curat agent de poliție, nu altceva.

— Da, cum mă vedeți și vă văd... Pe ăilalți i-au prins ca pe niște șobolani. Mai rămăseseră patru, noi le plîngem de milă, stăteam chitiți în Depou, după ușile alea mari de fier și priveam. Doi au dat să se ascundă și i-au curățat, doi au ajuns în șanțul ăsta de apă. Au tras și ei, pe trei agenți de-ai dumneavoastră i-au culcat, lați, la pămînt, cred că nu mai trăiesc, săracii de ei. Ceilalți doi, vorbesc de copiii ăia, că erau niște copii, s-au predat, au ridicat mîinile frumușel în sus și i-au arestuit. Parcă erau

niște șobolani în cursă. Da' ce i-a învîrtit cu rampa, uite-o, asta de aici. I-au rotit preț de un sfert de ceas, și un inspector de-al dumneavoastră striga la ei: „Predați-vă, nu există nici o scăpare, predați-vă, nu opuneți rezistență!” Avea un megafon din ăla de-l ținea la gură, ne-a spart urechile cu el... Da' tot s-au bătut, pentru ce dracu s-or bate ăștia nu știu, că lumea nu poți s-o răstorni cu cracii în sus la 18 ani, cît aveau ei. E drept că țineau și un post de radio în vagon. Așa spuneau oamenii dumneavoastră. Cică puști, puști, da' periculoși, vorbeau vrute și nevrute la radio. Auzi dumneata, ce le-a dat în gînd, păi la vîrsta lor, ehei...

— Fumezi ? i-o retează Țiparul, că tipul era cam vorbăreț și el nu pentru palavre venise aici.

— Dacă-mi dai dumneata o țigare.

— Îți dau.

Îi întinse un pachet de *Carpați*.

— Și cum zici că au scăpat ceilalți doi ?

— Păi au tras de sus. Cînd au văzut că e groasă, s-au lăsat pe o scară de incendiu și de-acolo, țup ! la magazia de efecte, la mărfuri. S-au tupilat ce s-au tupilat, or fi găsit ceva cu care să fugă, vorba e că nu i-au mai găsit.

— Trăgeau și ei ?

— Trăgeau de mama focului.

— L-au lovit pe vreunul din ei ?

— Cred că da, era unu' cu un fular, sau nu, celălalt, ăla se ținea de umăr cît l-am mai putut vedea noi de după porțile alea de fier.

— Și zici că au scăpat. Vrei să-mi arăți pe unde au întins-o ?

Ceferistul o luă înainte, ocoliră șanțul plin cu apă și zăpadă murdară. Țiparul își aruncă o privire în interiorul Depoului, măsură încă o dată rampa circulară, privi locomotivele abandonate pe linii moarte și simți în nări un miros stăruitor de funingine. În afară de urmele gloanțelor care mușcaseră coronamentul Depoului nu se vedea nici o altă urmă a luptelor care avuseseră loc. Ceferistul îi arată scara de incendiu pe care fugiseră cei doi, ușile Depozitului de mărfuri și cele patru trepte, cealaltă ușa și ieșirea a doua. Îi mai oferi însoțitorului său o țigară *Carpați*.

„Am făcut pe dracu, gîndi. Dacă nu veneam, tot atîta ştiam.“

— De la afacerea asta am păstrat şi eu o amintire, zise pe neaşteptate ceferistul.

— Ce amintire ?

— Nişte cartuşe, le-am dus şi copiilor mei cîteva să se joace, îşi fac din ele fluiere.

— Ce vorbeşti ?

— Da, miros a praf de puşcă o vreme, dar dacă le bagi în spirt, rămîn nişte tuburi frumoase.

Scoase din buzunar cîteva cartuşe golite. Țiparul le cîntări în palmă şi le înapoie omului.

— Eşti superstiţios ?

— Nu. De ce ?

— Numai superstiţioşii iau lemn sau fringhie de la spînzuraţi...

— Nu m-am gîndit la asta, zise ceferistul cu o mutră vinovată. Ia uitaţi-vă la asta ! mai spusese după aceea.

Scosese un încărcător de cartuşe de manevră cu gloanţe de lemn.

— Asta ce mai e ?

— Erau şi doi care trăgeau cu d-astea, zise sigur de el ceferistul.

— În cine trăgeau cu de-astea ?

— În fugari.

— De ce ar fi tras cu gloanţe oarbe ?

— Or fi avut o inimă mai bună. Unul de la secţia V-a, de la vagoane, spune că i-a văzut pe ăştia doi care aveau puşti, nu pistoale automate, cum trăgeau în pămînt, ca la manevre, că el ştie că a făcut concentrări, acuşica i-au dat drumu, că e în C.F.R., altfel frontu-l mînca...

— Ce spui ?! se miră Țiparul, deodată luminat ca şi cînd ar fi văzut ceva neobişnuit. Nu-mi dai mie cartuşele astea ?

— Cum nu, oi avea şi dumneata copii, da' te vîd tînăr, cînd i-ai făcut ? Poftim, să fii sănătos, că nu am ce face cu ele.

Țiparul îi lăasă pachetul de ţigări şi-l salută grăbit :

— Păi, am plecat, dacă întreabă cineva de mine, să-i

spui că m-am dus să fac raportul la șef, Răducanu îmi zice.

— Bine, domnule, dacă spui dumneata...

Bodega *Gambrinus* era plină în dimineata aceea. Vînzătorii de nuci la borcan făceau afaceri bune, ca și cei care vindeau alune la cornet. La subsol, acolo unde veneau de obicei studenții de la *Medicină* și cei de la *Drept* să bea berea de la orele 11 și să ia o mică gustare cu crenvurști, se înghesuia o mulțime de necunoscuți în jurul meselor grele de stejar. Lămpile de fier forjat și mobila aceea greoaie, care evoca cafenelele Heidelbergului, îl plăceau Colonelului, dar asta nu-l împiedica să creadă că nu alesese bine locul de întîlnire. Poate că băieții și fetele astea zgomotoase or să părăsească mesele din jur, deși mare speranță nu avea. Se ivi Țiparul, avea obrazul roșu de atîta alergătură. Îi telefonase de dimineată, fixaseră ora și locul unde să se vadă. Colonelul sosise cu un sfert de oră înainte, ca să-și ocupe un loc și să-și așeze paltonul pe al doilea scaun, ca să aibă unde să stea noul venit. Ceruse cafea și o gustare, se prefăcea că citește un ziar și, după un vechi truc, prin pagina găurită cu acul, mărunț, studia pe cei din jur. Nici o mutră suspectă, deocamdată, dar de obicei poliția făcea o razie secretă prin agenții ei care se roteau prin toate saloanele restaurantului și pe urmă, dacă era cazul, trimiteau la secția a II-a pe cei care-i strîngeau ca suspecti. Colonelul avea o treabă urgentă la 11,20 undeva pe bulevard, nițel mai sus, omora doi iepuri dintr-un foc dacă îl convoca pe Țiparul aici, și-l convocase.

— E ocupat ? întrebasese acesta, ca și cînd nu s-ar fi cunoscut.

— Așteptam pe cineva, dar văd că nu mai vine, luați loc...

Țiparul chemă chelnerul și se prefăcu că privește distrat în jur. Colonelul citea netulburat mai departe ziarul.

— O halbă și niște crenvurști, ceru noul sosit.

— Vine, vine, răbdare, făcuse chelnerul, încărcat cu o tavă uriașă pe care căra bere studenților de la o masă alăturată. Trînti pe rînd măsurile pline de spumă și-l mai întrebă și pe Colonel :

— Dumneavoastră mai doriți ceva ? Să nu fac două drumuri.

— Nu, mulțumesc, cînd revii, plata...

Țiparul deschisese o tabacheră de argint în care se afla încărcătorul cu gloanțe de manevră.

— Fumați ?

— Mulțumesc, spusese acesta și luă încărcătura cu un gest dibaci, în timp ce își vîra între buze o țigară adevărată, aflată alături de încărcător.

Țiparul i-o aprinse.

— Ei, tinere ? Asta era ?

— Asta...

Colonelul privi în jur și spuse rapid :

— Fugi repede în Văcărești, colț cu Durostor, e acolo un magazin, *La Șicul Parizian*, croitorie. Înăuntru stau băieții ăia care au scăpat, mi-au telefonat azi-noapte. Vezi să nu cadă și fata aia în cursă, Unchiul George, pe ea am trimis-o pentru o recunoaștere. Mi-a spus că la 11,30 va fi acolo. Smulge-o de sub nasul lor, pentru că e limpede, i-au făcut scăpați pe ăștia doi ca să pună gheara pe noi. Tii, cum de nu m-am gîndit ! Ba m-am gîndit, dar nici să le ghicesc pe toate nu pot. Ai înțeles ce ai de făcut ?

— Da.

— Întinde-o, că mă descurc eu cu chelnerul și dă-mi un telefon după aia. Ia un taxi, dă un bacșiș gras și fii la timp acolo.

— E vreme, zise Țiparul, privindu-și ceasul de la mîină.

Cam la aceeași oră, în aceeași dimineată, comisarul Ci-ripoi, inspirat nevoie mare, tocmise o trăsură, ca să nu bată la ochi, zisese el, și-l cărase pe Mizdrache să-i arate du-gheana în care se ascundeau Horumba și Marcel Petrișor. Ziua ciupea, nu era frig, dar nici vară nu se numea.

— Mă Ciripoi, tu ai înnebunit ? Ce ți-a venit, mă, cu trăsura asta ? Ne aflăm în februarie, mă, la începutul lui februarie. Ce, sintem la Nissa, la Antibes, la Monte Carlo ? Auzi dumneata, să umbli cu trăsura pe o vreme ca asta ! Ia, varsă pe gură...

— Dom' șef, pe mama aia a mea, moartă, de la sfînta Vineri, dacă ideea cu băieții ăștia doi, scăpați, chipurile printre degete, nu a fost genială. Cînd am spus eu că dumneavoastră aveți chestiile alea, cohones, așa mi-a spus unul că le zice (și făcu gestul care rotunjea clocvent cuvintele). Ce ne făceam noi acușica cu neamțul care l-am dat pentru doi șapcalii ?

Mizdrache nu zicea *nu* cînd era vorba să fie lăudat, dar Ciripoi trebuia corectat puțin.

— Nu e vorba, mă, atît de chestiile alea pe care le-arăți tu, de ai învățat și spaniola, cît de cap, mă. De cap, de creier... O victorie se construiește totdeauna pe eșecuri. Trebuie să pui răul înainte, învață de la mine, că mîine poimîine vă las, mă găuresc ăștia, mă fac sită și ce-o să vă faceți ?

— Pușchea pe limbă, domn' șef, că țara are nevoie de oameni ca dumneavoastră.

— Deci e vorba de cap, mă, înțelegi ? De cap. Și-acum arată-mi mie cum ai așezat oamenii în dispozitiv, că cine știe ce gugumănie mai faceți și iar îi scăpăm.

Intraseră pe strada Durostor. Inspectorul-șef cunoștea cartierul ca pe o mînușă.

— Dugheana e pe colț, unde dă în Văcărești. Colo, domn' șef. O să vă arăt cînd ajungem cu trăsura, dar nu trebuie să vă uitați direct, să nu fie spurcații ăia la geam și să vă ginească...

— Vorbește, mă, frumos, iar te exprimi în argou ?

— Scuzați. Sediul, ca să zic așa, e o dugheană. *La Sicul parizian*, a unuia Tache Giurgiuveanu, un nevinovat cred eu, o rudă probabil cu fugiții, cu unul dintre ei și mai sigur.

— Așa...

— Peste drum e o bodegă, o să vedeți dumneavoastră. *La Băiatu cu șervetu*, așa-i zice, are niște mici să te speli pe dinți cu ei.

— Vorbește frumos, Ciripoi. Mă, tu ești născut într-o pinacotecă, ascultă la mine.

— Pina, cum...

— Zi-i mai departe.

— Mai departe e o băcănie. Am pus și acolo cameni, o papetărie, o biserică, acolo am post fix, nu mișcă nici pasărea. În capul străzii, doi ; dincoace, doi ; metoda clasică, blocarea adversarului, sufocarea...

— Prea multă lume, mă Ciripoi, că nu sîntem la Stalingrad, mă, două suflete...

— Două suflete, două suflete, dar dacă scapă ?

— Altceva ? Volanți ?

— Cum nu ?! Am. Pe frații Munteanu, frații zburători, unu face pe poștașu și altu pe fratele lui Petrache Lupu...

— Mă, tu ai înnebunit, mă.

— Să moară, dacă nu-i cheamă așa, domn' șef.

Inspectorul privi în treacăt maghernița cu zidurile igrasioase în care stăteau ascunși cei doi, pe urmă, fără să mai dea vreo importanță chestiunii, îl întrebă pe Ciripoi :

— Mă mai cari mult cu dricul ăsta, că am înghețat ?

— Să trecem colțul și intrăm la *Inimă de mamă*, are unu' un vin de Pietroasele, face osu tare ! Pe răposata de la sfînta Vinerea...

Într-un sfert de ceas se aflau într-un subsol de pe Văcărești. Lume, gîrlă, pereții asudați, mirosea bine a cimbru și a plante aromate. Grătarul sfîrșia în față, ca vara. Momîțe, ce voiai, ce nu voiai, măduvă, ficăței, splină, moartea lui Mizdrache.

Cîrciumarul care-i cunoștea de mult le făcu loc spre o masă mai dosnică, dînd din coate și nemaiterminînd cu plecăciunile :

— Pe aici, dom' șef, pe aici...

Se așezară, Mizdrache își freca palmele de frigul îndurat în trăsură.

Cerură cite o țuică mare de cap de om, urmă întăritarea respectivă, adică ghiudem cu muștar, puțină pastramă ovreiască, de la mama ei, și măsline, marfă rară în Bucureștiul acelor vremuri.

Inspectorul avea o chestie mai acătării deocamdată, filarea fugarilor ca filarea, dar îi spuse agitat lui Ciripoi :

— Vezi că mi-a telefonat Gerda, secretara lui Braun, ăștia de cînd au venit aici numai de boroboate se țin, are un necaz. Sînt săriți de pe fix (se băt看 peste gură). Na, că m-am luat după tine și vorbesc păsărește. Vezi că dama, Gerda asta, cam lucrează cu mega (făcu un seran echivoc), nu, că să-i prindem acum pe una Claudia, uite-o aici în poză, noroc c-a pozat-o, o ștoalfă pe care a luat-o de artistă și a băgat-o în casă, i-a zulit o sumă de bani...

Ciripoi se uită bine la poză, își uitase ochelarii acasă, ținu departe cartonul, o măsură puțin și mirii :

— Cine ? Refugiata asta ?

— Asta, mă, e în stare, cît o vezi tu așa, să declanșeze un conflict diplomatic.

— Nu e rea, să moară, nu e rea. Are o arhitectură bu-nică ; bidoane a-ntîia, cufăr, colea, ce trebuie omului...

— *Finesse*, mă Ciripoi, ce dracu, iar vorbești urît, sigur că nu e rea, mă uit și eu de azi de dimineată...

— O să mă ocup, domn' șef, o să mă ocup, n-a știu, n-a trecut niciodată pe la *Moravuri*, dar trebuie să văd ce-i cu ea. I-ați pune o piedică ?

— Bă, asta nu e ce crezi tu, face baie în fiecare zi. Și ai grijă, dacă o găsești, nu te răsti la ea, trimite-o la mine, să vedem cum stă rinza în ea, să nu aud cumva că sari peste rînd, că știu ce obiceiuri ai...

— Se poate, domn' șef ? *Finesse*, cum ziccați dumneavoastră.

Și se băt看 cu degetele peste obraz, după care-mai pu-seră la cale afacerile curente pe care și așa le tocau toată ziua la birou, și cînd se întăritară mai bine chemară ma-șina să-i ducă acasă să tragă cîte un somn, să se refacă, pentru că treburi aveau, slavă Domnului !

Sederea în atelierul de croitorie *La Sicul parizian* nu era atît de odihnitoare cît bănuise Marcel Petrișor. *Rana* nu făcea urît, cum spunea prietenul lui, dar o ușoară febră tot îi lăsase. Horumba executase noaptea două incursiuni după medicamente și după mîncare. Pentru

niște apă oxigenată, vată și tinctură de iod trebuise să bată drumul pînă la Sfintu Gheorghe, unde era deschisă o farmacie de noapte. La întoarcere uitase să tîrguiască ceva de mîncare și avusese nevoie de a doua ieșire, cînd dăduse și un telefon Inginerului, după ce stricase cîteva fise pentru a da de Colonel. Necunoscutul de la capătul celălalt al firului ascultase parola și mormăise ceva, *să aștepte*, și el așteptase privind cu teamă în jur. Avea acte bine ticluite la el. Dar îl lăsase singur pe Marcel Petrișor și acesta avea să se neliniștească. Nu-i plăcea nici ce se întîmplase pe strada lor, care ar fi trebuit să fie pustie, dar privind mereu prin perdele vedea cam aceleași mutre, trecînd fără să se uite în mod special la magazinul lui Tache Giurgiuveanu, dar prea nu aveau treabă ca să nu bată la ochi. O bănuială vagă pe care nu o împărtășise celuiilalt încă îl scurma și-l făcea neliniștit. În sfîrșit, se auzise glasul Inginerului, care-i spusese că unchiul Matei are 33433 și să-i dea chiar acum telefon acasă, că nu s-a culcat. Probabil că-l verificaseră în acest timp. Mai vîrî o monedă, sună o dată și întrerupse, mai făcu o dată numărul cel nou și ascultă. Spuse din nou parola și de la capătul celălalt al firului se auzi o voce necunoscută.

— Alo, aici e vărul dumneavoastră de la Galați, în chestia aceea cu înmormîntarea. Mîine pe la 11,30 dacă ați putea trimite pe cineva în strada Văcărești colț cu Durostor, la magazinul *La Sicul parizian*, sînt toate rudele acolo, e și prietenul dumneavoastră care mi-a spus adresa domnului inginer cu care am vorbit mai devreme. Dînsul mi-a dat telefonul dumneavoastră.

— Bine, știu, o să trimit pe cineva mîine la ora 11,30. Unchiul George se numește... Ai înțeles? Unchiul George. Bună seara.

Trîntise telefonul. Horumba alergase repede să mai găsească un restaurant deschis și să cumpere ceva de mîncare. Se întoarse cu patru fripturi mari de porc și cu două pîini, cu salam și cu măslîne. Cheltuise o mulțime de bani, dar asta nu mai avea nici un fel de importanță. Nu-i plăcuse că la colțul străzii Durostor se întîlnise cu un bețiv care ceruse să-l aprindă o țigară și pe urmă se ținuse după el cîțiva pași spunîndu-i o mulțime de prostii. Ocolise magazinul, se făcuse că trece de curtea prin care

intra, dar care avea poarta tot spre stradă și în cele din urmă, când crezuse că nu-l mai vede nimeni, intrase în curtea lungă și pustie, ajunsese la ușa prin care se intra în magazia de alimente și de acolo în culoarul de lemn al prăvăliei.

— Cum stăm ? întrebasese Marcel Petrișor.

— Nu stăm prea bine. Mi se pare că se învîrt cam mulți în jurul casei, ia să te uiți și tu mîine. Un cerșetor se așază pe treptele bisericii dis-de-dimineață. E slujbă, nu e slujbă, el cu pălăria în mînă.

— Cine, orbul ăla cu ochelarii negri ?

— Ți se pare că vede mai bine ca noi.

Marcel Petrișor se apropiase de perdele.

— Crezi că sîntem filați ?

— Nu mi-a plăcut că am dat nas în nas cu un bețiv, cînd m-am întors. Pe urmă, dimineața, trec cam aceleași mutre pe sub geamuri.

— Ți se pare, de frică.

— Să dea Dumnezeu să fie așa, dar ochiul meu nu mă înșală.

— Ai adus ceva de mîncare, că-mi ghiorăie mațele.

— Adus fripturi de la mama lor, am terminat bugetul, dacă nu vine careva mîine, începem marele ramazan.

— Dar varza unchiului Tase ? Știi doar cît e de bună, murată cu usturoi, făcută la știință...

Lui Marcel Petrișor îi lăsa gura apă numai cînd pomenea despre varza lui Tache Giurgiuveanu.

— Telefonul ?

— S-a făcut. A fost greu, pînă am dat de Colonel, nici nu-i știam vocea, nici el pe-a mea... A fost bun numărul Inginerului. Și ăsta era nițel morocănos și bănuitor. Mi-a trebuit mai mult de un sfert de oră să vorbesc cu cine trebuia...

— Și ?

— Mîine la ora 11,30 vine unul cu numele Unchiul George pe aici. Lui o să-i spunem ce ne doare. Haida acum să mîncăm, așezăm perdeaua la ferestre (găsiseră o perdea veche de pluș pe care o agățau noaptea peste perdelele de ață pescărească, ca să mai poată citi la lumina unei lumî-

nări, și anume *Almanahul Științelor și al Călătoriilor*, singurul lucru pe care-l găsiseră în atelierul *La Sicul parizian*, pentru că ziare și reviste nu aflase exploratorul, fiindcă noaptea, astfel de produse nu se găseau decît la Gara de Nord). Se amuzau citind numele ciudate ale unor savanți, făceau pariuri ca să le treacă timpul asupra originilor naționale. Trecuseră cinci zile de cînd așteptau sosirea lui Giurgiuveanu, dar acesta nu se ivise.

— Ce-ți spuneam eu, spuse Marcel Petrișor, o ține lanț. I-o fi murit găina coanei Marioara care trecuse pe la obloane și văzuse ușa tot ferecată, tot cu biletul acela inactual, lipit pe geamul atelierului.

Noaptea se scursese greu. Nu adormiseră decît tîrziu. Consemnul de a nu mișca nu fusese respectat, asta și pentru că Marcel Petrișor tot mai avea febră și pentru că banii se terminaseră și pentru că erau tineri, și tinerii rabdă mai greu singurătatea și provizoratul.

Dimineata de iarnă în care trebuiau să-l întilnească pe necunoscutul acela, Unchiul George, începuse cu o ceață neobișnuită, lăptoasă, probabil urmarea răcelii de peste noapte, care urmase unei zile primăvăratice. Trecătorii puțini, zgribuliți și indispuși de vremea londoneză de afară, tușeau și treceau mai departe, văzîndu-și de treburile lor. Lunga perdea de pluș fusese pusă la locul ei încă de la darea stingerii, înăuntru măcar era cald și plăcut. Citiseră pînă în jurul orei zece. Orbul de la biserică stătuse toată ziua la locul lui, milogindu-se cu o voce cutremurătoare :

— Aveți milă și pomană de un biet orb care și-a dat lumina ochilor pentru țară !

Era îmbrăcat într-o uniformă militară, lucru ce ar fi iritat autoritățile care nu permiteau cerșetorilor să folosească ținuta armatei române, dar acesta de aici sfida legile și dispozițiile Mareșalului. Nu se clintise pînă spre seară, părea zidit în treptele sfîntului lăcaș.

— Ce spui ? întrebasese Marcel Petrișor, trecînd la postul de observație de la fereastră, cuprins de o nerăbdare fără margini.

— Ce să spun ? Dacă ar fi după mine, ar trebui să cred că ăsta se uită direct la noi, dar cine poate să vadă dincolo de ochelarii lui negri ?

Trecu un poștaş care venca din două în două zile, bătea în geam și striga :

— Domnu' Giurgiuveanu ! Domnu' Giurgiuveanu !

Adică de ce striga el când biletul acela lipit de geam spunea că proprietarul magazinului nu-i acasă ? Dar asta îi izbi abia acum după ce Horumba se întâlnise cu bețivul acela suspect. Nici la circiuma de peste drum nu era prea multă liniște. Vreo doi sau trei inși urcau cam des treptele de piatră ale bodegii, dar se putea ca ochiul lui Horumba să se înșele.

— Poate nici noi nu am făcut bine că am ieșit afară, mai bine-zis că te-am trimis după medicamente, zisese Marcel Petrișor.

— Ce-o fi, o fi...

Minutele se scurgeau greu. La 11 și 29 trecu un bătrîn care ar fi putut să fie Unchiul George, dar nu intră. Des-cuiaseră ușa din față, știau că dacă îl trimit pe careva, acesta va trece o dată prin fața ușii, va face o scurtă și discretă recunoaștere și a doua oară va da buzna fără să bată.

Mai trecură cîțiva inși care ar fi putut să fie cel așteptat, și nu intrară. Începură să se neliniștească. Ceva nu era în regulă. Marcel Petrișor se uită la ceasul de la mînă : 11,45.

— Merge bine ? îl întrebasese celălalt.

— L-am întors în fiecare dimineață.

— Nu a dat chix niciodată ?

— Niciodată...

— Atunci ?

— Omul trimis nu a ajuns sau nu a putut să între.

★

★ ★

Agentul Teică nu avea să știe niciodată că norocul lui cel mare îi trecuse pe sub nas la orele 11 și 29 de minute, cînd asistasese la o scenă cum nu-i mai fusese dat să vadă în viața lui. Patrula de cîteva zile în capul străzii.

Durostor, trăgînd cu ochiul spre prăvălia *La Sicul parizian*, aflată pe Văcărești între două magazine răpciugoase, care nu-l interesau. De unde avea să pice pasărea, și cînd, nimeni nu știa. El și cu alții nu trebuiau să scape din ochi intrarea prăvăliei păduchioase și poarta care dădea în curte. În momentul în care cineva ar fi trecut pe acolo și ar fi intrat, lațul trebuia să fie închis. Erau mai mult de zece inși, făcînd cu schimbul, zi și noapte. „Chestie tare, te fac om dacă mi-i prinzi“, îi spusese misterios Ciripoi, omul lui de sprijin din poliția română, și Teiculiță nu băuse, nu mîncase ca lumea în aceste zile. Trebuia să pice careva. Așa, bătuseră cîțiva clienți în geam sau în ușă, citiseră anunțul pe care agenții îl știau pe dinafară și plecaseră înjurînd, croitorul cine știe pe unde hălăduia și hainele lor, nefăcute. Picase și o femeie grasă, făcută bine, numai carne pe ea, bătuse ce bătuse în ușă, intrase prin dos. Teică era gata-gata s-o înșface, dar se mulțumise numai s-o întrebe :

— Pe cine cauți, cucoană ?

— Da' dumneata cine ești de întrebi ?

— Poliția.

Muierea, gata să leșine.

— Că n-o fi murit, că de răspuns, nu răspunde.

— Lasă-ne pe noi și car-o mai încolo...

Coana Marioara, vecina, plecase închinîndu-se și trăsesse cu ochiul de departe la ce se întîmpla pe strada lor. Curiozitatea nu o lăsase și mai încercase o dată și iar dăduse de un tip cu pălăria pe ochi, gata-gata s-o umfle și el.

— De ce nu spargeți ușa, c-o fi murit omu' năuntru ? Că suferea de inimă...

— Ușchi și nu mai întinde vorba... Haide...

Totul pe mutește, că nici ăștia nu erau proști, o scoteau din raza vizuală a celor dinlăuntru, nu se arătau sau nu se lăsau auziți. Cîțiva ghionți și totul se potolise. În ziua aceasta moale, plină de ceață și de umezeală, Teică își făcea rondul lui, observînd de departe împrejurimile atelierului. Pe strada Durostor, pe la 11,30, se ivise o fată năltuță, cu plete frumoase, strînse sub o căciuliță de lînă, care mergea fluierînd pe trotuarul curățat de zăpadă, distrată, cum îi stă bine unei fete de 20 de ani. Ducea o

poșetă cu alimente în mână, făcuse probabil piața pe aici pe undeva și acum se întorcea acasă. Când să dea colțul spre Văcărești, ca în filmele cele mai bune, se ivi ca din pământ un zdrahon într-o canadiană verde, cu un fular lung și bine răsucit pe gît, care, pînă să se dezmeticească fata, o luă în brațe și o strinse, s-o sugrume nu alta, sărutînd-o cum numai la cinematograful mai văzuse.

— Să fiu al dracului dacă nu i-a ținut limba-n gură trei minute, spusese Teică, libidinos cum era, unui alt agent căruia îi povestise mai pe seară la ce scenă asistase cît era el de bătrîn și trecut prin toate relele.

— Doamne, ăștia știi ce vor! Cred că fata nici nu-l cunoștea bine, că s-a zbătut să scape mai întîi și-l bătea cu pumnii în piept, dar el o strîngea bine și n-o scăpa. A pupat-o, fratele meu, ca Rudolf Valentino pe vremuri, tu ai văzut, Marcule, filmele cu Rudolf Valentino?

— Cum nu?

— Ei, taman așa. Cred că se lasă cu pirostrie, ascultă la mine... Da' erau frumoși, să fiu al dracului, le ședea bine. Ce, bă, ăștia se omoară ca noi să stea să pîndească lumea la colț de stradă? ăștia se iubesc, bă, nu se joacă. Dacă ar fi după mine, ce tot o tîrnosim noi, Ciripoi al meu ar da năvală în prăvălia aia imputită, ar scoate marfa la aer și i-ar bate bine și să vezi pe urmă! Așa, pierdem vremea, frecăm pisoiful și nu facem nimic... Că eu, unul, m-am săturat.

— La început am crezut că am de-a face cu un nebun, spuse Unchiul George, pipăindu-și cu palma gura încă mușcată de Țiparul. Dacă nu mă împiedicai să țin, acum eram la poliție amîndoi...

Nu părea de loc rușinată, avea chiar o privire sfidătoare, care-l enerva pe mecanic. Adică asta fusese totul, omor scuzabil, o sărutare bună, prelungă și se uita la el în felul acesta? Ironic, nu ironic, batjocoritor, mare scofală făcuse, profitase de situație, pentru că altfel... Nu spunea nimic, umbla pe lîngă ea cu mîinile în buzunarele canadienei, fluierînd încet, nepoliticos. Îi ceruse pachetul

acela mare pe care voia să-l lase în atelierul croitorului pentru ceilalți, să i-l care, dar nu voise să i-l dea în rup-tul capului.

— N-ar trebui să luăm un taxi, oeva, să ne-ndepăr-tăm cît mai repede de străzile astea ? întrebasese fata.

— Nu-i nimic, dacă le-am scăpat de sub nas, nu mai pun ei gheara pe noi.

— Ai chef de plimbare ?

Țiparul o privi enervat, era enervat de mult pe ea. „Dacă-i dau două palme, o s-audă cîinii din Giurgiu !“ Se stăpîni. Și cum mergea cu pachetul acela plin de bu-nătăți, parcă purta un trofeu. La un colț de stradă aștepta un cerșetor, cîntînd dintr-o vioară atît de fals :

*„S-a dus albastru cer senin
Și primăvara s-a sfîrșit,
Te-am așteptat cu lung suspin
Tu n-ai venit...”*

Țiparul îi smulse pe neașteptate pachetul din mîini și-l trînti cerșetorului în brațe :

— Ia-l și zi-i repede bogdaproste...

— Sărut-mîna, sărut-mîna, făcea milogul.

Îl lăsară în urmă.

Fata îl privea cu oarecare nedumerire.

— Nu-mi place să se uite lumea la noi pe stradă.

— Atunci ia-mă de braț și nu mai arăta mutra asta de parcă mi-ai da palme... De fapt, de ce ești enervat ?

— Sînt enervat că ni se întîmplă lucruri din astea. Trebuie să alerg de colo-colo și să repar erorile pe care le fac alții. Dacă nu mai aveam timp să ajung la vreme să te scot din ghearele ăstora ? Ar fi trebuit să te uiți mai bine la figura aia a agentului, ce tipi își aleg, dom-nule, ce tipi...

Era necăjit, i se părea că tot ceea ce fac de cîteva zile e în zadar. Cei doi închiși într-un atelier de croitorie, probabil morți de foame și de sete, ei, dînd tîrcoale pe afară, agenții grămadă în jur. Noroc de Colonel, care-și dăduse la vreme seama de cursa întinsă. Dar dacă nu l-ar fi trimis la Ploiești, dacă ceferistul ăla nu i-ar fi arătat încărcătorul cu gloanțe de manevră ?

Îi povesti pe scurt Unchiului George ce făcuse în ultima vreme.

— Cred că-ți dai seama că am stat cu toții la un fir de păr de o cădere. Îmi place riscul, dar nu întâmplările astea timpite.

— Crezi că e din vina cuiva? Că a vorbit careva?

— Dacă ar fi vorbit careva, ar fi avut ei mijloace să ne urmărească. Deocamdată, pe doi i-am salvat, mai avem două bucăți, glumi, și pe neașteptate simți că nu mai e atât de disperat.

— Dacă am avut baftă pînă acum, nu se poate să n-o scoatem la cap cu treaba asta... Spune-mi, unde mergem?

— Eu merg acasă, trebuie să dau un telefon Colone-lui și să-i spun că treaba nu ne-a ieșit.

— Din moment ce m-a trimis pe mine după tine, știe mai bine ca noi că nu am făcut mare brînză.

— Și-atunci?

— Știu eu?

— Crezi că vor mai avea răbdare să-i țină sub supra-veghere?

Țiparul o privi. Fata dădu din umeri, era destul de îngrijorată, dar situația nu trebuia dramatizată.

— O să găsească Colone-lul o soluție... Mă duci pînă în Mărășești?

— Te duc. N-am alte treburi astăzi, mai ales că aş vrea să știu și eu ce-mi rămîne pentru zilele următoare. A aștepta e cel mai rău lucru, mai ales în clipele astea.

Unchiul George îi ținea brațul și-și lăsase capul pe umărul lui, cum o făcuse și prima dată. Acum, însă, bărbatului i se păru un gest de intimitate.

— Cu toți băieții te porți așa?

— Aproape, glumi ea, dar ce-ți veni?

— Am întrebat și eu...

— Dar tu pe toate fetele, cum le cunoști, te și năpus-tești asupra lor și toc, toc?

Țiparul rîse verde.

— Știi ce, Otilia, sau cum îți spune acasă, Unchiule, uite ce e, toată viața m-am dat în vînt după fete deștepte; cum aş putea să te fac să taci?

Unchiul George părea că nu-l auzise.

— Dacă mă gîndesc bine, scena nu a fost chiar atît de rea ! zise ca pentru ea, cum ar fi monologat un actor.

— Ce scenă ?

— Chestia cu îmbrăţişatul, cu sărutarea mortală dată de fiul şeicului frumoasei calabreze...

Îl lua peste picior, avea un fel nesuferit de a se purta cu el şi asta nu înghiţea.

— Crezi că vorbeşti cu scăfirlia aia de gips a lui Cezar, sau a cui o fi fost ? Nu mă omor după fiinţe încrezute ca tine.

— Dar cine îţi cere să te omori ? Nu vrei să ne urcăm în tramvaiul ăsta, pentru că, dacă fac socoteala, mai avem un drum bun de făcut pînă acasă şi poate mă caută Colonelul cu telefonul.

Țiparul o urmă, privind în urmă din reflex. Nu îi urmărea nimeni. Peste un sfert de ceas intrau într-o casă de pe bulevardul Mărăşeşti, cu intrarea în stil neogrecesc, portic şi coloane de marmură falsă, aducînd cu caricatura unui templu. Unchiul George îşi căutase în mica poşetută cheile şi descuiase uşa masivă de stejar. Mecanicul o urmăse privind holul imens în stil vechi, cu colonete de gips şi tavan pictat. Podelele de marmură, dale roz şi albe, alternînd, erau bine lustruite, un fotoliu cu braţe de leu străjuia intrarea în două odăi din fund.

— Să vedem dacă proprietarul e acasă, spuse fata. Domnu Protopopescu, domnu Protopopescu...

Nu-i răspunse nimeni.

— A plecat să se plimbe, are doi cîini pe care-i scoate la aer în fiecare dimineaţă. Trebuia să fie aici de fapt, la ora asta.

Se uită la micuţul ei ceas de la mînă. Telefonul se afla pe un şemineu de piatră.

— Domnul procuror pensionar nu-i acasă, mormăi Țiparul. În muzeul ăsta locuieşti dumneata ?

Nu o mai tutuia. I se părea că trebuie să facă asta numai cînd lucrau ceva împreună, dar misiunea se terminase, erau numai doi străini aduşi de împrejurări unul lingă celălalt.

— Chiar aici ! Contra 350 lei pe lună, trimişi de o rudă din provincie. Am şi o bursă...

— Şi de ce nu stai la cămin ?

— Nu ghicești ? întrebă fata.

— Pentru că altfel nu ai putea să stai cu mine, aici, la această oră...

— Ești deștept în fiecare zi ca astăzi, de pildă ?

Iar ar fi cirpit-o. Studentele astea încrezute...

Dădea ocol telefonului, dar acesta nu suna.

— Ce-o fi de nu dă nici un semn ? îl întrebă pe mecanic.

— Știu eu de ce ?

— Hai să-ți arăt atelierul meu !

Îl luă firesc de mână și-l conduse prin holul care suna ca o sală de așteptare.

— A vîndut tot, spusé fata.

— Cine ?

— Proprietarul ; nu-i ajung banii. Ce mobilă frumoasă avea...

Intraseră într-o odaie imensă, cu tavanul afumat, pictat cu amorași și văluri liliachii, decolorate de soarele de afară. O perdea lungă și scumpă, ciuruită de atîta spălat, un covor bun, și el ros pe la margini, o sofă acoperită cu o frumoasă cuvertură galbenă, două scaune, un dulap sculptat (stilul pentru noul sosit era un mister), un șevalet, tuburi de culori strivite și o bucată de pînză pusă într-o ramă pe care era început un peisaj de iarnă.

— Cum ți se pare ?

— E frumos la tine, spusé mecanicul, aducîndu-și aminte de soba lui de acasă care scotea fum, de mobila sărăcăcioasă și de scaunele gazdei, cu picioarele mișcătoare, căreia îi plătea o chirie mai mică, ce-i drept.

— Șezi...

Atunci sună cineva. Țiparul crezu că e telefonul.

— Nu te mișca de aici, trebuie să fie proprietarul și am uitat cheia în ușa.

Unchiul George dispăru și închise ușa după ea. Din vastul hol se auziră voci. Urechea lui exersată desluși glasul Colonelului.

— Cineva de la telefoane, spusese întii, de dincolo de ușa încuiată. Pe urmă, cînd intrase :

— Ești singură ?

— Da, adică cîu Țiparul, zise fata repede.

— Unde e ?

— Dincolo...

Intrară unul după celălalt. Colonelul își aruncă șapca de lucrător de la telefoane, așează lădița cu instrumente și o lăasă pe podele, după care îi strînse mîna Țiparului :

— Nu trebuia să-mi telefonezi ?

Țiparul spuse repede :

— Diseară, nu ?

Colonelul rîse ușor :

— Dacă vine proprietarul, unde-i spunem că era defect firul ?

— Aici ! arată Unchiul George.

Lăsaseră ușa deschisă spre hol și cheia yale în ușa.

— Ei ?

— A sosit la timp, spuse unchiul George, arătîndu-l pe mecanic.

— Perfect. Nu ați apucat să vă dați seama ce se întîmplă pe străzile din jur...

— Ba da, spuse Țiparul. E clar că atelierul acela e înconjurat de poliție și că nu se poate pătrunde decît foarte greu...

Colonelul se ștergea pe frunte cu o batistă.

— A dracului chestiune, domnule, a dracului ! Și era să cădem și noi ca musca în lapte... Aveți vreo soluție ? Cei doi tăcură.

— E foarte greu, foarte greu. Să extragi o măsea dintr-o gură închisă... Trebuie făcute niște recunoașteri, trebuie văzute clădirile din jur. O să-l trimit pe Goliath sau pe Athos, voi nu mai are rost să mai călcați pe acolo, v-ați jucat rolul. Să vedem ce se poate face... Nici ei nu vor mai da telefon, pentru că probabil au înțeles că sînt filiați... Ei, drăcie, trebuie făcut ceva și încă repede, dacă nu cumva își vor pierde răbdarea, dar ce ? Ce ?

După un minut se ridică, își puse șapca pe ceafă, ridică lădița cu instrumente și spuse :

— Păi m-am dus, cred că și tu, Țiparule, ar fi bine să ștergi putina la cîteva minute după mine, să nu-ți vadă mutra proprietarul fetei, care e cam curios, după cîte știu eu. Am venit direct, fi spuse Unchiului George, pentru că e mai sigur, telefoanele astea au urechi, vă sfătuiesc și pe voi să le folosiți cu economie. Cu tine, Țipa-

rule, dacă mai am treabă, știu de unde să te iau. M-am dus, la revedere.

Rămaseră singuri, după ce Unchiul George încuie iar ușa.

— Așadar, ce să ne mai spunem în aceste puține momente fericite care ne-au mai rămas ? glumi fata.

— Ce mai face Mircea ? întrebă mecanicul pe neașteptate.

— A, prietenul meu ? Bine, îți trimite complimente.

— Îl chemi și pe el des pe aici ?

— De ce nu ? E un perfect cavalier servant, îmi aduce pinză, vopsele, îmi și pozează...

— Cum adică, îți pozează ?

— Bine, cum se pozează. Stă pe scaunul ăla, la fereastră, dezbrăcat pînă la briu și eu îl desenez mușchii, chipul, mai aduc câteodată și pe cite o colegă...

Țiparul se ridică decis să iasă iute din această odaie plăcută, încălzită cu calorifer în care se petreceau lucruri pe care el nu le înțelegea prea bine, sau dacă le înțelegea îi venea greu să le accepte.

— De fapt, ce simți acum ? îl întrebă ea pe neașteptate. Fără să-și dea seama, luase un bloc de desen și un cărbune și-l desena cu mișcări rapide.

Țiparul își recunoscuse chipul, nasul de boxer și mai ales expresia aceea de furie pe care o avea de cite ori se privea în oglindă dimineața și-și dădea seama că nu e un băiat frumos.

— M-ai întrebat ce simt ? Că ai merita să te tragă cineva de urechi...

— Și de ce n-o faci ?

Rîdea cu ochii ei strălucitori de mioapă, care-l făcură să-și piardă siguranța de sine.

Îeși fără s-o mai aștepte să-l conducă pînă la ușă, pentru că dacă apuca să intre într-o casă pe care nu o cunoștea, știa măcar pe unde să iasă rapid cînd începea să se simtă prost, cum se simțea acum.

Comisarului Ciripoi nu-i trebuise mult ca să ia urma Claudiei. Nici nu era atît de greu. De cînd intrase în casa

Gerdei era filată nu cu insistență, dar Siguranța trebuia să știe ce hram poartă și, la drept vorbind, pentru niște oameni cum erau cei ce-l înconjurau pe ajutorul lui Mizdrache, mai devreme sau mai târziu, fetișcana asta părea o pradă potențială. Trebuia să stea de vorbă o dată și o dată cu ea. Și iată că se dovedise o mică găicăriță, care cum avusese ocazia își dăduse poalele peste cap. „Să fure, domnule, gîndea Ciripoi, ca ultima căzătură ! Te bagă în seamă femeia, și de, madam Hoffmann asta nu era o damă oarecare, avea și ea un grad în armată, ditamai secretara lui von Braun, și tu ce-mi faci ? Ptiu !“

Îl chemase pe Teică, el era părintele fetelor cu condițuță sau al celor care șterpeleau bani în tramvaie.

— Bă, o vezi p-asta ? Ai mai urmărit-o tu în strada Londrei ; e gagica aia care se învîrte în jurul nemților, de-l duce secretarei lui Braun pachetele la Poșta Mare. Vezi că a lăsat-o-n izmene pe nemțoaică și nu știu pe unde a cărăbănit-o. O face pe artista, miroase unde s-ascunde și o aduci la mine, s-a înțeles ?

— 'Teles, să trăiți !

Peste 48 de ore, Claudia se afla în fața lui Ciripoi. Era năltuță, bine făcută, blonduță, moartea lui, cu un palton bunicel, ce-i mai dăduse protecția, marfă străină, se vedea bine de la distanță. Avea niște ochișori nevinovați și un obraz, ca să nu mai vorbim de alte lucruri. Ai fi băut apă din palma ei, atît părea de nevinovată.

— Tu ești ? o luase direct Ciripoi.

— Eu.

— Cum te cheamă de-adevărat ?

— Parcă nu știți dumneavoastră ? ! se miră ea, cu o delicioasă expresie de cretină.

— Știi unde te afli ?

— Cum nu ? La poliție...

— Poliție, poliție, dar care poliție ?

— Nu știu, domnule.

— La Siguranță !

Ciripoi lăsa o pauză mare între replici, pentru efect.

— Unde-ai găsit-o, Teicuță ?

— La *Marna*, la domnu' Lică Rădulescu.

— La proxenetul ăla ?

— Vai de mine, e om serios, spuse Claudia, speriată.

— Tu să vorbești cînd te întreb eu ! Ce făcea ?

— Repetiții, domn' șef, zise Teică.

— Repetiții, îl îngînă ea repede.

— Artistă, ai ?

— Artistă.

— Și cu nemțoaica asta, Gerda, cum te-ai înhăitat ?

— Să vedeți...

Claudia se uită jenată la agentul care o arestase.

— Du-te tu pînă afară, îi spuse Ciripoi, că n-are curaj să vorbească cu lume multă, nu-i așa ? o întrebă comisarul, mîeros.

— Chiar așa...

După ieșirea lui Teică, Ciripoi trînti un :

— Varsă !

Voia să-l imite pe Mizdrache, dar lui cuvîntul nu-i ieșise dulce cum îi ieșea celuiilalt din gură.

— Păi să vedeți, ședeam în Gara de Nord și așteptam pe cineva. Taman atunci venea un militar mare de-al lor, de-al nemților, și mai erau soldați mulți pe peron, s-au luat de mine, noroc cu doamna Hoffmann care-l însoțea, ea m-a scos din ghearele lor.

— Știi nemțește ?

— De unde să știu, domnule ?

— Atunci ?

— Știe ea românește, a trăit la Sibiu, e o femeie foarte cumsecade...

— De-aia i-ai furat bani din casă ?

Claudia începu să plîngă, tamponîndu-și obrazul cu o batistă mică, plină de danteluțe.

— Lasă smiorcăitul și spune tot, că de-aici nu mai ieși vie.

Claudia mai suspină un minut, ca să arate că se căiește și că-i este frică.

— Haide, că n-avem timp. Deci, de ce ai furat banii și ce cauți tu în trupa lui Lică Rădulescu, să-mi spui repede, că te țin nemîncată o săptămînă, timp în care te mai și bat...

— Spun tot...

— Pe rînd și numai cînd te întreb.

— Bine.

— Cui trimiți pachetele în Germania ?

— Am aici adresele, făcu Claudia, le-am notat în carnet.

— Nu ești chiar atât de timpită cît te credeam. Dă carnetul încoace.

Claudia i-l întinse.

— Văd și niște sume.

— Valorile, că bonurile le făcea pe numele meu.

— Ce cumpăra ?

— Covoare și tablouri.

— Altceva, nu ?

— Nu.

— Buun ! Și-acum să-mi spui cum de i-ai căzut cu trone așa, tam nisam...

Aici lucrurile merseseră mai greu. Claudiei îi era rușine să mărturisească totul. Cîrpoi ghici că ceva e în neregulă.

— Domnule, de cum m-a văzut i-am plăcut...

— Ei, cum așa ?

— Bine, mi-a spus că avusese o prietenă în copilărie, oare semăna cu mine și a zis : „Dă-mi un telefon“. I-am dat, eu sînt fată săracă, neajutorată, m-a dus la ea acasă, m-a îndopat cu dulciuri, mi-a dat rochii...

— Și, și ?

Claudia își înghițea vorbele.

— Ei, și ? Mi-a spus, adică eu i-am spus mai întîi că vreau să mă fac artistă...

— Și ea, suflet mare...

— M-a fotografiat, a spus că duce pozele la o revistă în Germania și că mă face vedetă de cinema.

— Ce spui ?

Cîrpoi rîse sincer.

— Și tu ai crezut-o ?

— De ce nu ? Are atelier, mi-a arătat revistele și pozele pe care le-a făcut...

— Bravo, fata neichii ! Atunci de ce ai furat banii, dacă-ți era atât de bine cu ea ?

— Păi, să vedeți...

— Zi-i, nu te mai învîrți ca pisica după coadă.

Claudia înghiți bine o dată și izbucni :

— Are năravuri urîte...

— Nu mai spune !

— Da. Știți dumneavoastră cum sînt unele femei, mă mîngîie, îmi spune vorbe urite la ureche...

Ciripoi pricepu repede, dar nu putea să scape ocazia de a o mai storce :

— Adică, cum îți spune vorbe urite ?

— Așa, mă mîngîie... Mă pune să dorm cu ea și nu mai pot. Am răbdat ce am răbdat, a zis că în două săptămîni pleacă în Germania și că mă ia cu ea, dar, din ce am auzit-o vorbind la telefon, nici vorbă. O să stea mult și bine în țară și m-am hotărît să fug...

— Cu banii ei ?

— Zău dacă aș fi făcut așa ceva, dar prea-i ținea la vedere și se făcea că nu-i pasă. Nu i-am luat pe toți, pe cuvîntul meu de onoare. Numai cît mi-a cerut domnu' Lică Rădulescu.

— Cum adică ?

Chipul lui Ciripoi părea însuflețit de o curiozitate fără egal. Îl știa pe *marele comic național* capabil de orice, dar acum trebuia să afle totul, metodele de care uza, să-l aibă la mînă, să-i umble bine în portofel.

— Păi să vedeți. Eu ideea asta să mă fac artistă am avut-o prima oară cînd rula, la *Marna, Mata Hari* cu Zarah Leander, nu știu dacă ați văzut filmul. O minune... Mi-am zis, ah, ca asta să ajungi ! L-am văzut de două ori, o dată cu programul domnului Lică Rădulescu din pauză. Și mi-a venit a doua idee : ia să mă fac artistă la *Marna*. Joc și-n trupă, mă uit și la filmele de pe pînză, învâl, în doi, trei ani ajung vedetă de cinema...

— Ce spui tu, fetiço ? ! se minună Ciripoi. Ia te uită !

— Da, așa am judecat. Și ce mi-am spus ? Aștia, în trupa lor, au, așa, vreo două, da' n-arată ca mine, să mă vedeți numai cînd o să mă urc pe scenă... Și o dată ce mi-am făcut planul, m-am înființat la domnu' Lică Rădulescu. „Domnu' Lică e pe aici ?” Era. Jucau cu toții *Gri-vița-n balon*. Intru prin dos, mă întîmpină un șmecheros : „Domnu Lică, te caută o gaștonie.” „Să intre.” Am intrat. Aici, toată trupa ; el, nevasta, doamna Violeta Rădulescu, grasă cît un camion, ăilalți, cele două fufe care se uitau la mine să mă mănînce : „Domnu Lică, eu sînt Claudia Testemeanu, vreau să mă fac artistă”. „Ce spui, neică ? !” s-a mirat el. „Mă băieți, Violeto, i-a spus nevastei, du-

ceți-vă voi în cabina ailaltă și repetați, că am puțină treabă cu fetica asta..." Tare cumsecade om e domnu' Lică.

— Ce spui ? ! se miră Ciripoi.

— I-a dat afară și am rămas cu el. M-a întrebat câți ani am. I-am spus, m-a pus să ridic rochița.

— Rochița ?

— Da...

— Ei, 'tu-i ofensiva mă-sii ! Așa a făcut ?

Pe Ciripoi îl apucase o invidie neagră pe Lică Rădulescu.

— M-a căutat la dinți, să vadă dacă-i am pe toți.

— Nu vorbi...

— Așa e la artiști, te caută și sub fustă. Da' eu am dinți frumoși, întregi, nu ca altele, i-am spus că plec la Berlin, la UFA, cu nemțoaica, să filmez, domnu' Lică s-a uitat la mine ca la Maica Domnului. „Ce spui ? Tu crezi că nemții ăia au terminat cu femeile lor și te angajează pe tine, nu ? Știi nemțește ?“ „Boabă“, i-am zis eu. „Atunci ? !“ „Păi... Păi...“, și s-a mai uitat o dată la picioarele mele și m-a întrebat : „Țițe ai ?“ „Am.“ „Să le văd.“ Și m-a pus să le scot. Acuș' eu sînt fată rușinoasă, dar pentru o carieră de artistă, ce nu face omu' ? M-a măsurat bine, a zis că credea că port sutien cu bumbac înăuntru. E ca tata, domnule comisar, de bătrîn, dar tot se ține de rele...

— Mie-mi spui ? Mai departe...

— Și după ce a terminat cu examenul, că examen a fost, ba nu, să nu uit, mi-a zis : „Ia repetă după mine : *S-a suit capra pe piatră, Piatra a crăpat în patru, Crape capul caprei în patru, cum a crăpat piatra-n patru...* Și o poezie.“ N-am știut, de unde era să știu ? „Zi-i atunci *Tatăl Nostru, Crezul, ceva, Trăiască Regele, timpito*“, chiar așa mi-a zis, că nu vorbește frumos ca dumneavoastră.

— Ce spui, mă ? ! se miră iar Ciripoi.

— Daaa. I-am spus *Tatăl Nostru*, a zis că nu știu să vînd dramatic textul. Ce o fi asta să vînd textu' dramatic ? Și pe urmă iar : „După mine : *Patrusprezece pritocitori într-o pritocitorică mică...* La asta te mai învăț eu, să vii mîine pe Buzești, la etajul I, la 11 dimineața, să repetăm

împreună, să nu te faci de ris față de colegi, de noii tăi colegi și să-ți arăt gestică, să te îndrum, să-ți arăt cum se umblă pe scenă, că parcă ai ieșit din groapa lui Oatu', nu altceva... Pe urmă să facem și nițică impostafie..."

— Impostafie ? Asta ce mai e ?

— Când clămpăni pe gură adică, reciți...

— Ia te uită... Mai departe !

— „Da' mai e o chestie“, a spus.

— Cine ?

— Domnu' Lică Rădulescu.

— Ce chestie ?

— „Bani ai ?“ m-a întrebat. „Cum să am bani, domnu' Lică ? Că am venit la dumneavoastră să-mi cîștig o pîine, nu să dau bani..." El a rîs cu dinții ăia de aur de-i are în gură și mi-a zis : „Atunci nu am ce-ți face. Tu nu știi că o artistă are nevoie de rochii, de toalete ? Pe mine cînd m-a angajat răposatul Leonescu Vampiru, ai auzit de Leonescu Vampiru ? mi-a spus, după ce m-a pus să repet una, alta : «Bine, bine, pe tine te angajez, că venisem o dată cu nevastă-mea, da' ei cine-i face rochii ?» «Cum adică cine-i face rochii ?» «Păi cum, domnule ? m-a întrebat Leonescu Vampiru. Înțeleg că dumneata ești sărac, artist, da' ea, ea nu are un amant, pe cineva care s-o întrețină ?» Ai înțeles ? Te duci unde vezi cu ochii, mie îmi vii cu zece miișoare, și pe urmă stăm de vorbă. Eu bani de rochii pentru tine nu am, abia am pentru nevastă-mea și ășteia îi merge mult metraj..." Asta a fost...

— Și tu ? Te-ai dus acasă la doamna Hoffmann și-ai vîrît mîna în caraiman.

— Chiar așa am făcut, am crezut că nu bagă de seamă...

— Și ?

Claudia iar începuse să smiorcăie.

— Și acum, uitați-mă, la *Siguranță*...

Ciripoi gîndi prelung.

— Te-ai băgat în afaceri prea încurcate. Nu știu cum o să ieși din ele.

— Adică ?

— Întîi trebuie să înapoiezi banii doamnei Hoffmann și asta urgent...

— De unde să-i mai iau ?

— Nu știu. Du-te, roagă-l, amenință-l, dar știi ce, am o idee mai bună...

— Spuneți-mi, fac orice să scap din încurcătura asta.

Ciripoi se uită la ea lung, o cîntări bine.

— Cred că nu ai să uiți nici tu pe cine ți-a făcut binele.

— Se poate ?

— Uite ce e... Banii îi luăm noi de la Lică Rădulescu, îl chem eu aici și ne întâlnim o dată la el, și gata. După aia, te duci la nemțoaică, îi pupi mîna și-o rogi să te ierte. Dacă te-o mai ierta. Te faci credincioasă și ascuți ce mai vorbesc și ei prin casa lor, pe-acolo. Dar dacă zici că nu știi nemțește, degeaba...

— Învăț...

— Mă rog, o să vedem noi, deocamdată trebuie să te împaci cu doamna Hoffmann și cînd om avea noi nevoie de ceva, o să te punem să ne servești, dar dacă se află cumva că ai fost aici, la mine, și că am vorbit ca doi prieteni ce sîntem, te-ai ras, nu te mai scapă nimeni. Ai înțeles ?

— Am înțeles...

— Buuun ! Atunci, ca să nu mai lungim vorba, te duci acasă, ai o casă unde stai ?

— Am.

— Bună ?

— Bunicică.

— Pe ce stradă ?

Claudia îi scrisese adresa pe o hîrtie ca și cînd i-ar fi fost rușine să-i spună numele. Ciripoi citi și aruncă hîrtia la coș.

— Bine, te duci acasă și vineri pe la nouă seara mă aștepti să-ți dau dispoziții. Da' pînă atunci, uite-așa să te ai cu nemțoaica, ca frații... altfel...

Luna februarie a acelui an debutase cu zile mohorîte, ningeau scurt și apos, zăpada se topea pe străzi, Bucureștiul părea o Veneție de chirpici, scufundată în noroi. *Marțea*

galoșilor, cum spunea Ciripoi. Pentru cine avea bani de taxi, cîte taxiuri mai rămăseseră pe piață, și alea tip '928, pentru că restul merseseră pe front, lua mașina, cine apuca vreo trăsură se ducea pînă la Șosea, unde omătul rămînea imaculat pînă în martie și din copaci cădeau ca la cinema bucăți de zăpadă pură. Nu era înghesuială, nu era nimeni pe aleile virgine. Frunzișul de anul trecut ieșea la soare din banchiza albăstrie de gheață veche ce începea să se topească. Dar toate aceste lucruri nu-l interesau pe Colonel, care-l chemase pe Athos să se sfătuiască cu el cum ar putea să-i scape pe cei doi aflați în atelierul de croitorie a lui Tache Giurgiuveanu, *La Sicul Parizian*.

— Dacă am pătrunde în forță, cu două mașini? Una de la un cap al străzii, alta din celălalt? Pînă să se dezmeticească agenții și cei de la *Siguranță*, gata, îi scoatem afară...

— Ne-ar curăța pe toți, crezi că nu s-au gîndit și ei la asta? Ar fi mai puțini...

— Atunci?

— Mai gîndește-te!

— Dar dacă am da foc unei magazii, ceva, o coșmelie dintr-o stradă apropiată? Pe urmă am veni ca și cînd am fi pompieri și ne-am face că stîngem focul...

— Nu e rea ideea, spuse Colonelul.

Se aflau în parcul Herăstrău ca doi rentieri, plimbîndu-se pe sub copacii despuiați. În jur, nici țipenie de om.

— Ia să ne mai gîndim. Știi ce-i prost în afacerea asta? Că punem oamenii în primejdie. Un scriitor, nu știu dacă l-ai citit tu, spunea că trei lucruri sînt de neoprit cînd le lași libere: focul, apa și prostia omenească. Bine, dăm foc unei coșmelii, unei magazii, dar dacă într-adevăr se întinde și ardem o mahala cu suflete cu tot? Nu, e prea aventuros...

Ajunseseră pe malul lacului. Apa oprită de cu toamna la stăvilar lăsase numai o pojghiță subțire de gheață, care se topea în aerul călduț al acelei dimineți. Departe, dincolo de țărnul pe care se aflau, lopătau ciori în zbor leneș.

— Am locuit în *Jianu* într-o vreme, spuse Colonelul, pînă nu de mult. E un cartier foarte frumos, lumea nu-și dă seama. Ce mai e pe la voi, pe acolo, pe unde lucrezi tu, pe la *Filarmonică*?

— Nimic, lumea se înghesuie să vadă două filme : *Tai-fun la Nagasaki* și *Ah, cum urăsc bărbații* ! De ce nu veniți o dată să vedeți spectacolul nostru de revistă ?

Colonelul rîse :

— Știi că ai haz ? Chiar de asta îmi arde mie acum ! Dar de ce-mi recomanzi să văd trupa de revistă a ăluia, cum dracu-l cheamă ?

— Lică Rădulescu. Pentru că trebuie să ai vreun motiv...

Îl privi mai bine pe ochelarist. Avea un obraz curat de adolescent, îi era drag să lucreze cu asemenea tineri. În viața lui aventuroasă, Colonelul avusese de-a face cu indivizi de toate categoriile. De la spioni, la preoți militari, de la ofițeri superiori, la magistrați șperțari și la miniștri incapabili, demagogi și fudui... Nimic interesant, pe cînd copiii ăștia, cum era lunganul de lîngă el, aveau ceva curat, necorupt, făceau totul poate dintr-o dulce inconștiență, ba, nu, dintr-o convingere romantică, cum avuseseră toți și mai aveau încă undeva, în fundul sufletului. Ce era mai frumos decît să gîndești în fiecare clipă că, împotriva tuturor, construiești cu primejdia vieții o societate nouă, că riști totul pentru a dărîma o orînduire profund necinstită, imorală. Ideea de a-l invita să vadă niște filme tîmpite îl surprinsese, dar voia să știe ce-l determinase să-i facă invitația asta.

— *Comicul național*, cum îi place să-și spună, face, fără să-și dea seama, mari servicii partidului.

Colonelul rîse iar nestăpînit.

— Crezi ?

— Iată, de pildă, ce spune pe scenă săptămîna asta...

— Ei bine, ce ?

— Iese într-un costum făcut din țelină și pătrunjel, apropo de fibrele sintetice puse în comerț de nemți. Le-o zice adică de la obraz... De ce nu veniți să-l auziți ? Cum-pără cupletele pe nimica toată de la *Tănase*, care are clienții lui, mai scuturați, mai cu bani, dar aici, la *Marna*, vin ceferiști, mahalagii, lume săracă, asta îi unge la inimă. Să auziți cupletul margarinei care poate fi înlocuită, dacă o ținem așa, și cu săpun... Întîi a fost untul, pe urmă mar-

garina, mîine o să mîncăm săpun... Lumea aplaudă și merge acasă fericită. Le-a zis-o nea Lică... În felul lui, *Comicul național* își face datoria...

— Nu știam, dar dacă spui tu, am să trec și eu într-o zi pe-acolo, e interesant... Cu totul interesant... Ia te uită...

Ocoliseră lacul, se aflau dincolo de restaurantul *Pescăruș*, în fața unui stăvilar oprit.

— Tot nu ne-am înțeles. Îl iei pe Goliath, adresa atelierului o știți, Țiparul o să vă facă un fel de hartă a locului, mergeți acolo sub un pretext, ori faceți pe cei de la *Apărarea pasivă* și vă urcați pe casă, da, asta e cea mai bună chestie, vă trimit eu niște legitimații. Cercetați dacă podurile de pe Văcărești și de pe strada Durostor nu conțin materiale inflamabile, dacă există locuri bune pentru cuiburi de mitraliere și unde ar putea fi instalate. Dacă vin gaborii să vă ia din scurt, îi țineți la distanță. Eu zic să vă fac rost de două uniforme de ofițeri. Vă luați aere de experți și studiați de sus amplasamentul. Dar nu mai pierdeți vremea, că s-a plictisit toată lumea. Ne întîlnim mîine seară la cinema *Tomis*. Vii numai tu și-mi dai raportul, o să ieșim după film și vorbim pe stradă. Prudență mare, dacă aveți dificultăți, știți ce e de făcut. Uniformele ți le-aduce un băiat de-al meu într-un geamantan. O să spună că e de la spălătoria chimică *Crinul*. Mai e cineva acasă care ar putea să ne facă încurcături ?

— Mătuși-mea, dar o evacuez. La ce oră vine curierul ?

— Să zicem, nouă dimineața. Voi pînă la orele 15, tot mîine, trebuie să știți ce aveți de făcut. Peste două zile cel mult trebuie să atacăm obiectivul. Și-acum cred că e vremea să ne vedem fiecare de drum...

Își strinseră mîna și Athos o luă spre *Arcul de Triumf*. Colonelul se pierdu pe sub copacii Bulevardului Aviatorilor și cînd ochelariștii ajunse la una din stațiile tramvaiului 3, mai apucă să se arunce pe scara unui vagon ale cărui osii scîrțiau de parcă n-ar fi fost unse din vremea primului război mondial. Orașul arăta ca vai de lume, plin de noroi și plouat. Imobilele sărăcicioase ale Bulevardului Filantropia păreau și mai urite sub norii cenușii ai acelei zile de februarie. Pe platforma tramvaiului doi vînători discutau încă de la urcarea lui în vagonul acela jalnic. Trecu taxa-

torul, Athos îi întinse bănuții pentru bilet și privi afișele jupuite ale unui panou de publicitate. Chioșcurile de pâine erau asaltate de cozile imense de femei și bărbați care se certau în gura mare. Tramvaiul opri într-o stație, apoi porni iar greoi, cu un tangaj de transatlantic scos la pensie.

— Știi cum scapă vulpea de purici? întrebaseră unul din vânători pe celălalt.

Urechea neatentă a lui Athos, care era un tip distrat, se ciuli fără să știe el însuși ce-l intrigase în această discuție întâmplătoare.

— Nu prea, acceptă celălalt.

Era un bărbat gras, încărcat de cataramă și de tolbe: o tolba pentru cartușe, alta pentru ceea ce ar fi urmat să aducă acasă: un iepure sau ceva, goală însă, nici măcar un fazan, un șoarece de cîmp, cum glumea în gînd urmașul familiei Racoviceanu. Vînătorul se ștergea pe obraz cu o mare basma roșie, de parcă ar fi fost o căldură insuportabilă. Curentul vagonului aducea spre Athos o aromă de țuică de prună bine ținută.

— Păi să-ți spun eu, zisese celălalt, un fel de țîr pe sîrmă, modest, cu o pușcă julită pe umăr, cu mai puține tolbe și cartușiere, care nu aducea cu nimic cu glorioasa apariție a vecinului său de vagon. Se întâmplă uneori, vara, că o năpădesc puricii...

— Pe cine?

— Pe vulpe. Și nu-i mai poate suporta. Cu scărpinatul nu iese cine știe ce, dar, șireată cum o știm cu toții, are metodele ei! Ia frumușel un cocean în gură sau vreun vreasc, ce-o fi, și se duce glonț către cel mai apropiat rîu sau baltă. Intră mai întîi în apă cu picioarele. Puricii, ca să nu se ude, se ridică cu un etaj, ca să zică așa, pe trupul ei. Atunci vulpea, mereu ținînd coceanul în gură, se lasă bineșor în apă, iar puricii urcă și mai sus, pînă ajung la capul vulpii. Cînd au ajuns aici, animalul bagă și capul la fund. Puricii, ca să nu se ude, țușt pe cocean! Vulpea se dă atunci de-a binelea la fund și lasă ca apa să ia coceanul la vale..

„Tîmpite bancuri mai fac și vînătorii ăștia“, gîndi Athos și se pregăti să se dea jos să schimbe tramvaiul pentru a

merge la atelierul lui Goliath, ca să-i spună ce aveau de făcut pentru zilele următoare.

Văzut de sus, cartierul Văcărești semăna cu un loc asediat, *posturi fixe*, controlul circulației, fiecare mașină era oprită și oamenii dinlăuntru legitimați.

Pe unul din acoperișurile caselor din jurul magazinului *La Sicul parizian*, doi ofițeri studiau terenul cu un binoclu.

Numitul Teică era în conversație cu frații Munteanu, *zburătorii*, cel care o făcea pe poștașul și celălalt care patrula circiurile ca nu cumva să apară careva din partea celor filati și să le facă gaură în blindaj.

— I-ai controlat, domnu' Teică, pe militarii ăia ?

— Controlat, aveau totul la mână, escivă de la Marele Stat Major. Pun cuiburi de mitraliere pe casă.

— Ce spui ? făcuse Munteanu I, fost călăreț de circ, fost prestidigitator și escroc, intrat în slujba poliției.

— Cred că se lasă cu bombe, ne-au cruțat ce ne-au cruțat americanii, dar în primăvara asta o să dăm de dracu.

— Nu cred, făcuse Munteanu II, al doilea *frate zburător*.

— V-o spun eu, am tras cu urechea la ce discuta domn' Ciripoi cu draibăru' ăla mare, cu domnu' Mizdrache, ori ăsta stă gușă-n gușă cu miniștrii, cu lume luminată, nu ca noi. Să știți de la mine că dă cu incendiere, uite-i și p-ăștia. Tot Bucureștii e plin de echipe care caută prin poduri, au luat de azi-dimineață casele la rînd : care nu are saci de nisip îl amendează, au un catastif cu ei, notează acolo, și gata beleaua. Saci cu nisip, lopeți, tîrnăcoape, chestii d-alea, cum le zice, stingătoare, nu e glumă...

— Și cu binoclul ăla ce fac ?

— Măsoară, au și instrumente de apreciat distanța. Un telemetru, mi l-au arătat și mie, că m-am băgat în sufletul lor ca să nu mai am vorbe cu domn' Ciripoi, că nu știu ce se petrece sub nasul meu. Băieți subțiri. Țăla micu e dat dracu, știi cum se cațără pe acoperișuri, ca o maimuță. Tu, Muntene, care ai fost la circ, știi cum se cațără o maimuță

pe acoperiș... Așa și ăsta... Da' ia lasă asta, dați-mi raportul. Ce mai e cu marfa de jos ?

— N-au ieșit de trei zile, haleală, canci. Dacă îi mai ținem așa, o mierlesc de foame. Nu mai au ce să clămpănească...

— S-au speriat. Crezi că s-au prins că noi stăm la filă ?

— Da' cum, domnu Teică, că se vede de departe ce fel de apă bem. Plimbă-te dumneata de trei ori prin fața atelierului și se vede...

— Mă, tu ți-ai făcut injecții cu marmeladă la creier de te-ai deșteptat atât ? constată agentul Teică, nu fără admirație.

Sus, pe o streășină, gata-gata să cadă într-o curte, Goliath, sublocotenentul Paraschiv Văduva, cum scria în actele lui de la *Serviciul Antiaerian al Capitalei, direcția Marelui Stat Major*, măsura cu telemetrul distanța de la biserica *Sfântului Anton* pînă *La Sicul Parizian* și făcea o însemnare în carnetul lui. De aici se vedea ușa care dădea spre magaziile din spate, curtea pustie și intrarea spre vechile pivnițe.

— Ei ? întrebuse Athos, care privea și el cu un binoclu spre curțile vecine.

— Nici un semn, dacă ar ști ei cine se află pe acoperiș...

— Coborîm ?

— Coborîm.

— Am văzut ceva care mă interesează, spuse, cînd ajunseseră jos, Athos.

— Ce ?

— Un grup de copii. Bat o cutie de conserve coala în spate. De la ăștia scot mai multe, de la ei și de la femei, dar astea-s mai bănuitoare...

De la biserica *Sfântul Anton* se auzeau clopotele.

— De ce bat clopotele astea ziua-n amiaza mare, cînd nu e sărbătoare ? întrebă Goliath, care se apropiase de grupul de copii.

— A murit unchiul lu' ăsta, zise careva.

— Și tu de ce fumezi ?

— Are și el necazuri, domn' locotenent, spuse alt ținț care mai izbi o dată cutia goală de conserve.

— Ce spui, mă ?

— Probleme, domn' locotenent.

— Ce probleme ?

— Păi dacă a murit unchiu' l'ăsta ?

Părea logic. Cei doi se priviră. Ai dracului puști !

— Da' patronul de *La Sicul Parizian* unde e, mă ? Că am trecut prin fața atelierului și e închis. Vrem să facem control în podul casei și nu putem să intrăm...

— E dus cu colindul, zise iar țincul acela cu pistrui, blond ca o conopidă, care fuma *Mărășești* și trăgea cu sete din țigare ca un om mare, băiatul cu probleme.

— Ce spui ?

— Da, iarna, mai degrabă pe la Crăciun, nu ca acum, domn' Tache pleacă la rude în provincie și se ține de nunți...

— Ei ?

— Da, cunună ori botează, el știe ce face. Până într-o lună nu-l mai vedeți. Aveți haine la el în probă ?

— Nu, dar cu dispozițiile astea de apărare pasivă...

— Atunci ce vă supărați ? Dacă nu lucrați la el, puteți să vă vedeți de treabă...

Copiii ceilalți riseră în cor. Îi luau peste picior, dar Goliath se prefăcu că nu bagă de seamă.

— Și nu putem noi să intrăm la el în atelier, cu martori, să găsim o cheie, ceva, să ne urcăm în pod ?

Puștiul se scărpină în cap.

— Ce ne dați ca să vă vindem ceva ?

— O țigare, zise Athos. Da' una bună, uite colea...

Umbla totdeauna cu pachete de țigări bune la el, mai ales în misiuni ; constatase că o țigară oferită deschidea multe guri încuiate și chiar câte o ușă care se încăpățina să rămână închisă.

— Na-vă și vouă, mai zise Athos, întinzînd pachetul de carton roșu, care fu iute înjumătățit de ceata de puști care toți fumau cînd nu erau supravegheați.

— *Regale*, făcuse șeful lor, cel cu pistrui. Bune.

Goliath le aprindea pe rînd țigările și puștii clipeau ca niște oameni mari, scoțînd fumul pe nări și scuturînd scrumul. Se așezară pe o grămadă de lemne de metru.

— Da' nu cumva sînteți ca ăia de-afară, presari ? mai întrebă puștiul.

— Lasă, Zane, chestia, spune mai bine domnului locotenent ce știm noi...

Zane se tocmea însă, nu putea vinde secretele oricui.

— Da' cine sînt ăia de pe stradă ?

— Ginitorii de la poliție, făcu copilul, ca și cînd le-ar fi încredințat secretul tancului *Tiger*.

— Ce spui ? Da' ce caută ei ?

— Nu știu ce au pe aici, pe lîngă noi, scodolesc pe cineva. S-au îmbrăcat care mai de care în costume de șmecheri. Stau la cîrciumă și o fac pe beții, dar nu trag la măsca decît limonadă.

Puștii rîseră iar în cor, cu vocile lor dogite de țigări, fumate pe ascuns.

— Nu mai spune ! zise Athos. De mult ?

— Să fie cîteva zile, acum să vă spun ceva, noi nu ne băgăm, eu cu băieții ăștia, da-n prăvălie la domnu' Giurgiuveanu e careva.

Athos îl privi pe Goliath. Era lată rău dacă aflaseră și puștii ceva.

— De unde știi ?

— Păi noaptea, așa cam pe la douăsprezece, unu, pe coș iese fum, adică de ce să iasă fum pe coș dacă în prăvălia lui domnu' Tache nu e nimeni...

— Știu și cei de la poliție ?

Puștiul se scărpină în cap.

— Eu zic că da, că de-aia dau tîrcoale...

— Dar nu ne-ai spus ce voiai să ne spui la început.

— Păi, cam asta voiam să spun.

Mîntea. Goliath îi făcu semn lui Athos să-i mai dea o țigară *Regală*.

— Ia încă două, să ai și diseară, îl încurajă celălalt.

Puștiul luă, virî țigările în sîn și spuse :

— Da' nu sînteți de la poliție ?

— Ce dracu, se impacientă Goliath, tu nu vezi că ai de-a face cu militari de la *Apărarea pasivă* ?

— Ei, atunci le spunem ? îi întreabă pe ceilalți.

Copiii se codiră.

— Vă dăm și o sută pentru ce aveți voi nevoie, făcu Athos, dar oferta îi alarmă pe puști.

Goliath era disperat. Studentașul nu-i cunoștea de ce sînt în stare.

— Dar de ce vă interesați atât de treburile astea ? Întrebă copilul numit Zane.

— Pentru că vrem să facem controlul pentru *Apărarea pasivă*.

— Zexe ! făcu o voce groasă ca de bărbat.

— Aiurea ! îl completă altul.

— Dacă nu ne credeți, am plecat, făcu Goliath și se sculă de pe grămada de lemne.

Puștilor nu le convenea, erau mândri de ceea ce știau și acum totul se ducea de ripă.

— Bine, vă spunem, dar ne dați cuvîntul de ofițeri că nu sînteți de la poliție ?

— Pe cuvînt de onoare, făcu convins Athos.

— Așa mai merge. Nu putem să-i înghițim pe caralii. Aștia saltă oamenii de acasă, îi mardesc...

Goliath simțea că înnebunește. Convorbirea se prelungea și se putea să apară vreun împuțit de agent și iar ar fi bătut la ochi totul.

— Eu, dacă aș fi înăuntru, pentru că trebuie să știți că sînt doi înăuntru, eu i-am văzut... I-aș păcăli peăștia de nu s-ar mai vedea...

— Ei, cum ?

— Domn' locotenent, dar nu spuneți la nimeni. Pe cuvînt ?

— Pe cuvînt...

— Știți biserica *Sfîntul Anton*, aia de peste drum de atelierul domnului Tache ?

— Am văzut-o și noi cînd am controlat podurile caselor.

— Mai de mult, biserica asta avea și chilii, a fost o minăstire care a ars pe vremea lui Caragea. Lumea a venit aici și a făcut case mai încolo. Dar pe dedesubt se află o galerie cam înfundată, că noi mereu umblăm pe ea cînd ne jucăm de-a hoții și vardiștil : abia mai poți să răsufli, că nu e aer, dar putem merge pînă în spatele altarului de la biserica *Sfîntul Anton*...

— Ce spui ? ! se miră admirativ Athos, ca să-l stimuleze.

— Da. Am urcat de cîteva ori și ne-a luat popa la goană, dar nici el nu aflase pe unde venisem noi, că nu știm decît noi și nea Tache, pentru că pe la el prin pivniță

se pleacă... Cînd ieşim din magazia aia, că aici au fost nişte depozite de vinuri ale unuia care avea vie la Valea Călugărească şi urcam frumos pe acolo, şi tuşt ! în biserică. De Sfintele Paşti, la trecerea pe sub Domnul Cristos, cînd aduc muierile liliac în biserică, cine li-l fură de sub masă şi-l vinde la florărie să ne mai iasă de ţigări ? Noi !

— Brava puşti ! făcu Goliath plin de admiraţie. Uite suta colea, să nu spuneţi că sîntem oameni care nu au cuvînt. N-o să spunem la nimeni ce-am auzit de la voi. Pe noi nici nu ne interesează, aşa că ne ducem...

— Şi cu cheia de la pod, de la domnu' Giurgiuveanu ?

— Păi dacă omu nu e acasă, ce, să-i violăm domiciliul ?

— Eu vă duceam pînă în atelier şi poate de acolo, printr-un chepeng, găseam noi intrarea la pod...

Puştii puteau să-i primejduiască rău de tot pe cei dinăuntru. Ceea ce fusese un adevărat noroc pentru Athos şi pentru Goliath se putea transforma într-o mare cacialma, dacă puştilor le-ar fi dat în gînd să se laude şi altora.

Le lăsară tot pachetul de *Regale* şi plecară glont, după ce mai inspectară cîteva curţi şi poduri, prefăcîndu-se că îşi fac datoria către *Serviciul de Apărare pasivă*, care nu trimisese încă pe nimeni pe aici, ca să-i sfătuiască pe oameni să nu mai ţină în podul caselor materiale inflamabile, ce-ar fi putut să le pricinuiască pagube la, Doamne fereşte, vreun bombardament.

O linişte ciudată domnea în magazinul *La Sicul parizian*. Febra pe care o simţise atîtea zile Marcel Petrişor crescuse. Se vedea treaba că numai apa oxigenată, cu care Horumba îi curăţase rana, nu fusese suficientă. Mai adăugă şi foamea pe care o simţea de trei zile de cînd li se terminaseră şi banii şi alimentele tîrguite de afară.

— Cum e ? îl întreba din cînd în cînd Virgil.

— Cum să fie ? Creşte ramazanul. Simt că mă înţepă la ficat.

— Varza lui unchiu-tău s-a terminat... Un borcan era... Văd că nu mai are de gînd să vină.

— Lui ce-i pasă ? Bea și mîncă, și noi aici... Ce mai e pe afară ?

— Situație staționară.

— Ce răbdare au și ăștia...

— Crezi că într-adevăr ne-așteaptă la cotitură ?

— Dar cum ?

— Și-ai noștri ce așteaptă ?

— Sînt sigur c-au încercat și nu au reușit să pătrundă pînă aici...

— Puțin le pasă ! făcu celălalt, enervat pe neașteptate.

— Nu mai vorbi așa, nu-i cunoști. Cînd vor putea, vor ajunge pînă la noi...

— Mersi, cînd ? La Sfîntu' Așteaptă. Să nu fie prea tîrziu. Eu nu mai rezist. O să ies, fie ce-o fi...

— Ba eu te sfătuiesc să-ți vezi de treabă, tocmai acum te-ai găsit să nu mai ai răbdare ?

— Într-a cîta zi ne aflăm ?

— A opta.

— Primele au mers cum au mers...

Epuizaseră toate jocurile. Își făcuseră un șah pe lemnul de călcat al lui Tache Giurgiuveanu, piesele le construiseră Horumba din miez de pîine, le vopsiseră pe unele dintre ele cu cremă de ghetă, și ea găsită în magazia croitorului.

— Dacă mai țin mult treburile astea încurcate, o să le mînc, spunea Marcel Petrișor, arătîndu-le celui alt.

— Cu cremă cu tot ?

— Cu...

Se ivise un țîntar și el desenat tot pe lemnul de călcat gulere, cu boabe de porumb găsite pe jos, sub borcanul cu varză al gazdei lor absente.

— Rișcă dacă mai jucăm, și am terminat cu toate distracțiile, zisese Marcel Petrișor, pe care temperatura aceea, nu mare, dar constantă îl scotea din sărite.

— Jucăm, făcuse Virgil Horumba.

— N-avem pe ce.

— Cum nu ? zisese Horumba, care era inventiv în aceste zile.

Se scuturaseră de mărunțișul rămas prin buzunarele lor sărace și nu găsiseră decît cîteva monede de alamă. Le dăduseră valori fabuloase și se mîntuiau la gîndul că o dată ce cîștigau erau milionari. Un bănuț de zece bani era egal cu zece milioane, așa le plăcea să-și închipuie, monedele de cinci erau egale cu cinci milioane. Mai exista și suta cu care aruncau în sus. Ea atîngea o valoare prea mare. Mai găsiseră niște fileri ungurești în tejgheaua lui Tache Giurgiuveanu și niște monede de pe vremea lui Carol, de cinci lei, pe o hîrtie socoteau care, cît a cîștigat. Lui Marcel Petrișor i-ar fi trebuit cîștigul unui oraș întreg pe un sfert de secol, pentru a-și acoperi datoriile față de partenerul său, făcute la riscă. Se certară îndelung de cîteva ori, erau enervați, dar nu-și dădeau seama de ce. Se insultară în cîteva rînduri, dar iute se potoliră.

— Ne-aud cei de-afară, spusese Marcel Petrișor, am înnebunit... amîndoi.

— Așa o fi și la pușcărie ? cugetase celălalt.

— Mai rău, unii se spînzură cu cureaua de la pantaloni.

— Da' de unde știi ?

— Am auzit.

— Pe toate le afli, așa ești tu, deștept...

— Ce te-a găsit ?

— Vorbeam și eu...

— Altceva nu mai ai de vorbit ?

— Mai bine ține-ți pliscul, pentru că ne poate auzi cineva.

Marcel Petrișor stătea întins pe patul tare al unchiului său. Se uita la celălalt cu silă. Ciudat lucru ! Erau prieteni, trecuseră prin atîtea, acum singurătatea asta îi făcea să se urască ca niște cretini. Horumba găsi două măști de gaze în cele din urmă și asta îi salvă o vreme. Erau asemănătoare. Și le punea pe față și umbla prin odaie, noaptea, cînd în lumina puțină venită de la becurile chioare din stradă părea o fantomă. Așezase a doua mască pe chipul unui manechin pe care-l luase în spinare și părea spectrul războiului însuși, dar asta îl făcea pe celălalt să rîdă prosteste, din senin, cum se întîmplă în asemenea situații, cînd orice tîmpenie te face vesel.

— Vrei să mă sperii ? făcea din pat Marcel Petrișor, dar nu mi-e frică... M-auzi ?

Îl auzea. Când se sătura de distracția asta, pentru că de somn și de șezut degeaba era sătul, își smulgea masca și injura bărbătește :

— Cauciucul miroase a mort, cărbunele din botul de cal e prost, mori cu masca la gură și de gaze tot nu scapi, cine dracu a mai inventat și prostia asta ?

O trîntea pe dușumele, ar fi călcat-o în picioare, dar îi era frică să nu facă zgomot.

Altă dată, în lumina verde, violetă, a odăii neluminate, părea o mare insectă care se zbătea în spatele perdelelor croitoriei. Dădea din brațe ca și când ar fi zburat și amîndoi descopereau cu surprindere că undeva rămăseseră copii. Rîdeau din te miri ce, chiar ideea de a-și mîncea piesele de șah cu care jucau le surîdea, era ceva, care cu timpul ar fi dus la limitele nebuniei. Pe urmă trecură la alte jocuri. Cine trece pe stradă ? Dacă se auzeau pași, mai ales noaptea cînd era mai liniște, se antrenau într-o dispută absurdă :

— Bărbat ? Femeie ?

Scriau pe o hîrtie *scorul*, și aici se pare că mai norocos era Marcel Petrișor, care avea o ureche mai fină. Timpul trecea greu, oră după oră, ca și cînd cineva ar fi ținut în loc un ceasornic nemilos. Dormeau doar cîteva ore, și alea agitate și pe rînd.

— Nu mai scăpăm de aici, spusese în cele din urmă Marcel Petrișor.

— Crezi ?

— Cred, cei de afară nu au încă o soluție.

— Și ?

— Și ? Jilava, procesul, zidul...

Era ciudat că niciodată lui Marcel Petrișor nu-i fusese frică de această perspectivă. La drept vorbind, nici nu se gîndise că ar putea să fie prins, judecat și condamnat. Nu era optimist din fire, dar pur și simplu nu avusese în minte o astfel de perspectivă. Acum trebuia să se gîndească la acest lucru. De fapt, discuția constituise momentul cel mai critic, pentru că fusese limpede că atinseseră pragul disperării. Asta se întîmpla pe la 11 noaptea,

în seara următoare a inspecției celor de la *Apărarea pasivă*.

— Iată datele problemei, încheie Athos. O biserică cu un mort înăuntru pe care-l duc mâine la cimitir, două sau trei magazine în jur, o bodegă, *La băiatul cu șervetu*, plină de agenți ai poliției, o stradă destul de nenorocită, scurtă și îngustă, nu poți face nimic, nici măcar noaptea. Singura șansă rămîne acel coridor subteran al puștilor, care dă la altarul de la *Sfîntul Anton*.

Colonelul se gîndea privind pușca *Jeko* cu care trăgea la mîreasă.

Se aflau lîngă Gara de Nord, sub acoperișul unei bărci de tras la semn. Omului care le încărca armele cu pene și care oferea cîștigătorilor cîte o siluetă din gips oribilă în caz de cîștig puțin îi păsa de ce vorbeau clienții lui. Erau destui, oameni în trecere, așteptînd un tren de legătură, soldați scăpați în scurte permisiile de pe front, vînzători la magazinele din jur plimbîndu-se în scurtul răgaz de prînz, cînd mînceau ceva pe apucate în mici bodegi, oameni fără o ocupație precisă, cu privirea în jur după un buzunar care nu era supravegheat cum trebuie, și mulți gură cască.

— Haide, spuse Colonelul, să ne mai gîndim.

O luară ușor în susul Griviței, ca și cînd nu ar fi avut nimic de făcut.

Athos aștepta o dezlegare de la celălalt.

— Și spui că puștii ăia cunosc subteranele ?

— Da. Am vorbit și cu o muiere de prin vecini, sînt niște catacombe de pe vremea lui Caragea Vodă. Dar nu ne sfătuie nimeni să încercăm. Nu e aer, poate că drumul se înfundă, deși băieții ăia m-au asigurat că la Paști fură liliacul de pe masa Domnului Cristos...

— Crezi că poliția nu știe de chestia asta ?

— Trebuie riscat.

— Nu-mi place riscul, puștiule.

— Atunci ? De lăsat nu-i mai putem lăsa acolo...

Colonelul îi arată vitrinele prăfuite ale magazinului Sora.

— Hai să intrăm puțin înăuntru, nu-mi place nutra unuia din spatele nostru. Povestește ceva, cînd intrăm în magazin, prefă-te că vrei chiar cu adevărat să cumperi ceva, probează un costum de-al dracului și în timpul ăsta spune orice..

— Ieri, în tramvaiul 3, începuse Athos, am auzit una bună. Vorbeau doi vînători...

— Ce spui ? Doi vînători ?

— Da.

— Despre ce vorbeau ? Fii atent pe unde se află intrarea a doua, cînd îți spun eu, tu o iei pe acolo, eu mă întorc, ne reîntîlnim în stație la Buzești, la tramvaiul care trece prin Piața Victoriei. Dă-i drumul cu vînătorii mai departe...

— Unul povestea cum scapă vulpea de purici.

— Ce vorbești ? Interesant ! Și, mă rog, cum scapă vulpea de purici ?

— Păi ia un cocean în gură, caută repede o baltă, un rîu, ceva, și intră acolo. Întîi cu piciorul. Puricii, dînd de apă, încep să se urce pe spinarea ei. Vulpea se dă și mai bine la fund. Atunci puricii se urcă pe coceanul pe care ea-l ține în gură și vulpea se dă de tot la fund. În felul acesta scapă de purici..

Colonelul îi arată un costum de haine țepene pe un manechin :

— Ia încearcă-le pe astea și cînd intri să le probezi, lasă-le acolo și dispari. Pînă te uiți tu în oglindă, eu privesc la costumul ăsta de preot...

Îl lăasă singur. „Ce l-o fi găsit acum să se uite la odăjdii ?“ se întrebă Athos. Ceru costumul să-l probeze, nu trase de tot cortina de catifea a unei perdele care acoperea o mică boxă și privi prin oglindă în magazin. Era limpede, un *ginitor* le luase urma. Se prefăcea că privește la niște brățări de alamă, ieftine, aflate într-o vitrină. Faptul că cei doi se despărțiseră îl pusese în mare încurcătură. Athos lăasă hainele pe banchetă și dispăru. Peste 15 minute îl văzu pe Colonel singur pe platforma tramvaiului 15. Urcă și el din goană la răscruce și îl întrebă :

— Cum ați scăpat de el ?

— Simplu, marfă proastă ! Apropo, ai plătit ăluia cu *mireasa* ?

— Cum să nu ? Nu ne dădea pușca fără să ne ia taxa înainte. Cinci lei focul.

— Puștiule, știi ceva ? Chestia cu puricii pe cocean e tare, am o idee. Am intrat în magazinul ăla și am văzut ceva care m-a interesat. Spui că înmormintarea aia are loc miine ? Știi cumva și ora ?

— Pe la patru, dacă am înțeles bine...

— Perfect. Tu cu Goliath vă dați la fund deocamdată. O să am nevoie de Țiparul, îl găsești, îi spui să-mi dea urgent un telefon. Ne înțelegem noi, s-auzim de bine...

Coberi din viteză și-l lăasă singur. Athos rămase cu gura căscată. Ce legătură să fie adică între povestea vânătorilor cu vulpea, puricii pe cocean și veșmintele alea de popă la care se uitase Colonelul ?

— Uite-așa se nasc ideile mari. Îți cade fisa, cum se spune, și gata...

Era mort de curiozitate, dar, deocamdată, pe el și pe Goliath îi lăsase de o parte și tare ar mai fi vrut să știe cum o să-i scoată Colonelul pe cei doi din sicriul ăla, zis și *La Sicul Parizian*.

Țiparul îl privea pe Colonel ca pe un om beat.

— N-am spart în viața mea o biserică...

— Lasă fleacurile, că nu te trimit să furi clistirele lor din altare sau cazanul de botez, ce dracu, sîntem cu toții creștini ortodocși, n-o să profanăm sfîntul lăcaș.

— Dar...

— Știi biserica *Sfîntul Anton*, ai trecut pe lingă ea. Vezi că în jur e plin de agenți. Te streкори fără tîmbălău înlăuntru, nu aprinzi nici o lumină, uite o lanternă mică, italiană. În spatele altarului se spune că e o ușă care dă spre vechile catacombe. Te streкори cu atenție, nu cumva să le pici în labă agenților, și ajungi pînă în spatele atelierului. Sînt niște vechi pivnițe ale unui depozit de vinuri. De acolo se pare că poți să-i scoți din prăvălie pe

cei doi, îi aduci în altar și de restul mă ocup eu. Mîine la orele 16 este o înmormîntare. Cînd se pune convoiul în mișcare, după slujba făcută mortului vă așezați, plînși cu toții, în spatele rudelor ca și cînd ați fi nepoți, ceva apropiat de răposat, cu batistele la ochi, vedeți voi, nu trebuie să vă învâț. Dă-le cîte un pistol la fiecare, deși după părerea mea nu va fi un loc prea comod pentru tras la semn. Tu ai mai fost văzut prin preajma străzilor, ar trebui să-ți decolorezi părul. Știi cum se decolorează ?

— Da, cu apă oxigenată...

— Pune-ți și o mustață pe oală și fă-o pe dascălul care ajută prin biserică. O să mă găsești și pe mine acolo, să nu caști ochii mari și să te prefaci că ai treabă. Acum șterge-o. Așteptați deci în prăvălia aia pînă în jūr de orele 15, cînd credeți voi că o să ajungeți la timp în biserică, calculează după ceas cît îți trebuie să străbați catacomba, ieșiți în altar și așteptați să vă strecurați prin mulțime. O să fie lume multă, vă descurcați voi... Tu ai auzit de povestea cu puricii pe cocean ?

Țiparul se uita la bărbatul serios din fața lui ca la un nebun.

— Nu.

— Puștiule, chestia stă cam așa : vulpea, ca să scape de purici, ia un cocean în gură... Ce te uiți așa la mine ?

— Nu înțeleg ce legătură are povestea vulpii cu cele ce trebuie să facem noi mîine după-masă...

— Ai răbdare, că nu mai e atît de mult.

Și-i spuse pînă la capăt cele auzite de la Athos, asta nu înseamnă însă că Țiparul se lămurise despre ce era vorba.

În aceeași zi, Colonelul mai vizită în mod ciudat o dricărie, lăsînd o sumă mare de bani patronului magazinului de pompe funebre, se întîlni cu un preot cu care era prieten de multă vreme și stătu cam un ceas cu el de vorbă, după care călcă niște haine ciudate cu fierul electric, îmbrăcîndu-le în fața oglinzii și studiîndu-se ca un actor, făcînd gesturi și cîntînd cu voce groasă într-un mod ciudat. Și toate astea, după ce ascultase o povestire vîntorească și vizitase magazinul *Sora*, sursa tuturor, din Calea Griviței.

* *

Ca să spargi ușa unui altar noaptea, pe întuneric, și să pătrunzi într-o biserică necunoscută în care nu intra-seși în viața ta, părea la prima impresie un lucru foarte la îndemână, numai că Țiparul nu era nici borfaș, nici aventurier. I se ceruse pur și simplu să facă o treabă și o făcea în stilul său. Își confecționase mai întâi un fel de șperaclu bun la toate, cu care făcuse o repetiție la ușile atelierului maestrului Sontag. Rezultatele nu erau promițătoare, așa că luă în micul său sac de voiaj și o daltă pentru forțarea ușilor încăpăținate pentru orice eventualitate. Avea un revolver *nervos*, două încărcătoare, un cuțit care ar fi mintuit orice curiozitate ce nu i-ar fi convenit și un laț de frînghie. În fundul sacului vîrîse și un săculete plin cu nisip, marfă franceză, cum văzuse într-un film cu Jean Gabin mai de mult, armă tăcută, eficace și adormitoare. Un ceas la mină cu fosfor, bine întors, ca să nu aibă vreo surpriză, un costum închis peste care aruncase o scurtă de balon și el de culoare neagră, pantofi cu talpă de crep după moda acelor ani, alunecoși la ghețuș, dar *muți*, tocmai buni pentru o astfel de acțiune.

„Iată-mă și borfaș“, cugetase. Nici un complice, aventura era înaintea lui, cu tot ce se putea întîmpla, plăcut și neplăcut. Pe la 23,30 luă ultimul tramvai spre Văcărești, ca să nu bată la ochi la o oră prea tîrzie ; socoti că agenții aflați în bodega *La băiatu cu șervetu* nu vor mai întîrzia mult, pentru că se făcuse de mult ora de închidere și negustorul nu voia să plătească amenzile de rigoare.

Socoteala era simplă. Trebuia să intre într-o curte aflată în spatele bisericii. Străzile paralele una cu alta îi ușurau oarecum misiunea. Avea să stea două ceasuri sau trei ascuns în vreo magazie, ceva, pe urmă, cînd era somnul mai al dracului, pe la trei sau patru noaptea, avea să urce pe un acoperiș și să atace biserica din spate. Dacă era norocos și polițaii mai așteptau în post, drumul ar fi fost lesnicios. Odată intrat în biserica *Sfîntul Anton*, restul ar fi fost o nimica toată, mai puțin riscul de a dibui, noaptea, cu o lanternă italienească prin niște catacombe

de pe vremea lui Caragea Vodă. Fosta mînăstire, chilii, coridoare secrete, prea semăna a roman senzațional, îi plăceau lucrurile făcute la lumina zilei, dar acum nu avea prea mult timp de cugetat. O luă de departe pentru că era mai prudent. Strada *Răsăritului* era a treia după *Durostor*. Străbătu o curte, sări un gard. Lătrase un cîine, pe urmă se potolise pentru că el nu mai mișcase, străbătuse locul necunoscut cu locuințe vagon, acoperite cu carton gudronat și ajunsese în a doua stradă, strada *Ferodoului* (ce nume!). Se uitase la număr: 53. Mergea, cam la jumătatea străzii. Înainte de a o traversa se uită de-a lungul ei ca nu cumva să fi pus agenții posturi fixe. Nu era nimeni. În întineric se vedea silueta bisericii *Sfîntul Anton*, cu cele trei turle ale sale, negre ca smoala în noaptea și ea neagră și friguroasă. „Acum băieții se află la adăpost, undeva“, își făcu socoteala. Îi trebuia un ascunziș în care să aștepte pînă spre ziuă. Găsi ceea ce căuta. O magazie de lemne, mirosind a talaș și a rumeguș. „Au tăiat lemnele de metru cu ferestrăul.“ Aprinse lanterna, apăsînd pe un fel de motorăș care făcea un zgomot ușor de bondar. „Se încarcă singură“, socoti. Un rînd de lemne, o capră de tăiat, un ferestrău, rumeguș cum bănuise și o stivă de butuci care trebuiau spărți cu toporul. Se așeză liniștit cu spatele la lemnele frumos rînduite. Trase un somn și la orele trei și 45 se trezi. Avea un instinct sigur, nu s-ar fi înșelat nici măcar cu un minut. Noaptea era liniștită, prea liniștită pentru ce voia să facă. Se auzeau hă-măituri de cîini, era pentru prima oară cînd animalele astea îl enervau. Totul se aude într-o astfel de noapte. Dar asta era situația. Se dezmoști. Se făcuse și mai frig. Îi înghețaseră tălpile și mîinile cît le ascunsese în mînuși. Să nu se scoale careva, taman la ora asta! Nu mișca nimeni. Casele-vagon din lunga curte de mahala nu trădau nici o mișcare. Se ridică ușor și pînă nu-și simți încheieturile bine dezmoștite nu se dezlipi de locul în care se adăpostise. Trase cu urechea, nu auzi nimic. Se mai uită o dată de-a lungul străzii *Ferodoului* (ce nume!) și o traversă în fugă. Intră într-o alta, necunoscută, din vecini se auziră cîinii alarmați și se ciuci sub un salcîm beteag stînd multă vreme nemișcat. După alte zece minute urca pe un acoperiș jos, se tîra și privea curtea din spate a bisericii.

Nu se vedea bine, era o noapte întunecoasă. Cobori cu prudență. Cel puțin în curțile bisericilor nu se aflau ciini. Nu hămăi nimeni. Aruncă câteva pietricele înainte de a ieși din întuneric. Nu se auzi nici o mișcare. Văzu spatele bisericii și ușa aceea de metal care, probabil, dădea spre altar. „O să am de lucru, gîndi, popii ăștia se încuie bine, știu ei ce știu...” Cîntări sacul cu unelte și își spuse că dădea de fapt în noaptea asta examenul de spărgător. În stînga, răsucit pe încheietură, avea săculetele cu nisip pe care l-ar fi aruncat în capul primului întîlnit. Nu era nimeni. Nu le dădea în cap să pună pe cineva acolo. De fapt, un agent al lui Teică dormea frumos în fața ușii principale și nu se sinchisea de cele ce se întîmplau în spatele clădirii de piatră. Băuse țepăn pînă pe la 12 *La băiatu cu șervetu*, împotriva dispozițiilor, ca să-i țină bine toată noaptea și învăluit într-o șubă, cu o căciulă grea, pusă pe urechi, trăgea aghioase în micul balconaș de piatră, deschis la vîntul de noapte.

Țiparul, care desfăcuse mașini întregi pînă la ultima piesă și care cunoștea toate butonașele și sîrmele unui motor de limuzină sau camion, înjura birjărește în gînd, blestemîndu-și soarta. Ușa de metal se lăsa greu, avea o încuietore specială, i-ar fi trebuit o cheie grea, mare, mînăstirească. Șperaclul lui nu făcea două parale. Dalta, nici atît, trebuia o rangă. O luă întîi cu binișorul, pe urmă se infurie. Timpul trecea. Nu putea aprinde lanterna, deși se mai obișnuise cu întunericul. Se așeză disperat de câteva ori, rezemat de canatul de piatră, și cugetă. I-ar fi trebuit un ac de păr, cum aveau femeile, pe urmă își dădu seama că tot cu șperaclul acela trebuia umblat. Îl îndoi bine, îl răsuci, ceva mișca, era un fel de clenci care se ridica încolo și-ncoace. Pe la cinci fără un sfert îi veni ideea de a intra prin față. Se strecură spre treptele de la intrare, tîrîș, ca pe front, cu mișcări lente. Intrarea bisericii părea pustie, se auzea numai o răsufulare grea de bărbat. Stătu cinci minute grele ca să se hotărască. Pe urmă își spuse că nu avea decît două alternative : ori să se întoarcă cu coada între picioare, ori să încerce să intre pe ușa din față. Să dai într-un om care doarme nu e o ispravă de om serios, dar sacul cu nisip cu care-l lovi pe agentul care dormea sub căciula lui împărătească amortiza. Se auzi un

mormăit mirat și omul leșină lovit în tâmplă cu precizie. Dintr-un somn într-altul, era ceva, dacă blestemata aia de ușă nu ceda, ce era să facă ? Puse umărul și forță ușa din față. Era și ea încuiată. Tot din metal, tot grea, tot inaccesibilă. Atunci își aduse aminte că îngrijitorii de biserică vin de dimineață și fac curățenie, erau de obicei niște femei miloage. Trebuia să se afle undeva o cheie pe aici. Lumină cu lanterna, risca, dar nu avea ce face. Chenarul de piatră al ușii, cu vită de vie din marmură, nu lăsa să se vadă nimic. În cele din urmă dibui locul, era simplu ca bună ziua, la înălțimea unui om, într-o parte. Pipăise totul cu răbdare și găsisese ceea ce căuta. Mai privi o dată la omul de la picioarele lui. „N-o să-și dea seama ce i s-a întâmplat când s-o trezi și dacă o să-și dea, n-o să spună la nimeni...”

Descuie, se mai uită în curtea pustie și pătrunse înăuntru, după ce atîrnă cheia la locul ei. Când o să se vadă că e deschisă, o să se creadă că bețivul ăsta a făcut o inspecție în timpul nopții. Pașii abia se auzeau pe lespezile bine spălate. Străbătu biserica, intră în altar, se mai uită o dată la ușa inaccesibilă, prin care nu putuse pătrunde și-și dădu seama că era cinci de dimineață. Recapitulă dacă nu a lăsat cumva vreo urmă și pe urmă lumină pereții. O scăriță metalică ducea undeva spre o pivniță. Prapuri de înmormîntare, steaguri de mort, niște sfeșnicare, trepte alunecoase, o rezervă de luminări, miros de beci și o bolgie de piatră. Nu se vedea pe unde ar fi trebuit să ajungă la capătul coridorului acela de pe vremea lui Caragea. Se uită spre tavan : nimic ; zări în sfîrșit o ușă abia mascată, urmele subțiri ale unui tapet vechi îl duse spre locul căutat. Aici iar trebuia lucrat cu șperaclul. Se învățaseră minte, interziseseră ușa. Căută în sac, de data asta merse mai ușor. Prima lui ușă de spărgător se dădu de perete. Din bezna grea din față veni un miros de mucegai și de piatră umezită. Controlă să nu fi uitat nimic, trase ușa spre el. „Numai de nu le-ar da în gînd să încuie din nou sau să vadă că a trecut cineva pe aici...” Lanterna italienească îi arată cîteva trepte roase, din cărămidă bine coaptă, care rezistase timpului. Miros de șobolani morți și o umezeală care-i umplea nările de ceva neplăcut. Pășii înainte fără să ezite. Privise ceasul

pentru a cronometra timpul necesar la întoarcere. Era cinci și 12 minute. Drumul mergea o vreme destul de bine, drept și plin de bălți. Pe urmă se îngustă și deveni întortocheat. Bucăți de boltă căzuseră, înaintarea deveni dificilă. În întunericul plin de curent se auziră mișcări de păsări de noapte, lilieci sau altceva. Țiparul nu era un tip sperios, aici numai oamenii l-ar fi speriat, altcineva, nu. Înaintă prudent, evitând grămezile de cărămidă prăbușită și când ajunse pe la jumătate trebui să se tîrască în patru labe. „O să arătăm ca dracu la înmormîntare. De n-aș uita să luăm din croitoria aia peria de haine pentru curățirea noroiului și niște cremă de ghetă, dacă se găsește așa ceva în atelierul acela...” Se umplu de noroi pe palme, își feri hainele cît putu, respirația se îngreuna din cauza aerului stricat. Nici dracu nu mai trecuse de multă vreme pe aici. Puștilor ăloră cu care vorbise Athos le convenea, dar ei erau oameni mari, nu se jucau... După douăzeci de minute se afla în fața unei uși șubrede. Stătu cîtva timp, trăgînd cu urechea. Dincolo de lemnele umezite nu se auzea nimic. Deschise încet, cu prudență. Nu mișca nimic în jur. Străbătu o curte și ieși pe poarta vechiului depozit de vinuri. În față, ușa unei magazii. Dar dacă nu nimerise unde trebuia? Ce-o fi, o fi! Curînd avea să se lumineze. Privi în jur. În curte nu se aflau decît cîteva butoaie vechi. Nici o locuință, nici un cîine, nimic. În mod normal, dacă ar fi fost după el, aici poliția ar fi trebuit să pună pe cineva de strajă, dar probabil că nu voia să-i alarmeze, îi așteptau dincolo, în stradă, dacă ar fi încercat să fugă pe aici... Bine gîndit, trebuia să recunoască. Pătrunse în mica magazie. Se împiedică de butoiul lui Tache Giurgiuveanu și ascultă. Nu se auzi nimic. Aștia dorm, puțin le pasă. Nu cunoștea pe nici unul. Trebuia numai să le spună parola, cum se întîmpla ori de cîte ori se întîlneau doi oameni care nu se văzuseră în viața lor: „M-a trimis Andrei”. Celălalt avea să răspundă: „Stai să-l întreb”. Asta era tot, dar acum cuvintele nu-i veneau în minte. Ușa dinspre atelier era descuiată. „Nu le e frică sau au plecat?” Deschise cu prudență. Se obișnuia cu lumina atelierului, cu silueta manechinelor și privi geamurile luminate de becurile albastre ale Căii Văcărești. Afară nu mișca nimeni. Văzu soba de tuci și auzi respirația celor doi. „Poți să-i iei ca pe

niște pui de găină ! Ce tipi, domnule ! Puști ! Ca și mine, pentru că și eu, cît sînt de căpos, tot puști îmi spune Colonelul.“ Se așeză lîngă ei pe podele. Ar fi tras un pui de somn și chiar așa făcu, dar se trezi aproape de ora șase și jumătate. Lumina intra prin ferestrele necamuflate. În atelier mai rămăsese o brumă de căldură. Țiparul cerce-tase ; nu erau înarmați, dacă ar fi fost atacați nici nu ar fi avut cu ce să opună rezistență.

Vru să aprindă focul. „Le fac o surpriză. Pe urmă se răzgîndi. Se vede fumul pe coș... Acuș' să vină presarii, ce mutre ar face ! În loc de două bucăți, trei !“ Horumba mormăia ceva în somn, Marcel Petrișor gemea ușor. Îl jena rana de la umăr care se vindeca greu. Trebuia totuși să le dea un semn. Îl scutură ușor pe Horumba, care dormea la margine :

— Hei, domnu...

— Ce-i, Marcele ? făcu acesta, cu ochii cirpiți.

— Nimic, a venit perceptorul.

Virgil îl privea ca într-un vis urît. Dădu să sară din pat, dar celălalt îl sili să stea nemișcat.

— St ! că-l trezești. Mi se spune Țiparul, m-a trimis Colonelul să vă scot de aici. Nu face mișcare multă și nu striga.

Curios este că Horumba îl crezu și stătu liniștit.

— În sfîrșit. Credeam că nu mai veniți...

Și deodată realizează că celălalt intrase ca îngerii sau ca dracul prin acoperiș.

— Pe unde ai pătruns ?

— O să vă povestesc la amîndoi odată, nu vreau să vorbesc de două ori.

Marcel Petrișor se trezi și el :

— Cu cine vorbești ?

Credea că visează. Erau trei în odaie, nu mai erau doi. Vru să-l lovească pe Țiparul cu pumnul, dar vecinul lui de pat îl imobiliză :

— Încet. E trimis de Colonelul...

Nici el nu-i ceru parola. Existau asemenea momente, cînd orice prudență nu-și mai avea rostul.

— Cum ai ajuns aici ? întrebă și Marcel Petrișor.

— Din proprie inițiativă și nesilit de nimeni, glumi Țiparul.

— Lasă bancurile. Cine ești ?

— Mi se spune Țiparul, repetă noul venit. Colonelul m-a trimis să vă scot de aici...

— Nu o să fie ușor, zise meditativ Marcel Petrișor, care tot mai căsca fără să aibă senzația că i se face cumva vreo farsă.

— Mie-mi spui ? O să vedeți și voi la întoarcere.

Atunci băgară de seamă că era murdar, de parcă s-ar fi tîrît printr-un șanț.

— Nu arăt prea bine, nu ?

Marcel Petrișor se bătu cu palmele peste frunte :

— Ai venit prin catacombă ?

— Exact. De unde știi ?

— Dacă eram deștept, îmi aduceam aminte mai de vreme. Cît am fost puști am locuit din cînd în cînd la unchiul meu și mă vîram cu golanii în pivnițele vinăriei. Ai intrat prin altarul bisericii *Sfîntul Anton*, nu-i așa ? Tii, că idiot mai sînt ! Stăm aici de atîtea zile și nu mi-a dat prin cap una ca asta !

Marcel Petrișor se trezise de-a binelea. Ceva nu era în regulă totuși. Dacă omul ăsta era de la poliție ?

— Dar cum ai dat de catacombă ?

— Niște puști de primprejur i-au povestit unui prieten de-al nostru cum se pătrunde pînă aici...

Marcel Petrișor deveni și mai bănuitor.

— Nu căuta vreo armă, pentru că armă am eu. Poftim revolverul ăsta, nu uitați o perie de ghetе și una de haine. La trei după-masă avem o frumoasă înmormîntare în biserică la *Sfîntul Anton*. *Browning* de 7,6 mm. Bine uns, nu vă jucați cu el...

Horumba, care era gata de bătaie, văzînd mutra bănuitoare a lui Marcel Petrișor, își dădu seama că cineva de la poliție nu-ți face cadou un revolver încărcat numai pentru că te-a sculat de dimineată și te-ai trezit cu el în odaia ta.

Marcel Petrișor sări din pat ca să-și ia pe el pantalonii.

Avea picioare slabe, rahitice, era caraghios numai în micuții lui chiloțași pe care și-i spălase cu apă fiartă de cîteva ori, pentru că nu suferea rufă murdară pe el.

— Tu nu te-mbraci ? îl întrebă pe celălalt. -

— Ho, că mai e vreme... Pină la trei după-masă...

— Așa e...

— Ai adus ceva de mâncare ? îl întreabă Marcel Petrișor.

— Uite, una ca asta nu mi-a trecut prin cap. Trebuie că sînteți cu stomacul flendură... Dacă știam, furam ceva din biserică, că ăștia au colivă, ceva...

— Bună ar fi fost și nițică colivă, glumi amar Virgil Horumba.

Tăcură un minut întreg toți trei. Nu se puteau împrieteni dintr-o dată, se aflau și într-o situație ciudată.

— Crezi că scăpăm de aici ?

— Dacă vrea Sfîntu Anton... zise, rîzînd, Țiparul. Vă e frică ?

— Acum, nu...

— Dar atunci ? Atunci cînd au tras cu gloanțe de manevră după voi...

— Ce spui ? zise Marcel Petrișor și îi arătă umărul zdrelit care-l jena și acum. Și ăsta e glonț de manevră, ăsta care mi-a julit mie umărul ?

— Te-au rănit ? Spunea ceferistul ăla că pe unul l-au rănit. Tu ești ?

— Care ceferist ? întreabă uluit Marcel Petrișor.

— Am fost acolo... la cîteva zile. Colonelul a crezut că voi i-ați *cîntat* pe ceilalți și v-au făcut scăpați. A vrut să verifice. I-am adus un încărcător de pușcă cu gloanțe de manevră...

Horumba înțelese totul într-o secundă.

— Deci ne-au făcut scăpați ca să veniți voi aici și să pună gheara lor spurcată pe mai mulți ?

— Dar cum ?

Marcel Petrișor și cu Virgil Horumba se priveră lung :

— Ce ticăloși ! Ce ticăloși ! Nu le ajungeau morții, că au murit doi de-ai noștri, voiau și pe alții, cîți mai mulți...

— N-ar fi cazul să vorbești mai încet ? îl sfătui Țiparul. Dacă se aude afară ? Să știi că au împînzit cartierul. Nu o să fie o plecare triumfală de aici..

— Și eu cred la fel, cugetă cu glas tare Horumba.

— Faci parte din rezervă *Munteniei I* ? întreabă Marcel Petrișor.

— Exact. Noi v-am luat locul...

— N-o să vă fie ușor.

— Cred și eu.

— Postul s-a pus la punct ?

— Asta o știe numai Colonelul. El o să ne cheme cînd o să creadă. Deocamdată, iață-mă în chip de salvator al vestului sălbatic...

Horumba tot nu înțelegea ce era cu înmormîntarea de după-masă.

— Nici eu nu știu mare lucru, zise Țiparul. Trebuie să fim curați, dichisiți în sfînta biserică. Atîta mi-a spus... O să fie și el de față, restul nu ne privește.

Era ciudat, dar nu mai întrebă nici unul nimic. Pînă după-amiază, timpul se scurse înfiorător de greu.

Agentul Teică, care se cam plictisise să tot păzească degeaba atelierul croitoriei *La Sicul Parizian*, se uita la agenții lui ca la niște arătări.

— Ceva ? Cumva ?

— Nimic, domn' șef.

— Dracu vă ia, dacă ați dormit ?

— Se poate ?

Pe la nouă de dimineată apăruse și Ciripoi, vesel, bărbierit, parfumat, că avea boala să se parfumeze. „Destul o să puțim a hoit toată viața noastră de apoi, spunea, măcar să ne spălăm bine și să ne dăm cu apă de colonie, să nu mutăm nările altora...”

Trecuse cu o seară înainte pe la locuința Claudiei.

— Ce-i p-ai, mă ? făcuse el, grăbit. Care-i situația ?

— Bună, făcuse Teică.

— Ce înseamnă aia, bună ?

— Adică, nici o mișcare...

— Mă, voi v-ați convins că ăia mai sînt acolo ?

— Da, cum ? Seara ne uităm la acoperiș. Iese fum, au făcut băieții foc, înseamnă că stau frumos la cutie...

— Și n-au mai încercat ei să iasă după haleală, ceva ?

— Nimic, or fi găsit ceva rezerve interne.

Teică rîse prostește cu gura lui știrbă !

— O să vedem noi pe dracu cu ăştia, că-s periculoşi. Prin mahala ce mai e astăzi ?

— 'O înmormintare la patru.

— Cine a murit ?

— Unu dup-acilea, am pus oameni în biserică, că nu se ştie cine s-arată...

— Foarte bine. Păi eu m-am dus. Ce să-i spun lui domnu' Mizdrache ?

— Că totul e aşa cum trebuie, nu mai rezistă ei mult, că nu sînt zmei, ascultaţi la mine...

După care agentul Teică ce era să facă decît să intre *La băiatu cu şervetu*, ca să se dreagă ? *Fraţii zburători* erau şi ei pe fază, Munteanu I pe post de factor sta cu geanta plină de ziare şi doscănea o ţuică mare, celălalt, orbul, tocmai îşi potrivea lunetele negre pe ochi şi se pregătea să iasă pe treptele bisericii *Sfîntul Anton*, la cerşit.

— Care-i situaţia, copii ? întrebă măreţ Teică, rămas cel mai mare în grad.

— Totul e bine, oamenii stau la locurile lor, zise Munteanu I. Eu ies la împărţit ziarele, mai trag cu ochiul, îl las şi pe frati-miu pe scări la treabă, pînă-n prînz poate se face lumină.

— Da' de unde, cred că mai avem o zi, două, aprecie Teică, cerînd o drojdie mare şi o piftie.

Orbul ar fi spus ceva, dar nu prea se înghesuia. Ştia bine că în poliţie numai şefii au voie să aibă idei şi cum era să sară el în faţă ?

Cugetă ce cugetă, îl mîncă limba :

— Domnu' Teică, am ceva de raportat...

— Cam ce, aşa ?

— Eu cu lanternele astea ale mele am depistat doi tipi mai alaltăieri.

— Ce spui, Muntene ? făcu savant Teică, imitîndu-l pe Ciripoi, care şi el îl imita pe Mizdrache în timpul liber.

— Cum vă spun. Doi ofiţeri de la *Apărarea pasivă*...

— Ei, şi ce dacă erau de la *Apărarea pasivă* ?

— Mă gîndeam să nu fie cumva, ceva...

Teică dădu drojdia peste cap, scutură uşor din obrajii iute împurpuraţi şi conchise ?

— Prea suflăm, mă, și în iaurt. Băieții stau în croitorie liniștiți, noi de asemenea, o să li se facă și lor foame odată și odată, nu mai au mult, de ce să ne credem noi mai deștepti decît trebuie ? Ia-ți mai bine caroasele alea în spinare și du-te la cerșit, că îmi încurci socotelile...

Al doilea frate zburător dispăru cît ai zice pește și în cîrciuma opărită de aburi de țuică fiartă și de mahoarcă se auzi un acordeon deșelat. Tare mai era bine să stai colea la căldurică, lîngă godin și să te uiți pe fereastră. Trece vreme, leafa merge, el muncea cu spor. Unde mai pui că după-masă aveau și o înmormîntare, spectacol, nu alta, să tot stai și să privești lumea asta trecătoare.

— Ia vin ! îl chemă pe acordeonist.

Acela, un țigan fără dinți, cu o pălărie șuie pe frunte, se apropie.

— Îmi faci și mie una mică ?

— Cum nu, domn' șef, că vă știu, sînteți de la *A treia*...

— Pe dracu, sînt de la, da' mai bine dă pe gură...

„Dă-mi, boierule, țigancă...” cîntă gașperul cu ochii în tavanul negru de fum.

— Așa, mă, mai cu suflet.

*„C-avea neica o țigancă
Frumoasă de lumina în casă...”*

Afară începuse să ningă încet. Geamurile se dezghețau. Agenții intrau unul cîte unul, la sfert, la sfert de ceas.

— Cum e, Gogule ? întreba Teică.

— Cum să fie ? Bine.

— Mă, v-ați dat dracului...

Mai trecea ce mai trecea, intra altul :

— Cum e, Porumboiule ?

— Ninge, dom' Teică.

— Da' colo ?

— Staționar...

— Nu mișcă și ei ?

— Mișcă, domn' șef, le ghiorăie mațele, dar noi ne facem că plouă, poate pică și peștele ăl mare.

— Să-ți fie gura aurită, Porumboiule, că m-am uscat în postul ăsta fix. Noroc că are *Băiatu'* o piftie a-ntîia de porc... Cu usturoi...

De mișcat, cei trei mișcau, dar în felul lor. Ideea fusese a Țiparului, care studiasse toată dimineața atelierul de croitorie și găsisse că ar trebui să se amuze și ei nițel, să mai treacă vremea. Până la trecerea prin tunelul acela fără aer mai era vreme. Nu aveau de ce să meargă mai înainte decât la ora fixată pentru înmormântare. Biserica goală i-ar fi trădat numaidecît. Cînd s-o umple de lume, era mai ușor să te streкори în mulțimea de rude, făcîndu-te că plîngi și că te vaiti după cel răposat.

— A cui e hardughia asta ? întrebasesse Țiparul.

— A unchiului meu, Tache Giurgiuveanu, zisese Marcel Petrișor.

— Și dacă-i facem puțină pagubă se supără ?

— Eu știu ? Dar dacă e nevoie, ca rudă apropiată îți dau voie.

Țiparul măsură din nou încăperea.

— Există vreun ventilator pe aici ? mai întrebă.

— Pe vremuri era, spuse Marcel Petrișor. Vara e foarte cald, bate soarele și paianța asta se încălzește de scoți limba.

— Caută-l !

Horumba îi privea pe amîndoi, neînțelegînd mare lucru.

— Ce dracu ți-a mai trecut prin cap ?

— O să vedeți voi...

După cinci minute de căutare, Marcel Petrișor se ivi cu un fel de haraba neagră, cu aripi mari.

— Umblă ?

— Să încercăm...

— Pe unde-i priza ?

Marcel Petrișor căută ce căută, o găsi. Înfipse, ștecherul și aripile de metal ale ventilatorului începură să se rotească.

— E foarte bine, cîntări Țiparul. Acum mai am nevoie de ceva...

Dădu roată atelierului și privi prin perdelele nu prea bine trase. Trotuarul părea pustiu. Nu trecea mai nimeni. Numai geamul acela amenințător de la bodega *La băiatu cu șervetul* îl obseda.

Se apropie de un manechin, îl măsură bine, pe urmă căută un scul de ață albă, mai tare.

— Acum să vedeți...

Se aruncă pe tejgheaua de călcat a croitorului și căută în sertarele lui Giurgiuveanu, găsim exact ce-i trebuia : niște tipare de haine, din hîrtie cerată, foarte țeapănă. Le străpunse cu acul, le legă cu ață și le atîrnă pe un manechin. Hîrțiile începură să se învîrte lent prin fața ferestrei, ca și cînd cineva s-ar fi plimbat de colo pînă colo.

Ninsoarea stătuse. Un soare scăpătat lumina perdelele. Horumba înțelese primul despre ce era vorba.

— Pricep. Bate soarele și ei văd umbrele noastre mișcîndu-se de colo pînă colo. Bună...

— În timp ce noi o s-o ștergem frumos prin tunel. Riseră toți trei.

— Isteț bărbat ! făcu Marcel Petrișor. Numai din biserică să vedem noi cum o să ieșim.

— Mare-i Dumnezeu ! zise Țiparul, privind cu atenție tiparele de hîrtie cerată care se mișcau de colo-colo.

Biserica *Sfîntul Anton*, ca de obicei, în asemenea ocazii se umplu repede. Ora înmormîntării nu era departe. Întii sosiră bătrînele cartierului, încărcate de luminări pentru răposatii mai vechi și mai noi ce zăceau în cimitirele din apropiere. Se închinau la sfîntul altar, sărutau icoanele, aprindeau feștilele de ceară și șopteau cu glas mic rugăciunile lor interminabile, mai trăgînd cu ochiul la cei ce se strecurau în stranele mici și înghesuite, mirosind a lemn vechi, afumat. Un dascăl tînăr, cu fața palidă, veghea la curățenie, răzuind sfeșnicile de ceară scursă și strîngînd-o într-un săculete.

Lăcașul nu era prea luminat. Numai de sus, din turlele înalte, cădea lumina unei zile de iarnă, aflată spre sfîrșitul ei. Flăcările galbene și șovăitoare ale luminărilor aruncau pe pereții bătrîni un fel de mătase galbenă, stinsă. Lumea se înghesuia spre locul unde era depus coșciugul. Răposatul, cu o cruce pe piept și cu o luminare între degetele amorțite pe veci, arăta un chip bătrîn, slab. Cîteva flori luate de cine știe unde îi înconjurau capul. Lumea trecea, spunea Dumnezeu să-l ierte și se închina. Apăruse și

Teică, bine drogat la *Băiatu cu șervetu*, somnolind într-o strană după atâtea rînduri.

„Să n-apară Cîrpoi, c-am feștelit-o, ăsta mă miroase și n-am nici leuștean la mine să sting aromele...”

Piftia îi căzuse greu, un damf de usturoi se răspîndea în jur, dar nu venise aici să se pupe cu careva.

„Trag un somnișor cît ține slujba și cînd ies afară în ger, că pică gerul acuşica, mă trezesc imediat.”

La patru fix, dascălul acela tînăr și palid făcu loc preotului care venise cu o mașină de piață, îmbrăcat în negru, plin de odăjdii, cu o cruce mare pe piept, bine-cuvîntînd mulțimea ce-i făcea loc.

Babele cartierului îl priveau și nu mai înțelegeau nimic :

— Țsta nu e popa-al nostru.

— Dar cine ?

— Eu știu ? L-o fi prins Mitropolitul cu niscaiva fapte necurate. Că știm și noi cîte ceva... Mai spovedește cîte o fată la mahala, se mai îmbată la cîte un maslu...

— Ce spui, soro ?

— Spun, că d-aia am gură...

Noroc că agenții lui Teică nu trăgeau cu urechea la vorbele bătrînelor.

Dascălul cel tînăr le liniști :

— Părintele Dragomirescu e bolnav, l-a trimis pe părintele Sachelarie de la *Sfîntu Elefterie* să ție slujba la mort...

— Da' ce-are ? întrebau babele curioase.

— Ce să aibă ? Ca omu, a răcit că e iarnă, ia mai lăsați clanța aia, că sînteți în biserică... Spășiți-vă...

Babele făceau cruci mari pentru sănătatea părintelui Dragomirescu :

— Are și el păcatele lui, dar să-l țină Dumnezeu, că bine mai cînta.

Priveau curioase spre ușile altarului în care intrase noul venit, așteptîndu-l să iasă să înceapă slujba. Sosi-seră rudele apropiate ale răposatului și se auziră primele strigăte ale văduvei care se aplecase peste coșciug și spunea cu un glas monoton :

— Cui ne lași, Nicule ? Cui ne lași ?

Batistele erau ude de lacrimi, se ivi și părintele Sachelarie de la *Sfîntu Elefterie* și slujba începu. Teică, încă motăind, privi mulțimea aceea nedeslușită și ascultă glasul egal al părintelui care citea slujba morților :

„S-a ridicat zid împotriva mea și m-a înconjurat cu venin și cu zbucium, mutîndu-mă în împărăția morților, ca pe morții cei din veac, m-a împrejmuit cu zid și n-am pe unde să ies, îngreuiată a lanțurilor mele ; chiar cînd strig și răcnesc, rugăciunea mea nu s-aude. El a zidit cărările mele cu piatră și a răsturnat potecile mele...”

De sus se auzi ceva mai tîrziu, răspunzînd celui ce citea, un cor de copii :

„Mergi la cer și te așează
Lîngă Tatăl creator...”

„Ce dracu caut eu aici ? se întrebă Teică, ieșind din amărteala lui bețivă. Ce de lume și eu solesc în strană ! Că doar nu păzim pe comuniștii ăia de aici, ar trebui să mă înfig țeapăn în fața croitoriei și să stau acolo pînă se întîmplă ceva... Ia te uită, miros de ceară și tămîie, Doamne ferește, s-au zărghit și comisarii și toți...”

Ieși încet afară, trăgînd o gură de aer bun în piept, după care găsi că e mai bine să intre din nou la *Băiatu cu șervetu*, pentru că prea era insuportabilă viața.

Încă îl obsedau vorbele preotului :

„Du-te, acolo unde nu se află nici durere, nici întristare, nici suspin, că toate au un sfîrșit și numai Domnul e mare și iertător” și plînsurile acelea muieresti care-l scoteau din sărite.

„Nici să mori nu e ușor”, asta fusese concluzia.

Pe scările bisericii *Sfîntul Anton* se iviseră copiii care duceau coliva și cel cu crucea. Un dric cu patru cai aștepta în fața curții largi. Sicriul fu purtat de apropiați ai mortului și văduva dădu strigătele finale. Preotul Sachelarie de la *Sfîntul Elefterie* mai binecuvîntă o dată altarul, făcu o cruce mare, pravoslavnică, și urmă convoiul cu crucea în mînă, demn. Era înalt, subțire, avea o barbă neagră, corb, și o privire parcă rea.

— Faceți loc părintelui ! striga dascălul cel tînăr și palid, faceți loc sfinției sale.

Orbul care cerșea pe scări îl privi prin ochelarii lui negri cu atenție. Unde mai văzuse mutra asta smeadă? Nu, că avea gărgăuni la cap, băuse prea mult la *Băiatu cu șervetu* și-acum i se părea că dascălul cel tânăr nu era altul decât sublocotenentul de la *Apărarea pasivă...*

Mulțimea trecea pe lângă el, femeile îi lăsau ceva în șapca soioasă și el tot nu se hotărîse să facă ceva.

— Să fiu al mamei dacă ăștia nu ne trag în piept.

Privi spre fereastra croitoriei lui Tache Giurgiuveanu. Pe perdelele în care mai bătea o rămășiță de soare se zbăteau niște umbre. Cei căutați de poliție se mai aflau încă înăuntru. Nu mai aveau răbdare, se plictisiseră, umblau de colo, colo.

O fanfară de pensionari cînta în cinstea mortului. Văduva tot se mai căina în auzul mulțimii curioase:

— Cui mă lași, Nicule, cui mă lași?

Corul de bocitoare, tocmit de rude, începuse să cînte monoton:

— *Al cu milă, al cu dor...*

— *Al cu milă, al cu dor...*

Sicriul fusese introdus în dricul încărcat de coroane din flori artificiale și marșul spre cimitir începu lent. Spre mijlocul grupului de rude, orbului îi mai fu dat să vadă pe doi tineri plînsi rău de tot, sprijinindu-se unul de umărul altuia, într-o neagră disperare. Erau nerași, ca orice oameni care țineau doliu mare și aveau în ochi ceva pustiu și disperat.

— Copiii mortului, gîndi orbul, al doilea frate zburător. Ce vrei? Au rămas singuri.

Și în sufletul lui de canalie trecu o undă de omenie, atît de rară la astfel de indivizi, atît de rară...

A doua zi pe la prînz, unul dintre agenții lui Teică, și anume agentul Porumboiu, auzi din întîmplare convorbirea

dintre doi puști care băteau o cutie de conserve cu bocancii lor spărți.

— Băi Gică, ai văzut cum i-au tras ofițerii în piept pe caralii ?

— Cum adică, Zane ? întrebasese cel de-al doilea.

— Păi nu te-ai prins că dascălul era sublocotenentul de la *Apărarea pasivă*, ăla de căuta poduri pentru cuiburi de mitralieră ?

— Să moară mă-ta ?

— Să moară, că pe mine nu mă păcălește nimeni ! Când a ieșit cu mortu afară din biserică i-am făcut cu ochiul și el mi-a răspuns.

— Adică crezi că cei dinlăuntru au făcut picioare și fraierii de la *Băiatu cu șervetu* mai așteaptă și-acu' degeaba ?

— Dar, cum ?

Porumboiu alergase după Teică, care nu se afla la bodegă, cum credea, ci la raport, la Ciripoi. Într-un ceas îl găsi cu telefonul.

— Domnu' Teică, am aflat ceva, adu oameni acilea la croitorie, că mi se pare că cei dinlăuntru au șters-o.

— Nu se poate, făcuse Teică de la capătul celălalt al firului. Este imposibil...

— Și eu zic tot așa, dar trebuie să veniți dumneavoastră să vă convingeți că s-au topit...

— Dar de unde paștele mă-tii ai scos toată povestea asta ?

Teică era sufocat. Porumboiu credea că acolo moare la telefon.

— Am auzit niște copii, și mi se pare că și Munteanu II la fel zicea ieri, că ofițerii de la *Apărarea pasivă*...

— Stai nemișcat la gaură și să nu iasă careva sub nasul vostru, că frontu vă mănâncă. Sosesc...

Sosise. Deschiseseră ușa croitoriei lui Tache Giurgiuveanu și priviseră ventilatorul care tot mai învîrtea țiparele de haine și odaia goală în care urmele celor ascunși mai puteau fi zărite, ici și colo.

— Cum au făcut, Teică ? întrebasese peste un ceas Ciripoi, căzut valvîrtej peste ei.

Cei doi copii, aduși în ghionți, le povestiseră în câteva cuvinte cîte ceva.

— Și să nu spuneți voi un cuvîntel ? se răstise la ei Ciripoi.

— Păi dacă nu ne-a întrebat nimeni, nimic...

— Și ați stat de vorbă cu ei ?

— Nu cu ăia dinlăuntru, cu cei de-afară, cu ofițerii. Ne-au dat un pachet de *Regale*, am fumat și noi ca oamenii mari și și-au văzut de treabă...

— Și spui că dascălul era îmbrăcat în sublocotenent cu o zi înainte ?

— Exact, făcu copilul Zane, scobindu-se absent în nas.

— Și cei dinlăuntru pe unde au șters-o, că doar nu i-a băgat dascălul în căldărușă.

— Stați să v-arăt, da-nți ce dați ?

— Pe aia mă-tii îți dau ! înjură birjerește Ciripoi și poc ! o palmă. Ia-o înainte și arată drumul...

Copiii, mai speriați, supărați foc pe comisari, îi viriră în tunel și-i scoaseră cu hainele ferfeniță tocmai în altarul bisericii *Sfîntu Anton...*

Se cercetă atent toată chestiunea și se constată că părintele Dragomirescu era cu adevărat bolnav și că cel ce-l înlocuise nu slujise niciodată la biserica *Sfîntu Elefterie*.

— Atunci cine era, Ciripoi ? îl întrebă Mizdrache pe acesta în biroul lui, terorizîndu-l cu niște priviri care îl băgau în mormînt.

— Eu de unde să știu ?

Inspectorul-șef se plimba de colo, colo, cu mîinile la spate. Trecură minute grele, încărcate de o tăcere de plumb.

— Eu cred că unul dintre noi n-o să mai lucreze în poliție, Ciripoi. Tu și Teică sînteți cei mai cretini agenți pe care i-am avut. Să vă trimită tata pe voi la circă, mă, să-nvățați meserie, că dormiți pe voi, băiețică. Cum, mă, adică sîntem în plin *Rocambole* ? Stăm cu nasul la croitorie și băieții ies prin tunelul lui Caragea ! Ce tunel al lui Caragea, mă ? Care tunel ? Nu cred nimic, povești, cretinilor, povești și dacă un asemenea tunel exista, trebuia să-l știți, derbedeilor, și să-i fi luat cu ajutoare cu tot. că v-au trecut pe sub nas. Auzi, ofițeri de carieră, *Apărarea pasivă*, păi, mîine, poimîine le dăm onorul ca

la 10 Mai : „Treceți, domnilor comuniști, pe aici, vă rog, nu vă deranjați...”

Ciripoi se gîndea la cu totul altceva în acele clipe, dar ochii lui lăcrimau profesional. Era obișnuit cu aceste admonestări. Toate sfîrșeau undeva, la Papastase, în fața unui morun prăjit, dres cu lămîie, să nu se simtă grăsimă, dar deocamdată asta era situația, trebuia să vire capul între urechi și să asculte cuvintele nesfîrșite ale șefului său. Las' că ce-o să frece el la Teică, și la alde Porumboiu, și la frații zburători, și la toată gașca aia de pîrliti, care numai agenți de Siguranță nu se puteau numi.

*
* *
*

Peste două zile, într-o casă din strada Mintuleasa, Colonelul asculta cele povestite de Marcel Petrișor și de Horumba, în legătură cu lichidarea postului *Muntenia*.

— Am simțit noi că ceva nu era în regulă, zisese primul.

— Noroc că umărul tău zdrelit pledează pentru tine, zisese Colonelul. Și nu numai asta. Ar fi fost foarte trist să aflu că între noi avem *cîntăreți*...

Cei doi se priviră. Marcel Petrișor avea ceva înghețat pe buze, ca și Horumba.

— Adică chiar ne-ați bănuit ?

— De ce nu ?

— Adică dumneavoastră nu ne-ați verificat ?

— V-am verificat, dar asta nu înseamnă nimic. Pe parcurs omul se mai schimbă, există și lași, există și tipi capricioși...

Se făcu tăcere. Afară începuse un vînt mare, care arunca cu bucăți de gheață în geamurile casei care-l adăpostea.

— Și-acum ce-o să facem ?

— Deocamdată, nimic. Darea la fund, și-atît. Când o să socotim noi că vom mai putea să vă întrebuițăm, vă facem un semn. O să vă despărțiți. Am avut grijă să vă procurăm acte și o ocupație undeva în provincie.

Îi privi deodată cu simpatie. Chipul acela împietrit se destinse într-un suris.

— V-a plăcut slujba ?

— Care slujbă ? întrebă năucit Horumba.

— Slujba de înmormîntare de ieri...

— Doar n-o să-mi spuneți că dumneavoastră erați preotul ?

Colonelul rise de data asta din toată inima :

— Chiar eu eram. În viață trebuie să știi să faci de toate.

— Și celălalt, care ne-a scos la lumină, cine era ?

— I se spune Țiparul. Ca și voi, el n-are identitate...

— Am înțeles, consimți Horumba. Numai un lucru vreau să știu. Dacă pe noi ne-au lichidat, postul de radio *Muntenia* va mai funcționa vreodată ?

Colonelul se gîndi o clipă. Privea prin perdele ninsoarea și crivățul de afară.

— Sper, și încă foarte curînd...

Cei doi îl priveră pe rînd cu un fel de muștrare mută.

— Știu ce gîndiți, spuse încet Colonelul. Și eu am pățit de cîteva ori ceea ce vi s-a întîmplat vouă zilele astea. Dar așa e legea conspirației. Trebuie să aveți răbdare...

Le strînse mina și le spuse :

— La bună vedere. O să plecați pe rînd. La distanță de zece minute. Eu vă părăsesc înainte, pentru că mai am o treabă. Știți cum se deschid yalele ?

— Cum, nu ? mîrii Marcel Petrișor...

— Și mai ales nu fiți triști. Nu vă uităm...

Peste 55 de minute, Colonelul se afla într-un garaj subteran din Batiștei și nu era singur. O ușă blindată pe care fusese imprimat semnul A al adăposturilor anti-aeriene, încuiată pe dinăuntru, adăpostea prezența a încă patru persoane.

Era frig, aici caloriferele nu ardeau decît din cînd în cînd. Mirosea a vopsea și-a ulei de mașină. Un bec chior spînzura deasupra unei mașini de gresat. Colonelul privea capetele celor patru tineri pe care-i avea în față.

— Vă cunoașteți, nu ? îi întrebă.

— Mi se pare că da ! zise fata aceea blondă, cu priviri deschise. Sînt Unchiul George, dînsul este Athos, celălalt, Țiparul și ultimul se numește Goliath.

— Adică echipa *Muntenia II*...

Se făcu tăcere. De sus, de undeva, se auzea urletul viscolului iscat pe neașteptate în acea noapte, un fel de mătură tîritoare care căra nămeții de-a lungul bulevardelor.

— Instrucțiunile vi le voi spune numaidecît și ce aveți de făcut, dar pînă atunci să vă povestească Athos povestea vinătorească a puricilor pe cocean.

— Ce-i aia puricii pe cocean? întrebă fata.

— O să vezi, mi se pare foarte instructivă, zîmbi Colonelul și scoase o țigară, arătînd pachetul celorlalți:

— Fumează careva?

Fumau cu toții, mai puțin fata, dar nu întinseră nici unul mîna.

— Bine, atunci, dă-i drumul...

Athos îi privi pe rînd. Se simțea mîndru, nici el nu știa de ce.

Pigall's Bar, de sub Cercul militar, lucea de curăţenie. Ringul de dans răspindea un miros de ceară proaspătă. Doi picolaşi aranjau feţele de masă cu o grijă exagerată sub privirea scrutătoare a unui şef de sală necruţător. Barmanul zdroncănea shakerul cu gheaţă şi turna atent în sondele prelungi comandate de primele fete sosite la datorie. „Cam dezbrăcăţice“, gîndea Mizdrache, privindu-le cu simpatie. Micşunica îi făcu un semn amical cu braţul încărcat de brăţări ieftine.

— Salutare, zise Inspectorul-şef, nu v-o fi şi vouă frig așa, numai în cheştiile astea ? Că dacă v-ar lăsa ăia de la poliţie n-aţi mai pune nimic pe voi...

— Meseria, domnu' Mizdrache, meseria, replică fata, privindu-şi chipul într-o oglindă rotundă scoasă din poşeta bătută cu pietre false.

Printre perdelele de pluş îşi făcuse apariţia Cîripoi, cu o mutră păguboasă, lividă, cu ochii în pămînt, ca un cîine bătut, strecurîndu-se printre mesele goale. „Îl îngrop“, hotărî Inspectorul, privindu-i hainele şifonate de funcţionar de mîna a doua.

— Salut tinerimea română, făcu Cîripoi o beza generală către grupul de fete care bea din vermul *Martini* amestecat cu anason.

Ajutorul lui Mizdrache socoti mecanic : „Sonia, Mamy, Micşunica. Triunghiul morţii !“ Îl zări pe superiorul său, îi trase un salut adînc pînă în pămînt, cu un gest à la domnul Demetriad :

— Respectele mele, domn' şef !

— Nici un fel de „respectele mele, domn' şef !“ Aşa-ză-te, dobitocule, şi să-mi spui cum a fost

— Aşa cum a fost, domn' şef ! Adevărul-adevărat.

Ochii subalternului său păreau ai unui bulldog căruia i-ai turnat spirt sanitar între gene : lăcrimau.

— Pe mama aia a mea, înmormintată la Sfînta Vineri, dacă nu zic tot.

— Mă, să nu mă minți cum ai obiceiul, auzi ?

Ciripoi căuta ceva de care să se agațe, un detaliu, ca să ciștige o secundă. Găsi.

— Permiteți ? O țigară ?...

Mizdrache îi făcu un semn vag. Pînă își găsi pachetul de R.M.S., Ciripoi imaginea pledoaria.

— Domn' șef, ce s-o mai lungesc... ghinionul ! Totul era pus la punct după planurile dumneavoastră. Băieții ședeau la cutie, ai noștri gata să pună laba pe ei.

— Și... și ? făcu Mizdrache, enervîndu-se din ce în ce mai mult.

— Cum vă spuneam... Toată lumea la poșt, echipa mobilă pe stradă... frații zburători : unul la biserică cu mîna întinsă, altul ducînd ziare prin curți, de nu mai termina ; eu... la bufet, în colț... (Mîntea.)

— Aha, la bufet ! făcu Mizdrache.

Ciripoi își înghiți scuipatul, prefăcîndu-se că n-a observat sublinierea șefului său.

— Teică cu ai lui pe un acoperiș, cît era de frig... Nu putea să scape nici pasărea.

— Cu toate astea, însă... rînji Inspectorul privind pulpa albăstrită de frig a Micșunicăi, scăpată de sub rochia de voal, nu fără intenție.

— Cu toate astea, însă... uite că au fost mai deștepți ca noi, domn' șef !...

Urmă o tăcere în care Ciripoi crezu că o să i se spargă timpanele. Barmanul nu mai termina cu shakerul ăla care suna ca o tobă lovită cu peria de metal. Mamy trăgea cu ochiul spre ei și-i șoptea Soniei : „Freacă la el, Mizdrache, ca la fasole !“

Se auzi glasul Inspectorului, mirat, crescînd, anunțînd mari vijelii :

— Cum, mă Ciripoi ? Cum să fie ei mai deștepți ca voi, mă ?

— Uite că au fost, domn' șef. Omoriți-mă, tălați-mă... ne-au trecut pe sub nas.

„Îmi ia măsură la cășciug, se uită la mine ca la un obiect de artă“, gîndi în clipa următoare subalternul, văzînd privirea rece a Inspectorului.

— Ciripoi, explică-mi, mă, nu mă ocoli, mă, ca popa la înviere.

Glasul lui avea acum inflexiuni aproape paterne. „Acum îmi pune mîna sub gușă și-mi scapă o palmă.“

— Domn' șef, au fost mai deștepți ! Au găsit un mort !

— Un mort ? ! se miră absent Mizdrache.

— Da, un mort, țepăn, în biserică la *Sfîntul Anton*. Noi de unde să știm că mortul ținea cu ei ?

Acum Mizdrache rîdea apocaliptic, bătîndu-și genunchii cu degetele lui fine.

— Ținea cu ei mortul ? Mă, te văd pe moșie la Marian, la ministrul agriculturii la fermă, după chestia asta... Sub formă de deținut politic. Mă, te văd soldat în termen pe front, atacînd cazematele inamicului. Mă Ciripoi, te văd lingă mă-ta aia moartă, de la Sfînta Vineri, cu o cruce la cap... Cum adică, țin și morții cu ăștia, mă ?

— Uite bine, domn' șef, s-au strecurat, și au ajuns de la croitoria aia taman în spate la *Sfîntul Anton* în altar, au intrat în biserică, aveau țoale de doliu pe ei... Cine să-i bănuiască ? Băgasem oameni de-ai mei și-n strană... Am zis, ca proști ce-am fost, că sînt rude cu mortul. Asta, răposatul, făcea plajă printre popi și lumînări... Și ne-au trecut, domn' șef, pe sub nas, ba mai făceam și sfînta cruce și ziceam cu toții : Dumnezeu să-l ierte ! Și ei, cu rînitul de subsuori, de credeam că e fiu-su lu mortu și nu mai poate de durere. Asta a fost, tăiați-mă, omoriți-mă, m-au dus, m-au dus !

Micșunica ochise primul client picat și el atunci pe ușa barului. Era un bărbat între două vîrste, într-un costum de camgarn *gris-argant*.

— Grav, Ciripoi, grav ! Ce-i spun eu, mă, ministrului ? Că l-am anunțat pe Tismana că o să-i dau pe tavă un grup de bolșevici... Și acum ?...

Subalternul avea o mutră strivită, călcată-n picioare, aducînd cu un bocanc aruncat la reformă.

— Cum credeți dumneavoastră de cuviință, dar de strădui ne-am străduit.

Mizdrache privi în fundul paharului de coniac și aproape gemu :

— Mă, știu, dar... cum să vă spun eu vouă... prea vreți să le fac eu pe toate ! Să stau eu să-i prind pe infractori ? Nu se poate, mă Ciripoi ! Eu sînt cu gîndirea, mă. De asta sînt plătit. Eu nu mă țin de fleacuri.

Tăcu cîteva secunde lungi, în care Ciripoi crezu că se sufocă.

— Și încă pe ministru îl mai duc cum îl mai duc, dar ce-i spun, mă, lui Braun ? Neamțului ?

Ciripoi căuta cu disperare în obscuritatea barului un chip cunoscut, aștepta să se prăbușească un candelabru, ceva, să intre una din fetele alea necunoscute, înalte, planturoase, trăsînd a parfumuri bune, franțuzești, care să-i ia mințile lui Mizdrache.

— Domn' șef, sînteți un om mare. Un om de suflet. Îi spuneți că sîntem pe urmele lor. Că i-am dibuit, dar i-am lăsat, ca să dăm de toată rețeaua. Și să fie al dracului care mai doarme ziua și noaptea, și n-o lua cartierele la rînd, și trenurile, și Gara de Nord, și hotelurile, și nu le-o scotoci... Că dacă îi mai scăpăm o dată, pe mine nu mă mai spală nici apa Iordanului !

Mizdrache nu-l mai asculta. Dumnezeuul gradelor inferioare din Siguranța Generală a Statului aruncase în bar una din acele ființe irepetabile, în stare să salveze pînă și pe ajutoarele Inspectorului de pedeapsa trimeriei pe front. „Ochi mov, rochie mov, geantă mov, făcu Ciripoi inventarul, șefă de salon la spitalul de tuberculoși din Filaret ! Lucra bacilul Koch în ea, îi scobise obrazul de unguroaică, o făcuse să aducă cu *Marlene Dietrich* în „*Ingerul albastru*.”

— Da' pe mititica asta, fără mamă, fără tată, cum o cheamă ? Că eu n-am ținere de minte...

— Irma, domn' șef, Irma...

— Nu are și ea un protector, ceva...

— Se poate ? Garantez ! Nu vă bag eu în încurcături, îl asigură Ciripoi.

— Te mai întreb și eu, Cîripoi. Vreau să aflu. Că fetele sînt secretoase. Dacă nu bagi bine de seamă, dai de cine știe ce ministru prin rufe le lor și ăștia se zgîrie rău, mă, ascultă la mine, se zgîrie rău... Îi lași telefonul meu să

mă caute mâine, după unsprezece. Cît privește chestia de ieri, descurcă-te cum știi, fă un raport lung, plin de date, arată ce forțe am aruncat în joc. Tu știi că draibării ăștia amețesc cînd văd că scrie mult. Găsește o motivare sănătoasă. Mai du-te și tu la un film d-ăla cu gangsteri, mai învață cum să tragi spuza pe turta noastră... Eu nu m-amestec, m-am săturat să tot țin mina asupra ta. O să-mi scurtezi zilele... Am plecat, plătește tu ce-î aici. Știi unde mă găsești la nevoie...

*
* *

Spre Podul Constanța, la bariera dinspre Bucureștii-Noi a Griviței, existau încă niște depozite de lemne și un triaj de vagoane dezafectate, în care, vara, copiii își găseau de joacă căutînd cartoane de țigări străine sau bagaje uitate. În ziua aceea întunecată de februarie bătea un vînt rece care arunca zăpada subțire, scremută, spre stivele negre de lemn, de metru, înalte cît niște piramide. Colonelul încărea într-un camion cu roțile infundate în noroiul depozitului, ajutat de Țiparul și Athos, trei mii de kilograme de traverse destinate liniei înguste a fabricii *Mociornița*, pentru vagonetele de transport intern. Șeful depozitului, un anume Stănică Grigore, supraveghea șoseaua pustie care ducea la intrarea în incinta depozitului.

— Mai e nevoie încă de două sau trei încercări și postul poate să emită, zise Colonelul. Goliath și Unchiul George fac probe de cîteva zile. Vouă vă revine să verificați adresele pe care vi le-am dat. Trebuie găsite locuințe bune, în cartiere de blocuri sau cu multe apartamente. Mașinile gonio te duc în direcția postului, dar nu sînt chiar niște cîini polițiști. Practic, într-un loc aglomerat, dacă te miști repede, nu au cum să pună mina pe tine. Și pînă depistează cartierul, noi îl schimbăm.

Ochelarii lui Athos se aburiseră. Acesta îi șterse de lungul său pulover negru și-i așază din nou la ochi.

— Mi s-a spus că aparatele încap în două geamantane mijlocii.

— Să zicem mari, preciză Țiparul.

— Și antena ? întrebă Colonelul.

— E o antenă telescopică, spuse din nou Țiparul.

— Oricum, nu trebuie lucrat decît cu mașini rapide.

Le avem ? mai întrebă Athos.

— *Tehnicul* vă asigură așa ceva, zîmbi ușor Colonelul.

— Numere de schimb ?

Țiparul mai aruncă o traversă în camion și-l asigură pe Athos : „Există !“

— Atunci, conchise Colonelul, cînd Goliath o să spună că postul poate intra în emisie, îi dăm drumul. Vă este frică ?

Țiparul îi dădu un ghiont lui Athos :

— Ce spui ?

— La drept vorbind, mi-e cam frică. Dar n-am ce să fac.

Țiparul mai avea o întrebare de pus :

— Și cu cei doi pe care i-am schimbat cu Braun ce s-a-ntîmplat ?

— I-am trimis la odihnă.

Țiparul tot nu terminase :

— Atunci, cum o să comunicăm cu dumneavoastră, după ce verificăm adresele ?

Colonelul le și strîngea miinile.

— Eu mă duc să predau camionul ăsta șoferului care mă așteaptă la capul podului, voi porniți direct peste cîmp. Telefonul meu îl aveți, semnalul îl știți. Sîntem înțeleși ?... În caz de neplăceri, vă adresați *Cutiei poștale*.

Se și urcase în cabina autocamionului și pornise motorul. Trîmbe de aburi și năroi le împrăsciau hainele.

— O roim ? întrebă Țiparul.

— O roim.

*

*

*

Într-o după-masă geroasă, Țiparul și cu Athos urcau pe o scară de raport de pe Șelari 14. Mecanicul răgușise strigînd „haine vechi, haine vechi !“ Purta în spate un

sac în care avea cîteva perechi de pantofi foarte uzați și niște pantaloni mototoliți.

— Crezi că aici e ?

— M-am uitat bine la număr, știu să citesc și să fac socoteli de la șapte ani, îi răspunse Athos.

— Atunci, Doamne-ajută !

Celălalt trăgea cu ochiul în toate părțile. O curte largă cu imobile construite în careu, pe trei nivele, cu balcoane comune ca niște culoare, pe care se aflau rufe întinse pe frînghiil, aruncate de la un stîlp la altul, în care se jucau și pisici și copii. Din cînd în cînd, prin ușile deschise ale locuințelor răbufnea scurt cîte o voce de bărbat strigînd : „Închide ușa, că nu mai avem lemne, tu n-auzi ?“ Totul igrasios, fațade mîncate de ploi, ferestre cu geamurile protejate de benzi de hîrtie lipite în diagonală, dincolo de care se vedeau glastre cu flori abia sclipind, verde, în bezna încăperilor. Athos văzu o femeie între două vîrste care spăla rufe într-o albie din care ieșeau aburi. Pe poarta mare a acestei curți ce aducea cu cea a unui han tocmai intra o trăsură, din care coborî un fel de cucoană, îmbrăcată într-un palton cu guler răpănos de vulpe.

— A venit doamna Olimpia de la Huși ! strigă un copil cu pistrui printr-o fereastră aflată mai jos.

Țiparul mai strigă o dată : „haine vechi, haine vechi !“ și-i șopti lui Athos :

— Hotel Babilon, lume prea multă. Dacă vii de trei ori cu un geamantan, te reclamă că tai porci, clandestin. Nu l-aș sfătui pe Colonel.

— Atunci ne lăsăm păgubași ? întrebă Athos puțin dezamăgit că nici adresa aceasta nu îndeplinea condițiile cerute de ceea ce voiau ei să facă. Nu ești cam pretențios ?

— Nu sînt de loc. Am locuit prin multe curți dintr-astea, zise Țiparul. Unde-s mulți, curiozitatea e mare, se aud vorbe. Îi punem mai bine cruce.

Athos începu să strige în locul celuiilalt : „haine vechi, haine vechi, cumpăr haine vechi !“

Cu mutrele lor cam famelice și în hainele ușor lustruite, fără paltoane, deși iarna nu trecuse, cu sacul acela cărat pe umărul stîng de Țiparul, păreau doi negustori de

haine vechi la începutul carierei lor. Ajunseseră în curte. Birjarul tot mai descărca, pe pietrele poleite de ușoara zăpadă rămasă în curte, geamantanele cucoanci de la Huși.

— Costică, Silvioara, voi nu veniți s-o ajutați pe tanti ? întreba monumentală femeie, sprijinindu-se în baston.

Muierea care spăla rufele nici nu-ntoarse capul. Când trecură pe lângă ea, o auziră mormăind, în barbă :

— A venit podoaba de coana Olimpia de la Huși ! O să ne umplem de filipești.

Se-ntoarse brusc spre Țiparul :

— Și voi, vagabonzilor, numai după furat umblați ! Parcă nu vă știu eu ! Hai, ștergeți-o repede, că v-apucă ploaia !

Ajunși în stradă, Athos îl privi pe celălalt :

— Bine orientat. Ai un nas...

— Orientat, neorientat, ce dracu-i facem ? Colo nu, colo nu, o să vedem noi unde o să ducem obiectul. Rămîn la părerea mea că tot mai bune sînt localurile publice.

— Vrei să spui că...

— Nu vreau să spun nimic ! Dar înghesuiala asta nu e bună la nimic. Umblăm de azi-dimineață și cu ce ne-am ales ? Băiatul lui Mărdărescu s-a-nsurat de-acum o lună ; la el mergea să instalăm postul, că era singur în curte și avea două ieșiri, dar nu putem să ne-ncredem într-un nou-venit în jocul nostru, și omul a spus-o singur.

„Femeia, eterna poveste“, fluieră Athos a pagubă.

— Dincolo, la văduva Enache, a băgat oficiul de închiriere un ofițer neamț. Și ce casă era și aia ! Pe Știrbey, plasată bine între patru blocuri, culoar de scurgere ca la popice...

Începuse să se-nsereze. Frigul înțepa al dracului.

— Am fi putut să ne luăm și noi cîte-un palton în spate, cugetă Țiparul, nu e chiar aprilie.

Athos mima cîteva croșeuri de dreapta și de stînga în jurul celui-lalt, amintindu-i Țiparului ce făcea altădată în ringul lui Mielu Doculescu, la societatea *Titul*.

— Astîmpără-te, că se uită lumea la noi, mîrîi fostul boxer.

Celălalt făcea mai departe jocul cu umbra.

— Tu n-ai auzi ? Că las sacul ăsta jos și te satur de box cît ai clipi din ochi !

Athos se-astîmpără.

— Dar rău mai ești ! Adică tu crezi că dacă e să ne batem, eu nu pot să-ți scap vreo două ?

— Cu ce ? Cu mîinile tale de pianist ?... Hai mai bine să ne gîndim ce-i de făcut. Au mai rămas cîteva adrese : Observatorul astronomic, dar de ăsta se ocupă Unchiul George ; Depozitul de cărți din strada Călărași ; și Foișorul de foc.

— Știi ce ? îl întrerupse Athos. Am o idee...

— Nu mai spune !

— Vorbesc foarte serios. Ce-ar fi să folosim și *Filarmonica* ?

— Vrei să spui : Cinematograful *Marna* ?

— De ce nu ?

Țiparul ceru cîteva explicații :

— Vrei să-mi spui cum s-ar putea face chestia asta ?

Athos se opri în fața unei tarabe, cumpără doi covrigi înghețați, mai dădu cîteva croșeuri de dreapta și stînga în aer ca să se-ncălzească și îi întinse celuiilalt partea lui. Începură să ronțăie amîndoi coca împietrită.

— O să mă ierți că vorbesc cu gura plină, dar mi-e o foame...

Țiparul mesteca și el covrigul și se gîndea cam ce idei or să dea din Athos.

— Îl știi pe domnul Șerbănescu ?

— N-am avut onoarea.

— ăsta e proprietarul cinematografului.

— N-oi vrea să-l introducem în rețea ? !

— Ba bine că nu, dar el habar n-o să aibă.

Țiparul mai avea în mînă o jumătate de covrig, spre care privi cu mare atenție.

— Uite ce e, mie să-mi explici pe larg, așa, să nu o încurcăm.

— N-o-ncurcăm de loc, te rog să mă crezi. La noi, la *Marna*, e balamuc mare. Operatorul-șef s-a-mbolnăvit și s-a dus la Asigurările sociale să-l scoată la pensie.

— Pînă aici e bine.

— În locul lui a rămas unul Trandafirescu, 21 de ani, numai bun de front. Alaltăieri i-a venit ordinul de chemare.

— Nu văd legătura.

— Pe Goliath îl știi. Cunoști ce meserie are.

— Cunos.

— Este exact ce ne trebuie. L-am și recomandat lui domnu' Șerbănescu, ca să-l ia în locul operatorului.

— Bine, dar radiofonia e una, și proiectarea filmelor, alta.

Athos îl măsură de jos pînă sus :

— Nu-i mare lucru. Dacă e nevoie, te-nvăț și pe tine. Niște role acolo, le numerotezi, le schimbi, e ușor.

— Și crezi că domnul Șerbănescu ăsta o să-l angajeze ?

— Cum e la ananghie, n-are de ales.

— Bine. Îl întrebăm și pe Colonel și vedem ce se poate și ce nu. La drept vorbind, dacă ăsta ar fi un loc bun pentru postul *Muntenia II*, cum am putea pătrunde noi, toți în același timp ? Sîntem cam mulți, ia gîndește-te... Hai să zicem că tu ești de-acolo, colaboratorul lui Lică Rădulescu. Pe Goliath poate să-l angajeze pentru că are nevoie de el. Dar eu și cu Unchiul George cum facem ?

— Am o idee măreață !

— Dă-i drumul pînă nu se răcește.

— Unchiul George va fi logodnica preafericită a lui Goliath !

— Și crezi că proprietarul cinematografului o s-o lase să intre în cabina de proiecție ?

— Problema se va pune numai din momentul cînd o să dea cu ochii de ea. Dacă o să dea. Îl cunosc bine : stă vizați, la circiuma *La doi motani* și nu vine decît la unsprezece jumate seara, ca să ia banii de la casierită. Îl doare-n cot de ce face operatorul lui...

Țiparul își scutură umerii de frig.

— Dar pe mine cum mă vîri în toată treaba asta ?

— Mai lăsăm să treacă cîteva zile după ce îl angajează pe Goliath și pe urmă te-nființezi și tu pe post de plasator. Are nevoie de bărbați voinici, că-s mulți golani în sală care fac galerie, și femeile pe care le are nu au nici

o putere. Îl montez pe Lică Rădulescu, că pe el îl fluieră, la falset, și dacă te vede așa bine făcut și-i mai și spui că ai fost boxer la *Tîrul*, al lui domnu' Șerbănescu ești ! Mai cumpărăm cîte un covrig ?

*
* * *

Aeroportul Băneasa era luminat de un soare scurs. Cîmpul de aviație mai păstra încă urme de zăpadă. Spre liziera pădurii din marginile lui se zăreau siluetele tunurilor antiaeriene și mașinile militare de serviciu, camuflate sub uriașe pînze de cort. Nu era frig, bătea numai un vînt în rafale dinspre lacuri. Pe poarta aeroportului soseau *Mercedesuri* negre din care coborau ofițeri germani în mantalele lor verzi-albăstrii, lungi pînă-n pămînt. Se schimbau saluturi, se izbeau călcîiele cizmelor, figuri severe se scrutau reciproc de sub cozeroacele șepcilor lăsate mult pe ochi. Sosi, în sfîrșit, și ambasadorul von Killinger, îmbrăcat și el în haine militare, deși, cum se știa, uniforma îi repugna. Strînse cîteva mîini, făcu un salut general către corpul ofițerilor din rîndul doi și se-ndreptă spre micul salon de așteptare, bine încălzit, al aeroportului. În dreapta lui von Braun, Gerda se-ntreținea cu un oarecare Geller, ofițer de stat major aflat într-o scurtă misiune la București. Acesta îl întrebă pe maior :

— Cine spuneai că vine de la Berlin ?

— Generalul Hertenberg !

— Oho ! făcu Geller.

În momentul acela, în fața lor se deschise ușa unei mașini *Lancia* neagră, din care coborî Mizdrache. Avea un palton bine croit, de stofă neagră, englezească, cu guler de miel, și eș negru. Inspectorul salută degajat, scoțîndu-și pălăria cu un gest teatral, după care se-ndreptă spre secretara lui von Braun, sărutîndu-i mîna.

— Omagiile mele, frau Gerda ! Cred că sînteți mulțumită.

— În ce chestiune ?

Secretara maiorului îl privea atentă prin ochelari. Lentilele scliffeau în soarele puțin.

— După câte sînt informat, mititica aia, care v-a dat atîta de lucru, s-a-ntors la dumneavoastră.

— În materie de mici tirfe, sînteți mari specialiști, domnule Mizdrache, accentuă ea cu un dispreț pe care nu voia să-l ascundă cu nici un chip. În alte privințe lucrurile merg mai greu.

Mizdrache înjură în gînd, bărbătește, surise spre doamna Hoffmann cu cel mai încîntător chip pe care putea să-l aibă cineva într-o astfel de dimineață, sculat după numai trei ore de somn, din obligații profesionale pe care, voia nu voia, trebuia să le îndeplinească.

— O să ne silim să meargă bine în toate direcțiile.

După care, salută rece și-i întoarse spatele. De doamna Hoffmann se apropie von Braun. Părea înveselit de-un lucru pe care-l știa numai el.

— Sînt convins că ți-a amintit de imensul serviciu pe care ți l-a făcut, trimițîndu-ți-o pe Claudia.

Gerda căută cu insistență ceva în poșeta de piele neagră, nu găsi, o închise la loc, aproape furioasă, și-l fixă cu ochii ei reci :

— Eu nu-ți amintesc cu orice prilej de toate lucrurile neplăcute pe care aș putea să ți le repet.

— Nu-nțeleg prea bine ce vrei să zici.

Maiorul își lovea cu mînușa pulpana mantalei.

— Insisti cam mult asupra Claudiei. Nu e o noutate pentru tine. Ne cunoaștem de ani de zile. Eu nu-ți pomenesc de aviatorii cu care petreci uneori noaptea în apartamentul tău. Oficial sînt amanta ta și asta nu deranjează pe nimeni. E foarte bine pentru amîndoi. Idila noastră închide multe guri, atunci de ce să ne spunem atîtea lucruri neplăcute unul altuia ? Ce-ar fi, deci, să rămînem buni amici ca și pînă acum ?

Îi luase brațul și-l mîna ușor spre salonul de așteptare, unde se afla von Killinger cu suita sa.

— În ce chestiune crezi că vine generalul, de la Berlin ? întrebă Gerda.

Lui Braun nu-i ardea de conversație. Cîtcodată Gerda Hoffmann, secretara lui, avea o privire care nu-i plăcea. Trebuia făcut ceva în direcția asta.

— Nu știu exact, răspunse politicos maiorul.

Mizdrache reușise să-l găsească pe Ciripoi lângă mașinile parcate într-o parte.

— Să trăiți ! Să trăiți ! făcu acesta, salutîndu-l slugarnic pe Inspector.

— Ți-a dat Pîslaru fișa lui Hertenberg asta ?

— Informații vagi. A trebuit să ia legătura cu contrainformațiile armatei. Și ăștia sînt cusuți la gură. Se pare că e în serviciul lui Canaris.

Mizdrache privi distrat în jur. Nu era nimeni. Tot cîmpul pustiu părea acum acoperit de o brumă albă. Încetaseră și rafalele acelea de vînt. Venea primăvara.

— Să vezi în ce rahat ne bagă nemții ăștia pe noi, Ciripoi. Uite, am eu așa o presimțire.

— Adică cum să ne bage, domn' șef ? Noi avem sectorul nostru, ne vedem de treburile noastre. Ce fac nemții, ei înde ei, îi privește.

Mizdrache scosese din buzunarul paltonului o micuță pilă de unghii cu care se jucă puțin pe marginile cornoase ale degetului mic de la mîna stîngă. Făcea lucrul ăsta ori de cîte ori se gîndea la ceva ce trebuia să se întîmple într-un termen mai îndepărtat.

— Ți-o spun eu, Ciripoi, lucrurile se complică. Aia mică a ciripit ceva pînă acum ?

— Domnișoara Hoffmann a fost bucuroasă să-și recapete banii și s-o culce-n patul ei. Că nemțoaica cumpără tablouri și le trimite la grangurii din Germania, asta o știm. Că fiecare se gîndește la ziua de mîine, și asta o știm. Dar de-un fir mai mare trebuie să dăm...

— Ei, ei... făcu Mizdrache, pilindu-și unghia cu mare atenție.

— Dar trebuie răbdare.

Mai era o chestiune de care Ciripoi voia să se uite cu orice preț, și tocmai de asta nu scăpă.

— Dar de băieții ăia care v-au trecut pe sub nas în biserica *Sfîntul Anton*, în timp ce popa cînta prohodul și

voi vă-nchinați de sufletul răposatului, mai poți să-mi dai vreo știre ?

Ciripoi făcu o mutră dezolată.

— Deocamdată tatonăm, tatonăm.

Din sala de așteptare a aerogării, grupul de ofițeri germani ieși compact, în frunte cu ambasadorul von Killinger. Se îndreptau spre pista de aterizare și, în momentul în care von Braun și Gerda trecură prin fața lor, Mizdrache salută cu același gest teatral pe maior.

— Respectele mele, respectele mele !

Acesta se opri, salută scurt, îi întinse mîna și întrebă precipitat, pentru că nu avea timp să întîrzie :

— Ce surprize ne mai pregătești, domnule Mizdrache ?

Vorbea germana și Inspectorul îi răspunse în limba lui, cu o amabilitate forțată :

— Avem multe surprize, domnule maior, nici nu vă-nchipuiți cît de multe.

Ciripoi făcuse doi pași înapoi ca la sărbătoarea predării drapelului. Se făcea că n-aude nimica și chiar dacă ar fi auzit, nu-nțelegea limba germană.

Von Braun își lovea cu mînușa pulpana mantalei, ca și cînd ar fi vrut să scuture de pe ea o scamă nevăzută.

— Sper să nu fie o surpriză de genul aceleia, ca în locul șefului postului de radio *Muntenia* să găsești un ventilator pus în priză. La revedere, pe curînd. După care, spuse Gerdei : Ce om admirabil, admirabil !... Atent, politic... Nu găsești ?

Pe pista de aterizare se așeza acum, lin, un aparat cenușiu. Sosise generalul Hertenberg.

Grupul de ofițeri, în frunte cu von Killinger, înaintă cu pași măsurați ca să-l întîmpine.

*
* *

Curtea Observatorului astronomic era acoperită cu un strat subțire de zăpadă. Unchiul George, înfîofolită în paltonașul ei cu capișon, urmată de Athos, călca o ninsoare virgină în acea dimineată, îndreptîndu-se spre o ușă de la subsol.

— Ciudată viață duc și ăștia ! Ziua dorm și noaptea se uită la stele.

— Și iarna ?

— Și iarna ! Sint încăpăținați.

Athos o privi cu aerul că e cam tra-la-la. După aceea cercetă curtea îngustă plină de tufişuri golaşe, cele două bănci pe care zăpada crescuse ca o hermină nevinovată şi o giruetă care sforăia în vîntul uşor.

— Locul ar fi bun. E deschis. Pentru o evacuare neprevăzută există şanse. Spui că sint două ieşiri ? Una în bulevard şi una pe o stradă perpendiculară...

— Exact !

— Şi meteorologul ?

— E vărul meu, om sigur.

— Bine-bine, mai discutăm.

Fata încerca acum să deschidă o uşă grea de metal. Athos puse umărul, dar nu reuşi să clintească placa de sticlă apărută de feneria ruginită. Unchiul George îşi aduse aminte că exista un buton care deschidea automat. Căută în dreapta, apăsă pe el, se auzi un clănţănit metalic şi uşa se deschise.

— Scara din dreapta, zise Unchiul George. Aia duce în turn.

— Ai mai fost pe-aici ?

— Bineînţeles.

— Numai la Morgă mai e atîta linişte, constată Athos, cam îngrijorat.

— Au nevoie de linişte. Meseria asta de astronom este o meserie frumoasă. Nici tu nu ai o meserie prea urită. Cînţi la pian...

— Da. Îl acompaniez pe marele comic naţional Lică Rădulescu... Ori n-ai auzit de marele comic naţional ?... Jongler în particular, şi la nevoie fachir.

— Ce spui ? ! se miră fata.

— Da. Scoate în pauze iepuri din joben şi cînd găseşte cite-o fată mai subţirică, o bagă într-un sicriu şi o taie cu ferăstrăul.

Unchiul George rîdea în felul ei, copilăreşte, cu o privire mirată, care părea că spune : „Ia te uită, ce lucruri caraghioase se-ntîmplă în lume !“

— Ei, e cineva pe-aici ? strigă.

Nici un răspuns.

— Dorm la ora asta, adăugă Athos, ca să nu tacă din gură.

Tropăiau amândoi pe treptele de metal. Într-un minut fură sus, în cupola Observatorului. O încăpere rotundă cu pereții albi, în mijlocul căreia se afla o lunetă cu obiectivul îndreptat spre un oblon deschis spre cer. Athos se apropie de vizorul îngust și privi prin lunetă.

— Nu văd nimic. Beznă.

Unchiul George rîse iar.

— Te cred și eu. Luneta are o scufiță. Stai s-o scot.

Și smulse, cu un gest care trăda obișnuința, un etui maroniu de mușama.

— Acum vezi ceva ?

Lentila era tulbure. Fata umblă la un regulator de vizibilitate și-l mișcă ușor.

— E ceva mai bine ?

— Cred că ceea ce zăresc este luna. Ce stranie privești ! Niciodată n-am văzut luna atît de mare.

— Sînt lucruri pe care e mai bine să le vezi de la distanță.

Athos lăsă vizorul și o privi ca și cînd acum ar fi zărit-o prima dată.

— Crezi ? E drept că luna e mai frumoasă noaptea, cînd e luminată de soare... Ce fel de om ești ?

Se făcu o tăcere stingheritoare. Unchiul George se așază pe bordura de marmură albă care înconjura sala circulară.

— Ce importanță are ?

Athos păru încurcat.

— Are. Colaborăm, și asta ne obligă la o prietenie care ar putea să nu-ți convină.

— Nu sînt prea pretențioasă, preciză Unchiul George.

Băiatul simți că i se aburesc ochelarii ; îi scoase de la ochi, le frecă lentilele de poalele lungului său pulover negru, prea de multe ori spălat, care atîrna ca o rochie pînă aproape de genunchii care se vedeau prin deschizătura lodenului cu care era îmbrăcat în acea dimineață.

— Ai stat mult cu băieții laolaltă. Asta se simte. Numai fetele care n-au fost crescute de părinți au nepăsarea ta în fața băieților.

Unchiul George îl cercetă curios, ca și când atunci l-ar fi văzut pentru întâia oară :

— Dar ce, crezi c-am fost luată de o mamă caritabilă de la leagăn și crescută în bucătărie ?

— Te-am supărat cumva ? se alarmă Athos, care de fapt era timid.

Unchiul George își scosese paltonul și-l aruncase pe banca de marmură. Era îmbrăcată într-un pulover vernil și într-o fustă groasă de lână. Purta șoșoni *Dermata*, cu fermoar, și avea un aer necăjit.

— Băieții sînt tare închipuți. E dificil să lucrezi cu ei. Athos simți că se-nfurie și el.

— Ce vorbă e asta ? De voie de nevoie, o să lucrezi cu mine, cu Tiparul și cu Goliath. Nu sîntem o trupă prea reușită... Dar în lipsă de alții...

— Brrr !... Te-ai bosumflat.

— Nu m-am bosumflat de loc, dacă vrei să știi. Am nervii tari.

— Nu s-ar zice.

Fata lovea ca la ping-pong, cu rever.

— Pari cam grăbit. Vrei să rezolvi situațiile repede.

— Vrei să spui că sînt superficial ?

Se certau de-a binelea, dar nu-și dădeau seama.

— Ai trăit fără griji. Pianul l-ai învățat acasă, nu-i așa ?

— Și ce-i cu asta ? Nu-i obligatoriu să ne fi născut cu toți în orfelinate.

Unchiul George tăcu cîteva clipe și pe urmă oftă ostentativ.

— O să mă-nțeleg greu cu tine. Îți sare țandăra prea iute. Nu-ți place să fii contrazis, ții foarte mult să ai totdeauna dreptate.

— Ce psiholog !

Își scosese iar ochelarii și iar freca lentilele cu poalele puloverului lui, prea purtat. Se auzeau pași pe scara metalică.

— Trebuie să fie vărul meu.

În uşă se ivi un bărbat cam de pătruzeci de ani, îmbrăcat într-un halat alb, ușor aplecat de un umăr, cu o privire deschisă.

— El este Athos, spuse Unchiul George. Vărul meu. Cei doi bărbați își strinseră mîinile.

— Aşadar, spuse meteorologul, o să ne vedem mai des de azi încolo. Nu uitați: totdeauna un telefon înainte, Întru în tură la ora două după-amiază. Astăzi, întîmplător sînt aici de dimineată. Înainte de a veni trebuie să întrebați de numele meu. Spuneți că sînteți de la ziarul *Universul*, pentru buletinul meteorologic. Înțeles?

— Înțeles, spuse Athos.

— Numărul de telefon ți-l dau eu, i se adresă Unchiul George acestuia.

— Cîți ar trebui să fiți, dacă cei în drept v-ar permite să lucrați aici?

— Patru. Noi doi, și rezervele noastre.

— Sper că veți lua toate măsurile pentru ca nu cumva... Nu e vorba numai de mine, zise cu o voce liniștită meteorologul.

Halatul de pînză albă apretată îi alunecase ușor de pe un umăr.

— Ți-am spus la vreme că nu există decît un risc minim. Unchiul George vorbise hotărît și-i luă brațul.

— Bine. Nu mai discutăm. Cum vă place aici?

Athos îl măsoară din ochi pe vărul Unchiului George.

— În caz de vreo surpriză, ca să zic așa, pe unde putem pleca fără să mai coborîm scările?

Meteorologul le arată o ușiță de metal prin care pătrunseră toți trei, aplecîndu-se, pe o terasă ce dădea într-o curte.

— Cînd o să începem lucrarea, aici va fi plantată o scară pe care se poate coborî și care va fi ridicată de altcineva după plecarea voastră.

Unchiul George măsoară înălțimea. Nu era prea sus.

— E-n regulă, îți mulțumim. O să te-nștiințăm cînd vom sosi. Vor veni întîi doi inși cu două geamantane. Ală e postul. Le trebuie douăzeci și cinci de minute pentru instalare. La plecare e mai ușor. De-aici vom emite din cînd în cînd, pentru că vom vedea, probabil, mai multe adrese. Și cu asta am spus totul.

Unchiul George îi întinse mîna, apoi Athos mai întîrzie un minut cu meteorologul.

— Vreau să te mai întreb ceva. Mai lucrează cineva cu dumneata ?

— În schimbul meu, nu.

— E bine să ştim exact cum stăm. Un om în plus ne-ar încurca.

Se despărţiră. Unchiul George îl aştepta în mica grădiniţă a Observatorului astronomic. Cu şoşonii ei *Dermata* făcea litere în zăpada curţii.

— Spuneai că mă duci la cinematograful acela... E departe de aici ?

Obrajii i se roşiseră de frig, o şuviţă de păr îi scăpase de sub capişon.

— Nu. Oricum, pînă acolo ai putea să-ncerci să iei o mutră care să aducă cît de cît cu faţa unei fete care mă iubeşte puţin.

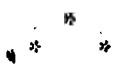
— O să-ncerc.

Athos, lung, clăpăug, cu lodenul ros pe la poale, cu un fular alb-negru răsucit de două ori în jurul gîtului, în general cu o mutră de marinar eşuat pe uscat, cu zîmbetul cel mai crîncen posibil al lui Leslie Howard din *Macul roşu* împrumutat pentru o secundă, zise din vîrfurile buzelor :

— Apropo, de ce nu-ţi mai dai din cînd în cînd cu puţin ruj pe buze ? Să ştii că nu păţeşti nimic.

Unchiul George îi îndreptă cu un gest uşor fularul, ca şi cînd ar fi vrut să vadă din ce anume e făcut, pe urmă spuse fără vreun accent special :

— Deştepti de-ăştia ca tine am mai văzut eu, dar au murit de tineri.

Pregătirea lui Goliath o făcuse Tiparul cu cîteva zile mai înainte. Intrase în micul magazin de reparat aparate de radio din Calea Rahovei, dăduse de ucenicul Costică, care mătura de ziceai că o să scoată duşumelele din cuie, trăgînd dintr-o ţigară ca un om mare.

— Bună, puştiule ! Patronul e pe-aici ?

Costică lăsase mătura şi-l privea cu un aer indecis.

— Este subpatronul ! Pe domnu' parcă îl cauți, nu...

— Poți să mi-l scoți la suprafață ?

— Nt ! făcuse ucenicul mai trăgînd din țigară ca un om cu necazuri. Am consemn. E cu o clientă. Și cînd e cu o clientă... audiențele sînt suspendate.

— Ce vorbești, mă ? ! se miră Țiparul cu gura pînă la urechi. Adică noi aicea, la magazinul *Marconi*, nu reparăm aparate de radio... acordăm audiențe... Măi să fie, cu pălărie !

Prin ușița de brad care despărțea atelierul de o încăpere alăturată își făcu apariția Goliath, cu statura lui mică și șerpuitoare. Cu cravata proaspăt curățată cu benzină, călcată, și cu o cămașă în carouri bine apretată la gît, părea cu adevărat caricatura unui mic patron.

— Bună, Țiparule ! Ce vînt te-aduce ?

— Cu treburi, dar... poți să-mi acorzi o audiență cum zice ăsta micu ?...

— Ce audiență ? întrebă Goliath.

Și îl strivi pe ucenicul Costică sub o privire dură.

— Păi mi s-a spus că dincolo ar fi *Miss România* căreia îi repara aparatul de radio cu șase lămpi.

Poc ! răsună o palmă bine aplicată pe obrazul ucenicului. Acesta își înghiți țigara cum fac pungașii cînd vor să treacă drept scamatori.

— Nici o *Miss România*. Dincolo e mama care mi-a adus ceva de mîncare, că stau toată ziua în atelier.

Costică se topise.

— Aveai să-mi zici ceva special ?

— Spune-mi, în afară de drăciile astea în care umbli, mai cunoști vreo altă meserie ? Să spunem pe aceea de operator de cinematograf...

— Ce-ți veni ?

— Domnul Șerbănescu, proprietarul cinematografului *Marna*, ar angaja un operator de talia ta.

Goliath nu pricepea.

— Pe scurt, am putea emite din cabina acestui cinematograf dacă tu l-ai convinge pe proprietarul Șerbănescu că nu-l aduci în sapă de lemn.

Goliath se scărpină cu unghiile lui bine îngrijite după ceafă.

— Greu n-ar fi. Îmi trebuie vreo trei zile să mă pun la punct. Am un prieten care se ocupă cu treburi de-astea. O să trag cu ochiul și mi ți-l încure eu pe Șerbănescu al dumitale.

— S-a făcut, zise Țiparul. Am plecat. Știi cum mă găsești. Cînd te simți în stare să proiectezi filmul *Gunga Din* cu *Errol Flynn* anunți onorata conducere a afacerii. Te-am lăsat.

Peste o săptămînă, Athos se-ntilni cu Goliath în Piața Matache Măcelaru pe la orele două după-amiază, dădură un ocol dughenelor în care niște țărani vindeau cartofi și funii de ceapă degerată.

— Ești pregătit ? întrebă Athos.

— Mare brînză pentru un tehnician ca mine ! făcu Goliath, care defectul ăsta-l avea : se supraestima.

— Atunci pot să te prezint nașului ?

— Prezintă-mă !

Grivița era plină de lume : ceferiști, gură-cască, prostituatele de la hotel *Tranzit* ieșite la treabă, negustori din provincie atunci picați după cumpărături, soldați în scurte permisi de pe front, mereu cercetați de patrurile militare, copii vagabonzi fugiți din mahalalele apropiate, vînzători de semințe și floricele, gunoieri nebărbieriți cu săptămînilor, strîngînd în tomberoanele lor urmele iernii care se refugiase din oraș : resturi de zăpadă, hîrtii putrezite, gunoaie menajere strînse lîngă gurile de canal și un noroi cicios care mirosea a mîl în pripeala soarelui de martie capricios.

Peste afișele cinematografului *Marna*, la care jucau *John Wayne* în *Caravana morții* și *Greta Garbo* în *Regina Cristina*, comicul Lică Rădulescu anunța revista *Se-nsoară Bebe !* Intrară pe sub copertina de beton a cinematografului, trecură de casa de bilete, luminată de un bec chior, în care o femeie în vîrstă încasa banii de intrare, coborîră cîteva trepte, văzîndu-și chipurile în oglinzile macerate de vreme, niște fețe aproape solzoase, galbene, de hepatici, și cînd ajunseră în dreptul controlorului de la intrarea în sală, Athos fu salutat de către acesta :

— Saltare, domn' Racoviceanu. Dumnealui o mușteriu ?

— Dumnealui !

Athos îi lăsă un pachet de *Naționale* în palma întinsă și intrară printr-o ușă mascată de tapet într-un coridor care ducea spre o ușă îngustă, dincolo de care se afla biroul domnului Șerbănescu încărcat de fotografii cu vedete de cinema. Athos bătui la ușă. Se auzi un : „Intră !“ rostit de un glas baritonal și Goliath își văzu visul cu ochii : un ins clădit bine, umeri lați, carură athletică, ceva între Primo Carnera și Max Schmelling, un trup de ridicător de haltere deasupra căruia era plantată o măslină cu păr.

— Dinsul este ? întrebă domnul Șerbănescu.

— Eu, zise Goliath. Mă numesc Cornel Popescu și sint tehnician. Am auzit că aveți un post liber.

Patronul cinematografului *Marna* n-avea timp de pierdut, așa încît Goliath, mare amator de scene frumoase, n-avu timp să privească decît portretele lui Jean Harlow, Heddy Lamarr, tuciuria aia exotică mai mult dezbrăcată decît îmbrăcată, care trăia pe insule pustii în Pacific, cu șefi de trib și cu colonei englezi debarcați de pe corăbii ; pe Paula Weselly o admiră din mers, iar pe Alida Valli o scăpă cu totul din vedere. Urcau toți trei o scăriță metalică care ducea la cabina operatorului : domnul Șerbănescu înainte, gîfîind din greu, Athos după el și Goliath încheind plutonul. Mirosea a rînced, a ziduri reci, a urină. Cinematograful era pustiu la ora aceea, proiecția de probă avu loc peste cincisprezece minute ; pînă-atunci proprietarul cinematografului *Marna* îl măsura cu atenție pe vizitorul angajat.

— Aparatele sint noi-nouțe, cumpărate din America în '36.

Goliath le dădu ocol. N-avea mutra unui om care ar fi privit pentru prima oară așa ceva.

— Pe dracu, noi-nouțe ! Au, și ele, cîtiva ani !

— Ai dreptate și dumneata. Și-au scos banii pînă acuși. De băiatul ăla care mîine dă în primire, că pleacă pe front, am fost foarte mulțumit. Era cuminte, nu bea, nu fuma. Ori fumezi ?

— Eu să fumez ?... N-am pus țigară pe limbă !

— Să știi de la mine, preciză domnul Șerbănescu, că nici nu te angajam dacă fumați. Au ars destule cinematografe în București pînă acum și eu nu-mi permit luxul să-mi dau foc la avere. Ai acte ?

— Cum nu ? ! se miră Goliath. Sînt angajat la magazinul *Marconi* al domnului Vintilă Crețulescu. Dimineața lucrez la atelier, după-masa, plus duminica vin la dumneata să mai scot un ban.

Proprietarul cinematografului *Marna* mai avea o nedumerire.

— Dar în armată de ce nu te-ai luat ?

Goliath își bătu piciorul cu mîna.

— Platfus. Știi ce-ai aia ? Am scutire, totul e în regulă !

Domnul Șerbănescu cercetă atent hîrțile și spuse :

— Sper că actele pe care mi le-ai prezentat nu au vicii.

— Se poate ? ! se miră Goliath.

— O singură pretenție am eu la dumneata. Mie să nu-mi întîrzii, că la cinema e ca la gară. Nu se admit pornirile amîinate. Și ai grijă la jurnale. Mai rasoleşte-le, să mai scoatem ceva peliculă, că asta se vinde la kilogram, iar la ultima reprezentare, chiar la filme, mai scoate cîte-un act-două, dacă vezi că e lume puțină. Numai chixuri să nu-mi dai, că nu ține. Lumea te mai iartă dacă mai scurtezi cîte ceva, dar să se-nțeleagă totuși filmul. Dar luminează în timpul proiecției e moarte de om. Că știi cum e tineretul : vin doi cîte doi și, dacă se-aprinde lumina pe neașteptate, îi deranjează.

— Înțeleg, făcu Goliath, studiind aparatele cu atenție. Sînt cam neunse, dar mai umblu eu la ele, le mai aghezuiesc cu ceva nemțește, am o unsoare a-ntîia, să nu scîrțîie, că se aude în sală.

— Bine, fă cum știi ! Te plătesc săptămînal. E bine ? O mie două sute.

— O mie șase sute și mai bine.

— O mie cinci sute și bate laba cu goambașul.

Domnul Șerbănescu îi întinse mîna ca un mare senior.

— Ai noroc că te-ai recomandat domnul Racoviceanu, că nu luam eu, așa, pe oricine de pe stradă. Mie-mi trebuie oameni serioși. Apropo... Ești însurat ?

— Nu ! Doar o logodnică. Gigea.

— Păcat ! Cei însurați sînt mai serioși.

— Dacă n-ai să fii dumneata mulțumit de mine, să

nu-mi spui pe nume. Dar o scară de incendiu n-aveți pe-aici ? Asta este obligatoriu, de la pompieri...

— He-he... scări avem berechet, rîse domnul Șerbănescu. Una care dă în curtea mică ; mai e scara pentru pompieri, cum spunea, și una mai șubredă care dă spre Grivița, pentru cei de la balcon. Mușterii să fie, că lumea s-a-mpuținat ; cu războiul ăsta nu mai vine la cinema. Nu le mai arde. Pe vremuri, ce de bani cîștigam ! Nu erau nici porcăriile astea de filme nemțești. Să nu m-audă careva ! Că dever nu fac decît atunci cînd cîntă cea cu voce ca a lui Ștefănescu-Goangă, Zarah Leander, aia, cu glas ca din pivniță, de face pe spioana, pe Mata-Hari ! Ba, să nu-mi fac păcat, mai pică lumea și la Hans Moser, la comedie. Atît. Vrei să-mi faci o probă ?

— Cum nu, cu plăcere. Numai să-mi arăți unde sînt prizele și rolele .

Peste o jumătate de oră, Goliath primea avans din mîna domnului Șerbănescu, care-l predă, pe noul său salariat, lui Athos.

— Arată-i cinematograful, domnu' Racoviceanu.

— Cu plăcere, domnule Șerbănescu.

— Te-aș ruga să preiei astăzi după-masă cabina operatorului de la omul meu, și mîine, la ora două jumătate, să te prezinți la treabă. Spectacolele încep la trei fix.

— Am înțeles.

— Pe-aici ! făcu Athos.

Străbătură din nou coridorul care ducea spre intrarea propriu-zisă. Controlorul de bilete îi salută. Intrară în sala cu două rînduri de balcoane, pustie acum, luminată numai de becurile de la hidranți. În fosa orchestrei, comicul național Lică Rădulescu încheia o scurtă repetiție cu noua sa angajată, Claudia Testemeanu, tapînd, cu degetele lui boante, pianul dezacordat.

— Nu ! Nu e bine, domnișoară ! Ai puțină răbdare... Mă lași pe mine să spun primul vers din cuplet, și-mi dai răspunsul. Una, eu ; una, dumneata. Începem ?...

*„Vestitul filantrop Costin Ondroană
Bancher cu bloc în strada Esculap
Are-în fecior frumos ca o icoană,
Ce-i mai drag ca ochii lui din cap.“*

Claudia îi răspundea toantă, fals, cu un glas pițigăiat :

*„Pudrat și elegant ca o vedetă
Și snob și franțuzit cum altul nu-i
Într-un amurg scaldat în bronz de cretă
Bebe veni întins la tatăl lui.“*

— Acum amîndoi ! zicea domnul Lică Rădulescu.

*„Tăticule, i-a spus, mi-e dragă Katy
Și vreau de Paști să mă însor cu ea...“*

— Acum numai eu :

*„Regret, i-o taină mare, dragul tatii,
Dar Katy Bumbuleț e sora ta !“*

— Ai înțeles ?

— Înțeles, făcu Claudia pentru care cariera de artistă în trupa lui Lică Rădulescu începea destul de spinos.

— Asta e Lică Rădulescu ? întreabă Goliath.

— Asta ! făcu Athos, anunțîndu-se șefului trupei : Patroane, sînt aici !

— Ai venit ? se bucură domnul Lică Rădulescu. Treci la pian să-i arăt fetei mișcarea pe scenă.

— Scuză-mă, zise Athos și sări, ca un atlet la garduri, în fosă.

Un mic reflector lumina sărac scena. Athos îl văzu pe celebrul comic național. Era mic, rotund, cu niște haine prea strîmte și demodate pe el, cu pantaloni largi, încreții deasupra ghetrelor care-l acopereau pantofii cu tocul înalt. Se mișca precipitat în jurul Claudiei, îi lua mîna, i-o smucea, o tîra după el, se mira în gura mare de stîngăcia acesteia : „Ce dracu ești așa înțepenită ? Că nu te tale nimenia !“, o aducea în prim-plan în bătaia palidului reflector, constata : „Te strîmbi, nu surîzi. Hai-hai, arată-ți toată dantura !“, pe urmă îi dădea ocol și iar o înghiontea : „Pași mai dansați, mai dansați !“

Obosise. Se aplecă spre fosă.

— Domn' Racoviceanu, dă-mi un ghe.

Pe urmă se miră :

— De unde dracu trage?... Să știi că iar ne spionează nevastă-mea.

Îl lăasă pe Athos și se-ndreptă cu pași mari spre culisele de carton.

— Ce dracu faci, Violeto, aici? De ce nu ne dai pace? Nu te mai lași de rele? Ți-am spus că tu rămii cu cîntecele naționale și dînsa cu intriga. Stai că am o idee. Îți fac și ție o rolă...

Marele comic național improviza, devenise inventiv, se precipita cînd spre fosă, cînd spre Claudia, cînd spre culisele de carton.

— Fiți atenți! Eu eram directorul de teatru care își angajează o nouă actriță (smulse din fosă un scaun, se așeză pe el, o smuci pe Claudia pe genunchii lui) și cînd ne era nouă mai bine, așa, peste noi dădea nevastă-mea. Exact cum te-ai strecurat tu acuși, Violeto. Făceai nițel scandal și eu te dădeam afară. Hai, cărel, că n-am timp de tine, trebuie să-mi studiez angajatele (o lăasă pe Claudia pe scaun și o împinse pe nevastă-sa scoțînd-o din scenă dincolo de cortina de catifea putredă, roșie, încărcată de praf. Se-ntoarse în scenă). Așa, dă lui tăticu un pupic. (O ciupi pe Claudia de ureche, și-î spuse destul de tare, ca să audă și Goliath.) Mîine să mai vii la unsprezece în Buzești, că n-ai repetat destul, te miști ca o doagă. Păi nevastă-mea, cînd avea anii tăi, era ca o zvîrlugă.

Se repezi iar spre fosa în care se afla Athos.

— Dă-mi un ghe.

Se-ntoarse din nou în scenă și aproape se răsti către Claudia :

— Mai departe! Zi-i o dată cu mine. Începe cupletul :

*„Mai trece- un timp și Bebe iarăși vine
La tatăl lui și-i spune : o ador,
Ador pe Lili Glonț, o fată bine,
Și-aș vrea de Paști cu ea să mă însor...”*

Claudia încurca versurile, Lică Rădulescu îi sufla, o corecta cîntînd, asuda, se enerva. Goliath bănuî că o să-l dea o palmă.

— Acum e rîndul meu, zise comîcul național :

*„Mi-e greu să-ți spun de-anume mici păcate,
Capricii împletite într-o oră,
I-a spus bătrînul, însă-n van sînt toate,
Fiindcă și Lili Glonț îți este soră !*

*Pe vremuri mama ei era frumoașă
Și-n ochii ei sclipea un dor mai nou,
Și-mi amintesc, pe-o noapte mătăsoasă,
A-ntrziat la mine în birou.*

*Sînt alte fete ce-ar putea să-și lege
De viața tă iubirea și avîntul.
Îmi pare foarte rău, dar înțelege,
Că nu pot ca să-ți dau consimțămîntul.“*

După care domnul Lică Rădulescu încheie marțial :
— Pentru azi e gata ! Hai, că dau ăia drumul la film.
Stringe boarfele, închide pianul, domnu' Racoviceanu. La
ora șase și jumătate !

*
* *
*

Al patrulea obiectiv al echipei postului clandestin de radio *Muntenia II* era un depozit de hîrtie din strada Că-lărași. Se intra printr-un gang îngust și întortocheat pînă într-o curte care ducea la un fost han, cu mari balcoane de sticlă și lemn, cu cerdacuri încă împodobite de fero-nerille de la o mie opt sute și scări scîrțîitoare de stejar, parcă gata-gata să se prăbușească. O lumină rarefiată, abia scăpa prin geamurile încărcate de praf și nespălate cu anii.

Tiparul căuta în dimineața aceea de început de martie pe un anume Silvestru Banu, magaziner la depozitul de hîrtie al domnului Alcalay, cu care se cunoștea de vreo patru ani. Mai fusese în acest loc de două ori, o dată chiar locuise în depozitul de hîrtie mai mult de o lună de zile, pe la începutul războiului, cînd se dăduse la fund după

sfatul celor de la *tehnic*. Dormise în spatele unor stive de hîrtie, astfel așezate, încît n-ai fi bănuît că între ele cineva putea să mănînce, să citească și să doarmă cîteva săptămîni în șir. Ca-ntr-un adevărat labirint, magazinerul se strecura printre topurile de hîrtie și-i aducea într-un sufertaș mîncarea și sticla de apă și chiar un pachet de ziare. Fusesse plictisitor, dar se putuse și el odihni cîtăva vreme după o perioadă de hîrțuială prin provincie. Unchiului George nu-i povestise nimic din toate acestea. Înainte de a intra în depozit, o prevenise :

— În caz că te-ntreabă cineva, ești logodnica mea. Acte ne mai trebuie. (Rîse din nou, lupește, privind-o cu o atenție sporită, voind parcă să ghicească ce reacție are la aceste cuvinte.)

— Am înțeles.

— N-ai mai fost niciodată aici, cum e și adevărat, m-ai întîlnit pe stradă și, pentru că n-aveai ce face, m-ai însoțit o bucată de vreme. Cum stai cu orele la *Belle-Arte*?

— Mă descurc.

Ajunseseră în fața unei uși metalice, în care bătură. „Intră !“ se auzi de dincolo o voce uscată, de om în vîrstă. Magazinerul nu era singur. Un individ înalt, cu ochi de culoarea prazului, ștersi, cu o față mucilaginoasă, îi cercetă de sus pînă jos. Silvestru Banu întrebă simplu :

— Dumneavoastră ?

Ceva nu era în regulă. Țiparul trebuia să răspundă repede. Ceva credibil.

— Nu sînteți domnul Alcalay ?

Magazinerul rîse subțire. Purta niște ochelari cu rama de argint, ovali și complicați. Și-i scoase tacticos, și-i frecă cu o batistă imaculată, albă.

— Aș vrea eu, zise tărăgănat. Alcalay e patronul meu. Îl găsiți la librărie, în bulevardul Elisabeta. Aici e depozitul.

— A, mă scuzați, domnule. Haide, Otilia !

Și o luă de mînă.

— Astăzi toate ne merg pe dos. Bună ziua, domnilor !

Se auzi în spate : *clanc !* și ușa de metal se-nchise în urma lor.

— Nu întoarce capul, spune-mi ceva drăguț, rîzi cît poți de tare pînă ieșim de-aici.

În trei minute erau pe platforma clasei a doua a tramvaiului 14, mergînd spre Cotroceni.

— Nu mi-a plăcut mutra ăluia, zise Țiparul.

— Crezi că ne-a „fotografiat“ ? se miră îngrijorată Unchiul George.

— Două lucruri sînt posibile : să fim semnalati printr-un portret vorbit, sau să fi pîs pe urma noastră pe cineva pe care nu-l cunoaștem.

Coborîră în fața arenei *Venus* și o luară spre Grozăvești, de-a lungul Dîmboviței. Era o zi neclară, tulbure, nici cald, nici rece. Dîmbovița, verde-neagră, căra spre Abator bucăți de gheață, pisici moarte și gunoaie. Mirosea a iarbă crudă și sălciile de pe maluri aveau o undă de culoarea sodei. Undeva, în față, bolborosea Uzina electrică. Aburi compacți, albi, se spargeau în văzduh. Croncăneau niște ciori care cădeau apoi, lacom, peste grădinile Cotrocenilor. Trecură de clădirile Institutului de medicină, în pas leneș, ținîndu-se de mîină, fără să-și spună nimic.

— Chestiunea asta ne-a dat peste cap tot programul de astăzi, zise Țiparul. Dacă avem o coadă după noi o s-o plimbăm pînă îi iese sufletul. Ai ceva bani la tine ?

— Să mă uit.

Unchiul George scotoci în micul ei sac de catifea. Avea o sută douăzeci și șapte de lei.

— Se găsește.

— Mai am și eu ceva. Trebuie să mîncăm pe undeva pe-aici, la vreo cîrciumioară. Astăzi n-ai să te mai duci la cursuri, iar pe mine o să mă-njure domnul Sontag de-o să mă treacă Dunărea. O să arunc totul în spinarea primăverii.

Trecură de Uzina Grozăvești și înspre Ciurel găsiră o grădină abia deschisă, cu cîteva mese de tablă. În jurul lor, cîțiva muncitori de la C.A.M. și niște căruțași de la depozitul de lemne B.M. vorbeau cu glas tare în jurul cinzecurilor de țuică.

— Îți place aici ? întrebă Țiparul, privind la pietrișul grădinii, acum greblat.

— Merge. O să ne coste și mai ieftin.

Se ivi un bărbat în costum de invalid, cu un cap adormit, care întrebă cu glas moale :

— Dumneavoastră ?

— Am vrea să mîncăm ceva.

— Avem numai bufet rece.

— Dă-ne ce-o fi.

Țiparul se așezase pe un scaun și privea spre intrarea grădinii. Omul în uniformă de invalid dispăru în clădirea sordidei cîrciumi și se-ntoarse cu cîteva bucăți de salam, patru felii de pîine și o porție de brînză.

— Asta e tot.

Țiparul socotea în gînd : „Dacă s-a luat cineva după noi, pînă număr la trei sute cincizeci trebuie să-și facă apariția“.

— La ce te gîndești ? vru să știe Unchiul George.

— Mă tot întreb cine a fost individul ăla care ne privea ca și cum ar fi vrut să ne țină minte toată viața lui.

Continua să observe intrarea grădinii, dar nu se ivea nimeni. Lucrătorii de la C.A.M. deveniseră mai zgomotoși, ciocneau cinzecile de țuică și povesteau ceva despre un anume Drăguțescu de la secția ambalaje.

— Cred că nu s-a luat nimeni după noi, zise Țiparul.

Mîncară tăcuți cîteva felii de salam. Omul în uniformă de invalid le dădea tîrcoale.

— Nu beți ceva ?

Țiparul privi la Unchiul George interogativ. Fata dădu din umeri.

— Eu, nu. Dacă vrei tu ceva.

— Un rom mare, făcu destul de neconvîns bărbatul.

*

* *

Peste două zile, dimineața, în jur de ora unsprezece, pe aleile Grădinii botanice putea fi văzută o pereche interesantă. Un domn înalt, athletic, cu fața foarte bine bărbierită, cu părul ușor albit pe la temple, tuns foarte scurt, îmbrăcat într-un trenchi de culoare crem, bine călcat, purtînd în jurul gîtului un fular de mătase, însoțit de o tină ră blondă, subțire, cu un mers de jucătoare de tenis, îmbrăcată într-un taior verde, bine strîns pe corp, cu o

poșetă neagră atîrnînd de-a lungul șoldului stîng. Bărbatul părea a fi doctor sau avocat, ieșit la plimbare cu fiica sa, căreia îi arăta, încîntat, peisajul abia înverzit al acelei zile de primăvară timpurie. În realitate, Colonelul și Unchiul George discutau ultimele amănunte despre instalarea postului de radio clandestin *Muntenia II*.

— La Foișorul de foc am verificat eu personal, zise Colonelul. Cei doi paznici de serviciu sînt oamenii noștri: Ștefan Ionașcu și Vintilă Rudeanu. Sus în turn există un post telefonic care poate fi folosit, dar nu vă recomand s-o faceți decît în caz de mare urgență. Există o scară exterioară pe care puteți evăcua postul în caz de surpriză. Spune-mi acum ce s-a-ntîmplat cu celelalte locuri?

Unchiul George îi povestește despre vizita făcută la Observatorul astronomic.

— Acolo ar fi foarte bine.

— Dacă spui tu, înseamnă că putem să considerăm locul ca al doilea obiectiv.

— Al treilea loc potrivit mi se pare cel de la cinematograful *Marna*. Și anume, cabina de proiecție! Goliath a și fost angajat ca operator, eu sînt logodnica lui care îl vizitează în fiecare seară pentru că e cam afemeiat. E mica mea poveste oferită proprietarului cinematografului, domnul Șerbănescu, care a fost curios să știe de ce nu-l slăbesc din ochi pe logodnicul meu.

— Și ceilalți?

— Athos, după cum știți, cîntă pentru domnul Lică Rădulescu, iar Țiparul a făcut ordine într-o seară, în mod voluntar, în holul cinematografului, alungînd trei bețivani puși pe scandal, sub privirile admirative ale casieritei, care l-a și recomandat proprietarului.

Colonelul rîdea amuzat de povestea asta, desigur înscenată de Țiparul.

— Sper că n-a fost o bătaie adevărată.

— Nu știu cît a fost de adevărată, dar Țiparul are mîină grea și mi s-a mai și lăudat că a făcut box la o asociație sportivă.

— Să știi că a făcut box. Iar dacă se-ntinde vreunul la cașcaval, o să vezi de ce e-n stare!

Umblară citva timp în tăcere, privind aleile, pustii la acea oră, și soarele dulce care așeza peste tot parcul o coajă aurie, translucidă.

— Din punct de vedere tehnic, cred că postul de radio *Muntenia II* poate începe emisiunile, zise Colonelul privind profilul pur al Unchiului George. Cum merg *Belle-Artele*, domnișoară ? o întrebă pe neașteptate, mai mult ca să-și alunge spaima la gândul că arunca din nou în foc o altă echipă de tineri care poate nu estimau atât de bine ca el primejdia legată de activitatea lor clandestină.

— Cred că am lipsit cam mult în ultima vreme de la Institut. Trebuie să inventez ceva, o boală, o înmormîntare în familie, un proces penal...

— Ești isteță. Mi s-a spus că umbli cu un bust al lui Cezar în brațe, care ar aduce cu Demostene.

Unchiul George rîse :

— M-au și pîrit la dumneavoastră. Dar n-am ce face... e modelul meu. Pentru că am fost denunțată, o să-i pui pe deșteptii ăia doi să-mi pozeze ei de-aici înainte. Cînd credeți că putem să începem să emitem ?

Întrebarea de care vrusese să scape Colonelul fusese pusă.

— Aștept indicațiile și data pe care nu eu o pot fixa. Nu cred că poate să treacă de zece zile ; se fac verificări, se iau unele măsuri de precauție, se organizează ceea ce se numește „perdeaua de protecție“...

— Perdeaua de protecție ? Frumos spus, dar ce-nseamnă asta ?

— Mai mulți anonimi care veghează din umbră ca lucrurile să decurgă fără primejdie. Cel mai mult ne interesează viața oamenilor noștri. Nu sîntem o ceată de huli-gani, sîntem o organizație politică care își vinde scump pielea ; asta trebuie să vă intre bine în cap. Nu vreau să te prelucrez, pentru că nu e nici locul, nici momentul, dar mi-ar plăcea să fiți modești. Reușita în asemenea împrejurări poate să ducă la îngîmfare, la pierderea controlului și tocmai acest lucru sînteți datori să-l evitați. Singura voastră răsplată este ziua de mîine. Dar trebuie să v-o cîștițați. Ai înțeles, Unchiule George ?

Se opriseră. Colonelul o privea ca pe o fiică a lui, deși nu avușese copii niciodată, cu o surdă îngrijorare, cu o infinită grijă față de ceea ce putea să i se întâmple. Dar își reprimă orice sentiment, și-i întinse mîna :

— Ne-am înțeles ! Semnalul vi-l voi da eu, Pînă atunci evitați orice nouă cunoștință, orice întîlnire nefericitoare. Voi, cel din echipa *Muntenia II*, nu trebuie să stați împreună decît atît cît este necesar. În restul timpului sinteți străini.

Îi întoarse spatele și se îndepărtă încet. Unchiul George avea un sentiment ciudat de curiozitate, afecțiune și neliniște. Nu știa cine era în realitate omul cu care se plimbase în Grădina Botanică în dimineața aceea. Se văzuseră de cîteva ori în întîlniri foarte scurte, vorbiseră la telefon după un cod pe care-l știau amîndoi, în aparență conversații foarte banale, despre lucruri care însemnau cîu totul altceva. Dar între ei se crease acea camaraderie tacită care se ivește totdeauna între oameni legați de o cauză comună. De fapt, ce simțea ea pentru Athos, pentru Țiparul și pentru micuțul Goliath, care-i făcea o curte agresivă, spre deosebire de distantul Athos și de nepăsătorul Țiparul, care priveau la ea ca la o gînganie curioasă, cu aerul că spun : „Ce dracu caută fetișcana asta în mijlocul nostru și cine a vîrit-o în afaceri atît de serioase ?” Dar erau ei cu adevărat numai niște adolescenți amestecați din entuziasm sau poate din întîmplare într-un lucru atît de primejdios, care se putea termina și foarte prost ? Nu știau mai nimic unul despre altul, de unde veneau, ce făcuseră înainte de a intra în organizația U.T.C., cine-i recrutase și ce anume îi mîna către același scop comun. Era foarte bine, desigur, că nu cunoșteau prea multe unul despre altul ; asta era legea de fier a tăcerii, dar dincolo de acest cadru, ei rămîneau oameni ca toți oamenii, cu grijile lor, cu mica lor viață personală care se desfășura, independent de acțiunile comune, viață personală în care se puteau ivi fisuri, incidente neașteptate și chiar catastrofe, care ar fi putut să-i despartă. Sentimental vorbind, Unchiul George se uita mai cu simpatie la Athos, pentru că îi plăcea aerul lui aiurit, ochelarii mereu aburiți de emoție și capul acela aproape fără identitate, de flăcău repetent care trage la fit. Poate de vină era și ironia muș-

cătoare cu care o trata în scurtele lor întâlniri, ciudăţenia relaţiilor aproape soldăţeşti dintre ei, de la camarad la camarad : „Fă asta, telefonează-mi la ora cutare, ne întâlnim în punctul cutare, te rog să fii punctuală“ (recomandare inutilă), totul însoţit de comedia unei false afecţiuni ce trebuia jucată în public, şi anume a unui public secret din care ar fi putut să facă parte nişte urmăritori pe care ei erau obligaţi să-i ghicească şi de care trebuiau să se ferească. Dar asta, la urma urmelor, făcea parte din misiunea lor.

*
* *

Într-o marţi, pe la orele 22, când se termina al doilea spectacol al trupei comicalui naţional Lică Rădulescu *Se-nsoară Bebe*, în fundul sălii cinematografului *Marna*, la parter, doi spectatori în raglane cu gulerul ridicat, răstigniţi în două fotolii de lemn jupuit, urmăreau cu atenţie cupletul spus destul de stîngaci de noua „descoperire“ a marelui comic : Claudia TestemEANU. Ciudata făptură avea un păr învăpăiat, ceva între roşu şi culoarea spicului de griu, operă a unei coafeze din Buzeşti, madam Lucreţia Lambru, care cerea pentru acest serviciu suma de lei 140. Rochia de paiete, strînsă bine pe corpul clădit cum le place bărbaţilor, arunca în lumina reflectorului scînteieri iuţi spre balcoanele scufundate în întuneric şi spre parterul anonim din care se auzeau îndemnuri nu tocmai academice.

*„Insoară-te cu care vrei din ele,
I-a spus mama, fără să-ţi pară rău,
Căci pot să-ţi spun o taină-n clipe grele...”*

cînta uşor, nazal, Claudia, în timp ce Lică Rădulescu, luîndu-i mîna, o aduse pînă la rampă, acompaniînd-o cu o voce de scapet :

„Costîin Ondroană nu e tatăl tău !“

Sala izbucni în aplauze, întreaga trupă salută publicul și luminile se aprinseră. Numai că marele comic național mai anunță un supliment :

— Onorat public, în această seară, în mod excepțional, vă oferim un fragment din spectacolul extraordinar de gală, pe care trupa noastră îl va da începînd din săptămîna viitoare.

Violeta Rădulescu ieși și ea din rîndul actorilor, mai mult rotundă decît înaltă, cu brațele încărcate de bijuterii false și sablonzuri și prezentă soțul :

— Celebrul iluzionist Lică Rădulescu (și-l arată), elev al marelui prestidigitator indian doctor Radakrișna Vișnu și al celebrului fachir, King din Benares, va prezenta, pentru prima oară în România, cîteva numere de iluzionism, precum și o interesantă experiență de sugestie colectivă : corpul plutitor Agga.

În timpul micului spici, comicului național Lică Rădulescu i se oferi un turban liliachiu, împodobit cu o perlă falsă, pe care acesta și-l așează pe cap. Din culise, reapăru Claudia care se strecurase puțin mai înainte în spatele celorlalți ca să se schimbe în chip de baiaderă : sutien, șalvari transparenți și o centură strălucitoare de pietre albe.

— Îți place, Teică ? întrebă Ciripoi (pentru că ei erau cei doi spectatori în raglane din fundul sălii).

— Ce-ntrebare ?

— Să-i luăm perimetrul toracic ? Că p-asta o cunosc...

— Dumneavoastră să n-o cunoașteți ? Dar ce a scăpat vreo văduvă sau nou-născută din raza sectorului nostru, fără ca dumneavoastră să vă interesați îndeaproape de necesitățile trupesti și sufletești ale persoanelor ?

Pe scenă, Lică Rădulescu începu să scoată iepuri dintr-un joben oferit de soția sa, Violeta. Urecheații dădeau din coadă, se zbăteau, ar fi luat-o la fugă, dar erau repede viriți într-un sac de către baiaderă. Marele comic național mai făcu un număr cu cărțile de joc, jonglindu-le prin aer, ca un curcubeu, scoase panglici din sinul Claudiei Testemeanu, de nu se mai terminau, și umplu scena cu ele, după care găsi și niște porumbei în propriul turban.

— Și acum, corpul plutitor Agga, anunță Violeta Rădulescu, cu un glas care cutremură balcoanele. E o încercare foarte grea, vă rugăm să fie liniște. Fluidul magic al domnișoarei Esmeralda se va concentra și o să vedem cum corpul său va pluti pe această scenă fără să fie sprijinit de nimic.

— Și nu vă spune și dumneavoastră, domn' Cîrpoi, cum face de plutește? Așa, cînd vă mai întîlniți, între patru ochi și dați lupte corp la corp, ca pe front? Întrebă Teică, mîngîindu-și cele cîteva fire care-i acopereau chelia.

— Mai spune ea mititica cînd are vreme. Dar să nu afle alde domn' Inspector Mizdrache, că ne încheiem amîndoi cariera, ca pifani la regimentul 212 infanterie.

— Adică să fie ea așa darnică? Să lucreze la mai multe războaie deodată?

— Dar cum crezi, Teică? Asta reușește în viață, ascultă la mine. Însă în ce mă privește, să fiu al dracului dacă nu fac tot ce fac doar în interes de serviciu. În misiune, mă! Asta umblă cu nemții. Află. Mai aflăm și noi. Ce credeai tu, că s-au terminată femeile din București? N-am mai văzut eu chestii de-astea, cu corp astral, cu Agga, cu aiurelile lor?

— Onorat public! Ați asistat, spunea Violeta Rădulescu, numai la un fragment din formidabilul spectacol de magie, oferit de marele comic național Lică Rădulescu, spectacol pe care-l veți putea vedea pe scena acestui cinematograful începînd de luna viitoare.

Din fosă se auzi pianul tapat de Athos și întreaga trupă se retrase în culise, făcînd semne spre sala care aplauda.

*
* *
*

În aceeași seară, fără ca oamenii lui Mizdrache să-și dea seama, avusese loc prima probă a postului de radio *Muntenia II*, din cabina operatorului, unde Goliath și Unchiul George dăduseră primele semnale oarbe către un post de recepție controlat de Colonel pe o anumită lungime de undă. Din punct de vedere tehnic, emisiunea

putea fi considerată destul de reușită. Unchiul George care luase locul lui Ilie Fusulan, pe post de spicher, citise un text oarecare timp de trei minute, după care, prima emisiune a postului *Muntenia II* se încheie brusc. Postul de ascultare al Siguranței înregistrează uimit această neașteptată și anonimă emisiune; specialiștii semnalază că ceva ciudat se întâmplase în acea noapte de martie și că putea fi vorba despre o emisiune-pilot a unui nou post de radio clandestin. Ceea ce era mai amuzant era faptul că, în aceeași seară, se petrecuseră, cu vreun ceas mai devreme, înainte de deschiderea emisiunii, câteva lucruri caraghioase, dar primejdioase în fond. Postul de radio, cărat în două geamantane de către Țiparul și Athos pînă la baza scării de incendiu din mica curte pustie a cinematografului, fusese ridicat de către Goliath cu ajutorul unei frînghii, terminată cu o ancoră, pînă sus, în cabina operatorului. Montarea se făcuse exact în minutele fixate, cum se cronometrase într-o repetiție generală, după care postul fusese reîmpachetat în geamantane, așteptîndu-se ora stabilită pentru emisiunea-pilot. Numai că, la vreo jumătate de ceas înainte de ora 22,10, cînd erau prevăzute cele trei minute de emisie, în holul cinematografului își făcură apariția patru inși foarte grăbiți, coborînd dintr-un automobil al Serviciului pentru paza împotriva incendiilor. Casierița strigă la ei din mica sa boxă de placaj :

— Domnii ! Domnii !... Încotro ?

Aceștia arătară o legitimație specială, spuseră că vor să vorbească cu proprietarul cinematografului, pentru că se aflau într-o inspecție inopinată și vor să știe dacă s-au luat toate măsurile de securitate împotriva incendiilor. Domnul Șerbănescu fu găsit rapid în bodega *La doi motani*, într-o stare de veselie destul de avansată, pentru că tocmai lua masa cu cîțiva prieteni.

— Cine zici că mă caută, Sachelarie ?

Sachelarie era controlorul de bilete care fusese trimis rapid în recunoaștere.

— Patru inspectori de la paza contra incendiilor.

— Aștia ce dracu mai vor ?

— Atîta mi-au spus, atîta vă spun.

— Cheamă-i aici, Sachelarie, că n-o să mă ridic eu cu sifonul în git să le stau la dispoziție.

— Le-am spus, domn' Șerbănescu, că am și eu o mișcare înainte, dar ei nu și nu, vor să controleze podul clădirii, camuflajul, hidranții și rezervoarele de apă cum scrie la regulament.

Cu o mare neplăcere, domnul Șerbănescu își abandonează prietenii, îndemnându-i să nu stea degeaba până se-ntoarce el și trecu Grivița intrînd în holul cinematografului, unde-l așteptau cei patru. Le verifică minuțios actele prezentate, îi întrebă de unde atîta grijă pentru proprietarii de cinematografe și-i fu dat să audă că ceea ce făceau ei nu era decît o operație preventivă, întrucît aviația americană începuse încă de acum trei săptămîni să bombardeze Bulgaria și că era posibil ca grupurile de bombardiere să atace și Bucureștiul. Vestile nu erau dintre cele mai îmbucurătoare, așa că domnul Șerbănescu trebui să urce pînă în podul clădirii, să arate localul celor patru indivizi, care scormoneau cu lanternele fiecare ungher și constatau cu uimire că dispozițiile clare ale Consiliului de Miniștri erau cu totul ignorate.

— Unde sînt sacii de nisip? întrebă unul care părea să fie șeful lor (domnul Elefterescu, cum se recomandase însuși o față de cioclu, neagră-verzuie și doi dinți de aur pe care și-i arăta de cîte ori avea ocazia). Pe urmă n-ați evacuat materialele inflamabile...

Materialele inflamabile erau vechi costume ale actorilor trupei lui Lică Rădulescu, aflate în niște lăzi dosădite, grămeci de registre în care zăceau textele cupletelor spuse de-a lungul timpurilor de către marele comic național, precum și vrafuri de ziare, cine știe de cine aduse acolo.

— Pe urmă, unde sînt extinctoarele? întrebă, din ce în ce mai agresiv, domnul Elefterescu. Unde sînt tirnăcoapele și gălețile?

— Extinctoare avem jos în sală, se apăra cum putea domnul Șerbănescu.

— Aia e altă căciulă, domnu' Șerbănescu! O să vă amendăm de o să ne pomeniți.

— N-aveți dumneavoastră inima aia, pentru că oameni sîntem și corb la corb nu-și scoate ochii.

— Uite că și-i scoate!

Al doilea paraponisit din gălăgioasa trupă a șefului corpului pentru paza incendiilor mai făcu o descoperire epocală :

— Pe urmă, ușa podului se deschide spre înăuntru, nu spre în afară, ceea ce, în caz de incendiu, primejduiește viața pompierilor.

Înverșunații controlori constatăcă că la balcoanele unu și doi, becurile interioare de la hidranți nu ardeau și că tulumbele de apă erau numai decorative, intrucît racordarea la rezervorul de apă era defectuos făcută.

— Ne băgați în pușcărie, domnu' Șerbănescu ! Tulumbele astea sint seci ca fântîna Blanduziei ! Ne jucăm cu viețile oamenilor ? Ce dracu !

Cu cît defectele descoperite erau mai numeroase și acuzațiile mai grave, domnul Șerbănescu își dădea seama că buzunarele i se golesc mai repede. Făcu mental socoteala : erau patru — două mii de căciulă, plus o masă bună... sub zece mii nu scăpa ! Dar dacă era să-l amen-deze, ar mai fi avut neplăceri și cu cei de la circumscripția militară, plus instalațiile noi care ar fi costat și ele o sumă de bani. În ce privește încheierea ostilităților între ei, nu avea nici o grijă. Pe la cinematograful *Marna* treceau săptămînal valuri de nemulțumiți : inspectori financiari, poliția, primăria, care mai de care cu pretenții, cu cereri de bilete de favoare, cu unsul clanței și cu baterii de vin la localul de peste drum.

Domnul Elefterescu urca și cobora scările dovedind o tragere de inimă mai mult decît suspectă. Părea cu trupa lui o haltă de cîini de vînătoare în urmărirea prăzii.

— Aș vrea să-mi arătați și cabinele artiștilor, și camera de proiecție...

Ceea ce domnul Șerbănescu făcu fără să mai comenteze ceva. Cabinele actorilor nu arătau prea grozav : rochii, fracuri, smochinguri, ciorapi de damă, cutii de machiaj, oglinzi, totul — o harababură. La cabina operatorului, bineînțeles că nu erau decît două extinctoare care nu mai funcționau din cauza vechimii. Amănuntul fu notat în mod zelos de către ajutorul domnului Elefterescu.

— Când, în sfârșit, agitata trupă a acestuia părăsi cabina operatorului, Goliath deschise micuța ușă metalică, prin care se ieșea pe scara de incendiu și strigă ceva Unchiului George, care păzea cele două geamantane, unde era ascuns postul, legate de barele de fier și spânzurate deasupra curții interioare a cinematografului.

— Au plecat ?

— Slavă Domnului !

— Ți-a fost frig ? Aici la cucurigu mai bate vîntul.

Unchiul George era îmbrăcată într-o rochie de stofă și-ntr-un pulover de lînă de angora, dar ca să stai un sfert de oră pe o mică scăriță de fier, la douăzeci și cinci de metri deasupra solului, într-o seară de martie și să păzești două geamantane, nu era lucrul cel mai plăcut din lume.

Acum, Goliath căra geamantanele, din nou, în cabina operatorului.

— Dacă se mai întorc ? întrebă Unchiul George.

— Pușchea pe limbă-ți ! zise Goliath. Nu mi-ajunge că mi-au înghețat ciorapii cînd i-am auzit cotrobăind prin pod și am crezut că a venit poliția să ne-nșfăce ?

— Mai emitem în seara asta ?

— De ce nu ?... Ți-e frică ? În meseria noastră se poate întîmpla orice, oricînd.

— Cum crezi tu că e mai bine.

Și cu toate cele întîmplate, emisiunea avu loc la ora și în termenul stabilit mai dinainte.

*

* *

— Tiparul, care-l așteptase pe Athos pînă ce acesta își termină misiunea de a-l acompania la pian pe domnul Lică Rădulescu, asistase, fără voia lui, la o scurtă conversație, care avusese loc dincolo de gardul curții interioare a cinematografului, între Ciripoi și Teică.

— Băi Teiculiță, fii atent ce-ți spun aicea... Cînd apare dama, topeală... că avem meci astă-seară.

— Am înțeles, domn' Ciripoi, se poate ?

— Dacă întreabă Mizdrache de mine... nu m-ai văzut de-alaltăieri. Spui că sînt în filă mare. Că-i caut pe-ăia cu postul, pricepi ?

Apăruse Claudia și Ciripoi o înghesui în mașina de piață cu care venise.

— Hai, dragă, ce-ai întîrziat atîta ?

După care ajunseseră acasă la Claudia. În drum, Ciripoi cumpăraseră (așa vine vorba) de la Papastase ceva de mâncare și se trezise cu trei sticle de șampanie în brațe.

— Să vă fie de bine, domn' Ciripoi, și la mai mare că... cunoașteți, vorba aia : fe ne fe...

Taxiul se opriase apoi în fața locuinței Claudiei. Aceasta urcase înainte scările, deschisese cu yalele ușa și dăduse ochii cu Gerda, care o aștepta cam de-un ceas.

Neprevenit, Ciripoi apăruse ca Moș Crăciun în ușă, cîntînd bine dispus și ținînd cele trei sticle de șampanie, plus sardelele, plus salamul de Sibiu, plus doi pui scoși din frigiderul lui Papastase.

— A venit furnica... și-a adus păpica...

Vru să așeze undeva pachetele cu sticlele și dădu cu privirea de ochelarii Gerdei care-l fixa ca pe un om venit de pe altă planetă.

— Scuzați, scuzați !...

Făcea automat pași înapoi, ca o mașină în marche-arrière, urmat de Claudia care-și mușca buzele și-i șoptea precipitat :

— Fugi, dispari ! O să ne dăm de gol ! Dar sper să o mint eu cumva.

Ciripoi îi strînse rapid mîna, mai zise peste umăr : „Dar mîine seară nu-mi mai scapi !“ și pentru că-i picase bucuria în scîrbă, hotărî să ajungă repede la *Pigall's Bar*, s-o mai găsească pe Sonia, ori pe Micșunica, dacă nu cumva fetele erau plecate cu cine știe cine.

Din camera Claudiei, dacă Ciripoi ar fi zăbovit un minut, ar fi auzit zgomotul palmelor încasate de prietena lui și sniorcăitul domnișoarei Esmeralda, care făcuse levitație în urmă cu o jumătate de oră pe scena cinematografului *Marna*.

— Va să zică de-astea mi-ești ! Ai și-un prieten ! Iloață ești, infidelă ești și mai vrei să te duc în Germania,

să faci carieră de vedetă de cinema, după ce te-ntinzi cu ultimii golani de pe stradă !

Claudia sughiță ușor, frecîndu-și obrajii înroșiți, și mințea cu seninătate :

— Îți jur că este un om onorabil, un domn serios care vrea să mă ia de nevastă.

Gerda scotocea cu furie în pachetele lui Papastase.

— Domn onorabil ? Tîrfă ! Caviar, salam de Sibiu, pui fripți, trei sticle de șampanie !... (Și *harști* ! încă două palme pe obrajii Claudiei.) Cu mutra asta de cotoi... Unde mai pui că este și polițai...

— Polițai ? se ului toată Claudia, ca și cum n-ar fi știut nimic.

— Ce vrea ăsta să afle de la tine ?

— Gerda, îți jur că nu m-a-ntrebat nimic. Îmi face cadouri și atîta tot. Avansuri.

— Avansuri ? Beți șampanie și stați pe pat, deschideți Biblia și citiți din Sfînta Evanghelie ? Imbecilo ! Am să-ți retrag protecția mea și am să te las să-și bată joc de tine cine-o vrea și cine n-o vrea. Puțin îmi pasă că ai să ajungi să faci trotuarul.

— Gerda, te rog să mă-nțelegi. Nimic nu e adevărat. Mă bănuiești degeaba. Știi cît te iubesc. Tu ești o femeie dulce. Ești prietena mea. Binefăcătoarea mea. Nu poți să mă părăsești. Că dacă mă părăsești, iau luminal și gata, micuța ta se duce la Doamne-Doamne...

— Lasă tîmpeniile și să nu mai aud că mergi la cinematograful ăla imputit și o faci pe actrița.

— Gerda, asta nu se poate. Știi că n-am nici o meserie. M-a descoperit domnul Lică Rădulescu. Vreau să fac și eu o carieră. Tu poți să fii chemată oricînd undeva în Germania și eu rămîn aici singură, fără bani, fără carieră... Nu pot să dau cu piciorul norocului.

Nemțoaica se ridicase furioasă în picioare și căuta pudriera în fundul poșetei. Ochii îi scăpărau de furie dincolo de lentilele ochelarilor.

— Bine, fă cum știi, eu nu te mai cunosc din clipa asta !

Și ieși, trîntind ușa de perete.

Era aproape miezul-noptii. Unchiul George rămăsese singură cu Goliath, care o conducea spre casă. Țiparul și cu Athos căraseră cele două geamantane cu o furgonetă care-i așteptase la colțul străzii, furgonetă care aparținea *tehnicultui* și care depusese la o „cutie poștală“ cele două prețioase obiecte.

— Și cum mai vezi societatea de mine, Goliath? îl întreabă Unchiul George pe însoțitorul său. Ce-ți mai fac roboțelii tăi pe care îi tot imaginezi și-i vezi trebăluind în locul nostru, al oamenilor?

Se aflau pe o stradă din apropierea locuinței ei, becurile albastre de camuflaj luminau pavajul lucios și copacii abia înfrunziți. Ferestrele caselor erau acoperite de obloane sau de perdele negre. Totul părea mut, liniștit, ca un fund de ocean.

— Rîzi, dar să știi că eu am dreptate, nu voi. O să treacă războiul și eu am să fiu, probabil, inginer într-o uzină. Nu un pîrlit de salariat la magazinul *Marconi*, dînd ghionți ucenicului Costică care fumează de la treisprezece ani și bea rom pe furiș. O să am o mie de salariați pe care am să-i învăț tehnica radiofonică.

— Pînă atunci o să se mai perfecționeze și tehnica asta. Ca orice tehnică.

— Și crezi că eu am să rămîn un înapoiat? Dacă te interesează... am un prieten care îmi traduce din revistele nemțești tot ce e mai nou în privința asta. Află că nemții stau cel mai bine în radiofonie. A... să știu engleza... să avem reviste americane, s-ar schimba vînzarea. Că nici cu yankeii ăia nu mi-e rușine!... Dar eu nu te plictisesc?...

— Nu! îi răspunse Unchiul George.

Mic și țanțoș ca un cocoș canadian, făcînd gesturi repezite, cu obrazul lui ca piersica, pe care nu creștea nici un fir de barbă, Goliath părea mai curînd un elev de liceu aflat la prima plimbare cu o fată.

— Stau și mă-ntreb de ce nu-mi spui pe nume, Cornel... Și-mi zici mereu Goliath.

— Pentru că ăsta e numele tău conspirativ ! Ce te supără ?

Goliath găsisese ce îi trebuia : o cutie goală de conserve. Îi trase un șut, care o proiectă peste un gard.

— De fapt știu de ce vă place la toți să-mi spuneți Goliath. Pentru că am o statură mică... Și voi vă credeți frumoși, înalți. Dar află că puțin îmi pasă de treaba asta.

Era furios, gelos pe Athos și pe Țiparul, dar nu voia să recunoască. Se-ntreba pe care dintre ei, fata asta blondă, cu figură de scandinavă, cu priviri de mioapă, îl va iubi ? Sau poate exista altcineva, dinainte de a-i cunoaște pe ei. Un bărbat cu care se vedea, poate, în secret, unul din acei studenți înalți, care îi cărau bustul de ghips al lui Cezar, pînă acasă... poate dincolo de pragul casei. Unul din bărbații ăia frumoși, împreună cu care 'desena la șevalet, sau pictau țigănci goale, închiriate cu ora de către Institutul de *Belle-Arte*... Cînd te gîndești ce viață duc unii... Ce ușor le e să trăiască ! Stai cu pensula în mîină și te distrezi ; te uiți la o cană, la un om, la un chip de om, și zîmgești cu culorile alea amestecate. Nu ca tine, care umbli cu letconul și lipești firicele rupte de cositor. Să scoți din cutiile de bachelită vocile tenorilor celebri contra unui sutar-două, și lumca să te creadă zmeul-zmeilor. Dar o să-i învețe el minte pe toți ! O să le-arate el ! Acum trebuia să facă un gest bărbătesc :

— Unchiule, a sosit momentul să te părăsesc !

— Te grăbești ?

— Nu (se uită la ceasul de la mîină), dar m-așteaptă cineva.

— Cine ? Ucenicul Costică ? făcu ironic Unchiul George.

— Nu. Un ucenic cu fustă.

— Ei, am crescut mari ! Avem o iubită. o logodnică...

— E interzis de poliție ?

— Nu, cum să fie ! Dar cum o cheamă ?

Unchiul George lovise mortal. Nepregătit, Goliath începu să bîjbiie :

— Păi, ar fi... una pe nume Tanța, alta Elena, alta Mariana...

Unchiul George rîdea în hohote.

— Te-așteaptă toate trei, nu?... Aveți o întrunire colectivă?

„Îi dau o palmă, dacă continuă“, hotărî în gînd Goliath, atîns în ce avea mai sensibil: amorul său propriu.

— Uite ce e, Unchiule... dacă ți-nchipui că ești singura fată de pe lume cu care m-am întîlnit în viața mea, te-nșeli amarnic. Știi ce e acela un „palmares“?

— Vag. Ceva cu fotbal.

— În palmaresul meu există destule fete care-s mai frumoase ca tine. Brune, blonde, șatene...

— Roșcate, pestrițe, cu buline și fără buline, enumeră, batjocoritor, mai departe Unchiul George. Uite unde era Casanova și noi n-am știut, domnule!

În minutul următor, Goliath era la 20 de pași de ea, abia stăpînindu-și lacrimile, furios pe el însuși cum nu fusese niciodată.

*
* *
*

La aceeași oră, în București, pe o altă stradă, Țiparul îi spunea lui Ațhos:

— Poate să fie o pură întîmplare, însă azi în sală au fost doi oameni de la poliție. Pe cînd te așteptam ca să cărăm postul, i-am auzit vorbind. Ce-i drept, după cum m-am convins, după aceea, unul dintre ei o aștepta pe Claudia, amica lui Lică Rădulescu. Dar dacă vor să mai știe și altceva? Nu crezi că e primejdios?

— Am să-i raportez Colonelului și pînă atunci nu strică să supraveghem mai bine cinematograful. De fapt, cred că acoperirea ne-o face, oricum, un alt grup de tovarăși. Dacă ar fi existat vreo primejdie, ne-ar fi semnalat-o. N-aș vrea să ne speriem prea devreme și, mai ales, n-aș vrea să-i speriem pe ceilalți.

— Bine.

Exact peste două zile, după ce verificările celor trei locuri destinate să adăpostească postul de radio clandestin fuseseră terminate, Inspectorului-șef Mizdrache îi fu dat să asculte cu urechile lui emisiunea inaugurală. Se afla într-o discuție cu Ciripoi, care începuse binișor, fără mari zdruncinături:

— Frumos mai este, mă, afară ! A dat și iarba, s-a dus dracu urita aia de iarnă. Măine ies în talie.

Era aproape de ora șase și jumătate, pe la sfârșitul lunii martie. Bulevardul Pache abia se mai vedea într-o ultimă lumină a zilei. Se aprinseseră felinarele cu becuri albastre, camuflate, și pe sub pomii plini de muguri, fete tinere treceau însoțite, către locuri necunoscute.

— Frumos, domn' șef, făcu și Ciripoi, e o vreme de făcut crime, cum spunea comisarul Bănulescu de la a unșpea, unde lucram eu într-o vreme.

— Ce spui, mă ? Vreme de făcut crime ?

— Avea teoria lui...

Prin geamurile deschise pătrundea un aer rece, înviorător. Mizdrache fuma din trabuc, scoțind fumuri dese. Nu aprinseseră încă luminile electrice, mai priveau amîndoi promenada trecătorilor și trotuarele scăldate într-o lumină violetă.

— Dar Claudia aia, mă Ciripoi, ce-o mai face, mă ?

Ciripoi simți în jurul gulerului cămășii o sudoare rece. „O ia pe la Ploiești ! M-a turnat nenorocitul de Teică. Vrea să-mi mănînce pîinea, să-mi ia locul. Dar îl nenorocesc ; numai pe teren o să-l trimit, pînă i-or sări ochii din cap, să se sature !“

— Cu nemțoaica aia a ei, madam Hoffmann.

Mizdrache suridea neîncercător, gustînd parfumul trabucului.

— Ce spui, mă Ciripoi ? Cu nemțoaica aia a ei ?

— Păi, asta știi, atît vă spun. Și pe urmă, de cînd v-am recomandat pe dumneavoastră, eu pe-acolo nu mai calc, Doamne-fereste, că nu sînt supraveghetor de minore !

— Ei, și tu !... Ciripoi... Claudia minoră ! !... Adică să nu fi aflat tu că artista asta a ta s-a răcit cu nemțoaica ?

Ciripoi făcu mutra lui de timpit de zile mari, ca să fie crezut.

— Cum adică să se fi răcit ?

— Uite-așa, cum auzi ! Alde Gerda i-a dat două palme, că ar fi prins-o la domiciliu cu unul... care-o fi ăla, Dumnezeu știe... și acuma Claudia bate din buze. A căzut pe capul meu, nu, că să-i dau o protecție. Acum, Ciripoi, tu mă cunoști, eu nu sînt, mă, de la Asigurările sociale, eu am probleme. Ce... este invalidă de război... ambuscată de

pe front ? Să-i dau eu, auzi, o protecție ?... De ce nu vine la tine, mă Ciripoi ? Că tu ești bărbat levent. I-ai golit galantărele lui Papastase... i-ai luat șampanie. Fir-ar mama ta a dracului, că umbli numai în crailic ! Și mie-mi spui că ești la filă, că nu dormi noaptea, nu dormi ziua, măninci teren pe pîine... Și infractorii își fac de cap !... A dat strechea în tine ca-n pisici.

— Să fiu al dracului, domn' șef ! Pe mama mea aia moartă, de la Sfînta Vineri, dacă m-am atins ! Eu totdeauna pentru dumneavoastră le țin, ca pe vinul de împărtaşanie. Trufandaua e a șefului. Prima bucățică. Nu s-atinge nimeni... A, dacă dumneavoastră vă plictisiți, mai încolo, e altceva, dar acum, Doamne-fereste !...

Mizdrache mușcase dintr-un trabuc nou. Scui pă bucata de *cigarillos* în scrumieră și, pînă să se-ntoarcă spre Ciripoi, acesta aprinsese candelabrul. Răbdător, chinuindu-l și mai mult pe subaltern, Mizdrache închise meticuloz ferestrele, trase perdelele negre de camuflaj și se-ndreptă spre subalternul său. Îl apucă patern de bărbie, îl mîngie ușor și-i spuse parcă îngrijorat :

— Ciripoi, dragostea mea, tu de-un lucru să ai grijă. Să nu te prind. Și dacă nu știi cum e la Dilga, să anchetezi hoții de găini, te-nvăț eu, măi !... Și pe urmă, schimbînd tonul : Ia să treci tu pe la Cîna, și să vezi dacă au adus raci, că mi-a căzut așa greu pe stînga, și poftesc.

— Cum nu ! Acuși !...

În clipa aia sună telefonul.

— Stai ! Nu pleca !... Ridică receptorul : Alo !... Jawohl, herr maior !... Cu dreapta astupă pîlnia telefonului și-i spuse lui Ciripoi : E neamțul, Braun !... Pe urmă începu să-l întrebe în nemțește pe Braun, cu o uimire care creștea din ce în ce mai mult : Da ! Da !... Dar nu se poate ! E de neînchipuit !... Nu se poate !

Din telefon se auzea rîsul iritat al celuilalt.

— O să ascult, cum să nu ! E regretabil. Sper că o să ne dați concursul ca și data trecută. Nu-nțeleg cum au făcut...

De la capătul celălalt al firului se auzi cum este trînit telefonul.

— Ciripoi, repede, deschide radioul ! Mai repede ! Pe 36 sau pe 45. Pe scurte, boule, mai repede !

Aparatul pîrîi ușor și de undeva din eter se auzi vocea curată, puțin nostalgică, a unei fete :

„Aici este postul de radio *Muntenia II*. Aici este postul de radio *Muntenia II*. Începînd din această seară, ne puteți asculta pe lungimile de undă scurtă de 36 și 45 milimetri !“

— Nu se poate ! zise Ciripoi, ca și cînd ar fi vrut să protesteze.

— Uite că se poate, tîmpitule !

— Sînt nebuni, nebuni de legat !

Se auzi alt telefon țîrîind precipitat.

— Vezi că ăsta e ministrul. M-a turnat Braun ! Să vezi ce papară îmi trage !

Mizdrache ridică receptorul ca și cînd ar fi mișcat o piatră de moară.

— Alo ! Da, excelență ! Ascult și eu. Exact ! Sînt un dobitoc ! Un dobitoc, repet, aveți dreptate. Dar și mijloacele noastre sînt limitate. O să mă străduiesc, vă făgăduiesc, nu-i scap, o să vedeți !... Dați-mi o ultimă șansă ca să...

Clănc ! se auzi de dincolo cum trîntește ministrul telefonul. În difuzorul radioului curgea vocea egală, caldă a fetei :

„Aici postul de radio *Muntenia II*. Aici postul de radio *Muntenia II*. Transmitem în fiecare seară la orele 18,45 și 21,30 emisiunea noastră. Aici e postul de radio *Muntenia II*. Aici e postul de radio *Muntenia II*. Transmitem în fiecare seară pe lungimile de undă scurtă de 36 și 45 milimetri. Și acum știrile principale ale zilei pe scurt...“

— Ei, Ciripoi ?... Te văd albastru. Ba, dacă mă gîndesc, verde de tot. Ca și pe mine, de altfel. Mă, ce-au ăștia ? Au pe dracu în ei ? Nu-i sperie nimica, mă ? Nu le e frică, mă, de glonț ? Că-i mănîncă Curtea Marțială ? ! Dă-mi un coniac mare, că-mi tremură picioarele. Ia loc !

— Da, domn' șef ! Imediat !

Ciripoi deschise seiful în care șeful lui ținea actele cele mai importante, dar și o sticlă pîntecoasă de *Courvoisier*. Cheile erau în ușa. Inspectorul-șef închidea capacul de fier masiv și lua cu el cheile la plecare. Turnă numai într-un pahar și-l întinse lui Mizdrache.

— Tu nu iei ? Ai înțărcat ?

— Cum să nu iau, domn' șef ? Dar așa, fără să fiu poftit ?

— Politețea te omoară pe tine, mă Ciripoi. Băiat crescut la pension... Tu ai avut tetă în copilărie, mă ! Asta-i cu totul evident. Ia și dă peste cap, că dracii ne-au luat ! Aștia-s clienții tăi, mă. Ai de i-ai păzit tu, în croitoria aia, *La Șicul parizian*, nu-i așa ?... Băieții ăia care și-au bătut joc de tine. Că tu aveai treabă la *Băiatul cu șervetul*. Să nu ți-o ia altul înainte... Să bea mai mult ca tine... Să rămîi în urmă.

— Domn' șef, dacă nici la dumneata n-oi găsi o înțelegere... că avem cu toții slăbiciuni omenești... apoi la cine să mă plîng și eu... Ne-au tras clapa !

— Da, mă Ciripoi ! Dar tu ai văzut cum vorbește cu mine Tismana ? Cum mă ia pe gros ? Cum freacă la mine ? Că are și el o răspundere, mă... Îl trage și pe el de gîlci Mareșalul... Mai toarnă un pahar, să-mi vină mintea românului a de pe urmă. Că nu mă las, Ciripoi, pînă nu ți-i arestuiesc, pînă nu-i văd la bașcă.

Dar dacă ai fi putut citi în sufletul lui, ți-ai fi putut da seama că nu crede decît pe jumătate în cele ce spune.

BUMERANGUL

În fiecare seară la orele 22, emisiunile postului de radio *Muntenia II* încetau matematic.

— Punctuali, fir-ar mama lor a dracului ! zise Mizdrache.

— De câte zile emit ?

— Zece.

— Și closetele alea nemțești, gonio, ce fac ?

— Pe dracu fac ! Alaltăseară au nimerit pe scenă la Ateneul Român, la *Eroica*. Cînta un cor, domnule Mizdrache, ca la prohod ! Beethoven.

— Ce vorbești, mă ! Beethoven ?

Cuvîntul parcă-l trezise din somn.

— Dacă o ținem tot așa cu aparatele lor de precizie, miînc-poi miînc o să nimerim în *Palatul Regal* și o s-o găsim pe regina-mamă, să mă scuze copiii ăștia, în camizol !

— Adică cum, domn' șef ?

— Uite, am stricat și eu o vorbă așa, și tu gata cu urechea aia a ta fină, că ai ureche fină, mă, de-al dracului ce ești. Dar pe nemernicii ăștia nu-i prinzi ! Că ăștia or să ne mănînce capul, Ciripoi !

— Dacă nu ne-ntoarcem la metodele clasice (arătă, ca și cînd ar fi dat niște pumni)... fără asta nimic nu se află. Prea umblăm cu mânuși.

Mizdrache părea plictisit de tot.

— Și tu cum vezi chestiunea în mare ? Mai spune o prostie, acolo, că de-ala te plătește statul ! Deschide gurița, haide, nu ține-n tine, că te-mbolnăvești de ficat !

— E greu, șefule, e greu ! Acuma totul pare clar ; spun și tehnicienii. Băieții se instalează la șapte într-un loc aglomerat și la nouă jumătate într-altul. Aparatele gonio nu duc de două ori în aceeași direcție. Pînă localizăm zona de unde se emite, ei încetează emisiunea. Ia

dumneata o stradă cu zece blocuri și fă percheziție, apartament cu apartament, să vezi de cît timp e nevoie. Ar fi necesar un regiment. Mareșalul și-așa nu mai permite razii masive, ca să nu creeze panică. Totul trebuie făcut cu discreție, spun instrucțiunile, dar noi cu discreția rămînem, și ei cu gălăgia.

— Și adică să nu fim noi în stare să punem gheara pe unul, să-l băgăm la mijloc și să ne spună el ce-a supt de la mă-sa ? Să fim noi niște paralitici, așa ?... Să frece ei la noi de zece zile ! Bine ne mai stă, Ciripoi ! Ascultă tu la mine, hai la Papastase, să ne-ntremăm cu un vin de Drăgășani și să-ți povestesc cu cum se lucrează în probleme de genul ăsta. Că am citit azi-noapte patru romane de Agatha Christie. Și baba asta îți dă idei, domnule !... Ai auzit de Agatha Christie ?...

— Agatha Christie ?... Nu cunosc.

— O englezoaică, mă ! Una care scrie numai chestii de-astea cu poliție, cu pungași, cu spioni... Dar le-aduce bine din condei ! De la ea am ciugulit o schemă.

Ciripoi se bucură ca un copil.

— Cînd vă spun eu că aveți chestiile alea !... Dar cine ascultă de un pîrlit ca mine ? În aur ar trebui să vă plătească, domn' șef ! În aur, vă spun eu ! Un cap ca al dumneavoastră mai rar, vă spun eu !...

— Lasă vraja, că se termină morunul ăla și Papastase n-are de unde scoate altul. Mașina e jos ?

— Jos, domn' șef.

— Hai ! Pînă-nchid eu pe-aici, tu încălzește motorul și-i dăm bice.

Ciripoi se rostogoli pe scara în formă de melc pînă în gangul unde aștepta mașina Inspectorului-șef.

— Tănăsică, bagă cărbuni, că acuși coboară domn' Mizdrache, și are o pipotă !...

La *Cîna* nu era mare înghesuială, fiind cam devreme. Cîțiva clienți obișnuiți, doi ingineri de la *Malaxa* cu Micșunica și cu Sonia care făceau patrularea de la amiază ca să se dregă cu un vermut *Martini* și cu gustărici picante, o babornită, *madam Velcescu*, văduva senatorului Velcescu (care toca de ani de zile, cu peștișorii ei, averea lăsată de răposat și n-o mai termina), pudrată gros, cu sprincelele smulse, cu buzele groase rujate ca pe vremea Polei

Negri, încărcată de bijuterii și de inele, clefăind migdale amare lingă o fereastră și uitându-se cu silă la ginul amestecat cu sifon în care plutea o felie subțire de lămție ; trei ofițeri nemți înfulecînd marțial din niște gustări cu icre negre și batog, unul monoclat, cu o sprinceană ridicată după moda lui Erich von Stroheim pe care-l văzuseră cu toții la cinematograf, al doilea, un fel de lituanian spelb, cu gene galbene, atent să nu vorbească înaintea celorlalți doi care se pare că îi erau superiori în grad, și în sfîrșit, un general, congestionat, cu gîți paragiți și contragiți revărsați peste gulerul tare de celuloid de o culoare impecabil de albă, curățat în fiecare dimineată cu spirt sanitar, tuns scurt ca un boxer și vorbind tare și gros, dînd, parcă, mereu ordine unor interlocutori nevăzuți.

— Lume puțină, Ciripoi ! Ne mai tragem și noi sufletul. Uite-o și pe Velceasca, are și ea un secol de cînd privește pămîntul nostru rotund ? întrebă Mizdrache, așezîndu-se pe o canapea cu arcurile lăsate.

— Bate 97 ca popa, îl informă atent Ciripoi.

— Cu caracuda cum mai stăm ?

— Se găsește, se găsește. Băieți între 17 și 19 ani, băieți săritori, atletici, buni pentru armată, fără scrupule, vioi, deștepți, plini de bancuri.

Se înființase și Papastase în smoching alb, cu guler de mătase, papion de culoarea lămții, părul grizonat, mutră de edec bătrîn de bordel, onctuos, serviabil :

— La dispoziția dumneavoastră !

— Domnu' Papastase, zise Mizdrache, m-ai îndatora mult dacă mi-ai aduce un morunaș cu un *Bitter*.

— Și domnul ?...

Ciripoi, mai prăpădit, cu gusturi mai populare, ceru o țuică mare, măsline și icre de șalău, dacă erau.

Erau. Papastase le întoarse spatele, își chemă oberii și le transmise comenzile respective. Generalul neamț dădea încă directive într-o saxonă accentuată ; văduva Velcescu mesteca ultimele migdale de pe farfuria din față și fuma țigări *Virginia* înfipite într-un *fume-cigarette* de aur cu care înscrisa în aer volute mari de fum.

— Și cum spuneți, domn' șef ? Că ați avea o idee, așa...

De fapt, Mizdrache n-avea nici o idee. Îl durea capul, ar fi dormit o săptămână ; se plictisise de meseria lui, pe care, dacă s-ar fi gândit la viitor, ar fi trebuit s-o lase de mult. Practicase într-o vreme avocatura, ce-i drept, avea de alergat mai mult, trebuia să-și facă clientelă, trebuia să influențeze pe judecători, să mai corupă pe careva pe la Curtea cu juri, asta cerea timp, bani, energie... Cîteodată era și amuzant. Dar se plictisise repede de meserie și intrase aproape întâmplător în poliție, unde mintea lui ascuțită fusese repede remarcată de către superiori. Avansarea lui pe un post atât de important avusese loc după un număr bun de ani, pentru că și în Siguranța Statului exista un nepotism feroce și-ți trebuia o minte de patru inși ca să știi pe cine să eviți și cu cine să te aliezi în lupta surdă pentru cîștigarea unei gradatii. Dar nici frecătura asta de-acum, nici neplăcerea de a te lăsa insultat de fitecine, numai pentru că acela avea sau era rudă cu cine știe ce sus-pus. În sfîrșit, ar fi trebuit să se gîndească la altceva, dar și aceasta cerea un efort și era sastisit de toate. Nu luase concediu de patru ani, avea un singur vis : să doarmă două săptămîni, zi și noapte, fără să se trezească.

— Ce spuneai tu, mă Ciripoi ?

— Ziceam, că poate îmi povestiri și mie cum o să punem noi mina pe derbedeii ăia care ne-au mîncat sufletul ?

Pe ușa restaurantului intrase Braun cu chipul lui uscat, cu gura tăiată ca un pai, scrutînd cu ochii săi albaștri interiorul, în căutarea, probabil, a celor trei ofițeri nemți.

Zărindu-l pe Mizdrache îl salută scurt și-i spuse în treacăt :

— Vă felicit ! Ascult noile emisiuni. Foarte clare, foarte bine puse la punct, De o înaltă tehnicitate.

Mizdrache schițase un salut, apoi un zîmbet, acum avea o gură pleoștită.

— Cît p-aci să-i zic ceva de sfintele scule.

— Nu scapă, ai dracului, nici o ocazie să ne frece ridichea. Parcă ei ar fi mai breji. Îi bat rușii, domn' șef, de le-a îndreptat cocoșa.

— Apropo, Ciripoi... Ce mai e cu mititica noastră ? Cu Claudia ?

— Doarme mai mult în strada Londra.

— Și tu, așa, o mai cercetezi ?... O mai vezi ? Mai scoți ceva de la ea ?...

— Să-i fac un semn ?... Să-i spun să vă dea un telefon ?

— Nu, rise Mizdrache, nu se simte nevoia, dar vream să știu așa, în general...

— Ce-nseamnă burlacul ! Nu ca noi ăștia, căsătoriții. Nu tu griji, nu tu nimic. Când vrei, pui coada pe spinare. Pe când, în ce ne privește, noi, ăștia cu pirostriile puse, mici la serviciu, mici acasă. Toată lumea ne dă ordine : fă cutare, fă cutare... Nimeni nu te-nțelege, te trimite după pâine, după carne, și-i chip să zici ceva ?... Că începe propriu-zis : „Ai vrut copii, dă-le de mâncare...” Când termină asta, începe mă-sa, soacră-mea... pe aceeași lungime de undă ! Ale dracului, vorbesc amândouă în același timp.

Mizdrache îl fixă deodată, ca și când ar fi descoperit că poartă o coroană de aur pe cap. Iluminat, își dădu o palmă pe frunte.

— Mă, tu ești un geniu !

— Eu ?

Ciripoi avea o față grea, muncită, aducând mai curînd cu un ziar scos dintr-o pubelă.

— Mă, tu știi ce-ai spus ? făcu Mizdrache cu un entuziasm nestăpînit.

— De unde dracu să știu, domn' șef, că m-a făcut mama noaptea...

Se ivise Papastase cu morunul aburînd ușor pe o tavă de alpaca. Mizdrache trase în nări mirosul discret de mirodenii, luă *Bitterul*, întunecat, îl privi în lumina soarelui ce se strecura prin lungile perdele ale restaurantului *Cina* și închină, discret, în cinstea lui Ciripoi, care tot nu-și dădea seama ce mare minune spusese el vorbind despre soacră-sa și nevastă-sa.

*
* *

Sus, în sala telescoapelor de la Observatorul astronomic, era aproape liniște. Emisiunea care se termina la orele 19,15 se încheiase. Postul fusese strîns în cele două geamantane și, în fața micii grădini, în care liliacul înverzise,

staționa o mașină albă a Crucii Roșii. La volan, Țiparul observa strada liniștită, pe care treceau rar mașini de piață sau câte-un autobuz încărcate cu oameni. De sus, de la o fereastră, Unchiul George îi făcu un semn. Cobori, deschise ușile de metal din spate și-l așteptă pe meteorolog să-i aducă primul geamantan. La două minute, sosi și Goliath cărindu-l pe-al doilea. Meteorologul dispăruse în tăcuta clădire, fără nici un cuvânt. Goliath o luă pe jos de-a lungul bulevardului, cu mîinile în buzunare, și pînă ce Țiparul acoperi cele două geamantane cu două pături, vîrîndu-le sub două țargi metalice din mica dubă, în poarta Observatorului se ivi Unchiul George, îmbrăcată într-un halat alb de soră de caritate, pe frunte cu o bonetă bine scrobită, pe care fusese cusută o cruce roșie. Purta ochelari de soare și în halatul acela, bine strîns pe corp, părea și mai subțire, o școlăriță parcă aflată la Prestările sociale. Se urcă în locul din stînga șoferului; acesta încuie ușile din spate și trînti portiera, apoi porni motorul.

— Cum a fost ?

— Pînă acum destul de bine, zise Unchiul George, scoțîndu-și ochelarii și măsurîndu-l cu o curiozitate ciudată, dacă el n-ar fi știut că e puțin mioapă.

— Vărul tău a avut vreo neplăcere, aici, la Observator ?

— Deocamdată, nu.

Mașina porni, străbătu cîteva străzi fără grabă, ocolind căile aglomerate.

— Aseară au bătut cartierul Foișorului de foc cu mașinile lor gonio; erau foarte aproape. Cred că va trebui să trecem în curînd la sistemul ambulatoriu, care e mai sigur.

Țiparul o privi cu coada ochiului. Unchiul George scose din săculețele ei de catifea o mică oglinjoară în care se privea. Se pudră ușor și-și accentuă conturul buzelor cu un ruj pal.

— Aduci cu Regina Maria în primul război mondial, glumi Țiparul.

— Și ce-i rău în asta ?

— Vrei să-mi spui cum merg treburile la cinematograf ?

— Patronul pare mulțumit de treaba „logodnicului” meu. Mă cam fixează el așa, cînd mă mai întîlnește, dar îl evit cît pot.

— Nu ți-a făcut niște propuneri ?

— Asta mi-o spui din cauza rujului ?

— Nu. O spun fiindcă îi cunosc foarte bine pe indivizii de teapa lui. Și Lică Rădulescu ? El cum se comportă ?...

— Pe el îl văd și mai rar. Ce-l drept, mi-a transmis prin Athos, dacă n-aș vrea să iau locul Claudiei, care mai întîrzie pe la spectacole și chiar lipsește, ceea ce îl scoate din sărite.

— Și tu ce i-ai răspuns ?

— Ce să-i răspund ? Că sînt fată serioasă.

Ajunseseră la capătul unui scuar, de unde se făcea o stradă îngustă cu cîteva case. Cotiră spre dreapta, pe o alee bine greblată, străbătînd parcul Institutului antirabic. Era liniște, destul de frig pentru luna aceea, cu toate că-ncolțise iarba. Farurile mașinii luminară o clipă pajiștea. Geamurile laboratoarelor erau aburite.

— Lăsăm „păpușile” („păpușile” erau geamantanele cu postul) și mașina în garaj și ne mai plimbăm puțin. Astă-seară unde ne distrăm pînă la nouă jumătate ?

— După cîte știu, la cinematograful cu același nume.

— Bine, atunci, la ora stabilită. Vrei să te-nsoțesc puțin ?

— Dacă n-ai ceva mai bun de făcut...

Țiparul ajunsese în fața unui garaj cu oblon de fier ; opri mașina, ridică oblonul cu un gest brusc, se urcă iar la volan și parcă duba de Cruce Roșie. Unchiul George coborîse și-l aștepta să lase oblonul la loc.

Nu erau obosiți ; plimbarea avea să le facă bine. Străbătură parcul Institutului antirabic și ieșiră pe niște străduțe care duceau spre Podul Izvor și arena ANEF. Țiparul, cu mîinile în lodenul lui, înțelese că fetei o să-i fie frig numai în halatul acela subțire de pînză. Își scoase lodenul și i-l așază pe umăr.

— Mulțumesc, zise fata, totdeauna uit să iau ceva pentru seară, cînd plec de-acasă. Pe la prînz e mai cald, dar seara se răcește. Ție n-o să-ți fie frig numai în haină ?

— Sînt obișnuit.

— Încă nu te-a dat afară domnul Sontag de la atelierul lui ?

— Nu, că m-am învoit cu el. Lucrez de dimineață pînă la cinci după-masă ; după-masă e altul, așa că sînt liber.

Unchiul George îi privi fața slabă, osoasă, nasul turtit, de boxer. Nu avea un aer stingherit, părea un om cu sînge rece, sigur pe mișcările lui. Fetei îi plăcea cel mai mult, la el, mersul acela de înotător, mișcarea membrelor lungi, fără efort, umerii căzuți și brațele puternice, abia mișcîndu-se pe lîngă trupul bine clădit.

— Mă tot gîndesc de ce naiba te-a vîrit Colonelul în treaba asta ? zise Țiparul. E un lucru pentru bărbați. Nu ți-e frică ?...

— Deocamdată, nu. Dar ție ?

— N-aș zice că nu. Mă tem, dar îmi place ceea ce fac. Am un sentiment ciudat că păcălesc pe cineva și, la urma-urmelor, ce e aia : frică ?

— Așteptarea răului. Asta a spus-o un grec mai demult.

Țiparul se gîndi puțin, vru să adauge ceva, pe urmă renunță. Fata abia reușea să se țină după el, pentru că umbla repede, surescitat parcă.

— Vrei s-ajungi undeva foarte repede ? îl întrebă.

— Nu. De ce ?

— Pentru că, dacă mă mai ții în ritmul ăsta, abandonez.

— A, iartă-mă ! Nu mi-am dat seama...

Se opriseră după un felinar care arunca o lumină spectrală pe chipul lui. Era mai înalt cu un cap decît ea.

— Alaltăieri, îi spuse, ai dovedit destul sînge rece, cînd era cît pe-aci să fim prinși de patrula aceea de la Foișorul de foc, care a fost foarte curioasă să știe ce cărăm noi în geamantane.

— Nu-i nici o bravură. Erau niște soldăței proști.

— Și Țiparul cine te-a botezat ?

— Colonelul, cred. Am reușit să mă strecur o dată de la *Malaxa*, de la un miting fulger, ca pește în apă, printre agenți. Adevărul e că poți să scapi de oriunde, dacă-ți alegi bine momentul. Oamenii obosesc repede, atenția lor e limitată. Totul e să știi cînd cel din fața ta e obosit și, mai ales, să nu ai un aer de om speriat. Asta e

cel mai important lucru. Dar îmi permit să te-ntreb și eu... Ție de ce ți se spune Unchiul George?

— Ca să nu bată la ochi.

— Și asta crezi că e mai avantajos?

— Depinde. Dacă vor auzi vreodată de mine, mă vor crede bărbat. Dar și într-o situație și-ntr-alta, tot zidul mă așteaptă.

— Te gîndești cîteodată și la asta?

Țiparul părea foarte mirat.

— Tu nu te gîndești? Săptămîna trecută au mai căzut trei. O să-i execute la Jilava și, deocamdată, noi nu putem face nimic.

Ajunseseră la *Leu*, în spatele micii gări de triaj. Se făcuse și mai frig. De undeva mirosea a pămînt reavăn. Cerul se întuneca. Claxoanele se auzeau stins pînă aici. Casele aveau pereții întunecați. Trecu un tramvai, și el scîrțîind obosit din fierăria roților, cu ferestrele acoperite cu hîrtie neagră, ca un lung sicriu plutitor.

— Probabil că, dacă nu era necesar, nu te-aș fi cunoscut niciodată, zise Țiparul.

— Cum adică?

— De altfel, nici nu pot să spun că ne cunoaștem. Ne vedem în fiecare zi, ne jucăm rolul ca niște mecanisme bine puse la punct și ne risipim ca niște străini.

— Poate nu sîntem străini. Formăm o familie. De fapt, numai englezii mai au obiceiuri din astea : se văd, conversează, și atît.

— Ce făceai înainte, sau ce faci ?...

— Ți-am mai spus, parcă... *Belle-Arte*. Vreau să ajung pictoriță. M-a crescut un unchi trăsnit și bătrîn. Părinții mi-au murit mai demult. A trebuit să mă descuro singură. Eram săracă ca un șoarece, dar asta n-are nici o importanță.

— Și-n mișcare cum ai intrat?

— Nu știu prea bine, dar cred că cei care m-au invitat au știut că nu vor greși în ceea ce mă privește. Voiam să mă bat puțin.

— Ce e aia : să te bați puțin? Tu, o fată, care, în afara aerului de soldățoi, nu ai nimic băiețesc în tine... Nu avem nevoie de Passionarii pe Calea Griviței, la ora asta.

Unchiul George rise în mod neașteptat.

— Să știi că conversația asta am mai avut-o, în variante ușor modificate, și cu Athos, și cu Goliath. Încerezuți mai sînteți...

— ...voi bărbații, o-ngină Țiparul.

Dar asta o știau bine toți. Între ei se născuse o surdă gelozie pe care voiau cu orice chip să o evite, nereușind totdeauna. În urmă cu cîteva zile, cînd o patrulă de soldați fusese mai insistentă ca alte patrule, în timp ce Țiparul căra cele două „păpuși“ împreună cu Athos (decîi Athos îi povestise ceva Unchiului George), acesta îl interpelase scurt :

— Ce mai spune Unchiul George (abia se despărțise de ea, după încheierea emisiunii) ?

— Fleacuri de-ale ei !

— S-ar zice că-ți place ?

— Da' de unde !

— Vrei să spui că nu-ți place ?

— E drăguță, dar cu aerul ei de premiantă, nu e genul meu.

— Așadar, cum am bănuît, o iubești !

— Cine-a spus asta ? Dimpotrivă.

— Tocmai felul în care declari, atît de înverșunat, că nu-ți place și că are un aer de premiantă mă face să cred că o iubești.

— Și dacă aș iubi-o ce păcat mare ar fi ?

— N-ar fi nici un fel de păcat. Dar o mai iubesc și alții.

— Adică tu !

— Eu ?... Da' de unde ! Întreab-o ! Nici n-o bag în seamă !

Ochelarii lui Athos se aburiseră. Trăgea de puloverul lui negru, ca și cum ar fi vrut să-l mai lungească puțin, deși era destul de lăbărtat. Țiparul conducea un autocamion militar în care-l duceau pe „Președinte“ (postul de radio) în două geamantane, numite în limbajul lor „păpuși“. Era beznă, lumina scurtă a ochilor de pisică a farurilor abia lumina pavajul lucios, de piatră. Dacă n-ar fi trebuit să conducă cu atenție, l-ar fi tras de mîină să nu-și mai lungească, nervos, puloverul acela.

— Să-nțeleg că n-o iubim nici unul dintre noi și că ne uităm la ea ca la „neica-nimeni“... Că nu ne interesează nici cît negru sub unghie de unde vine, ce face... Și că dacă ar păți ceva am da din umeri?... De ce-ți bați joc de mine și în general de toate aceste lucruri?

Athos zîmbise nesuferit.

— Cine ți-a spus că-mi bat joc de sfîntul sentiment al dragostei pe care l-a propovăduit și Domnul nostru Isus Cristos... Dar asta ce mai e?

Din față se ivise pe neașteptate un autocamion care aprinsese faza mare a farurilor.

— O, patrulă!

— Ce face??!

— Fii calm!

— Mai bine trecem prin ea și, pe urmă, lăsăm mașina unde-apucăm.

— Ce, ai înnebunit? Avem acte în regulă, tot... Fă-mi un zîmbet numărul șapte, ca *Spencer Tracy* și armează-ți revolverul...

Țiparul se aplecă prin geamul autocamionului spre cei patru soldați de jos.

— Ce-i, băieți?

— Actele!

— Mă, să fie cu pălărie! (Umblă în cozorocul bordului, scotoci puțin și scoase hîrtille.) Da' citiți repede, că ne belește colonelul dacă nu-i ducem pîinea la timp.

Și el și Athos erau îmbrăcați în uniformă militară. Aveau actele unei companii de baterii antiaeriene către Manutanța armatei și duceau, chipurile, provizia pe ziua de mîine, la o cazarmă din Colentina. Șeful patrulei aprinsese o lanternă de mîină, luminase foile de drum, citise cu atenție și-i înapoiasc Țiparului hîrtille.

— Pot să văd și eu ce e la curul mașinii?

Țiparul coborî vesel:

— Cum să nu? Franzeluță *Gagel*... că trupei numai franzeluță i se dă de la o vreme, ca să cîștige mai repede războiul.

Ridică prelata camionului, arată o grămadă de pîini negre care numai franzele *Gagel* nu erau, împrumutate ca recuzită de către un tovarăș care lucra la o brutărie de lîngă depozitul C.A.M. de lîngă Podul Grant și, pînă

să apuce șeful patrulei să mai zică ceva, li umplu brațele cu câteva plini mari, negre, calde, care miroseau trăsător.

— Dați-vă și voi deoparte... și poftă bună ! Și să nu mă turnați colonelului Mangîru, că mă bagă la mititica. Dă-mi o țigară, șefule, i se adresă celui care conducea patrula, că ești mai îmbrăcat.

Șeful patrulei îi întinse un pachet de *Naționale* din care Țiparul luă două bucăți și rupse un coltuc din pîinea proaspătă, pe care și-o păstrase.

— Ești descurcăreț.

— Te cred și eu, zise Țiparul. Decît să mă duc pe front. Ce, ție ți-ar place acolo ? (Făcu un salut general : „Noroc, băieți !“, și se urcă la volan.) Trînti ușa metalică și trase cu coada ochiului la chipul lui Athos. În timp ce pornea motorul, îi spuse acestuia : Viră jucăria la loc și pune-i piedica !

— Cum a fost ?

— Le-am luat fața. Am un papagal !...

Mașina pornise. Tăcură câteva minute.

— La ce te gîndești ? întrebă Țiparul.

— Sper că n-o să povestești cuiva că mi-a fost frică. Țiparul pufni în rîs.

— Dar ce, crezi că mie nu mi-a fost frică ?... Asta-i bună !...

Și accelerează.

*
* *
*

În spațioasa casă a Colonelului din Cotroceni se părea că nu locuiește nimeni de multă vreme. Obloanele erau trase ziua și noaptea, perdele grele acopereau largile ferestre, nelăsînd să răzbată spre stradă nici un fel de zgomot. Locatarul ieșea foarte rar, numai în caz de strictă necesitate. Nu primea scrisori și comunica cu exteriorul foarte rar, cînd căuta pe cineva. Cea mai mare parte a timpului și-o petrecea citind sau jucîndu-se cu un mic cline pechinez, pe care-l cumpărase de curînd și pe care-l hrănea cu lapte cald și bucăți de carne crudă.

Ducea o existență destul de monotonă, dar, ca omul obișnuit cu o astfel de viață, nu simțea vreo neplăcere. În seara aceea, pe la orele șapte fără un sfert, deschise, după

obicei, aparatul de radio, fixat pe o anumită lungime de undă. Ferecase bine ușile, poarta care dădea spre strada puțin circulată avea un sistem de alarmă bine mascat, care l-ar fi avertizat dacă cineva ar fi intenționat să-i facă vreo vizită neanunțată.

Aparatul de radio se încălzi ușor ; sfirîia ca un samovar, pe urmă se auzi zgomotul bruiajului, acel duduie egal care voia să acopere vocea Unchiului George.

„Aici postul de radio *Muntenia II*. Aici postul de radio *Muntenia II*. Transmitem în fiecare seară pe lungimile de undă scurtă de 36 și 45 milimetri, la această oră și la orele 21. Ultimele știri...”

Bruiajul se accentuă, crescuseră vertiginos și se întâmplă un lucru care-l ului pe Colonel. Pe post interveni o altă voce, o voce bărbătească, puternică, care anunță :

„Astăzi în numeroase centre ale Bucureștiului s-au împărțit rații de pâine populației nevoiașе. Autoritățile au emis bonuri numerotate și ordinea a domnit la centrele de distribuire. Doamna Maria Mareșal Antonescu a vizitat Spitalul nr. 312, oferind cadouri răniților. Noi decorări de ofițeri, subofițeri și trupă, pe front...”

Astă ce dracu mai era ? Ce farsă sinistră făcea ca, în locul glasului acelei fete, să se audă un altul, necunoscut, care repeta emisiunile postului oficial, în același timp cu postul *Muntenia II* ? Pentru că urechea atentă a Colonelului distingea, în afara zgomotelor de bruiaj, în scurtele pauze dintre cuvintele rostite de bărbatul de la postul de radio-pirat, cuvinte mult mai puternice, care acopereau emisiunea *Munteniei II*, glasul îndepărtat al Unchiului George luptînd, inegal, cu un post mai bine dotat, care se servea de o aparatură mult mai puternică.

Pentru el era simplu. Postul *Muntenia II* nu căzuse încă, cum bănuise la început, îngrozit ; oficialitățile nu făcuseră altceva decît să emită pe aceleași lungimi de undă cu *Muntenia II* dintr-un alt loc, sufocîndu-l.

*

* *

Ceea ce presupunea Colonelul, se întîmplase cu adevărat. În urmă cu zece zile, Mizdrache se prezentase la biroul lui Braun, anunțat de către Gerda :

— Inspectorul general al Siguranței române, domnul Mizdrache, vrea să vă vorbească.

Maiorul își concediasse subalternii cu care se afla într-o conferință și-l întâmpinase :

— Bună ziua, bună ziua ! După aerul dumitale victorios, aş zice că am câştigat împreună războiul chiar în noaptea asta.

— Bine-ar fi, dar sînt sosit la dumneavoastră pentru o altă chestiune.

— E vorba tot de postul de radió care ne dă atîta bătaie de cap ?

Maiorul își stăpîni un zîmbet răutăcios.

— Aveți multă bătaie de cap cu postul ăsta de radio. Să sperăm că se va termina.

— Să sperăm. Iată de ce am venit la dumneavoastră... Avem nevoie de un post de radio foarte puternic.

Von Braun îl privi foarte mirat.

— Asta e o problemă pentru dumneavoastră ?

— Stațiile pe care le avem sînt vechi și slabe.

— Aş putea să știu și eu pentru ce aveți nevoie de un post puternic ? Și încă de unul special ?

— Pentru a emite pe aceeași lungime de undă, în fiecare seară, cu postul de radio *Muntenia II*.

Ideea era atît de neașteptată, încît maiorului îi trebuiră cîteva minute ca să înțeleagă despre ce era vorba.

— Oricum, ceea ce spuneți dumneavoastră mi se pare o lovitură de maestru ! Am să comunic prin serviciile noastre cum vreți să descalificați un post de radio clandestin, cu ajutorul unei idei atît de simple. Ea poate fi folosită și în alte țări.

Braun se-nveselise brusc. Căută în sertarele largului său birou și scoase de-acolo o sticlă de coniac și două pahare. Turnă și ciocni pentru reușita lor.

— Prosit ! Îmi plac colaboratorii deștepți. Asta mă face să uit multe eșecuri comune, domnule Inspector.

Pe ușă intrase Gerda Hoffmann cu o mapă de acte pentru semnat.

— Dar ce se-ntîmplă aicea ? Ce sărbătoriți ?

— O să-ți povestesc eu mai tîrziu, îi spuse maiorul secretarei sale.

Mizdrache înțelese că era timpul să se retragă.

— Atunci pot să contez pe tot sprijinul dumneavoastră, nu-i așa ?

— Într-o săptămână vei avea noul post de radio.

Își strinseră mâinile și Inspectorul-șef părăsi încăperea.

*
* *
*

În casa Colonelului din Cotroceni se mai afla o persoană. Un inginer, anume Precup, din *tehnica* grupului *Muntenia II*. Gazda îl invită pe un scaun și deschise aparatul de radio, spunându-i :

— Ascultă și dumneata !

Pînă la începerea emisiunii îi explicase despre ce este vorba, după bănuielele lui. Rămînea ca oaspetele să-și dea părerea în calitate de specialist. Nu fu nevoie decît de trei minute de ascultare pentru ca acesta să confirme că bănuiala Colonelului era adevărată.

— Limpede. Au un post de radio-emisie mai puternic decît al nostru. De cînd emit în paralel ?

— De ieri-seară.

Vizitatorul se ridică de pe scaun, se plimbă cu mâinile la spate în jurul mesei din sufrageria unde ascultasera știrile postului-pirat și, după ce gîndi puțin, îi spuse Colonelului :

— În situația de față există două primejdii. Prima : ca nemții să continue să caute postul de radio *Muntenia II*, știind exact unde se află al lor și a doua ca ascultătorii, din nebăgare de seamă, să fie intoxicați cu informații false.

— Aveți dreptate, dar care este soluția ?

— Încetarea imediată a emisiunilor de radio *Muntenia II* pînă la desființarea postului nemțesc.

— Primul lucru este foarte ușor de făcut ; al doilea mi se pare aproape imposibil de realizat.

— Nu spun că va fi ușor să facem să tacă acest post de radio. Totuși mijloace ca să-l desființăm ar exista.

— Vreți să fiți mai explicit ?

— Avem oameni în armată și-n Societatea de radio-difuziune. O mașină gonio a armatei române va depista

locul de emisiune. Mai dificil pentru noi ar fi dacă emisiunile s-ar face din clădirea centrală a Radiodifuziunii, care, practic, este păzită foarte bine. În acest caz nu ne-ar rămâne decât organizarea unui sabotaj în secția respectivă, dar strecurarea unui om de-al nostru ar cere vreme îndelungată și precauții infinite. În al doilea caz, dacă stația-pirat, așa cum bănuiesc eu că este, ar fi adăpostită într-o clădire discretă, va fi mai ușor de distrus, pentru că paza trebuie să fie de asemenea discretă.

Colonelul nu părea de loc fericit.

— Mi se pare că întreruperea emisiunilor ar putea să demoralizeze echipa *Muntenia II*. E vorba de niște oameni tineri și psihologic vorbind le-am crea complexe de inferioritate.

— Nu știu la ce te gîndești, spuse inginerul Precup, însă lovitura pe care am primit-o este destul de serioasă. Va trebui să ne grăbim cît se poate de mult. Îmi lăsați mie această misiune? În cîteva zile vă voi comunica rezultatele. Dumneavoastră numai să puneți la adăpost aparatura stațiunii și recomandați-le răbdare.

*
* *

În aceeași noapte, pe la orele 23,30, în casa în care locuia Unchiul George sună telefonul. O voce pe care fata o cunoștea foarte bine îi spuse că la telefon îi vorbește fostul ei profesor de desen, care o roagă să treacă pe la președintele comisiei de bacalaureat cu care dăduse ea examen în urmă cu doi ani și să aibă grijă de el, întrucît era grav bolnav. Pe urmă, fata mai auzi în pîlnia de ebonit cîteva fraze care nu aveau nici o legătură cu mesajul care era foarte clar: „Președintele“, adică postul *Muntenia II*, se afla în mare primejdie și emisiunile trebuiau să înceteze. Aparatura, adică cele două „păpuși“, trebuia dusă în strada Apolodor, unde se afla așa-numitul loc: „cimitirul elefanților“.

Telefonul se închisese, fata stătu cîteva minute complet derutată. Ca să plece de-acasă la ora asta ar fi bătut la ochi, era tîrziu și proprietarul ei ar fi întrebat-o unde merge și în ce scop, și nu i-ar fi putut da nici o expli-

cație. Deocamdată, „Președintele“, cel puțin pentru noaptea aceea, se afla bine adăpostit în subsolul unei prăvălii de pe strada Băcani, de unde trebuia evacuat a doua zi, pentru cine știe cât timp, la noua adresă dinainte stabilită pentru asemenea cazuri.

În dimineața următoare, cu mari precauții, schimbînd cîteva tramvaie, Unchiul George ajunsese la magazinul *Marconi*, în căutarea lui Goliath.

Ucenicul Costică, cu nelipsita-i țigară în colțul gurii, o măsură din cap pînă-n picioare.

— Dumneavoastră ?...

— Aș vrea să vorbesc cu domnul Cornel Popescu, dacă se poate.

Puștiul gîndi mecanic : „Nu-i rea. Cam multe. O să-l coste. Îl torn la patron că-mi dă numai palme după ceafă. Uite cu ce bucățele se întîlnește !“

— Vi-l aduc numaidecît !

Intră în mica prăvălie strigînd încă de pe trotuar : „Domn' Cornel, domn' Cornel !“

Goliath cu capul băgat în pîntecele unui uriaș *Blau-punkt* abia îl auzi.

— Ce este, mă țîști-bîști ?

— Vă caută Greta Garbo !

Goliath își spală repede mîinile la chiuveta din pe-rete, se uită în oglindă pe furîș, își îndreptă cravata și o suviță de păr și ieși înaintea ultimei sale prietene, Mariana, căci numai ea putea să-l caute la ora asta. Cînd dădu cu ochii de Unchiul George, înțelege că s-a întîmplat ceva, ceva neplăcut. Vizita ei aici era cu totul împotriva dispozițiilor.

— Poți să mergi puțin cu mine ?

— Dar ce s-a-ntîmplat ?

— Îți povestesc eu.

Goliath se-ntoarse în magazin, surprinzîndu-l pe uce-nicul Costică, trăgînd cu ochiul spre stradă.

— Dacă mă caută patronul, îi spui că într-un sfert de oră sînt înapoi. A venit verișoară-mea. Avem un necaz în familie. Și să nu te miști de-aici, că te omor. Dacă pică vreun client, să aștepte, că iau eu comanda cînd mă-ntorc.

O regăsi pe Unchiul George pe trotuar și o luă de braț, așteptînd să audă veștile.

— Colonelul mi-a telefonat că „Președintele“ e grav bolnav și că trebuie să-l ducem la „cimitirul elefanților“.

— Cum așa ?

— Atîta știu, atîta-ți spun. Pînă deseară „păpușile“ trebuie să fie la locul lor.

— Și eu ce fac ?

— Te duci mai departe la cinematograf și-ți vezi de treburile tale, ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic.

— Țiparul și cu Athos știu ceva de treaba asta ?

— N-am avut cînd să-i înștiințez, dar o voi face. Ori-cum, trebuie să ne vedem de treabă. Deocamdată nu s-a dat alarma. Cînd va fi cazul, Colonelul ne va înștiința.

Goliath fluieră a pagubă.

— După o lungă, îndelungată și fructuoasă activitate, iată-ne pe drumuri, fără preaviz.

Se-ncruntase, îi lăsase brațul. umbla cu mîinile la spate.

— Și nu bănuiești de la ce ni se trage ?

— Habar nu am. Trebuie să fie vreo defectiune pe undeva. Te las, întoarce-te la magazinul tău, de rest am eu grijă. După ce-l evacuați pe „Președinte“, îmi dați și mie un telefon și-mi spuneți dacă „bolnavul“ a intrat în convalescență.

Îi strînse ușor mina și dispăru cu pas grăbit în mulțimea care umplea strada.

*

* * *

Țiparul își terminase treaba. Ședea pe o ladă și se uita la Athos. Se aflau într-un depozit de fierărie din strada Apolodor, un loc întunecos, rece, plin de praf și de rugină. Țiparul sta pe o ladă și-l privea pe Athos.

— Tu pricepi ceva din toată chestia asta ?

— Nu.

— Nici eu. Stau cu fundul pe „Președinte“, care e de-pus într-un sarcofag, și nu-nțeleg ce-a putut să-i curme viața atît de promițătoare !

Athos își șterse ochelarii lui veșnic aburiți.

— Să fie vreo cîntare ceva ?

— Aș, de unde... Pînă acum am fi fost legați.

— Atunci ?

Țiparul se gîndi puțin și spuse :

— Ia uită-te la solnița aia a ta, de-o ții la mină și-i zici ceas, și spune-mi ce oră arată...

— 18,27.

— Buun ! E vreun aparat de radio pe-aici ?

— Se află.

Athos scotoci printre segmentele de calorifer, ghidoanele de bicicletă, dușurile străvechi, cuprinse de rugină, lighenele de tablă, căldările de aramă și drugii de fier, și găsi un mic *Radione*, pe care îl făcu să meargă. Căută scurtele și unda 45. Țiparul se apropie de el și așteptă ca aparatul să se-ncălzească. Se auziră cîteva păcănituri și zgomotul de fond al aparatului. Athos își privi ceasul de la mină ; era nervos, asudat, apucase un vechi ghidon de bicicletă și-l răsucea ca pe o spirală, proptit de dușumeaua murdară a magazinului. Se auzi un scurt semnal, dar era limpede că nu era semnalul lor, ci o copie. Pe urmă o voce de bărbat : „Aici postul de radio *Muntenia II* ! Aici postul de radio *Muntenia II*. Transmitem pe lungimea de undă...”

— Ce părere ai ? întrebă Țiparul.

— Bas cantabil. De unde mă-sa l-au scos ? înjură Athos.

— Ai înțeles acum ?

— Am înțeles. Dar ce facem ?

— Capul la cutie... a zis Colonelul ; o scurtă vacanță pe Riviera cu Maurice Chevalier și jocuri de noroc, dans, femei, petreceri...

Țiparul avea felul lui amar de a glumi. Dar asta nu-l distra de loc pe Athos.

— Și chiar nu facem nimic-nimic ? mai întrebă el, nevenindu-i să-și creadă urechilor. Auzi-i pe drăguții ăștia ce știri frumoase dau... S-a mărit rația de făină pentru populația din toată țara... Madam Mareșal Antonescu cu grupul ei de cucoane a donat 300 de vestoane pentru soldații de pe front... Ei, nu, că-i bună !... Postul nostru de radio propagandist al guvernului ! Să rizi să te strici, nu alta ! Închide-l dracului mai repede, că-l sparg !

Țiparul răsuci butonul, și-n magazinul din strada Apolodor nu se mai auzi decât zgomotul tramvaielor.

— Reprezentația noastră a luat sfârșit, scumpe domn, plecăm conspirativ câte unul, la distanță de 5 minute, spre cășile noastre. Comunicări urmează.

Își strinseră mâna, se priviră o clipă cătrăniți ca doi dușmani și Athos plecă primul.

* *

De fapt, inginerul Precup nu stătuse degeaba. *Tehnicul*, cu echipa lui, făcuse rost de o mașină românească militară gonio, cu care patrulase patru seri la rînd, prin toate cartierele Bucureștiului. În sfârșit, cel care-l însoțea, un colonel de la Serviciul de transmisiuni al armatei, îi spuse, arătîndu-i prin fereastra lăsată a mașinii o clădire întunecată, ascunsă de niște ziduri înalte, deasupra cărora se și ridicase un baraj de sîrmă ghimpată :

— După toate aparențele, aici trebuie să fie lăcașul postului-pirat.

Ocoliră pe străzile înconjurătoare. Inginerul Precup mai putu să zărească antena emițătorului, bine camuflată în spatele unui lung coș de evacuare, cele două posturi de santinelă și intrarea principală, păzite cu strășnicie. Se salutară cu un sublocotenent ce le făcu un semn complice, care însemna : „Noi emitem, dar cu voie de la poliție“.

— Au umor, zise inginerul Precup, citind firma însoțitorului său : *Casa pensionarilor*. Ce-o să ridă șeful nostru cînd o să-i spun de treaba asta !

Peste două ceasuri se afla în locuința din Cotroceni a Colonelului, raportîndu-i constatările făcute.

— Spui că sînt bine păziți ? îl întrebă acesta, mîngîindu-și absent pechinezul care i se așezase la picioare. Fumezi ?...

— Bine păziți e un fel de a spune. O santinelă pe lateral, două la intrarea principală. Ziduri înalte, baraj de sîrmă ghimpată, neelectrificată, după cum am constatat. Ce măsuri înțelegi să luăm ?

Colonelul își aprinse țigara lui, celălalt refuzase, își privi ceasornicul de la mână, se ridică, se învîrti în jurul unei mese și pe urmă decise :

— Nu există decît o singură soluție : atacarea postului-pirat !

— Cine va face treaba asta ?

— Lucrez cu trei băieți foarte curajoși ; alt grup nu pot să pretind.

— Și dacă...

— Dacă... Abia atunci voi cere pe cineva în schimbul celor căzuți. Dar eu sper să nu avem pierderi.

De fapt, toată afacerea asta cu substituirea postului de radio *Muntenia II* îl enerva nemaipomenit, dar ca orice jucător trebuia să joace pe cartea care i se întinsese.

*
* * *

Cam în același timp, într-o dimineată, o mașină neagră, un *Buick* al Siguranței Generale, din care coborîră Braun, Mizdrache și Ciripoi, opri în fața *Căsuței pensionarilor* și Inspectorul-șef făcu, pentru un ceas, oficiul de gazdă al maiorului. „Pe-aici, pe-aici !“ spunea el în nemțește, în timp ce înainta pe un culoar destul de întunecos, plin de ghișee cu obloanele trase. Trecuseră de poarta de fier pe roțile, care se închisese în urma lor, suiseră cîteva trepte, pătrunseseră în incinta postului clandestin pe o ușă înaltă, încărcată de feronerie ruginite și acum se aflau într-o mică aulă circulară — postul propriu-zis.

— Iată jucăria ! spuse Mizdrache, arătîndu-i aparatura cu care maiorul îl dotase cu numai o săptămînă înainte.

— Și n-ați avut cumva în vedere eventualitatea unui atac ?

La o treabă ca asta nu se gîndise Mizdrache, ce-i drept, dar lucrul i se părea destul de improbabil.

— Cum adică, la un atac ? ! se miră el.

— Foarte bine, îi răspunse maiorul. Dumneata crezi că comuniștii vor suporta ca populația să primească știrile pe care le vrem noi ? Și încă pe aceleași lungimi de undă ?

— Domnule maior, vreți să spuneți că vor continua să emită pe alte lungimi de undă ?

— Nu știu ce vor face exact, dar ceva vor face.

— Mașinile gonio ale Siguranței patrulează toate cartierele din Capitală. S-au astîmpărat. Lovitura a fost mortală.

— Crezi ? se miră von Braun cu un suris echivoc. La vremea mea te-am felicitat pentru ideea avută, dar sînt dator, cu experiența pe care o am, să-ți atrag atenția că lucrurile nu sînt chiar așa de simple.

Mizdrache își frecă gînditor bărbia.

— Am să reflectez la tot ce mi-ați spus, dar pînă atunci vă rog să-mi permiteți să vă arăt sistemele de alarmă, ancadramentul postului și punctele de supraveghere.

Clădirea nu era prea mare, avea un parter, două nivele și un subsol. O curte cu cîțiva copaci care nu permiteau o escaladare aeriană. Zidurile păreau destul de înalte : peste trei metri. Fură puse în funcțiune sonerile de alarmă, dublate de semnale luminoase. Mica trupă de soldați care păzea postul își jucă rolurile versiunii unui atac simulat, dar maiorul știa ce deosebire este între un atac adevărat și unul dedicat unei inspecții oficiale. Lipsa imprevizibilul, care este cel mai mare dușman al tacticii în materie de război. Von Braun mai făcu cîteva observații cu privire la sistemul de alarmă și, în cele din urmă, hotărî că e mulțumit. Îi dori lui Mizdrache mult noroc. Se urcă în mașina care-i aștepta la poartă, salutați de soldații care păzeau intrarea principală, pe neașteptate îl lăsară la Ambasada germană unde avea o întîlnire cu domnul Killinger, iar Mizdrache și cu Cîrpoi poposiră la restaurantul *Carpați*, unde încă de cu seară adjunctul Inspectorului-șef aranjase o mică gustare ca pentru ora unsprezece, adică ceva ușor, o icră de șalău cu ceapă, niscai măsline, o scrumbie de Dunăre cu lămîie, la mama ei, și ce-o mai pica, un *mizdril* acolo, să nu-ți cadă nici greu, nici ușor, cum îi e mai bine omului. Străbătură micul salon, gol la ora aceea, intrară într-un infundibul mascat de perdele și fură întîmpinați de patron, domnul Arghirescu,

tip înalt, ușor cănit, cu o figură de englez, care într-o tăcere desăvîrșită îi conduse pînă la masa rezervată.

— Ei, ce zici ? întrebă Mizdrache cînd rămaseră singuri.

— Parcă e linia Maginot, domn' șef, pe mama mea, aia moartă, de la Sfînta Vineri, dacă intră o pisică înăuntru. Au lucrat băieții...

— Te-ai uitat la neamț ?

— M-am uitat.

— N-avea și el, așa, o invidie pe față ? Nu-i venea și lui greu să recunoască că aici la mansardă (se bătu cu degetul pe frunte) există idei, mă, nu tărițe ?...

— Dacă am înțeles bine, data trecută v-a felicitat cînd i-ați cerut aparatura.

— Ba bine că nu. Or să folosească și ei pe unde le trebuie, prin Franța, prin Polonia, prin Cehoslovacia... Că dacă n-ai un Mizdrache, îți cumperi, măi băiatule...

Reapăruse domnul Arghirescu, smoching negru, guler bine apretat, papion pestriț, pantalonii călcați, pantofi de lac, uniforma de gală a patronilor de restaurante de lux :

— V-aș recomanda un *Lacrîma Cristî*, vin italian, de import, o dulceață.

— Dacă spui dumneata, domnu' Arghirescu, înseamnă că așa e.

Între perdelele din spate se iviseră doi chelneri cu două tăvi, pe care se aflau gustările.

— Ciripoi, cred că aici ne instalăm cartierul general, pentru că Papastase a obosit, mă... E și lume mai multă, el a mai decăzut... Bea, îi tremură mîna... Uite, ăsta, Arghirescu, are stil. Nu-ți recomandă la prînz ciorbă de perișoare, ca la *Borțoasa*. Că mă știi, Ciripoi, obraz subțire.

Stoarse neglijent jumătatea de lămîie peste scrumbia lunară, așezată ca-ntr-o pictură de Matisse între cartofii fierți de culoarea untului, decorați cu pătrunjel și diverse condimente. Ciocăni ușor cu unghia porțelanul farfuriei.

— Veselă engleză, Ciripoi, bagă la cap, că te mai scot, dracu, în lume și le-ncurci... Tacîmuri de argint, vezi, să

nu bagi vreun cuțit în buzunare, că se gîdilă clientul și ne strici firma... Și nu mai plescăi cînd mănînci, că s-aude... Și ține bine cuțitul ăla, că ăsta e cuțit de pește, măi Ciripoi, nu taie, *secționează* numai, scrumbia nu e un cal să ai nevoie de un topor... Și uită-te la mine, cum scot eu șira spinării și las capul deoparte... Operă de artă, Ciripoi ! Ia privește !

Într-adevăr, Mizdrache separase cu o mișcare magistrală oasele subțiri ca ața de carnea diafană a scrumbiei. Fusese un spectacol. Ceea ce-l scotea din sărute pe Ciripoi, cînd se afla în preajma șefului său, era tocmai acest sentiment de inferioritate catastrofală pe care Mizdrache i-l insufla cu o diabolică ironie. Îi mai scăpa cîte-o înjurătură cînd era furios, dar asta se-nîmpla rar de tot. Mai greu îi venea să suporte cuvintele sfichiuitoare, sau „lecțiile“ pe care i le dădea cu orice prilej. Îi pierise pofta de mîncare, simțea cum îi crește părul de pe obraz, asudase. Furculița boantă a serviciului pentru pește și așazisul cuțit, care semăna mai curînd cu o lopățică, îl încurcau, îl făceau să se simtă nenorocit. Scrumbia lui arăta acum ca o grămadă terciuită de carne. La el acasă ar fi mîncat și capul acela plin de delicatese : creier, cartilaje cu gust minunat, ușor sărat, dat prin unt topit și mirodenii. Dar puteai să n-ascuți de șeful tău, care mîncă absent, gînditor, neprivindu-l, ca și cînd n-ar fi existat ? În toate aceste situații, Ciripoi avea o singură reacție :

— Domn' șef, am auzit că Micșunica a rămas borțoașă.

— Ce spui, mă ? A rămas borțoașă ?... Și cine-i fericitul tată ?

— Păi, așa, ar fi mai mulți, că doar o cunoaștem. Trebuie să dea toți cei care s-au servit, care pentru scutece, care pentru bonetică, mai trebuie o plăpumioară acolo, o suzetă...

— Suzetă ? ! se miră Mizdrache. Mă, tu te-ai emancipat rău de tot !

Rîse subțire, privindu-l cu o intensă admirație pe subaltern.

— Ia mai dă din tine !

— Eu zic că pînă la urmă îl aruncă pe Dîmbovița, că nu-i tîmpită să-și întrerupă cariera. Dar deocamdată a trimis ecsivă pe linie, să iasă fraierii cu ploconul.

Văzîndu-l mai bine dispus pe Mizdrache, apucă cu nădejde scrumbia sfărîmată, o despică în două și vîri jumătate din ea în gură, sugînd cu o înaltă voluptate carnea îmbibată cu arome.

— Dar pentru noi, așa, vreo prospătură? Că vremea trece și ne uscăm, Ciripoi... Și obișnuința nu e bună și nu mai avem idei. Și dacă nu mai avem idei, ne dă ministrul afară. Și dacă ne dă afară nu ne mai primește domnul Arghirescu la *Carpați*, să ne dea scrumbie de Dunăre... Hai, înghite și jumătatea ailaltă, să nu-ți rămînă oasele în gît.

Ceea ce Ciripoi și făcu.

— Na și șervetul ăsta de olandă, șterge-te frumos la guriță și povestește tu șefului tău ce recrutări ai mai făcut.

— Domn' șef, ar fi vreo două cazuri mai interesante. La *Pigall's Bar* a venit una de la Brăila, unde dracu o fi stat ascunsă pînă acum, rupere de avioane, nu altceva.

— Ce spui, măi Ciripoi, așa o grozăvie?

— Domn' șef, mă cunoașteți, că lucrăm de atîția ani împreună. Nu v-am băgat borfet în așternut niciodată. Ba dacă mi-aduc aminte, în vreo două cazuri ați cam căzut pe gînduri...

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că în decembrie '41 căutam liliac alb de mă spetisem. A trebuit să bag oamenii mei la ferma regală să vă fac rost. Că putoarea aia de Wanda, care s-a-ncurcat cu geñeralul neamț Schul...

— ...tze.

— Schultze. Îi cădea greu dacă n-avea pe masă liliac alb.

— Ce femeie, mă, ce femeie!

— Las', domn' șef, că n-o fi fost podul de la Cernavodă.

— Ia mai zi-i, că m-ai bine dispus.

Inspectorul-șef privi vinul chihlimbariu din paharul cu picior, sorbi scurt de două ori, pocni încet din buze și spuse mai mult pentru el:

— Bună marfă.

— Wanda ?

— Nu. Vinul ăsta italianesc. Să-mi trimită și acasă o navetă, să nu se scumpească la țărițe, că pe urmă...

— S-a-nțeleș, domn' șef.

Ciripoi își strînse fruntea cu degetele, ca-ntr-o menghină.

— În '42, așa, toamna, cine căra trandafirii cu trăsura la bruna aia, cum dracu-i zicea, domn' șef ?

— Dudy, cretinule ! Dudy...

— Așa e, Dudy !

Mizdrache lăasă să-i scape două picături de vin pe podele. Ciripoi profită de clipa aceasta ca să golească, cu sete, paharul, după care picură și el pe podele puțin vin.

— Aia de s-a otrăvit, Dumnezeu s-o ierte ! Că era frumoasă, domn' șef... și vă iubea !... Dar și dumneavoastră, să-mi fie cu iertăciune, umblați pe pereți. Odată era să vă aruncați de la etaj când ați aflat că în loc să duc o sută și unul de trandafiri galbeni, am dus numai o sută... Adică de ce trebuia să-i fi dus eu exact o sută unu, nici acum nu știu... Scotociseră ăia prin toate florăriile din București, prin sere, n-au găsit mai mulți. O sută au găsit, o sută mi-au dat. Și dumneavoastră să mă sinucideți, nu alta ! Adică ce, e așa, vreo superstiție chestia asta ?

— Toarnă, făcu absent Mizdrache. Măi Ciripoi, tu abia când o să te desparți de mine o să înțelegi câte lucruri te-am învățat eu, pe care nu le știai. Uite, îți mai dau una de la mine acum, să-ți intre în glagorie, să știi și tu să-i înveți pe copiii tăi... Flori nu se trimit decît într-un număr impar, adică 101, 99, 97, ai înțeles ?

— Am înțeles, domn' șef, e și în treaba asta un chichirez, dar eu de unde să le știu pe toate... că m-am născut pe groapa Cocloc. N-am făcut Institutul Choisy-Mangîru...

— Nici nu ai fi putut, că ăla era institut de fete.

— N-am avut bonă.

Pe Ciripoi îl apuca în ocazii de-astea un fel de streche, dădea să plîngă și cum Inspectorul cunoștea apucă-

turile subalternului său, îi frină orice avînt în acest sens :

— Să nu mi te apuci acum să-mi umpli farfuria cu lacrimi, că te dau dracului, m-auzi ? Eu te povăţuiesc aşa, ca un tată, ca un părinte... Tu, una-două, pişi ochii... Dar ce, eşti domnişoară bătrînă ? Ai mîncat gras aseară ? Ia te rog ! Cazul doi ?!...

— Deci, domn' şef, îşi reveni Ciripoi, ar fi Brăila asta şi, după părerea mea de cunoscător al sufletului omenesc, v-aş mai recomanda o „piesă“.

— Dă pe gură !

— La hotel *Bratu* stă de vreo lună un cuconet a-ntîia, ceva aşa, cum să vă spun eu, nici nu moare, nici nu pică. Patruzeci bătuţi, dar clasă, domn' şef, clasă !

— Crezi tu, mă Ciripoi ? Tu-mi cunoşti gusturile...

— Domn' şef... picior-picior, crupa sus ca la armăsarii de rasă, faţadă, ce să mai vorbim, şi cînd umblă, domn' şef, toată Calea Victoriei se-ntoarce după ea. Eu v-aş recomanda... aşa, să mă ţineţi minte.

— Dar ce-nvîrte, mă ?

— Ei, aici e aici. E un fel de rudă cu domnul Malaxa. Cică s-a ţinut cu un moşier, pe ăla l-a băgat Mareşalul la zdup, că nu ştiu ce a făcut, a fluierat în biserică, şi acum mititica e picată din Dolj, de la conac, tocmai în Capitală. N-are orientare, n-are sprijin, n-are nimic. Nu credeţi că ar fi cazul să-i trimitem noi un băiat să-i explice că viaţa în Bucureşti, în plin război, e grea ? Să n-aibă şi ea dificultăţi cu actele. Poate o putem ajuta cu un paşaport, ceva... Că la astea ne pricepem.

Mizdrache tăcu cîteva minute, bău al doilea pahar cu o mare linişte, lăsă paharul de cristal pe masă şi rosti încet :

— Studiază, băiatule, studiază cele două cazuri, să ştii că nu mă deranjează dacă ne intră amîndouă în perimetru, dar nu cumva să-mi vinzi vreun cal mort, că ai de-a face cu mine.

Între perdelele separeului apăruseră cei doi ciocli ai domnului Arghirescu, nemişcaţi : smoching negru, guler alb, papion negru, pantaloni bine călcaţi, pantofi de lac.

Țineau solemn cele două tăvi pe care se aflau, într-o desfășurare rubensiană de data asta, bucăți de telemea albă de Brăila, ridichi de lună, ceapă nouă și un bordaj de roșii atunci tăiate, din care exala un miros proaspăt de primăvară.

Într-un subsol al unui bloc de pe strada Bitoliei, într-o seară pe la începutul lui aprilie, mecanicul Tache Priboi avu pentru un sfert de oră cîțiva oaspeți care sosiră pe rînd din diferite puncte ale Capitalei. Ultimul fu Colonelul, care după o lungă plimbare în jurul Pieței Victoria o apucase pe Calea Ștefan cel Mare pînă la întretăierea cu Polonă, parcursese cei 300 de metri pînă la Romană într-un pas egal, privind arborii abia înfrunziți, după care, în zece minute, se afla în fața clădirii de la numărul 87. Cercetă cu atenție dacă nu fusese urmărit de cineva, prefăcîndu-se că citește un ziar la lumina unui felinar camuflat (evident, numai titlurile), după care intră în gangul clădirii. Îl întîmpină gazda, care rămase să vegheze dacă nu cumva cei adunați în micuța locuință de la subsol vor primi vreo vizită neașteptată.

Ajuns jos, în interiorul complicat de prezența tuburilor instalațiilor de calorifer, o încăpere cu un relief lipsit de simetrie, cu tavanul cînd mai sus, cînd mai jos, cu intrînduri și colțuri practicate în zidul vopsit cu ulei verde, odaie în care nu se afla decît un pat, pentru o singură persoană, o masă-tip de bucătărie și cîteva fotografii de familie, fu întîmpinat de Athos, în veșnicul său pulover negru, cu care umbla din septembrie pînă în mai, pe care și-l smucea vrînd parcă să-l mai lungească spre genunchii ieșiți din pantalonii călcați cam rar, cu ochelarii veșnic aburiți, cu mărul lui Adam mișcîndu-se în sus și-n jos cînd nu te așteptai, cu aerul în permanență aiurit. Colonelului i se păru cel mai straniu conspirator cu care avusese de-a face în viața lui. Sub un cazan roșu, vopsit numai cu minium de plumb, stătea chirchit Țiparul, abia încăpînd pe un fel de trapă de ciment. Nu-și scosese hanoracul verde, în care era îmbrăcat de data asta, pentru

că în subsol era rece. Lingă el, Goliath, care de vreo săptămână își lăsase o mică mustață bățind în culoarea mătăsii de porumb, tocmai aprindea o țigară de la alta.

— Stați la locurile voastre, o să mă așez și eu aici.

Reparatorul de aparate de radio strivi repede țigara sub talpa groasă de cauciuc de mașină a pantofului, dădu să se ridice de la locul lui, lovindu-și creștetul capului de un tub de fontă, după care se reazează, frecându-se ușor cu palma la locul izbit.

— Cred că știți de ce v-am adunat !

— Bănuim, mormăi Țiparul, căruia nu-i mai trecuse supărarea de la încetarea activității „Președintelui“.

— *Tehnicul* nostru a descoperit locul de emisiune al postului-pirat ; el se află în *Casa pensionarilor* de pe strada Plevnei. Este păzit de trei santinele, înconjurat de un zid înalt, există probabil și sisteme de semnalizare pe care trebuie să le evităm. Ce propuneți ?

Cei trei tăcură, privindu-se unul pe altul. La drept vorbind, le trecea același lucru prin cap : nu exista decât o singură soluție : scoaterea din uz a acestui inoportun emițător.

— Știu la ce vă gândiți, spuse Colonelul, dar treaba nu e atât de ușoară. În ce mă privește, eu îmi expun cât mai puțin oamenii, lucru pe care vi-l recomand și vouă, dacă veți fi puși vreodată în situația mea. Va trebui făcută o recunoaștere a străzilor înconjurătoare. Există posibilitatea ca serviciile secrete să fi instalat posturi de supraveghere a clădirii care constituie obiectivul nostru. Asta ar face atacarea *Casei pensionarilor* aproape imposibilă. Am nevoie de o idee nu prea complicată, care să nu angajeze oameni mulți și când spun asta mă gândesc numai la voi trei și la mine. De fapt, participarea mea este cu totul nepotrivită, întrucât nu am voie să mă angajez direct în asemenea acțiuni, dar, pentru că scoaterea din uz a postului-pirat este foarte urgentă și constituie o chestiune de onoare pentru grupul nostru, îmi asum toată răspunderea. Deci, ce propuneți !?...

Se făcu din nou tăcere.

— Sigur că ideile bune nu cad ca iarna pe casă, continuă Colonelul. Eu aș vrea numai să vă descriu împre-

jurimile pe care o să le vedeți cu ochii voștri în recunoașterile ce o să le faceți, nu în grup, bineînțeles. Răspunsul n-o să mi-l dați azi, pentru că nu este posibil. Dar, poate, cine știe... Mai întâi să vă descriu amplasarea clădirii față de celelalte: *Casa pensionarilor* se află încadrată de locuința particulară a unui doctor, doctorul Iordan Vasiliu, o vilă cu un etaj, fațadă gri, modă cubistă, scări de marmură, peron. Astea sînt detaliile. De partea cealaltă există o aripă a Institutului de petrol și gaze; patru etaje, cărămidă la roșu, tencuită pînă la nivelul unu. Foarte accesibilă, prin faptul că, în special dimineața, multă lume intră și iese. După părerea mea, pînă acum cel mai indicat loc ca bază de pornire a atacului. Peste drum se află un mare teren viran neamenajat; în stînga, arena *Venus*, în dreapta, alt grup de locuințe particulare, care nu ne interesează. Cea mai riscantă variantă ar fi aceea a pătrunderii în forță cu o mașină, prin surprindere, în sediu, urmată de aruncarea în aer a postului, dar e lucrul care îmi surîde cel mai puțin. Noaptea, sigur că atacul ar avea șanse mai mari de reușită, dar nu vreau să pun în joc viața nici unuia dintre voi. De aceea mă voi gîndi și vă rog să vă gîndiți și voi, cum putem să pătrundem în clădirea asta, fără multe primejdii.

După cinci minute, nu se ivise nici o soluție. După alte cinci, Țiparul părăsi primul încăperea. Urmă, după alte trei, de Athos, și după încă cinci, de Goliath. Ultimul care părăsi subsolul fu Colonelul.

* *

În următoarele zile, pe Calea Plevnei, o echipă a telefoanelor cerceta foarte atent fiecare stîlp de la care porneau sirmele posturilor. Versiunea aceasta fusese adoptată după o lungă discuție între Țiparul și Goliath. Athos, ca „artist“, era gata să primească orice soluție.

— Chestia cu topometria pentru observația aeriană a obiectivului s-a fumat. Ar trebui să inventăm altceva, zisese Țiparul.

— Dă tu altă formulă, deșteptule ! se răstise la el Goliath.

— Mă țîști-bîști, aici nu e vorba de cine e mai deștept. Chestiunea e să facem cum e mai bine. Trebuie ținut seama că, de data asta, avem de-a face cu soldați. Aștia cunosc unde trebuie plasate cuiburi de mitraliere pe acoperișuri și unde nu. Pe urmă, dacă te ia la bani mărunți și-ți purică actele, astea, actele, sînt emise de autorități militare, și ei cunosc treaba. Ce vrei, să cădem ca musca-n lapte ? Tu ce zici, componistule ?

Athos fluieră visător.

— Pe mine mă doare-n cot. Puteți să vă certați pînă miine dimineată. Eu n-am nici o idee. Hotărîți singuri.

Goliath se trăgea furios de mica lui mustață care îi împrumuta un aer și mai cocoșesc. În mod ciudat, îi dădu dreptate Țiparului.

— Mă, tu nu ești așa prost cît te arată chipul. De data asta fac ca tine, dar spune odată ceva !

— Ce e înalt, subțire, stă într-un picior și nu-i barză ?

— ? !

— Ce e negru, dat cu smoală și are mărgele ca și curcanul ?

— ? !

— Stîlpul de telegraf și telefon. Ei ?...

— Am înțeles, făcu Goliath și-și aprinse o țigară, supărat că nu i-a trecut lui prin cap așa ceva. Stai să mă gîndesc nițel pe cine avem la Societatea de telefoane. Că și aici e cu dichis.

— Ala, nu ; ăla, nu... ăla, nici atît. Popescu Vasile, nu. Vasile... Vasile... Vasile...

— Care Vasile ?

— Unul : Vasile ! Nu vă privește. Vă fac rost de trei salopete, niște crampoane și șule. Care știi să te cațări cu ele ? Care n-ai rău de mare cînd ești la înălțime ?

Athos, ca să nu recunoască că îi e frică să se cațăre pe stîlpii de telegraf, spuse cu un aer foarte spășit :

— La drept vorbind, pe mine degeaba mă cățărați pe stîlpi, pentru că eu nu văd la distanță. Așa că...

— Lămurit, făcu Goliath. Mă sui eu, că sînt mai ușor și am și bătaia lungă. Tu, Țiparule ?...

— Eu mă urc pe oricîți stîlpi o să fie nevoie. Nu mi-e frică.

*
* *
*

Prima zi, santinelele de la intrarea principală a *Căsei pensionarilor* nu dădură importanță micului grup de telefoniști, dar a doua zi, pe la prînz, un soldat se apropie cu pușca în bandulieră, mergînd cam șleampăt, de Athos, care meșterea ceva cu un clește, răsucind o sîrmă în fel și chip, ca și cînd ar fi vrut să înlesnească o convorbire cu Dumnezeu însuși, din cer.

— Alo, camarade ! Mă, ăla de la telefoane !

Athos, nimic.

— Mă ochelaristule, tu n-auzi ?

— Ce-i ? făcu Athos, privind în zare firul de sîrmă pe care-l tot răsucea cu un clește numărul trei.

— Ai o țigară ?

— Ar fi. *Mărășească*. Bună ?

— Bună și-aia ! Pe noi ne ține Mareșalul numai cu *Plugare*, așa că...

Prin lentilele ochelarilor, Athos zări un fel de zdron tuciuriu, cu o capelă pusă sui pe sprînceană, cu un veston prost încheiat la gît și o centură lăsată pe șolduri. Nici moletierele nu le avea strînse bine pe picioarele lui slăbănoage. „Pe țărani ăștia care păzesc postul îi întorcem de nu se văd“, gîndi Athos și scoase pachetul de țigări pe care îl întinse soldatului :

— Ia !

— Bogdaproste, făcu soldatul. Dar un chibrit ai ?

— Nici chibrite nu vă dă la armată ?

— Ne dă, dar le-am terminat.

Athos îi aruncă și un chibrit.

— Și oamenii ăștia de la telefoane ce dracu tot meșteresc ei pe stîlp acolo ?

— S-a mutat un grangure mare. Îi punem fir direct. Chestie complicată.

— Cum adică : fir direct ?

— Uite-așa : fir direct ! Când îl apucă, vorbește cu cine vrea el pe fir direct.

Soldatul n-avea un aer prea fericit.

— Să fie asta, grangurele, vreun niscai ministru, cevașilea ?

— Păi, cum crezi ? Crezi că la unii ca alde noi pune cineva fir direct ? Noi băgăm banul pe stradă, facem numărul, așteptăm...

— Acuma nu te supăra nici dumneata, am întrebat și eu, așa, că m-a pus ofițerul. Zice : „Ia du-te tu, măi Trică, și vezi ce-i cu ăia acolo, de se tot cațără pe stîlp și nu mai termină !“

— Ei, i-o fi frică și lui de spioni, de darăveli, că oți avea și voi acolo vreun depozit, ceva. Deși, dacă mă uit bine la firmă, pe ea scrie *Casa pensionarilor*.

— Da' de unde pensionari... Nu e vorba de nici un pensionar.

— Atunci ce dracu poate fi ? Banca Națională ?...

— Eu ți-aș spune, dar e secret militar. Dacă mă află superiorii, s-a zis cu mine.

— Dar cine te pune pe tine să-mi spui mie secrete militare ?

— Vorbeam și eu așa... Mai dă-mi o țigară.

Athos îi mai întinse pachetul o dată ; soldatul găsi un bolovan pe care se așeză, pentru că era pus pe taclale.

— Te văd de-ai noștri, necăjit. Să fie ei ai dracului ; ce le-a dat prin minte...

— Ce le-a dat ?

— Știi ce-i înăuntru ?

— De unde să știu ?

Soldatul mai trase un fum din țigara *Mărășești* și pe urmă spuse, privindu-l pe Athos drept în ochi :

— Un post de radio !

Se părea că această veste îl lasă rece pe tînărul lucrător de la telefoane.

— Un post de radio, zici ? Păi n-avem noi destule posturi de radio ? Adică de ce să fi pus ei un post de radio la *Casa pensionarilor* ?

Soldatul începu să-și dea aere :

— Ei, dacă ar fi un post de radio, așa, oareșcare... ar fi cum ar fi, dar... nu e !

Athos lăsă cleștele și sîrma pe pavaj.

— Uite ce e... eu nu mai înțeleg nimic. O dată spui că e post de radio, altă dată spui că nu e !

De pe stîlpul din apropiere coborîse Țiparul. Era curios să știe ce tot discută ăștia doi.

— Bună ! făcu.

— Bună ! zise soldatul. Taman îi povesteam dumnealui că la noi în curtea de-o păzim se află un post de radio.

— Și ce dacă se află un post de radio ? păru foarte mirat Țiparul, apucînd cleștele și sîrma lăsate pe pavaj de către Athos.

— Asta nu e un post oarecare, domne'... E un post pentru urechi subțiri.

— Cum adică ? se miră Țiparul.

— Uite, bine. Așa, pe la șapte și pe la nouă jumate, se așază unul la microfon și minte de-ngheață apele.

— Și ce dacă minte ? zise și Athos.

— Da, dar lumea ascultă, crede că e postul ăla, dacă ați auzit de el, *Muntenia II*. Ori n-ați auzit de postul de radio *Muntenia II* ?

Cei doi se priviră foarte uluiți.

— Ai să rîzi, dar n-am auzit. Nici n-avem timp să stăm să ascultăm la radio, că ne muncesc ăștia ca pe hoții de cai.

Convorbirea mai dură cam un sfert de oră, după care soldatul plecă.

— Ce spui de-asta ? întrebă Athos, ștergîndu-și ochelarii cu o batistă.

— Ce să spun... Vorbește și el, că n-are ce face.

Sosise și Goliath, care scotea crampoanele de fier legate de glezne.

— Cum a fost ?

— Cred că o mișcare s-ar putea face. Oricum, e destul de greu de pătruns, dar asta nu înseamnă că n-o să reușim.

Peste trei ceasuri, Țiparul se întîlni cu Colonelul pe o alee din parcul Herăstrău.

— Ei ? întrebă militarul.

— Treaba nu e nici prea simplă, nici prea complicată, după părerea mea. Din studiul făcut asupra obiectivului, nu avem decît o singură cale : un atac de noapte. Lucrurile stau în felul următor : din informațiile pe care le-am cules, postul este păzit zi și noapte de trei santinele la care ar trebui adăugat un ofițer de serviciu care face inspecția din cînd în cînd. Există doi spicheri care sosesc în jurul orei 18 și pleacă din post la orele 22,30. Ei sînt controlați la intrare de către ofițerul de serviciu și au legitimații speciale. Ca să încercăm să-l înlocuim pe unul dintre ei este primejdios. Așa că nu ne rămîne decît să pătrundem în timpul nopții, pe cale aeriană, în incinta postului.

— Pe cale aeriană ? se miră Colonelul. Crezi că avem aviație la dispoziție să vă parașutăm ?

— Nici nu m-am gîndit la așa ceva.

— Atunci ?...

— Sub un pretext oarecare, am intrat în clădirea Institutului de petrol și gaze. Funcționarii pleacă la ora trei. După-amiază nu rămîne decît un portar. Dacă ne-am strecura în podul acestei clădiri, am putea să facem o descindere în curtea postului. De acolo vom vedea ce mai urmează.

— Și santinelele ?...

— De santinele ar trebui să se ocupe alții.

— Ți-am spus că în afară de voi trei și de mine nu pot să folosesc pe nimeni altcineva.

— Asta am înțeles, așa încît nu ne rămîne decît ca doi din noi să pătruindă înăuntru și doi să se ocupe de santinele.

Ceva nu era în regulă.

— Dacă facem socoteala, zise Colonelul, în exterior vom fi în inferioritate : trei oameni înarmați, contra doi. Ce părere ai ?...

Țiparul se gîndi puțin și spuse după aceea :

— Aparent lucrurile stau cam așa cum spuneți dumneavoastră.

Ajunseseră pe malul lacului. Bătea vîntul, era o zi neguroasă, rece. Apăruseră primele yole. Pinzele lor albe şuierau și micile ambarcațiuni alunecau rapid.

— Ce le pasă ăstora... Ei se distrează, zise Colonelul, ca să cîștige puțin timp. De fapt, ai dreptate. Această disproporție este riscul pe care ni-l asumăm. La drept vorbind, proporția reală este de patru la patru. De partea noastră avem avantajul surprizei și poate rapiditatea execuției. Deci, să-ncercăm. În cît timp crezi că putem trece la acțiune ?

— În trei zile.

— Atunci rămîne numai să fixăm ora. Trei dimineața crezi că este foarte potrivit ?

— Cred că da.

— Atunci să rămînă trei dimineața. Dar ar mai fi o chestiune.

— Care ? Credeți că dacă...

— Știu ce vrei să zici... O să mă întrebî cu ce o să aruncăm postul în aer. Cu ocazia acestei întrebări mi-a venit și o idee... Cum să obținem și o oarecare superioritate numerică. Ce-ar fi să-l invităm și pe inginerul Precup, pe care voi nu-l cunoașteți, să participe la acțiunea noastră ? El e specialist în detonări, minări și alte chestiuni. Cu o mică jucărie îi facem să sară în aer. A, dacă am cunoaște noi topografia clădirii, ce lesnicios ar fi... Mai am o idee.

Țiparul îl privea foarte curios.

— O să-ncercăm să trimitem pe cineva înăuntru...

Celuilalt chestiunea i se părea prea îndrăzneată. Dar, oricum, era un lucru interesant.

— Și cum credeți c-o să reușim ?

— Poate mai simplu decît bănuim.

A doua zi, pe la orele 11 de dimineață, din clădirea Institutului de petrol și gaze ieși un funcționar cu o servietă în care se afla un registru al instalațiilor de încălzire din sectorul de Roșu al Capitalei. Făcu cei zece pași pe care-i avea de străbătut pînă la poarta principală a *Casei pensionarilor* și fu întîmpinat de către ofițerul de serviciu.

— Dumneavoastră ?

Omul, un individ îmbrăcat destul de bine, într-un treni de culoarea oului de rață, scoase o legitimație pe care o prezentă celui din fața sa :

— Sînt inspectorul Mircea Isopescu. Lucrez în clădirea de-alături.

Pe urmă desfăcu servieta, scoase un registru cartonat în care se aflau o mulțime de adrese și o hartă subterană a conductei de gaze implantată sub largul bulevard.

— Aveți o instalație centrală de gaze, nu-i așa ?

Ofițerul dădu nedumerit din umeri.

— Cred că da.

— Vreți să mi-o arătați ? Sînt trimis pentru inspec-tarea focurilor, întrucît serviciul de apărare antiaeriană ne-a sugerat că în cazul unui atac aerian asupra Capitalei, din cauza sobelor prost întreținute sau a infiltrărilor de gaze s-ar putea produce incendii, lucru care nu e de dorit. Cred că sînteți de acord cu mine ?

— Da, sigur, acceptă ofițerul. Vă-nsoțesc.

O luă înainte, urmat de către inginerul Precup, pentru că el era, de fapt, inspectorul Isopescu. Clădirea nu era prea mare. Falsul inspector se opri atent, mai întîi în fața sobei de gaze care se afla în fața intrării principale. Descuie cu un *paspartu* capacul de fier, verifică manometrele și izolarea, urmărit atent de către ofițerul de serviciu, care își dădu seama că are de-a face într-adevăr cu un specialist. Falsul inspector își notă în registrul său cîteva date, deschise ușițele fiecărei sobe din cele opt încăperi ale fostei *Casa a pensionarilor*, dădu drumul de fiecare dată gazelor și aprinse cîte un chibrit, supraveghind tirajul. În două rînduri se arătă nemulțumit de starea întreținerii coșului central, care nu permitea o evacuare curentă a fumului. Îi atrase atenția ofițerului de serviciu asupra primejdiei pe care o prezenta acest lucru, rugîndu-l să comunice superiorilor săi și eventual să cheme un coșar care să curețe coșul.

— De cît timp n-au mai fost curățate coșurile astea ?

— Noi sîntem veniți aici de circa zece zile, domnule. Avem o misiune, asigurăm paza și atîta tot. Nu ne-am ocupat de administrație. Dar dacă spuneți că este nevoie de un coșar, vom chema un coșar.

Ajuns în sala centrală unde se afla postul de radio, inspectorul Isopescu făcu verificarea sobei, dînd drumul la gaze și aprinzînd un chibrit, constatînd că tirajul era bun; apoi stinse focul și, privind în jur, spuse:

— Știți de ce sînt necesare aceste inspecții pe care le facem din trei în trei luni?

— Nu! spuse ofițerul.

— Pentru că în cazul unei neglijențe s-ar putea ca la aprinderea unui chibrit să săriți cu toții în aer. În unele cazuri, chiar o scînteie electrică poate declanșa un incendiu. Dacă îmi dau seama bine, dumneavoastră aveți aici un post de radio. Treburi militare, dar orice precauție în plus este neapărat necesară.

Își mai notă ceva în registrul său voluminos, salută foarte politicos pe ofițerul de serviciu și-i strînse mîna:

— Am onoarea!

Ajunși lîngă poarta metalică a intrării principale, ofițerul îl opri o clipă.

— Domnule inspector, pentru că tot lucrați la Institutul de petrol și gaze, mi-ați face un serviciu deosebit, dacă mi-ați spune cui să mă adresez să-mi trimită un coșar. Ca să aștept să treacă unul pe stradă, asta cine știe cînd s-ar întîmpla.

Inspectorul se opri și spuse simplu:

— Domnule locotenent...

— Burtea mă cheamă...

— Domnule locotenent Burtea, noi avem un serviciu pentru așa ceva. Am să vă trimit chiar în după-amiaza aceasta, sau mîine dimineată, cînd vreți dumneavoastră, un om foarte bun care să vă curețe coșurile.

— Perfect! E mai bine să vină mîine dimineată. Cum îl cheamă? Ca să știu să-i dau drumul...

— Vasilescu. Dacă nu va veni el, că nu știu dacă-l găsesc pînă mîine dimineată, o să vină altcineva, care o să vă spună că este trimis de inspectorul Isopescu. Aveți pe-aici o scară de incendiu?

— Da. Există o scară exterioară.

— Atunci e perfect. Nu e nevoie să-l lăsați înăuntru, dumneavoastră aveți secrete, chestiunile dumneavoastră, el o să vină cu o mătură metalică. Îl lăsați să se urce pe acoperiș, își face treaba și cu asta gata.

— Și cine o să plătească ?

— A, nu-i mare lucru... Dacă-i dați un pachet de țigări bune, o să zică mersi.

Își strînseră mina și inginerul Precup plecă intrînd în curtea următoare ca să-și facă mai departe „inspecțiile“ din acea zi.

*
* *
*

Colonelul făcuse în viața lui toate meseriile. Fusese inspector de cale ferată, mecanic de precizie, o dată tăiasse bilete la intrarea unui cinematograf, așa încît faptul că apăru în niște haine ponosite, pline de cărbune, cu o bilă de oțel și cu un șomoilog metalic pe umăr nu era ceva care să-l deranjeze. Îl întîmpină ofițerul Burtea. El spuse că se numește Vasilescu. Mirosea a trăsău de dimineată, era nebărbierit și fuma o mahoarcă în draci.

— Pe unde ? întrebă tușind gros, ca un bun actor ce era.

Locotenentul îl duse la scara de incendiu, i-o arătă și spuse :

— Știi ce ai de făcut.

— Cum să nu ? Dar aș vrea să vă mai rog ceva. Aveți pe-aici ceva, o înghițitură de rom, de țuică ? Noi, hornarii, avem năravuri rele : bem dimineata. Eu, unul, dacă nu trag un trăsău la șapte, nu sînt om. Altfel privești viața, după ce-ai băut un rom mare.

Ofițerul îl privi cu îngăduință. Scoase niște bani din buzunar, mai căută într-un porthart un pachet de țigări *Regale*, și, dîndu-i-le, îi spuse :

— Ia mai bine banii ăștia, și cînd termini treaba, te duci la prima cîrciumă și te cînștești singur. Nu vreau să te văd cum cazî de pe acoperiș, asta mi-ar mai trebui.

Coșarul vîrî banii în buzunar, mulțumi pentru țigări, dar nu se putu opri să nu spună :

— Bune și țigările astea, țigări de om subțire, dar să fiu al dracului dacă n-aș fi băut un rom mare. Domnule căpitan...

— Nu sînt căpitan, sînt locotenent.

— Domnule locotenent, nici nu știi dumneata ce interesantă este viața privită de pe un acoperiș! Te uîți în jur — oamenii ca furnicile! Mașinile, cît niște cutii de chibrituri. Toată lumea forfotește care-ncotro. Aleargă după ceva... Eu am filozofia mea : curăț un coș, două, trei, cîte e nevoie, trag o țigară, beau un rom mare, că asta-mi place mie, mă-nveselesc. Nu mi-e frică, am sculele mele (se bătu peste sacul în care avea sculele de coșar), asta e toată averea mea. Toată viața am trăit la înălțime, dacă vrei să știi.

Rise gros, tuși dogit de cîteva ori și scuipă la picioarele locotenentului, cu obidă.

— Dacă mă credeți, bine, dacă nu, treaba dumneavoastră. Dar să știți că sînt un meseriaș a-ntîia.

Ofițerul se plictisise de sporovăiala coșarului, așa că-i întoarse spatele, spunîndu-i brusc :

— Bine, bine, fă-ți datoria și cînd termini, du-te să-ți bei romul dumitale.

Colonelul mai reparase în viața lui coșuri, știa ce e acela un tiraj, dar acum avea de făcut o altă operație. Se sui pe scara de incendiu, privi acoperișul de tablă ușor înclinat, văzu antena metalică bine camuflată în spatele coșului și își spuse, că, de-aici, se putea lega cablul pe care unul din cei trei băieți trebuia să ajungă, în aceeași noapte, pe acest acoperiș, să coboare scara de incendiu, să pătrundă în clădire. Deocamdată, vîrî bila de metal și peria pe cele două guri ale coșului, constată că erau perfecte, deși ceva funingine ieși afară. Se prefăcu totuși că are foarte multă treabă pe acoperiș. Peste vreo oră ceru o găleată cu apă unui soldat pe care-l strigă de sus :

— Hei, camarade ! Dă-te aproape !

— Sînt în post, nu vezi ? spuse ostașul.

— Sînteți doi. Lasă-l pe ălălalt să păzească poarta și umple-mi căldarea de lingă cișmea, cu apă.

— La ce dracu îți trebuie o găleată cu apă pe acoperiș, se miră ostașul, că doar n-oi vrea să faci baie !

— Am nevoie să humuiesc aici ceva. Că n-ați mai chemat un coșar de ani de zile. O să luați, dracului, foc.

Soldatul își lăsă pușca în ghereta de lemn, îi spuse ceva camaradului său, luă găleata, o umplu la cișmea și

urcă scara de incendiu pînă la jumătate, unde-l aștepta coșarul.

— Ia, brunetule, să fie de sufletul mamei, că ea zicea : „Să dai apă de pomană, maică, să-ți fie pe lumea ailaltă“.

— Bogdaproste, îi răspunse Colonelul.

Soldatul coborî, își luă pușca și reintră în post. Colonelul scoase cîteva cărămizi din coș, amestecă puțin lut în căldarea cu apă și humui atent cele două fumuri ale coșului.

Nu mai rămînea decît ca trimisul său din noaptea aceasta să reușească să pătrundă în clădirea postului.

*
* *

Portarul Institutului de petrol și gaze, pe numele său Crișan, cum a reieșit mai tîrziu din ancheta întreprinsă de organele de siguranță, de 42 de ani, căsătorit, fără copii, nu făcea parte din nici o rețea comunistă, cum bănuise Mizdrache și Ciripoi. Era, pur și simplu, un om care se plictisise de serviciul lui și înțelegea că, dacă nu poate să doarmă în fiecare noapte, în pat acasă, măcar să mai tragă cîte o aghioasă-două în mica lui baracă, în care păzea de mai bine de 15 ani instituția. Ce-i drept, în toată această perioadă nu se întîmplase nimic deosebit, dacă excludem un început de incendiu petrecut în iarna anului 1932, sau noaptea de groază a cutremurului din '40. Iată ceea ce explică faptul că Țiparul și Goliath săriră gardul Institutului de petrol și gaze fără să-l alarmeze pe bunul om, care sforăia cu capul în pumni pe o mică masă. Erau orele trei fără cinci, dimineata ; portarul Crișan adormise abia pe la orele unu și jumătate, cînd cele trei sute de grame de țuică de Văleni fuseseră ingurgitate într-o lentă degustare. Mîncase dintr-un pachetel cîteva sandvișuri și pe urmă adormise liniștit, cum făcea în fiecare noapte. Poarta Institutului era închisă cu lacăte și lanțuri, așa încît visele cele mai frumoase însoțiră somnul său, pînă cînd se petrecu acel lucru brutal și ciudat, pe care el n-avea cum să-l prevadă.

Pentru Țiparul deschiderea unei yale cu un ac de cap fu o treabă foarte ușoară. Pătrunseră pe ușa principală ; închizînd-o la loc, urcară pînă la etajul patru și de-aici în podul clădirii, de unde ieșiră printr-un luminator pe acoperiș și priviră trotuarul pe care se afla ghereta unei santinele. Se aflau într-o latură a postului de radio. Jos, în stradă, într-un gang, pîndeau Colonelul și cu Athos. Reușita operației consta în eliminarea oricărui zgomot care ar fi putut alarma pe celelalte santinele, cei doi soldați de la intrarea principală și pe cel de-al treilea, aflat în latura cealaltă a curții. Pe la trei și cinci, un trecător, puțin băut, cu un mers cam legănat, cu ochelari pe nas, într-un pulover negru, se opri în dreptul gheretei santinei și-l întrebă pe ostașul din fața lui dacă n-are să-i dea un foc, ca să-și aprindă țigara.

— Asta e bună ! se miră soldatul... La ora asta ți-ai găsit să-mi ceri un foc ? Ia-o mai bine mai la vale, pentru că s-ar putea să vină cineva în inspecție și să mă găsească stînd de vorbă cu tine.

În secunda următoare, ostașul era imobilizat, pentru că o mașină de piață stopă brusc în fața celor doi, și un al doilea individ îi vîrî soldatului un căluș în gură, în timp ce ochelariștii îl lăsa fără pușcă. Doi pumni și un genunchi în stomac, și paznicul gheretei se trezi în fundul taxiului. Fu legat fedeleș, dezbrăcat și, într-un minut sau două, Athos, de data asta fără ochelari, îi luă locul. Mașina de piață porni brusc într-o direcție necunoscută și, de pe acoperișul Institutului de petrol și gaze, fu lansată o ancoră aflată la capătul unei frînghii. Țiparul fixă bine frînghia de luminator și-i făcu un semn scurt lui Goliath, care, ca o maimuță, traversă strada ajungînd în trei minute deasupra zidului. Urmă un moment de ezitare, o săritură scurtă, și, cu mișcări de pisică, reparatorul de aparate de radio urcă scările intrării în fosta *Casă a pensionarilor*. Îi trebuiră alte trei minute ca să descopere, la lumina unei lanterne, firele aproape invizibile ale aparatelor de semnalizare sonoră și optică. De fapt, inginerul Precup le depistase în timpul vizitei sale și le atrăsese atenția asupra locului unde pot fi găsite. Odată dezamorsat sistemul de alarmă, se trecu la descuierea ușii. Aici lucrurile erau

mai simple, pentru că Goliath, ca și Țiparul, avea o lungă practică în acest domeniu. Goliath străbătu prudent coridorul. Mai puteau exista semnale de alarmă interioare. Cercetă cu lanterna zidurile și canaturile ușilor, pe urmă pragurile și câteva porțiuni din parchet care i se părură suspecte. Cei care instalaseră sistemul de avertizare nu fuseseră chiar atât de proști, pentru că, aproape instinctiv, se feri de o lungă draperie ocrotită de câteva șiruri de franjuri de catifea, în care montatorii serviciului de siguranță instalaseră un aparat de alarmă. Cu abilitatea cu care schimba lițele fine în aparatele de radio, Goliath dezamorsă periculoasa instalație.

„Dacă n-ar fi păcătoasa asta de problemă a timpului, ca specialist, le-aș fi demontat eu jucăria asta, de nu se mai vedeau.“

„Da, spusese inginerul Precup, căruia îi propusese versiunea aceasta a scoaterii din uz a postului, numai că aparatura postului este protejată, așa încît ar mai fi fost nevoie la treaba asta și de un spărgător de meserie.“

— Vorbă lungă, sărăcia omului, mormăi singur în barbă Goliath. Pe mine m-au trimis aicea pe post de deschizător de drumuri.

Inginerul Precup îi mai spusese că nu este nevoie decât să dea drumul primului aprinzător de gaze aflat în calea sa, să lase ușa sobei deschisă, să închidă ușile în urma lui și după aceea să fugă cît poate de repede. „Gazele sînt insidioase, spusese inginerul, pătrund pe sub toate ușile, și după zece minute, toată clădirea va fi invadată. Mai lipsea o scînteie și restul venea de la sine.“

Goliath lucra grabnic, dar și cu o mare prudență. Răsuci maneta care elibera gazele, desfăcu bine ușa sobei, pe urmă, părăsi repede clădirea, neuitînd să închidă bine ușa în urma lui. Se uită la ceas : trecuseră 11 minute. Dincolo de gardul înalt, Athos făcu un semn Țiparului, care desfăcu capătul celălalt al frînghieii. Cu mișcări rapide aruncă cablul peste gard, după câteva încercări reuși și, într-un minut, Goliath se afla pe trotuar, lângă falsul soldat. De pe acoperișul Institutului, Țiparul semnaliză cu lanterna de trei ori spre o stradă laterală, în care aștepta mașina de piață condusă de inginerul Precup. După alte

cinci minute, soldatul care fusese cloroformizat fu reîmbrăcat în uniformă lui și depus în mica gheretă, de care i se rezemă și pușca. Erau cele mai primăjdioase momente ale acțiunii. Colonelul, care se afla și el în fundul mașinii, își privi ceasul cu cifre fosforescente de la mină. Mai trebuiau să aștepte trei minute ; acestea trecură cel mai greu.

— Acum ! spuse de la volan inginerul Precup, care cronometra și el momentele acțiunii.

Colonelul se uită în dreapta lui : Goliath fusese recuperat. Sta rezemat de pernele automobilului și fuma tăcut. Scoase o lanternă și semnaliză prin geamul din spate al taxiului spre locul unde se afla Țiparul. În minutul următor, mașina porni în goană. De pe acoperiș, aflat în gura luminatorului, Țiparul ținti îndelung, cu un pistol de rachete, geamul de la mijloc al parterului. Mai avea un cartuș de rezervă, dacă s-ar fi întâmplat ca acesta să rateze... Dar nu se întâmplă așa. Proiectilul izbi suprafața de sticlă și, în secunda următoare, o explozie teribilă învăluie totul. Călm coborî scările podului, ajunse la ultimul etaj, privi melcul treptelor. Nu era nimeni. Din stradă se auzeau primele reacții la această întâmplare teribilă. Ajunse jos, întredeschise ușa care da spre loja portarului, îl văzu pe acesta alergînd buimac în stradă, traversă scurt curtea Institutului de petrol și gaze, în poartă se uită spre clădirea avariata și cuprinsă de flăcări acum, și, ca și cum nu l-ar fi interesat nimic din cele ce se întâmplau, traversă, ajunse în fața locului viran aflat în dreptul arenei *Venus* și, imediat, portiera primitoare a taxiului în care se aflau și ceilalți îl înghiți. Se auzeau de-acum claxoanele primelor mașini cu pompieri care soseau la locul sinistrului.

UNCHIUL GEORGE

Cînd sună telefonul, prelung, nesfîrșit, Mizdrache știi că iar s-a-ntîmplat o dandana. Aprinse veioza de la capul patului și își privi ceasul de la mîna : era patru și cinci minute.

— Alo ! Cine e ?

Auzi în pîlnia telefonului glasul unui anume Crăciunescu de la secția *Urgențe* :

— Domnule Inspector-șef, aș vrea să vă raportez ...

— Ce să-mi raportezi, mă ? Asta e oră de raportat ?...

— Domnule Inspector, vreau să vă raportez că postul de radio de la *Casa pensionarilor* a fost aruncat în aer acum vreo jumătate de oră.

Mizdrache căscă întii prelung. Era mahmur. Întoarse privirile spre fereastră, aducîndu-și aminte că nu era singur. Zări spatele plinuț al dansatoarei de la *Pigall's Bar*, feblețea aceea roșcovană de la Brăila, pe care Ciripoj i-o plasase în premieră în seara trecută.

— Ce-i, dragă, ce se-ntîmplă la ora asta ? întrebă femeia scoțînd un braț alb de sub plapumă.

— O să aflu eu imediat, îi răspunse cam infuriat Mizdrache. Și pe urmă se răsti la telefon : Ia zi-i, Crăciunescule, ce dracu s-a întîmplat ?

De la capătul celălalt al firului, Crăciunescu raporta speriat de moarte :

— Postul *Muntenia II*, pe care l-am montat noi în Calea Plevnei, a fost aruncat în aer.

— Mă, tu ai dormit pe tine și ai visat azi-noapte bazmagonii. Cum o să sară în aer, că era păzit, avea sisteme de alarmă... Ce tot spui tîmpenii !

Fu gata-gata să trîntească telefonul în furcă, dar mai întrebă o dată :

— Crăciunescule, mă, tu vorbești serios ?

— Domnule Inspector, mașina de serviciu e la poartă. Cred că a sosit de cînd vă telefonez. Vă rog să mergeți la fața locului.

Tranc ! făcu Mizdrache cu telefonul și pe urmă începu să fluiera a pagubă.

— Lilișor dragă, echiparea !

Femeia readormise.

— Hei, Miss Brăila ! Se-aude ? Echiparea !

— Doar n-o să ai inima aia să mă arunci în stradă la ora asta ! Du-te unde ai treabă și lasă-mă să dorm !

Mizdrache se și afla în baie, deschisese robinetul cu apă caldă și se săpunea de zor pe obraz. I se părea insuportabil să plece de-acasă nebărbierit, chiar dacă afară era încă întuneric. Din dormitor se auzi iar vocea femeii :

— Tu n-auzi ? Răspunde odată, ce naiba faci acolo ?...

— Lilișor, în trei minute trebuie să fii îmbrăcată, mă înțelegi ? Nu am voie să las pe nimeni străin în casa mea cît lipsesc. Am dosare secrete, chestii... Înțelege, fetița tătii, că te mai chem eu. Îți dau și un sutar de taxi, așa că dă-i bătaie, eu nu te-aștept.

Bărbatul se grăbea, dar se bărbieri cu prudență, să nu-și taie obrazul. Avea ochii injectați, băuse cam mult, arăta mai bătrîn decît vîrsta pe care o avea. Tristă meserie își mai alesese. Mai bine se ținea, dracu', de dreptul ăla, de avocatură, ar fi trăit mai liniștit.

— Gata ?

Dansatoarea de la *Pigall's Bar* nu-i răspunse. Adormise din nou. Asta-l înfurie de-a binelea. Deschise robinetul cu apă rece, își șterse urmele de săpun, își uscă obrazul cu un prosop proaspăt, umplu un pahar și i-l turnă în cap lui Lili, care sări pînă în tavan, țipînd :

— Astea-s maniere ? Așa le tratezi tu pe femeile care-ți vin în vizită ?... Presarul tot presar.

— Vezi că-ți arăt eu cum devine chestia asta cu presarul ! o amenință Mizdrache.

Femeia începu să se îmbrace. Înjura cu un glas dogit pe toți bărbații din lume, care atîta știu.: să-și facă plăcerile și pe urmă să te arunce pe ușă afară cînd ți-e lumea mai dragă. Inspectorul își căută o cămașă proaspătă în lărgul șifonier, smuci o cravată din capacul ușii dublate cu oglindă și îmbrăcă rapid un costum de culoarea prunei.

Femeia nu terminase cu îmbrăcatul, își mai trăgea un cio-
rap în grabă.

— Gata ?

— Mi-ai scos sufletul, timpitule ! Unde te-ai găsit eu
pe tine, nu știu. Că așa-mi trebuie.

Mizdrache îngenunchease lângă pat și o încălța cu pan-
tofii ca un paj, zîmbind dulce și amenințător în același
timp. Îi strecură niște bani în poșetă și mai mult o împinse
decît o conduse spre micul vestibul, din care ieșiră amîn-
doi în minutul următor. Un lift îi duse pînă jos, în holul
blocului, pustiu la oră aceea. Mizdrache îi strînse ușor
mîna și-i spuse profesional :

— Pa, draga mea, te caut eu zilele astea, să nu fi su-
părată pe mine, că meseria e meserie.

Buikul negru de serviciu îl aștepta în stradă. Deschise
portiera grea, se aruncă pe canapeaua din spate și trînti
portiera la loc.

— Dă-i bătaie ! Știi unde mergem ?

— Da ! În Calea Plevnei. Mi-a spus domn' Crăciu-
nescu.

* *

Incendiul se vedea de departe. Cerul era roșu. Sunau
mereu mașinile pompierilor. O mulțime, ivită nu se știe
de unde la ora aceea, căsca gura ca la teatru și mașina Si-
guranței își făcu loc cu greutate printre curioși.

Inspectorul-șef fu întâmpinat de Ciripoi, și el cu ochii
injectați, sculat tam-nisam din somn.

— Să trăiți, domn' șef, să trăiți !

Mizdrache nu-i răspunse. Erau aproape toți subalter-
nii lui de față. Mizdrache contemplă un minut lung pălăla-
iele care începeau să fie stinse sub presiunea jeturilor de
apă. Porțile metalice ale intrării erau date de-o parte ; se
vedeau cîteva echipe de soldați care spintecau sacii de ni-
sip aduși cu autocamioanele, aruncînd conținutul lor, cu
lopețile asupra flăcărilor. Mizdrache izbucni pe neaștep-
tate către subalternii săi :

— Domnilor, mîine-poi_mîine o să fim lăsați în izmene,
scuzați-mă, dar asta ne mai lipsește. Comuniștii ăștia or

să dea foc *Palatului*, ascultați-mă pe mine. Puteți să-mi spuneți cum o mină de oameni, că nu-s mulți, pot să facă ce-au făcut ăștia în noaptea asta, aici ?

Prin rîndul subalternilor trecu un frison.

— Ce, ne aflăm în deșertul Sahara ?! Adică cum vine chestia asta... Ați aflat ce s-a-ntîmplat ? Ați început primele cercetări ? (Spunea prostii, pentru că în pălălaia asta cine mai putea să facă cercetări ?)

Ciripoi îndrăzni să înainteze un pas.

— Domn' Inspector-șef, singurul indiciu pe care-l avem pînă acum este această frînghie terminată cu o ancoră la cap. Probabil că au escaladat zidul cu ajutorul ei. Soldatul care păzea pe strada Neptun a fost găsit cloroformizat în ghereta lui. Ceilalți soldați de gardă au declarat că nu au auzit nici un zgomot suspect pînă la ora exploziei. Au trecut în răstimpul de la miezul nopții pînă la ora atentatului doar cîteva mașini, printre care și un taxi de piață.

— Cam puțin ! Cam puțin, Ciripoi ; să știi că încep să cred că Dumnezeu s-a-nscris în partidul comunist !

— Domn' șef, dați-mi voie, permiteți !...

— Nu permit nimica, domnule ! Să nu-mi spui cum mi-ai mai spus și altă dată : că sînt abili, că au oameni strecurați pînă și-n guvern. Ce adică, ei sînt deștepți și noi sîntem proști ? Ei sînt inteligenți și noi sîntem cretini ?

— Domn' șef...

— M-am săturat, m-am săturat, Ciripoi ! O să vedeți pe dracul.

Apăruse locotenentul Burtea, și el trezit pe neașteptate din somn, și el cu o privire rătăcită.

— Să trăiți !

— Bună, făcu Mizdrache, cam absent, cam rece, plictisit de această incapacitate a militarilor de a fi vigilenți.

— E incredibil, domnule Mizdrache.

— Asta spun și eu, dar o explicație trebuie să dăm cuiva. Dumneata, care erai însărcinat cu paza, ce păreră ai ?

Locotenentul roșise și asta se văzu bine în lumina încă vie a flăcărilor.

— Domnule locotenent, ai niște indicii, a existat ceva care să-ți dea de bănuț ? Înainte de noaptea asta s-a petrecut vreun fapt care m-ar putea pune pe urma bandiților ?

Locotenentul Burtea se gîndi puțin. De fapt, n-avea nici un indiciu. În cele din urmă spuse :

— N-ar fi exclus ca unele fapte să fie legate de acest atentat. Dar nici mie nu mi s-a părut nimic suspect. De pildă, acum trei-patru zile, o echipă de lucrători de la telefoane a instalat, după cum am aflat printr-un soldat, un fir direct pentru un „grangure“ care s-a mutat de curînd în împrejurimi.

— Interesant ! Și dumneata ai cercetat dacă într-adevăr, prin vecini, s-a mutat „grangurele“ de care vorbești ?

— Nu intră în atribuțiile mele. Eu sînt militar, mi s-a ncredințat păzirea postului... Mi-am îndeplinit misiunea, dar pentru că am fost curios, am trimis un soldat, ca să-ntrebe ce-i cu telefoniștii ăia. Pot să vă dau semnalamentele lor, pentru că i-am privit de la distanță cu atenție. Era unul lung și clăpăug, îmbrăcat cu salopetă, ca și ceilalți, și purta ochelari. Doi dintre ei s-au suit pe stîlpi și au pus niște fire. Unul dacă avea un metru cincizeci și o mustață blondă. Al treilea părea șeful lor. La drept vorbind, n-am reținut nici un amănunt care să-l caracterizeze ; avea o figură ștearsă.

— Vrei să-mi arăți care stîlpi erau aceia ?

— Iată-i în fața noastră.

Mizdrache se-ntoarșe spre Ciripoi :

— Înțelegi ceva, căposule ?

— Nu, prea, făcu umilit acesta.

— S-au suit pe stîlpi ca să vadă pe unde pot să treacă zidul mai bine.

Pe urmă se adresează din nou ofițerului :

— Vrei să-mi arăți și ghereta în care a fost găsit soldatul adormit cu cloroform ?

Ofițerul îl conduse pînă-n micuța stradă Neptun.

Mizdrache se uită spre clădirea Institutului de petrol și gaze.

— E o casă particulară ? întrebă. :

— Nu. Este o anexă a Institutului de petrol și gaze.

— Păzit ?

— Da.

— Ce spune portarul ?

— Nu știe nimic. Când a auzit explozia, a ieșit repede în stradă. Nu poate să ne dea nici un indiciu.

— Deci, soldații nu știu nimic, paznicul de noapte, nimic. Cum au intrat, domnule, cum au intrat !... Și instalațiile de alarmă ?...

— Vom afla după stingerea incendiului ; probabil că au fost dezamorsate.

— Asta înseamnă că avem de-a face cu profesioniști, cu gangsteri curați. L-or fi adus pe Dillinger în persoană ! Dar eu nu cred în Dillinger, domnilor... Pe urmă se-ntoarse spre Ciripoi. Eu am plecat, sint enervat, nu vreau să știu nimic, condu cercetările, îmi faci un raport scris, cum termini, vii la mine. Mi-este rușine, domnilor, că fac parte din această poliție neputincioasă. Vă salut !

Le-ntoarse spatele și se urcă în *Buikul* cel negru.

*

* *

Pe la opt și jumătate în dimineața aceleiași zile, telefonul sună în biroul lui Mizdrache. Inspectorul-șef venise aici direct de la locul incendiului, îl chemase la el pe Crăciunescu și pe o femeie de serviciu, ca să le facă două cafele tari, și stătu de vorbă cu el. Trei ceasuri bune întorseseră pe toate fețele cazul acesta, dar, în afară de constatarea că aveau de-a face ori cu niște nebuni, sau cu unii de un curaj și mai nebun, nu deslușiseră încă nici o pistă. Acum telefonul țîrîia în draci și lui Mizdrache îi era silă să ridice receptorul. Se uita la aparatul de ebonită ca la un animal dezgustător care-i provoca repulsie.

— Alo, făcu în cele din urmă.

La capătul celălalt al firului era von Braun. După ce-și spusese numele, maiorul începu cu un glas pe jumătate ironic :

— Domnule Mizdrache, observ cu consternare că seriala noastră de insuccese continuă spectaculos. S-ar crede că ele sint specialitatea casei. Nu am intenția să vă felicit pentru chestiunea de astă-noapte, pentru că treaba asta o vor face șefii dumneavoastră, dacă n-au și făcut-o pînă

acum. Dar țineam să vă atrag atenția, la modul cel mai serios posibil, că și eșecurile au o limită.

Lui Mizdrache îi sărea greu țăndăra și insolența și ironia mușcătoare a neamțului nu rămaseră neplătite.

— Norocul nostru, domnule maior, spuse în replică, a fost că, odată cu postul acesta de radio, nu ne-au luat și pe noi ca ostatici.

Era o aluzie directă la răpirea maiorului, pe care acesta o înregistră printr-o scurtă tăcere.

— Un anumit gen de umor îmi scapă, se auzi în germană de la celălalt capăt al firului, pentru că nu-mi vine să cred că v-ați mai putea permite să faceți glume în situația tristă în care vă aflați.

— Domnule maior, ce tot vorbim degeaba ? Nu fac nici un fel de ironie. Ironii să facă ăștia care au o îndrăzneală nemaipomenită. Știu însă despre ce este vorba în realitate. Dumneavoastră doriți să cadă un cap, și anume capul meu.

— De ce să cadă capul dumatăle ? se miră von Braun. Noi îi vrem pe vinovați. Cred că nu vă scapă faptul că postul distrus de către comuniști v-a fost livrat de noi. Noi predăm și luăm în primire totul cu acte. Pentru primire ați semnat dumneavoastră, dar cine o să semneze, să spunem, procesul-verbal de dispariția postului ?

— Dacă doriți un act justificativ, vi-l pot oferi eu, dar la ce v-ar folosi ? răspunse calm Mizdrache.

— Nu vreau să te-nghesui, însă un termen trebuie să fixăm. Într-o săptămână mi-ar trebui grupul celor vinovați.

— Îmi permiteți, domnule maior ?... Ce-ați face în locul meu, în situația în care mă aflu ?

— Aș lua măsuri excepționale, aș aresta pe toți bănușii sau suspectii, aș face razii în oraș și aș trece printr-o sită deasă pe toți bărbații valizi, așa încât vinovații să nu-mi scape.

— Ministrul meu, domnul Ionescu-Tismana, nu e de acord cu asemenea măsuri ; se alarmează populația, se născocesc zvonuri... Și așa situația de pe front nu este prea bună. Nu am face decât să dăm apă la moara inamicului.

— Bănuiesc că ați încercat niște infiltrări în rândurile adversarilor.

— Asta mergea cu ani în urmă, acum sînt foarte atenți cu oamenii noștri noi, pe cei vechi i-au depistat. E foarte greu de pătruns în mijlocul lor.

Maiorul părea foarte mirat de cele ce auzea.

— Și atunci ?

— Și atunci... Dumnezeu din cer !

— Oricum, o intensificare a cercetărilor se impune. Eu nu pot să ascund șefilor mei la infinit aceste sabotaje. Lumea vorbește, totul se aude, Europa a ajuns o biată mahalala. Înainte fiecare își ținea gura, pentru că succesele noastre îi înspăimîntau. Dar acum... Îmi este neplăcut și mie, dar trebuie să devenim necruțători.

— Domnule maior, vreți să vă spun ceva ? Dar să rămînă între noi : nu mai cred în afacerea asta. Puteți să raportați cui vreți și să o spuneți cui doriți : servim amîndoi o cauză pierdută.

Se făcu un alt moment lung de tăcere, pe urmă maiorul spuse :

— Apreciez sinceritatea dumitale, dar ea nu ajută la nimic. Am, ca și dumneata, din cînd în cînd sentimentul zădărniceii. Am fost însă trimis aici de la Varșovia, unde probabil că ai auzit, nu m-am purtat cu mînuși. Din nefericire, România nu e o țară ocupată de Marele Reich, pentru că tare aș avea chef să repet faptele mele de-acolo. Cum să-ți spun, domnule, ele, aceste fapte, poate nu ajutau la nimica. Conștiința nu se poate dărîma cu cîtiva morți chiar dacă numărul lor trece de cîteva zeci de mii, dar măsurile acelea erau eficiente, făceau parte din mijloacele unui război. Îmi făceam războiul în felul meu. Ucideam, **ca să nu flu ucid.** De altfel, niște partizani polonezi m-au **atacat pe cînd mă aflam într-un automobil.** Abia am **scăpat.** Am rămas cu o mîină arsă. În ce îi privește pe atentatori, bineînțeles că au fost prinși și că am dat ordin să fie executați. În același timp, trebuie să-ți spun că aveam, în mod inexplicabil, față de acești indivizi și o admirație care-mi făcea silă. Și, ca să merg cu sinceritatea și mai departe, dumneata ești un individ, care îmi produce, ți-o spun direct, **greață.** Ce e aia că nu mai crezi în afacerea asta ?... Nici eu nu mai cred în afacerea asta, dar un război este un război, crezi sau nu în el, îl slujești sau nu, trebuie să fii

cinstit față de angajamentele pe care ți le iei, chit că ele nu-ți convin. Nu pot să primesc bani pentru ceva pe care nu-l fac conștiincios. Chiar moartea trebuie să fie practică cu seriozitate. Sînt plătit ca să omor, să distrug un adversar. Atîta vreme cît mai rezist, cît scap de loviturile adversarilor mei, trebuie să lupt fără cruțare. Cu o inimă din astea ca a dumitale, plină de îndoieli, nu se poate cîștiga nimic, nici măcar o bătălie, darmite un război.

— Vă mulțumesc foarte mult pentru predica dumneavoastră, domnule maior, m-ați făcut să visez. De fapt aș vrea, la rîndul meu, să vă pun o întrebare : ce credeți, domnule von Braun, că ați cîștigat pînă acum ?

De la capătul celălalt al firului se auzi un hohot scurt de rîs :

— Popoarele pot fi judecate pentru faptele lor în două feluri. Prin ceea ce aduc nou în conștiință și prin sentimentul triumfului asupra răului. Germanii...

— Toți germanii ?...

— Dacă vrei, aproape toți germanii cred în misiunea lor istorică de a vindeca lumea de comunism, de a o scăpa de evrei și de francmasoni. Pentru asta trebuie făcut tot !

Fu rîndul lui Mizdrache să izbucnească în rîs :

— Cu metodele dumneavoastră mi se pare cu totul improbabil să reușiți. Aparțin unui aparat represiv, nu mai puțin odios ca al dumneavoastră. Și, cînd spun asta, mă gîndesc la Gestapo, odios pentru inamic, evident, dar asta nu mă împiedică să fiu lucid, din cînd în cînd. Mijloacele cele mai violente sînt justificate numai în caz de reușită. Ori eu nu mai am sentimentul reușitei. Vorbeați adineauri de admirația pe care v-o inspirau cei ce-au atentat la viața dumneavoastră... Credeți că, mie, lovitura ăstora care ne-au distrus postul oferit de dumneavoastră nu-mi inspiră admirație ? Dar vă-ntreb : sînt ei mai tari doar pentru că noi sîntem mai puțin pregătiți ? Nu ! E cu totul altceva... Sînt mai tari, pentru că noi sîntem, nu numai în problemele noastre, cu mult mai slabi decît ei, dar sîntem lipsiți și de credința în adevărul luptei noastre. Asta explică totul.

— Pe front, oameni ca dumneata ar fi puși la zid.

— De acord. Aș fi făcut la fel, dar asta nu mă poate face să renunț la îndoiala mea care durează cam de mult. Am onoarea, domnule maior.

— Am onoarea, domnule Mizdrache.

Inspectorul-șef trînti receptorul în furcă și privi drept în ochii lui Crăciunescu, care din gâlbejit ce era, făcuse o mutră și mai gâlbejită, ascultînd vorbele șefului său.

— Mama lor ! După ce ne-au băgat în rahatul ăsta, după ce mîncă bătaie pe front, ca la fasole, ne mai dau și lecții. Ptîu !

Se auzi din nou telefonul.

— Țsta e ministrul !

— Alo ! zise Mizdrache cu o voce de om suferînd.

Era într-adevăr Ionescu-Tismana la capătul celălalt al firului.

— Da ! Vin ! În cinci minute sînt la dumneavoastră, domnule ministru. Cum să nu... Mă grăbesc ! Sosesc îndată.

Puse telefonul în furcă, își luă pălăria din cui și coborî în grabă scările. „Am o zi astăzi... Am luat-o devreme ! Îmi merge bine al dracului !...”

Buikul era jos în fața intrării.

— Mîna, că m-așteaptă ministrul și știi tu ce bine e cînd te cheamă ministrul la ora asta la el acasă.

Era o zi însorită de primăvară, trotuarele înțesate de oameni, femeile ieșiseră în rochii subțiri, aveau coapse prelungi, părul strălucitor, mergeau ca niște gheparzi, aruncînd priviri lacome spre vitrinele în care mai erau etalate mărfurile italienești. „Toată lumea se plimbă, toată **lumea petrece**, numai eu mă las frecat de toți neghiobii. **pentru că n-am știut să-mi aleg o meserie mai cinstită.** Așa-mi trebuie !”

Casa lui Ionescu-Tismana se afla undeva pe alea Alexandru ; Mizdrache văzu de departe înaltul acoperiș acoperit cu ardezie neagră, donjonul din cărămidă roșie și bătrînii copaci ai parcului care o înconjurau. Mașina Inspectorului-șef trecu printre cele două porți de fier pe care un portar le deschise ; străbătu o alee de pietriș fin, alb, și opri sub un peron de sticlă. Mizdrache coborî din mașină. Era așteptat. O subretă îi deschise ușa și el urcă, fără entuziasm, treptele de marmură acoperite cu un covor roșu.

Coloane de culoarea mierei, stucaturi aurite, un tavan pictat, candelabre de Murano, fotolii de piele bătute în ținte de alamă, un covor imens Buhara în care pașii se-nfundau, o masă grea, spaniolă, acoperită cu un macat de culoarea vișinei putrede, console, o sobă de faianță albă, pîntecoasă, niște uși acoperite de oglinzi, deschise și ele, o altă încăpere în care, din pricina geamurilor înguste, plutea o lumină sumbră. Cineva aprinsese cîteva becuri de forma unor lumînări și oglinzile de Venetia înalte de doi metri, dacă nu mai mult, roșcate, reflectau lumina palidă. Se auzea de undeva un aparat de radio bîzîind încet : un spîcher citea comunicatul Comandamentului de Căpetenie. Aceleași minciuni gogonate, trecute prin biroul lui Ică Antonescu... Mizdrache urmărea absent mersul subreței care-l conducea spre o ușă și ea întredeschisă, dincolo de care se auzea glasul lent al ministrului. Bătu la ușă, deși fusese anunțat, auzi clancul telefonului lăsat în furcă, și din nou vocea superiorului său :

— Intră, Mizdrache, intră !

Biroul ministrului dădea spre grădina vastă din jurul casei. Perdelele franțuzești, numai franjuri ondulate, lăsa-u să se strebare în încăpere lumina aurie de-afară. O bibliotecă alcătuită numai din cărți juridice (Mizdrache mai fusese de vreo cîteva ori în această casă), un birou de mahon cu picioarele ușor curbate și borduri metalice, încărcat cu acte, dosare, notițe, călimări de argint în care se aflau pene albe terminate cu penițe și ele de argint, tampoane de marmură cu sugativa proaspătă, totul simulînd o activitate neîntreruptă a locatarului, care îi întindea acum mîna lui păroasă, spunîndu-i un „bun-venit“ cam acru, cam distant, pe care Mizdrache, cu urechea lui muzicală, îl catalogă ca atare.

Ministrul era îmbrăcat într-un halat de mătase neagră, cu un guler maro, rotund. Își pusese de-acum cravata. Nu-i rămînea decît să îmbrace haina, lepădînd costumul de casă în care rămăsese ; avea un obraz puhav și ochii inteligenți îl cercetau cu o mare atenție. Chelise parțial, avea, în contrast cu calviția capului, niște sprîncene stufoase, negre, care-i accentuau privirea. Își lipea urechile

de pielița cefei cu o soluție de import ca să nu i se vadă urechile mari, ca de iepure, cu pavilionul lor ciudat. (Asta observase Mizdrache, cu ochiul lui de polițist, încă de mult.) Trăgea dintr-un trabuc, părea plictisit de moarte, avea o figură îngreșată. Mizdrache îl știa bine.

— Ia loc, dragul meu, așază-te. Ești bun să-mi spui și mie ce s-a-ntîmplat azi-noapte la postul ăla de radio?

Așa începeau toate discuțiile grele, cu ministrul său. Domnul Ionescu-Tismană n-ar fi ridicat nici o clipă glasul în fața subalternilor săi. Avea un dispreț nedisimulat față de tot ce considera el mitocănimă, prin asta înțelegînd pe oricine s-ar fi tras dintr-o familie obișnuită, fără nume, indiferent de pregătirea profesională. Fiu de mare moșier, se angrenase mai mult din întîmplare în politică. Nu avea nici un talent în domeniul acesta, nu avea veleități, credea numai că a fi ministeriabil i se cuvine. Își exercita funcția cu o neplăcere evidentă; era absent aproape de la toate evenimentele care se întîmpleau în jurul lui. Mareșalul îl preferase tocmai pentru că era moderat și nu prezenta pericolul de a-i deveni vreodată rival. Ar fi putut foarte bine să pună un militar în acest post, dar tocmai firea lui distrată, maniera de a se purta subțire cu interlocutorii îl impusese. Ca fost ministru de justiție într-un guvern înainte de război, Ionescu-Tismană oferea o aparență de obiectivitate și o garanție a respectării legilor.

— Cum să vă spun, domnule ministru, în ce privește serviciile noastre, ele au făcut tot ce era posibil. Am cerut concursul armatei. Fosta *Casă a pensionarilor* era păzită zi și noapte. Atentatorii au folosit împrejurarea că santinelele erau totuși puține și au atacat postul dintr-o casă învecinată, după cum bănuiesc eu la prima vedere, aruncînd clădirea în aer.

— După primele rapoarte pe care le-am primit, reiese că a fost vorba și de un incendiu. Cum e cu chestia asta?

— Veți primi un raport detaliat cel mai tîrziu după-amiază.

Ionescu-Tismană își apăsă distrat cu două degete rădăcina nasului, ca și cum ar fi vrut să se concentreze. Ochii îi lăcrimau.

— Vrei să-mi spui ceva?

— Da, cu plăcere.

— Cum explici curajul, fanatismul acestor oameni ?... Aruncarea în aer a acestui post a comportat riscuri foarte mari. Spune-mi, sînt nebuni ?... Li se plătește bine ?... Cum se întîmplă toate astea ? Nu înțeleg nimic.

— Nu e vorba nici de fanatism, nici de bani. Pur și simplu, trăiesc atît de prost, încît nu au două alternative. În fața lor este numai perspectiva unei morți lente din pricina mizeriei, sau a uneia violente din pricina unui glonț. Unde mai pui că această ultimă perspectivă face din ei, automat, niște eroi.

Ministrul privi gînditor peluza de iarbă de-afară, încărcată încă de rouă.

— Interesant, interesant. Vorbeam aseară cu Eveline (Eveline era nevasta lui). Tocmai despre chestiile astea. Vezi, noi am trăit într-o lume pașnică, patriarhală am putea să-i spunem. Părinții mei aveau moșii, servitori, cred că un bunic al meu ținea, pe lîngă Pitești, chiar niște robi țigani. Sigur că relațiile dintre noi erau destul de distante. Tatăl meu nu-mi permitea familiarități cu slugile, deși le tratam politicos, fără violențe. Sigur că mai și dădeam afară pe cîte unul. Ba am băgat pe cîtiva și la pușcărie... Dacă furau... Nu ți se pare că era ceva legitim ? Eu cel puțin credeam că lucrurile vor dura în acest mod foarte multă vreme. Noi, cei cîtiva din familiile tradiționale românești, am fost pregătiți pentru munca de conducere a țării, am făcut studii. Eu am stat foarte mult la Paris. Să nu crezi că Parisul este numai un oraș al plăcerii. Există acolo institute formidabile de învățămînt. Ca și-n Germania. Noi credeam serios că avem o misiune istorică și ne-am și îndeplinit-o atunci cînd am fost însărcinați să conducem treburile publice. Dar iată, au venit mai întii legionarii, care au intrat în conflict cu Carol. A, ăsta a fost un rege descreierat. Descreierat și excroc. Să mă ierți...

— Nu-mi permit să fac nici o apreciere.

— Ba te rog. Poți să faci orice apreciere. Individul a plecat din țară. A fugit în mod lamentabil cu cocota lui, vînat de adversarii săi, cu pușca, ca o vulpe rîfoasă. Un excroc : ăsta e cuvîntul ! El, într-un fel, este cel mai vinovat că noi am intrat în cîrdășia asta cu nemții.

— Nu înțeleg, domnule ministru.

— Ba o să-nțelegi foarte bine. Cunoști afacerea cazematelor... O bătaie de joc, un simulacru. A furat mai bine de un miliard numai din afacerea asta. Ești de-o vîrstă cu mine aproape. Cunoști ce scriau ziarele timpului : *Inexpugnabilul zid Carol al doilea ! Linia Maginot a României !* Rahat ! Să mă ierți că folosesc cuvîntul acesta vulgar. Totul nu e decît o minciună. La Viena a trimis doi căcăcioși de miniștri și, după asta, a ieșit din scenă ca un cabotin. Dacă am fi fost bine înarmați, nu ne-am fi amestecat în conflagrația care a urmat. Am fi rămas o mică Elveție în tot cazanul ăsta de interese îngrozitoare. Această politică imprudentă, aventuristă, a făcut ca pe scena istoriei să apară muncitorii. Ține minte de la mine, eu nu doresc asta, dar dacă războiul se va termina prost, o să vedem un muncitor în casa asta în care stau și în guvern, în locul meu, pe cine știe cine. Ceea ce fac azi, sau ieri, ceea ce au făcut azi-noapte nu constituie decît o legitimare a dreptului lor de a veni la putere. Și eu ca jurist o înțeleg foarte bine.

Se ridicase în picioare și se plimba în jurul biroului, aruncînd cîte o scurtă privire spre peluza de iarbă care strălucea în soare. De undeva, dintr-o cameră îndepărtată a casei, se auzea vag un pian. În copaci păsările făceau o gălăgie asurzitoare.

— Și știi, Mizdrache, de ce îmi pare rău cel mai mult ?... Îmi pare rău că va dispărea tradiția. Sub imensul tăvălug care se-ndreaptă spre noi este posibil ca oameni ca noi să dispară. Asta nu e o mare pierdere, ți-o spun deschis, dar se vor ivi altfel de relații între indivizi, va **dispărea tocmai diferența** dintre cei ce s-au pregătit să **conducă și cei care se lasă conduși**, cu voia sau fără voia lor. Nu sînt un ahtiat de putere, dar am admis să fac parte din guvernul Mareșalului, tocmai pentru că în mod secret am detestat democrația, egalitatea asta strivitoare. Ce am eu comun, să zicem, cu servitorii mei ? Ei, pînă acum cel puțin, au simțit și au respectat această distanță, dar indivizi ca aceia care au aruncat în aer postul de radio, azi-noapte, au să le bage în cap că lucrurile nu stau tocmai așa. Ei le vor deschide apetitul pentru putere. Ah ! Să te ferească Dumnezeu cînd puterea este dată oricui. Puterea este un instrument, Mizdrache, foarte delicat, nu știu dacă

fiți dai seama. Un instrument care poate să distrugă foarte ușor, orice : instituții sau indivizi. Ea poate să facă foarte mult bine sau foarte mult rău, mă înțelegi ?

Se opri în fața lui și-l privea pe sub sprâncenele acelea groase și foarte negre și Mizdrache nu găsi ce să-i răspundă.

— Nu știu ce am astăzi cu atâtea spovedanii. Mizdrache, la drept vorbind, oamenii noștri nu se vor opri aici. Cu cât frontul se apropie mai mult de noi, ei vor deveni mai îndrăzneți, ne vor da mai multă bătaie de cap. Cum înțelegi să preîntâmpini aceste lucruri ?

Mizdrache se ridică și el în picioare și se apropie de locul unde se afla ministrul. Ar fi fumat, dar nu-și permitea niciodată să o facă în prezența celor mai mari decât el.

— Sincer vorbind, măsurile drastice nu duc la nimic bun. O împăcare cu ei nu este posibilă și nu știu dacă vreodată vom putea invoca, în apărarea noastră, faptul că nu ne-am făcut decât datoria. Acum mai puțin de-un ceas am avut o discuție foarte neplăcută cu maiorul von Braun.

— Cel de la Gestapo, nu-i așa ? Îl întilnesc pe la recepții. E un tip „sic“. Are o biografie teribilă : execuții, incendierea unui ghetou, dacă nu cumva s-o lăuda. Ori-cum, o cruce de fier are.

— Îmi reproșa foarte violent sabotajul de azi-noapte. A spus la un moment dat chiar că îi pare rău că nu se află într-o țară ocupată, ca să ne-nvețe cum se procedează în asemenea cazuri. V-ați gândit cum ar fi dacă România ar fi ocupată peste noapte de trupele germane ?

— A, m-am gândit de mult, dragul meu, dar lucrul nu se va-ntîmpla. Hitler are o mare încredere în Mareșal, din moment ce l-a preferat legionarilor. Asta este o chestie ! *Tout à fait curieuse*, dar o chestie... Și ce mai spunea neamțul tău ?...

— Îmi cerea un termen, îmi cerea capetele sabotorilor. Se comportă ca niște stăpini, abia dacă respectă o terminologie cât de cât politicoasă. Mi-a spus lucruri îngrozitoare, a trebuit să le ascult. Nici eu nu l-am cruțat, evident.

— Interesant, interesant, zise Ionescu-Tismana, scuturînd trabucul într-un bol de argint de pe birou. Sè-ntoarse iar la fereastră. Făcuse puțină burtă, observă Mizdrache privindu-i pantalonii reiați („Așteaptă o vizită simandi-

coasă“, gîndi), care, ca și halatul, nu reușeau să-i ascundă proeminența stomacului. Încălțase o pereche de pantofi negri foarte lucioși, de lac, cămașa albă, bine scrobită și cravata argintie îi dădeau un aer bun. Mirosea plăcut a lavandă și a tutun fin. Față de el, Mizdrache nutrea un sentiment amestecat de ușoară invidie și admirație ; nu lipsea nici o ironie bine ascunsă cînd îl privea pe ministrul său, pentru că bărbatul acesta scund foarte energic, altfel, întrunea și calități și defecte în aceeași măsură, cum de fapt îl lega și o secretă amicitie : un respect fără familiartate din partea lui Mizdrache, o îngăduință superioară din partea ministrului care-l trata cu o atenție distantă. Totdeauna discuțiile lor se terminau cu abordarea unor subiecte mai delicate, cum ar fi recomandarea vreunei doamne sau domnișoare care ar fi simțit nevoia de a se întreține într-un loc discret cu ministrul său pentru a fi ajutată în chestiuni personale, lucruri asupra cărora trebuia să domnească, mai ales din partea lui Mizdrache, o discreție desăvîrșită.

— Mizdrache, reluă ministrul, nu mi-ai răspuns la întrebarea pusă mai înainte. Cum înțelegi să procedăm în viitor ?

— Cu prudență, domnule ministru, cu prudență. În aparență cu o violență bine trucată și în realitate cu o îngăduință care nu strică niciodată, pentru că ziua de mîine, Dumnezeu știe ce poate să aducă.

Ionescu-Tismana îl privi atent, cu ochii săi scormonitori.

— Vezi, te cunosc de cîțiva ani, am lucrat împreună și **nu mi-am dat seama ce fel de om ești. Nici acum nu știu cum să te cataloghez. Cred că ești foarte șiret.**

— Îmi convine, domnule ministru. Folosiți-vă de șirentenia mea și n-o să regretați niciodată. Cînd simțiți nevoia să mă muștruluiți, cum credeam că va fi astăzi, faceți-o fără reținere. Nu există o plăcere mai mare decît aceea de a-ți instrui subalternii. Dacă ați ști ce le fac alor mei... Din „tîmpiți“ nu-i mai scot... Ba îi și bat uneori.

Ionescu-Tismana izbucni într-un rîs franc.

— Dar, dragul meu, n-o să-mi pretinzi să-ți dau palme !

— A, nici nu m-am gândit la asta ! Am spus că uneori cîte o răbufnire face bine la nervi, domnule ministru. Vă rog să mă credeți. Nimic nu drenează mai bine ficatul decît o isterie bună.

Ministrul rise din nou.

— Ești plin de haz. Asta te-a salvat. Eram furios pe dumneata încă de azi-dimineață. Mareșalul m-a sculat de vreme strigînd la mine, și, peste o jumătate de oră, trebuie să fiu la el în cabinet. Îți dai seama ce plăcere...

— Îmi permiteți să vă dau un sfat, zise Mizdrache. În asemenea situații trebuie să primiți focul din față, piep-tiș. Numai cu o singură observație : profitați de un minut cînd cel care vă admonestează a obosit, spuneți-i în scurte cuvinte că are perfectă dreptate în ceea ce vă privește, și plasați-i o anecdotă scurtă și bună, și atunci totul se va transforma într-un triumf. Vreți să vă spun ceva ?... Toată lumea știe că după o catastrofă nu se mai poate face nimic. Toată furia asta cu gesturi teatrale, cu cuvinte mari, face parte dintr-un repertoriu pe care omul îl învață instinctiv, de la alții. Ne comportăm stereotip, în situații date. Ceea ce mi se pare remarcabil la dumneavoastră (Mizdrache era un excelent psiholog și făcea exact ceea ce povestea în clipa aceea) mi se pare faptul că foarte rar ați ridicat tonul la mine cînd ați fost miniat. Asta vă deosebește de alți oameni la fel de puternici cum sînteți dumneavoastră, dar mitocani, pentru că trebuie să știți, avem și în guvern mitocani, cit or fi ei de miniștri.

Ionescu-Tismana îl bătu ușor cu palma pe umăr.

— Mizdrache, ești un colaborator de neprețuit. (Își privi ceasul de la mînă.) Nu mai am pentru tine decît un minut. Știi că Mareșalul e punctual. Vreau să te-ntreb, ca-ntre bărbați, ce poți să-mi mai spui în problema aceea cu doamna de la hotel *Bratu* ? Moșiereasa neconsolată din cauza bărbatului care a fost depus la Văcărești pentru...

— Am cercetat, domnule ministru. Să știți că este o doamnă bine, exact ceea ce trebuie pentru un om ca dumneavoastră, o femeie echilibrată și mai ales care are nevoie de un sprijin consistent, care se află într-o situație delicată, așa încît nu depinde decît de timpul dumneavoastră liber...

— Îți dau un telefon. În două-trei zile, se face... La revedere, scuză-mă.

Își strînseră mâinile și Mizdrache părăsi locuința ministrului sigur pe el, ca totdeauna, aproape încântat, deși, gândindu-se bine acum, sosise aici cu o îngrijorare destul de mare.

*
* *
*

Țiparul părea ușor amețit de soarele dulce care îi încălzea templele. Ședea pe malul lacului Tei. Era după-amiază, pe la patru, în jur se iscase o iarbă săracă acoperind pământul plin de gunoaie și de resturi menajere, pe care autocamioanele serviciului de salubritate le descărcau pe un mal, aflat mai sus. Mirosea a hîrtie arsă, a cîlți îmbibați de păcură, bătea un vînticel dulce care îi răs-fira părul. Țiparul se prefăcea că privește atent undița aruncată în undele apei puturoase. Gunoierii de la rampa de sus îi bravosiseră pe el și pe Goliath, cînd îl văzuseră cu treștiile pe umăr, în felul lor :

— Dați fuga, nenică, la baltă, că au ieșit broaștele rioase și o să prindeți o duzină, dacă nu mai multe.

Puștiul care își tunsese rapid mustața, după acțiunea echipei de telefoniști, la sfatul lui Athos, nu se lăsase cu una cu două :

— Și dacă vă dăm cu vreun crap în cap la-ntoarcere ?

— Ba lui mă-ta să-i dai în cap cu crapul ! se făcuseră spre ei gunoierii, gata-gata să-i ia la bătaie.

Țiparul, mai înțelept decît arțăgosul de lîngă el, le spuse gunolerilor :

— Lăsați-l, măi, oameni buni, că e mic și-al dracului ! Nu l-a bătut mă-sa cînd a trebuit.

Și cu asta își văzuseră de treabă. Acum pescuiau amîndoi, chipurile, dar de fapt se-ntilniseră la capătul tramvaiului 9, ca să stabilească cum să pună în funcțiune cît mai repede pe „Președinte“. Țiparul muștraluia pe tovarășul lui de pescuit :

— Ascultă, mă tabachere ! Cînd te mai întilnești cu mine, să nu te mai iei de cei din jur, că o să ajungem, Doamne-ferește, pe la poliție. Ori vrei să-ți bage aștia

vreun cuțit în burtă, să terminăm cu toate chestiile noastre ?

— Păi nu i-ai auzit ?

— În astfel de împrejurări, taci și-nghiți ! S-a-nțeles ?

— Înțeles !

— A venit ieri la mine Colonelul cu *Fordul* lui, să-i schimb uleiul și mi-a zis că „Președintele“ se află în strada Povernei 24. Este uns, dichisit, pus la punct. Numai să-i dăm drumul.

— Și când ar fi data reîntrării în piine ?

— Poimîine la ora obișnuită.

— Locul ?

— Cinematograful *Marna*. Sîmbătă, la Foișorul de Foc, duminică, la Observator, și pe urmă, în funcție de împrejurări. Tehnicul grupului pregătește și cîteva mașini pentru emisiuni mobile.

— Cum adică „mobile“ ?

— Uite-așa... ne plimbăm. Ori n-ai auzit de sistemul ăsta ?

— O să fie o distracție... mamă-mamă ! De altfel, dacă mă gîndesc bine, la cinematograf n-o să mai facem noi purici mulți. Patronul, de la o vreme, își tot bagă nasul peste mine. Nu știu ce i-o fi cășunat. Cred că-i place de Unchiul George !...

— Asta ne-ar mai lipsi !

— Ceilalți au fost înștiințați ?

— Da. Întîlnirile au loc după ceremonialul obișnuit. Mai e ceva neclar ?

— Nu mai e nimic neclar. Dumnezeu cu mila !

— Atunci hai să strîngem sculele astea și s-o-ntindem. Partida de pescuit a luat sfîrșit.

Ocoliră amîndoi rampa de gunoaie ca să nu se mai întîlnească cu gunoierii. Ajunși la capătul liniei de tramvai numărul 9, Țiparul o luă pe jos spre atelierul de reparat mașini al domnului Sontag, care se uita de la o vreme chiorîș la el fiindcă lipsea cam des, iar Goliath se urcă în clasa a doua a unui tramvai rablagit, ajunse pînă-n șoseaua Ștefan cel Mare și de-acolo se-ndreptă spre cinematograful *Marna*, unde-l lăsase pe ajutorul lui lîngă aparatul de proiectat, pentru că trebuie spus, avea de-acum și-un ajutor, care-i ținea locul în asemenea împrejurări.

Se-ncălzise bine, orașul era plin de praf, pe lângă el trecură două fete îmbrăcate în rochițe de poplin ieftin, călcînd foarte mîndre în pantofii lor cu tălpi groase de plută. Goliath le făcu un semn amical cu mîna, ele răspunseră zîbind.

„Uite asta o să mă omoare pe mine : sexul feminin !“ gîndi operatorul și grăbi pașii spre cinematograful *Marna*.

*
* *

În această săptămînă care nu anunța un program prea încărcat pentru maiorul von Braun, acesta primi la biroul său o vizită neașteptată. Gerda, secretara lui, îl anunță că a sosit de la Berlin colegul Müller, din Gestapo.

— Lasă-l să intre, spuse ușor neliniștit von Braun, Ușa se deschise imediat și în prag își făcu apariția Müller.

— Otto !

— Fritz !

Cei doi se-mbrățișară. Gerda îi lăsase singuri. Maiorul scoase o sticlă de coniac din birou, turnă în două pahare :

— Prozit !

— Prozit !

— Frumos la tine aici. E liniște. Multă liniște, spuse Müller. Deși era mai tînăr ca Braun, avea părul încăruntit pe la tîmple și o privire de om traumatizat, ușor sălbătăcită.

— Vii de pe front ? întrebă maiorul.

— Nu, din Franța !

Braun știa că asemenea vizite nu erau de loc întîmplătoare, așa că luă taurul de coarne :

— Bănuiesc că n-ai venit numai ca să mă vezi. Să trecem direct la subiect.

Müller sorbi paharul de coniac și întrebă :

— Ești singur.

— Absolut singur.

— Vreau să-ți spun ceva cu totul confidențial !

— Dă-i drumul. E un lucru neplăcut după aerul pe care îl ai.

— Cît se poate de neplăcut.

— Aşadar ? făcu Braun cu sînge rece.

Müller scoase dintr-un portfeuille cîteva fotocopii.

— Cunoşti scrisul acesta ?

După o scurtă cercetare, maiorul spuse :

— Da. E al Gerdei, secretara mea.

— Perfect !

— Ce găseşti perfect în treaba asta ?

— Mai toarnă-mi puţin coniac.

Braun îi turnă.

— Găsesc perfect că ai recunoscut pe cel ce te reclamă acolo unde ar trebui să ai o situaţie cît se poate de bună.

— Dragă Müller, că secretarele fac rapoarte nu mă miră. Este o operaţie de rutină. Nu vreau să citesc ce scrie aici. Probabil că mici calomnii care le fac mai interesante.

Celălalt îl potoli cu un gest scurt :

— Uşor, uşor... Şansa a fost ca nimeni să nu ştie că sîntem prieteni şi ca eu să fiu trimis aici în anchetă.

— Chestiunea nu mă deranjează. Nu mă simt cu nimic vinovat...

— Dar nu trebuie să fii vinovat :

— Pe scurt, despre ce este vorba ?

Braun părea destul de enervat.

— Incapacitate profesională, depuneri de bani pe un nume străin la băncile din Elveţia printr-un interpus.

Braun începu să se plimbe în jurul biroului său.

— Da. La prima vedere pare destul de grav. Totul este să nu fie şi adevărat.

Bătu în cristalul biroului cu mîna învelită în mînuşa de piele.

— Mă cunoşti. Că sînt incapabil profesional asta e greu de crezut... Că depun bani pe un nume străin prin interpuşi la băncile din Elveţia este o simplă calomnie. Dar eu aş mai putea să te informez despre alte lucruri pe care chiar scumpa mea secretară le face, fără prea multă jenă.

— Povesteşte-mi. Sînt foarte curios.

— Cunoşti că o înaltă personalitate a statului nostru are o mare pasiune pentru pictură. A strîns ce-a putut de

prin Franța, Belgia ; are și aici o mică reprezentanță prin doamna Hoffmann. Ea achiziționează, cu bani, ce-i drept, lucrurile cele mai interesante și le expediază în Germania sub numele unei amice, bineînțeles, la adresa unui prieten al acelei înalte personalități. Totul merge șnur. Eu n-am vrut să mă amestec, dată fiind înalta personalitate. Dar dacă tu vrei să scrii asta în raportul tău, n-ai decît. Eu nu te sfătuiesc. Cînd ai să pronunți numele înaltei personalități în fața șefului tău, o să vezi ce-o să ți se-ntîmple.

— Am înțeles.

— Iar chestiunea cu banii... Asta, dragul meu, e un lucru cu mult mai complicat. Oricum, are aceeași sursă.

Müller sorbi al doilea pahar de coniac și privirea lui rătăcită, de om care trecuse prin multe, se-ntunecă.

— Ceea ce-mi sugerezi tu este imposibil să fie adevărat. Mi se pare inimaginabil.

— Vrei dovezi ? Să nu crezi că sînt atît de idiot, încît să iau asupra mea atîtea păcate cîte nu le-ar putea duce în spate nici unul mai mare decît mine.

— Chestiunea mi se pare foarte încurcată. Nu văd nici o soluție. Dacă-mi dai un sfat, îl ascult cu plăcere.

Braun bău și el cu înghițituri mici coniacul, deși, de obicei, nu bea, mai ales cu oameni de teapa lui Müller.

— Am o idee.

*
* *

În apartamentul Gerdei Hoffmann din strada Londra, în dimineața următoare nimic nu anunța că ziua care abia începuse avea să fie destul de furtunoasă. Întîi o apucaseră istericalele pe Claudia. Cu o seară înainte, Gerda o reținuse la ea și nu s-ar putea spune că dormiseră prea mult. Afară cerul era lăsat peste oraș, atmosfera părea încărcată de electricitate. Băuseră cite un pahar de oranjadă, cite o cafea și acum doamna Hoffmann își pregătea aparatele ei de fotografiat, pentru a-și poza micuța prietenă. Claudia cu nudul ei perfect se odihnea pe o canapea, între mai multe perne, întinsă pe o uriașă miță albă, achiziționată cu două săptămîni în urmă de nemțoaică de la un țăran. La drept vorbind, doamnei Hoffmann nici nu-i ardea

chiar așa de mult de lucru. Era cam devreme, la unsprezece trebuia să se-ntîlnească cu Braun la birou, ar mai fi dormit un pic, dar electricitatea din aer o făcea nervoasă. Potrivea lentilele și lumina reflectoarelor proiectată pe trupul roz, ușor plinuț al Claudiei, n-o mulțumea.

— Apleacă-te puțin în față ca să ți se vadă deschizătura sinilor.

Claudia avea reacții întîrziate, căsca plictisită, părea o pisică de Angora, tolănită pe mița aceea luxuriantă. Păru-i cădea peste fața de păpușă, ușor turmentată de alcoolul băut în timpul nopții. Avea buzele vinete, mușcate, și pe carnea foarte fragedă a trupului urmele abia vizibile ale unor dinți. De fapt, Gerda era iritată tocmai de aceste urme care nu-i aparțineau.

— Cu cine te-ai culcat, tîrfă ? Ți-am mai spus că nu suport și că o să sfîrșești într-un bordel, îi spusese pe neașteptate Gerda.

Cu privirea ei de tîmpiță perfectă, Claudia se minuna singură :

— Ce spui, tu, acolo ?

— Spun că nu mai termini cu jagoșii ăștia ai tăi de la poliție, cu comisarii ăștia ai tăi, care te-au trimis aici ca să mă spionezi.

— Ce-ți veni ? se miră încă o dată micuța stea a trupei Lică Rădulescu. Mereu îmi faci scene de gelozie. Ba că mă culc cu patronul meu, ba cu comisarii ăia... M-am săturat !

Și atunci Claudia făcu cel mai neașteptat lucru pentru Gerda : se ridică drept în picioare și sparse un pahar, izbindu-l de parchet.

— Ai înțeles ? M-am săturat ! De nu știu cît timp mă duci cu vorba că am să ajung, la Berlin, vedetă de cinema, c-o fi, c-o păți !... Numai minciuni. Mă chemi la tine, faci nebunii cu mine, mă pozezi și atît... Eu te las, așa să știi. Cît privește chestia că mă trimite poliția ca să te spionez, nu poliția m-a trimis aici, ci tu m-ai chemat, pur și simplu. Dacă vrei să nu mai intru în casa ta, nu mai intru.

Gerda o privea cu o uimire fără margini. Își puse ochelarii, o fixă atent ca pe un gîndac pe care l-ai pune sub microscop și-i dădu o palmă. Claudia căzu pe sofa pe care stătuse pînă atunci și începu să scîncească.

— De ce mă bați, de ce mă bați ? Ce ți-am făcut ? Eu sint bună cu tine și tu mă bați ?

Unei asemenea scene, doamna Hoffmann nu-i rezista niciodată. Ii aduse imediat niște bomboane de ciocolată, i le vîri aproape cu sila în gură ca la copii, îi turnă un pahar cu lichior de ouă și o sili să bea.

— Te rog să fii foarte cuminte și să nu mă mai superi, că eu mă lupt să-ți fac carieră și tu nu m-ajută de loc. Uite revistele astea... Nu ești tu aici fotografiată ? Cine ? Eu ?... Azi o fotografie, mîine alta, vine o zi cînd la revista *Signal* sosesc o mie de scrisori de pe front de la soldații care te visează și noaptea, care vor să te facă stea de cinema și atunci cineva dă un telefon la ministrul propagandei și domnul Goebbels mă caută pe mine și mă cheamă la Berlin cu tine, și peste șase luni cine o să fie văzută pe toate ecranele din Europa ?

— Eu !... scînci Claudia și o sărută pe obraz. Și să nu-mi mai spui de urmele alea pe care le am pe trup, că, zău, dacă te mint, joc atît de pasionat în trupa domnului Lică Rădulescu, că mă lovesc mereu de decor. Mă mai ciupește și el, e drept, cînd nu-l vede nevasta, dar îți jur că-ți sint credincioasă numai ție, că m-ai pervertit, nebunatic, cum scrie în romanul *Cancerul blond*, că și eu sint blondă, nu-i așa ? Ce spui ?... Nu-ți place cum m-a oxigenat Fița Vrînceanu de la salon ? Nu semăn, tu, cu Anny Ondra ?

Se ridicase de pe sofă și se-nvîrtea în jurul ei, goală-pușcă, cum o făcuse maică-sa.

— Vezi că o să te tai în cioburile alea. Că ai obiceiuri mahalagești : spargi pahare ! Te crezi în cîrciumi periferice, nu în salonul unei doamne.

Claudia se strînse la pieptul ei și cu asta se împăcară.

— Eu mă duc dincolo să pregătesc două cafele, zise Gerda. Tu uită-te la fotogramcele alea și vezi care-ți convine mai mult, că azi trimit corespondența la Berlin. Mai papă niște bomboane pînă vin.

Atunci se întîmplă unul din acele lucruri absurde și neașteptate pe care totdeauna viața ni le aruncă în cale ca să ne-o schimbe definitiv. Plictisită, Claudia ocoli cioburile paharului spart și se îndreptă spre un gheridon pe care s-aflau cîteva plicuri cu fotografii. Scoase cîteva și le privi cu atenție. Erau încercările Gerdei de a o fotografia

pe ea cît mai avantajos. Fotografii din față, din profil, de sus, de pe o scară a studioului improvizat de pe strada Londra, pe podele în fața oglinzii, în atitudini destul de șocante. Claudiei îi făcea o mare plăcere să-și privească propriul trup pe care-l găsea destul de reușit, așa încît scotoci și în plicul în care Gerda depusese o fotografie scoasă de pe filmul acela făcut în gara Ploiești. La început, Claudia, dîndu-și seama că nu mai erau fotografiile ei, vru să vire la loc fotograma. Dar chipul tînărului, mărit de mai multe ori și adus în prim-plan, o izbi. Lăsă puțin bucata de hîrtie fotografică, mai înghiți două bomboane de ciocolată și privi din nou. Îl cunoștea de undeva și încă foarte bine. Luă fotografia și se apropie de o fereastră. Afară era cam întunecos, sta să plouă, dar lîngă geam lumina era încă bună. Privi îndelung fotografia.

Gerda Hoffmann sosi cu cafelele.

— La ce te uiți cu atîta atenție ?

— La fotografia asta.

Gerda lăsă ceștile pe o măsuță și se apropie.

— Îmi dai să văd și eu ?

— Poftim.

— A... asta este o fotografie după un film făcut de mine pe cînd veneam de la schi. A fost o întîmplare norocoasă. Se pare că de la fotografia asta s-a pornit pe urmele unei afaceri foarte încurcate.

— Ce fel de afacere foarte încurcată ?

— Prea vrei să știi multe.

Gerda Hoffmann îi arată un plan-detaliiu, scoțînd altă fotografie cu antena postului de radio *Muntenia I*.

— Vezi tu bățul ăsta de-aici ?... Aste e antena unui post de radio clandestin.

— Clandestin ? ! se miră Claudia. Adică fără voie de la poliție, nu-i așa ?

— Chiar așa... Fără voie de la poliție.

— Și băiatul ăsta ?

— Nu știu cine e. Tocmai coborîse din tren.

Gerda Hoffmann nu avea un miros special pentru afacerile polițiste, așa încît luă o ceașcă de cafea și o întinse prietenei sale.

— Bea, că avem treabă.

— E fierbinte încă. Mai las-o puțin să se răcească.

Claudia râdea încet de una singură.

— Ce dracu ai de rîzi ? se irită nemțoaica.

— Ai un creion sau un stilou să-mi dai ?

— Da. Poftim. Ce năzbitii mai vrei să faci ?

Claudia râdea mai departe de una singură.

— Pot să desenez niște ochelari tipului ăstuia ?

— N-ai decît.

Claudia făcu două cerculețe în jurul ochilor tînrului, fotografiat în prim-plan.

— Dar ăsta e pianistul nostru ! Studentul de la Conservator ! Adrian Racoviceanu.

— Și ce-i cu asta ?

— Nimic, ce să fie ! ? se miră Claudia care nu făcu nici o secundă legătura între postul de radio clandestin și prezența lui pe peronul gării Ploiești.

— Hai, mai bine bea cafeaua, că mă grăbesc. La unsprezece trebuie să fiu la birou și mai vreau să fac cîteva fotografii.

Micul incident trecu neobservat în acea zi și-n următoarele, pentru că lucruri și mai neplăcute avură loc cam la o jumătate de oră după acest schimb de cuvinte. Era ora nouă și patruzeci și cinci, dacă nu zece cînd se auzi soneria de la intrare.

— Cine naiba o mai fi ? se miră Gerda Hoffmann. Pune-ți halatul pe tine și treci dincolo.

Claudia se îmbracă iute cu un peignoir galben de mătase, își innodă șnurul și intră în dormitorul Gerdei.

Gazda se uită prin micul vasistdas al ușii și-l văzu pe Braun în uniformă, nervos, cravașindu-și vipușca pantalonilor cu o mînușă neagră. Deschise. Majorul o salută scurt și spuse, intrînd :

— Mă scuzi că nu ți-am dat un telefon înainte, dar eram în trecere pe-alci și aveam să-ți comunic ceva urgent.

Părea destul de ciudat, dar era obișnuită cu asemenea lucruri.

— Ești singură ? întrebă Braun.

După scurta ezitare din privirile ei își dădu seama că nu.

— Vrei s-o trimiți puțin la plimbare pe amica ta ? Dă-i și un fulgarin sau o umbrelă, că o să plouă.

Doamna Hoffmann primi toate acestea cu un zîmbet.

— Bine. Bei ceva? Servește-te singur, știi unde e barul. Vin imediat!

Intră în dormitor, o scoase repede într-un vestibul pe Claudia prin a doua ieșire după ce îi pusese rochia și lucrurile în brațe, se-ntoarse și se îmbracă și ea în ținută de stradă, cu o repeziciune ce dovedea un lung exercițiu și-l regăsi pe Braun uitîndu-se la fotograma necunoscutului de pe peronul gării Ploiești.

— Te joci, desenezi, pui ochelari și mustăți personajelor pe care le fotografiezi din intîmplare?

Luă și celelalte fotografii pe care le privise de asemenea pînă atunci, le frunzări ca pe un pachet de cărți de joc, le aruncă pe gheridonul pe care le găsisese și spuse cu o ușoară absență:

— Măcar tu ai o meserie, în afară de ceea ce faci. Vei fi, cînd vei putea, o regizoare de film. Pe cînd lansarea noii vedete?

Gerda turnă și pentru ea un pahar de coniac. Barul era deschis, paharele cu picior luceau stîns.

— Nu ești prea bine dispus în dimineța asta.

— Așa s-ar zice, făcu morocănos Braun.

— Vrei să-mi comunici ceva și nu știi cu ce să-ncepi.

— Chiar așa, făcu Braun ca și cum cineva ar fi trebuit să-i scoată o măsă înainte de a-i spune ceea ce avea de spus.

— Eu zic să nu pierdem timpul.

Maiorul aruncă teancul de fotocopii primite de la Müller, pe masă.

— Cunoști aceste rapoarte?

Gerda privi de sus, parcă fără atenție, dar le recunosc.

— Sînt foarte bine fotografiate.

— Atîta ai de spus?

— Ce-ai vrea să mai spun?

— Nu crezi că ai întrecut măsura?

— Toți întrecem măsura, vrînd-nevrînd.

Von Braun părea mistuit de o ură feroce.

— Gerda, îmi pare rău, dar trebuie să-ți reamintesc, că din toate aceste afaceri cu tablouri, cu sume depuse în Elveția, ți-au revenit și ție unele avantaje.

— ... Gare nu pot fi dovedite!

— Perfect ! Tu ești o femeie pricepută în lucruri de orice gen. Dar n-ar trebui să scrii unde nu trebuie că, de fapt, sînt un inamic al Marelui Reich și lupt împotriva interesului statului german (făcu o pauză amenințătoare, pe urmă continuă) : Gerda, nu aș vrea să ți se-ntîmple lucruri neplăcute. Am fost, și bănuiesc că mai sîntem prieteni. Nu m-am amestecat în treburile tale destul de încurcate. Mă îngrijorează că fapte care ne privesc numai pe noi le știi și alții...

— Și atunci, înainte ca eu să mă apuc să te denunț, m-ai denunțat tu pe mine. Să știi că și eu am prieteni care mi-au arătat rapoartele tale.

Se făcu tăcere. În cele din urmă, Braun recunoscă :

— Era datoria mea de ofițer.

— Și eu sînt un soldat în armata germană...

— Sîntem chit, atunci ! Ce-ai de gînd să întreprinzi de-aici înainte ?

Femeia îl fixă cu o indiferență amenințătoare.

— Depinde de tine.

— Gerda, nu-mi place să lucrez cu oameni care mă urăsc. Nu mi-a plăcut niciodată și tu știi mai bine ca alții ce-au pățit cei cu care nu mi-a plăcut să lucrez.

— Este o amenințare ?

— Nu. Un avertisment.

După care rîse, îi sărută mîna, îi spuse scurt : „Auf wiedersehen !“ și plecă țepăn.

*

* *

De la aruncarea postului de radio în aer, Ciripoi nu mai avusese liniște. Rezultatele anchetei erau limpezi : cineva astupase coșurile de evacuare a fumului (și asta era coșarul despre care vorbise în declarația sa scrisă locotenentul Burtea). În aceeași noapte, profitînd de neglijența portarului de la Institutul de petrol și gaze, un al doilea individ pătrunsese pînă în podul clădirii, de unde coborîse apoi pe o frînghie pînă în curtea postului. Era mai mult decît probabil că santinela, care păzea acea latură a curții,

fusese atacată înainte de escaladare. Neșunoscutul intrase în clădirea postului după ce dezamorsase instalațiile de avertizare, apoi deschisese gazele din prima încăpăre. Ceva produsese o scînteie electrică, gazele, răspîndite în toate încăperile postului, provocaseră explozia și incendiul care urmasă. Era probabil că atacul fusese susținut de patru pînă la șase indivizi, dacă nu mai mulți.

— Da. Foarte bine, spusese Mizdrache privind la subalternul său, dar ceva, vreun indiciu care să mă ducă la unul din acei indivizi ?

— Domn' șef, sîntem în cercetări, nu se poate să nu dăm de vreo urmă.

— Cred că știi că pe măsură ce vremea trece, orice amănunt are șanse tot mai mari să ne îndepărteze de adevăr, în loc să ne apropie.

Ciripoi înțelegea lucrurile acestea, dar n-avea ce să facă. Pe urmă, mai venise și neplăcerea ca, pe la orele 18,45, cineva să le dea un telefon și să-i roage să asculte emisiunea postului de radio *Muntenia II*, care anunța, prin glasul unei femei : incidente grave la fabrica de încălțăminte *Mociornița*, incendierea unor sonde petroliere pe valea Prahovei, precum și situația de pe frontul de răsărit.

Mizdrache privise lung la Ciripoi și întrebase :

— Ce poți să-mi spui, scumpe colaborator, ce poți să-mi spui despre cele auzite ?

— Domn' șef, fir-ar mama lor a dracului, dacă mă mai culc eu de-acu' pînă nu-i prind. Că n-or fi ei așa de dați în paște, să aibă iarba fiarelor și să nu aflu eu ceva, cumva. Vorbesc la serviciile armatei să ne mai dea mașinile gonio și pun eu laba pe ei.

Mizdrache clătinase din cap.

— Știi de cît timp îmi tot promiți tu chestia asta, Ciripoi ?

— Să tot fie...

— Să tot fie, dar scadența se apropie, băiatule. Ești tată de copii. Eu nu garantez că n-ai să-i lași orfani. Eu

m-oi descurca cum m-oi descurca, dar să te văd pe tine. Nu e bine ce se întâmplă, băiatule ! Pune osul la bătaie !

— Puñ, domn' şef, mă ştiţi cum sînt, cum mă mişc, dar n-apuc o gaură să intru între ei aşa, că s-ascund, ai dracului... Aveţi puţină răbdare, că nu mă las, uite, vă promit că nu mă las.

Ciripoi dădu să plece.

— Stai ! făcu Mizdrache.

— Stau, domn' şef.

— Cum merge chestiunea cu dama de la hotel *Bratu* ?

Ciripoi se-nveseli dintr-o dată. Era o plăcere să lucrezi cu Mizdrache. Te dădea el cu capul de pereţi, dar reventa repede la lucrurile lumeşti, adică la chestiunile cele mai plăcute.

— Încurcă-i, drace, şi i-am încurcat. Cocoana fericită-fericită... v-a transmis cele mai bune urări şi a zis că dacă şi dumneavoastră mai aveţi timp, aşa, ea cu mare plăcere...

— Mă, ştii că unde serveşte ministrul meu nu m-ating. Ce-a fost a fost, să fie de sufletul lui maică-ta aia moartă, de la Sfînta Vineri.

Ciripoi dădu iar să iasă.

— Stai ! mai zise încă o dată Mizdrache.

— Stau, domn' şef.

Mizdrache se răstigni pe un fotoliu de piele în cabinet, scoase o ţigare R.M.S., o bătu în unghie la amîndouă capetele şi-i spuse :

— Mă, tu pe Claudia aia ai mai văzut-o ?

— Domn' şef, dacă vreţi... că v-o fi plăcut...

— Nu, nu, nu de-asta te-ntreb... De data asta e vorba de altceva : tu ştii ce mai zace-n mâţele ei ?

— Domn' şef, cum să vă spun... aşa mai ciripeşte şi ea cîte ceva, mă mai informează, mai trage cu urechea. Aşa aş putea să vă spun că a fost şucăr mare...

— Şucăr mare ? Ce fel de şucăr ?...

— Între madam Hoffmann şi maior. Ea, ce-i drept, n-a auzit mare lucru că nici nu ştie nemţeşte, dar au şi dat-o afară din casă. Se lasă cu nasulie între nemţi, să ştiţi.

Mizdrache fuma pe gînduri, nu avea aerul unui om mulțumit de cele ce auzea.

— Dar cevașilea, așa, mai special ?...

— Cevașilea mai special n-am, domn' șef !

— Bine, mă, de unde nu e nici Dumnezeu nu cere, dar ar trebui să te miști și tu mai mult, să umbli încolo, încoace.

*
* *

Prost să fii, noroc să ai ! Cam la o săptămînă de la dialogul ăsta, Ciripoi se trezi cu Claudia în biroul lui. Părea speriată, avea cearcăne și, pe față, urme de zgîrieturi.

— Ce-i cu tine ? De unde vii ? De pe front ?...

— Poț să mă așez ?

— Stai, fata neichii, și spune ce e cu tine.

Claudia își trase răsufierea, ceru un pahar cu apă și spuse :

— Abia am scăpat cu viață. A înnebunit nemțoaica. Cum o să mai joc eu în trupa lui domnu' Lică Rădulescu ? De trei zile mă ține încuiată și mă bate. A zis că trebuie să aleg : ori ea, ori cariera mea artistică.

Ciripoi rîse în hohote.

— Așa-ți trebuie dacă te ții de prostii ! În ce mă privește, eu mi-am luat mîna de pe tine. Pe la mine n-ai mai dat, pe la Mizdrache nici atît... Nu tu o informație, nu tu nimic. Vrei numai protecție. Eh, pe lumea asta nu capeți protecție fără să dai nimic în schimb.

Claudia avea o privire rătăcită. Ideea că a rupt definitiv legăturile și cu nemțoaica și cu poliția o umplea de groază.

— Și dacă am de spus ceva ?

Ciripoi o măsură cu mare atenție.

— Uite ce e... să nu-mi umbli cu șoalda, că nu-ți merge. Zi-i întîi de ce ai fugit de la nemțoaică ?... Ai mai șterpelit ceva ?

— Dacă mă iei așa, plec !

— Unde să pleci, puiculița neichii ? Ce, sintem pe Bă-răgan ? Nu avem și noi ștaif ? Nu știm să primim și noi lumea ?

O luă de bărbie și o mîngîie puțin.

— Numai să nu pună nebuna aia Gestapoul pe urmele tale... Că asta ne-ar mai trebui ! Dar, la urma-urmei, ce s-a-ntîmplat ?

— Bagă-mă citva timp în pușcărie, că m-am răzgîndit. Voiam să plec cu doamna Hoffmann în Germania. Să fac carieră în cinema.

— Carieră în cinema ?... He, he... Nu fac ele altele mai breze... De unde să faci tu ?

— Păi la asta m-am gîndit și eu. Și nici nu-i trece așa ceva prin cap. Mă fotografiază în fiecare zi, mă ține în-cuiată ca pe o pasăre în colivie. Dar am și eu 25 de ani și îmi este dragă libertatea. Cu asta nu mai văd eu lumina soarelui.

Ciripoi se scărpină în cap.

— Puicuță dragă, n-oi fi semnat vreo hîrtie, ceva ? Că ăștia cînd pun gheara pe tine nu mai scapi.

— N-am semnat, Doamne-fereste !

— Ziceai că-mi spui ceva.

Claudia scotoci în geanta ei de imitație de piele și scoase fotograma pe care desenase ochelarii lui Athos.

— Ce-i cu asta ?

— O fotografie.

— De unde o ai ?

— Am găsit-o între fotografiile doamnei Hoffmann. Spunea că este o foto... nu știu cum... după un film pe care l-a făcut ea.

Lul Ciripoi îi cădea rar fisa, dar acum îi căzu de-a binelea.

— Ia stai ! Ce-i cu tipul ăsta ? Și de ce i-ai desenat ochelari ?

— ăsta e un tip care cîntă la *Marna*, în orchestra lui Lică Rădulescu.

— Și ?

— Nu căutați un post dintr-alea... cum le zice... fără voie de la poliție... clandestin ?...

— Exact ! Mă felițo, tu n-ai băut ceva azi-dimineață ?

— N-am băut nimic ! Țsta din fotografie cîntă în trupa lui Lică Rădulescu. Îl știu bine.

Ciripoi se aruncă asupra Claudiei și o îmbrățișă.

— Mă, fata neichii, tu nu ești așa cum te crede lumea. Ascultă la mine. (Și țoc ! țoc ! o mai sărută de două ori).

Cum se încălzise vremea și la filmele nemțești nu prea se înghesuia lumea, sala *Marna* nu arăta ca în zilele cînd se umplea vîrf. Care mai venea, venea pentru trupa lui Lică Rădulescu. Numai că domnul Lică Rădulescu avea și el necazurile lui. De patru zile, trupa i se înjumătățise. Pe pianistul Adrian Racoviceanu îl înghițise pămîntul, iar doi băieți mai tineri din trupă fuseseră concentrați. Colac peste pupăză, o lovise strechea și pe Claudia Testemeanu, care nici măcar nu-i dăduse un telefon să-l anunțe dacă a plecat în voiaj de nuntă sau cine știe ce dracu a apucat-o. Se căinase și directorului :

— Domn' Șerbănescu, dacă mai ține războiul ăsta, ajungem în sapă de lemn.

— Păi eu ce-ți spuneam, zise și patronul cinematografului *Marna*. La filmele nemțești trebuie să le mai dai ceva ca să între. Că s-a înăsprit cenzura. Nu ne mai lasă să băgăm filme americane. E greu. Dar ce s-a întîmplat ?

— Păi uite, trupa mea e la jumătate... O fi dat vreo boală în ei, i-o fi luat pe front, naiba să-i ia ! Ce mă fac ?

Patronul cinematografului mai trecuse prin clipe grele.

— Mai ieși și dumneata pe bulevard, mai trage un ochian, adună două-trei vampe de astea, meseria le înveți dumneata în două zile, le pui să mai dea din fund, să mai ridice un picioruș, acolo, lumea se uită. Cu bărbații e mai greu, că-i ia la concentrare. Așa că descurcă-te ! Eu, dacă nu-mi aduci lume-n sală, nu mai garantez. Ce, dumneata crezi că eu n-am greutăți ? Am, al dracului ! Uite, angajasem un operator, pe ăla mic, l-ai văzut dumneata... nu mai vine la slujbă de trei zile, nu știu ce s-a întîmplat și nici nu am unde să-l găsesc. Noroc că mi-a lăsat un ajutor

al lui. Dar dacă se-mbolnăvește și ăsta ? Vremuri grele, vremuri grele, ascultă la mine, domn' Lică. Vremuri grele!

Așa că reapariția în cabina actorilor a Claudiei fu întâmpinată cu multă plăcere.

— Ia te uită cine a venit ! Violeto, Violeto, vezi că au sosit juniorii ! De unde picași ?

— Domnu' Lică, am vești mari, nu știu dacă te interesează.

Apăruse soția comicalui național, numai cărnuri, abia ținute sub balenele corsetului.

— Am mai auzit noi lucruri dintr-astea. Domnișoară, mai bine ne-ai lăsa în sărăcia noastră...

Lică o potoli :

— Mamă, ia taci tu din gură. Las-o să spună.

Claudia își făcuse povestea ei, ca să-și scuze absența.

— Vin de la un regizor care ne-a văzut împreună și căruia i-a plăcut numărul nostru. Ar vrea să ne ofere un angajament.

Lică Rădulescu ciuli urechile. Când era vorba de un angajament, atunci avea o ureche foarte fină.

— Adică ce fel de angajament ?

— Vreți sau nu vreți să jucați cu mine în străinătate ? ridică tonul Claudia, punînd-o la socoteală și pe Violeta Rădulescu, ca să-i înmoaie țîțînile.

Comical național știa cît valora, așa că se miră :

— Ce străinătate ?... Ce tot îți bați gura cu străinătatea ? Cine are nevoie de Lică Rădulescu în străinătate ? Abia ne ținem aici la *Marna* și tu îi dai zori cu străinătatea !

Claudia scoase din poșetă un teanc din fotografiile făcute de Gerda și i le arătă lui Lică Rădulescu.

— Îți plac ?

Ce putea să spună Lică Rădulescu sub ochii de vampir ai soției sale ? Laș cum era. dădu din umeri și răspunse vag :

— Eh, așa și-așa...

— Fac un film, te iau și pe dumneata cu mine în Germania. Am relații.

Violeta Rădulescu sări de-alături.

— Ia te uită la ea ! Are relații !... Ce spui, Franț ?

— Dar cum crezi, madam Rădulescu, habar n-ai ce relații am.

Nevasta comicului național nu era dusă la biserică, așa că i-o trînti scurt :

— Poate-n Crucea de Piatră.

Lică Rădulescu o împinse ușor spre cabina ei :

— Ia lasă-ne, dragă, singuri cîteva minute !

Acum că-și vărsase năduful, Violeta Rădulescu plecă.

Cînd rămaseră singuri, Lică Rădulescu o luă de gușită :

— Pusi, tu ești cam gherănită. Tu te-ai dat în bărci, pusi. Ce mă iei tu cu regizori, că cutare, că cutare... Spune, chiar e adevărat ?

— Pe cuvîntul meu, domn' Lică. Dar ce, eu mint ? Sînt fată serioasă. Dar pînă atunci trebuie să-mi intru în mînă. Să joc cîteva săptămîni, pînă se-ntoarce regizorul din Germania să ne vadă iar pe amîndoi.

— Vrei, adică, s-o luăm de la început ? Păi știi ceva ? N-ai uitat adresa ? Să vii să repetăm singuri.

— Vin, domn' Lică, cum să nu vin. Eu pentru cariera mea artistică nu mă dau îndărăt de la nimic.

Marele comic național căută printr-un sertar al cabinei niște texte.

— Uite, am un cuplet pentru tine.

— Ce drăguț ești, domnu' Lică ! Stai să-ți dau un pupic !

— Vezi că ne prinde Violeta și mătură cabina cu tine. Zi-i după mine, că notele nu le cunoști :

*„Pudrat și elegant ca o vedetă
Și snob și franțuzit cum altul nu-î,
Într-un amurg scîldat în bronz de cretă
Bebe vine întins la tatăl lui“.*

Claudia repetă de cîteva ori, se mai împletici, într-o jumătate de ceas învățase textul. Lică îi arată mișcarea, sub privirea Violetei care se prefăcea că se uită la niște rochii.

— Dar costume pentru noua revistă ai ? întrebă Lică.

— Păi am lăsat aici niște rochii cînd am plecat.

Lică se uită spre nevastă-sa.

— Aşa e. Că fata a plecat cam la inghesuală. Unde-s rochiile ?

Violeta Rădulescu, care era şi organizatorul trupei, spuse sec :

— Le-am amanetat pentru costumele noii reviste.

Claudia simţi că i se urcă sîngele la cap.

— Asta-i bună ! După ce că am venit cu rochiile mele, mi le-ai pus şi amanet. Ia te rog să le scoţi de unde le-ai ascuns...

Marele comic naţional simţea că o catastrofă pluteşte în aer.

— Lasă, dragă, o linişti Violeta, fă şi tu două zile trotuarul, pe urmă te duci la domnul Martinian şi le scoţi. Acolo le-am pus amanet.

Era momentul pentru Claudia să-şi arate tot registrul dramatic, aşa că izbucni în lacrimi şi se adresă patetic domnului Lică Rădulescu :

— O auzi ? O auzi ? Eu vă invit să jucăm filme în Germania şi dumneaei mă trimite să fac trotuarul.

Marele comic naţional o mai scoase încă o dată pe nevastă-sa din cabina unde se aflau.

— Lasă, scumpo, că am un număr pentru tine în revista asta, pe cînte, ceva a-ntîia, un lucru nemaivăzut : Aventurile lui Alfons de Brabarel.

— Ce spui ?

— Da, pusi ! Duel, aventuri, costumaţie ! Eu în rolul lui Alfons de Brabarel şi nevastă-mea, în lipsă de altcineva, în rolul Brunhildei. Dar, pentru că tot ai picat tu la vreme, ei o să-l dăm rolul doicii şi tu o să joci pe Brunhilda. Hai pe scenă să-ţi dau rola.

O luă de mîna şi o tîrî printre culise spre scenă. Restul trupei, destul de rărit, exersa ceva ce semăna a balet. Domnul Lică simţi nevoia să fie solemn :

— Copii, s-a-ntors steaua trupei noastre, domnişoara Claudia !

Colegii Cludiei Testemeanu înregistrară cu răceală vestea.

— Unde-am rămas ? Întrebă Lică Rădulescu privind spre fosă. Aşa, maestre, domnişoară, se adresă el către un

fel de băboi cu patru rînduri de guși, care luase locul lui Adrian Racoviceanu. Dă-mi un *ghe* ! Fetițo, ascultă puțin uvertura și pune-te-n temă.

Claudia privi spre locul unde ar fi trebuit să fie Athos :

— Ce-i cu studentul ?

— Ne-a lăsat. Cică s-a angajat la Filarmonică ! Bancuri de-ale lor. Cum prind puțină slănină se angajează la Filarmonică. Pe dracu ! Cine știe pe unde trage mîța de coadă.

*
* *

La ora aia, Athos nu trăgea nici o mîța de coadă. Se afla într-o coloană de mașini, ascuns sub prelata unui autocamion. La volan sta Țiparul și, în fața lui, Goliath. El și cu puștiul se așezaseră pe două lăzi în care se afla „Președintele“. La volan, mecanicul-auto înjura de mama focului în gînd, pentru că acum coloana în care se înscrisese se mișca destul de încet din motive pe care nu le înțelegea deocamdată. Prin ferestruica fără geam care dădea spre partea din spate a autocamionului, Țiparul spuse cu destul năduf :

— Athos, a fost ideea ta.

— Da' de unde ! protestă acesta. A fost a lui ăsta micu... El are idei.

— O să-ntîrziem și o s-o luăm pe coajă cum am mai luat-o și în alte împrejurări.

— Asta-i situația, făcu filozofic Goliath.

— Asta-i situația, îl maimuțări Athos.

De la volan, Țiparul îi admonestă :

— Ia nu vă mai hîrliți ca două femei. Dacă ascultam de Colonel și foloseam șoselele laterale, nu intram în coloana asta care abia se mișcă.

— Nu am bănuît că o să intrăm într-o coloană, și, pe urmă, apucasem să-i spun fetii că o luăm din drum, zise Goliath.,

— Știi foarte bine că nu e sănătos să umblăm împreună, se răsti, aproape fără motiv, Athos.

De la volan se auzi iar vocea Țiparului :

— Ce te supără că o ia și pe Unchiul George cu mașina ? „Președintele“ nu ruginește, nu rage, e tăcut ca mormîntul...

— Dar întîrzie, preciză Athos.

— Unchiul George e o fată foarte drăguță, dar ar fi putut să vină cu tramvaiul pînă la punctul de întîlnire, se încăpățîină Athos în ideea lui.

— Ajunge ! sări de la locul său Goliath, altfel mă dau jos. Cînd o să ajungem unde trebuie, o să-mi asum toată răspunderea pentru faptele mele, dacă ele vi se par atît de nesăbuite.

— Dacă vă mai certăți, am să cobor eu înaintea voastră, și să vedem cum o să vă descurcați ! Pace vouă !

În aceeași secundă, mașina din față stopă brusc. Cîteva motociclete militare trecură în goană pe lîngă coloana de mașini.

— Acum să vă văd ! Se face controlul mașinilor, constată Țiparul.

Athos privi la Goliath ca la un criminal. Trecură patru sau cinci minute lungi de tot. Un ofițer însoțit de doi soldați inspectau numerele camioanelor fără să ceară actele. Notau într-un carnet și treceau mai departe.

— Ce facem dacă ne cer să le arătăm pe „Președinte“ ?

— Am acte de însoțire. Transportăm lăzi de muniție pentru antiaeriană. Fiți liniștiți.

Erau îmbrăcați, toți trei, în uniforme militare, ca totdeauna cînd foloseau ca mijloc de camuflaj al postului acest truc.

— Și voi ? întrebă un sublocotenent cu o bărbie căzută ca un galop și cu chipiul lăsat peste ochii întunecați.

— Trăiți ! făcu Țiparul. Ducem muniție antiaeriană.

Ofițerul îl măsură pe șofer, pe urmă întrebă :

— Însoțitori ai ?

— Da ! Soldatul Bîră Ion și caporalul Tache Vasilescu.

— Bine, făcu ofițerul. Dă-i bătaie !

— Îi dau, să trăiți !

Și porni calm mașina mai departe. În spate lucrurile nu se desfășurau chiar atît de lin. Athos îl pironea de după ochelari pe micuțul Goliath și spunea repezit :

— Mă, țîști-bîști ! Dacă-ți mai dai vreodată întîlnire în timpul serviciului cu Unchiul George, eu ori te-arunc din mașină, ori te spun la Colonel. M-auzi ?

— Treacă de la tine, făcu împăciuito, de la volan, Țiparul. Bine c-am scăpat !

Mașinile din față goneau ca să cîștige timpul pierdut. Peste 15 minute, o luară din Piața Sfîntul Gheorghe pe Unchiul George, care îi aștepta pe trotuar cu o creangă de salcie în mînă.

— Domnișoară, domnișoară ! Nu urci lîngă un ostaș al armatei române ? o invită, de la volan, Țiparul.

Fraza era de ochii lumii. Unchiul George se sui rapid pe scara înaltă a autocamionului și se așeză lîngă șofer.

— Bună ! Cum a mers ?

— Mulțumesc, prost ! Am avut un control militar.

— Din cauza mea ?

Țiparul făcu semn cu capul să privească în spate.

— Poate-i împaci. Fac ce fac, se ceartă ca marile puteri.

Unchiul George vîrî capul prin ferestruică.

— Chiar așa ? V-ați păruit, v-ați dat pumni ? Cine a cîștigat în runda cinci ?

Își scutură pletele ei blonde și-i privi cu o nevinovăție atît de dezarmantă, încît cei doi izbucniră în rîs, amîndoi deodată. Era îmbrăcată într-o rochiță albă de creton, cu buline roșii cît niște mingi de tenis.

— Așadar ? făcu Unchiul George.

Dincolo continua o tăcere înghețată. Țiparul era atent la drum, se grăbea spre locul de unde trebuiau să emită. Se apropiau de sfîrșitul căii Rahovei. Itinerariul era un larg patruleter format din mai multe drumuri perpendiculare. De mai bine de cinci zile, părăsiseră locurile fixe : Observatorul astronomic, cinematograful *Marna* și Foișorul de foc, întrucît un om aflat în serviciul *tehnicii* le semnalase că cele trei puncte erau strict supravegheate. Începuseră așa-zisa transmisie mobilă, cu mult mai spectaculoasă, după părerea Țiparului, dar care cerea din partea serviciului lor *tehnic* un efort mai mare. O zi

era folosită ca loc de transmisie o dubă de reclamă a ciorapilor *Adesgo*, a doua — o mașină de pompieri, care străbătea orașul înainte de începerea emisiunii cu un mare tâmbălău, instalându-se în două sau trei curți, după nevoie, unde se aflau grajduri ce puteau să fie, la nevoie, incendiate dacă s-ar fi apropiat mașinile gonio. Mai exista o mașină a *Salvării* care servea pentru același lucru, sau duba mortuară a Crematoriului, neagră, plină de cruci. Postul era montat din mers, se emitea timp de un sfert de oră dintr-un punct fix, pe urmă, mașina pornea pe un drum ocolit, cu schimbări bruște de direcție, pînă cînd Unchiul George își termina emisiunea. Trecuseră de cîteva ori prin baraje de agenți, fără ca să le stîrnească bănuiala, dar, așa cum știau cu toții, urciorul putea să nu meargă de multe ori la apă. Trebuia multă prudență, dar noroc și mai mult. De altfel, în acest început de seară, trecuseră foarte aproape de o mare primejdie, fără să-și dea seama. Își instalaseră autocamionul într-o lizieră de pădure (totdeauna aceste așezări ale mașinii aveau o importanță nemaipomenită). Dacă încă nu era întuneric, cum nu era acum, lucrurile păreau mai simple. Se ocupa un loc de unde șoseaua pe care veniseră putea fi supravegheată pe o mare distanță. Noaptea, în mod normal, farurile, chiar cu fază mică, ar fi putut semnaliza de departe urmăritorilor prezența lor. Niciodată nu se opreau în același loc, dar de data asta mașina gonio în care se aflau Mizdrache cu Ciripoi se găsi, din întîmplare, foarte aproape de zona Calea Rahovei. Tehnicianul care-i însoțea pe polițiști spuse șoferului să ia o direcție care ducea spre drumurile vicinale. Se apropiau cu prudență de un loc care era insistent semnalizat de antenele de recepție. Emisiunea se afla cam în minutul al doisprezecelea ; era șapte fără trei minute cînd Țiparul zări urme de praf cam la doi kilometri de locul unde se aflau. O porni rapid în direcția stabilită pentru cazurile de alarmă. Athos și cu Goliath fură avertizați prin lovituri în oblon și-și pregătiră armele. În mașina urmăritorilor, Mizdrache cercota cu mare atenție șoseaua dinaintea lor. Zăriseră urme de praf, cît încă nu se

lăsase întunericul. Postul nu era prea departe, apreciasse tehnicianul lor. În mod normal, cei urmăriți ar fi trebuit să înceteze emisiunea brusc, dar deocamdată nu o făceau.

— Aprinde farurile, spuse Inspectorul-șef, o să ne răsturnăm, dracului, în șanț, dacă mai umblăm așa, orbește, pe urma lor.

— Dacă aprind farurile, le arătăm unde sîntem. Cu siguranță că sînt înarmați, spuse șoferul.

— Asta așa e, zise Mizdrache. Crezi că sînt mai mulți ca noi ?

— Nu-mi dau seama...

— Crezi că ai putea să-i urmărești fără să aprinzi farurile ?

Șoferul se gîndi puțin, își privi ceasul de la mină și spuse :

— Trei minute mai pot să-i urmăresc, mai mult bij-bîind. Dar risc foarte mult. Sînt pe-aici niște podețe de lemn peste un rîu secăt. Risc să vă arunc în albia lui dacă n-aprind luminile. Și pe urmă, dincolo de asta există foarte mult stufăriș.

— Ce fel de mașină folosesc ?

— După urmele cauciucurilor, la care m-am uitat, este vorba de un camion de tonaj greu.

— Vorbeai de stufăriș, zise Mizdrache. Asta înseamnă mlaștină. Poate se-nfundă.

— Nu cred, îl descurajă șoferul. Totdeauna fac recunoașteri în împrejurimile locurilor de unde emit. Am mai fost în cîteva urmăririi de genul ăsta. Au șoferi foarte buni, care cunosc topografia locului la milimetru.

— Și atunci ce propui ?

Șoferul se gîndi cîteva clipe.

— Poate ar fi mai prudent să-i așteptăm la cotitură. Dacă nu văd nici o lumină și nu simt nici mirosul de praf, pentru că să știți, sînt ca vînătorii, și mai ales dacă n-au un drum de evacuare, vor veni direct spre noi.

Motorul mașinii gonio se opri. Semnalele luminoase care arătau distanța de post vorbeau despre o îndepărtare rapidă a celor urmăriți.

În seara aceea, echipa postului de radio *Muntenia II* reuși să scape.

*
* *
*

De fapt, aventurile din seara aceea cu cîntec, cînd, din întîmplare, postul *Muntenia II* era cît pe-aici să cadă, nu se terminaseră. După ce „Președintele“ fusese depus în magazia din strada Apolodor pînă a doua zi, în loc să se despartă, Goliath și cu Athos plecaseră împreună pe stradă. Era destul de întuneric, ici și colo cîte o lamă albastră de lumină scăpa pe trotuar sub becurile vopsite.

— Spune-mi, o iubești ? întrebasese direct pianistul.

— Și dacă aş iubi-o ?... Tu nu o iubești ?...

— Nu e pe gustul meu, minți cu seninătate Athos.

— Să i-o spui lui Mutu. Tot scandalul ăsta de azi l-ai făcut fiindcă ești gelos.

— Ai înnebunit ?

— Nu am înnebunit de loc, făcu cocoșește micuțul Goliath.

— Poți să-mi spui că ești mulțumit de cele întîmplătoare ?

— Ceea ce ni s-a-ntîmplat ni se putea întîmpla și ieri și ni se poate întîmpla și mîine.

— O, fatalistule, trebuie lăsat la voia lui Dumnezeu totul, nu-i așa ?... Chiar soarta unui post de radio clandestin... Colonelul știe ce spune cînd ne recomandă căile mai puțin aglomerate.

— Colonelul are dreptate, totdeauna are dreptate.

— Și atunci ?...

— Și atunci s-a-ntîmplat că Unchiul George m-a rugat să o iau din Piața Sfîntul Gheorghe. Și ce mi-am zis : unde merge mia, meargă și suta. Lucrăm de-atîta timp împreună și n-am zbîrcit-o niciodată. Să zicem că, de data asta, n-am avut baftă.

— Dacă află Colonelul o să fie foarte supărat pe noi.

— N-ai decît să-i spui.

— Nu pirăsc niciodată. Dar faptul că-ți place o fată e una, și cel de a pune în primejdie cîțiva oameni e alta.

— Uite ce e, Athos. Dacă e vorba să ne certăm, barim să o facem ca lumea ! Dă-i drumul !

— Nu știu cum vezi lucrurile, se îmbătoșă și Athos, dar munca pe care o facem, așa cum bine știi, are regulile ei stricte.

— Mulțumesc, continuă !

Athos simțea că lucrurile merseseră cam prea departe, dar nu se mai putea opri. De fapt, simțea de mai multă vreme o gelozie surdă și pe Țiparul și pe Goliath. Așa încît spuse flegmatic :

— Nu lua aerul ăsta jignit, că nu mă impresionezi.

Goliath rezista bine asaltului. Își virise mîinile în buzunare și fluiera ca și cum nu l-ar fi ascultat. Cînd celălalt termină, spuse sec :

— Nu am nici un aer jignit, te rog să mă crezi.

— Atunci ascultă pînă la capăt cele ce am să-ți spun.

— Ascult !

— Încă de vreo cîteva ori, în cîteva din acțiunile noastre, tu ai dat dovadă de tendințe individuale...

— Ce spui ?... se miră ipocrit Goliath. Adică cum vine chestia asta ? Ce tendințe individuale ai găsit la mine, că eu în afară de a monta postul în timpul necesar și a-l căra, n-am nici o inițiativă, dacă te interesează.

Athos își scoase ochelarii și începu să-i lustruiască cu batista. Apucaseră pe un bulevard mai bine luminat. Se întîlneau cu grupuri de trecători, dar aprinsul dialog dintre ei doi nu-și pierdea din intensitate.

— Goliath, dacă vrei să știi nu sînt de acord să hotărâști singur ceea ce trebuie să hotărască toți.

— Foarte bine ! Dar vreau să-ți explic ceva. Cînd Unchiul George m-a rugat s-o iau cu mașina din Piața Sfîntul Gheorghe, n-am vrut să-i par laș.

— A, acuma dai pe Unchiul George !... Ea este de vină, nu-i așa ?

— N-am vrut să spun asta. Toată vina este a mea. Și tu, dacă ai fi fost în situația în care mă aflu, ai fi făcut la fel.

— Nu se știe, respinse Athos ipoteza. În ce mă privește, eu sînt ceva mai bărbat decît tine. Aș fi știut s-o refuz. Dacă mă invita la o plimbare ar fi fost altceva :

m-aş fi dus cu dragă inimă. Dar ea s-o iei cu maşina în care se afla „Preşedintele“... e cu totul altceva. Dacă te interesează, astă-seară puteam să fim morţi. Dacă mă gândesc bine, tu nici nu ştii să tragi bine cu pistolul pe care-l aveai în mână.

Asta nu mai putea suporta Goliath. Se opri şi-l fixă pe celălalt cât putea să-l vadă prin întuneric.

— Dacă te interesează, am fost instruit, bănuiesc, cum ai fost instruit şi tu, şi, dacă voi avea vreodată prilejul, am să-ţi-o dovedesc.

Faptul că trecătorii îi priveau miraţi, îi făcu să-şi dea seama că puteau fi auziţi. O apucară pe o stradă laterală, mai puţin aglomerată. Ajunseseră pe undeva prin cartierul *Zece mese*. Străzile erau mai prost luminate. Se simţea un miros de praf şi de apă stătută. Pe aici nu ajunseseră cu canalizarea.

— Sper că ai fost instruit şi într-altfel. Nu numai să tragi cu un pistol. Asta se face numai în caz de strictă necesitate. Bănuiesc că ţi s-a mai spus că nu ni se cere să murim decât dacă nu se poate altfel.

— Ți-e frică de moarte ?

— Nu. Poate n-ai să crezi, dar nu cunosc sentimentul acesta. Dar am fost învăţat că nu este obligatoriu să mori prosteste. E chiar contraindicat.

— Îţi mulţumesc pentru sfat. Dar cine-ţi spune că vreau să mor prosteste ? Fata întârziase cu treburile ei şi mi s-a părut că putem s-o luăm cu noi în mers. Ce atîta tevatură ?

— Iar eu vreau doar atîta să-ţi spun : că nu-mi plac indivizii care vor să facă din viaţa lor un spectacol.

Atînseseră punctul cel mai critic al discuţiei lor. Goliath se opri din nou.

— Ți-aş da doi pumni.

— N-ai decât, dar nu-ţi recomand.

— Nu vezi că eşti gelos ? Se simte de la o poştă.

— Ai mai spus-o ! E o gugumănie !

— O faci pe scîrbosul, pe comandantul, cu ea şi cu mine, ca să te bage în seamă...

— Eu ?... se miră Athos... Am şi mutră de comandant !...

— Asta-i cam adevărat. Dacă mă gîndesc bine, nu aduci cu un comandant.

Athos îl măsură, ca și cum l-ar fi privit de pe o scară.

— În schimb tu ai... ce să spun !... Cînd te vede omul îi vine să-ți încredințeze un regiment de tancuri. Mai bine ți-ai vedea de ocupațiile mărunte cu care te îndeletnicești.

— Ce vrei să spui ?

— Crezi că n-am observat că ori de cîte ori ne întîlnim cu Unchiul George, scoți de prin buzunare, ca un scamator, bomboane, pachetele de ceai, ce găsești... Parcă ești o mătușă grijulie ! Ți-am și zis : Mătușa Matilda !... O auzi tușind pe Unchiul George, tu, gata cu bomboane de eucalipt, gumate, nemțești... O doare gîtul pe Unchiul George... cine vine cu mușetelul, cu floarea de tei, cu...

— ...cu mai ce ?

— De ziua nu știu cărui sfînt, mi se pare că i-ai adus și niște flori. Te-ai făcut că le-ai uitat lîngă microfonul „Președintelui“.

— Eu, flori ?

— Da, flori !

— Pe cuvîntul meu că...

— Atunci numai măgarul ăla de Țiparul a putut face una ca asta !

Na, c-o scăpase ! Se dăduse de gol ! Dar acum nu mai avea ce face, așa că îl întrebă pe Goliath :

— Nu i-ai adus tu niște garoafe într-o țiplă ?

— Eu ? Garoafe ?... Țiplă ?... Dar ce, sînt fante ca ăia de pe Calea Victoriei, să umblu cu flori, cu bomboane fondante, cu parfumuri... Sînt om serios, domnule, reparator de aparate de radio !

Celălalt tuși semnificativ :

— Da, cunoaștem. Numai pe ucenicul Costică, dacă l-ai lăsa să vorbească, ce-ar mai avea de povestit !...

Goliath se prefăcu a nu lua în seamă ironia lui Athos.

— Și cum spuneai ?... Niște garoafe ?... În țiplă ?... Joacă tare !

— Cine să joace tare ?

— Țiparul. Cine altul ? Că doar nu domnul Șerbănescu i-o fi adus florile Unchiului George ?... Că pe-asta chiar că-l arunc de la balcon.

— E cam gras, n-ai să poți s-o faci !

Ieșiseră iar într-un bulevard. Văzură o bancă.

— Nu vrei să stăm puțin ?

— Ba da. Mă dor picioarele.

Athos nu știa cum să înceapă, așa că-și trăgea pulovărul lui cel negru și lung, ca și cum ar fi vrut să-l mai întindă. De fapt, nu de Goliath îi era teamă în ceea ce privea pe Unchiul George, cât de Țiparul. Pentru că, iată, *mutulică* îi lăsase pe ei să se certe și el își vedea de treburile lui tenebroase în ceea ce o privea pe fată.

— Știi la ce mă gândesc, Bimbirică ?

— Te rog să nu-mi mai spui Bimbirică, sau Pinocchio, sau țiști-biști, că m-am săturat. Nici Goliath ăsta, dacă mă gândesc bine, nu e un nume ca lumea.

— Bine-bine, îl potoli celălalt. Nu vrei să facem pace ?

— Cum adică să facem pace ?

— Uite-așa ! Ne aliem și-l lucrăm pe Țiparul la Unchiul George.

— Ce texte ai ! Adică cum vine chestia asta... să-l lucrăm pe Țiparul la Unchiul George ?

— Din moment ce el n-a avut nici un scrupul și i-a trimis flori, noi de ce n-am recurge la aceleași procedee ?

— Dar cine te împiedică pe tine să-i trimiți flori de unul singur ? Eu am s-o fac cât am să pot de curînd. Ți-o spun de la început, ca să n-avem vorbe. Dacă e să lucrăm cu arme secrete, păi să lucrăm cu arme secrete. Eu mai am și altele, n-o să ți le vînd ție, că nu-s prost. Aici e ca la piață : liberă concurență, care dă mai mult.

Pe Athos îl trecură fiorii.

— Bine am mai ajuns ! Cum vorbim despre ea ! Parcă e o marfă ! Care dă mai mult... flori... chestii... Sîntem niște cretini, vrei să mă crezi ? Eu în locul ei nici nu m-aș uita la unii ca noi. Mai bine îți dădeam una peste nutra aia timpită, ne băteam ca chiorii și ne trecea.

— Ce mai aștepți ? Dă-mi una ! Scoate-mi dinții din față ! Dar și eu dacă apuc, îți fac ochelarii ăia țandări. M-auzi tu pe mine ?...

Și-n minutul următor izbucniră amîndoi în rîs.

— Cred că ești de acord cu mine, Athos, că sîntem amîndoi niște zărghiți.

*
* *

Cu mirosul lui special, Mizdrache își dăduse seama că Ciripoi găsise o urmă, ceva, și că tace ca peștele, pentru ca să poată raporta superiorilor săi că numai el are cap în poliția română. Îl pusese pe Crăciunescu să se intereseze pe unde umblă și cu cine și aflate că toate ițele duceau în același loc : către Claudia ! Așa încît fără să mai întîrzie, o convocă pe aceasta într-o seară la el acasă. Cînd era vorba de Siguranța Statului, Claudia era punctuală. Sosise într-o vaporosă rochie de mătase, parfumată cam prea mult pentru gusturile Inspectorului-șef, cu părul ei ca spuma de șampanie atunci tapat la Athénée Palace.

— Ia loc, o invitase pe mititică.

Părea puțin speriată. Căuta, fără să știe exact ce, un lucru în poșetă. Se pudrase de cîteva ori pe nas, privindu-se într-o mică oglinjoară, aruncase de cîteva ori unul peste celălalt spectaculoasele ei picioare încălțate în pantofi fini de piele de șarpe, băuse scurt din paharul întins de Mizdrache vermul *Martini* amestecat cu ceva tare și ridicase sprîncenele într-o întrebare mută :

— Ei ?...

Mizdrache, într-un halat de casă matlasat, cu aerul acela detașat cu care fuma aruncînd scrumul țigării într-o scrumieră, cu rictusul amar al buzelor căzute, îi plăcea foarte mult. „Asta nu e un mitocan, ca Ciripoi“, asta o știa ea mai de mult, îl mai vizitase. Din lungul șir de bărbați cu care se culcase i se părea chiar cel mai interesant. Cei mai mulți erau brutali, mojici ; nu putea spune că Mizdrache o trata ca pe o doamnă, dar, oricum, se uita la ea ca la o femeie, nu ca la o otreapă. Era și el grăbit, avea desigur multe ocupații, dar o bună creștere se ghicea dincolo de toate gesturile lui, chiar cînd erau mai bruște, mai neașteptate.

— Ia spune, Nosferatul e ? o întrebă Inspectorul-șef, dându-i ocol și țintind-o cu țigara ca și cu o pușcă.

— Nosferatu n-a fost un film, tu ?

Claudia nu vorbea cu dumncavoastră decât la prima întâlnire. Dacă apuca să stea pe același cearșaf, oricine ar fi fost bărbatul, îl tutuia în orice împrejurare. Mizdrache primi cuvântul ca pe o oală cu apă fiartă care i s-ar fi turnat pe cap. Dar se stăpîni.

— Chiar așa... a fost un film. Dar eu vorbeam de Ciripoi, de subalternul meu. Va să zică, Nosferatu, informat de trupul și sufletul tău, ce și-a zis : „Domnișoară Claudia, ia să treci pe la mine și să-mi spui ce ai în gușă !”

Steaua trupei lui Lică Rădulescu se uita la Mizdrache și nu înțelegea nimic.

— Adică cum *treci pe la mine* ?

— Uite-așa, bine ! Te-ai văzut cu Ciripoi de două ori săptămîna asta. Să nu negi, că îți dau și o palmă...

„Uite, acum un minut ziceam că e manierat și și-a dat și el în petic“, gîndi Claudia.

— Dar cine zice că n-a fost așa ? protestă femeia. Eu credeam că sînteți înțeleși. O dată el, o dată tu... Dar tu nu m-ai mai chemat de nu știu cînd. Ce să-ți fac dacă nu ți-a mai fost dor de mine ?

Mizdrache izbucni în ris.

— Ce-mi ești : logodnică ? Amantă, verișoară primară ? Adică cum să-mi fie dor de tine ? Aici te-am chemat pentru afaceri, nu pentru altceva.

— Dar bine, Grig...

„Na, că-mi zice Grigore, pe nume ! își mușcă buzele Inspectorul-șef. Așa-mi trebuie dacă nu fac o selecție, domnule, a relațiilor. Am cucoane bine în carnetel și uite, o împart pe-asta cu Ciripoi !... O, nu se mai poate ! Trebuie să-l pedepsesc !”

— Povestește-mi-l pe Ciripoi al meu ! Povestește-mi-l, că de cînd îl pasc eu ; că doar i-am dat ordin să nu se atingă de tine !

Claudia nu înțelegea ce avea să povestească.

— Păi cum fac cu tine, fac și cu el. Ce crezi că... Dar tu ești mai distins, așa... ești un domn.

Mizdrache n-avea timp de intimități.

— Eu te-ntreb de afaceri. Despre ce l-ai informat în ultima vreme pe Ciripoi ?

— A ! Asta era ! făcu Claudia fericită. Pe urmă se miră : Dar adică, el, așa, ca subaltern ce-ți este, nu ți-a spus nimic ?

— Ce să-mi spună ?

— Păi, chestia de la *Marna*...

— Ce chestie de la *Marna* ?

— De la cinematograful *Marna*... cu studentul... cu băiatul ăla de la postul de radio pe care-l caută și nemții... și voi toți, de nu vă mai vedeți capul...

Mizdrache simți că-i îngheață șira spinării. Va să zică Ciripoi lucra independent ! Voia grade ! „Las' că-l învăț eu minte pe domnul Ciripoi, dacă-i pe-așa !“

— Ce post de radio, ce student ?

— Hoți mai sînteți cu toții ! Vă faceți că nu știți unii de alții... Păi ăsta, studentul, cînta la noi, în trupa lui Lică Rădulescu. Era unul, Adrian îi zicea, băiat bine situat, dar mai cîștiga și el un ban acolo. Între al lui îl strigau Athos.

— Ce tot spui acolo ?... Athos... Adrian ? Ce sînt cheștiile astea ?

— Ai răbdare ! Dacă n-ai răbdare, nu-ți mai spun nimic... Studentul cînta deci la noi, în trupa de revistă. Stătea în fosă și numai ce venea domnul Lică Rădulescu, se apleca puțin și zicea : „Domnul Racoviceanu, dă-mi un *ghe* !“ Și Athos îi dădea un *ghe* !

Inspectorul-șef Mizdrache nu se simțise în viața lui așa de timpit cum se simțea în clipa aceasta.

— Numai că nu era singur. Se mai băgase pe fir și unul cu mustață, unul de-i spunea Goliath.

— Goliath, ai zis ? (Asta era numele unuia dintre cei ce-l păziseră pe maiorul Braun cînd îl răpiseră.)

— I-am văzut eu împreună. Avea o logodnică... Cît era de stîrpitură, numai cu ea de gît ședea în cabină. Iubire mare, focul lui ardea !... Acuma nici eu n-aș ști toate cheștiile astea, dar ce-ți spun sînt deducțiile lui domnu' Ciripoi.

— Deducții, ai ? Ședea el așa în pat cu tine și făcea deducții ?

— Chiar așa le-a zis : deducții !

— Zi-i mai departe !

— A pus domnul Ciripoi mîna pe afacere și a început cercetările...

— Dar de unde a pornit el cercetările ? Că nu-l dă afară mintea din casă.

— Păi aici să vedeți, nu-ș' cum s-a făcut, că eu am găsit la doamna Hoffmann o fotografie. Era o scenă dintr-un film pe care l-ai văzut și tu, Grig („Aoleu, îi dau o palmă“, gîndise Inspectorul-șef). Un film cu postul ăla de radio din tren, de la Ploiești.

Mizdrache era din ce în ce mai tulburat de cele ce auzea.

— Ei, ei, ia spune !

— Și-n fotografia aia ce-am văzut eu ? Un băiat care aducea ca două picături de apă cu pianistul nostru de la *Marna*. Numai că-n fotografie nu avea ochelari. I-am desenat eu cu cerneală și gata identificarea. Așa-i zice, nu ?

— Chiar așa !

— Numai că nici acum n-a pus Ciripoi mîna pe el, că ăștia au dispărut cu toții, și fata, și operatorul, și pianistul. Ba dacă știu eu bine, deși nu prea înțeleg, tot în timpul ăla se mai aciuiase pe la noi și un băiat lung și solid, care făcea pe plasatorul. Acuma îmi cade mie fisa. I-am spus și lui Ciripoi. Erau patru cu toții !

Mizdrache îi privi puțin genunchii rotunzi și pulpele bine strînse în ciorapi de mătase, pe urmă o întrebă :

— Spune-mi, tu știi ce e ăla un indiciu ?... O urmă, așa ceva...

— Adică ?

— Adică mi-ai putea povesti cum arătau ăștia patru ?

— Cum nu... dar mai întîi o știu pe iubițica aia a operatorului și pe Racoviceanu ăla. Barim cu ăsta am lucrat, că ne acompania la pian.

— Dă-i sfoară, ce mai stai !

— Băiatul generalului, că era băiat de general, așa zice domnul Lică Rădulescu, e înalt, cam ofticos el, poartă ochelari, pulover negru și pantaloni peste care îmbracă

un loden. Acum, că a venit primăvara, a lăsat lodenul și umblă în niște nădragi de doc.

— Semne particulare, ceva ?

— Păi, ochelarii...

— Treci la fată !

— Pe ea am studiat-o mai bine, cu toate că nu am văzut-o de prea multe ori. Blondă, ochi căprui, cam de statura mea, subțirică, îmbrăcată sportiv...

Mizdrache se uită la ceas.

— Ah, nu poți să treci după-masă pe la șase jumătate pe-aici ?

— Aș trece, dar trebuie să fiu pe scenă. Mă dă afară domnul Lică Rădulescu. Și așa de-abia m-a primit. Dar de ce ?

— I-ai recunoaște vocea ?

Claudia păru încurcată.

— Cinstit vorbind, nu prea. Făcea pe muta. În prezența mea, dacă-mi aduc aminte, îl ținea de gît pe operatorul ăla și se uita la el ca la sfintele moaște. Așa dragoste mare n-am văzut în viața mea !

Mizdrache simți că se află foarte aproape de un lucru pe care-l căuta de multă vreme și-l descoperea aproape fără greutate.

— Nu știi nici măcar cum o chema ?

Claudia se gândi puțin.

— Lui îi ziceau Goliath, ți-am mai spus, ce nume o mai fi și ăsta, că am mai auzit de el, dar nu știu de unde să-l iau. Iar ei, Doamne-Doamne, de unde să-i scot numele, ceva cu „unchiule“... Ah, da ! Unchiul George !

— Chiar așa ?

— Asta i-am întrebat și eu pe deșteptții ăia. Ziceau că au citit o carte și s-au poreclit după ea.

„Pseudonime ! Umblă cu pseudonime copiii ! Buun !“ făcu Mizdrache...

— Dar asta n-avea și ea vreun semn particular ?

— Un semn particular, zici tu ? Stai să mă gîndesc nițel...

— Vreo aluniță, ceva ?

— Grig, ia-mă încet, Grig ! Nu te mai uita așa la genunchii mei, că nu pot să mă concentrez...

Lui Mizdrache îi veni să pufnească în râs, dar se stăpîni.

— Cred că am găsit ceva... O dată, cînd coborau ei de sus din camera operatorului, l-am întîlnit în hol. Și ea și-a scos batista. Și i-am văzut mîinile. Erau pline de vopsele. Am crezut că lucrează la vreo fabrică de încălțăminte, ceva, chiar am întrebat-o...

— Păi ziceai că n-ai vorbit cu ea.

— Nu, că n-a apucat să deschidă gura, că ăla micu, operatorul, s-a și băgat pe fir, lăudînd-o că e pictoriță, studentă la *Belle-Arte*. Vezi bine, să nu cred eu că are de-a face cu cine știe cine.

Era exact amănuntul de care Inspectorul-șef avea nevoie.

*
* *

Ultimul care o văzuse pe Unchiul George fuscse Țiparul. Acesta primise pe neașteptate un telefon să-l mute pe „Președinte“ în grabă, pentru că locul de depozitare din seara urmăririi devenise deodată nesigur din cauze ce nu le fuseseră comunicate. Colonelul o trimisese pe Unchiul George cu mașina unui laborator. Conducea un șofer morocănos, pe care, odată cu oprirea autocamionului în fața locuinței fetei, Țiparul îl înlocui, conform ordinului.

— Cine era individul? întrebasese mecanicul-auto al domnului Sontag.

— Nu știu. Cineva de la *tehnic*, probabil.

— Unde trebuie să mergem?

— La laboratorul doctor Cantacuzino, pe cheiul Dîmboviței. Îl lăsăm pe „Președinte“ la magazinerul Sălceanu, care o să-l predea diseară celorlalți doi.

Țiparul o privi dintr-o parte. Mașina aluneca încet dinspre bulevardul Mărășești spre podul din dreptul arenei *Venus*.

— Ce-i cu tine? N-ai dormit prea bine azi-noapte?

Unchiul George surîse în felul ei, puțin trist, puțin vesel, într-o timidă mișcare a buzelor. Țiparul nu putea

să spună nici acum de ce este turburat când se află lângă ea. Fata avea un cap de copil sărman, trăit greu. Pe obrajii de o paliditate care bătea la ochi nu se vedea nici un fir de sînge. Părea una din acele ființe spectrale ce trăiesc numai noaptea la lumina lămpilor. Unul dintre acei oameni obosiți de timpuriu, pentru care viața a fost, este și va fi numai o întrecere dură, încercări nemaipomenite de a supraviețui zilei de mîine. Nu era o ființă tristă, nu era o ființă dezabuzată. Nici măcar o fată tînă, nefericită. Avea o dispoziție egală față de toate întîmplările vieții. Dacă ar fi explodat o grenadă lângă ea, nu s-ar fi mirat. Primea veștile cele mai bune fără mirare. După cum anunțul unei nenorociri nu ar fi găsit-o fără apărare. „Ce lucru ciudat, gîndi Țiparul, de sapt noi ăștia, din echipa *Muntenia II*, nici nu ne cunoaștem bine. Nu ne-am permis niciodată să întrebăm ceva mai mult unul despre celălalt. Nici o întrebare în plus, nici o curiozitate, să nu te miri, să nu dorești altceva decît ceea ce ți se cere să faci, și atît. Poate mai tîrziu, cine știe cînd, odată războiul ăsta terminat și noi salvați (sau numai unii dintre noi) vom ști ceea ce ni se întîmplă, cu cine lucram, cine a căzut lângă noi, cine trebuia să cadă, cine a vîndut, cine a rezistat... O fată cu obrazul palid în dreapta lui, o fată cu ochi căprui care poate nu dormise toată noaptea pentru că îi fusese frică. Și nu-i fusese frică numai în noaptea aceea, poate că-i fusese frică și în alte nopți și o să-i fie frică, cu siguranță, chiar în nopțile viitoare. Pînă la întîmplarea de cu o seară înainte, ei, cei din echipa *Muntenia II*, nu avuseseră sentimentul că sînt vînați. Cînd totul merge cu precizie, cînd fiecare își face datoria și nu se întîrzie nici un minut la fiecare acțiune, munca conspirativă pare foarte ușoară, aproape un sport. Dar cînd simți în spatele tău o mașină care te pîndește și pe urmă aleargă în coasta ta, începi să te gîndești că te-ai băgat într-adevăr într-un lucru primejdios și, pentru că ești obișnuit să răspunzi pentru ceea ce faci, tocmai de aceea ți se pare mai greu să ajungi la clipa cînd trebuie cu adevărat să răspunzi.

Trecuseră peste podul din fața arenei *Venus* și se-ndreptau pe un drum mai ocolit, spre magazinul de fierărie din Apolodor. Din cînd în cînd, Țiparul privea în

oglindea retrovizoare ca să vadă dacă nu cumva este urmărit : mașini militare germane, autodube sanitare, câteva taxiuri scoase la reformă după mari încercări pe front, reparate și revopsite se țirau într-un mers lent în urma lor. Nu avea nici un indiciu că cineva s-ar fi luat după ei.

— Și ce-a fost chestia aia de-aseară ? întrebă fata.

— Care chestie ?

— Cearta dintre Athos și Goliath. Am crezut că o să se ia la bătaie.

Țiparul surise vag și o privi cu coada ochiului.

— De ce te prefaci că nu știi ? Regina piraților este înconjurată de atenția fioroșilor vânători de capete : *Păradă-Cărămidă*, *Mahmureală* și *Junghiata*.

Unchiul George izbucni în râs.

— Pe-astea de unde naiba le-ai mai scos ?

— Am cultură generală : *Cei trei cercetași*, *Corabia blestemată*, *Aventurile lui Paturel*, *Submarinul Dox*, *Excentric-Club* etcetera, etcetera... De fapt nu ești prea bine dispusă în dimineața asta. S-a-ntîmplat ceva ?

— Nu s-a întîmplat nimic, dar m-am cam săturat. Dorm prost, citesc ziarele proaste, aud vești proaste, mi-e dor de o dimineață fără nici o problemă, să știu că nu am de făcut nimic, că pot să dorm pînă la douăsprezece. Știi ce-nseamnă să poți dormi pînă la douăsprezece fără să te tragă nimeni din pat, fără să sune ceasul ?

— Nu știu, dar îmi închipui.

— În fiecare zi trebuie să mă prefac că sînt o fată cuminte, întîi la mine acasă, pe urmă la Institut. Să refuz să vorbesc cu colegii, ca și cînd aș fi ciumată.

— Dar tu ți-ai ales meseria asta de revoluționar.

Unchiul George zîmbi înduioșată.

— A, nu e nici un reproș, dar mai vine cîte-o dimineață de asta, cu soare, ca acum. Lumea umblă pe stradă fără griji, stă în grădini, se joacă cu copiii...

— Se sărută...

Unchiul George îl fixă deschis.

— Da, ai dreptate : se sărută. La toate astea mă gîndesc din cînd în cînd. Nă prea des, dar vine cîte o zi cum e cea de azi, cînd am nervi. Tu ai avut vreodată nervi ?

— Ba bine că nu !

— Ei bine, azi eu am nervi. Sint iritată, mă enervează totul și, uite, trebuie să te însoțesc pentru că așa mi se cere și o să fiu o însoțitoare neplăcută, o să te indispun.

— A, nu mă indispui de loc. Am pățit lucruri și mai rele. Să-l vezi pe domnul Sontag cînd îi trage clapa cîte-un mușteriu și nu-i aduce banii pentru reparații, asta are cu adevărat nervi. Face ca toate alea. Era să moară de inimă de cîteva ori.

Unchiul George începu să ridă. Țiparul avea un talent de a-l imita pe domnul Sontag, ca un actor.

— Dacă te-ar vedea cum îl batjocorești, ce-ar spune patronul tău ?

— M-ar fi dat el de mult afară, dar n-are pe unde scoate cămașa. Buletinele mele medicale procurate de tehnic îi țin de cald, îl scutesc de griji, n-are probleme.

Ajunseseră în strada Apolodor.

— Vrei să m-aștepți în cabina mașinii ? Trebuie să-l aduc pe „Președinte“.

— N-ar fi bine să merg și eu ?

— Nu, nu cred. E mai bine să stai în cabină și să oglindești.

— Ce e aia „să oglindesc“ ?

— Cum, nu cunoști dialectul conspirativ ?

Unchiul George rîse din nou :

— Asta nu e dialect conspirativ. Așa vorbesc băieții din suburbii. Fugi mai bine și adu-l pe „Președinte“.

Ceea ce Țiparul și făcu. În două reprize, ca să nu bată la ochi. Unchiul George privi lung după el. Era înalt, musculos, cu o față arămie, perpelită de primul soare de primăvară. Arăta ca un om care a trăit mai toată viața lui în aer liber, făcînd munci grele, se mișca firesc. Mai văzuse astfel de băieți la un joc de rugby, la Șosea. Aveau aceeași mișcare a mușchilor, păreau niște leoparzi. În ziua asta de primăvară purta un scampolo italian, alb imaculat, care îi scotea și mai bine în relief mușchii pieptului și, în general, corpul bine lucrat. Pe lîngă el, Athos, cu aerul său straniu de miop, cu acea aiureală drăgăstoasă cu care o înconjură, părea cu adevărat un copil. Cît despre Goliath, ce să mai vorbim. El părea merceu agresiv, merceu vrînd să arate că este puternic, înalt, că se pricepe

la toate, că e inteligent și perspicace. Țiparul făcea tot ce i se cerea, fără nici un fel de ostentație. Nu lăsa senzația că vrea să sublinieze că participă la o muncă grea, plină de riscuri. Riscul intra în socoteala lui de la început, așa cum nu era cazul să se mai vorbească despre el. „Oare îmi place vreunul din acești trei băieți cu care soarta m-a silit să lucrez?” De fapt, nu avusese în scurta ei existență o viață sentimentală. O idilă la șaisprezece ani cu un vecin din cartier, terminată prin sinuciderea acestuia din motive necunoscute, și, mai pe urmă, la Institut, se-ndrăgostise nebunește de profesorul care-i predă istoria artei. Trăise cu el exact opt luni și se despărțise brusc, pentru că bărbatul îi spusese cu cinism că nu-i plac legăturile lungi cu femeile. Era un om de 45 de ani, căsătorit, cu o familie bine întemeiată și ea își asumase orice risc, așa încât primise lovitura fără nici un fel de surpriză. Sigur că mai existaseră în jur câțiva colegi mai agresivi, sigur că bănuise chiar că ar putea să mai încerce să iubească pe unul dintre ei, dar, după bărbatul acela în vîrstă, toți i se păreau niște copii. Intrarea în mișcare o scăpase de o anumită incertitudine. I se părea că face un lucru extraordinar, un lucru hotărîtor pentru întreaga ei existență viitoare. I se explicase de la început ce riscuri puteau să existe în ce o privește, dar asta nu mai avea nici o importanță din moment ce găsea că toți ceilalți din jurul ei, sau aproape toți, duc o existență obișnuită, larvară, supunîndu-se la tot ce li se impunea să facă. Se întrebese cum ajunsese, de fapt, în mișcare, și cel care o adusese în celula U.T.C. îi explicase că îndeplinea toate condițiile pentru ca să intre în activitatea revoluționară. Fusesse săracă, sînguincioasă, învățase bine, muncise de tînră ca să se întrețină singură, avea o biografie convenabilă. Da, dar nu știau despre aventura ei cu bărbatul acela căsătorit, care acum i se părea un lucru imoral. După ce le povestise întîmplarea (se adunaseră într-o casă undeva în Bucureștii-Noi, nici nu erau prea mulți, vreo cinci-șase inși, între care o femeie în vîrstă), cineva luase cuvîntul și o sfătuisese să nu-și facă griji în privința asta, întrucît era ceva omenesc. Și se putea întîmpla oricui. Totul rămînea ca ea să fie și pe mai departe un om cinstit, deschis sufletește, să creadă în

ideile politice la care aderase. Probabil că vremea avea să-i aducă un prieten sau un soț care s-o facă să uite pe profesor, așa încît să socotească încheiat acest capitol.

*
* *
*

Țiparul se întorsese cu unul din geamantanele în care era îmbălsămat jumătate din trupul „Președintelui”. Deschise obloanele autocamionului și-l așeză pe podele.

— Vine și transportul doi, zise, surizîndu-i simplu. Cum stăm cu oglindirea ?

— Cred că nu-i nimic suspect.

Țiparul privi și el strada, nu aglomerată, dar nici lipsită de trecători. Se prefăcu că fumează o țigară, de fapt o și fumă pe jumătate, și pe urmă se întoarse după celălalt geamantan.

„Oare acesta să fie cel care ar fi putut să o facă să uite pe cinicul profesor de istoria artei ?” Încă nu putea să-și răspundă. Ei, cei trei „bărbați ai săi”, cum îi numea în gînd, se întreceau să-i arate ceea ce simțeau față de ea. Dar asta se întîmplă în orice grup legat prin prezența unei primejdii. De aici și pînă la iubire era un drum destul de lung. Mai avea vreme să se gîndească, nu era nici o grabă.

— Gata ! Am adus și felul doi, zise vesel Țiparul și se urcă lîngă ea. Măsurile astea de precauție îmi spun că ceva nu e în regulă, dar noi executăm și alții au grijă să dea ordine. Cum a petrecut regina pirăților timpul ei liber ?

Smulsese nu se știe de unde, din curtea magazinului sau din altă parte, o creangă de salcie abia înverzită, care avea ceva crud în ea, o prospețime și un miros amețitor de primăvară. I-o lăsase lîngă șold, pe bancheta de mușama pe care stăteau amîndoi.

— Ia-o, zise Țiparul. Am adus-o pentru tine...

— Știi la ce mă gîndesc ? spuse încet fata.

— Nu.

Autocamionul își făcea loc printre tramvaie și trecători. Țiparul conducea atent, trăgînd din cînd în cînd cu ochiul în oglinda retrovizoare.

— Cum poate cineva, care stă atîta timp printre mașini, uleiuri...

— Vrei să spui : cum poate o brută de mecanic-auto...

Unchiul George roși deodată, cu violență, ca și cînd ar fi fost surprinsă făcînd un lucru nepermis :

— N-am vrut să spun asta.

— Dar ce ai vrut să spui ?

— Am vrut să spun : cum poți să mai vezi între atîta fier și piese de automobil o creangă de salcie înverzită ?

Țiparul claxonă brusc, pentru că o bătrînă îi trecu pe neașteptate prin fața mașinii.

— Uită-te la ea... Moartea o caută pe-acasă și ea a ieșit la plîmbare.

— Te-am întrebat ceva, de ce nu-mi răspunzi ?

Țiparul fluieră încet : *O sole mio !* și pe urmă spuse :

— Lord Baltimore nu poate să-ți răspundă la întrebare.

Unchiul George tăcu cîteva lungi minute.

— Nu crezi că „Președintele“ o să ruginească, o să se zdruncine dacă-l tot cărăm de colo-colo, în vată ? zise Țiparul, ca să curme acea tăcere nesuferită dintre ei.

— Știu eu, răspunse moale Unchiul George, de treaba asta are grijă *tehnicul*, nu noi.

Acum, autocamionul gonia zdravăn spre depozitul spitalului doctor Cantacuzino, de pe cheiul Dîmboviței. Cînd aveau la bord încărcătură periculoasă, voiau să scape cît mai repede de ea.

— Spune-mi, ce-ai fi făcut dacă n-ai fi intrat în mișcare ? o întrebă Țiparul.

Unchiul George avea acum o voce joasă, obosită :

— Știu și eu ? Poate m-aș fi măritat, ca orice fată, aș fi avut copii, m-aș fi lăsat de facultate...

— Cum adică te-ai fi lăsat de facultate ?... Bănuiesc că ai intrat la *Belle-Arte* pentru că ai talent. Te-a îndemnat ceva. În ce mă privește, pentru mine, chestiunea asta cu pictura este un lucru destul de curios. Să stai să desenezi oameni în pielea goală, ce idee !

— Crezi că e ceva imoral ?

— Nu, oricum... însă...

— Corpul omenesc este foarte frumos. Depinde numai cum te gîndești la el. Vechii greci nu se acopereau. A venit creștinismul și a făcut din ceea ce ni se părea un lucru

natural, un lucru interzis. Și cu asta ideea de păcat s-a și ivit.

Țiparul accelerează mai tare.

— Toate lucrurile astea le învățați la *Belle-Arte* acolo, la voi ?

— Da. Le învățăm.

— Vrei să spui că tu desenezi și bărbați goi, așa cum i-a făcut Dumnezeu ?

Unchiul George rîse ușor stingherită.

— De ce nu ? Așa cum studenții desenează femeii dezbrăcate, noi desenăm bărbați dezbrăcați. Sîntem egali în fața corpului omenesc. Nu este vorba de altceva.

Țiparul simți că roșește și el dintr-o dată, cum se-nîmplase mai devreme cu Unchiul George.

— Cît trăiește omul, învață, făcu el filosofic.

Și cu asta convorbirea dintre ei se încheie.

După încă cinci minute de mers, autocamionul ajunsese în spatele Institutului doctor Cantacuzino. Țiparul claxonă, portarul deschise porțile de fier și după ce-l întrebă unde merge, îi dădu drumul. Pînă la orele șase după-amiază, „Președintele“ trebuia să stea adăpostit între cuști de șoareci, cînd avea să vină cineva să-l ridice.

*
* *

Un adevărat noroc făcuse ca echipa *Muntenia II* să nu cadă în întregime în ghearele lui Mizdrache. El, acest noroc, se datorase orgoliului lui Ciripoi, care aflate de la Claudia că Mizdrache o chemase la el acasă, punîndu-i mai multe întrebări. În realitate, steaua trupei lui Lică Rădulescu dorea din tot sufletul să nu fie amestecată în niște întîmplări care nu o priveau și care i se păreau destul de primejdioase : post de radio clandestin, nemți, filme, fotografii, Siguranța Generală a Statului... Și așa era băgată pînă la gît în rahat. Barim să joace cu toată lumea cu cărțile pe față. Năvălise direct peste Ciripoi la birou. La ușă, Crăciunescu¹:

— Ei, domnișoară, încotro ?

— Dar dumneata cine mai ești ? întrebă Claudia, cu o privire mirată peste poate.

— Eu sînt cel căre pune întrebările aici, făcuse Crăciunescu, agresiv. Ori te crezi la orfelinatul copiilor handicapa i.

— Handica... cum ? Uite ce e, de teptule, te rog să intri la domnul Ciripoi  i să-i spui că a venit Claudia. Repetă : Claudia !

Crăciunescu o măsură din cap p n  în picioare. „Logodnică nu e, că Ciripoi are nevastă  i copii, amantă poate, dar e prea  ucar  pentru nasul lui...” P n  să se lămurească, în u   apăruse Ciripoi.

— Ce-i cu tine aici ?

— Am treabă.

— Crăciunescule, lasă-ne, zise Ciripoi.  i o v ri în birou cam necăjit. Nu  i-am spus să nu vii dec t în cazuri foarte importante ?

— Păi este un caz foarte important.

— Dă pe gură atunci, ce mai aștepti ?

— M-a chemat șeful la el.

— Mizdrache ? A luat cantarid  ? Sau e în săptămina br nzei ? Ce l-a găsit ?

— Dar tu nu mă invi i să  tau pe scaun ? Ce sîntem sălbatici ? Eu am venit să-  dau vești importante  i tu mă tratezi ca pe Mi a Baston. Sînt  i eu artistă. Solist  în trupa lui Lică Rădulescu. M ine-poim ine apar pe ecrane la Berlin. Se uită lumea. Asta e Claudia Testemeanu de la Ploiești. Fata lui Testemeanu. Ce-i de colea ?...

—  ezi, făcu Ciripoi, căruia nu-i plăcea vestea adusă. Deci,  eful te-a chemat la el acasă,  i...

—  i m-a stors ca pe-o l m ie.

— Că nu i-oi fi spus chestia cu fotograma aia, cu b ie  i  ia, cu postul de radio...

— Ba bine că nu ! De unde să  tiu eu că tu  i ascunzi secrete care-l privesc  i pe el.

Ciripoi căzu într-un fotoliu.

— Femeile te nenorocesc totdeauna, domnule. Astă am  nv  at de la biata maică-mea, dar n-am ascultat-o. Ia zi-i, cuv nt cu cuv nt, tot ce s-a-  mplat.

— Dă-mi mai  nt i o  igar   i pe urmă vorb esc.

Ciripoi o înjură mărunt în g nd, dar  i  nt nse pachetul de  ig ri  i o invită să ia una, i-o aprinse, ascult nd-o cu

mare atenție. Totul era limpede. Mizdrache aflase totul, de-a fir-a-păr, și avea să ia și de data asta bucata cea mai grasă, după obiceiul lui. Dacă nu voia să moară subaltern, cum fusese o viață întreagă, trebuia să facă un lucru neașteptat. Să-l lase pe șeful lui cu botul pe labe ; să-l învețe minte să mai culeagă de-acolo de unde el semănase.

— Uite ce, puiculița neichii, mie să-mi spui la ce s-a oprit Mizdrache. Adică, ce i-a plăcut lui. așa, din tot ce i-ai povestit tu.

Claudia trase câteva fumuri din țigară, se ridică, deschise ferestrele ca să intre aer curat de-afară, privi strada aglomerată, mașinile care se mișcau parcă mai lent privite de la înălțime, și se-ntoarse spre Ciripoi :

— Știi ce cred eu ? Că dacă află șeful tău că ți-am spus că am fost la el și că pe urmă am venit la tine și l-am turnat, eu nu termin bine, tu ! O să mă arunce careva de la o fereastră ca asta. Că voi sinteți oameni periculoși, știu eu.

— Uite unde era agenta dublă ! Lasă fleacurile și spune-mi ce ți-a bătut la ochi din tot ce te-a-ntrebat ?

Claudia se așează din nou pe scaun, puse picior peste picior și-l fixă pe Ciripoi.

— Dacă vrei să știi, cred că cel mai interesant i s-a părut faptul că fata aia care venea la *Marna* avea mâinile pline de vopsele.

— Și ce-i cu asta ? Mare lucru ! Cine știe de unde o fi luat vopsea pe unghii și el crede că e Sherlock Holmes.

Dar, deodată, se tulbură :

— Mă fetițo, chiar așa a fost ? I-ai spus tu că era vopsită pe mâini ?

— Chiar așa. Pe urmă nu m-a mai întrebat nimic. A... mai voia ceva, să nu uit... M-a-ntrebat dacă aş recunoaște vocea fetei. Numai că asta era cam mută. N-am prea auzit-o vorbind. Ceea ce știu e (și asta i-am spus-o și șefului tău) că fata e studentă la *Belle-Arte*... e pictoriță.

Ceea ce la începutul acestei convorbiri părea foarte neclar pentru Ciripoi, se limpezi. O luă de umeri pe Claudia și o conduse spre ușă.

— Știi ce ? M-ai căutat pentru o verișoară a ta care n-are buletin de București și vrei s-o aduci aici. Dacă

te-ntreabă cineva... dacă nu... Și capul la pământ, nu miștă, nu scoți un cuvântel.

O urmări de sus, pe deasupra casei scării, și o văzu rostogolindu-se pe treptele celor patru etaje, ținându-se de rampa lustruită. Se-ntoarse în birou și-l sună pe Teică, cu gesturi mari ca ale lui Mizdrache, cum făcea acesta cînd lua o decizie importantă.

Agentul apărui în ușă după ce bătu de trei ori. Chel, slinos, cu hainele mototolite, cu aerul acela mizerabil de funcționar inferior trăit numai prin subsoluri.

— Trăiți ! La dispoziția dumneavoastră !

Se cocoșase, saluta într-una, cu capul plecat și cu mâinile pe șolduri, ca și cum ar fi purtat uniformă.

— Teică, echiparea, că avem treabă !

— Sînt echipat, dom' șef. Gata !

— Stai să dau un telefon la a-ntîia.

Făcu interiorul, așteptă două secunde, pe urmă spuse cuiva cu o voce gravă, măreată :

— Lipsesc pînă seara. Cine mă caută, să aibă răbdare. Pentru domnul Mizdrache, sînt plecat în chestiunea postului clandestin. Noroc !

Trînti receptorul, își luă pălăria din cuier și o îndesă pe ceafă. Avea aerul că va aresta pe Capone. În stradă îl înghesui în mașină pe Teică și-i spuse șoferului :

— Du-mă la cinematograful *Marna*.

Era spre prînz, se încălzise bine, copacii înverziseră, lumea umbla în haină, era o plăcere să te plimbi la ora asta. Mașina Siguranței opri în spatele cinematografului, pe la intrarea artiștilor. Cei doi coborîră cîteva trepte, pătrunseră într-un gang igrasios, luminat de un hidrant, pe urmă urcară iar pe o scăriță metalică și ajunseră pe scenă. În lumina puțină nu se vedea mai nimic. Cîteva cartoane care erau decorurile pentru trupa de revistă, miros de praf, cortina roasă pe la poale, cu ciucurii aurii mîncăți de șoareci și de vechime.

— E cineva aici ? întrebă Cîrpoi spre fosa scenei din care se prelingea o lumină slabă. Apărui un fel de mumie cu fața tumefiată, cu părul alb, scăpat în șuvițe, de-a lungul unor urechi albe ca hîrtia, cu o gură uscată, parcă trasă cu linia, fardată gros cu un ruj prost.

— Dumneavoastră ?

— Poliția, făcu, măreț, Ciripoi. Îl caut pe patronul cinematografului și pe domnul Lică Rădulescu.

Băboiul, care fusese angajat în locul lui Aihos, răspunse simplu în două cuvinte :

— Domnul Șerbănescu e vizavi, la bufet, iar domnul Lică... acuși trebuie să pice.

Ciripoi cunoștea drumurile. Intră în coridorul cabinelor artiștilor. Nu sosise încă nimeni. Ieși din holul cinematografului, pustiu la ora asta, în care o femeie ștergea cu o cârpă udă piatra murdărită.

— Dumneavoastră ? întrebă aceasta.

Teică făcu un semn ocult la rever și cei doi se treziră în Grivița aglomerată, plină de lume și de tramvaie. Trecură strada, intrară în restaurantul pustiu, întrebând de domnul Șerbănescu.

— Colo, în fund, arată un țal cam adormit, cam plictisit, căscînd profund.

Șerbănescu nu era singur. O femeie între două vîrste, cu dinți de aur, mușca dintr-un pui clefăind tare și tăvălind carnea în mujdei de usturoi. Din cînd în cînd, privea spre patronul cinematografului *Marna*, care-i povestea ceva. Ciripoi se așeză la o masă liberă, lângă fereastră, și-l trimise pe Teică la Șerbănescu, spunîndu-i : „Să lase dama, că avem treburi serioase !“

Agentul sărută mîna femeii, își ceru scuze, asta învățase la nunți și botezuri : să nu jignești un bărbat cînd se află cu o muiere la masă.

— Domn' Șerbănescu, domnul Ciripoi are treabă cu dumneata.

— Vin numaidecît.

Cînd era vorba de poliție. atîta știa și domnul Șerbănescu, trebuiau lăsate la o parte chiar femeile. Se scuză și îl urmă pe Teică.

— Vă salut, vă salut ! Cu ce treabă pe la noi. pe la cinematograful ? Un bilet de favoare, ceva ?

— Stai jos ! făcu grav Ciripoi.

Domnul Șerbănescu se așeză. Era gras, nădușit tot, prin haina de diftină, la subsuori, se iviseră pete mari, umede. Băuse trei sute de grame de mastică, obrazul îi era congestionat. avea parcă niște ochi galbeni, de motan.

— Domnu' Șerbănescu, dumneata ții o evidență a celor angajați ?

— Cum, nu ? se miră patronul cinematografului *Marna*. Dar pînă atunci... (făcu un semn chelnerului care aștepta lingă intrarea mascată de o perdea de pluș) hei, Puiule, fă-te aproape și adu ceva de ciugulit, că e ora aperitivului. Așadar...

— Nu era nevoie să te deranjezi.

Lui Ciripoi i se făcuse într-adevăr foame și cînd se uita la figura hămesită a celui din fața lui, la Teică, își dădea seama că nu poate să refuze invitația.

— Domnu' Șerbănescu, ai cunoștință că în cinematograful dumatile și-au făcut cuibul niște indivizi foarte periculoși ?

La una ca asta nu se aștepta patronul cinematografului *Marna*.

— Cum adică, domnu' Ciripoi, că doar, ca orice patron de cinematograf, sînt în slujba poliției ! Nu v-am dat eu telefoane cînd a trebuit ? Nu i-am dat în gît pe dezertorii ăia de anul trecut ? Sau cînd mi se pare mie unul mai deocheat... Cum o să adăpostesc eu, la mine, niște indivizi periculoși ?

— Uite că i-ai adăpostit. Ai avut dumneata pe unul Adrian Racoviceanu, pianist, angajat ?

— Am avut !

— Îi știi adresa ?

— Asta ce-i drept, nu. A venit la mine, mi-a spus că e student, l-am întrebat cum îl cheamă. Eu sînt o brută sentimentală, domnu' Ciripoi. Cînd am auzit că-l cheamă Adrian Racoviceanu mi-am adus aminte că în primul război am luptat într-un regiment cu ta-so — generalul Racoviceanu. L-am întrebat dacă al lui era — al lui era ! L-am angajat. Dar ce-a făcut, domnule ?

— O să-ți spun eu mai încolo.

Sosise chelnerul Puiu, cu o tavă cu raci. Trăsneau a usturoi și arătau ca o pictură.

— Luați specialitatea casei, zise domnu' Șerbănescu și pocni din degete către chelner : Puiule, și negrul ăla de Crăciunești... de la mama lui... Să nu ni se facă greață... Pe urmă se întoarse către Ciripoi : Ia spune, domnule. că mă bagi în boală.

— Domnu' Șerbănescu, ați mai avut după aia ca angajat pe un operator ?...

— Da. Cornel Popescu îl chema. Lucra, dimineața, la magazinul *Marconi*. La domnul Vintilă Crețulescu. Am verificat. Dar ce-i cu el ?

— Mai lucrează la dumneata ?

— Nu. De vreo două săptămîni mi-a lăsat pe altul în loc și a zis că are treabă în provincie. Așa e în zilele noastre. Nu mai are lumea cuvînt. Îi angajezi cînd se milogesc, le dai o mie pe săptămîină și ei se cară cînd ți-e lumea mai dragă.

— Dar pianistul ăla, Racoviceanu... mai lucrează la dumneata ?

Domnul Șerbănescu începea să-nțeleagă cîte ceva.

— Luați cîte-un rac de-ăsta, că vă spun.

Teică atîta aștepta. Începură să înfulece. Carapacele roșii trosneau între măselele lor dure.

— Ce-i curios, domnule Ciripoi, că la aceeași dată și băiatul generalului Racoviceanu a zis că se angajează la Filarmonică și că nu mai vine... Am găsit pe altcineva !

Ciripoi lăasă ceea ce mai rămăsese din racul mîncat în farfurie și spuse :

— Ia să ne mai gîndim puțin. La băiatul ăsta al dumneitale, la operator, nu venea o fetișoară, așa...

— Logodnica lui, cum să nu... O slăbătură blondă.

— Bun, făcu Ciripoi mulțumit. Și cam la ce ore, așa ?...

Patronul cinematografului *Marna* se gîndi puțin, dar nu-și amintea exact nimic.

— Cred că pe seară, după șase. Sta pînă termina el ultima reprezentație și plecau împreună. Nu i-am bănuț. Băiatul își vedea serios de treabă, își luase și el un ajutor, cum e obiceiul. Mai lipsea în cîte o zi, dar nu de multe ori. Vrei să-mi spui, însă, ce-i cu băieții ăștia ?

Chelnerul Puiu turna în pahare un vin negru, uleios. Băură însetați. Domnul Șerbănescu făcu un semn femeii abandonate la masă lui și aceasta se ridică și părăsi localul.

— O prietenă a mea, explică el.

— Vreau să te mai întreb ceva, spuse Ciripoi. Din cercetările noastre, tot în timpul ăsta, ai mai avut pe unul, un plasator, așa ceva.

— Da. Parcă Negrea îl cheama. Nu știu ce făcea, se lăuda că a fost boxer, că acum antrenează pe nu știu cine, o echipă a armatei. Dracu să-l ia! Dar era bun, că-mi scotea scandalagiii din sală.

— Era! Deci a dispărut și el, nu-i așa? Și exact în același timp cu ceilalți, făcu Ciripoi, încântat unde ajunsese cu logica.

— Ia te uită, domnule, cum intră omul la apă, fără să știe. Dar spune-mi, domnu' Ciripoi, ce-au făcut ăștia? Au furat ceva?

— Mai rău.

Ciripoi sorbea carnea fragedă din gheruțele celui de-al treilea rac și avea o privire încântată de sine.

— Mai rău: adică cum?

Domnul Șerbănescu simțea că se trezește de-a binelea. Bău un pahar cu vin negru de Crăciunești cu sete, și, după ce-l goli, îl trînti pe suprafața mesei.

— Domn' Ciripoi, mă-mbolnăvești! Spune odată, că mor!

— Toți patru sînt niște conspiratori, domnu' Șerbănescu! Dacă te interesează, au transmis și din cinematograful dumitale prin postul *Muntenia II*. Ai ascultat vreodată postul de radio *Muntenia II*?

— Pe dracu! Ce, am eu timp să ascult postul de radio *Muntenia II*? Nici nu știu ce e asta.

— Un post de radio comunist, dacă te interesează.

Domnul Șerbănescu se albi ca hîrtia de scris.

— Nu se poate! Sărăciile alea? Janghinoșii ăia? Nu dădeai nici doi bani pe ei! Și adică de unde să transmită ei din cinematograful meu?

Teică, care zdrobolise pînă acumă preț de cinci-șase raci, privi încordat la Ciripoi.

— Asta am vrea să știm și noi. Există numai două posibilități. Cinematograful are un pod?

— Cum să nu? Au venit cei de la antiaeriană și l-au umplut cu saci de nisip. Ne-au ars și o amendă pe chestia asta. Credeți că de-acolo...

— De-acolo, sau din cabina operatorului. Sînt singurele posibilități.

— Ce spui? Domnu' Ciripoi, în ce mă privește vă dau tot concursul.

— Pînă acuma avem două urme limpezi: una, dacă e adevărată, că operatorul se numea Cornel Popescu și că lucra la magazinul *Marconi*. Asta pe unde vine?...

Domnul Șerbănescu le dădu adresa.

— Notează, Teică, zise grav Ciripoi pe post de anchetator-șef. Și fata asta al cărei nume nu-l cunoaștem... ori îl știi dumneata?...

— Nu, nu-l știu. Odată am întrebat-o cum o cheamă. I-am găsit pe amîndoi în cabină: cum te cheamă? Ala, gagicul ei, a luat-o înainte... *Unchiul George*, a zis... Ce nume o mai fi și asta? Să fii fată și să te cheme *Unchiul George*... O adevărată tîmpenie.

— Ai recunoaște-o? Întrebă Ciripoi.

— Cum să nu? Am tinere de minte.

— Și pe el, pe băiat?

— Bineînțeles.

— Cunoști și faptul că fata era studentă la facultatea aia de pictori... cum dracu îi zice... Belle... cum... Teică?...

Teică luase al șaptelea rac și-l studia.

— Belle... belle...

— *Belle-Arte*, se lămuri pentru toți domnul Șerbănescu. A, veniți cu mine, că e colea. Doi pași. Pe lângă catedrala *Sfîntu Iosif*. Mergem?

Ciripoi se ridică și-i făcu semn lui Teică.

— Hai, Teiculiță, că avem treabă. Lasă racul ăla din mină, că parcă n-ai mîncat din postul Paștelui.

*

* *

Într-un sfert de ceas se aflau toți trei în sala decanatului. Ciripoi se legitimase scurt și fuseseră poștiți pe scaune, în fața decanului. Acesta era un bărbat cu părul albit complet, ochelari în ramă de aur, cam titirisit, cam moale la glas, mă rog, „firc de artist“, gîndise Ciripoi.

— Domnule profesor, sau ce-ați fi dumneavoastră aici... avem un caz delicat.

— Mă rog, tuși decanul. Poliția are dreptul să pătrundă oriunde mai ales în vremurile astea turburi. Vă rugăm să ne spuneți despre ce este vorba !

Se răstignise pe spătarul scaunului din spatele biroului său masiv de stejar, pe care se aflau desene în tuș și câteva clasoare. Privea cu un aer distrat grădina mică din spatele Institutului, în care se scuturau florile unui cais. Părea distant, neatent, ca și cum le-ar fi făcut o favoare, lucru care-l scotea din sărite pe Ciripoi. Dar, mă rog... oameni ca ăștia trebuiau luați cu binisorul.

— Domnule profesor, căutăm o studentă.

— Mă rog, făcu iar decanul, cu același plictis vizibil. Vă stau la dispoziție. Îi cunoașteți numele ? Știți în ce an este ?

— Asta-i prost, că nu știm.

— Și atunci, eu cu ce pot să vă ajut ?

Își scosese ochelarii și îi lăsase pe birou, privind cu niște ochi bulbucați, și fără privire parcă, afară.

— Aveți cumva fișele cu fotografii ale studenților dumneavoastră ?

— Cum să nu ? Pe ani. Nici nu sînt prea mulți. Cam o sută cincizeci. Vreți să le vedeți ? Pofțiți alături, cu mine.

— Tu rămii aici, Teică, zise Ciripoi, eu merg dincolo cu domnul Șerbănescu și cu domnul profesor.

Agentul fu încîntat să rămînă singur, pentru că avea la ce să se uite. Toți pereții biroului decanului erau împodobiți cu nuduri în cărbune : studiile cele mai reușite ale studenților. „Uite și tu, Teicuță, ce e pe lumea asta, gîndea umilul polițist. Ce țîțe, ce picioare, halal de mămîtica lor ! Și adică ăștia le fac așa, după chipul și asemănarea muierilor ?” Știa că există modele, adică niște femei plătite, ca să stea în pielea goală în fața studenților, dar atîtea fete tinere despuiate la un loc nu văzuse nici-o dată. „Aici e un trai, Teiculiță !”

Se ridică în picioare și, cu mîinile la spate, dădu un ocol privind hîrtille de desen prinse în pioane pe pereți. Prin ușa deschisă, îi văzu pe cei trei căutînd cu atenție în câteva cartoteci aflate în lăzile metalice de culoare gri. Cam după trei sferturi de ceas, domnul Șerbănescu spuse :

„Asta e !“ Scosese o fișă de care era lipită o fotografie și o arătă lui Ciripoi :/

— Pun mîna-n foc că ea este !

Decanul își căută ochelarii și citi numele studentei :
Otilia Dumitrescu, anul doi.

— Nu înțeleg nimic, domnilor.

Ciripoi spuse parcă puțin întristat :

— Din păcate, trebuie s-o arestăm. E comunistă.

— Comunistă ? Studentă ca ea, exemplară ! Mă rog, a avut o chestie pe-aici cu un profesor, dar...

— Ce chestiune ? se interesează Ciripoi.

— Un fel de idilă cu un profcor. Dar în asta nu intră nici un fel de politică.

Se făcu un moment de tăcere.

— Și cum vreți să procedăm ? întrebă decanul.

— O chemați aici, și de restul ne ocupăm noi. Nu vrem să facem mare tăărăboi. La cît se termină cursurile ?

Decanul își privi ceasornicul de la mîină.

— Peste trei sferturi de oră. Studenții merg apoi la cantină și revin la cinci după-amiază.

— E foarte bine. Noi așteptăm aici. Spuneți-mi, domnule profesor, în ultima vreme, fata asta nu lipsea de la cursuri, mai ales după-amiaza ?

Decanul se gîndi puțin.

— Ba cred că da. Încă de astă-iarnă mi-a cerut o scutire care să-i permită să lipsească de la anumite cursuri ce se țineau după-masă. Spunea că și-a găsit o slujbă. E foarte săracă.

— Bine-bine ! Atunci chemați-o !

— Nu vreți să mai așteptăm ?

— Nu ! făcu sec Ciripoi. E mai bine așa. O să plecăm cu ea înainte de-a ieși ceilalți studenți de la cursuri.

Decanul apăsă pe o sonerie și după un minut intră un om de serviciu.

— Mihalache, fii bun, du-te la anul doi și cheam-o la decanat pe studenta Otilia Dumitrescu pentru o comunicare urgentă.

Ușa se-nchise. După alte trei minute se auzi o scurtă bătaie în ușă. Decanul spuse : „Intră !“ Și în cancelarie își făcu apariția Unchiul George.

Să fi fost ora unu și jumătate, pe la amiază, cînd în fața atelierului de reparat aparate de radio *Marconi* se ivi un biciclist nădușit și plin de praf. Era îmbrăcat într-un scampolo italian alb imaculat și într-un pantalon de doc. Costică, ucenicul lui Goliath, stropise de zor timp de vreo jumătate de oră trotuarul din fața magazinului și acum mătura cu sîrg cu un tîrn de nuiiele. Trotuarul nu arăta mai bine ca înainte, dar, oricum, se putea spune că se făcuse ceva. Puștiul trăgea cu sete dintr-un chiștoc și mai lăsa mătura rezemată de peretele magazinului, privind în lungul străzii. Pe ciclistul care oprise brusc parcă l-ar fi cunoscut.

— Ai furat-o ? întrebă cu insolență ucenicul.

— Cheamă-l repede afară pe meșterul tău !

— Că n-o fi luat foc la Filaret, spuse calm ucenicul și-și rezemă tîrnul încă o dată de peretele dughenei. Îl chem imediat.

— E singur ?

— Singur.

— Bine. Aștept afară, că e mai plăcut.

Puștiul intră în prăvălie și după cîteva minute apărură Goliath cu un aer aiurit.

— Ce s-a întîmplat, Țiparule ?

Acesta îi făcu semn către ucenic, care își vedea de măturatul lui.

— Hai mai încolo să ne plimbăm puțin.

Porniră în susul străzii, după ce Goliath îi spusese lui Costică :

— Țică, mă-ntorc numaidecît. Ai grijă pe-aici și mai lasă dracului țigara aia, că te-mbolnăvești.

Țiparul îl aștepta cîtiva pași mai departe

— După mîtra ta, s-a întîmplat ceva foarte neplăcut.

— Dacă vrei să ştii, chiar așa este : s-a întîmplat un lucru foarte neplăcut. A căzut Unchiul George !

Lui Goliath îi țiură urechile ca și cînd ar fi primit doi pumni în bărbie.

— Nu se poate !

— Uite că se poate.

Țiparul ducea de ghidon o bicicletă de curse ale cărei spițe de aluminiu străluceau ca soarele începutului de amiază. Foarte ciudat în toate astea era că, aproape inconștient, Țiparul ținea încă în mînă un buchet de flori galbene, niște lalele. Ceva inexplicabil se petrecuse. Să vii în goană pe o bicicletă de curse care nu e a ta și să anunți că a căzut Unchiul George, ținînd în același timp în mînă un buchet de lalele galbene, nu era un lucru normal.

Țiparul văzu privirea interogativă a celui alt și răspunse fără să fie întrebant :

— Ei i le duceam !

Goliath simți că iar îi țiue urechile. Cum adică : *ei i le ducea* ?...

— Aveai o întîlnire cu Unchiul George în dimineața asta ?

Era limpede că reparatorul de aparate de radio suferea cumplit. Deci cele spuse de Athos erau adevărate ! *Mutulică* avea boală de trimeea flori la fete ! Și nu numai că le trimitea flori, dar le dădea și întîlniri și cine știe ce mai făcea. „Ei na, asta e bună ! Și dacă avea întîlnire cu ea, de ce mai vine la mine, de ce îmi mai spune că a căzut ? Și dacă a căzut, el ce-a făcut ? El de ce n-a căzut ?“ O bănuială îngrozitoare îl invada. Începea să vadă negru înaintea ochilor.

— Nu, nu aveam, răspunse Țiparul.

— Atunci ce-i cu chestia asta cu florile, cu căderea Unchiului George... Nu mai înțeleg nimic.

Țiparului îi venea greu să-i explice, totuși trebuia să o facă și încă foarte repede.

— Aseară am vorbit cu ea. Am avut o discuție mai lungă. Am dus amîndoi pe „Președinte“ la un depozit de medicamente pe cheiul Dimboviței. N-am dormit toată noaptea. Nu știu de ce. De dimineață era foarte frumos și

n-am mai putut să lucrez la mașinile domnului Sontag. I-am spus : „Domnu' Sontag, descurcă-te cum oi ști, eu iubesc o fată. Azi mi-am dat seama“. El s-a uitat la mine, a dat din umeri și-a spus : „O iubești, dar te costă. Eu îți opresc ziua de lucru“. Înțelegi, Goliath ? Atît a putut să-mi spună. Că mă costă. Și că o să-mi oprească ziua de lucru. Dar în dimineața asta putea să-mi oprească salariul meu pe cîteva luni. Puțin mi-ar fi păsat...

Îl privi pe celălalt. Era alb, tremura, parcă suferea de friguri. Oricui putea să-i povestească ce a simțit el în noaptea și-n dimineața aceea, numai lui Goliath, nu.

— Ce ai ?

Goliath nu-i răspunse. Țiparul înțelese că n-avea timp, așa că, fără să se înduioșeze continuă :

— Am cerut bicicleta unui prieten, asta pe care o vezi, am cumpărat florile pe care nici acum nu mă-ndur să le arunc și m-am dus la Institutul de *Belle-Arte*. Ea nu știa că o să vin, nu fixasem nici o oră și nici un loc de întîlnire. Trebuia să ne vedem abia diseară la punctul stabilit pentru organizarea emisiunii noastre de la șapte fără un sfert. Am întrebat pe portar cînd ies studenții de la cursuri și mi-a spus că la ora unu. Pînă la ora unu am dat ocol Bucureștiului pe bicicletă. Era să mă izbească un tramvai. Bicicletele astea de curse sînt o nenorocire. Au pasul mare, parcă mînîncă distanțele. Și stai cocoșat pe ghidon cum am văzut și la cinema, la curse.

Spunea toate astea pentru că începuse să plîngă. Nu reușea să se stăpînească. Glasul i se înmuiase și pe obraji îi curgeau șiroaie lacrimile. Goliath se uita la el nedumerit. „Acum de ce plînge ? De ce nu spune cum s-a-nîmplat ? Ei drăcie, ditamai boxerul și plînge. Înțeleg să plîng eu. Dar eu la drept vorbind de ce să plîng ?“ Și în aceeași clipă simți cum îi curg și lui lacrimile.

— La unu fără un sfert eram pe trotuar, în fața Institutului și o așteptam. Mai era un sfert de oră pînă să iasă. Și iată că a ieșit mai înainte. Abia sosisem cu buchetul de flori, cu care dădusem ocol Bucureștiului. Uite, cu lalelele astea. Ținînd bicicleta de ghidon și tremurînd ca un puști de 16 ani... Și ea a ieșit pe neașteptate pe poarta Institutului, atît de pe neașteptate, încît nici n-am recunoscut-o în primul moment. Era îmbrăcată într-o

rochie albastră. Nici nu s-a uitat la mine. Parcă nu mă zărise niciodată în viața ei. Am vrut să spun ceva, dar am înțeles imediat ce se întâmplase. O țineau de braț doi indivizi care au urcat-o într-o mașină neagră. Asta a fost tot. M-am suit repede pe bicicletă și am venit încoace. Am venit să-ți spun să dispari în următoarele zece minute, să nu mai treci niciodată pe la tine pe-acasă și să-mi spui unde te gălesc peste o săptămână. De aici alerg întins la Athos. Și el se află într-o mare primejdie. Colonelului n-am apucat să-i dau telefon. O voi face din drum, de la un telefon public. Ai înțeles ce ai de făcut? Șterge-ți nasul ăia și fii bărbat. Întoarce-te la magazin și spune că ți-a murit cineva în provincie. Că mergi la o înmormîntare. N-ai decît zece minute, ține minte ce-ți spun. Cum stai cu banii?

— Bani am. Adresa de rezervă o știu : strada Dristorului 22, etaj unu, la văduva Mărculescu. De azi înainte mă cheamă Petre Iordănescu. Repar mașini de scris și sufăr de o infirmitate la piciorul stîng. O să umblu cu o cîrje. Asta numai dacă mi se va permite să ies din ascunzătoare. Ceea ce nu cred. Probabil că și eu, și tu, și Athos va trebui să plecăm undeva la țară.

— Te-am lăsat. Te caut. Fug acum la Athos. Baftă !
Încălecă pe bicicletă și dispăru.

Întors în magazinul de reparat aparate de radio, Goliath nu arată nici un semn de enervare. Îl chemă pe ucenicul Costică și-i spuse blînd :

— Bă țică ! A venit prietenul ăsta al meu și mi-a spus că trebuie să merg la o înmormîntare. O să lipsesc mai multă vreme. Uite, fîi las niște parale. Vezi, cînd vine patronul ăl mare, domnul Crețulescu, fi spui că n-am mai avut ce face și m-am dus acolo. Să mă aștepte și el, că mă-ntorc. Ai priceput ?

— Priceput.

— Vezi cum cheltui banii ăia, că dacă mă întorc și aud că ai făcut prostii te chelfănesc. Vorbește frumos cu clienții, dă aparatele care sînt gata, cu chitanță, mușteriilor, și predă banii pînă la centimă patronului.

— Bine.

Își luă haina din cui, se uită în jur să vadă dacă n-a uitat ceva compromițător și își dădu seama ce simplu era

totul. Trăia provizoriu, o altă viață, poate a unui personaj pe care nu-l cunoștea decît din auzite. Astăzi, în mod brusc, încetase din viață cunoscutul reparator de radio Cornel Popescu, tehnician, semne particulare n-are, mic de statură, păr ondulat. Gata. Cruce. Cine știe cînd o să mai aibă ocazia să mai practice această meserie frumoasă. Începea o viață nouă. Ce fel de viață o mai fi și aia, cine mai știa ? Îi strînse mîna puștiului, care nu era timpit și-l măsura cu privirea înduioșată.

— Domn' Cornel, să știi că nu sînt supărat pe dumneata. Mi-ai mai dat cîte una după ceafă, dar așa e la meserie. Să-ți dea Dumnezeu sănătate. Mulțumesc pentru bani. O să-i spun patronului tot ce mi-ai zis dumneata. Și dacă întreabă vreuna din fetele alea ceva ?

Goliath surse cu amărăciune și făcu un semn vag cu mîna :

— La revedere, puștiule, vremea fetelor a trecut.

*

* *

Athos citea romanul *Pe aripile vîntului*, pentru a treia oară. Lăsase geamurile deschise, bătea un vînticel plăcut. Scarlett O'Hara tocmai trecea călare pe moșia ei. Abia îl văzuse pe Rett Butler și era tulburată de această întîlnire cu cinicul personaj. Se auzi soneria. N-avea fixată nici o întîlnire. „Cine dracu o mai fi la ora asta ?” Lăsă cartea, căscă prelung, și, numai în ciorapi, se îndreptă spre ușă.

— Cine e ? întrebă cînd ajunsese în micul vestibul.

— Țiparul !

Mirat, răsuci yalele în ușă și se trezi cu celălalt lîngă el. Lucrătorul domnului Sontag ținea încă, nu se știe de ce, micul buchet de lalele galbene în mînă. Rezemase bicicleta de curse de peretele exterior al intrării și nu știa ce să facă cu florile.

— Ești singur ?

— Aproape.

În salonul din spatele lui Athos se ivise mătușa.

— Cine e ? întrebă bătrîna.

— Cine să fie ? Prietenul meu. L-ai cunoscut.

— A, da ! Sigur că da ! Poftim, domnule. Dumneata

ești colegul de la Filarmonică al lui Adrian, care cântă la viola da gamba.

— Săru'mîna, doamnă, eu sînt ! făcu Țiparul intrînd în rolul pe care-l mai jucase o dată în fața bătrînei. Și brusc, îi veni inspirația să-i întindă buchetul de flori.

— O, ce bine crescut ! Tinerii din ziua de azi nu au uitat să facă plăcere femeilor, chiar celor bătrîne, aducîndu-le flori. Am să le pui într-un vas cu apă.

Athos o scoase afară din salon.

— Mătușă, lasă-ne singuri. Avem secrete de data asta.

— Înțeleg, înțeleg, făcu femeia. Ah, e primăvară... și fetele astea care au crescut.

Se făcu nevăzută dincolo de o ușă. Rămăși singuri, Adrian Racoviceanu îl întrebă precipitat, în șoaptă :

— Ce s-a întîmplat ?

— Unchiul George a căzut !

— Nu se poate !

— În fața mea au luat-o cu o mașină. Erau doi inși cu niște mutre care nu spuneau nimic bun.

— Cum de-ai scăpat tu ?

— Pur și simplu din întîmplare.

— Și acum ?

— Acum trebuie să dispărem.

— Colonelul știe ?

— I-am dat un telefon acum zece minute.

— Și ce-a spus ?

— Deocîndată să lăsăm vechile adrese și să mergem la noile domiciliu.

— Și mătușii ce-am să-i spun ?

— Asta te privește. Trebuia să te gîndești din timp și la o întîmplare ca asta.

Athos abia acum simți sub forma unei crampe la stomac violența loviturii venită cu această știre. Se stăpîni, un sentiment necunoscut de incertitudine îl cuprinse.

— Crezi că va vorbi ?

— Cine ?

— Unchiul George.

— Nu știu. Dar asta nu are nici o importanță. N-o să ne predăm numai pentru că au prins-o pe Unchiul George.

Spunea cuvintele astea și Dumnezeu știa cît îl costau.

— Ce-ai de gînd să faci ?

Ochelarii lui Athos se aburiseră ca totdeauna cînd pianistul se enerva.

— O să mă bat, o să mă bat, o să mă bat !

Striga în gura mare și celălalt îi puse palma pe gură.

— Ce, ești nebun ? Cu cine ai să te bați ?

— Cu toți ! Cu Colonelul, cu tine, cu oricine va voi să mă împiedice s-o salvez pe Unchiul George !

— Dar disciplina revoluționară ? Dar măsurile pe care sîntem obligați să le luăm în cazuri din acestea ?

— Puțin îmi pasă de disciplină. Ne-am pus pielea în saramură pentru cei doi care au fost eliberați în schimbul lui Braun, și n-o să încercăm s-o salvăm pe fata asta ?...

Athos tăcea.

— Ți-e frică, lașule ! Și doar spuneai că o iubești și tu ! Toți o iubeați, și tu, și Goliath... Și cînd e vorba să-i salvăm viața, vă dați de-o parte.

Ceea ce spunea era de-a dreptul absurd. Celuilalt, lui Goliath, nici măcar nu-i propusese să facă ceva. Îl sfătuisese să fugă ca un șobolan la noua adresă. Și acum, deodată, îi propunea lui Athos să calce toate regulile de conspirație, să facă ceva pentru a salva viața acelei fete. Totul fusese declanșat de întrebarea lui Adrian : „Crezi că o să vorbească ?” Și dacă o să vorbească, ce ?... Ei nu vor mai fi la vechile domiciliu, nici Colonelul. De fapt, adresa Colonelului n-o știa decît el. Dar tocmai acest : „o să vorbească ?” îi evoca lui o înspăimîntătoare realitate : cum o vor face polițiștii pe Unchiul George să vorbească ? Era firavă, subțire, avea douăzeci de ani, și, vai, ce putea să i se întîmple ? Poate că toate lucrurile pe care le bănuia i se și întîmplau chiar în minutul acesta !...

— Să nu te mai aud vorbind așa ! De ce mă faci laș ? Poate să-mi fie și mie frică cîteodată, dar laș nu sînt. Sînt de părere, ca și tine, că trebuie să facem ceva ca s-o salvăm.

— Chiar împotriva ordinelor Colonelului ?

— Chiar împotriva ordinelor lui. Ar fi primul meu act de indisciplină. Ce ți-a spus la telefon ?... Pentru că bănuiesc că nu te-ai dus la el acasă.

— Ceea ce știam și eu. Practic, sîntem niște pensio-
nari. La orice cădere grupul se dizolvă automat și toată
lumea se împrăstie ca potîrnichile. Vechile adrese se uită,
nu mai sînt folosite, intră o nouă echipă în acțiune. La
ora asta cred că „Președintele“ este transportat de către
alții cine știe unde. Nu ne rămîne decît să ascultăm di-
seară, la orele șapte fără un sfert, prima lor emisiune. Ce
sentiment tîmpit ! Să fii lăsat pe tușă, ca o zdreanță, și
să nu faci nimic altceva decît să te ascunzi. să. te dai
la fund.

— Așadar, bătrîne...

— Fă-ți rapid bagajele ! Eu am plecat înainte. Sîntem
în mare primejdie. Orice clipă e prețioasă. Ne întîlnim
peste zece zile în strada Dristorului 22, etaj unu, la vă-
duva Mărculescu. Întrebi de Petre Iordănescu, reparator
de mașini de scris. Țsta e Goliath. Ai unde să dormi la
noapte ?

— Bineînțeles.

Îi strînse mîna în fugă. Athos îl conduse pînă la ușă
și-l văzu încălecînd pe bicicletă. Cînd se-ntoarse din sa-
lon, o întîlni pe mătușa lui, care-l privea întrebător :

— Adrian, s-a întîmplat ceva neplăcut ?

— Dimpotrivă. Filarmonica pleacă în turneu și mă ia
și pe mine. Fă-mi repede bagajele, dă-mi două cămăși de
schimb. Cu banii mă descurc eu. O să-ți trimit din fle-
care oraș cite o ilustrată. Dacă mă caută careva, spui că
nu știi unde am plecat, că vor muri de invidie. La vîrsta
mea să cînti Rahmaninov, Ceaikovski... Nici nu mi-am
șters cașul de la gură !...

Țopăia în jurul ei, prefăcîndu-se vesel, o săruta pe
obraji, îi mîngîia părul albit și își dădu seama că adesea
cu o minciună e mai ușor să faci un om fericit decît spu-
nîndu-i adevărul. Viitoarele lui concerte cu Filarmonica
puteau să aibă loc cine știe în ce beciuri ale Siguranței.
Și atunci își simți ochii plini de lacrimi ; și pentru ca să
nu fie văzut de femeia din fața lui îi spuse repede :

— Fii drăguță, eu mă duc să mă bărbieresc. Fă-mi
bagajul ăla mai repede. Trenul pleacă peste trei sferturi
de ceas. Nici nu știu cum o să ajung la Gara de Nord așa
de repede. Maestrul George Georgescu e foarte punctual
și ar suferi să vadă că un puști ca mine n-a fost în stare

să ajungă cu zece minute înainte de plecarea trenului. Probabil că am să iau un taxi.

Brusc îi întoarse spatele și năvăli în baie. Se privi o clipă în oglinda din fața chiuvetei și începu să vomite.

* *

Inspectorul Mizdrache era făcut Dunăre. Începind de la orele 13,30 de când fusese înștiințat că Ciripoi pusese mina pe unul din membrii echipei *Muntenia II*, și anume pe fata aceea către care atenția lui se îndrepta încă de la ultima întrevvedere cu Claudia, o furie fără margini îl stăpînea. „De data asta s-a terminat cu cretinul ăsta, trebuie trimis în Paștele mă-si, undeva la o circumscripție, să pună murături la un regiment pe front, să curețe latrinele, să facă cizmele la ofițeri... Auzi dumneata, să aresteze pe fata asta fără să o fileze, fără să vadă cu cine se întâlnește... Și doar de-atîtea ori i-am spus că în meseria asta graba strică treaba.” Băuse patru cafele una după alta, fiecare cu romul ei. Simțea că singele îi umblă în vine cu o accelerație nemaipomenită. În cele din urmă, îl sună pe Ciripoi :

— Alo, aici Mizdrache ! Vino, te rog, pină la mine !

În biroul lui se aflau Teică și Crăciunescu. Fetei i se făceau formele de înregistrare, i se luau amprente, jos, la subsol. Interogatoriul trebuia să fie luat de către cine hotăra Inspectorul-șef. Dar vocea lui nu prevestea nimic bun.

— Ce glas avea privighetoarea ? întrebă Crăciunescu.

— Falset. Să fiu al dracului. Pe mama aia a mea, moartă, de la Sfînta Vineri, dacă ăsta în loc să ne decoreze n-o să ne trimită la Tîrchilești. Îl cunosc, e invidios pe orice inițiativă. Mă duc, rugați-vă pentru mine !

Mizdrache îl aștepta în biroul lui, întors cu spatele spre ușa pe care intră Ciripoi.

— Intră, intră, spuse el cu voce moale, fără nici o înflexiune.

Îl lăsă să aștepte timp de cinci minute în picioare, fără un cuvînt. Ciripoi știa ce înseamnă asta. Îl cunoștea bine pe Mizdrache. „Fierbe, nenorocitul ! Se gîndește unde să

mă atingă : la boase sau la mâțe !” Știa ce o să-i reproșeze : că s-a grăbit, că trebuia să-i ceară avizul. Măsură tapetul de mătase de sus pînă jos, privi portretul regelui Mihai, al reginei mamă, Elena, și al Mareșalului, numără dosarele dintr-un clasoar aflat deasupra seifurilor negre de metal greu. Erau mai mult de 27. Grase, îndopate cu hîrtii. Vieți de oameni în primejdie sau lichidați de-a-cum, cu toată biografia lor, în procese-verbale, cu ștampile, cu rezoluții, totul ordonat, pus la punct, într-o statistică fioroasă a morții.

— Dragă Ciripoi, poți să-mi spui un lucru ?..

Glasul Inspectorului-șef era mîeros. Și cînd începea el cu cuvinte mieroase nu era semn bun.

— Da, domn' șef. La dispoziția dumneavoastră !

— Cine ți-a semnat ție ordinul de arestare de azi-dimineață ?

— Nimeni, domn' șef. De altfel, nici nu ar fi fost valabil. Ar fi trebuit să trec pe la procuror, conform legii...

— Și atunci ? Și atunci ? apăsă Mizdrache stînd în continuare cu spatele la el.

Încă nu începuse să ia notele de sus.

— Am crezut că fac bine dacă o arestez pe numita Otilia Dumitrescu, studentă în anul doi la *Belle-Arte*, spicherița postului de radio clandestin *Muntenia II*.

Urmă iar o tăcere plină de amenințări. Mizdrache bătea dintr-un picior ca și cînd ar fi auzit bubuitul unei fanfare.

— Ai făcut un rahat, asta ai făcut ! Ai făcut pe p.m. ! Idiotule ! Cretinule ! Imbecilule !...

— Domn' șef, dar nu înțeleg !

Era pentru prima oară cînd Mizdrache ridica vocea.

— Ai să-nțelegi imediat... Ce ordine ai tu de la mine cînd se învește vreun suspect, și mai ales unul de clasa înțîia, ca fata asta, care lucra în echipa *Muntenia II* ?

Ciripoi izbucni în rîs în modul cel mai surprinzător. Lui Mizdrache i se aprinseră urechile de furie.

— De ce rîzi, mă ? Îți bați joc de mine ? Ai vrut să treci peste capul meu ? Ai vrut să te afirmi, idiotule ? Și în loo de nă știu cîți indivizi din ăștia, pe care îi aveam în palmă, mi-ai adus o nenorocită de studentă.

— Care o să povestească și ceea ce n-a făcut, domnule Inspector.

— O să povestească pe mă-ta ! N-are ce să povestească. (Se uită la ceas.) Peste patru ore ea trebuia să se întâlnească cu ceilalți membri ai echipei. O filare discretă și i-am fi avut în mână pe toți. Pe toți. Înțelegi, imbecilule ? Batc-o pînă la șase, smulge-i unghiile și n-o să afli nimic. Asta o știe ea mai bine ca tine. Să reziste aceste patru ore. Și te-asigur că va rezista nu patru ore, zece ! Am mai avut de-a face cu femei. Sînt mai rezistente decît bărbații, idiotule. Le bați, leșină repede, nu mai scoți nimic de la ele. Și-ți închipui tu că ceilalți, văzînd că ea nu mai vine la întîlnire, vor aștepta prin ascunzătorile lor ca să mărturisească unde ar trebui să-i găsești tu, cretinule ? Peste patru ceasuri, dacă nu chiar în clipa asta, ei s-au dat la fund. Și tu ai venit biruitor la mine, să-mi spui ce mare ispravă ai făcut. Ieși, să nu te mai văd. Scrie-ți demisia și adu-mi-o să ți-o aprob. De data asta nu glumesc. Pînă ai să reușești să-nsăilezi ceva pe o bucată de hîrtie, analfabet cum ești, trimite-mi pe fata aia sus aici. Ai înțeles ? Dispari !

Ciripoi se făcu nevăzut. Peste cîteva minute intră în biroul lui Mizdrache o fată slăbuță, blondă, îmbrăcată într-o rochie albastră, cu o privire deschisă. Avea încă degetele pline de cerneală neagră. Nu-l dăduseră nici măcar un săpun să se spele. Cunoștea sentimentul acesta al celui căruia i se ia pentru prima oară amprente. Vrînd-nevrînd, fata se simțea o infractoare.

— Te rog să stai jos.

Îi întinse pachetul lui de țigări, dar ea dădu din cap ca o școlăriță, în semn că nu fumează. Se așeză sfios pe un colț al fotoliului, cu picioarele strînse și cu minile în poală. Nu evita privirea, nu-l privea sfidător, dar nici cu umilință. Avea o liniște ciudată. Mai întîlnise uitătura aceasta la unii anchetați. Era o privire de om împăcat cu situația în care se afla și care nu cerea nimic.

— Cîți ani ai ?

— Douăzeci.

— Cum te cheamă ?

— Otilia Dumitrescu. Studentă la *Belle-Arte*, anul doi, orfană.

Mizdrache dădea ușor din cap cu un suris dulce, aprobator.

— Frumoasă vîrstă ! Ce făceam eu la douăzeci de ani ?... Ia să-mi aduc amînte... A ! Fleacuri. Omul la douăzeci de ani e încă un copil, crede că tot ce zboară se mîncă. Și eu aveam gîrgăunii mei în cap, idealuri... S-au dus... (Fluieră încetîșor, mai trase un fum de țigară.) Ia-lă-mă, nu sînt chiar atît de bătrîn, dar... ia spune-mi, cîți ani îmi dai ?...

Fata tăcea. Mizdrache trecu peste asta.

— Nici patruzeci și cinci... Cum spuneam, și eu visam, voiam să îndrept lumea. Am făcut studii și iată-mă aici, într-o muncă plicticoasă, lipsită de orice interes. Studii de Drept, nopți nedormite... De ce ?... Ca să am de-a face cu tot felul de oameni, care mai de care mai închisnoyat, mai ascuns. Pe cînd dumneata ți-ai ales o meserie frumoasă : *Belle-Arte*, studiul corpului omenesc, frumusețea elină, anatomie... Nu-i așa că faceți și anatomie ? Disecție pe cadavre, ca să învățați mușchii. Ce lucruri interesante ! Probabil că nici nu știi de ce te-am adus aici.

Unchiul George îl privi cu uitătura ei deschisă și spuse :

— Încă nu mi-ai comunicat.

— Domnișoară, procedeele aici sînt altele. Cu dumneata vreau să fac o singură și fericită excepție. Spuneai că n-ai părinți.

— Da, m-a crescut un unchi, cam în vîrstă, cam într-o ureche.

Fata surîse nevinovat.

— A, copii crescuți de rude apropiate ! Astea sînt cazuri interesante. Știi desigur că te afli la Siguranța Statului.

— Mi-am închipuit. Din ce motive ?...

— O să le afli numaidecît. Deci, să recapitulăm : Otilia Dumitrescu, douăzeci de ani, studentă la *Belle-Arte*...

Tăcu puțin, pe urmă reluă :

— În afara studiilor mai făceai ceva ? Vreau să spun... ai avut un mijloc de întreținere ?...

— Da, Am lucrat prin cîteva teatre și am făcut decoruri.

— Interesant. Și ieșea ceva ?

— Atît cît să nu mor de foame.

— Dar politică ai făcut ?... Sau faci ?

O ușoară umbră trecu pe chipul fetei.

— Nu înțeleg.

— Dăduie, trebuie să vorbim sincer, deschis, de la început. Te-am întrebat dacă faci parte dintr-o organizație politică.

— A, da ! Dintr-o organizație paramilitară pentru stingerea incendiilor la Institut...

Mizdrache o fixă ca pe un animal pe care l-ar fi zărit pentru prima oară. Tăcu amenințător un minut lung, se stăpîni și reluă interogatoriul :

— De ce ți se spune Unchiul George ?

— A, fleacuri ! Ne poreclim la Institut.

— Nu e un nume subversiv ?

— De ce ar fi subversiv ?

— Știu eu ? Poate-mi răspunzi dumneata.

Fata tăcu.

— Ai un prieten ? Un amant ?

O văzu cum roșește. Tăcea.

— Haide, nu roși, e firesc. Un amic de inimă. Noi înțelegem.

— Am destui prieteni, dar unul de inimă, cum spuneți, nu-mi amintesc.

Mizdrache se ridică în picioare. Abandonase țigara. Începu să-î dea ocol, cu miinile la spate.

— Dăduie, dacă memoria dumitale dă cîteodată semne de slăbiciune, o să te ajutăm. Cunoști pe un student care cîntă la pian ca să-și cîștige ca și dumneata o piine ?

— A, vă gîndiți la Athos !

— Athos, frumos nume ! Ei bine, cine e acest Athos ?

— Un prieten care lucra la cinematograful unde lucra și un alt prieten al meu, Goliath.

— Ce de nume romanțioase !... Athos, Goliath... Chiar nu știi cum îi cheamă în realitate ? Domnișoară, te rog să fii sinceră, să mă ajuți, nu am nici eu timp, vreau să-î dau drumul de-aici, să te las în libertate. Ești bănuită că faci niște lucruri subversive. Aș dori să te ajut, dar trebuie să mă ajuți și dumneata pe mine. Fii deci sinceră și spune-mi cum îi cheamă exact, unde stau...

— În afară de cele ce v-am spus nu știu nimic.

Mizdrache o fixă din nou amenințător cu o intensitate a privirii, care o făcu să tremure. „Acum începe nenorocirea, își spuse fata, trebuie să mă țin tare.“

— Deci nu vrei să vorbești. Bine.

Apăsă pe un buton și se ivi Crăciunescu.

— Crăciunescule, ești bun să-mi aduci aparatul ăla ? Subalternul dispăru.

— Domnișoară, sînt Inspectorul-șef Mizdrache, de la secția întâia, politică. Ești invinuită de a fi participat la organizarea și funcționarea postului de radio clandestin *Muntenia II*. Asculți radioul ?

— Din cînd în cînd.

— Muzică numai, nu-i așa ?

— Muzică, dacă vrei.

— Dacă vreau eu ?... Ai haz, domnișoară ! Spune-mi mai bine ce făceai dumneata în echipa asta. Ce misiune aveai ?

— Vorbiți de un lucru despre care habar n-am.

— Și dacă o să-ți probăm ? Ai să mai negi amestecul dumitale în afacerea asta ?

— Nu știu absolut nimic.

Fata se ridicase în picioare gata să primească palmele pe care le aștepta.

— Stai jos, domnișoară, și să nu te joci cu focul. Noi avem aici mijloace mult mai reușite decît îți închipui pentru a te face să vorbești. Nu ne sili să le punem în funcțiune...

— Nu înțeleg nimic.

Reapăruse Crăciunescu abia ducînd un fel de patefon pe care-l așeză pe birou. Îi ridică capacul și-l puse în priză. Era un magnetofon nemțesc, dintre primele tipuri, pe care Siguranța Statului îl achiziționase de la serviciul de informații. Cele două role de ebonit legate cu o bandă magnetică între ele începură să se rotească cu o încetinelă exasperantă. Se auziră cîteva zgomote de fond, uruitul surd al bruiajului și, din eter, prin intermediul unui aparat obișnuit de radio, vocea Unchiului George : *Aici postul de radio Muntenia II ! Aici postul de radio Muntenia II ! Dragi ascultători, transmitem în fiecare*

seară la orele... Mizdrache apăsă pe un buton. Rolele se opriră.

— E vocea dumitale, nu-i așa ?

Fata îl privi ca și când Inspectorul-șef i-ar fi vorbit într-o limbă străină.

— Nu-nțeleg.

Primi prima palmă. O palmă care-i lăsă urme vinete pe obrazul palid.

— Ai să-nțelegi foarte bine. Vocea n-ai să poți să ți-o schimbi, și-n fața Curții Marțiale, această înregistrare îți va aduce automat condamnarea la moarte. Nici un avocat din lume nu va fi în stare să te scape de această pedeapsă. Ai o singură șansă. Să-ți denunți imediat complicii. În-dată ce o vei face, o să ai siguranța că scapi cu o pedeapsă mai blândă : cîtiva ani de închisoare. Te las aici singură timp de o jumătate de oră. Te rog să te gîndești la ce-ai făcut pînă acum și la ce ai putea să faci de aici înainte cu viața dumitale. Justiția este clementă cu cei ce recunosc greșelile lor.

Dispăru.

*
* *
*

Într-un alt birou îl aștepta marele comic național Lică Rădulescu care fusese convocat de urgență aici. Venise de mai bine de-o oră și pentru ca să fie înspăimîntat ca lumea, îl uitaseră singur într-o încăpere înaltă, cu ferestrele acoperite de draperii cenușii care abia lăsau să scape pe sub ele o lumină sumbră. Pe un birou ardea o veioză și Lică Rădulescu abia îndrăznea să facă vreo mișcare. I se părea că este supravegheat de cineva ascuns în umbra încăperii încărcată de dosare așezate în rafturi și ale căror contururi abia le distingea.

Cînd intră Mizdrache, se ridică brusc în picioare. (Se-zuse pînă atunci într-un fotoliu neverosimil de moale.)

— Să trăiți !

— Stai jos ! făcu Mizdrache și se așeză dincolo de veioză.

Marele comic național nu-i auzea decît vocea. Parcă se topise în întunecimea densă din spate.

— Ești Lică Rădulescu, artist. Ai o trupă de reviste.

— Da, să trăiți! Sînt un om onorabil, patriot, artist, cum ați zis.

— Lasă gargara și ascultă ce-ți spun... Ai angajat în trupa dumată pe o anume Claudia Testemeanu, nu-i așa ?...

— Exact. Fată bună.

— Cred și eu că e bună. Ea ne-a informat că ții sub aripa ta niște comuniști.

Lică Rădulescu simți că-l strînge gulerul.

— Permiteți, întrebă, și-și desfăcu lavaliera. Domnule...

— Mizdrache ma cheamă.

— Îmi pare bine. Domnule Mizdrache, vreau să vă fac o precizare. Eu nu fac politică. Nu am fost nici cu liberalii, nici cu țărăniștii, nici cu legionarii, cu nimeni. Eu îmi vîd de treburile mele și atît. Îmi pare rău că o fată atît de frumoasă și de gingașă ca domnișoara Testemeanu v-a informat greșit în ce mă privește.

— Domnule Lică Rădulescu, este adevărat că ai angajat pe un student de la Conservator, pe numele lui...

— Adrian Racoviceanu. Fiul generalului Racoviceanu.

— Exact. Membru al partidului comunist.

Lică Rădulescu își lărgi și mai bine gulerul cămășii.

— Nu se poate. Un asemenea lucru nu se poate. Tatăl lui era un om onorabil. N-a făcut politică, ca orice militar, nu vîd de ce fiul lui s-ar apuca de prostii.

— Domnule Rădulescu, eu aș fi foarte dispus ca să te cred pe dumneata, și chiar te cred puțin. Ai un aer naiv, de om cumsecade. Dar cum de n-ai băgat de seamă că omul acesta face ceva care este împotriva legii ?

— Nu înțeleg. Puteți să vorbiți și o sută de ani și tot n-am să înțeleg.

— Domnule Lică Rădulescu, la mine în birou se află arestată o fată. Cred că dacă aș face o confruntare între dumneata și ea, ai recunoaște-o. Venea des la cinematograf și era prietenă cu acest Adrian Racoviceanu, fiul generalului.

— Dacă mi-o arătați, și dacă o cunosc, cu plăcere o voi recunoaște, dar vă mărturisesc sincer că n-am idee ce

faceau. Pentru că dacă aş fi ştiut despre activitatea lor i-aş fi denunţat, mă cunoaşteţi, sînt patriot şi-n cupletele mele înfierez hidra bolşevică. Cum vă închipuiţi că la starea mea socială aş fi putut să mă înhăitez cu asemenea oameni ? Cum vă trece prin cap că aş fi putut să-i ajut pe duşmanii poporului român ?

— Uite că i-ai ajutat.

— Pe cuvîntul meu de om, pe cuvîntul meu de artist că nu ştiu nimic.

— Lasă cuvîntul de onoare, că onoare n-are nimeni, să ştii de la mine. Vrei să zici că nici usturoi n-ai mîncat, nici gura nu-ţi miroase. Dar la Curtea Marşală şi la glonţ tot ajungi dacă nu spui tot.

Vocea Inspectorului-şef se asprise, nu mai era de joacă.

— Ce să spun, păcatele mele, ce să spun ? Eu în cinstea lui taică-său l-am angajat. Venea scara, îşi vedea de treaba lui. Se aşeza în fosă, pleca la ale lui. Se întorcea la reprezentăţia a doua. Mai venea şi dimineaţa la repetiţie. Îi ziceam : „Adriane, dă-mi un ghe“. Îmi dădea. Om serios. De unde să ştiu eu cu cine era înhăitat ? Ce lucruri moşmonea el acolo. Că uite unde te duc copiii părinţilor pe care i-ai cunoscut.

— Domnule Lică Rădulescu, sub nasul dumitale şi al proprietarului unde lucrezi, şi al întregului personal, cîţiva indivizi, între care şi Adrian Racoviceanu al dumitale, au organizat un post de radio clandestin, un post de radio care emitea ştiri duşmănoase la adresa statului nostru. Ai înţeles ?

— Un post de radio clandestin ?... Nu se poate ! L-aş fi ghicit, aş fi înţeles cîte ceva. Un post de radio clandestin ? Imposibil !

— Domnule Rădulescu, nu te mai tîngui atît. Aş putea să te reţin aici, dar nu am nici un interes s-o fac. Spune-mi unde pot să-l găsesc pe acest Adrian Racoviceanu ? Acum, într-o jumătate de oră !

Lică Rădulescu scoase batista, îşi tamponă fruntea asudată şi îngîmă :

— Ştiu şi eu... poate la Conservator... Adresa de-acasă nu mi-a spus-o. Nici nu l-am întrebat unde stă, că nu mă interesa. Ştiu că taică-său e mort, ca şi maică-sa şi că stă

la o mătușă a lui, dar unde... bate-mă, omoară-mă, n-am de unde să știu...

Mizdrache simțea că albește. La Filarmonică trimisese el de mult o echipă de filatori, dar cei de acolo îi spusese că nu au avut niciodată în orchestra lor vreun student cu acel nume. Iar de la Conservator fusese exmatriculat încă în urmă cu doi ani pentru numeroase absențe. O confruntare între ei doi era inutilă. Fotografia lui Adrian Racoviceanu era de-acum mărită, multiplicată și dată agenților care îl urmăreau în București și în toată țara. Omul din fața lui trebuia trimis acasă; era evident că nu știuse nimic. Dar măcar să plece de-aici cu spaima în oase...

— Domnule Rădulescu, eu am să te eliberez, dar trebuie să-mi dai cuvântul dumitale de onoare că dacă cumva, printr-o întâmplare, întâlnești pe vreunul din băieții aceia care au lucrat la domnul Șerbănescu, la cinematograf, și-l recunoști, să mă suni la numărul ăsta (i-l scrisese pe o hîrtie pe care i-o întinse). Aș mai dori (căută o altă hîrtie și scoase un stilou) să dai în scris, că de bună voie și nesilit de nimeni vei informa organele noastre, în orice împrejurare, în care oameni de teapa aceloră despre care am vorbit vor face lucruri care nu convin legilor în vigoare...

Atunci se întâmplă un lucru neașteptat. Domnul Lică Rădulescu se ridică în picioare, își încheie cu demnitate gulerul, își reînnoadă papionul și spuse cu un glas sec și demn :

— Domnule Mizdrache, un artist adevărat nu obișnuiește să intre în slujba poliției.

Prima reacție a lui Mizdrache fu aceea de a-l plesni, dar ca de obicei se stăpîni, numără pînă la zece în gînd, și spuse pe un ton egal :

— Să fii dumneata sănătos cîți artiști sînt în slujba poliției. Dacă nu vrei să semnezi, n-ai decît, eu nu te oblig, dar să știi că sfidarea asta se plătește, domnule ! Noi sîntem o instituție onorabilă, în slujba noastră se află intelectuali, oameni de bună condiție, ba chiar aristocrați. Dumneata confunzi poliția ordinară, pe curcani, pe agenții de circulație, cu cei din Siguranța Statului, care sînt niște oameni cu totul devotați patriei, așa cum dumneata nu ești, deși o pretinzi. Eu nu am decît să deplîng faptul

că nu m-ai înțeles și să-ți permit să ieși de-aici fără să-ți strâng mîna. La revedere, domnule !

Lică Rădulescu înțelese că trebuie să plece. Ceea ce și făcu. În minutul următor fu convocat, tot acolo, Ciripoi.

— L-ai văzut ? întrebă furios Mizdrache.

— Pe cine ?

— Pe Lică Rădulescu al dumitale, mîncă-l-ai fript ! Timpit ca noaptea, făcut grămadă, habar nu are pe ce lume trăiește. Altfel, coada sus. Demn. L-am invitat să colaboreze — m-a refuzat ! Ce spui de asta ? Mi-ai adus demisia ?

Ciripoi, negru-pămînt, privea dușumelele.

— Domn' șef, nu vă gîndiți că am și eu o familie... Copii, greutăți... Am colaborat atîția ani împreună. Mi-a luat Dumnezeu mințile. Am vrut să fac pe deșteptul și nu mi-a mers. Dați-mi o șansă ! Dincolo în birou la dumneavoastră e fata aia... Lăsați-mă s-o prelucrăm. Să scot totul din ea. Vă asigur că va vorbi. Într-un ceas spune tot. Îi scot mațele pe gură.

— Ciripoi, ți-o încredințez. Nu vreau să-mi murdăresc mîinile. N-am dat o palmă cuiva, în afară de cazul cînd am fost silit. Nu-mi place bătaia. Nu cu bătaia se fac lucrurile astea. Se cere mai degrabă inteligență. Dar materia cenușie este un lux pentru unul ca alde tine. Dumnezeu nu ne-a făcut egali. Nu ne-a pus la fel în traistă. Sînt dezgustat, sînt plictisit, băiatule... Puteam să-i prindem pe toți și n-avem decît o fată ! Pe asta nici măcar n-o s-o poată condamna la moarte, pentru că e femeie.

— Da' de unde ! Anul trecut n-au împușcat vreo două ?

— Ești în urmă cu politica, Ciripoi. Cu toate ești în urmă. Nu citești Monitorul Oficial. Legile s-au mai înmuiat, merge prost frontul, băiete. Mareșalul știe el ce știe. Chipurile, pentru motive umanitare, pe astfel de individe le condamnă la închisoare pe viață. Dar asta nu știu decît avocații și judecătorii de la Tribunal. Am plecat. Sînt la Papastase. Cum ai vreo veste bună, dă năvală peste mine și spune-mi-o. Dacă pînă la orele șase și jumătate nu cunoști numele celorlalți complici, scrie-ți cursiv demisia și lasă-mi-o pe ușă, prinsă într-o pioneză. Al înțeles ?...

Inspectorul-șef deschise ușa și se întoarse în biroul lui. Unchiul George ședea nemișcată în scaunul în care o lăsase. Mizdrache se îndreptă către cuierul în care avea pălăria, o luă, privi afară prin fereastră, după care căută într-un dulap și scoase o umbrelă.

— O să plouă, domnișoară. E o zi schimbătoare. Te-ai gândit la ce ți-am spus? Ai să-mi mărturisești ceva?

Ocoli biroul și se îndreptă spre ușă, așteptă un minut, își puse pălăria pe cap, se întoarse rezemat în umbrela flexibilă și o privi :

— Ei ?

Unchiul George nu-i răspunse. Mizdrache închise ușa. **Îl** privi pe Ciripoi, care abia aștepta să intre înăuntru cu Crăciunescu și cu Teică. „Dacă în minutul ăsta fata nu se aruncă pe fereastră, va suferi toată viața ei cît nici nu-și închipuie, gîndi Inspectorul-șef. Minutul ăsta de ezitare, pe care eu îl pierd în fața brutelor ăstora, este **semnul** mărînimiei mele.“

Dar de dincolo nu se auzea nimic, ca și cînd în biroul lui nu rămăsese nimeni.

*
* *

Majorul von Braun privea o magnolia uriașă care înflorise toată în curtea Ambasadei germane. O sută de clopote, alb-roz, desfăcute spre cerul albastru de primăvară al acestei țări balcanice, atît de ciudată și misterioasă pentru el. Ședea într-un șezlong, fuma într-o dulce lenevire. Lingă el un teanc de ziare germane abia citite îi aduseseră la cunoștință ultimele știri de pe fronturi. Afacerile Germaniei mergeau din ce în ce mai prost, asta răzbătea limpede, dincolo de frazele publiciștilor domnului Goebbels. Uriășele fotografii cu crucișătoarele scufundate, teribilele imagini ale Stukasurilor în picaș, sau a tancurilor Panzer, atacînd în grupuri liniile inamice, începeau să se rărească. Comunicătele erau mai scurte, apăruseră paginile umoristice, lucru foarte ciudat pentru un cititor bun ca el, al jurnalelor. „Cît încă mai putea dura?“ Auzise zvonuri despre arme secrete, arme chimice, în sfîrșit ceva teribil care se pregătea pentru dușmanii Ma-

rolui Reich. Dar nici ceilalți nu ședeau pe loc, se obrăzniciseră. Superioritatea virtuală a armatei germane pe toate fronturile era pusă încă de mult sub semnul îndoielii.

Se ivise Gerda. Era îmbrăcată într-un costum alb de tenis, purta ochelari de soare, era înaltă, suplă, cu trupul acela de gimnastă, arăta încă bine. Ce păcat că era vicioasă, că trăia cu femei. Îi explicase ea odată, ceva, o poveste cu un verișor care o violase la cincisprezece ani, lăsînd-o cu un dezgust pentru bărbați, care trecuse foarte greu, în sfîrșit, una din acele povești puțin obscure care există în trecutul fiecărei femei.

— O telegramă de la Berlin !

— De ce n-ai deschis-o ? Trebuie să fie iar instrucțiuni de alea timpite cu care ne tot bombardează birocrății de la cancelarie. Ei stau acolo, cu fundurile lor grase, la birouri, și-și închipuie cam cum ar trebui să lucrăm noi aici. Deschide-o, te rog !

Gerda deschise telegrama. Peste o sută de cuvinte. Într-adevăr, sfaturi, mereu sfaturi, cu aerul lor solemn de Mare Cartier General. I-o întinse maiorului.

— Ai avut dreptate.

Von Braun o mototoli fără s-o citească și o ascunse în buzunar.

— Mergi la tenis ?

— Da. Căpitanul Schubert este într-o bună condiție fizică.

Braun o lăasă să se îndepărteze cîțiva pași, pe urmă o chemă cu un glas leneș :

— Gerda, vreau să-ți spun ceva.

Doamna Hoffmann se-ntoarse. Între ei de mai multă vreme domnea o ostilitate mascată cu abilitate.

— Te-ascult !

— Gerda, micuța aia a ta... Claudia...

— Ce-i cu Claudia ?

— Și-a cam băgat nasul în trebușoarele tale. Este foarte curios că una din fotografiile alea, ale filmului pe care l-ai făcut pe cînd veneam noi de la schi, a ajuns în mîna lui Mizdrache. Cu ajutorul ei, această poliție incapabilă, care ne dă atîtea dureri de cap, a reușit să pună mîna pe spicherița postului de radio *Muntenia II*.

— Imposibil ! Aseară, la orele obișnuite, postul de radio *Muntenia II* a emis. Am ascultat eu cu urechile mele. Eram acasă.

— Dacă te interesează, și eu am ascultat. Într-adevăr, postul de radio *Muntenia II* emite.

— Și atunci cum de afirmi că poliția a pus mîna pe spicherița postului de radio *Muntenia II*, care emite ?

Braun dădu un șut ca la fotbal grămezii de ziare de lîngă el. Foile zburară în sus și aterizară lin pe iarbă.

— Tocmai asta este. Cea pe care ai auzit-o tu ieri-seară era o altă spicheriță.

Doamna Hoffmann nu mai înțelegea nimic.

— Și ce legătură au toate acestea cu Claudia și cu fotograma mea ?

— Dacă nu ai puțină răbdare să mă ascuți, n-ai decît. Simplu : în fotograma ta, Claudia a recunoscut pe un complice al acestei fete care a fost arestată.

— Atunci înseamnă că a fost arestată toată echipa postului de radio *Muntenia II*.

— Nu au arestat în nici un fel *toată* echipa postului de radio *Muntenia II*, ci numai pe fata aceasta. Postul e căutat în continuare și, dacă ar fi fost după mine, dacă această gîsculiță pe care o ții lîngă tine ar fi spus că-l cunoaște pe omul din fotograma ta, noi am fi preluat fără știința Siguranței române, cu discreție, cazul și, probabil că, la ora asta, postul ar fi fost lichidat. Pe cînd așa...

— Ah, să vezi ce-i fac tîmpitei ! Cum de și-a permis să umble și să-mi fure fotograma ! O snopesc în bătaie !

— Acum e prea tîrziu. Îți doresc o bună șansă în partida ta cu căpitanul Schubert.

Peste două ore, după ce făcuse un duș rece, doamna Hoffmann o căută cu telefonul pe Claudia, o găsi și o convocă la ea acasă cu toate protestele acesteia, care spunea că peste exact un ceas și un sfert trebuia să fie pe scena cinematografului unde juca.

— Nimic ! Iei un taxi și vii aici cît poți de repede și pe urmă te duci unde spui că ai treabă. Am să-ți comunic ceva foarte important.

Și-i trîntise telefonul. Peste zece minute, Claudia intra valvîrtej în casa din strada Londra.

— Ce s-a întâmplat ? Uite, mă așteaptă mașina jos. Am spectacol...

Gerda Hoffmann trînti ușa în urma ei și-i dădu repede două palme.

— Ascultă, deocamdată n-am controlat, dar o s-o fac. Ai luat de-aici din casă o fotografie, nu-i așa ? Pe care ai dus-o poliției române. Ceea ce bănuiam, se adevărește... Ești în slujba Siguranței române. Să știi că documentele importante le țin încuiate în seif, iar seiful are un cifru pe care-l știu numai eu. N-ai mutra lui Arsène Lupin ca să te bătuiască că ai putea vreodată să deschizi casa de fier. Dar aici, în apartamentul meu, mai am blănuri, rochii, bijuterii, tablouri, lucruri prețioase. Te înștiințez că toate sînt notate într-un registru al meu personal care și el este încuiat în seif. O broșă dacă a dispărut înseamnă că o vei aduce înapoi și asta pînă nu fac eu verificarea.

Claudia izbucni în plîns.

— Lasă smiorcăiala și spune-mi ce-a fost cu postul ăla de radio.

Claudia își tamponă ochii cu batista, se privi în oglinda din micul vestibul al casei și-i povesti în cîteva cuvinte toate întîmplările din ultimele zile.

— Dacă știam, mai bine nu mă amestecam. O tîmpenie de-a mea. Am vrut să fac pe deșteapta și acuma uite cu ce mă aleg. Să-mi spui că sînt agentă la Siguranță și că ăl fur lucruri din casă. Bine am mai ajuns.

Dădu s-o îmbrățișeze, prefăcută cum era.

— Nu, nu te-apropia, te rog, lasă-mă în pace. Ești un om periculos. Am crezut că găsesc în tine o prietenă și cînd colo ești o mică tîrîtură, o jăvră de București cum sînt atîtea. Am să-mi caut o altă prietenă. Am să te abandonez. Hai, acum cară-te la trupa aia a ta de revistă și lasă-mă în pace.

Claudia înțelese că dacă o părăsește acum pe Gerda îi va veni foarte greu s-o mai împăce vreodată.

— Dar spune-mi măcar ce-ar trebui să fac.

— Ce-ar fi trebuit să faci, ce-ar fi trebuit să faci ?... Să-mi fi spus mie chestia asta, nu polițailor voștri care sînt niște idioți. De comuniști se interesează și ai noștri. Păcat ! Ai fi primit un cadou frumos de la Comandatura noastră, ți-ai fi cumpărat rochii. Poate maiorul Braun îți

dădea și o mașinuță. Ehei, în cazuri de astea se plătește bine. Dar tu ești o gîsculiță. Acum, paralele și felicitările le capătă polițaii tăi.

Gerda știa unde lovise. Claudia simțea că turbează. Auzi ce scăpase ea din mîină, Ce afacere! A, dar chestia asta o să-i coste și pe domnul Mizdrache și pe domnul Ciripoi, cît erau ei de ștabi în Sîguranța Generală. O să le scoată sufletul, o să le spună că știe lucruri și mai și, dar că nu deschide gura nici în ruptul capului, măcar să-i vadă vineți de turbare.

— Ei, acum du-te la treaba ta, că taxiul marchează.

— Cînd să mai vin la tine? întrebă Claudia neli-niștită.

— Păi, chef ca să te mai văd nu prea mai am.

Mințea, dar trebuia s-o joace puțin pe mica tîrfuliță. Claudia nu se mișcase.

— Hai, du-te că te așteaptă mașina afară.

— Mă duc, dar diseară la unsprezece sînt aici.

— Ai să găsești ușa încuiată.

— Fac un scandal de ai să mă ții minte. Îți sparg geamurile, te compromit. Nu mă cunoști.

Deschise iute ușa și ieși în stradă urcîndu-se în taxiul care o aștepta. Dar neplăcerile acelei zile încă nu luaseră sfîrșit. Plăti șoferulul suma marcată, se privi într-o vitrină să vadă cum arată după smiorcăiala din casa nemțoaicii, își răvăși puțin părul cu degetele și păși triumfătoare pe ușa pe unde intrau artiștii. Cobori cele cîteva trepte, trecu în coridorul plin de umezeală, sub tavanul căruia se vedeau țevile de la calorifer, auzi de sus vocile amestecate ale celorlalți și, uitînd deodată tot ce i se întîmplase pînă atunci, pătrunse în cabină.

*
* *
*

Cam cu o jumătate de oră înaintea începerii primei reprezentații a revistei „Marna în ofensivă“, domnul Șerbănescu intrase și-l căutase pe domnul Lică Rădulescu. Acesta abia sosise; era încă sub impresia discuției avute cu Inspectorul Mizdrache. Se machia în fața unor oglinzi, lîngă doamna Violeta Rădulescu care, ca orice femeie gri-

Julie, venise mai devreme și se îmbrăcase în rochia de spectacol.

— Bună ziua, zisese domnul Șerbănescu, ce faci, domni' Lică? Tare-mare?

— A, dumneata erai! Pe dracu fac, patroane. Om serios, am ajuns prin poliții, taman la Siguranța Statului! O nenorocire, nu altceva! Mi-au spus că dumneata i-ai ajutat să găsească pe fata aia de la postul de radio clandestin. Cum, adică, domnu' Șerbănescu, cum să faci ei post de radio clandestin la noi aici, în cinematograful?...

— Uite că nici dumitale nu-ți dădea în minte așa ceva. Sub nasul nostru ne au făcut știa un asemenea pocinog. Dar cu dumneata ce-au avut?

— Ce să aibă, pe dracu!... Nu, că de ce l-am angajat eu pe studentul ăla, pianistul. Parcă eu știam ce e în capul lui. Eu știam că ta-su a fost general, patriot român ca și mine... Și când colo, uite... Că le-am spus: „Domnilor, eu n-am făcut politică! Îi știu pe toți de pe vremea averescanilor. N-am fost nici cu iorgheștii, nici cu liberalii, nici cu țărăniștii, nici cu legionarii. Nu mă bag, domnule, în politică. Eu îmi văd de trupa mea de revistă și atât“. Ce-mi trebuie mie politică? N-am ce mânca, vin la dumneata aici la șase, mă fac frumos, cu nevasta, mai iau doi-trei amărâți, îi pui să dea din craci ca ăi săraci, lumea vine, domnule. Rîde, se distrează, dumneata încasezi pitacul, îmi dai și mie ce mi se cuvine. Păi nu-i așa?

În momentul acela, pe ușă dădu buzna Claudia.

— Bună ziua, domnu' Lică! Săru' mîna, coană Violeta! Bună, domnu' Șerbănescu!

Din cei trei, numai patronul cinematografului Marna mormăi un răspuns.

— Dar ce-i cu dumneavoastră? Vi s-au inecat corăbiile? se miră Claudia. Parcă sînteți la parastas.

Prin oglindă ochii Violetei Rădulescu aruncau flăcări. „Na că m-a aflat asta că mă culc cu Lică al ei și i-a făcut vreo scenă!“ Dar dacă băga bine de seamă, nici domnul Lică Rădulescu nu era în apele lui.

— Domnișoară, făcu marele comic național, scoțînd niște hîrtii din portofel, mi se pare că-ți datorez bani, banii dumitale de toalete. Poftim! Ia-i!

— Nu-nțeleg, făcu Claudia.
 — Numără-i, să nu lipsească vreo sută.
 Claudia îi numără.
 — Da, sînt toți.
 — Ei bine, acum caută-mă pe afară !
 Claudia crezu că n-a auzit bine.
 — Nu-nțeleg nimica, domnu' Lică. Ce s-a-ntîmplat ?
 — S-a întîmplat că ești concediată, domnișoară.
 Claudiei i se ridică singele în cap,
 — Adică cum : concediată ?
 — Uite-așa bine, cum auzi. Dată afară !
 — Domnu' Lică, dar nu se poate, eu mi-am văzut de creabă. N-am colaborat noi amîndoi ? Nu mi-ai dat dumne-neata lecții, pe Buzești, în particular ?
 — Domnul Lică Rădulescu, dîndu-și seama ce întorsătură luau lucrurile, se ridică măreț din scaun și strigă eroic :
 — Afară ! Afară, domnișoară !
 — Domnu' Lică, dar tot nu înțeleg. Vă rog să mă credeți !
 — Afară ! Nu angajez persoane care colaborează cu poliția. Eu lucrez cu artiști, mă-nțelegi ? Afară !
 Și, pînă să mai îndruge ceva, domnul Lică Rădulescu o împinse pe ușa pe care doamna Violeta Rădulescu o și deschisese cu un gest de regină.
 — Domnișoară, trotuarul te-așteaptă. De-acolo ai venit, acolo ai să ajungi.

*
* *
*

Să fi fost numai activitatea postului de radio *Munte-nia II* ar fi fost simplu, dar Colonelul avea și alte misiuni pe care le ducea la îndeplinire numai pentru că reușea să doarmă foarte puțin. Făcea drumuri lungi, schimbînd mijloacele de transport, avea întrevederi cu anumiți oameni din cele mai neașteptate locuri. Timpul îi era împărțit foarte exact. Nu întîrziase niciodată de la vreo întîlnire, deși nu-și nota niciodată pe hîrtie programul zilnic, care era foarte încărcat. Avea o memorie bună, o memorie de elefant, cum spunea un colaborator al lui, deși nu înțelegea de ce se spune că elefanții au cea mai bună memorie.

Fusese un adevărat noroc faptul că Țiparul îl găsisse în ziua aceea, cu telefonul lui. Convorbirea fusese scurtă și începuse cu o frază care anunța întotdeauna lucrurile cele mai neplăcute : „Unchiul George s-a îmbolnăvit grav“. Ceea ce însemna că Unchiul George a căzut. „Îmi pare rău“, spusese cu un glas uscat, simțind cum i se usucă într-adevăr cerul gurii. „Celelalte rude sînt bine, deocamdată. Or să plece pe la casele lor. V-aș ruga să-mi spuneți ce să facem cu «Președintele»!“ „Or să aibă grijă de el alții.“ Și cu asta convorbirea încetase. El știa care erau adresele lor de rezervă, așa încît a doua zi îl căută în strada Dristorului 22 pe Goliath, la văduva Mărculescu.

— A sosit băiatul ăla al nostru din provincie ? (Asta era versiunea pentru văduva Mărculescu.)

— Da, e sus. Pofțiți pe-aici.

Goliath nu arăta de loc înspăimîntat. Citea numărul 15 din aventurile lui *Bill Gazon*, întins pe o sofă de o persoană, așezată sub o ferestruică, care dădea spre curtea interioară a unui fost han din vechiul București. Prin geamul deschis se auzeau vocile unor copii care jucau „lapte-gros“.

— Capul la cutie !

— Trage-i cu bătaie lungă !

— Cîcoșează-l pe Maț, că săr și eu în circa lui.

Goliath sări în picioare cînd îl zări pe Colonel.

— Ați aflat ?

— Da. Mi-a telefonat ieri Țiparul.

— Venea de la mine. De la magazin. Am lăsat totul baltă. Mi-am luat numai o lădiță cu scule. Poate aveți cumva vreun aparat de radio defect, mai vechi. N-am cu ce mă distra aici. Gazda știe că sînt bolnav și că n-am voie să ies din casă zece zile.

— Foarte bine. Zece zile n-ai să ieși din casă. Dacă am să găsesc vreun aparat de radio stricat o să ți-l trimit. Spune-mi, cum a fost ?

Goliath îl pofți să stea pe mica sofă.

— Așezați-vă, vă povestesc îndată.

Colonelul se așază. De afară se auzeau și mai puternic strigătele copiilor.

— Bă Maț, nu face cu pricină și nu te mai lăsa pe vine.

— Țircovnicule, sări peste ei acolo, că ne șmecheresc. Goliath închise ferestrele.

— Păi cum să fie ? Țiparul, nu știu ce l-a apucat, s-a dus fără să se fi înțeles cu fata, s-o ia de la Institut. Mai bine-zis era cu un buchet de flori în mână, că știți dumneavoastră cum e primăvara : băieții o mai iau razna. Era cu o bicicletă. Cum sta el pe trotuar, pe cine vede ieșind pe poarta Institutului ?... Pe Unchiul George, dusă de doi gealați și împinsă într-o mașină neagră. Unchiul George nici n-a clipit. Parcă nu l-ar fi văzut în viața ei. Țiparul s-a suit pe măgăreacă și dă-i bice. A venit întins la mine întâi, v-a dat dumneavoastră telefon, și s-a oprit la Athos acasă. Conform dispozițiilor, toți am lăsat vechile adrese și ne-am instalat în noile locuințe. Acum așteptăm instrucțiuni. Aș dori numai să știu dacă „Președintele“ a emis și ieri-seară.

Colonelul îl privi melancolic.

— A emis. Și încă de două ori, cu echipa de rezervă. Asta o să-i enerveze foarte rău pe polițiști. Totdeauna când își dau seama cât sîntem de bine organizați, îi apucă turbarea. Încep raziile, scotocesc prin toate locurile. Apropo de asta, sper că v-ați distrus vechile buletine și că aveți asupra voastră pe cele noi.

— În ce mă privește, eu am dat foc vechiului buletin.

— Foarte bine ai făcut. Nu ieși din casă zece zile, pînă se mai liniștesc lucrurile. După aceea, vă vom plasa, pe fiecare în alt loc, în provincie. Deocamdată misiunea voastră a luat sfîrșit. Este o realitate dureroasă, dar o realitate.

— Un singur lucru aș vrea să știu... Poate ați aflat cumva... cum de-au pus mîna pe Unchiul George ? Ce greșală a făcut ea ?

— Deocamdată nu știu. Dar în cîteva zile am să aflu și atunci am să vă spun. În ce privește greșeala, cred că cei care au greșit cel mai mult au fost cei de la poliție. În asemenea împrejurări, normal ar fi fost să cadă toată echipa. Ați avut un adevărat noroc. Înseamnă că cineva s-a grăbit.

— Și cu Unchiul George ce se va întîmpla ?

— Probabil că nu îi este prea moale la ora asta. Dar, după cît o cunosc, este o fată dîrză, are destulă forță mo-

rală. Important este că n-au pus mina pe toți. Acum chiar dacă ea ar vorbi și ar spune că a lucrat cu voi, nu mai au de unde să vă ia. Mai mult ca sigur că de o adresă vor da, dar asta nu-i suficient. Semnalmentele voastre or să le obțină. Va fi nevoie să vă schimbați puțin fizionomia, nu știu cum o să facem, în ce vă privește, eu nu pot să vă mai folosesc.

Goliath fluieră a pagubă.

— Va să zică, ne căutăm o altă meserie.

— Asta e situația. Eu am plecat. Bani ai ?

— Am.

— Dacă aveți nevoie de ceva, vă mai caut eu peste zece zile, când am să vă comunic și noul meu număr de telefon.

— Și cu Unchiul George ce facem ? O lăsăm așa în minile ălor ?

Colonelul se opri în ușă.

— Te rog să mă crezi că de ieri după-masă mă gîndesc la treaba asta. Dar voi să nu faceți pe vitejii și să vă apucați de cine știe ce prostie. În cazuri ca ăsta, răbdarea e cel mai bun sfetnic.

*

* *

Pentru Colonel se iveau probleme noi. Trebuia să-și schimbe urgent domiciliul, dar asta nu era cel mai greu lucru, pentru că un domiciliu de rezervă, oricum, exista. *Tehnicul* fusese prevenit să ia toate măsurile de rigoare, dar totdeauna o cădere complica lucrurile, le scotea din *fluența* lor și te puteai aștepta oricînd la surprize. Un indiciu cît de cît i-ar fi putut pune pe urmele lor pe oamenii poliției. Și asta nu era de loc plăcut. Trebuiau inventate noi mijloace de camuflare a postului, trebuia întărită vigilența, întrucît exista desigur o atenție sporită a poliției față de ei. Treaba nu era simplă de loc...

În următoarele două ore, strînse puținul bagaj și se mută pe strada Cristofor Columb la numărul 16, într-o casă închiriată încă de mult pe numele preotului Vasile Vidraru care slujea la biserica Broșteanu. Asta însemna o altă costumație, veșminte de preot mai folosise el la evacuarea celor rămași din echipa *Muntenia*. Nu era

mare lucru. Cu cei din rezerva echipei *Muntenia II* vorbise cu o zi înainte. Erau tot o formație de patru inși : o fată și trei băieți. Le dăduse instrucțiunile necesare. De fapt cunoștea încă de multă vreme manipularea postului de radio și mijloacele de a-l camufla. Dacă stătea bine să se gîndească, era o mare biruință, că reușiseră să nu piardă nici măcar o emisiune. Mai gravă rămînea problema salvării fetei. Deocamdată omul lor, plantat la Siguranța Statului, nu dăduse nici un semn. În asemenea ocazii erau lăsate cîteva zile pentru a nu trezi nici o bănuială, pe urmă se organiza o întîlnire scurtă în care Colonelul afla tot ce trebuia să afle, urmînd să decidă asupra măsurilor ce trebuie luate. Urmară două zile infernale, în care acest bărbat foarte calm și ponderat simți că nervii îi sînt la pămînt. Cel mai rău lucru într-o asemenea situație rămînea incertitudinea. În sfîrșit, într-o marți spre seară, Colonelul se întîlni în magazinul unei anumite doamne Robescu cu informatorul său. Doamna Smaranda Robescu ținea un magazin mixt în pasajul Vilagros ; era ceea ce se numea pe vremea aceea „cutia lor poștală“. Intrai pe o ușiță (și asta numai dacă te asigurai că unul din cei patru bărbați-manechin din vitrină, și anume al treilea din dreapta, purta o pereche de ochelari negri de soare), dădeai bună-ziua și, dacă nu era nimeni în magazin, patroana te conducea în spatele unei perdele de mărgele care masca o ușă și în care te aștepta cel cu care aveai întîlnire. Din încăperea încărcată cu patefoane, cu discuri vechi, colivii de diferite tipuri, pentru păsări mari și mici, *boîtes à musique*, rișnițe de cafea filigranate, veritabile, armenestî, aduse de la Smirna din Stambul, volume rare îmbrăcate în piele, totul amestecat într-o mare harababură, o altă ușă mascată de tapet ducea către o scară metalică în formă de melc, care urca pînă la etajul doi al unei clădiri învecinate. Aflat în fața unei alte uși de metal, străbăteai un fel de seră mascată de geamuri mate de culoare verzuie și, după zece pași, deschideai a treia ușă, care dădea spre o scară a altui imobil, cu ieșirea spre pasajul Macca. Mulțimea compactă, aflată într-o permanentă mișcare indiferent de oră, permitea celui care voia să-și piardă urma să dispară în mod lesnicios.

Colonelul nici nu se așezase, nu aveau decît trei minute la dispoziție. Informatorul, un bărbat mic, negricios, cu mustață, foarte nervos, făcîndu-și vînt cu ediția de seară a unui ziar, raportă scurt.

— Numita Otilia Dumitrescu a fost arestată în urmă cu patru zile chiar la Institutul de *Belle-Arte* de către comisarul Vasile Cîrpoi și de agentul Teică. După trei zile de interogatoriu, fata n-a spus nimic. Este internată la infirmeria Siguranței și se așteaptă ca după refacere să fie chemată din nou la interogatoriu. Condiția ei morală e bună. Printr-o soră de caritate i-am trimis un mesaj de încurajare, asigurînd-o că nu e singură. Dacă între timp va fi transportată în alt loc, vă voi comunica, după cum vă voi comunica fazele anchetei.

Colonelul îi strînse mîna și plecă primul. Era ceva mai liniștit. Așa cum bănuise, fata rezistase tuturor presiunilor. Avea o mare strîngere de inimă la gîndul că știa cum se fac aceste interogatorii și ce metode se folosesc. În asemenea ocazii era mai bine să nu te gîndești la amănunte. Ca orice om în situația lui nu-și putea permite luxul de a fi sentimental, dar nici nu se putea spune că îl stăpînește indiferența. În clipe ca acestea, ura cu înversunare soarta oarbă care nu-și alegea oamenii și-i arunca în cele mai nefericite experiențe. În zilele care urmară, Colonelul aranjă cîteva întîlniri, absolut necesare, în vederea alcătuirii unui plan de salvare a fetei. Cea mai interesantă dintre ele fu aceea cu un personaj bizar, pe care *tehnicul* grupului i-l recomandase. Domnul Panaitescu Dumitru, zis *Regizorul*, nu avea un trecut prea limpede. Fuscse implicat în cîteva afaceri ciudate, era specialist în evadări, organizator în substituirii de persoane în cazuri de forță majoră, de unde și porecla sa. Era un bărbat înalt, athletic, uscat, cu o statură de fost baschetballist, cu un ten măsliniu, probabil cu mari succese la femei, vorbind graseiat și puțin afectat. Întîlnirea cu domnul Panaitescu avusese loc în apartamentul doamnei Smaranda Robescu din parcul Bonaparte. Colonelul trecea drept domnul Athanasie Dumitrescu, tatăl Otiliei Dumitrescu, negustor din Botoșani, care habar n-avea de activitățile politice subversive ale fiicei sale și care ar fi dat oricît s-o știe salvată. Prezentările celor doi le făcu doamna Smaranda Robescu, care îi

lăasă singuri. Domnul Panaitescu îi strinsese mîna Colonelului, îl măsurase cu o privire expertă, ca să-l cumpere, și cu instinctul lui de om trecut prin toate situațiile, estimase ; „Politic !“ Dar, ca orice om care trata afaceri delicate, se prefăcu că nu bagă de seamă că interlocutorul său nu avea chiar mutra unui negustor de la Botoșani. Îl trăda tunsoarea scurtă, obrazul crîncen bărbierit și privirea metalică, rece, lipsa de gesturi și o reținere în fraze, care-i spuneau mult mai multe decît cuvintele pe care le auzea.

— Așadar, domnule Dumitrescu, fiica dumneavoastră a „căzut“, cum se spune cu un termen curent în afacerile politice. După slabele mele cunoștințe în materie de legi penale, ea este expusă unei condamnări la moarte.

— Nu. După cît sînt informat, că am luat contact cu niște avocați, legea s-a modificat de vreo jumătate de an... Femeile nu mai sînt trimise la moarte.

— Cu atît mai bine, făcu domnul Panaitescu. „Le știe pe toate ăsta. Are grad mare.“ Nu bănuia că ar fi un om trimis de poliție, pentru că mai lucrase cu cel care i-l recomandase și nu avea nici un motiv de suspiciune.

— Așadar, dumneavoastră, ați dori eliberarea fiicei dumneavoastră...

— Chiar așa, accentuă Colonelul.

— Logic vorbind, situația nu este posibilă. Coruperea magistraților e foarte anevoioasă, dat fiind că sînt militari și cu ăștia merge mai greu. Nu există decît un singur mijloc : să lăsăm să se desfășoare procesul, să vedem care este sentința, să aflăm unde va fi depusă. Nu sînt decît cîteva închisori de femei în țară. Și printr-un om de al meu s-o scoatem afară, la lumină. Asta înseamnă însă cîteva luni.

Dar Colonelul se grăbea. Nu știa cum să explice mai bine omului din fața sa acest lucru.

— Domnule Panaitescu, mi-ai fost recomandat ca un as în materie. Eu bani am, plătesc oricît. Nu mă interesează suma. Am să-ți și spun de ce mă grăbesc. Fata mea a săvîrșit un delict politic. Ea nu e un borfaș oarecare. O vor bate, o vor sluți. Nu am nici un interes să-mi las copilul de douăzeci de ani pe mîna unor oameni lipsiți de scrupule. Legea într-adevăr prevede că nu mai poate fi condamnată la moarte, dar este o ființă slăbuță, firavă.

În asemenea chestiuni nu se ține seama de condiția fizică a inculpatului. Se procedează dur, indiferent de caz. Fata mea nu are prea multe șanse să scape zdravănă din mâna lor. Iată de ce te-ntreb : cât și cum ?

„Joacă tare ! gîndi domnul Panaitescu, zis *Regizorul*, dar și eu am să joc tare.“

— Domnule Dumitrescu, ador ideile grandioase. Am fost și aviator. Vreau s-o salvez pe fiica dumitale. În ce mă privește, pentru mine n-o să-ți cer nimic, dar pe colaboratori trebuie să-i plătesc.

— Perfect !

— Și-acum să trecem la chestiune. Mie mi se spune *Regizorul*, așa că în materie de teatru, am mai fumat... Am să vă răspund și la a doua întrebare : cînd ?... Nu mai devreme de două săptămîni, și asta încă e un termen grăbit. Fac pentru dumneavoastră o excepție. Este pentru prima oară cînd lucrez pe teren politic. Mă lăsați decî cincî zile să mă gîndesc, să văd ce relații am și vă voi expune planul amănunțit. Va fi destul de dificil, v-o spun drept. Dar dacă aveți răbdare, totul se va termina cu bine. Am onoarea să vă salut. Este inutil să vă recomand să nu vorbiți cu nimeni despre această întîlnire sau să se afle că mă cunoașteți.

*
* *
*

Țiparul locuia de trei zile într-un subsol din bulevardul Elisabeta, la un vechi prieten care plecase pe un șantier de la Constanța. Fîind război, exista pericolul controalelor neașteptate la locatari, așa încît ușa principală a locuinței fusese sigilată în mod ostentativ și Țiparul folosea o intrare secundară mascată de o pivniță plină cu lemne. De altfel dispozițiile erau clare : nu aveau voie să iasă timp de zece zile nicăieri. Gazda lui îi adusese alimente și apă pentru acest termen, numai că Țiparul nu bănuise ceea ce avea să i se întîmple. Singurătatea odăii întunecoasă în care numai ziua intra lumina, iar noaptea nu avea voie să aprindă vreun bec, începu să-l deprime. Își făcu loc un

sentiment curios de remuşcare. În definitiv, el fusese cel mai apropiat de Unchiul George şi asistase, fără să facă nici un gest, cum cei doi poliţişti o luaseră cu maşina. Procedase exact aşa cum se cerea în asemenea împrejurări. Se prefăcuse că nici nu înţelegea ceea ce se petrece sub ochii lui; era doar un trecător care asista la un fapt ce nici nu atrăsese atenţia prea multor oameni. Nimeni nu putea să-i aducă vreo impătare, dar dacă cu un gest nebun de curaj ar fi creat o confuzie? Dacă ar fi încercat să se bată cu cei care o arestaseră pe Unchiul George, poate că ea ar fi izbutit să scape. Dacă l-ar fi prins pe el, ar fi fost cu mult mai bine. Dar ce gîndea ea, fata asta de douăzeci de ani, atunci cînd călăii aceia o băteau? Pentru că de văzut, îl văzuse oricum. Nu exista nici o îndoială. Un sentiment de vinovăţie care creştea vertiginos îşi făcuse loc în sufletul lui. Şederea asta, pasivitatea asta, prizonieratul ăsta acceptat nu duceau la nimic bun. Orele treceau una după alta şi nu se ivea nici un fapt nou, nici o ştire. Cu siguranţă, Colonelul intrase în legătură cu oamenii lui şi imagina ceva, dar a pune pe atîţia alţii în primejdie, însemna un mai mare angajament şi, în materia asta, lucrurile erau drămuite cu mare atenţie. Exista şi posibilitatea ca Unchiul George să fie lăsată în minile Siguranţei, ca procesul să aibă loc rapid şi ei să afle, cine ştie cînd, că o şi executaseră. Nici Țiparul, nici Goliath, nici Athos, pentru că toţi trei, în locurile lor de refugiu, gîndeau acelaşi lucru, nu aveau de unde să ştie că Unchiul George nu mai intra în prevederile unei condamnări atît de aspre. Şi atunci se întîmplă unul din acele lucruri neobişnuite care se petrec ca prin minune cu oamenii. În a treia seară, Țiparul părăsi locuinţa din bulevardul Elisabeta, după ce-şi făcu o socotală simplă: el avea cele mai multe şanse să nu fi fost semnalat autorităţilor. Dacă Unchiul George va fi vorbit, cei din poliţie puteau să ştie cum arată, dar o fotografie a lui n-aveau.

Pe la orele zece seara, Țiparul ajunsese în strada Dristorului 22. Văduva Mărculescu nu se culcase.

— Dumneavoastră ?

— Sînt fratele domnului Iordănescu care locuiește la dumneavoastră. Aș putea să-l văd ? S-a culcat cumva ?

Gazda îl privi suspicios. Nu prea semănau. Noul-venit era înalt, făcut bine, Goliath, cam pirpiriu. „Poate au alt tată“, gîndi femeia și-i făcu loc.

— Poftim pe-aici.

Reparatorul de aparate de radio își jucă magnific scena revederii. Citea numărul 21 din *Aventurile lui Bill Gazon : Crima de la Palace Hotel*. Aruncă cartea cît colo și-i sări celuilalt în brațe. În fața unei asemenea dovezi, văduva Mărculescu dispăru cu discreție.

— Ce-i cu tine aicea ? Ai înnebunit ?

— N-am înnebunit de loc. Trebuie să facem ceva.

Goliath era îmbrăcat într-o pijama cu dungi albastre. Nu se bărbierise de două zile.

— Stai să-ți arăt ceva.

Scotoci într-un sertar și scoase o telegramă. ~

— Citește !

„Verișoara ta, pianista, îți aduce la cunoștință că se căsătorește. Felicitările se primesc în strada Wilhelm Tell, 32“.

— Asta e adresa lui Athos, nu-i așa ? întrebă Țiparul.

— Exact. Bănuiesc de ce-ai venit. Dacă știam unde stai, te căutam eu încă de ieri. Trebuie să facem ceva.

— Și Colonelul ?

— La Colonelul m-am gîndit și eu, dar trebuie să trecem peste hotărîrea lui. Cu orice risc. De trei zile nu dorm, nu mănînc...

— Și tu ?... În ce mă privește, mă simt un laș. Am fost de față cînd au arestat-o și n-am făcut nimic.

— Știi bine că nici nu puteai.

— Știu foarte bine lucrul ăsta, dar mai bine mi-aș fi lăsat pielea acolo, pe trotuar, decît să-mi închipui ce i se întîmplă la ora asta Unchiului George.

— Și atunci ?

Țiparul se gîndise bine în toate aceste trei zile.

— Dacă tu și cu Athos mă ajutați, putem să le-o smulgem din ghearele lor.

— Cum ?

— Foarte simplu. Cazuri ca ale Unchiului George intră în competența Tribunalului Militar, la urgență. Probabil că în două săptămîni, dacă mai scapă cu viață din mîinile lor... ce spun eu în două săptămîni... într-o săptămîină... va începe instrucțiunea. Asta o știu de anul trecut, de la un proces. Instrucțiunea se face în cîteva zile, cu martori, prin confruntări. Probabil că va fi acolo și patronul tău, și Costică, și domnul Lică Rădulescu, și patronul cinematografului *Marna*, și ajutorul ăla al tău pe care-l lăsași la proiecție cînd plecai. Lume multă și amestecată.

— Și atunci ?

— Cea mai bună apărare e atacul. Ca la fotbal.

— Nu-nțeleg.

— Ai să-nțelegi. Iată despre ce este vorba. Eu în zilele următoare am să caut să fiu în preajma localului unde se face instrucțiunea unor astfel de procese. De obicei ei vin la aceeași oră cu inculpații. Asta e în funcție și de timpul judecătorului de instrucție. Dar mă voi lămuri foarte repede despre ce e vorba. Există două posibilități. Să atacăm în exterior duba, dar asta e mai riscant, sau să creem o ambuscadă în interiorul Tribunalului și s-o scoatem pe altă parte. Oricum, eu am să vă comunic, și ție și lui Athos, ce aveți de făcut. Pe el am să-l caut mîine dimineată, pentru că acum e cam tîrziu să-i fac o vizită. Femeia care m-a condus bănuiește cam ce facem noi, nu-i așa ?

— Cred că da. Este o gazdă a *tehnicii*.

— Cu atît mai bine. Am plecat. Peste două zile, tot cam la ora asta, sper să-ți fac o vizită. Dacă se întîmplă ceva, îți dau o telegramă. Ai să înțelegi despre ce e vorba.

A doua zi, devreme de tot, după opt jumătate, Athos, care locuia la o bătrînă infirmă, pensionară, văduvă a unui inventator ce murise în 1940, se trezi la el în odaie cu Țiparul.

— Bună, bătrîne ! Te-a trimis Colonețul ?

Nu arăta prea surprins că-l vede.

— Nu. Sînt venit aici din proprie inițiativă.

— Cum de-ai dat de mine ?

— Am venit să-ți prezint felicitările pentru apropiata-ți căsătorie.

Athos izbucni în râs și-și scoase ochelarii.

— Cred că ai văzut ce mireasă frumoasă am ! 72 de ani, paralizată, merge într-un cărucior, gătește niște prăjituri nemaipomenite prin dispoziții date unei servitoare surde. Mă amuz al dracului. Simt că-mi cade părul din cap de plictiseală. Și tu cum ai evadat de sub escortă ?

— Mi-am luat soarta în propriile mâini și am hotărît să fac una mare.

— Ce tot vorbești tu acolo ? Colonelul știe ceva ?

— Nu i-am spus nimic. Și nici n-am de gând să-i spun. În munca noastră, când ai dat chix nu mai însemni nimica. Dar n-am de gând să stau cu mâinile în sân. E vorba de viața Unchiului George. Cred că bănuiești ce i se întâmplă la ora asta ?

— Bănuiesc, făcu cu amărăciune Athos. Dacă vrei să știi, de aia am dat lui Goliath telegrama. Așteptam o inițiativă, ceva. Și iată, gând la gând cu bucurie, ai picat tu. Ai vreo idee ?

— Am. Ne trebuie niște arme. Știi de unde le putem procura ?

Athos se gândi puțin.

— Unul din depozite, dar nu atât de bine aprovizionat într-atât încât să avem de ales, se află în strada Apolodor, la magazinul de fierărie. Cel puțin acolo depuneam armele odată cu trupul „Președintelui“.

— Și dacă nu le mai găsim ?

— Atunci facem o frumoasă ofertă de cumparare la Mica Publicitate.

Riseră amândoi cam fără haz, după care Țiparul îi spuse pe scurt ceea ce aflase și Goliath. Athos era de acord să încalce dispozițiile primite de la Colonel, și, după un ceas de discuție, un plan se înfiripă

Unchiul George se afla de două zile într-o infirmerie improvizată din subsolurile Siguranței Generale. O bătușcă două zile și două nopți fără încetare, n-o lăsaseră să

doarmă, o reanimau și începeau din nou, cu nemiloasele lor întrebări.

- Spune cum îi cheamă pe ceilalți ?
- Cine e șeful vostru ?
- Când ai intrat în mișcare ?
- Cu cine lucrei la postul *Muntenia II* ?

Era stoarsă de vlagă, prăbușită nervos, începuse să înțeleagă că are o rezistență fizică mai mare decât cea pe care o bănuia. Cel mai greu îi fusese la primele lovituri. Nu fusese bătută niciodată pînă atunci și pumnii grei pe care îi primea îi dăduseră la început senzația că îi vor sfărîma oasele feței. Își simțea obrazul tumefiat, deși o infirmieră, care îi șoptise cîteva vorbe de încurajare, îi așeza prosoape reci pe față, senzația de dilatare a feței, de carne plesnită în o mie de locuri nu scădea. „Trebuie să arăt ca o mumie.“ Și asta parcă începea s-o amuze. „Ia te uită ce putea să mi se întîmple tocmai mie !“ Ceea ce fusese odată o eventualitate povestită de către cei care îi arătaseră de la început riscurile unei asemenea misiuni, devenise o realitate dureroasă, dar, ciudat, un sentiment de putere, de creștere în propriii săi ochi, o stăpînea cu toată forța. O mîndrie ciudată, ne bănuită, vecină cu voluptatea se năștea pe neașteptate în sufletul acestei fete. „Iată examenul cel mare al vieții mele. De acum nu mi se mai poate întîmpla nimic mai rău decât asta. Sau poate să mi se întîmple orice.“ Se ivise și Mizdrache într-un costum ușor de primăvară, dintr-un fel de buret. Purta o cămașă albă, ireproșabilă, și o cravată *olive*, foarte bine aleasă. Culmea cinismului, îi adusesese și un mic buchetel de flori. Mirosea a săpun bun, soarele îi bronzase ușor fața, avea ceva lăptos în priviri, o cruzime stăpînită, disimulată din cînd în cînd de un zîmbet care îi sublinia dantura sănătoasă, puternică. Aducea cu un profesor de educație fizică plecat la plimbare, aflat într-o escală scurtă la patul unei rude apropiate.

— Sărut mîna, domnișoară, cum te mai simți ?

Nu o privea ca pe un om desfigurat. „Probabil că n-au reușit să mă pocească de tot, gîndi fata. Dar mai au timp.“ Nu-i răspunsese, dar asta nu-l tulburase pe Mizdrache. Avea repertoriul lui. Își căutase un scaun pe care să se așeze, după care făcu un semn infirmierei să-i lase sin-

guri. Cu grijă, pusese micul buchet de flori în paharul de apă de la căpățiul ei și spuse :

— Dacă viri și o aspirină în paharul ăsta, florile or să țină foarte mult.

Unchiul George zîmbi amar. Peste o zi or s-o ia iar de-ăici, și or s-o viire iar în beciurile lor, și or s-o bată, și florile alea se vor usca singure în paharul lor.

— Așadar ? făcu Mizdrache.

Fata tăcea încăpățînată.

— Bine, înțeleg. Nu vrei să vorbești. Dar nu știu la ce-ți folosește. Noi am vrut să te ajutăm. Nu sîntem niște brute. Batem oamenii numai cînd nu se supun. Cînd nu vor să spună că au greșit. Dar după bătăile astea urmează ceva și mai rău : vine moartea. Cred că îți dai seama că te afli în anticamera ei. Că odată instrucțiunea începută, mai este puțin pînă la luarea unei hotărîri și pînă la executarea ei. De altfel, vreau să-ți spun că tovarășii dumitale au și fost prinși. O confruntare cu ei va avea loc în cîteva zile. Ce ai de gînd ? Te-ntreb ca un om mai în vîrstă. Ți-aș putea fi tată. De ce nu vrei să-ți salvezi pielea ? Ce importanță are pentru dumneata dacă vor mai fi implicați încă doi sau trei inși ? Principalul lucru pentru care eu, personal, mă lupt, este ca să-ți salvez viața. Dar dumneata nu vrei să mă ajuți de loc în chestiunea asta. De ce ?

Urmă o lungă tăcere, după care Unchiul George spuse :

— Ce pot să vă răspund, domnule ? Îmi oferiți viața, dar ce rost ar avea o astfel de viață dacă aș obține-o așa cum îmi cereți s-o obțin ?

Mizdrache scosese un pachet de țigări și o întrebă :

— Îmi permiți să fumez o țigară ?...

„Ce politete“, gîndi fata.

— Iată ceva de bun simț. Ceva care-mi place, domnișoară. Vorbești despre demnitate acum, nu ? Te-nțeleg. Cînd eram tînăr aveam aceeași tendință. De a mă împotrivi autorităților. Am participat chiar la cîteva greve împotriva profesorilor. Făceam bășcălie împreună cu colegii, îi huiduiam, aș fi fost în stare să scot și vreo doi de barbă afară din aule. Că prea crau încuiați. Prea erau rigizi. Pe tineri, asta îi enervează cel mai mult. Probabil că ceea ce

faceți împotriva guvernului este o frondă. Și dacă ar fi să spunem totul pînă la capăt, uite, recunosc că nu totdeauna guvernul nostru procedează bine, dar ne aflăm într-un război care e dus pe viață și pe moarte, și prin ceea ce faceți îl ajutați pe inamic.

Unchiul George se ridică în coate simțind cum îi ard obrazii de furie :

— Inamicul nu este acela despre care scriu ziarele. Inamicul este înainte de toate guvernul ăsta, care, spuneți dumneavoastră, nu face totdeauna numai lucrurile care trebuie. Nu o să vă explic eu dumneavoastră ce este aceea o revoluție și de ce mă aflu în locul în care mă aflu. Nu aveți timp să ascultați și bănuiesc că nici nu vă interesează.

— Ba cum să nu mă intereseze, domnișoară? Vă ascult cu o foarte mare atenție.

— Îmi propuneți un tirg pe care eu îl resping. Să și vreau nu v-aș putea ajuta. Colaboratorii dumneavoastră, care nu s-au purtat prea delicat cu mine, voiau să știe cum procedăm. Simplu : eram două echipe de cîte doi inși. Nu ne cunoșteam unul pe celălalt înainte de a lucra împreună. Nu ne știam adresele și nici nu aveam voie să le cunoaștem. Cei care au imaginat acest sistem de a conspira, au avut în vedere tocmai împrejurări ca acestea în care mă aflu eu. Așa că mă puteți omori în bătaie și eu n-am să pot să spun decît că pe băieții aceia îi chema : pe unul Athos, pe unul Goliath, cum eu pentru ei rămîneam, pur și simplu, Unchiul George.

— Ai sărit un nume, observă Mizdrache.

— Da. Al patrulea se numea Țiparul. Eu lucram cu cel numit Goliath. Cineva pune în funcțiune postul mobil și eu citeam știrile. De unde veneau aceste știri, nu știu. Ardeam hîrtia cînd misiunea înceta, și-mi vedeam de treabă. Asta e tot. Ne despărțeam ca niște străini. Veneau ceilalți și demontau postul, ascunzîndu-l, nu știu unde. Operațiile pe care le făceam erau astfel gîndite, încît să fie puși în primejdie cît mai puțini oameni. Totul fusese prevăzut, chiar și prinderea noastră. Deci și faptul că nu pot să vă spun decît ceea ce vă declar acum. E simplu, nu ?

Mizdrache se ridicase în picioare și privea prin mica fereastră cu gratii a subsolului în care pătrundea o lumină murdară, sporită numai de un bec aflat undeva sub plafonul jos. Privi chipul palid al fetei, urmele de lovituri și buzele ei strivite. Nu-și dădea seama dacă fusese vreodată frumoasă, dar există momente cînd cel mai urît om din lume devine frumos prin ceea ce spune. Strivi țigara de marmura nopției, unde se afla paharul în care el pusese acele flori cumpărate de pe stradă, de la țigănci.

— Dumneata nu te gîndești nici o clipă la viața dumitale ? Nu te interesează ?

— Vă înșelați. Mă gîndesc tot timpul la viața mea. Acum aș vrea să fiu liberă. Să umblu singură pe străzi, sau cu băieții aceia cu care am lucrat. Dar iată că nu se poate. Ne aflăm într-un război ; noi de-o parte și dumneavoastră, ceilalți, de cealaltă. Trebuie ca lupta asta dintre noi să aibă un învingător, și acela n-o să fiți dumneavoastră. Ați pus mîna pe mine, dar asta nu înseamnă mare lucru. Ei și ?... Ați reușit să astupați vocea celor care vor să spună adevărul ?... Sînt convinsă că postul nostru emite în fiecare seară. Pe aceleași lungimi de undă, așa cum noi am luat locul celor care au căzut înaintea noastră. Cum fac ei treaba în locul nostru, nu mai știu. Poate o să reușiți să-i prindeți și pe ei, dar cu asta credeți că o să terminați cu noi ?...

Mizdrache își dădu seama că e vremea să plece.

— Domnișoară, spuse, am înțeles că nu e nimic de făcut cu dumneata. Vreau să-ți declar de asemenea că nu sînt de acord cu unele brutalități care s-au produs asupra dumitale, dar care nu pot fi înlăturate. Ele fac parte din muncă noastră, care nu este cel mai plăcut lucru de pe lume. Concluzia pe care o desprind din cele ce-mi spui ai tras-o dumneata însăși : refuzi să trăiești ! Pot să te înțeleg, dar nu te aprob. Nu știu dacă am să te mai văd vreodată. Probabil că un comunicat din ziare îi va înștiința pe cei care te-au trimis aici că și-au desăvîrșit misiunea. Vrei să fii Ioana d'Arc sau cine naiba, altcineva, te privește. Dar crede-mă, e o tîmpenie.

Unchiul George îl fixa acum cu insistență. Avea pe fața zdrobită de lovituri o expresie de sfidare ce nu putea fi ascunsă.

— Și eu te înțeleg pe dumneata... Ești un om sfârșit. Cum sfârșită este lumea pe care o servești.

— Vorbe, domnișoară, literatură !... Sincer îmi pare rău de dumneata.

— La revedere, domnule Inspector. Se pare că azi, afară, e o zi atât de frumoasă, încît nu merită să fii trist pentru un lucru atât de mic.

Inspectorul plecă. Sus, în coridorul care ducea spre biroul lui, îl întîlni pe Crăciunescu.

— Unde e Ciripoi ? Tot nu mi-a trimis demisia lui.

— S-a internat la spital. La numărul 2. Colici renale.

— A dat boala în el. Crede că scapă. Crăciunescule, știi ce te rog... terminați odată cu fata asta, trimiteți-o la instrucțiune. Tot nu știe mai nimic, o bateți degeaba. S-o ia Tribunalul și... Maica Domnului. Ce rușine, ce rușine !... Am ajuns să ne rugăm de infractori să mărturisească ! Fă un raport, anexează banda de magnetofon, în ce ne privește, noi am terminat. Tribunalul are o dovadă irefutabilă. Concluziile să le tragă ei...

*
* *
*

Inspectorul Mizdrache avea o întîlnire cu ministrul său la *Capșa*. Nu știa ce bîzdic îl apucase pe Ionescu-Tismana să mănînce la prînz în imputita aia de dugheană plină de actori și de scriitori beți. Aici mînceau cucoanele bogate care trăiau din rentele amanților bine situați, sau din moșteniri dolosive. Se spunea că exista un bucătar bun pe vremuri, care făcuse faima localului, dar acum, în timp de război, mai bine ai fi luat masa la cantina pompierilor decît să arunci banii pe ciozvirtele servite sofisticat de către patronul acestui local, care își trădase clientela. Dar clientela nu-l trădase pe el. Se sui în *Buicul* său, îi spuse șoferului unde să-l lase și cînd să vină să-l ia. Din păcate, n-avea să-i comunice ceva plăcut lui Ionescu-Tismana și asta o să-i facă mutre, dar și neplăcerile intrau în programul acelei zile.

Își lăsă pălăria ușoară, de pai, la garderobă, se privi în treacăt într-o oglindă și constată că s-a mai împlinit

ceva. „Încep să fac gușă, așa-mi trebuie dacă nu mă duc la bazin să înot, sau la scrimă. Săracul doctor Protopopescu, nu degeaba spunea el : „Domnule, și femeile sînt bune la așa ceva, dar ca un sfert de oră de gimnastică dimineța, nimic nu e mai indicat“. Deschise ușa. Salonul lung, ca o sală de așteptare de provincie, capitonat în roșu-închis, cu străvechile lui canapele roase de atîtea funduri de oameni celebri, era aproape pustiu. Afară lăsase o zi noroasă. Sub plafon ardeau cele două candelabre franțuzești, sclipind din toate lacrimile lor de cristal, cum avea să scrie mai tîrziu un cunoscut om de litere. Inspectorul salută pe o doamnă în vîrstă, cu trei rînduri de perle la gît, cu o față flască, căzută, cu cîteva rînduri de pungi sub bărbie ca faldurile unei pisici de mare. „Văitoianca s-a prăbușit de tot. Doamne, și încă în urmă cu cinci ani mai servea elevi de liceu sau tineri gimnaști de la ANEF. Vremea nu iartă.“ În dreapta, într-un colț la o masă, zări doi negustori de bijuterii, pe domnul Cristodulo și pe domnul Danielopolu care tranzacționau, probabil, cine știe ce safir sau brilliant adus clandestin în țară. Ionescu-Tismana se așezase în fundul salonului, cu spatele la fereastra ce da spre Calea Victoriei. „Arată încă verde. Se ține bine. Trebuie să-i mai trimit ceva prospătură, a dat primăvara și au ieșit armăsarii la iarbă verde.“ Mai salută pe un domn cu o față spină, cu un cap ascuțit ca vîrfurile unui creion. Era profesorul Rizescu de la Filologie, grav, monoclat, îmbrăcat de parcă atunci ar fi cvadat dintr-o vitrină.

— Am onoarea, domnule ministru, salută Mizdrache.

Tismana își ridică ochii obosiți din ziarul pe care-l citea. Îi întinse o mînă flască, albă, ca un cartof fiert.

— Ia loc. Tu citești ziarele ?

— Cînd am timp, da, domnule ministru.

— Vinde lumea, vinde. Numai bijuterii, numai mobilă vieneză. Țsta e semn că vor să se caré. Ce spui de asta ?

— Unde să fugi, domnule ministru ? Europa toată e o ruină. Ce a mai rămas în picioare dărimă nemții în retragere.

— Americanii abia așteaptă. Capitalurile lor vor fi investite cu furie în cele mai năstrușnice afaceri. O să vezi... Apropo, ce iei ?...

— Un *Martini* sec. Blond. E ora cînd îmi cade bine. Cu o lămîie.

Tismana nu gusta limbajul ăsta colorat. Mizdrache îl simți cum se crispează.

— Vreau să te previn. Am o întîlnire cu un fel de gazetar, un fel de scriitoras, unul Călin Merdea. Ta-su a lucrat la mine pe moșie. Era un om foarte harnic; mi-a trimis o scrisoare să-l scot pe fi-su de la armată, ceea ce am și făcut. Se-nvîrtise el destul de bine la popotă, dar știi cum e cu ăștia... I-am făcut o hîrtie de mobilizare pe loc la ziarul *Timpul*. E casier acolo, împarte banii la funcționari, și-n timpul liber scrie romane. Ar fi trebuit să fie aici de douăzeci de minute, dar băieții ăștia de sorginte rurală nici nu-și cumpără ceas. Își dau întîlnire după soare. E cam tăfălăgos; a venit la mine, la minister, nebărbierit, cu o pălărie veche pe ceafă. Parcă era vînzător de iaurt pe strada Șelari. N-am putut, mă-nțelegi, să-i fac vreo observație, dar i-am dat cinci mii de lei într-un plic, recomandîndu-i să-și ia niște haine ca lumea. Așa că, vezi ce vorbești cu el, că ăștia au o păsărică: sînt foarte susceptibili; trebuie să fii foarte atent, să-i dai importanță.

— Îi cunosc, domnule ministru, că avem și noi în poliție destui. Cei mai mari turnători. Se duc, beau împreună, se pupă, scriu versuri pe colțuri de masă, și, cum ajung acasă, lasă poezia și trec la proză. Fac rapoarte sănătoase, cu detalii. Cred că și inventează al dracului. Dacă ar fi să mă iau după ei, ar trebui să-i arestez pe toți. Unde mai pui că fac și anecdote cu Mareșalul. Și, de, Mareșalul e sensibil și el. Război — război: nu prea înghite.

Se apropie *oberul*, un bărbat scund, onctuos, cu o mustață bine tunsă.

— Domnul?... Ce servește?...

— Un *Martini* alb, sec.

— Și o gustare?

— Ce-mi propui?

— Un șalău meunier?...

— Perfect... Domnule ministru, dumneavoastră mai luați ceva?...

— A... nu... mulțumesc. Pe urmă îi explică lui Mizdrache, confidențial : Am mâncat ceva cu Răducanu de la externe, cu care am avut o întâlnire aici, mai devreme. Ia spune-mi, fata aia a declarat ceva ? Cum merge afacerea ?

— Prost, domnule ministru, prost. O spun cu sinceritate. De altfel nici nu putem scoate mare lucru de la ăștia. Sînt organizați în echipe restrînse, nu se cunosc între ei. Muți ca mormîntul. Eu nu știu unde o să ajungem cu treaba asta. Cea mai bună metodă era tot aia cu introducerea agenților în rîndurile lor, dar nu se mai prinde. Și-au luat măsuri de autoapărare. Au trîntit pe vreo doi de ai noștri, de credeam că-i pierdem.

Pe ușa salonului intrase un individ sfrijit, cam miop, cu o mutră de infractor urmărit de poliție. Era îmbrăcat în haine noi, se vedea bine că atunci le cumpărase. Locul îi era străin, nu mai intrase niciodată pînă acum într-un astfel de local și privea cu atenție spre fiecare masă, cu o uluială care creștea.

— Țsta e Călin Merdea, zise ministrul. Nu vede bine, dar de fudul ce e nu-și pune ochelari.

Noul-sosit se opri în fața văduvei Văitoianu, o măsură cu o curiozitate intensă și izbucni într-un rîs neașteptat care aducea cu un behăit.

— Domnule ? făcu aceasta ridicîndu-și lorgnonul de pe fața de masă și privindu-l, la rîndul ei, extrem de agasată.

Călin Merdea încă behăia cînd ajunse la masa lor. Avea o cămașă milaneză, roșie cu dungi, cum purtau hamalii în vremea aceea, pentru că italienii invadaseră piața cu astfel de produse, iar nodul cravatei părea o ceapă de apă. Îi întinse o labă păroasă ministrului și se întoarse spre Mizdrache :

— Dumnealui cine e ? întrebuse.

— Domnul Mizdrache, un prieten de-al meu. Stai, te rog, jos.

Călin Merdea se așeză pe un scaun, îl descoperi cu o surpriză nemaipomenită pe profesorul Rizescu și iar izbucni într-un rîs behăit pe care nu și-l putea stăpîni.

— Ce lume curioasă ! Cine era doamna aceea cu bri-liante la gît ? întrebă cu o curiozitate necenzurată noul-sosit.

— Nu sînt nici un fel de briliante. Alea-s perle, domnule, făcu ministrul agasat. Iar pe doamna chiar dacă aş cunoaşte-o, nu ți-aş spune numele ei. Astfel de întrebări nu se pun. Dumneata te crezi încă pe uliţă, la Țînjăreii-din-faţă.

Călin Merdea nu părea de loc jignit de cele ce-i spusese ministrul. Continua să-l fixeze pe profesorul Rizescu şi să behăie, sincer amuzat. Mizdrache era intrigat : „De ce dracu l-o fi chemat ministrul pe ăsta aici ? Vrea să se dea în stambă cu orice preţ ?” Apăruse oberul, cu mustaţa lui zbîrlită.

— Domnul ?

Călin Merdea tresări înciudat.

— Ce vrea dînsul ? îl întrebă el pe ministru.

— Te-ntreabă ce mănînci şi ce bei.

— A, mă invitaţi la masă, se miră admirativ Călin Merdea, bătîndu-se cu palmele peste genunchi. Am mincat pe la 12 o tustlama regală la birtul din Covaci, dar două bătăi strică, două mese, nu.

Şi behăi iară, încîntat de cele ce spusese.

Ionescu-Tismana începu să se simtă prost. Văduva lui Văitoianu privea cu o curiozitate nestăpînită spre masa lor. „O să umple Bucureştiul că am invitat la masă un mitocan“, gîndi ministrul. Dar, în definitiv, tipii de genul ăsta așa erau. Oberul aştepta încă să i se spună ce să aducă. Călin Merdea își aduse aminte de el :

— Uite ce e, *monșer*, să-mi aduci o ciorbă de perișoare, cu un ardei iute, și, dacă ai, sarmale.

Ori i-ai fi turnat o găleată cu apă fiartă, ori i-ai fi dat două palme, efectul ar fi fost același. Cu o perfectă stăpînire de sine, oberul dădu o singură replică :

— Nu ținem.

Călin Merdea behăi iar, ca și cînd ar fi auzit un lucru foarte glumeț.

— Dar ce țineți ?

— Un șalău meunier vă propun, sau o cegă. Avem și specialitatea casei : pui de baltă.

— Asta ce mai e ?

Mizdrache, pe care tipul începuse să-l fascineze, interveni prompt :

-- Broaște, domnule Merdea, broaște, pur și simplu.

— A, asta, da, făcu încântat scriitorul ca și când i s-ar fi propus o delicată. Deci ne-am înțeles : pui de baltă ! Foarte bine !

-- Ce beți ?

— Vin, spuse cu siguranță, și pe urmă se miră singur : Ia te uită, domnule, ce vînd ăștia la *Capșa*, pui de baltă !... Ha-ha-ha ! Am să-i scriu lui taică-meu, la țară, să nu creadă el că la București umblă cîinii cu covrigii în coadă.

Sosi șalaul lui Mizdrache și paharul cu *Martini*. Călin Merdea beîni iar :

— Mai bine luam și eu un pește de-ăsta cu lămîie, zise holbindu-se în farfuria ce-i fusese pusă în față lui Mizdrache.

— N-ai decît să comanzi, hîrîi de la locul lui Ionescu-Tismana, împachetînd violent ziarul pe care-l citise.

Scriitorul rîse iar, cu o bună dispoziție exagerată, căprește : He-he-he !...

— Acum o țin pe pui de baltă. Dacă așa am zis, așa rămîne.

— Ce-ai făcut cu cheștia aia ? întrebă ministrul.

Călin Merdea îl mai fixă o dată pe profesorul Rizescu, amuzat de înfățișarea pe care o avea și aceuia îi scăpă monoculul din ochi de indignare. Un asemenea individ încă nu intrase în restaurantul *Capșa* pînă acum.

— Domnule ministru, ăștia se uită la mine cam chiorîș, nu prea vorbesc, se feresc de mine. M-au întrebat ce-am învățat pînă acum. Le-am spus ; am făcut patru clase la Giurgiu și vreo două la Normală. Atît. M-au luat peste picior că ce caut între ei și cum de am ajuns casier, că n-am bacalaureatul. Dar și eu le-am zis-o : „Mă cac în bacalaureatul vostru, eu am școala vieții.“ De altfel am să le arăt eu la smîngălitorii ăștia cum se scrie.

Mizdrache, perfid, interveni :

-- Scrieți ?

-- Da. Am și publicat o schiță : *Corcodușul*.

— *Corcodușul* ? se miră Inspectorul-șef.

— Da. E o chestie cu țărani, cu un corcoduș. S-a întâmplat la noi la Țintăreii-din-față cu alde tata și cu frați-su. Erau să se omoare pentru un corcoduș.

— Interesant, făcu din nou Mizdrache.

— Acum lucrez la un roman : *Știuleții*. Eu sînt plecat de la țară de vreo patru ani, dar din ce mai cîștig pun de-o parte cîte o sută-două pentru tata. Îi trimit lunar o sumă, iar el îmi scrie în fiecare săptămînă cîte o scrisoare cu ce se-ntîmplă în sat. Cum uită să scrie sau îi e lene, nu-i mai trimit bani. Așa că știu tot ce se petrece la Țintăreii-din-față.

Interesant, mai zise o dată Mizdrache și începu să mănînce.

Ionescu-Tismana nu terminase cu Călin Merdea.

— Deci eu ce să înțeleg ? Că pînă acum n-ai aflat nimica ?

— Încă nu, dar mai e vreme, făcu cu o liniște mare scriitorul. Imediat ce aflu, vin la dumneavoastră. Știu unde să vă găsesc.

„Aha, l-a recrutat, gîndi Mizdrache, dar de ce îi trebuie un troglodit ca ăsta, că dacă îmi cerea mie îi dădeam un tip ca lumea.“ În sfîrșit, asta era o chestie pe care avea s-o lămurească el mai tîrziu. Apărură și puii de baltă la care Călin Merdea privea cu o curiozitate intensă. Luă farfuria, o ridică, o mirosi, privi la delicatele piciorușe de broască, lăsă farfuria jos și-l întrebă pe ober :

— Sper că nu sînt broaște rîfoase !

Și mai trase un nechezat ca să arate că puțin îi pasă.

Și să îi fost picioare de broască rîfoasă, tot le-ar fi mîncat. Prin cîte trecuse el, ce mai conta o masă la *Capșa* ! Ionescu-Tismana bea absent vinul negru, pe care i-l turnase chelnerul în pahar. Nu era bine dispus, dar fiind un om politic, înțelese să facă pînă la capăt onorurile mesei.

— Domnule Merdea, în general cum privesc țărani războiul ăsta ? Că dumneata ești de-acolo. Îi știi cum gîndesc, ce spun...

— Țăranul român e dat în mă-sa, domnule ministru. Dacă stau și mă gîndesc bine, e mai hoț decît credem noi. El duce vaca la păscut pe locul altuia, mănîncă din pomul altuia, fură lemnul din pădure și nu-și plătește fonciera.

— Adică cum nu plătește fonciera ? întrebă Mizdrache curios de moarte.

— Așa-i zice el la impozit. Să nu-i ceri impozite, că nu dă în ruptul capului. El așteaptă și acum o altă lege a conversiunii. Asta e speranța lui : conversiunea. În materie politică n-are opinie. Pe vremuri, cînd se făceau alegeri, cel puțin oamenii din satul meu promiteau la toți agenții electorali voturile lor. Dar nu votau cu nimeni. Cei mai mulți nu știau carte, așa că, pentru ei, votul era un fel de sărbătoare. Se-mbătau, făceau glume pe șant, îi luau peste picior pe candidați, o întreagă mascaradă.

— Da, dar nu mi-ai răspuns la întrebare, se impacientă ministrul. Mai este el, țăranul, capabil de jertfe ? O să reziste presiunii bolșevice ? Că la drept vorbind, armata noastră e formată în general din țărani. Ofițeri buni avem, instruiți bine în Germania, în Franța, în Anglia. Cunosc tehnica de luptă...

Călin Merdea apucase pîciorușele de broască cu degetele și mîncă cu poftă.

— Da, dar nu sînt bine echipați, zise el cu gura plină. Uite, au venit de pe front vreo doi din comuna mea, m-au căutat pe la ziar, că le-a spus taică-meu că lucrez la *Timpul*. Erau cu moletiere și opinci. I-am întrebat : „Mă, și astă-iarnă voi tot în opinci ați umblat pe-acolo ?“ „Tot, domnu' Merdea.“ „Dar bocanci nu v-a dat Mareșalul și vouă ?“ „Nu, că s-a terminat pielea și nu mai are domn' Mociorniță de unde face bocanci.“ Dar ei, săracii, tot s-au bătut. Acu' războiul lor nu le place, dar n-au ce face. Hoții de generali îi duc cu vorba : „Lasă, bă, că se termină războiul și vă dă statul pămînt. Pămîncior ca icra, auziți voi ? Le ia Mareșalul moșiile la boieri și vi le împarte vouă. Că voi sînteți baza...“

Terminase cu puii de baltă, ar mai fi mîncat ceva. Oberul îi turnase în pahar un vin negru, uleios. Călin Merdea gustă plescăind din limbă și behăi încîntat :

— Bun. Se mănîncă bine aici la *Capșa*, domnule !
Ministrul privi ceasornicul de la mînă.

— Iată de ce v-am convocat. Voiam să vă fac cunoștință. Domnule Merdea, domnul Mizdrache este Inspector-șef în Siguranța Generală a Capitalei. O să lucrezi cu dînsul. Eu sînt mai ocupat, e mai greu să mă găsești. Dacă

ai ceva, îi spui dînsului și el o să-mi raporteze... Apoi se adresează lui Mizdrache : Domnule Mizdrache, pe domnul Călin Merdea l-am îndemnat eu mai de mult să scrie niște lucruri subversive cărora cenzura le-a dat drumul la îndemnul nostru. Asta i-a adus multe simpatii din partea celor de stînga. Ai să te miri, dar pînă și niște tipi foarte bine situați simpatizează cu stînga la ora asta. Bineînțeles că nu atît din considerente ideologice, cît din grijă față de ziua de mîine. Din cele ce-am discutat pînă acum cu domnul Merdea, dînsului i s-a și propus să intre în rețeaua lor, și să știi că domnul Merdea, așa cît îl vezi de frust, a pătruns în straturi foarte bine situate. Cu siguranță, comuniștii au legături foarte bune și-n armată. Am sesizat serviciul contrainformații, Biroul II, și ei fac cercetări foarte asidue, însă n-avem încă nici o dovadă palpabilă. Așa, s-a auzit ceva pe la urechile dumnealui despre un anume : *Colonelul*. Nume conspirativ, firește. Ce fel de colonel, o să vedem noi mai încolo. El stă în spatele tuturor acțiunilor acestea de subversiune. Așa că te rog să ții seama de ceea ce ți-am spus în legătură cu domnul Merdea și să vă întîlniți cît se poate de discret.

— Asta depinde foarte mult de domnul Merdea, preciză Mizdrache.

— N-avea nici o grijă, domnule, fi răspunse direct celălalt. Sint un vechi turnător. Dacă mai iese un pitac acolo nu mă dau în lături de la nimic. În lumea asta de canalii, trebuie să știi să dai din coate. Atît am învățat și eu pînă acum.

Și behăi iar, stîrnind iritarea profesorului Rîzescu, care făcu un semn energic chelnerului, plăti și părăsi indignat restaurantul.

— Cine era tipul ăsta așa nervos ? întrebă Călin Merdea. Semăna foarte bine cu unu : *Patrașir*, de la mină din sat, dascălul de la Sfîntul Ion-Nou. Știi ce făcea ăsta, domnule ? Mîrlea oile pe cîmp.

Mizdrache, cît era el de obișnuit cu argoul, întrebă curios :

— Mîrlea ? Adică cum ?

— Trăia cu ele, domnu' Mizdrache. Cum se numește chestia asta în codul penal ?

— Aha ! Bestialitate !

— Ăla, Patrafir, tot un așa cap avea, ca un ou de Paști. Dormea cu potcapul pînă și noaptea ca să nu i se vadă țuguul. Și mai avea o boală. Cînd au adus prima dată obiecte electrice în sat, că pe noi ne-au electrificat în '39, și-a cumpărat un reșou. Ținea prin casă o pisică, făcea ce făcea, o mîngîia, o așeza pe reșou, și, cînd îi era pisicii lumea mai dragă, de ațipea puțin, băga reșoul în priză. Pisica se întindea de plăcere, dădea de căldură și odată sărea arsă de pe reșou, miorlăind prin casă. He-hee-he, behăi Călin Merdea, ăsta era hazzul lui. De-atunci i-au zis oamenii nu numai Patrafir, ci și Pisică pe orez.

Ministrul nu gusta astfel de povești, așa încît achită nota și ca să nu iasă odată cu ei le recomandă :

— Dacă vrei, mai rămîineți. Eu am o treabă urgentă. V-aș ruga să nu mai apăreți împreună, din motive pe care le bănuți.

După care se ridică, îi salută scurt și părăsi restaurantul. „Acum ce dracu mă fac eu cu idiotul ăsta“, gîndi Mizdrache.

— Mergeți, domnu' Merdea ?

— Păi așa merge, că tot n-am treabă. Aveți un număr de telefon unde să vă caut cînd mai aflu și eu cîte ceva ?

Mizdrache îi dădu o carte de vizită.

— Aveți aici numărul de-acasă. Totdeauna către 12 noaptea mă găsiți. Să nu mă căutați niciodată la birou, că nu e bine.

Ajuns în stradă, îl concedie scurt cu un „Am onoare“ și făcu semn unui taxi să oprească.

*
* *
*

A doua întîlnire a Colonelului cu domnul Panaitescu avu loc într-o dimineață, în casa inginerului Precup. Punctual, îmbrăcat aproape pedant, domnul Panaitescu își făcu micul său raport. Avea un aer de profesor universitar care își ține cursul.

— Domnule Dumitrescu, îi spuse el Colonelului, din studiul amănunțit făcut cu oamenii mei, nu există decît o variantă care are cele mai multe șanse de reușită. Subiectul nostru se află sub anchetă. Probabil că instrucțiunea cazului va mai dura circa o săptămînă. Timp în care noi vom studia în amănunțime variantele operațiunii. Iată, pe scurt, despre ce este vorba ! Procesul va dura probabil cîteva zile : două, sau trei, depinde de martorii convocați. Dar este posibil să dureze numai o zi. Așadar, în momentul în care aflăm data începerii procesului, întreprindem acțiunea. Tribunalul Militar din strada Știrbey Vodă are mai multe săli de judecată. În prima zi, ca să nu riscăm în nici un fel, un om al meu, poate chiar eu însumi, va aștepta pe inculpată și pe însoțitorii ei în holul Tribunalului, conducîndu-i spre sala numărul patru de la parter, rețineți, vă rog, acest detaliu, care se află la capătul coridorului din stînga. În drum, un grup de patru-cinci persoane foarte turbulente vor separa pe inculpată de însoțitori prin mijloacele pe care le știm noi. Ne sînt suficiente două minute pentru ca subiectul să se afle la ieșirea din spate, unde o dubă de-a noastră, avînd culoarea și însemnele dubei închisorii, o va aștepta pe inculpată. În următorul minut, ea va fi îmbarcată și transportată în grabă, într-un loc pe care vi-l voi comunica, împreună cu data și ora cînd va avea loc acțiunea. Aveți de făcut vreo observație la acest plan ?...

Colonelul se gîndi puțin. Totul i se părea cam lesnicios, puțin cam simplu. Și el nu era tipul care să riște ca acțiunea să dea greș. Nu-i plăceau eșecurile, în nici un fel.

— Domnule Panaitescu, ați studiat modul de a transporta pe inculpați la Tribunal ?

— Da. Totdeauna există un șofer, un însoțitor înarmat în față și doi însoțitori înarmați în spate. În Tribunal, inculpații sînt însoțiți, din motive de discreție, numai de către însoțitorul din față, garda rămînînd să păzească autoduba.

— Totdeauna este așa ?

— Totdeauna. Am studiat mai multe cazuri.

— Și dacă separarea inculpatei de însoțitor nu reușește? Sau se dă alarma? Ce s-ar putea întâmpla?

— În ce mă privește vă asigur că nu există decît un risc, minimum, întrucît oamenii mei au mai executat asemenea operații. Sigur că se poate ivi și imprevizibilul, o întâmplare neașteptată. Dar noi nu ne bazăm pe asemenea chestiuni. Scenariul este foarte bine întocmit, nu v-aș recomanda să fiți de față, dar, dacă ați vedea cum se procedează, v-ar plăcea foarte mult. În general lucrăm curat, fără morți și răniți, pentru că ăsta este un lucru foarte neplăcut. Specialiștii mei sînt bine plătiți și nu veți avea nici un fel de neplăceri. Vă asigur că vă voi aduce pe fiica dumneavoastră, dacă e într-adevăr fiica dumneavoastră, la ora și la locul stabilit. Mai aveți de pus vreo întrebare?

Colonelul manifesta același scepticism, spre nedumirea domnului Panaitescu. Acesta, simțind că ceva nu e în regulă, întrebă:

— Domnule Dumitrescu, nu prea aveți încredere în metodele mele de lucru.

Colonelul, după plecarea domnului Panaitescu, stătu puțin de vorbă cu inginerul Precup, care îi lăsase singuri. Îi expuse acestuia planul Regizorului și-l întrebă ce părere are despre el.

— Nu ți se pare cam simplu?

Inginerul Precup se gîndi puțin:

— Aparent, planul pare într-adevăr simplu, ca să nu zic simplist. Dar să știi că, din experiența mea, tocmai lucrurile astea care nu trec nimănui prin cap au șansele cele mai mari de reușită. Nu rămîne decît să te încrezi în acest individ, din moment ce el ți-a fost recomandat de către *tehnica* nostru.

— Bine, dacă spui dumneata, mie nu-mi rămîne decît să am răbdare.

Pentru un observator atent, cele ce se petreceau de cîteva zile peste drum de Tribunalul Militar din strada Știrbey ar fi trebuit să pară niște lucruri puțin obișnuite,

În curtea casei de oaspeți a Mitropoliei Ortodoxe Române, care adăpostea din cînd în cînd pe preoții sosiți din provincie cu prilejul diferitelor convocări, apăruse un grădinar care, cu multă grijă, tunsese pomii și gărdulețele de arbuști vii, semănase gazon, greblase terenul, dăduse foc la uscături, sub privirea portarului care-l primise, cu cîteva zile în urmă, și căruia Athos, pentru că el era grădinarul, îi arătase o adresă a Mitropoliei Ortodoxe Române către economul casei de oaspeți, prin care se adevăra că numitul Niculescu Stan este însărcinat cu îngrijirea grădinii casei de oaspeți și să i se dea tot concursul. Același observator ar mai fi băgat de seamă că două sute de metri mai sus de Tribunal, în piața Splaiului, în fiecare dimineată, începînd de la orele opt și pînă la unsprezece, un măturător își făcea foarte conștiincios datoria, măturînd cu zel uriașa piață a Splaiului și trotuarele învecinate. Măturătorul nu era altul decît Goliath. La întretăierea străzii Știrbey cu strada Buzești, în stația de taxi, într-o hodorogă de mașină, un *Ford* tip '29, scos la reformă, mereu în așteptarea unor clienți care ar fi vrut să se urce în acest vehicul, un șofer atletic, cu o mustră de boxer, de fapt care făcea să treacă oricui pofta de a pune mai multe întrebări, moțăia la volan ca și cînd n-ar fi dormit de o lună de zile. Era Țiparul care cronometra ora de sosire a dubei închisorii Jilava, la Tribunalul unde un judecător de instrucție îi lua interogatoriul Unchiului George. Ora sosirii era învariabil aceeași : nouă și un sfert, iar cea a întoarcerii varia între unsprezece și unsprezece fără zece. După cîteva zile, cei trei se întîlniră în strada Dristorului 22, la locuința lui Goliath. Pe o mare coală de hîrtie pe care erau desenate străzile Știrbey și Buzești, precum și Piața Splaiului, marcate fiind locul Tribunalului și casa de oaspeți a Mitropoliei, Țiparul, folosindu-se de cîteva cutii goale de chibrite, le expuse planul său :

— Duba cu Unchiul George trece în fiecare zi la ora 9,15; întoarcerea avînd loc între 11 și 11,30. Cred că trebuie să ne grăbim. Nu știm cît va mai ține comedia asta cu interogatoriul.

— Oricum, nu prea mult. Se grăbesc și ei.

Goliath adăugă :

— Și dacă într-o zi vor schimba traseul, sau pur și simplu vor veni la o altă oră?

Țiparul îi liniște.

— Oricum, procesul aici va avea loc. Dacă ratăm operațiunea în timpul instrucțiunii, nu o vom mai rata în timpul procesului. Cum stai cu controlul traseului?

— Duba vine pe ruta Ștefan cel Mare — Piața Victoriei — Buzești — Știrbey. Invariabil pe același itinerar. După observațiile mele, pe acest drum sînt plasați patru agenți. Unul care supraveghează Piața Victoriei, avînd ca misiune de acoperire și Ministerul de Externe, al doilea, la încrucișarea străzii Buzești cu Știrbey, patrulînd de obicei în fața unei librării, al treilea agent a fost plasat la încrucișarea străzii Buzești cu Știrbey, iar al patrulea se află instalat în holul Tribunalului și-l dublează pe portar. Este posibil să mai fie un agent în exterior, dar nu l-am identificat. Tu, Goliath, care ai măturat piața aia, de o să se sperie primarul de curată ce e, ce poți să-mi spui în privința asta?

Goliath se scărpină după prostul său obicei în nas, ciupindu-și nervos nările.

— Nu sînt decît două posibilități, zise el. Al cincilea agent nu poate fi decît îngrijitorul de la Tennis-Club Român, un individ care stropește de dimineață pînă la prînz terenurile de joc. Sau un fel de motociclist, foarte tînăr, care dă tîrcoale pieții prefăcîndu-se că își încearcă B.M.W.-ul.

Țiparul realizează din acest moment că erau, de fapt, în inferioritate numerică, dacă era nevoie ca locul atacului să fie fixat în fața Tribunalului. În mod logic, duba trebuia atacată pe traseu, și anume la angajarea ei pe Buzești, pînă a nu atinge întretăierea cu strada Știrbey.

— Dacă ținem seama de factorul surpriză, înseamnă că cei trei însoțitori ai dubei, în afară de șofer, trebuie imobilizați rapid, după ce duba e scoasă din funcțiune.

Trebuiau lichidați, mai întîi, cei doi gardieni din spate, dar poate mai bine ar fi fost să se tragă și din față și din spate în același timp. Țiparul apucă două cutii de chibrite, una marcînd duba, pe care o întoarse cu fața în jos, și cealaltă, taxiul hodorogit, în care avea să se afle el, ca din întâmplare, cînd va deschide focul din față. Ceilalți doi, Go-

liath și cu Athos, trebuiau să răsară ca din pământ, de undeva din spate, să someze garda și să o dezarmeze rapid, iar în caz de împotrivire s-o lichideze, să deschidă cu repeziciune ușile dubei și să o arunce pe Unchiul George în taxiul condus de el, după care toți patru să dispară în cel mai scurt timp. Dificultățile ar fi început în caz că ar mai fi intervenit un agent necunoscut sau vreo piedică neașteptată din partea trecătorilor. Dar asta era mai puțin probabil, pentru că la primul foc de armă, părea de prevăzut că trecătorii mai degrabă se vor ascunde prin ganguri sau prin curțile apropiate. Rămânea numai de stabilit care ar fi acel loc de unde Goliath și Athos urmau să apară. Pe hîrtia pe care fusese desenată harta locului, Țiparul făcu o cruciuliță, marcînd exact locul unde duba trebuia oprită. Apoi le spuse celorlalți :

— Am ales acest loc pentru că prezintă mai multe avantaje. La numerele 47, rețineți, și 58, există două curți cam părăginite care dau fiecare în cîte o stradă din spate. De ce am ales aceste curți ? Pentru ca în caz de nereușită a acțiunii să aveți pe unde dispăre. În această situație, eu am avantajul de a folosi taxiul. Voi trebuie să aruncați armele și să ieșiți cu aerul cel mai liniștit în străzile alăturate. Dar să sperăm că nu se va întîmpla așa ! Dacă garda va riposta, va trebui lichidată fără nici un fel de sentimentalism. Ați înțeles ?...

Cei doi înțeleseseră. Mai rămânea ca acțiunea să și reușească.

— Să stabilim, acum, ziua și ora atacului. Mîine ar fi prea devreme. Poimîine cred că e cel mai nimerit. Ora întîlnirii, să spunem : opt și jumătate în Piața Romană, de unde vă voi duce cu taxiul pînă la locul acțiunii.

Goliath își regăsi pe neașteptate verva :

— Aici există un singur risc : ca noi să nu reușim ! Dacă reușim, Colonelul tot o să ne certe, dar în cele din urmă o să ne ierte. Dacă nu reușim, sîntem și mai vinovați decît acum, pînă a nu fi făcut nimic. V-ați gîndit la asta ?

Cei doi se gîndiseră. Athos mormăi ceva, pe urmă spuse răspicat :

— Ți se pare că punem un preț prea mare pe capul unei fete ?

— Nu e vorba de capul unei fete, e vorba de noi **toți**, ripostă Goliath.

— Atunci să înțeleg că-ți este frică ?

— Nu. Nu-mi este frică de loc. De altfel, dacă vrei să știi, aș fi în stare să fac și singur ceea ce vrem să facem noi **toți**. Ideea că Unchiul George va fi omorâtă mă chinuie. În locul Unchiului George putea să fie oricare dintre noi : eu, sau tu, sau Țiparul. Și cei care ar fi rămas în libertate ar fi gândit la fel. Dar spun toate astea pentru că încălcăm niște dispozițiuni ale Colonelului. El răspunde de noi, știți și voi cum răspunde, și va plăti mai greu decât noi.

Athos se încruntă puțin și exclamă :

— Mie puțin îmi pasă de Colonel în situația asta. Tot atât de prost trebuie să fie și în cer ca și pe pământ. Mi-ar fi rușine să mai trăiesc dacă Unchiul George va fi executată.

— Așa vorbește un idiot, spuse pătimăș Țiparul, nu cei ce vor să salveze viața unui tovarăș de-al nostru. Dacă aș ști că nu avem nici o șansă să scăpăm, și noi și Unchiul George, v-aș încuia pe amândoi aici și nu v-aș mai da drumul. Și acum potriviți-vă ceasurile. La mine arată trei și douăzeci și cinci.

*
* *
*

În București era o primăvară frumoasă. Ploua aproape în fiecare zi, spre seară, nu mult, un ceas, un ceas jumătate, dar în timpul zilei soarele strălucea cu blîndețe. Müller se înapoiase la Berlin și Braun socoti că ar face foarte bine dacă s-ar preface că a ultat incidentele dintre el și Gerda, așa că o însoți de cîteva ori la terenul de tenis, dîndu-i o replică destul de timidă. Nu era un jucător bun, dar ca sportiv lipsit de ambiție personală făcea exact ceea ce îi plăcea doamnei Hoffmann : îi întorcea cu grație mingile în teren și Gerda făcea punct după punct, fapt care o încînta foarte mult. Pentru Braun, mișcarea aceasta, costumul sumar și faptul că stătea în aer liber, îl deconectau. Uneori mai tundea cu mașina gazonul din curtea Ambasadei, cu o pedanterie tipic nemțească, spre admirația Gerdei care nu avea răbdarea maiorului. Într-o astfel de

dimineață, cînd schimbul de mingi peste plasă îl cam plictisise pe Braun, din vorbă în vorbă ajunseră și la cazul postului de radio.

— Ai mai aflat ceva în chestiunea postului de radio *Muntenia II*? îl întrebuse femeia. Claudia îmi spune că a fost convocată ca martoră la judecătorul de instrucție și că a fost confruntată cu o oarecare Otilia Dumitrescu. Știi ceva despre proces?

— Da, zise Braun. Peste cinci zile începe.

— Mare succes!

— Ce vrei să spui?

— Că au prins o biată fată din care vor să facă o eroină. A mărturisit ceva? Au mai prins și pe alții?...

— Mizdrache m-a informat că fata a dat niște nume, dar că nu s-au găsit nicăieri personajele respective.

— Dacă vrei să știi ceva, judecînd din punct de vedere politic astfel de procese ne compromit. Toată lumea o să spună că guvernul lui Antonescu se războiește cu niște copii.

— Altă dată aveai alte idei. Nu sînt de loc copii. Sînt niște studenți rebeli care vor să răstoarne o orînduire de stat. Oriunde în lume astfel de acte se pedepsesc.

— În locul vostru aș fi trimis-o să spele vasele.

— Niciodată n-ai strălucit prin originalitate, Gerda! Nu spun că Mizdrache ăsta a pus mîna pe Mata-Hari, dar executînd din cînd în cînd cîte-un comunist, puterea exemplului acesta îi va vindeca pe alții să facă lucruri nepermise de lege (maiorul ignora dispoziția dată prin Monitorul Oficial, în ce privea desființarea pedepsei cu moartea pentru femei).

— S-o crezi tu! Toată țara asta e sătulă de război, de noi, de tine, de Wermacht, de Mareșal, de execuții, de cozi și de foame. Și de morți pe front. Și așa mai departe... Nu-i cunoști prea bine pe români. Nu sînt niște Niebelungi. Rămîn la părerea mea că facem eroi din niște copii.

— Gerda, simplifici. Aici există și alte implicații politice. Am spus totdeauna superiorilor mei că femeile n-au ce căuta în treburile statului. Voi judecați totul cu ovarele.

Gerda își împacheta racheta într-un fel de teacă de piele, prefăcîndu-se că nu a luat în seamă ultima replică

a maiorului. În clipa aceea apăru Mizdrache. Prezența lui îi surprinse pe cei doi :

— Sărut mîna, doamnă, bună ziua, domnule maior !

— Cu ce prilej pe la noi ? întrebă maiorul.

— Dacă permite doamna, aş vrea să vă fac o comunicare.

Gerda îşi strînse racheta şi mingile şi plecă, lăsîndu-i singuri.

— Ei, domnule Mizdrache ? Aţi adus o veste bună în legătură cu postul de radio ?

— De aia am şi venit. După cum ştiţi, subalternii mei s-au grabit şi ne-am găsit într-o situaţie destul de neplăcută.

— Sînt informat, zise Braun, că procesul începe peste cîteva zile, dar pe alţi complici n-aţi reuşit să puneţi mîna ?

Mizdrache surîse uşor.

— Vedeţi, aici este miezul a ceea ce vreau eu să vă comunic. Am luat toate măsurile pentru ca procesul să aibă loc în deplină siguranţă. Dar asta nu era suficient. Agenţii mei mi-au şi semnalat prezenţa complicilor din echipa *Muntenia II*, în jurul Tribunalului Militar. Intenţionat am prelungit instrucţiunea procesului, folosind un truc foarte simplu, adică aducînd fata la aceeaşi oră la Tribunal, pentru ca să pot supraveghea pe oamenii care ar putea s-o ajute să evadeze. Dar asta nu e totul.

Von Braun îl ascultase cu mare atenţie şi acum îl întrebă :

— Probabil aveţi un scop mai îndepărtat dacă nu i-aţi arestat pînă acum pe cei care vor s-o ajute pe fată să evadeze din moment ce i-aţi identificat...

— Exact. De fapt, aştia trei nici nu mai sînt atît de interesaţi pentru noi. Conform uzanţelor, din moment ce unul dintr-o echipă dintr-acestea cade, ceilalţi sînt automat trimişi la adrese necunoscute, ies din scenă. Dar noi pe altcineva vrem să punem mîna. Pe un anume individ, căruia i se spune *Colonelul*, cu care, dacă nu mă înşel, aţi avut şi dumneavoastră de-a face cînd aţi fost răpit. (Ştia că nu-i face plăcere, dar nu putu să-l cruţeze.) După sem-

nalmentele date de dumneavoastră și de alții e aproape sigur că despre el este vorba.

— Crezi că va participa la această acțiune?

— Mai mult ca sigur, din moment ce el îi pilota, trebuie să-și pună pielea în joc ca să salveze fata.

— Și ce măsuri ai luat în sensul celor ce mi-ai spus?

— O supraveghere foarte strânsă a celor trei, cărora le-am descoperit pînă și adresele clandestine. Rămîne să vedem cînd vor încerca s-o scape pe fată și în ce fel anume. După aceea vom cunoaște și protagoniștii.

— Sper că o să-i prindeți vii, nu morți. Un om viu are și ocazia de a vorbi. Și asta ne interesează și pe noi, deopotrivă. Gestapoul dorește de mult o estimare reală a forțelor de împotrivire din România. Sigur că nu cu cazul acesta va putea fi făcută, odată pentru totdeauna, această estimare. Dar dacă o să cadă vreo cîteva capete mai însemnate, atunci vom afla lucruri foarte interesante. În orice caz, eu am să păstrez discreție asupra cazului în speță. Dacă e nevoie, pot să-ți dau și concurs.

— Nu. Nu e nevoie de nici un concurs. De data asta nu vom mai greși. Am să vă țin la curent cu tot ce se întîmplă, pentru ca să nu mai fiți nemulțumiți.

Braun nu scăpă ocazia să spună :

— Mi-aș permite să-ți atrag atenția, domnule Mizdrache, că totuși postul de radio *Muntenia II* continuă să funcționeze. Ce poți să-mi spui despre munca dumneavoastră de depistare?

— Deocamdată am fost de mai multe ori foarte aproape de ei, dar au un sistem de acoperire extraordinar. De cîteva zile au început să împartă emisiunile în două : un sfert de oră emit dintr-un punct cardinal al orașului, și pe urmă emisiunea este preluată de un al doilea post. În felul acesta, pînă ajungem la ei, urma sonoră se pierde, trebuie să alergăm în altă parte.

— Sînt cu adevărat ingenioși, dar afacerea asta nu se poate prelungi la infinit.

— Poate o captură importantă va aduce căderi masive și atunci totul va fi rezolvat.

— Sînteți cam optimist, remarcă ușor ironic Braun. Oricum, eu vă doresc mult succes.

Maiorul îi strînse mîna și se despărțiră.

— Atunci, pe curînd, cu vești bune.

— Pe curînd.

Aceste noi descoperiri nu se datorau genului lui Mizdrache, cît unei pure întîmplări. Într-adevăr, Inspectorul-șef recomandase ca Tribunalul să fie supravegheat de agenți, dar în această supraveghere nu intrau decît măsurile de rutină, cu un efectiv destul de redus. Numai că se întîmplase un lucru pe care Braun n-avea de unde să-l știe. În urmă cu trei zile, Mizdrache, care îl iertase pe Ciripoi, pe baza unei mese copioase organizată de acesta din urmă la o cîrciumă din Ferentari, discuta cu subalternul său despre vreme, cînd, pe neașteptate, portarul îi anunța că la intrare îl caută un anume Călin Merdea.

— Asta cine mai e, domn' șef? întrebasese Ciripoi.

— Un recrut, marfa ministrului.

— Și-n ce sector lucrează?

— Păi, pe linie de jurnaliști de-ăștia, de clănțai. L-a băgat ministrul la *Timpul*, că acolo dau ăia din coadă.

— Ei, e bine gîndit, dacă l-a băgat ministrul acolo.

— Cine știe ce pisică moartă îmi aruncă în curte. Că a mai făcut unul o anecdotă cu Mareșalul și cu asta, scîrț! Parcă se dărimă Mareșalul cu o anecdotă!

Se auziră bătăi în ușă. Ciripoi deschise și se retrase. În biroul lui Mizdrache își făcu apariția Călin Merdea în cămașa lui roșie milaneză și într-un costum de gabardină albă care ședea pe el ca doagele.

— Bună, domnule Mizdrache! N-am mai dat telefon acasă, am venit direct aici, că e o chestiune importantă.

— Stai, te rog, jos, din moment ce ai venit... Despre ce e vorba?

Călin Merdea se uita curios la lucrurile din birou. Îi intrigau în special dulapurile și seifurile marcate cu literele alfabetului.

— Aici lucrați dumneavoastră?... Și-n dulapurile astea țineți secretele, nu-i așa?... (Vorbea despre secrete de parcă ar fi fost niște roșii sau cartofi. Pentru el ideea de secret însemna ceva material, palpabil.)

— Aici lucrăm, acceptă puțin cam distrat Mizdrache. Dar nu mi-ai spus de ce ai venit.

— A, e o poveste mai lungă. N-ai și dumneata o cafea să bem, un pahar cu apă, că e o căldură afară... Că și Bu-

cureștiul ăsta... ce mi-e Bucureștiul, ce mi-e Țintăreii-din-față... Umbli, domnule, ziua toată, te bate soarele în cap de ametești. Măcar aici mai găsești o limonadă ceva, o bragă... Dar când mă duceam eu la Țintăreii-din-față cu oile, nici nu știți dumneavoastră ce făceam eu... Aveam una, *Militica*, fie ea a dracului, că pe toate pîrloagele umbla, mă alerga de-mi scotea sufletul. O băteam, numai cu pumnul în cap îi dădeam, pînă n-o lua razna nu se lăsa ! Acum știi dumneata cum e la țară. Îți dă omul zece oi, trebuie să le aduci înapoi, acasă, pe toate. Puteam eu s-o las pe unde vrea ea ?... Nu ședea cu celelalte s-o pici cu oară.

Mizdrache începu să se enerveze. „Dacă-l mai las mult pe ăsta își povestește toată viața.“

— Domnu' Merdea, parcă veniseși să-mi spui ceva interesant...

— A, da, cum să nu... Dar sună și dumneata pe cineva să aducă o cafea aici. Ori n-aveți cafea ?

— Avem, cum să n-avem ? Imediat sosește. Dar dă-i drumul, domnule Merdea.

— Să vedeți ce întîmplare a dracului ! Eu acuș' sînt venit la București mai încoace ; am un frate, tot Merdea îl cheamă...

— Bineînțeles, zîmbi Mizdrache.

— Ce i-a venit ăstuia, ca să vezi dumneata, domnule Mizdrache, cum este viața, nu, că el se face popă ! Și s-a făcut popă. E mai mare ca mine cu vreo șapte ani. Al mai mare dintre frați, că mai avem la țară vreo trei, pe la Pitești vreo doi, familie mare... Eu cu el nu mă văd așa des. Ce mi-a venit cînd m-a băgat domnul ministru Tismana în seamă și a zis ca să lucrez pentru el. Să mă duc la frate-miu ca la un popă ce este. „Mă frate-miu, zic, mă, eu m-am săturat de sărăcie, cu jurnalele astea nu scoți nimic, patronii te plătesc cînd apucă, așa că am venit cu o scrisoare de la taica, la domnul Tismana, el m-a băgat în meseria asta... Dar uite ce este... Ministrul mi-a cerut să-l servesc și eu pe el. Să mai trag cu urechea în dreapta, în stînga. Adică să devin un fel de agent. Nu fac un păcat ? Că năpăstuiesc lumea. Mai intră careva în pușcărie, îl am pe conștiință...“

Se ivi o femeie cărcia Mizdrache îi făcu semn să aducă două cafele. După ce dispăru, Călin Merdea își reluă povestirea :

— „Asta, frate-meu, e econom la o casă a popilor, unde vin ei de se odihnesc, cînd îi strînge Mitropolitul să-i învețe ce au de făcut. De ce vă spun eu asta, o să vedeți dumneavoastră. Unde rămăsesem?... Îi spun eu, deci, lui frate-meu tărășenia, el începe să rîdă. „Ce-ai înnebunit, măi frate-meu, ai băut ceva azi-noapte?“ „Nu“, zice el. „Atunci?“ „Tu ai venit ca eu să te dezleg pentru păcatele tale?“ Și rîdea de se prăpădea. „Mă, ce-are ăsta de rîde așa?“ mă gîndeam eu ca prostul. Ați zis de cafeaua aia, s-o aducă ?

— Am zis, făcu Mizdrache, și-l înjură în gînd : „Tu-i mama lui, ăsta n-a băut decît cafele la el acolo, la Țîntăreii-din-față.“

— Deci, cum vă spuneam, rîdea de se tăvălea. „Bă Iorgule, nu mă mai fierbe, spune de ce dracu rîzi?“ „Rid pentru că și eu cînd am venit la București, taica mi-a dat, tot așa, o scrisoare, m-am dus cu ea tot la domnul Ionescu-Tismana, și acela m-a îndemnat să mă duc la unul mai mare, care m-a băgat în seminar. Am făcut seminarul și cînd m-a uns și pe mine popă, cine mă cheamă la el... domnul Tismana“. Eu nu înțelegeam nimica, ce legătură aveau chestiile astea cu... o să vedeți dumneavoastră cu ce... „Mă duc eu la domnul Tismana, zice frate-meu, el mă așază la masă, mă bagă în seamă, îmi dă considerație, din una, din alta îmi spune : «Mă Iorgule, eu te-am ajutat pe tine, acum trebuie să mă ajuți și tu pe mine.» «Da, domn' Tismana, cum să nu, se poate?» Și ce crezi că-mi spune domnul Tismana ? «Mă Iorgule, eu am făcut de toate în politică, am fost consilier la Banca Națională, am fost la Domnii, peste tot unde m-au pus mi-am făcut datoria. Acum lucrez la Interne. Eu aș avea nevoie de un om ca tine la Mitropolie, că și popii ăștia, cît sînt ei de oameni sfinți, trebuie să știi ce gîndesc, ce vorbesc, așa că eu zic, ca tu, Iorgule, să-mi scrii și mie pe hîrtie din cînd în cînd ce mai vorbesc ăia, ca să fiu și eu informat...»“

Călin Merdea behăi căprește, ca și cînd ar fi povestit un lucru de toată nostimada. Sosiseră și cafelele, femeia le

puse pe o măsuță, Mizdrache o luă pe-a oaspetelui și o așeză lângă el.

— Tot nu văd unde vrei să ajungi.

— Păi o să ajung și unde trebuie, domnule Mizdrache, dar ai puțină răbdare.

— Am.

— Acum, dezlegare de la frate-meu ca popă aveam. Și dacă aveam nu mai era nici un păcat. Numai că ce-mi povestește... „Mă frate-meu, să știi că meseria e interesantă, ascultă la mine. Oi vrea tu să te faci jurnalist, cutare-cutare, dar și asta cu informațiile e o meserie interesantă. Unde mai pui că mai iei și un ban pe deasupra, ai și ocrotire, nu te doare capul.“ Și m-a dus la fereastră. „Ce vezi tu peste drum de casa asta în care stăm noi ?“

„Ce să văd ? Un căsoi cit toate zilele.“ „Căsoi-necăsoi, să știi de la mine că ăsta e un Tribunal Militar.“ Eu când am auzit una ca asta, zic : „Măi, aici se ascunde ceva...“ Și într-adevăr așa era. M-a scos frate-meu prin curte, mi-a arătat un ochelarist, mi-a zis să tac și să fi memorez figura. Când am rămas iar singuri, mi-a spus : „Tu îl vezi pe puștiul ăsta ? ăsta e urmărit de poliție. Că ne-a dat la toți fotografia lui și a încă unuia...“ Cum îți spuneam, eu tot nu înțelegeam cum stă chestia. Frate-meu zice : „Mă, pe scurt, uite care e treaba... că mi-a spus domnul Tismana la care m-am dus întins, peste câteva zile... la Tribunalul ăsta de peste drum unde ședem noi are loc un proces cu o fată, una care a vorbit la un post de radio clandestin. ăsta de-aici din curte, care face pe grădinarul și a venit la mine cu o adeverință falsă de la Mitropolie (că eu acumă mă pricup la acte de-astea), el și cu încă unul ce face pe gunoierul în piața Splaiului dau tîrcoale Tribunalului, pun adică la cale răpirea fetei ăleia. Ai înțeles ?...“

Mizdrache gîndea acum cu o rapiditate înfiorătoare : „Dacă nu venea timpitul ăsta la mine să-mi spună toată tărășenia, ministrul mă avea iar la mîină. N-aș fi știut și m-aș fi trezit că Tismana îl pune pe Ciripoi să-i aresteze și eu rămîn cu buza umflată. Draibărul ori s-a ramolit și a uitat să-i spună ăstuia să-și țină clanța, ori e mai șiret decît bănuiesc eu. Și ne joacă în patru ace pe toți“.

— Deci, domnule Merdea, dacă am înțeles bine, ai venit să mă informezi că agenți comuniști supraveghează Tribunalul Militar. Îți mulțumesc foarte mult, dar lucrul îmi era cunoscut. De altfel, dacă te interesează, îl știu și pe fratele dumitale. (Nu-l știa, dar trăgea racialmale ca la pocher.) Îți mulțumesc pentru informație, o să ținem seama de raportul dumitale. Te-aș ruga însă să nu mai vorbești cu nimeni despre chestiunea asta, pentru a evita ca totul să fie zădărnicit.

— Se poate ? se miră Merdea. Dar ce, eu nu știu la ce car m-am înhămat ?

— Asta e tot.

Merdea înțelese că Inspectorul-șef îl cam concedia, dar nu-și băuse cafeaua.

— Pot să... arătă el spre ceașca cu cafea.

— Da, cum nu, cum nu, luați, domnu' Merdea, luați ! Pe la ziar pe-acolo pe la dumneavoastră ce se mai aude ?

— Păi ce să se audă ? Cu bancurile lor. Muncitorii sînt mai ai dracului. Aștia barim înjură pe față... că nu-i aia, că nu-i aia...

— Nu poți să le faci nimic, domnu' Merdea, alții în loc nu avem de unde pune.

Călin Merdea își băuse cafeaua ; se ridică, îi întinse mîna lui Mizdrache și-l întrebă :

— Pentru chestia asta cu frate-meu, popa, se dă ceva în plus ?

— Nici o grijă, domnu' Merdea, treci pe la casierie („urît individ, gîndi Mizdrache, unde l-o fi găsit ministrul meu și pe asta, ar vinde-o și pe mă-sa pentru un pol. O să facă carieră mare“).

Îl duse pînă la ușă, cam cu neplăcere, plictisit de toate cîte se întimplaseră pînă atunci. După plecarea oaspetelui, deschise larg ferestrele și privi afară la strada aglomerată. Apoi îl sună pe Ciripoi.

— Da dispoziția dumneavoastră, domn' șef. Poruncă !

— Cald al dracului, Ciripoi !

— Cald, domn' șef.

— Mă băiatule, știi la ce mă gîndesc ?

— De unde să știu, domn' șef ?

Cînd o lua Mizdrache pe la Ploiești însemna că e groasă.

— Mă, cum mai stăm cu *Muntenia II* ?

— Staționar.

— Cum adică : staționar ? Ce cuvînt e ăsta ? Ce, sîntem la cota apelor Dunării ? Drencova, staționar ; Orșova, crește cu trei centimetri... Ori ai înnebunit ?

— Vreau să zic că ei își văd de ale lor, noi de ale noastre.

— Și asta te lasă rece pe tine, nu-i așa ? Deci : nimic nou ?... Bravo, Ciripoi ! Bă, tu să nu crezi că dacă eu te-am iertat pentru ultima oară, o să te mai iert. Urciorul merge și el la apă de cîte ori se poate. Dar tu numai în bară dai, mă ! Cu fata aia cu procesul ce mai știi ?

Păi, ce să mai știiu, domn' șef, că o freacă ăia la instrucție. Procesul începe curînd-curînd.

— Dar tu vreo gîndire în legătură cu soarta ei n-ai ? Dă din tine ceva !

— Ce să dau ?

— Mă Ciripoi, uite la ce mă gîndeam eu... Cum îi cunosc pe ăștia, ascultă la mine, or să facă o prostie.

— Ce prostie ?

— Vor încerca să scape fata.

Ciripoi căzuse parcă din pod.

— Domn' șef, cînd spuneam eu că... și făcu iar gestul acela care amintea că Inspectorul-șef are niște idei geniale.

Mizdrache simțea nevoia să-i dea o lovitură mortală.

— Mă, eu de mult am avut o presupunere, dar n-am spus-o la nimeni. Am vorbit cu judecătorul de instrucție să lungească treaba cît poate și fata să fie adusă în fiecare zi la aceeași oră pe același drum. Și ce crezi tu că s-a-n-tîmplat ? Am în lunetă două bucăți. (Pe Țiparul nu-l pusesese la socoteală, pentru că nu aflase de el.)

— Adică să fie ei atît de ai dracului și să-și pună pielea în saramură pentru fătura asta ?

— Uite că sînt. Au plasat un măturător în piața Splaiului și pe unul care face pe grădinarul, vizavi de Tribunalul Militar. Înseamnă că au un plan s-o răpească pe fată.

— Ia te uită, domnule ! Dar ce cred ei că Siguranța doarme ? Că noi o să stăm cu mîinile în sîn ?

— Sper că n-ai să te grăbești iar ca fata la măritat și n-ai să mă împiedici să pun mîna pe un crăpcean mai mare.

— Adică ?

— Ciripoi, ascultă la mine, ăștia sînt organizați ca militarii. Ți-am dat eu ție un dosar cu un portret-robot al unuia numit *Colonelul* pe care-l tot ocolim noi și nu mai punem mîna pe el.

— Nu-l ocolim de loc, dar dacă nu pică în plasă...

— Ei, de data asta am eu presimțirea că pică.

— Să dea Dumnezeu, domn' șef, că de la el și de la domnul Tismana ne este nădejdea.

Mizdrache căută ceva în biroul lui. Era o cutie mare pe care o cumpărase mai de mult de la magazinul *Galeries Lafayette* și în care se aflau niște mașinuțe de copii și cîteva păpuși minuscule. Avusese o dată nevoie pentru exemplificarea unui caz cu un furt de bani de la Banca Națională, cînd mașina Băncii fusese atacată de către un grup înarmat. Ciripoi îl urmărea cu atenție. Nu mai văzuse jucăriile Inspectorului-șef și cîteva minute crezu că Mizdrache a dat în mintea copiilor.

— Scoate coniacul ăla, că am o durere de cap.

— Cum nu, domn' șef. Că după asta, dacă vrei, ori la *Carpați*, ori la *Papastase*... Dăm un telefon și gata !

Mizdrache privea atent la cele patru mașinuțe pe care le așezase pe cristalul biroului

— Ai o cretă ?

Ciripoi n-avea.

— Mă duc pînă jos la croitorie și aduc imediat. Dar înții să vă torn coniacul. Permiteți ?

Scosese ca un prestidigitator sticla de coniac de la locul știut, cele două păhărele bine mascate, le așezase ca un chelner de meserie pe o mică tăviță și le umpluse. În cinci minute era înapoi cu creta.

— Am adus.

Ciripoi trase cu ochiul și văzu că, în lipsa lui, Inspectorul uscaseră pe dinăuntru trei păhărele. Ochii îi luceau de plăcere.

— Ia și tu, Vasile !

„Cînd îmi zice Vasile înseamnă că mă iubește. S-a înduioșat și el, că mult mă mai freacă. Parcă eu n-aș vrea ca totul să iasă bine ? Dar așa e el, capricios. O zi te dă afară, îți cere demisia, pe urmă dacă știi să-l atingi unde îi e lui drag, l-ai înmuiat. Pîinea lui Dumnezeu.“

Pe urmă îl tutui înduioșat în gînd : „Grigore, Grigore... ce-mi faci tu mie, Grigore“. Apucă paharul, îl dădu peste cap, își mai turnă unul și spuse slugos :

— La dispoziția dumneavoastră, aștept instrucțiunile !

Mizdrache desenă două linii paralele. În stînga lor făcu un cerc în mijlocul căruia scrisse : *Piața Victoriei*. Mai trase o săgeată ascuțită asupra căreia scrisse : *Șoseaua Ștefan cel Mare*, direcția de marș. Între cele două linii paralele adăugă pedant : *strada Buzești*. Deasupra liniei din dreapta desenă un semicerc și scrisse în interiorul lui : *Piața Buzești*. După care mai trase două linii paralele care tăiau în două strada Buzești. În mijloc se ivi : *strada Știrbey*. Apăru un alt cerc în mijlocul căruia Ciripoi, atent nevoie mare, putu să citească : *Piața Splaiului*. Fu adăugat apoi un dreptunghi exterior cercului, deasupra căruia Inspectorul-șef notă : *Tribunalul Militar*. Exact în fața dreptunghiului, Mizdrache marcă cu o cruciuliță grădina casei de oaspeți a Mitropoliei.

— Acum, fii atent, Ciripoi...

Luă o mașinuță (era galbenă, părea mai curînd macheta unui automobil Ford tip' 39) și începu s-o împingă cu degetul din direcția Ștefan cel Mare, Piața Victoriei, strada Buzești, întretăierea cu strada Știrbey, Știrbey Vodă și opri în fața dreptunghiului care închipuia Tribunalul Militar.

— Asta e traseul fix.

Readuse mașinuța galbenă în punctul marcat : *Ștefan cel Mare*, și plantă în spatele ei o altă mașinuță de culoare albastră.

— Există două posibilități : ori ca grupul atacator să vină din spate și să atace duba într-un punct pe care nu-l cunoaștem de-a lungul traseului pe care ți l-am arătat, ori...

Apucă o a treia mașinuță de culoare albă și o împinse cu degetul dinspre întretăierea Știrbey Vodă-Buzești, spre strada Buzești în întîmpinarea mașinuței galbene. Lăsă cele trei machete în formația celor două variante, luă trei păpușele și le așază : una în Piața Victoriei, una în dreptul Pieței Buzești, a treia în fața Tribunalului Militar. Miz-

drache se gîndi puțin, mai luă o păpușă și o plantă puțin mai la stînga dreptunghiului care închipuia Tribunalul Militar. Desenă în jurul ei cu un alt dreptunghi, pe care scrisese : *Tenis-Club Român*.

— Ceea ce vezi tu aici sînt cei patru agenți ficși ai mei.

Mai apucă două păpușele și le plantă : una în fața Tribunalului Militar și alta în piața Splaiului.

— Ciripoi, și acum ochiul mare... Aștia doi sînt agenții lor de observație. Probabil că grupul de atacatori va fi de cel puțin patru. Înțelegi că în situația asta avem nevoie de o superioritate numerică. Chiar dacă îl punem la socoteală și pe un anume Merdea care lucrează la casa de oaspeți a Mitropoliei și pe agentul care face pe portarul la Tribunalul Militar. În ce mă privește, eu cred că nu sînt atît de rău informați încît să nu știe că un atac în fața Tribunalului este lucrul cel mai riscant. Probabil că vor ataca pe traseu. După părerea mea... mai toarnă-mi un coniac... locul cel mai bun pentru un asemenea atac nu ar fi decît Piața Matache Măcelaru. Aici e lume multă, țărani, negustori și hoți de buzunare. Se poate naște un moment de confuzie. Deci, începînd de astăzi, pentru că atacul este iminent, tu îmi plantezi oameni, nu prea mulți, cinci-șase inși, în piața asta. Nu cred că va fi foarte greu să-i identificăm pe atacatori, deși îți atrag atenția că nu vor fi cei de la postul *Muntenia II*. Sau chiar dacă vor fi ei, nu vor fi singuri. Este de neimaginat că vor ataca o dubă păzită de oameni înarmați numai cu doi oameni. Asta în afara cazului că sînt buni de balamuc. Ai înțeles ?

— Înțeles, domn' șef. Dar dacă atacă duba în alt loc ?

— Nu au unde. E ușor de presupus că Piața Victoriei e supravegheată, mai ales că acolo există și un corp de gardă al Mareșalului. Iar în alte puncte ale orașului n-au fost semnalăți.

— Atunci iau toate măsurile și vă raportez. La prima mișcare suspectă vă dau un telefon ca să fiți de față la capturarea acestui grup care ne-a dat atîta bătaie de cap.

— Bine, Ciripoi, mai trage o dușcă și la treabă, băia-

tule, că ne-ajunge cite-am înghițit pînă acum. Ceea ce pot să-ți mai spun e că o să le fac băieților o surpriză de or să rămînă cu gura căscată.

*
* *
*

La orele nouă și un minut, aceeași dubă neagră a închisorii Jilava, pe care gărzile de la Ministerul de Externe aflate în Piața Victoriei o știau ca pe un cal breaz, își făcu greoi apariția dinspre șoseaua Ștefan cel Mare. Șoferul, un sergent major țigănos, cu mustață, claxona de zor și striga la niște țărani cam băuți care se întorceau cu căruțele de la moara Asan, unde dăduseră la măcinat niște saci de grâu, pe care acum îi cărau sub formă de făină, spre satele din jurul Bucureștilor. Deși se încălzise bine afară, țăranii mai purtau căciuli pe cap îndemnîndu-și leneș caii, care trăgeau din greu :

— Dii, boală, hai că ne-apucă noaptea !

Șoferul scosese capul afară pe fereastra dubei și-i înjura gospodărește :

— Mă, fir-ar mama voastră a dracului, cu cine v-a dat cai și cărută, că ați încurcat circulația !

Claxonul dubei mugea ca trîmbițele Ierihonului :

— Tu-Tu ! Tu-Tu ! Tu-Tu ! Tu-Tu !

Agentul Istrățescu care supraveghea Piața Victoriei împreună cu un coleg de-al lui, Vișan, îi spuse acestuia din urmă :

— Fii atent, dacă nu vine cineva în spate, vreo mașină de piață. Indivizii trebuie să fie tineri, în număr de trei sau patru. Domnul Ciripoi crede că în dimineața asta o să aibă loc atacul. Cine mai e pe traseu ?...

— Păi, frații Munteanu, zburătorii, unul pe motocicletă și altul pe post de măturător.

— Aștia pînă unde bat ?

— Păi, unul are de la casa prințesei Ileana, pînă la piața Matache și celălalt de la Matache pînă în Știrbey. Acolo mai sînt vreo șase bucăți, care cu cobilița, care la tarabă, cu grâu de colivă și cu ridichi de lună. E brigada comisarului Șarpe, ăla, specialist în carambolaje, care a mai trîntit destui pe chestia asta.

Se uitau cu mare atenție la mașinile care treceau. Un *Mercedes* negru al Ambasadei germane, un autocamion încărcat cu fier-beton, patru taxiuri de piață, goale, un camion de pâine *Herdan*, alte treisprezece căruțe, numărate, încărcate cu saci de grâu venind dinspre moara *Asan...*

— După socoteala mea, zise Istrătescu, nici azi nu se întind băieții la cașcaval. Dacă ar fi existat vreun grup de urmărire, ar fi trebuit să ne treacă pe sub nas. Du-te și dă un telefon că, cel puțin aici, totul e în regulă. Eu am să mă mai bungheșc la ăștia, dar stăm degeaba, ardem gazul.

Primul frate zburător Munteanu, îmbrăcat în haine de piele neagră, cu niște ochelari grozavi, afumați, la ochi, se făcea că *B.M.W.*-ul său de mare calibru avea rateuri și mergea pișa-pișa cu ochii în patru să vadă cam cine ar flanca duba închisorii Jilava. Trecu *Mercedesul* semnalat în Piața Victoriei, apoi un autobuz încărcat, și un *Topolino*, condus de o femeie, lângă care se afla un bărbat cu părul cărunț.

„Aștia n-au aere de conspiratori“, gîndi fratele zburător Munteanu Unu. Duba trecuse de strada Buzești și se îndrepta lipa-lipa spre Matache Măcelaru. Fratele zburător Munteanu Doi aștepta lângă un tomberon la încrucișarea străzii Buzești cu Grivița. În față, la cinema *Model*, comisarul Șarpe cu grupul lui se prefăceau că încarcă apa într-o cisternă-stropitoare. Ceilalți agenți ocupaseră tarabele din primul rînd, cele aflate dincolo de linia tramvaiului 3. În jur, la ferestrele dcocheatului hotel *Camelia*, așteptau încordați doi trăgători de elită. Pe acoperiș, printr-un luminator, însuși comisarul Ciripoi supraveghea duba care își făcea cu greutate loc prin mulțimea de tramvaie și vehicule.

„Într-adevăr, privit de-aici, nu exista un loc mai propice pentru un atac, decît în înghesuiala asta. Dacă, Doamne-ferește, atacul se va produce, o să fie mierliți și cîțiva nevinovați...“

În dimineața aceleiași zile, la opt și jumătate, un taxi hodorogit de piață luase de pe trotuarul din fața Academiei Comerciale doi tineri cam băuți, care abia se mai țineau pe picioare. Șoferul le deschisese portiera făcând glume în gura mare :

— Ușurel să nu vă zdruncinați, copii, că a fost noapte mare.

Unul dintre ei, un ochelarist, cu mărul lui Adam care se mișca mereu, chiar protestă :

— Uite ce e, șefule, nu te plătim ca să ne tragem de nasturi. Să ne duci rapid la *Carul cu bere*, să ne dregem, că ne-am luat examenele și vrem să ne cinstim.

Unul dintre ei trânti portiera și taxiul porni ușor spre întretărirea cu Calea Victoriei.

— Credeți că existau ginitori în piață ? întrebă Țiparul de la volan.

— Mai mult ca sigur. Ai adus armele ?

— Sint sub banchetă, ascundeți-le sub balonseide. (Pe spătarul din față, lângă locul șoferului, Țiparul își camuflase și el arma automată cu un balonseide.)

— Dacă sint punctuali, la nouă și un sfert problema e rezolvată.

Ocoleau prin niște străzi laterale, ajunseseră în strada Sevastopol, evitară piața Buzești și ajunseră în spatele unei grădini lungi care răspundea spre strada pe unde trebuia să treacă duba. Primul fu debarcat Goliath, care își infundase buzunarele cu încărcătoare și-și camuflase sub balonseide *Mauserul* deja armat.

Mașina se depărtă și Goliath se trezi pe o mică potecă de piatră ce străbătea curtea, despărțind două rânduri de case vagon. Sub un copac, o femeie spăla rufe, câțiva copii se jucau cu cercul pe cărarea de piatră, strigând tare ; trecu și un fel de pensionar, îmbrăcat într-un palton foarte nepotrivit pentru ziua aceea călduroasă, dar Goliath nu lua în seamă pe nimeni. Avea aerul unui om care ar vrea să găsească o anumită adresă.

— Căutați pe cineva ? întrebă femeia care spăla rufe.

— Nu, am locuit aici acum câțiva ani, cu o mătușă a mea și nu mai mi-aduc aminte unde, răspunse reparatorul de aparate de radio.

Ajunsese la mijlocul potecii. Era prost că în această nesfârșită curte se aflau prea multe persoane, dar acum n-avea ce să mai facă. Își privi ceasul de la mână : nouă fără zece. Încă douăzeci de minute, dacă nu mai mult și totul avea să ia sfârșit. Se așeză pe un fel de leagăn de copil, spînzurat de două frînghii, care se legăna ușor sub creanga unui copac. Ar fi fost și mai bine dacă ar fi luat cu el o carte să citească, pentru ca aceste îngrozitor de lungi minute să treacă mai repede. Pentru prima dată participa la o astfel de acțiune ; tot ce făcuse pînă atunci erau numai exerciții de tir în poligoane mascate. Știa să minuiască *Mauserul*, să-l armeze rapid, să-l demonteze la nevoie. Cu îndeminarea lui tehnică nici nu era prea greu așa ceva. Surise, închipuindu-și ce va face Athos, care era mai neajutorat și mai distrat. Încercă să se gîndească la cele ce se puteau întîmpla în minutele următoare, dar nu reuși să-și facă o imagine. „Va fi ca-ntr-un film, strada plină de vehicule și de oameni, o dubă neagră condusă de un șofer, cu un însoțitor, păzită în spate de alți doi gardieni înarmați pe care trebuia să-i someze și în cele din urmă să-i împuște dacă s-ar fi împotrivit. Nu prea semăna cu exercițiile făcute în pivnițe cu ferestrele astupate cu saci de nisip, în fața unor ținte de tir care închiupiau silueta unor oameni, încadrați într-o serie de cercuri la o distanță mică. Va fi un atac din mișcare. Mai prost era că trebuiau evitați cei care din imprudență s-ar fi amestecat între el și cei vînați. Totul putea fi judecat în cîteva variante care mai de care mai pline de neprevăzut. Reacțiile oamenilor erau foarte diferite, pline de surprize. Trebuia ochit bine, rapid, fără a pune în primejdie viața fetei din mașina sinistră a poliției. Își privi ceasornicul. Abia trecuseră trei minute. Copiii care se jucau cu cercul veniseră lîngă el și-l priveau cu mare curiozitate.

— Nene, de unde ești dumneata ?

Și atunci începu un joc absurd.

— De la canalizare, zise Goliath. Dacă nu sînteți cumînți vă bag pe toți în canal și vă duce apa pînă-n Dîmbovița.

Copiii nu-l credeau. Își dădură coate.

— Nene, dumneata ești de la spital, spuse unul. Ai halat alb.

Într-adevăr, balonseidul lui deschis semăna cu un halat de sanitar.

— Dacă ziceți voi că sînt de la spital, sînt de la spital. Și am să vă fac cîte-o injecție în poponeț.

Copiii rîseseră din nou și plecaseră lovind cercul cu bețișoarele lor. „Uf, bine că au plecat, mă încurcau al dracului!“ Privi ceasul, era nouă fără trei minute.

*
* *
*

Pe Athos, Țiparul îl lăsase, ocolind alte trei sau patru străzi, în spatele grădinii de la numărul 47; tot o curte lungă prin care umblau brambura cîini hoinari. Cîteva ferestre deschise ale unor case cu zidurile mîncate de ploii lăsau să se vadă interioarele unor odăi vetuste, cu mobilă veche, părăginită. Pe pereții coșcoviți, cu tapetul ros, și el, parcă de igrasii, se zăreau fotografii de familie, în rame de lemn, sau covoare oltenesti agățate în perete. Athos își lăsase intenționat ochelarii acasă în această dimineată pentru că nu mai avea nevoie de ei, ca să tragă la distanță. Putea foarte bine și fără ochelari. Își simțea buzunarele burdușite de cele patru încărcătoare și sub umăr, patul rece al *Mauserului*. O senzație ușoară de greață îl stăpînea. Băuse o cafea, un fel de lichid leșios, amestec de ersatz cu zahăr, care mai mult îl leșina la stomac decît îi dădea luciditatea de care ar fi avut nevoie. Apăruse un lucrător de la telefoane, cu două crampoane metalice pe umăr și cu o geanta de scule. De git avea atîrnat un aparat de telefon, prins cu cablu, ca un mărtișor.

— Domnu', domnu'... ești ~~dup-~~acilea?

— Nu prea.

— Îl caut pe domnul Ion Negoitescu, profesor la facultate. Trebuie să-i schimb telefonul că s-a defectat. Nu știi unde-l găsesc?

— Păi nu ți-am spus, omule, că nu sînt ~~dup-~~aici?

— Atunci, ce păzești prin curtea asta?

— Uite, mă plimb și eu ca să întreb dumneata, făcu Athos cu insolență. Caută-ți mai bine clientul și lasă oamenii în pace, că am treabă aici.

— Oi fi de la poliție, nenică ! Aoleu, ce gabor ! Nici n-ai terminat liceul și vă băgați în poliție.

„Arăt eu chiar așa de puști ? gîndi studentul. Ia te uită la el ! Nici n-am terminat liceul ! Bravo mie !“

Lucrătorul de la telefoane se îndepărtase și suna la o ușă. Ieși o bătrînă cu părul prins în bigudiuri.

— Pe cine cauți dumneata ? se răsti ea la lucrătorul de la telefoane.

— Pe dom' profesor Ion Negoitescu de la facultate.

— A doua, pe stînga.

Lucrătorul era crăcănat ; mergea ca marinarii pe uscat, ca și cînd aparatul atîrnat de gît l-ar fi tras în jos. Crampoanele de fier se izbeau unele de altele de parcă ar fi dus pe umeri două ancore. Athos își privi ceasul. Era nouă și un minut. Încă paisprezece minute ! Senzația de greață persista. Avea o stare fizică nesigură ; ar fi vrut să bea o picătură de alcool ceva, dar de unde să iei alcool ? Senzația persistentă de concentrare în vederea efectuării unui act extraordinar îl copleșise. „De nu mi-ar tremura mîna. De-aș ochi cum trebuie !“ Surîse la un gînd mai îndepărtat care îi revenea : „Ce muncă romanțioasă avuseseră pînă acum... Să cari în două geamantane pe «Președinte», să-l ascunzi sau să-l montezi, și pe urmă să vină fata aia să vorbească, citind știrile de pe o hîrtie care trebuia arsă numaidecît, imediat ce a doua emisiune a zilei lua sfîrșit, iată un lucru la îndemîna oricui. Sigur că exista în fiecare minut primejdia de a fi controlat, de a ți se cere să arăți conținutul geamantanelor, să fii interceptat în mașina în care te aflai, urmărit pur și simplu, dar, în raport cu ceea ce avea să i se întîmple în dimineața asta, totul părea neînsemnat. Și dacă, tocmai astăzi, duba își schimbă ora, sau, pur și simplu, instrucția a luat sfîrșit și Unchiul George va trece în altă zi și la altă oră ?“ Se înțelesese cu ceilalți că nu vor aștepta decît zece minute peste momentul cînd duba obișnuia să treacă. După

aceea vor dispărea, întâlnindu-se în aceeași noapte la locuința lui Goliath din strada Dristorului 22.

Își mai privi o dată ceasul de mână : arăta nouă și șapte minute. Încă opt, și gata !

Țiparul trânti portiera după coborîrea celui de-al doilea client al său și porni ușor spre Cobălcescu. Trebuia să ajungă la o sută de metri distanță de cele două curți în care se aflau Goliath și Athos și să aștepte pe trotuar ivirea dubei. Mai erau încă șaisprezece minute pînă atunci și avea de ales între a face un tur, ca și cînd ar fi fost în căutarea unui client, sau pur și simplu să stea pe loc. A doua soluție era mult mai riscantă, așa încît renunță. Porni încet mașina, conducînd cu prudență. O pană de motor sau de cauciuc le-ar fi dat planul peste cap. Ca să nu mai vorbim de un control al circulației sau de cine știe ce altă întîmplare neașteptată. O luă spre podul Izvor, pe care-l traversă ușor, la pas, urcă spre Cazărmilor și spre stadionul ANEF, ajunse pînă în Piața Pușor prin Uranus. Și de-aici se-ntoarse înapoi privindu-și ceasornicul de la mână. Această parte a orașului părea mai puțin aglomerată. Era o dimineață pașnică, plină de soare, cam zăduf pentru aprilie, dar așa erau toate primăverile în București, imprevizibile, amestec de zile reci și zile calde, cu mari salturi barometrice. „Ce curios lucru, nici nu mi-am luat rămas bun de la Athos și de la Goliath ! Și este aproape sigur că unul sau doi dintre noi vor cădea sau vor fi prinși. Poate această acțiune, pe care mai mult eu am inițiat-o, dar de la care nici ceilalți nu au dat înapoi, nu ar fi trebuit să aibă loc. Dar noi, cei trei salvați din echipa *Muntenia II*, nu am mai fi putut răbda viața, dacă nu am fi făcut această încercare de a salva pe Unchiul George.” Asta o știu bine toți. Există momente cînd nu ai decît două alternative : să faci un lucru pînă la capăt sau să mori. Și asta fără nici un fel de orgoliu. El, Țiparul, nu era un tip complicat. Intrase în mișcare nu pentru că ea ar fi avut ceva aventuros. Intrase din motive strict politice. Nu putea să facă altceva decît ceea ce făcuse pînă acum.

Chiar dacă acum trebuia să tragă cu o armă în niște oameni pe care nu-i cunoștea. Sărăcia, educația primită în casă, pierderea familiei, contactul cu niște oameni care îi vorbiseră într-un anumit fel, felul lui de a privi viața, ideea că trebuie răsturnată o dată pentru totdeauna o ordine socială, în care unii puteau să fie foarte bogați fără să se întrebe de ce, și alții să fie foarte săraci, fără ca să poată să scape de această sărăcie, iată ce-l dusesese la actul final, poate cel mai însemnat din viața lui, despre care nici măcar nu știa cum se va termina. Dacă la toate astea adăugai sentimentul de furie și revoltă care-l stăpîneau din momentul cînd asistase la arestarea Unchiului George, puteai să-l înțelegi deplin, pentru că nimeni n-ar fi reușit să suporte umilitorul sentiment de a sta neputincios și a privi cum ființa, pe care dintr-o dată descoperi că o iubești, este luată de cîțiva necunoscuți, aruncată într-o mașină și strivită în-bătăi. O, nu-și făcea nici o iluzie în ce privește soarta ei. Oamenii aceia care o aveau acum în mîna nu se jucau, erau plătiți să facă să vorbească pe cei ce se împotriveau, și de cele mai multe ori reușeau. Existau și cazuri cînd dădeau greș, și poate că, de data asta, în cazul Unchiului George, nu reușiseră. Oricum, realitatea era că cel puțin ei trei se aflau în libertate și puteau să încerce să o salveze pe Unchiul George. Asta însemna foarte mult. Mai exista o șansă și ea trebuia urmărită pînă la capăt, cu orice risc.

Privi la ceas. Mai aveau exact șase minute. Evită Piața Splaiului și intră direct în strada Buzești, prin strada Virgiliu. Se prefăcea a căuta un număr de casă, în realitate voia să-și dea seama dacă pe traseu existau agenți. Cele două curți aflate față în față, în care se ascundeau Goliath și Athos, se aflau foarte aproape. Frînă, își mai privi o dată ceasornicul. Mai erau cinci minute. Strada părea liniștită. Nici un tip suspect nu umbla pe trotuare. Aerul avea o claritate nemaipomenită; cerul era foarte albastru, intens albastru. Trecură două femei tinere care vorbeau tare, rîzînd, în același timp.

„Patru minute...”

La întretaiera străzii Temișana cu Buzești, o stradă nu mai lungă de 20 de metri, dînd spre bulevardul Dinicu Golescu, în mansarda unui bloc cubist, cu patru etaje, se instalase de cu seară Inspectorul-șef Mizdrache, căruia i se telefona la un număr special, din două în două minute, situația de pe traseu. Lîngă el, se aflau Crăciunescu și Teică, înarmați, și ei, ca și Inspectorul-șef, cu cîte un binoclu. Frații zburători Muncanu Unu și Doi raportaseră, cu un minut în urmă, că duba ajunsese în dreptul Pieței Matache Măcelaru și comisarul Șarpe făcuse semn că totul e în regulă. În următoarele șaiszeci de secunde, duba închisorii Jilava trebuia să treacă pe sub ei, adică în dreptul casei cu numărul 56, de pe strada Buzești. Cele trei personaje așteptau acolo de mai bine de un ceas. Gazda acceptase fără multe împotriviri să-i fie ocupată camera și privea mirată la cei doi polițiști, care cercetau intens prin lunetele binocurilor strada Buzești. Era o femeie între două vîrste, de meserie dactilografă la Ministerul de Finanțe, aflată de trei zile în concediu. Le făcuse cafele, voise să afle de la ei pe cine pîndesc, dar răspunsurile primite erau foarte vagi.

La nouă și șaisprezece minute, duba se ivi în dreptul stației de benzină aflată în fața magazinului *Cehoslovaca*. Mai erau de parcurs aproape o sută de metri pînă cînd să ajungă în dreptul curților cu numerele 58 și 47. Foarte ciudat era că, din întîmplare, grupul de polițiști și de atacatori se aflau foarte aproape, fără să-și dea deocamdată seama de această situație, absolut absurdă. Cu o seară înainte, cînd Ciripoi făcuse distribuirea rolurilor, Mizdrache pariasse pe o masă la *Pigall's Bar* că locul de atac al dubei nu putea să fie decît între Piața Matache Măcelaru și întretăierea cu strada Știrbey. Fapt pentru care plasase două mașini: una pe panta aflată dincolo de întretăierea cu Știrbey Vodă, și anume în fața unui depou S.T.B., iar a doua, puțin mai sus, pe Știrbey, către Tribunalul Militar. Dacă ar fi fost în locul atacatorilor, el acolo ar fi ales locul atentatului. Existau mai multe motive pentru asta: duba trebuia să încetinească din

motive obiective, șoferul era nevoit întâi să se asigure că din susul și josul străzii Știrbey Vodă nu vine în viteză vreun alt vehicul, și al doilea, pentru că trebuia schimbată direcția de mers spre Tribunalul Militar. Al doilea punct nevralgic al traseului era Piața Matache Măcelaru, dar, deocamdată, bănuielele lui Ciripoi se infirmaseră. În sfârșit, o a treia echipă, cea mai numeroasă și mai bine pusă la punct, distribuită în jurul Tribunalului Militar, raportase telefonic, că nici observatorul travestit în gunoier în Piața Splaiului și nici așa-zisul grădinar plantați de către comuniști în grădina cascadei de odihnă a Mitropoliei nu se prezentaseră în dimineața aceea, ceea ce îi confirma Inspectorului-șef că într-adevăr atacul dubei avea să aibă loc în acea zi și că, în nici un caz, el nu se va produce în fața Tribunalului Militar.

Mizdrache privea fără mare atenție de câteva minute un taximetru de piață care staționa în fața unui imobil aflat în dreptul unei florării. Dacă această mașină ar fi aparținut atacatorilor, ar fi fost normal ca în ea să existe mai mulți indivizi. Dar la volan nu era decât șoferul, un tip cu o șapcă de lucrător trasă mult pe frunte, care se pare că dormea, toropit de somn, fără ca Inspectorul-șef să-i poată distinge prin binoclu trăsăturile. Pe trotuare nu trecură decât cele două femei tinere pe care le văzuse și Țiparul, un elev de școală, o bătrână care ducea într-o plasă două sticle cu lapte și un poștaş care descălecase de pe o bicicletă și intrase cu o scrisoare sau cu un ziar în curtea de la numărul 58.

În minutul următor se petrecură, simultan, mai multe lucruri. În poarta de la numărul 58 apăru, în locul poștaşului care intrase, un tânăr cu balonscide, foarte crispat, care porni în direcția Pieței Matache Măcelaru. Mașina care staționase pînă atunci și al cărei șofer păruse că doarme porni violent înspre dubă. „Ăștia sînt !“

— Crăciunescule, Teică, a început dandanaua ! Coboriți rapid !

Pînă ca agenții să ajungă jos, duba închisorii Jilava fu silită să frineze brusc. Taximetrul Țiparului se îndrepta vertiginos spre botul ei. Se auzi un scrișnet infernal de fiare și cauciucuri. Șoferul și însoțitorul de la volan se

loviră ușor de parbriz. În spatele dubei, cei doi însoțitori înarmați căzură pe caldarîm din cauza șocului, începînd să tragă spre Goliath și Athos, care scosese armele de sub balonseidele lor. Nu mai fu vreme pentru nici un fel de somație. Țiparul frînase în spatele dubei și trăgea pe geam în direcția însoțitorilor aflați pe caldarîm. Focuri răzlețe se auzeau acum dinspre strada Temișana. Goliath se repezi spre ușile dubei care se deschideau numai cu clanța aflată pe dinafară. În momentul următor, un glonț tras din stînga lui îl culcă la pămînt. Căzu fără nici un strigăt, se chirci de două ori și sîngele începu să-i curgă înroșindu-i balonseidul. Era mort. Țiparul lichi-dase pe cei doi însoțitori, după un tir rapid și precis. Crăciunescu și Teică se adăpostiseră după colțurile casei și trăgeau cu schimbul în direcția lui. Coborise și însoțitorul dubei, pe care Athos îl lovi în plin cu un glonț tras de aproape.

— Deschide ușile ! strigă Țiparul către Athos. Te acopăr.

Mecanic, studentul alergă spre spatele dubei, deschise cu o ușurință surprinzătoare ușile metalice, urcă treapta de lemn pe care șezuseră cei doi însoțitori și văzu în fundul dubei o siluetă de femeie, prăbușită pe o parte. „Probabil că am omorît-o în schimbul acesta de focuri“, gîndi el cu rapiditate.

— Otilia, m-auzi ? N-avem timp ! Ești rănită ? Răspunde !

Înaintă orbește spre fundul dubei. Cuprins de bănuiele, apucă mîna a ceea ce credea el că este Unchiul George și-și dădu seama într-o secundă că tirăște afară un manechin îmbrăcat într-o rochie de femeie. Abandonă imediat momia și strigă Țiparului care trăgea culcat pe caldarîm în direcția celor doi agenți ai lui Mizdrache :

— Țiparule, fugi ! Ne-au întins o cursă !

După aceea sări din dubă, trase din mers în direcția casei după care se ascundeau Crăciunescu și Teică, și vru să dea buzna în curtea de unde ieșise. Atunci se întîmplă un lucru neprevăzut. Din cauza rapidității desfășurării tuturor acestor lucruri, nu observă bicicleta poștaşului reze-mată de trotuar, se împiedică de ea, dar pierdu acel mi-

nut prețios în care, de sus, de la fereastra casei de vizavi, însuși Mizdrache îl ochi și, cu două focuri, îl ucise. Ultimul lucru pe care-l mai văzu Athos fu chipul înspăimîntat al unui copil care privea de peste drum la cele ce se petreceau în stradă. Dar asta nu dură mai mult de o secundă.

Țiparul scăpă ca printr-un miracol. Aflat încă pe caldarîm și trăgînd în direcția celor doi, ignora poziția avantajoasă a lui Mizdrache, pînă în momentul în care își dădu seama, o dată cu prăbușirea lui Athos, că se trage și dintr-o altă direcție. Ridică ochii spre geamurile de la mansarda blocului cubist, de la întretăierea străzii Buzești cu Temișana, și-și dădu seama că acolo se mai afla cineva.

— Mai trăiești? Te-au rănit? strigă el spre Athos, care nu mai făcea nici o mișcare.

„L-au curățat și pe Athos!“ Acum proporția era trei împotriva unuia, dacă nu-l punea la socoteală pe șoferul dubei care nu se mișcase în tot timpul acestui schimb de focuri, pentru că nu era înarmat. Nu avea decît o singură șansă: să se arunce în mașina lui de piață, a cărei portieră rămăsese deschisă, și să dispară. Totul durase mai puțin de patru minute, timp în care echipele de agenți aflate la cîteva sute de metri de locul incidentului se puseseră în mișcare. Țiparul se ridică de pe caldarîm, simți cum ceva îi smulge umărul din loc, aruncă *Mauserul* și plonjă pe volan. Mașina se urni greu, dar nu atît de greu ca să nu-i permită Țiparului să cotească, abia evitînd un tramvai, spre strada Temișana, pe care o străbătu în viteză. Din spate se auzi un zgomot înfiorător. Prin oglinda retrovizoare mai apucă să vadă cum stropitoarea comisarului Șarpe, greoaie și butucănoasă, se zdrobește de un zid. „Asta înseamnă că am cîștigat cel puțin cîteva minute“, gîndi Țiparul, deși era sigur că urmăritorii împînziseră cartierul și că-i vor lua scurt urma. Umărul îi era amorțit, simțea o căldură deocamdată neînsemnată în tot corpul. Controla destul de bine volanul și-și făcu un calcul rapid cum să-i deruteze pe urmăritorii săi. Apucă pe lîngă grădina Luigi Cazzavilan, pe strada Soarelui, apoi, prin Budișteanu și strada Banului, ieși în Calea Victoriei, și de-aici în Piața Amzei, unde abandonă mașina. Făcu

semn primului taxi pe care-l văzu și ceru să fie dus la Gara de Nord, unde se urcă fără să ia bilet în primul tren care pornea în direcția Ploiești. În tot acest timp nu avu decît o singură grijă : să-și ascundă haina pătată de sînge, acoperind-o cu balonseidul.

Colonelul avea o zi foarte încărcată. Se sculase de dimineață, făcuse un duș rece, pe urmă cîteva exerciții de gimnastică, își controlase pistolul *Browning*, iar încărcătorul de rezervă îl virise în buzunarul de la piept al hainei. Era o armă aproape plată, feminină, nu avea o precizie prea mare dincolo de treizeci de metri, dar pentru ceea ce avea nevoie nu era nevoie de o distanță mai mare, și, de fapt, nici nu credea că-l va folosi vreodată. Începînd cu ora șapte, programul său era foarte strîns. Trebuia să treacă pe la inginerul Precup, ca să-l înștiințeze în legătură cu procurarea unor arme sustrase dintr-un depozit al armatei. După o jumătate de oră urma să fie în strada Hanul cu Tei, să ia în primire un *Boston* demonstrat adus de la Pitești de către doi tipografi, bun de folosit la tipărirea de manifeste. Pe la opt și jumătate trebuia să se întîlnească lingă podul de la stăvilarul Herăstrău cu o muncitoare de la fabrica *Industria textilă*, cutia poștală a grupului *Muntenia II* : o femeie de 30 de ani, maistră la războaiele de țesut și care avea să-i predea știrile colecționate din toate uzinele Bucureștiului, pentru emisiunile din acea zi. La zece și un sfert, cu o toleranță de o jumătate de oră, trebuia să se prezinte la Depoul C.F.R. de la halta Grivița, unde avea întîlnire cu un anume Gavrilesco, pontator, ca să-i predea știrile luate de la tovarășa Savonea : apoi un scurt răgaz de două ore, după care Colonelul urma să se întîlnească în piața Chibrit, în cîrciuma *La Boboc*, cu un căruțaș de la depozitul de lemne de foc din apropiere, ca să schimbe niște hîrtii. În jur de ora trei și jumătate avea o altă întîlnire la Depoul de tramvaie din Ștefan cel Mare al S.T.B.-ului, și anume la secția de depanare, cu manipulantul Ioncică Gheorghe, revizor de linie, care urma să transporte pe „Președinte“

în ziua aceea de-a lungul unui traseu al liniei șapte, pe ruta Pantelimon-Gara Cățelu și retur, timp în care „Președintele“ ar fi trecut într-un al doilea vagon de control, pornind în direcția Tei-Pipera. Cele două vagoane de control ar fi luat din stațiile, dinainte stabilite, pe cei patru din echipa de rezervă a *Munteniei II*, doi câte doi, fiecare emițind câte un sfert de oră. A doua transmisie, cea de noapte, trebuia făcută din foișorul grădinii Botanice, iar partea a doua executată dintr-o ambulanță militară. Pentru sistemul acesta mixt de transmisie, existau doi „Președinți“, adică două aparate de emisie mult simplificate, mai ușor de minuit și de transportat, deși lucrul cerea, ca întotdeauna, o mare îndemânare a celor din echipa de transmisie. Între șase și jumătate și zece seara, Colonelul avea datoria să supravegheze emisiunea de la el de-acasă, după care își propusese, în aceeași zi, să facă o vizită în strada Dristorului, unde presupunea că îl va găsi pe Goliath.

Colonelul se îmbrăcase, mai făcuse o inspecție scurtă a micului apartament pe care-l ocupa, privise prin obloanele ușor ridicate să vadă dacă nu cumva locuința îi este supravegheată. În timp ce bea o cafea preparată de el însuși, își dădu seama că era să uite banii cu care trebuia să plătească taxiurile din ziua aceea într-o altă haină pe care o purtase ieri, fapt care-l sili să-și controleze încă o dată actele de identitate care atestau că era locotenent-colonel Gheorghe Cernăianu din radio-locății, mobilizat pe loc la serviciile de detectare a posturilor de radio clandestine de pe teritoriul orașului București. La șase și jumătate punct, ieși pe trotuar. Strada era pustie. Era destul de răcoare pentru o zi de aprilie, cerul foarte senin. O stropitoare hodorogită uda praful străzii, două femei o urmau cu două tîrnuri puse pe umăr, vorbind tare. După un sfert de oră, Colonelul ajunsese la un chioșc de ziare. Chioșcarul tocmai înfigea afișele abia apărute într-un panou, prinzîndu-le cu pioneze. Pe Colonel îl izbi un titlu cu litere de-o șchioapă : *Lichidarea unui grup comunist de sabotori*. Înaintea lui, o doamnă în vîrstă cumpără ziarul *Timpul*. Veni un vînzător de la magazinul de coloniale din spatele chioșcului, lăsă și el trei lei deasupra teancului de ziare, și smulse un *Universul*. Colonelul nu

se grăbea, părea foarte calm. Luă trei ziare, le împături ca și când ar fi vrut să le citească mai târziu, traversă spre Bulevardul Elisabeta, mergînd agale și privind la funcționarii care se grăbeau spre tramvaie. Soarele explodă verde în copacii din fața Facultății de Drept. Se auzeau sec loviturile unor rachete de tenis, de pe court-ul din fața Facultății, unde probabil doi inși matinali făceau o partidă. Zăbovi trei minute în fața intrării casei inginerului Precup, ca și cum ar fi așteptat un tramvai, inventariind din ochi pe cei care îl înconjurau. Nici o mutră suspectă. Avea un simț special la indivizii ăștia care-l filau. Împinse ușor ușa de sticlă încadrată cu un chenar metalic, apăsă pe butonul de apel al liftului. Mica nacelă veni în jos cu un sunet mat. Deschise. Intră. Și, după ce apăsă pe butonul care trebuia să-l urce la locuința inginerului Precup, căută înfrigurat în ziar știrea anunțată pe afișul ziarului *Timpul*. Se afla undeva în pagina șapte, plasată între descrierea meciului Unirea-Tricolor-Venus, terminat cu un rezultat de egalitate (2—2) și un anunț al morii *Gagel* care cerea solicitorilor să respecte orarul 7—13; 16—18,30 pentru ce-realiști.

„Comunicat. Ministerul de Interne ne comunică că ieri în jurul orei 9,15, un grup comunist înarmat a atacat în strada Buzești duba închisorii Jilava, în speranța că va elibera pe deținuta Otilia Dumitrescu, studentă, membră a organizației comuniste U.T.C., în curs de instrucție la Tribunalul Militar al Capitalei. În timpul schimbului de focuri dintre garda transportului și atacatori și-au pierdut viața numitul Adrian Racoviceanu, student, și numitul Cornel Popescu, de profesie tehnician radio. Asupra celor doi s-au găsit arme și importante documente. Un al treilea individ, rămas neidentificat, a reușit deocamdată să scape. Obiectivul acestui atac armat nu a fost atins și procesul numitei Otilia Dumitrescu va începe joi, 22 aprilie, ora 9 dimineața, la Tribunalul Militar al Capitalei.“

Liftul oprise cam de un minut. Colonelul citise de trei ori anunțul și scrișnise numai : „Nenorociți ! Nedisciplinați ! Aventurieri !“

Ieșise din lift, sunase de două ori scurt la ușa inginerului Precup, acesta îi deschisese și Colonelul se prăbușise în primul fotoliu.

— Ai citit ?

— Nu. Abia m-am sculat. E șapte fără un minut.

— Citește... Ai un pahar de ceva tare aici ? Un coniac, un rachiu, orice...

— Da. Numaidecît.

Inginerul căută ceva într-un dulap și reveni cu o sticlă de vișină și cu un păhărel. Turnă și i-l întinse.

— Ia, te rog !

Pe urmă lăasă sticla și luă ziarele. Colonelul îi arătă unde să citească. Inginerul parcurse și el rindurile tipărite cu corp opt. Stătu două sau trei minute fără să facă vreo mișcare lângă o fereastră de la care se vedea întreaga curte a Facultății de Drept. O fată în șorț alb, bluză albă și pantofi albi, lifta elegant o minge, și ea albă, peste plasa albă a terenului de tenis, proaspăt udat, proaspăt nivelat, de culoarea cărămizii. Îi răspundea cu fandări asemănătoare un tânăr blond, înalt și suplu, îmbrăcat tot în alb.

Colonelul se apropiase și el de fereastră și privea partida de tenis. Nu spuneau nici unul, nici altul, nimic. Priveau numai mișcările celor doi, nu cu încântare, nu cu curiozitate. Era ceva care îi scotea puțin câte puțin din starea aceea de tristețe violentă care îi cuprinsese.

— Ți-au spus ceva ? întrebă inginerul Precup.

— Da' de unde ! Niște zăpăciți. Și doar le-am cerut să nu se joace cu viața lor, să stea liniștiți. Dar să știi că bănuiesc de ce-au făcut-o. Ca în multe cazuri de acest fel, toți trei s-au îndrăgostit de fată. Au bănuț că noi vom lucra mai încet sau poate de loc și că ea va fi condamnată la moarte. Și asta nu au putut s-o suporte. Au încălcat toate dispozițiile date. Dacă nu citeam acest ziar, deseară i-aș fi căutat și poate poliția m-ar fi prins și pe mine. Asta e singura greșală pe care au făcut-o. Au publicat prea devreme acest comunicat.

Pe obraz avea câteva lacrimi pe care nu și le putuse stăpîni. Celălalt nu se-ntoarse să-l privească, pentru că,

după glasul lui, știa că plînge. Se mulțumi numai să spună :

— Poți să-î condamni, dar trebuie cu orice preț să-î înțelegi. Au fost sublimi. Astfel de oameni te fac să iubești cu mult mai mult viața asta care nu face doi bani fără astfel de fapte.

Colonelul tăcea. Nu mai avea nimic de spus. Privea numai la cei doi tineri din curtea Facultății, care loveau mereu, cu precizie, mingea aceea albă, ce zbura dintr-un teren într-altul.

— Spune-mi, crezi că fata mai are vreo șansă să fie salvată, după o întîmplare ca asta ?

Colonelul își reveni :

— Cred că tocmai întîmplarea asta o s-o ajute cel mai mult. Sint sigur. Ei cred acum că ne-au pus cu botul pe labe. Știu cît ținem la viețile oamenilor noștri și vor socoti că doi morți ne-ajung. Abia acum, misiunea omului tău, Panaitescu, devine cel mai important lucru...

După aceea discutară timp de zece minute despre treburile lor curente.

*
* *
*

Cu o zi înainte de deschiderea procesului de la Curtea Marțială de la Tribunalul Militar al Capitalei, Inspectorul-șef Mizdrache avusese o ultimă întrevvedere cu Unchiul George. Locul întîlnirii fusese o încăpere mică de lîngă o sală de judecată. Nu erau decît ei doi. Fata, slăbită, tunsă, cu o privire nu de tot pierdută, dar încărcată de suferință, fără nimic eroic în demnitatea cu care-l înfruntă după aceea, vorbea cu o voce egală, ca și cînd nu era soarta ei în joc, ci a altuia. Mizdrache păstra, la rîndul său, o răceală impusă. Nu era grav, nu era familiar, nu-i cerea nimic fetei, voia numai să aibă o ultimă discuție, pentru că începînd de azi, Unchiul George intra pe mîna autorităților militare. Inspectorul-șef îi măsura silueta subțire, îmbrăcată într-o rochiță albastră, nu mototolită, dar nici atît de proaspătă cum ar fi fost dacă ea nu s-ar fi aflat în acest loc. Unchiul George avea ceva sfios pe chip. Respira o curățenie sufletească pe care el, în atîția

ani de experiență, o observase la mai toți indivizii de felul ei. „Oameni care nu sînt în stare să mintă, sau dacă mint, o fac ca să-i apere pe alții. Și o fac bine, cu dirzenie și cu șiretenie. Pînă la capăt.“

— Așadar, domnișoară, iată că ne întîlnim din nou. Este cu adevărat ultima noastră întîlnire. De mîine eu ies din scenă, vor veni niște militari. Să știi că sînt tipi mai rigizi. Să nu te sperii : ceea ce nu suportă ei, e să nu fie contraziși, chiar dacă nu au dreptate. Dar dacă eviți asta, e în regulă.

Mizdrache își scoase batista imaculată, albă, își șterse fruntea asudată și privi perdelele incendiate parcă de soarele de-afară. Sala completului de judecată era mică, intimă, ca un budoar. Pereții erau acoperiți pînă la jumătate cu boaserii de culoarea lămîii, un lemn geluit, frecat cu ceară probabil, care dădea o senzație de curățenie exemplară. De jur împrejur, fotoliile acoperite cu catifea roșie, o masă lungă de consiliu, două registre pedant așezate unul peste celălalt, o călimară de argint și două tocuri. Cam atît.

— Nu vrei să stai jos ? o întrebă Mizdrache.

— Nu, răspunse fata. Stau destul în dubă, în celulă...

— Ai un regim de izolare, nu-i așa ?

— Da.

— Și cum îl suporți ?

Pe fața fetei se ivi un zîmbet trist :

— E mai greu la început, pe urmă te obișnuiești.

Mizdrache își scoase pachetul de țigări R.M.S. și-l întinse spre fată.

— O țigară ?

— Nu, mulțumesc.

— Atunci, îmi permiți mie să tumez ?

— Voia dumneavoastră.

Mizdrache își aprinse țigara cu o brichetă, încîntat de carcasa argintie și flacăra prelungă. O stinse și inventarie :

— Marfă bună. Italienească. E plată, ușoară, arde bine. Apropo, ai aflat ?...

— Am aflat. Ați avut grijă ca să aflu. Acum le știți și numele, și profesiunea... Mai aveți să puneți mîna pe al treilea. Pe cel care v-a scăpat.

— Și nu vrei să ne-ajuti? Nu vrei să-ți salvezi pielea?

— Ce pot să vă răspund?

— Măcar un indiciu, ceva, o adresă, restul îl vom face noi. Nu ți-ajung palmele, bătaile pe care le-ai primit, bruscările, toate chestiile astea neplăcute? Mă uit la dumneata. Nu înțelegi că-mi este milă?

Unchiul George izbucni într-un râs neașteptat:

— Ce înduioșător!

Mizdrache se simți descumpănit. Asta i se întâmpla foarte rar, dar era cu adevărat descumpănit.

— Domnișoară, nu se poate să te porți în felul ăsta. Te afli la un pas de moarte și rizi!... De unde și ce anume naște o asemenea inconștientă? Miine pe la prînz, sau spre seară, sau poimîine — nu știu cît vor dura dezbaterile Tribunalului Militar — te vor condamna (o amenința ca să fie și mai înspăimîntată, doar-doar o intimida-o).

— Domnule Inspector, așa cum ți-am spus și cum ai aflat de la cei care m-au arestat, sînt studentă la *Belle-Arte*. Însă asta nu are nici o importanță. De fapt aș fi vrut să fac Conservatorul...

Mizdrache o privea din ce în ce mai uluit.

— Ei și, ce legătură are dorința dumitale de a face Conservatorul cu ceea ce discutăm noi acum?

— De fapt, voiam să vă spun că aș fi vrut să mă fac actriță. Dar nu am fost lăsată.

— Nu înțeleg unde vrei să ajungi.

— Vreau să-ți spun că mă pricep la actori. Dumneata, domnule, ești un excelent actor. Mai bine-zis ai fi fost un excelent actor dacă ți-ai fi propus vreodată să faci meseria asta... Dar ți-ai ales o alta: cea de călău! Știi ce e acela un călău? Un om care mănîncă, doarme și se duce cu iubita în oraș, apoi vine la serviciul său la oră fixă și face ce faci dumneata. Nu vreau să spun că tai capete de om. Nu, Doamne-ferește!

— Domnișoară, nu-ți permit! Nu-ți permit!

— Ba o să-mi permiți. Ești silit să-mi permiți să spun exact ce gîndesc. Cu atît îmi pari mai dezgustător, cu cît ești mai prefăcut și mai abil. Poliția dumneavoastră are în persoana dumitale un instrument foarte bun. Din pă-

cate, pentru mine nu însemni nimic. Există oameni mai puternici chiar decît cei de teapa dumitale.

— Taci ! Te rog să taci ! Uiți unde te afli ?

— Ia te uită ! Te revolți ? Dar cine ești dumneata ? De ce te ridici în cele două lăbuțe ale dumitale și mîrii ?

Mizdrache trecuse de la starea de furie la un fel de fascinație. Era de necrezut ceea ce auzea, și, în alte ocazii, i-ar fi dat cîteva palme, dar acum o asculta cu o atenție mereu sporită.

— Ia mai spune, domnișoară... Insultă-mă. Uite, eu sînt dispus astăzi să ascult tot ce spui. Și te rog să mă crezi că nici n-am să mă mai supăr de-aici înainte.

— Să lăsăm vorbele, domnule Inspector. Ce vrei să știi de la mine ?

— Devii rezonabilă.

— Nu devin de loc rezonabilă. Sînt curioasă.

— Foarte bine ! Atunci ascultă ! Vreau să știu cine este *Colonelul*.

Pe chipul Unchiului George nu trecu nici un fel de umbră.

— Nu știu despre cine vorbești. Nu am auzit de nici un om cu numele acesta. Crezi că el a fost cel de-al treilea ? Cel care a scăpat ?

— Asta aș vrea să aflu de la dumneata.

— Domnule Inspector, crede-mă, asta este tristul adevăr. Nu știu nimic. Și chiar dacă aș ști, nu ți-aș spune, fie că mi-ai scoate și sufletul. Sînt pregătită pentru asta.

Mizdrache strivi țigara într-o scrumieră. O privi lung, cu severitate, își strînse mîinile una într-alta la spate, și legănîndu-se pe genunchi ca și cînd ar fi vrut să sară de pe o trambulină, îi răspunse ritos :

— Mi se pare că ai să-mi vorbești acum ceva și despre demnitate. Despre curajul vostru al comuniștilor de a înfrunta gloanțele, despre rahatul ăla de literatură cu care sînteți indoctrinați. Dar un glonț e un glonț, domnișoară. Adică o bucată de plumb care o să-ți scurteze viața. Că spun eu că o să ți-o scurteze... O să ți-o termine ! Și e păcat ! Ești tînără. Aș zice frumoasă, dacă n-ai arăta așa de rău acum. Ai o viață întreagă înaintea dumitale. Cum e posibil să renunți la așa ceva ?

— Ce eroare ! Nouă tocmai asta mi s-a spus înainte

de orice : să iubim viața ! Nu sîntem niște aventurieri orbi care se duc la moarte cu ochii închiși.

— Și cretinii ăia de ieri, pe care i-am văzut cu craniul spart în rigole, ăia ce-au fost ?

— Au fost niște nebuni. Niște nebuni care au nescotit ordinele. Niște nebuni care m-au iubit pe mine. Și asta îmi ajunge pentru toată viața. Asta mă face să primesc și eu moartea mai ușor. Ei și-au dat viața pentru a o salva pe a mea. Asta e un preț foarte mare. De ieri, de cînd am aflat, sînt gata să mor în orice clipă.

Tăcură amîndoi, cîteva clipe. În cele din urmă, Inspectorul-șef o întrebă :

— Domnișoară, mi se pare că te-am mai întrebât, dar te mai întreb o dată. Vrei să-mi răspunzi : ce vă ține... cum să-mi explic... moralul pe care-l aveți ? E o pură curiozitate a mea personală.

— Credința în biruința ideii pentru care luptăm. Poate crezi că rostesc cuvinte mari ca să te impresionez. Poate nu crezi că știu că un glonț este cu adevărat un glonț, care îți curmă viața. Noi știm toate astea și sîntem pregătiți pentru gloanțele voastre, pentru palmele voastre, pentru tot ce faceți murdar în meseria voastră. Cel mai ușor lucru este să ne omoriți, dar cel mai greu ră-mîne acela de a stinge ura care însoțește tot ceea ce faceți. Ura împotriva celor în numele cărora luptăm, eu și ceilalți. Pe cîtiva i-ați omorît, pe mulți îi țineți în închisori. Probabil că or să mai cadă și alții, probabil că or să mai moară și alții. Dar dincolo de fiecare om căzut sînt foarte mulți și n-o să aveți destule gloanțe pentru viața lor, și n-o să aveți destulă ură pentru ura lor.

*
* *
*

Domnul Panaitescu, zis *Regizorul*, era un om meticulos. Alegerea celor care trebuiau să execute răpirea Unchiului George se făcuse cu pedanterie chiar. Oamenii cu care lucra nu erau prea numeroși, dar bine aleși. După cîteva zile de gîndire se oprise la un fost magistrat, domnul Pompiliu Calotescu, care lucrase la Curtea de Casa-

ție, un om încă-viguros, practicînd iarna schiurile și vara înotul, cu o înfățișare de crai bătrîn care încă n-a decăzut, trăind din expediente din cauza pensiei destul de mici, un om care pricepea repede ce-avea de făcut, dar care se sperie la-nceput cînd i se spuse despre ce este vorba :

— Domnu' Calotescu, ai purtat vreodată o uniformă militară în viața dumatăle ?

Se aflau în casa acestuia, la etajul al treilea al unui bloc construit în 1936 de către arhitectul Teodorian, într-un apartament format din patru camere destul de mari, acum cam golit de mobilă, dar cu piese într-adevăr rare, dacă era vorba să socotești ceea ce mai rămăsese. Vechile covoare persane cumpărate pe vremuri de la Tuduc din Calea Victoriei, roase și obosite, abia ascundeau un parchet nelustruit cu anii, afumat și plin de scrijelituri. Prin ferestrele deschise se vedea Cîșmigiul, cu aleile lui acum mai neîngrijite. Treceau femei împingînd cărucioare cu copii, bone îmbrăcate după tipicul nemțesc la modă, cu calote albe, scrobite, în jurul gîtului și al frunții, preoți, elevi care chiuliseră în dimineața aceea și funcționare scăpate din localul *Creditului minier*, din apropiere, într-o scurtă pauză. Domnul Pompiliu Calotescu, îmbrăcat într-un pulover alb, revărsat peste impecabilul pantalon gri de lînă, cu cămașa albă, cu guler și mânșete înghețate, cugea un minut.

— Să-ți spun drept, domnule Panaïtescu, am plătit destul ca să scap de militărie, așa încît mărturisesc cu sinceritate : nu am purtat. Dar despre ce este vorba ?

Domnul Panaïtescu, în costum gri de alpaca, și el suplu, athletic, un fel de partener de film al domnului Calotescu, își scoase pipa cumpărată în urmă cu șapte ani la Londra, acum ciobită ușor pe la muștiuc, o umplu cu tutun, aprinse, trase de două ori și în odaie se răspîndi un fum mai mult iute decît dulceag, deși fusese îmbibat cu cumarină.

— Domnule Calotescu, am nevoie să îmbraci o uniformă de colonel și să joci timp de 15—20 de minute rolul președintelui completului de judecată numărul doi, de la Curtea Marțială, care va judeca peste două zile pe in-

culpata Otilia Dumitrescu, la Tribunalul Militar.

Gazda întrebă :

— Nu vrei să stăm într-un fotoliu ?

— Cum să nu ?

Domnul Panaitescu se așează într-un fel de scaun episcopal din lemn sculptat, incomod ca o strană.

— Domnu' Panaitescu, eu am vîndut tutun la Odesa, chiloți italienești de damă și sutiene, medicamente *Bayer* interzise pe piața noastră, dar ceea ce-mi ceri dumneata acum mi se pare destul de hazardat. Asta este substituire de persoane și, cînd este vorba de militari, chestiunea e și mai gravă. Fără 20 de ani nu scap, dacă mă prinde.

— Domnule Calotescu, cunosc bine riscurile. Noi am mai lucrat împreună și știi bine că nu mă bag decît în afaceri care au șanse maxime de reușită. Asta, una la mîină... Doi la mîină : vei fi plătit foarte bine. Un sfert de milion. Al treilea : dacă eu te-am ales, înseamnă că m-am gîndit bine la dumneata și că rolul ți se potrivește ca o mînușă. Înlocuitor nu am, așa că nu poți refuza.

Sub fraza aceasta, în care erau amestecate deopotrivă amabilități, promisiuni de sume ferme, dar și o surdă amenințare, domnul Calotescu desluși un singur lucru : că nu putea să dea înapoi întrucît partenerul său de afaceri era cunoscut ca un om dur și consecințele nu puteau să fie decît două : ori să nu mai primească nici un fel de comandă pe viitor, ori ceva și mai mult, dac-ar fi luat pe cont propriu o altă afacere, să fie prins ca din întîmplare, în urma unui denunț.

— Bine. Primesc.

Domnul Panaitescu se ridică din scaunul său episcopal, strînse brusc mîna gazdei și-i spuse :

— Atunci ne vedem la ora douăsprezece și jumătate, la croitoria din strada Băcani nr. 12. Patronul se numește Sîrbulescu. Spui că ești colonelul Virgil Daicovici și ai venit la proba de costum. El va face corecturile necesare : nu-l lași să-ți trimită costumul acasă, vii și-l ridici cu un taxi în după-amiaza aceleiași zile. Spre seară trec pe la dumneata cu cîteva perechi de cizme, ca să facem probă. Ce număr porți la pantofi ?

— 41.

— Am să-ți aduc și cîteva cămăși militare, și o cravată. Restul, te descurci dumneata, că ai fost magistrat. Ne-am înțeles ?

La ușă își aduse aminte :

— Ah, era să uit... Vrei să-mi spui, din cîți magistrați militari este format un complet de judecată ?

— Păi, un președinte care o să fiu eu, un procuror, doi judecători asistenți și un avocat din oficiu.

— Avocatul poate fi civil ? Asta este important.

— Poate fi și civil. Dar dacă e numit din oficiu, e numai militar.

— Atunci rămînem pe militari. Și o ultimă chestiune... (Se caută în buzunar și scoase un pachet de bani.) Iată avansul pentru cheltuielile de reprezentare, ca să zic așa.

Domnul Calotescu din magnanimitate nu numără suma și o vîrî direct în buzunarul pantalonului său de lînă gri. Totdeauna voia să pară că a fost și a rămas un gentleman.

Domnul Panaitescu coborî scările apartamentului complicei lui, fără să folosească liftul, făcînd socoteala că trupa era cam mărișoară și că o să-l coste o mulțime de bani. „Da, dar e și o operație de prestigiu. O reușită ca asta ridică prețul la viitoarele afaceri.“ Părea foarte mulțumit de el și, pînă seara, mai vizită încă vreo cîțiva cunoscuți cu care avu convorbiri asemănătoare. Oameni și ei incerți, socialmente vorbind, cunoscuți vechi, speriați cu toții la început de ceea ce li se cerea să facă, dar cedînd fiecare la presiunile domnului Panaitescu, fără multă împotrivire. Bineînțeles, le recomandă în fiecare caz o discreție totală, o viață sobră, fără excese în aceste următoare zile, precum și o prudență cît se poate de mare.

Domnul Panaitescu mai avea de pus la punct cîteva amănunte esențiale. Trebuia făcută o vizită discretă în incinta Tribunalului Militar, și anume chiar în cursul aceleiași nopți, pentru studierea topografiei locului. În general cunoștea clădirea, dar totdeauna pot să apară surprize dacă nu controlezi cu ochii tăi locul acțiunii.

Către orele 24 ale aceleiași zile, un individ ciudat dădea tîrcoale Tribunalului Militar din strada Știrbey. Părea beat, era îmbrăcat într-un fel de salopetă peticită, căuta ceva, probabil intrarea unei locuințe. în cele din

urmă se prăbuși pe scările monumentale ale intrării Tribunalului. Dormi cam un ceas sub o coloană și când ultimii trecători dispărură, se ridică cu o ușurință surprinzătoare și încercă să deschidă ușa grea de metal a Tribunalului. Bineînțeles că aceasta era încuiată, dar lucrătorul îmbrăcat în salopetă scoase cu rapiditate un lanț de chei, lucrând foarte precis asupra încuietorii. În două minute se afla înăuntru. Clădirea nu era păzită, și mai ciudat, așa încît, cu o lanternă, domnul Panaitescu, pentru că el era personajul, făcu o recunoaștere cît se poate de amănunțită a localului. Tribunalul avea patru săli de judecată, fiecare cu un birou alăturat pentru magistrați, instalații sanitare și o imensă sală a pașilor pierduți. Clădirea era greoaie, inaccesibilă, dacă cineva s-ar fi gîndit la un atac cu mină forte. Mai exista o cabină, a portarului, în care se afla uniforma acestuia atîrnată într-un cui, pe un umeș. O arhivă încărcată de acte și subsolurile cu instalația de calorifer, cu o ușiță de metal care dădea într-o curte îngustă. Domnul Panaitescu pierdu aproape două ceasuri cîntărind fiecare amănunt și studiind variantele acțiunii. În mod cert, transportul inculpatei se făcea cu un șofer și trei paznici înarmați. Mai mult ca sigur că portarul Tribunalului era și el în slujba poliției, după cum era de presupus că în sală se puteau afla cel puțin doi sau trei agenți. Ideea ambuscadei pe coridor, expusă Colonelului, i se părea acum copilărească. De altfel, angajarea falsului complet de judecată dovedea că el optase pentru o acțiune mai complicată, dar mai sigură. Odată lămurit, făcu drumul înapoi, încuie la loc intrarea principală și coborî scările Tribunalului. Strada Știrbey era pustie și domnul Panaitescu privi din mers curtea casei de oaspeți a Mitropoliei, despre care Colonelul îi vorbise, terenul de tenis din spatele arenei Venus, și-și făcu o scurtă socoteală. Punctul cel mai dificil al întregii afaceri rămînea plecarea. Numai aici se putea produce o complicație. Din convorbirea avută cu Colonelul înțelesese că autoritățile, încîntate de succesul avut în cursul ambuscadei din strada Buzești, slăbiseră paza în jurul Tribunalului și se putea acționa mai cu ușurință, lucru perfect adevărat dacă ne gîndim că la aceeași oră, într-un separeu al barului Pi-

gall's, Inspectorul-șef Mizdrache, pe jumătate beat, îi spunea ajutorului său Ciripoi :

— Ca să vezi, mă Ciripoi, ce-nseamnă mai-marii ăștia, ștabii. Pe ei îi doare în fund că în ciocnirea aia au fost mierliți doi băieți de-ai noștri. Important pentru ei a fost să poată raporta Mareșalului că au dejucat răpirea fetiței ăleia și că au împușcat doi comuniști. Care, fie vorba între noi, puteau să scape cu viață dacă erau mai deștepți.

Ciripoi, care se afla asupra unui pahar de Șaba basarabesc, de culoare arămie, exclamă încântat :

— Domn' șef, Dumnezeu să-i ierte pe băieții ăia doi, dar eu vă spun drept, operația cu manechinul a fost a-ntîia ! Păi ia gîndiți-vă dumneavoastră așa bine de tot... Să-i lași să vadă pe unde vîi cu duba, să facă ei un plan amănunțit și cînd să zică : Doamne-ajută ! să dea peste un manechin de la magazinul *Cehoslovaca* !

Rise gros, cu un ris slugos, exagerat, subliniind în felul acesta cîtă admirație avea față de șeful său.

— Știi la ce mă mai gîndesc, mă Ciripoi ?... Asta o să-i mai și potolească nițel, mă. Să-i mai sperie, mă. Că prea și-o luaseră în cap. Pe neamț ni l-au furat, postul ăla de radio l-au făcut pulbere, *Muntenia II* nu mai țace. Oricum, am marcat și noi un punct. Am redus scorul. O să se mai gîndească și ei că nu e chiar atît de simplu. Că avem și noi arme, că știm să tragem.

— Și cu fata aia cum rămîne ?

— Îi privește. O s-o aducă în fața cîtorva ofițeri, o să-i citească o sfeștanie acolo, ea o să tragă o lozincă finală care o să-i înfurie și mai rău pe ofițerii ăia încuiați și o s-o ardă cu 20 de ani, s-o vindece. Dar știi la ce mă gîndesc eu, Ciripoi ?

— Nu știu, domn' șef.

— Mă gîndesc că ai scăpat ocazia să te afirmi, mă. Pe fața subalternului se citea o neagră dezamăgire.

— Păi cum, domn' șef ? Nu eram eu în Piața Mătache Măcelaru, sus pe hotelul *Camelia*, cu binoclul ? N-am pus eu în mișcare brigada căpitanului Șarpe, aia cu stropitoarea care s-a dat de perete ?...

— Ba da, Ciripoi, cine-a spus că nu erai ? Numai că dacă te ajuta Dumnezeu să te fi mierlit ăia, te înmormîn-

tau și pe tine pe socoteala statului, îți dădeau o decorație post-mortem, una *di granda*, așa, și, cine știe, îți mai făcea și un bust.

Ciripoi crezu că s-a îmbătat criță. Că nu înțelege ce aude.

— Adică eu să fi fost mort la ora asta ? Cu decorație ? Cu bust ? Dar la ce-mi mai folosea mie chestia asta ? Zău că n-aveți inimă. Păi nu-i mai bine aicea ? Că uite, barul e plin. Nu lipsește Micșunica, Mamy... toată lumea bună. Și eu adică să fi stat cu iarba în gură la Străulești ? E frumos din partea dumneavoastră ? Ați făcut un spirit de glumă.

Și pe neașteptate Ciripoi începu să plângă după pros-tul lui obicei.

— Adică să fi rămas nevastă-mea văduvă și copilașii orfani ? Și dumneavoastră fără mîna dreaptă ? Că eu vă sînt mîna dreaptă, orice-ați spune. Bună-rea, vă faceți treaba cu ea. Nu-i nici o recunoștință pe lumea asta, am spus eu.

— Vasile, Vasile, potolește-te că se uită lumea la noi. Ce dracu, a băut pisica oțet ? Nu pot și eu să mai fac o ipoteză ? Stai să te pup !

Și *toc-toc* ! îl sărută de două ori pe frunte.

— Ciripoi, ia-o și tu, mă, mai ușor. Că pe noi ne freacă toți, mă. În noi dau toți, mă. Cu noi își fac treburile și nici o recunoștință. După încăierarea aia din Buzești, m-am dus acasă la Tismana, mă. Să-i fac raportul. Să-l bucur și pe el. Nu era acasă. Pînă a venit am mai stat de vorbă cu cucoana Eveline. Tu o știi pe cucoana ministrului ?

— Cum să nu ! Am o brigadă specială care stă numai după coada ei. Alde Gogu, alde Pantelimon, alde Teică. E nărăvașă rău.

— Mie-mi spui ? zise Mizdrache. Servește al dracului.

— Ho-ho-ho !... Și încă cum servește ! Numai tineret bovin ! Prăpăd, nu altceva. Studenți, actori, are și un masor negru pripășit pe la barul *Fu-Ciang*, cîntăreți de muzică ușoară, dansatori... Bate și ea 45.

— Dar ministrul crezi că a mirosit ceva ?

— Și dac-ar fi mirosit, credeți că i-ar face ceva ? Are și el încurcăturile lui. Dar nu mi-ați povestit ce-ați făcut la domnul Tismana acasă.

— N-am făcut mare brînză. Dar stînd eu de vorbă cu doamna Eveline, mi-am dat seama că nici dumnealor nu prea mai sînt siguri pe viitor. Au o îndoială. Se gîndesc cînd o fi la o adică, pe unde să scoată cămașa. Că, dacă vrei să știi, pe noi, dacă o fi să ne ia la întrebări, ne ia ca tehnicieni. Noi am executat, mă. Am executat ordinele. Dar ei, ministrii ăștia, le-au dat, înțelegi ? Hai, toarnă-mi și mie un pahar. Fii atent la ce-ți spun eu : noi trebuie să lucrăm mai cu mînuși. Jocul e prea mare. Ne depășește. Cît putem, o mîna spală pe alta și săpunul *Bob Germandrée* pe amîndouă. Ai auzit cîntecul ăsta la radio ?

— Parcă.

— Atunci, dacă l-ai auzit, trage învățăminte, și capul la cutie.

În momentul acela Mizdrache recunoscu la intrare pe Braun cu Gerda și cu un ofițer superior, sosit probabil atunci de la Berlin. Inspectorul-șef salută discret pe doamna Hoffmann care-l recunoscuse și care-i șoptea ceva maiorului.

— Toată lumea bună, Ciripoi. Vezi unde te scot eu pînă în lume ? Și mai zici că sînt rău și-al drăcului. Uite, e și ministrul de finanțe astă-seară aici... E și subsecretarul de stat Pantazi. Luptă și el în tranșeele de la *Pigall's Bar*.

— Dar cine a spus că nu mă scoateți în lumea bună, domn' șef ? Numai chestia aia cu demisia m-a consumat. Ale două zile sau trei, nu știu cîte au mai fost, m-au băgat în mormînt. Dacă n-am albit eu atunci, domn' șef, e că mi-a dat Dumnezeu nervii tari. Pe mama aia a mea moartă, de la Sfînta Vineri, dacă nu-mi venea să mă arunc de la etaj.

— Ce ești diliu ? Faci cum fac coafezele ? Te sinucizi ? Păi tu ai grad mare, mă, în Siguranța Statului. N-ai voie să o faci pe dama la menopauză. Ce vrei, să-ți lași copiii pe drumuri ? Hei, ia te uită la el !

— Rău m-ați mai chinuit, domn' șef, dar pe urmă, cu inima aia de mamă a dumneavoastră, largă ca un car-

tier, m-ați iertat. Să vă dea Dumnezeu sănătate.

Mizdrache privi ceasornicul. Era două și jumătate.

— Mai stăm ? întrebă.

— Cum ziceți dumneavoastră.

— Ce treburi avem noi miine ?

— Păi echipa aia de sabotori de la C.F.R. și tipografii de la *Alcalay*... ăia cu manifestele.

— Îi bagi la șmotru de dimineață și mi-i aduci mie-lușei, că eu n-am timp să le scot măselele, că mă murdăresc pe mâini. Ai înțeles ?

— Înțeles, domn' șef !

— Păi dacă ai înțeles, mai cere o sticlă din rubiniul ăsta, și trimite o ștafetă lui Micșunica să se facă liberă pe la trei jumate, să mai dea și ea o probă, că n-a mai dat de mult.

*
* *
*

Cel mai plăcut lucru pentru Unchiul George era scurtul drum parcurs între secția de femei a închisorii Jilava și curtea în care o aștepta duba. Coridoarele tăcute, încărcate parcă de un slin nevăzut, lumina tulbură, acei ochi invizibili ai altor deținute care o urmăreau trecând în uniforma sumbră a pușcăriei, groasă și aspră, totul se ștergea în acel singur minut cît dura trecerea prin poarta de piatră în micul patruleter străjuit de ziduri înalte, încărcate cu gratii de fier, dar în care puteai respira aerul curat al primăverii. Scurta privire a cerului foarte albastru, care părea un plic azuriu plutind în văzduhul curat, îi dădea o senzație de prospețime, de bucurie scurtă care o făcea să uite sinistrul zgomot al ușilor metalice, închise cu brutalitate cu clanțele lor automate, și bătaia solemnă a pașilor gardienelor. Două lucruri erau înspăimântătoare în închisoare : tăcerea compactă, grea ca o lespede, curmată de zgomotele meselor în care se auzea frecatul talgerelor de tablă pe o bordură de ciment, *clangurile* repetate ale vizetelor și şuierăturile violente ale gardienelor cînd se anunța ora stingerii. Se obișnuise : la început nu reușea să adoarmă din cauza be-

cului aprins în permanență, pe care nu avea voie să-l stingă. În tot timpul, de la arestarea ei pînă la terminarea instrucțiunii, avusese un regim celular de izolare. Nu trecuseră poate nici două săptămîni (pierduse noțiunea timpului după cinci sau șase zile), dar avea impresia că se află de mult acolo, răbdînd fără umilință această detențiune înspăimîntătoare. Nu exista decît un singur sistem de a te sustrage acelei tăceri înfiorătoare și continue : să-ți amintești sistematic viața, să încerci să deslușești ceva semnificativ în fiecare lucru pe care l-ai făcut. Dar ea trăise foarte puțin : acum își dădea seama. O copilărie destul de sumbră, refugiul într-o tăcere încăpățînată din care nu ieșea, batjocura colegelor care o numeau „Muta“, deși nu era mută de loc. Pe urmă împrietenirea cu niște copii din mahalaua Dristorului cu care bătea mائدanele și mergea pînă la Regia de tutun, în lungi plimbări haihui, ascunzîndu-se în vagoane de marfă părăsite. La opt ani fumase prima țigară la îndemnul unui țigănuș vicios care dădea ochii peste cap după a douăzecea *Națională* fumată la rînd. Nu-i plăcuse gustul iute al tutunului și abandonase acest sport. La nouă ani furase, cu mica ei bandă de mucioși, pepeni din piață și aceia fuseseră cei mai gustoși pepeni pe care-i mîncase vreodată. Intrarea la liceu fusese cel mai greu examen pe care-l luase. Trebuia să obțină o medie mare și să tocească foarte tare. Nu era bună de loc la matematică. O meditase unchiul acela al ei, domnul Pantelimonescu, fost agent fiscal cu studii superioare, tip pedant și rece, sever, care o și luase la el acasă după moartea părinților, ținînd să spună în fiecare duminică, la masa tradițională cu puținele rude pe care le mai avea, că, de fapt, face un sacrificiu crescînd-o la el și cumpărîndu-i cărțile necesare. Era sărac într-adevăr, avea o slujbă zdrobitoare, se scula de dimineată de tot, colinda magazinele angrosiștilor, făcîndu-le controale și luînd într-o vreme bacșișuri bune, dar, de la izbucnirea războiului, aceste sume se micșoraseră și el căpătase o spaimă îngrozitoare de viitor. Era singur, văduv de vreo douăzeci de ani, misogin, vorbind urît despre femei în care vedea numai niște profitoare. Își spăla singur lenjeria, n-o lăsa nici să-i calce cămășile. Avea un cult al hainelor curate. Îi plăcea să arate tot-

deauna ca scos din cutie. Strîngea bani pentru bătrîneţea care şi aşa venise mai devreme decît se aştepta şi pe măsură ce ea creştea, în această rudă aproape senilă se deştepta o libidoşenie abia mascată. Buna lui creştere însă, o timiditate aproape copilărească îl făceau tot mai rigid şi mai politicos în relaţiile dintre ei. Dar convieţuirea aceasta devenise din ce în ce mai penibilă. O dată cu ivirea aceluia profesor de care fata se îndrăgostise, sentimentul de protecţie faţă de ea se transformase într-o gelozie abia disimulată. Ar fi vrut să locuiască într-alt loc, singură, ceea ce reuşi în cele din urmă să facă, găsind o locuinţă la un fost magistrat ; voia să nu mai aibă obligaţii morale şi materiale faţă de ruda ei, obligaţii pe care într-o anumită măsură le eludase, angajîndu-se să mediteze pe cîtiva colegi sau elevi care dădeau examene o dată cu ea. Evident, în schimbul unor sume destul de neînsemnate, dar care adunate laolaltă îi permiteau să-şi plătească singură masa şi chiar să se îmbrace. Intrarea în Institutul de *Belle-Arte* nu-i crease nici o problemă, fiindcă era foarte talentată. Dacă nu ar fi fost romantica intrare în mişcare, recrutarea ei de către un tînăr plin de haz, lucrător la uzinele *Malaxa*, pe care-l cunoscuse în familia unei rude de-a unchiului şi cu care se împrietenise repede, fără să-şi dea seama cum, probabil pentru faptul că el avea un umor care îi plăcea foarte mult, ar fi putut spune că viaţa ei fusese aproape lipsită de evenimente. Participase la cîteva mişinguri cît acestea se mai puteau ţine sub o mască legală, pe urmă, începuse ilegalitatea, cu regulile ei foarte stricte, cu acţiunile fulgerătoare în uzine sau în facultăţi, terminate totdeauna cu incidente sau cu fuga de poliţie. În sfîrşit, la izbucnirea războiului, cîteva luni bune trebuise să nu facă absolut nimic pe linia aceasta fiind pregătită pentru punerea în funcţiune a unui post de radio, instruită minuţios şi, pe urmă, pusă să acţioneze. Împrietenirea cu *Țiparul*, *Athos* şi *Goliath* fusese un capitol luminos al vieţii ei. Erau trei oameni care nu semănau între ei ; unul agresiv şi închipuit, gata să-i facă curte : *Goliath* ; al doilea, distrat şi aiurit, un individ picat parcă din cer în acest grup : *Athos* ; şi, în sfîrşit, *Țiparul* cu mutra lui de boxer, vorbind lapidar numai atunci cînd trebuia, parcă puţin

ironic, întrebându-se de fiecare dată cînd o vedea, cam ce caută ea în mișcare și cine a trimis-o acolo.

Acum, doi dintre ei erau morți. Nu exista nici o îndoială în această privință, iar al treilea se ascundea cine știe unde, căutînd să-și salveze viața. Asta era tot. Greșise oare undeva? Făcuse vreun lucru care să pună în primejdie viață altora? Nu-și dădea seama. Înțelegea și ea ca și ceilalți că făcuse exact ceea ce trebuia să facă și că acum mai erau cîteva zile și totul se încheia. Nu-i era frică, numai un sentiment de îngrijorare o stăpînea. Omul acela care o crescuse, domnul Pantelimonescu, trebuie să fi fost foarte dezamăgit cînd i se adusese la cunoștință ce face ea. Nu o confruntaseră niciodată cu el în timpul instrucțiunii, cum nu fusese confruntată cu proprietarul ei. Probabil că cei doi aveau să fie aduși la proces, ca martori, ca și Claudia, artista aceea pe care o văzuse întîmplător de cîteva ori și cu care nu știa dacă schimbase două cuvinte. La proces probabil că avea să mai vină proprietarul cinematografului, domnul Lică Rădulescu, rectorul Institutului și poate cîțiva colegi. Dar dacă își făcea socoteala bine, toți aceștia nu știau mai nimic despre ea. Cel mai dezamăgit dintre ei trebuie să fi fost unchiul său. Nu făcuse niciodată politică, nu-l interesa soarta celor din jur. Trăise ca un melc în cochilia lui. Avea o casă, strînsese bani pentru bătrînețe, puțin îi păsa de ce se întîmpla în lume. Nu citea nici măcar ziarele. Îi plăceau mesele bune, dar asta numai duminică, pentru că în restul săptămîinii mîncă precum un șoarece. Mici bucățele de pîine uscată uitate prin bucătărie, brînză veche, ceva legume, totul cam anarhic, mai mult după formule vegetariene. Ea se întrebese de mai multe ori, dacă asta era cu adevărat o viață, dacă merita cineva să trăiască în felul acesta. De fapt, ura pentru mica și marea burghezie pe care o studiasse fără să vrea în tot ceea ce făcea (nu putea să spună că o cunoaște în adîncime sau cu adevărat) se născuse și din această meschinărie pe care o observase la cei din jur. Fusese în cîteva case ale colegelor mai bogate, fete de așa-zisă condiție. Unele dintre ele o invitau pentru că le mai ajuta la lecții. Altele, din orgoliul de a-i arăta că sînt bine situate și că duc o

viață îmbelșugată și lipsită de griji și, în sfârșit, altele din pură camaraderie. Trecuse de vîrsta cînd scriau în oracole fraze stupide despre literatură și muzică, în care își mărturiseau aspirațiile sau alcătuiau mici horoscoape. La toate aceste colege mai înstărite nu exista decît dorința mărturisită de a se mărita repede și de a pleca din țară cu viitorii lor soți bogați, ca să uite sărăcia și meschinăria vieții de-aici. Se-mbrăcau încă de la 16 ani în rochii plătite de părinții lor la croitoresele cele mai la modă. Aveau profesori de limbi străine și de pian. Făceau reuniuni cu colegi mai mari la ele acasă. Erau, într-un cuvînt, niște domnișoare. Asta nu însemna că ea nu era o domnișoară. Se îmbrăca modest, dar totdeauna îngrijit. Odată, fata fabricantului Lesnea, cu întreprindere de încălțăminte și pielărie, îi oferise o rochie pe care nu mai voise s-o poarte pentru că se demodase. Nu o primise, dar nici n-o urise pe colega ei pentru gestul făcut. Îi explicase că, pur și simplu, nu poate să poarte îmbrăcămintea alteia. Nu din mîndrie, ci pentru că avea senzația că primește o pomană. Ceea ce ea nu putea suporta. Între aceste colege foarte gălăgioase și foarte frivole, care își povesteau aventurile amoroase fără reținere, ba chiar exagerîndu-le : plimbări cu automobilul cu domni respectabili, distrugeri de căsnicii ale unor tipi onorabili, mari funcționari, care și ei erau abandonați la rîndul lor pentru tineri frumoși și interesați, nici măcar nu o intrigau. Aceste fete bogate, curtate, fără griji de viitor, visînd numai bogăția, călătoriile și schimbarea amantilor, își duceau viața lor. Ea nu putea să ducă o astfel de viață. Fusesse crescută aspru, obligată să trăiască foarte restrîns, cu mijloace materiale foarte puține, și cînd, ani de zile, duci o astfel de viață, superficialitatea celorlalte fete de vîrsta ta devine și mai evidentă. Citise și anumite cărți, nu numai romane polițiste sau din colecția roz, în care se povestea despre contese dezamăgite sau despre femei din lumea mare care își petreceau jumătate din viață în *palace-uri* și cealaltă pe transatlantice. De fapt, le compătimea pe aceste ființe ușurate care nu-și dădeau de loc seama că viața lor de huzur trebuia să aibă un sfîrșit și încă unul violent. Ele învățaseră la istorie despre războaie și revoluții, dar nu înțelegeau de loc sensul acestor lupte și sfîrșitul lor irevo-

cabil. Avantajul unei existențe cum fusese a ei consta în aceea că se simțea matură. Nu era o copilă pregătită pentru viața aceea mereu schimbătoare și tragică. Dimpotrivă. Senzația ultimă era aceea a soldatului bine instruit pe front față de soldatul chiulangiu care moare nevinovat tocmai pentru că a ignorat regulile războiului. Dar acestea erau lucruri viitoare. Pentru alții. Îi privea cum o să se descurce. Deocamdată, nu înțelegeau nimic din ceea ce se petrece în jurul lor. Aveau să priceapă poate peste un an, sau doi, sau mai târziu, dar atunci va fi foarte târziu pentru ei. În ceea ce o privea, probabil că viitorul ei era foarte scurt. Cîteva săptămîni sau cîteva luni, și cu asta totul se încheia. Judecînd la rece, atacul întreprins de cei trei prieteni ai săi trebuie să-i fi infuriat și mai rău pe judecători. Știa foarte bine că în materie de represiune, din cînd în cînd se simțea nevoia unor exemple care să înpăimînte. Și ea și cei doi, Goliath și Athos, aveau să fie trei din aceste exemple.

Se afla în mica curte a închisorii și privea cerul acela cît un plic albastru. Urcă treapta de lemn și văzu o urmă de glonț în carcasa metalică a mașinii. O chituiseră repede și-i dăduseră cu vopsea neagră, ca să nu se observe. Dar în situația ei, amănuntul nu putea să-i scape. Mai ciudat era că nu o transportaseră cu o altă dubă, pentru că aveau destule. Veiau să o înpăimînte cu adevărat? Dacă era pe-așa, avea destule motive să fie înpăimîntată.

Mașina porni ușor pe dalele de piatră. Vedeă prin mica fereastră spatele șoferului și al însoțitorului său. Două cefe de bărbați, bine tunse cu mașina numărul zero, două capete de soldați. În spate îi știa pe ceilalți doi, le auzise cizmele înfigîndu-se în treapta de lemn și auzea clănțănitul armelor automate lovindu-se în oblonul metalic care se deschidea numai în afară. Duba mirosea a vechi, a ulei încins și a haine de deținut. Acel miros particular al tuturor închisorilor, pe care nu-l uită nimeni care a trecut pe-acolo. Cel mai mult, în drumurile astea, îi plăceau zgomotele: voci de bărbați și femei mergînd ne-păsători la treburile lor, bătaia clopotelor de la tramvaie, scrișnetul frinelor și acel *halo* intens al orașului. Prin ventilatorul de deasupra, care se oprea la răscruci cînd ma-

șica frîna, intra un aer plin de praf, amestecat cu izuri de benzină, de pămînt stropit, ba pe itinerar exista desigur și o simigerie, pentru că, la una din răscrucile astea, se simțea persistent un miros de susan. Se auzeau strigătele copiilor cîu ziare și fluierile sergenților ridicați la răscruci pe podiumurile lor tărcate, pe care nu le vedea, dar și le amintea ca și cînd erau niște lucruri pe care le pierduse de mult și n-o să le mai revadă niciodată. Cauciucurile scoteau un șuierat diferit cînd treceau pe drumuri pietruite sau pe drumuri asfaltate. Odată un zgomot continuu, lin, altă dată ceva sacadat, cum ai rupe niște pungi.

În dimineața aceasta, la o răscruce, se dăduse drumul unei guri de apă. Se auzea căderea lichidului pe o suprafață asfaltată și o gură de canal care înghițea lacom toată risipa asta. I se făcu brusc sete, își simți cerul gurii ars.

„Ce-or s-o întrebe?“ Judecătorul de instrucție pusese cam aceleași întrebări ca și cei de la Siguranță. Era un maior cu fața uscată, puțin gîngav, cu ochelari, cu păr rar, lipit parcă cu pelicanol, asudînd mereu și scriind ceva febril pe hîrțile din fața lui cu un stilou *Parker*, care mereu năclăia hîrtia de cerneală. Iar el se enerva și asuda și mai rău și-și desfăcea gulerul cămășii cazone, și ei îi venea să rîdă de tot efortul ăsta al lui de a se menține în limitele unei politeți de care nu simțea nevoie. De fapt, voia să obțină de la ea o declarație de conștiință: poate o abjurare a crezului politic, un regret exprimat în cîteva fraze căroră el le-ar fi dat o turnură mai patetică pentru a-i înduioșa pe judecătorii care aveau s-o condamne. Dar ea vorbea foarte sec. În glasul său nu se simțea nici un fel de înduioșare, nici un fel de milă pentru propria-i soartă. Cînd obosea, ofițerul lăsa deoparte stiloul, își smulgea ochelarii și și-i ștergea nervos cu batista, cum făcea altădată Athos. Asta o tulbura întotdeauna și judecătorul de instrucție nu înțelegea ce i se întîmplă. Convorbirea era reluată cu greutate. El încerca să n-o speirie, ba chiar odată îi spusese că n-are de ce să se teamă, întrucît exista o dispoziție mai nouă ca femeile să nu mai fie condamnate la moarte. Dar ea nu credea nici acum acest lucru. Era probabil numai o șiretenie pentru a o

face să mărturisească ceva, sau să dea acea declarație la care sperau că se leapădă de credințele ei politice.

Ajunseseră. Duba frână lin. Trecu o secundă, se auzi săritura celor doi din spate pe asfaltul încins de soare, după care, ușile se deschiseră.

— Coboară ! spuse unul din gardieni cu un glas morcănos, cam băut.

Unchiul George coborî. Același colț de stradă, câteva clădiri în depărtare spre dealul Cotrocenilor, un parc, un teren de tenis, câțiva trecători curioși care se uitau la uniforma ei vârgată, al treilea paznic care o încadra și el ca s-o conducă spre treptele înalte ale Tribunalului Militar. De data aceasta, un portar nou, cam spilcuit, cu o mutră blazată de actor la sfârșitul carierei, care o privea de sus, disprețuitor.

Însoțitorul șoferului urca sprinten scările. Fu oprit brutal de către portar :

— Dumneavoastră ?

— Nu se vede ?

— De văzut se vede. Ce proces aveți pe rol ?

— Procesul Otiliei Dumitrescu.

— A, da. Cunosc. Pofliți pe-aici. La sala patru. După mine, vă rog.

Însoțitorii șoferului, ca și gardienii, se schimbau o dată la patru zile, prin rotație, așa că nimeni nu se miră de anunțul portarului care îi conducea spre sala numărul patru.

În holul pustiu aproape văzu câțiva ofițeri cu dosare traversînd vasta sală a pașilor pierduți, preocupați, fără să le dea vreo importanță. În fața completului unu de judecată, un sergent major vorbea cu un grefier. Ocoliră și se angajară pe un coridor lung, intrînd într-o mică săliță, cu bănci lustruite, în care ar fi încăput abia vreo douăzeci de persoane.

„Aha, nu vor să facă tîmbălău ! Cît mai puțină lume. Să nu se audă. Li s-o fi făcut rușine de ei înșiși, gîndi Unchiul George. Dar martorii, unde or fi martorii ?” Portarul arată celor trei însoțitori locurile pe care trebuiau să se așeze :

— Stați jos ! Foarte curînd o să intre completul de judecată. Cred că cunoașteți ceremonia. Cînd intră președintele cu însoțitorii săi, vă ridicați în picioare.

— Și cu puștile astea ce facem ? întrebă unul din gardieni.

— Le țineți și voi între picioare, să nu vă încurce.

Portarul îi lăasă o clipă, ocolî mica estradă pe care se afla masa de judecată în mijlocul căreia se găsea o cruce argintie, intră printr-o ușă situată în spatele scaunului președintelui și reveni după două secunde, făcînd semn micului grup să se ridice în picioare. Ceea ce aceștia și făcură.

Apăru întîi un colonel înalt cu fața bronzată, cu un monoclu împlîntat bine în orbita ochiului stîng, împodobit cu niște eghileți galbeni de care părea foarte mîndru, însoțit de alți patru ofițeri, toți tăcînd și așteptînd respectuos ca președintele să se așeze. Acesta privi sala pustie, se-ntoarse spre portar și-i spuse grav :

— Domnule, te rog să poțtești martorii în sală, unul cîte unul, cînd am să te sun eu. Pînă atunci nu intră nimeni. Oricine ar fi, ziarîști, de la serviciile de Siguranță, nimeni. Procesul este secret. Rămîn numai gardienii, pe care îi poțtesc să ia loc. Dumneata, domnișoară, te rog să treci în boxa acuzaților (și-i arătă un mic țarc de lemn aflat în dreapta mesei președintelui).

Unchiul George urcă cele două trepte care o despărteau de sală și intră în boxa acuzaților.

— Domnule locotenent, se adresă unui alt ofițer care apăruse pe ușa din fața boxei, te rog să stai lingă acuzată și să ceri cuvîntul numai atunci cînd consideri că este în interesul clientei dumitale.

Domnul Pompiliu Calotescu, căci el era președintele completului de judecată, își privi pe furîș ceasornicul. În trei minute toată comedia ar fi trebuit să ia sfîrșit, așa încît spuse cu glas moale ofițerului aflat în dreapta sa :

— Domnule maior, te rog să dai citire actului de acuzare.

Ofițerul se ridică în picioare și începu să citească cu o voce destul de precipitată : „Noi, Mihai I, prin grația lui

Dumnezeu și voința națională, rege al României, delegăm și mandăm, în virtutea articolului 27 din Constituția țării...”

În momentul acela, locotenentul numit din oficiu ca apărător se apropie ușor de boxa în care se afla Unchiul George și-i șopti acesteia :

— Domnișoară, sînt trimis de Colonel. Nu fă nici un gest în plus și ascultă-mă. Toți cei din sală, în afară de gardieni, sîntem veniți ca să te salvăm. După citirea actului de acuzare, adresează-te președintelui completului de judecată spunîndu-i : „Onorat Tribunal, vreau să fac mărturisiri complete, dar fiind vorba de lucruri foarte importante pentru statul nostru, vă rog să mă interogați în cabinetul secret.” După care locotenentul se așează calm în primul rînd de bănci, așteptînd să termine citirea actului de acuzare.

Cele două minute fură cele mai dramatice din viața Unchiului George. Cînd falsul procuror termină citirea falsului act de acuzare, falsul avocat din oficiu se ridică și spuse calm :

— Domnule președinte, onorat Tribunal, acuzata vrea să spună ceva înainte de deschiderea dezbaterilor.

Unchiul George se ridică și repetă fraza pe care i-o suflase locotenentul.

Urmă un minut de nedumerire, ofițerii judecători se priviră unii pe alții, după care președintele spuse solemn :

— Curtea primește propunerea și o invită pe acuzată să facă mărturisiri în secret. Domnule avocat, te rog să o asisti. Domnilor judecători, vă poftesc în sala de dezbateri pînă ce interrogatoriul numitei Otilia Dumitrescu ia sfîrșit.

După care se adresează șefului gardienilor :

— Subofițer, ia-ți oamenii și așteaptă la ușă pînă vă chem.

Șeful gardienilor se ridică în picioare și spuse :

— Să trăiți ! Am înțeles !

În sala cea mare a Tribunalului Militar, adevăratul ccmplet de judecată format dintr-un general, patru coloanei și doi maiori așteptau de o jumătate de oră sosirea dubei cu acuzata și însoțitorii săi. Președintele Curții Marțiale, generalul Dănulescu, un om scund și gras, nu prea punctual în viața de toate zilele, deși era militar, nu se neliniștii decît după ce trecură vreo douăzeci de minute. Se aflau de la orele nouă în mica sală de dezbateri în care cu o zi înainte Mizdrache șezuse pentru ultima oară de vorbă cu Unchiul George. Fumau și făceau glume pe seama cartelelor abia introduse de către Mareșal. Cel care le atrase atenția că transportul întîrzie cam mult fu colonelul Sandu Achim, partener de pocher al înaltului magistrat militar, care-i șopti acestuia :

— Domnule general, trebuiau să fie aici de 20 de minute.

— O fi vreo pană de mașină, dragă, cine mai știe, cu drumurile astea proaste, nepavate. Mai stăm zece minute și dăm un telefon la Jilava să vedem dacă au plecat de-acolo. Mie, să-ți spun drept, numai de o ședință de asta de lucru nu-mi arde. Aș bea o bere rece, că aseară am cam trecut măsura la coniac. În definitiv, tu te-ai uitat prin dosar ? Ce e cu fata asta ? Ce-a făcut ?

— Periculoasă ! A fost spicherița unui post de radio clandestin, postul *Muntania II*, care mai funcționează și acum.

— Și cam cît crezi că ar trebui să-i dăm ?

— Păi, conform instrucțiunilor primite, dat fiind și atacul armat de acum cîteva zile, între zece și cincisprezece ani.

— Am înțeles. Dacă e ceva care n-o să pricep, o să te-ntreb. Dar mă lămuresc din mers. A venit toată lumea ?

— Bineînțeles.

Peste alte zece minute, maiorul Gheorghe Stinghie telefonă neliniștit la închisoarea Jilava și-l ceru pe comandant :

— Alo ! Domnule comandant, aici maiorul Stinghie de la Curtea Marțială... Vă salut... A plecat de la dumneavoastră transportul cu fata aia... Otilia Dumitrescu ?

— Da ! se miră comandantul. Nu trebuia să ajungă la ora nouă la dumneavoastră ? A plecat de-acî de la ora șapte.

Se făcu tăcere. Maiorul îl rugă pe comandant :

— Vreți să așteptați un minut să mă uit puțin pe feastră, dacă nu cumva a sosit duba în timp ce vorbeam cu dumneavoastră ?

Lăsă receptorul și privi în strada Știrbey. În fața Tribunalului se afla o dubă neagră cu ușa deschisă. Se-ntoarse la telefon și spuse :

— Da, au sosit chiar acum, cred. Vă mulțumesc.

După care reintră în sălița unde se aflau și ceilalți, spunînd :

— Au sosit chiar acum !

— Ce v-am spus eu ? făcu generalul. Or fi avut vreo pană.

După încă zece minute nu apăruse însă nimeni în sala mică unde era adunat completul de judecată ca să-l anunțe pe generalul Dănulescu că procesul putea să înceapă. Maiorul Stînghie, cel mai zelos dintre ofițeri, ieși afară, căută pe aprodul militar, sergentul major care păzea ușa sălii mari în care intrase încă de la ora opt și jumătate și un public restrîns și spuse îngrijorat :

— Sergent, la vezi ce se întîmplă cu acuzata aia ? Duba a venit, dar ei nu apar de loc.

Sergentul major salută scurt și coborî în goană scările. După trei minute se întoarse palid, gîfîind și raportă :

— Domnule maior, acuzata a fost adusă încă de la ora nouă, însoțită de trei gardieni. Gardienii așteaptă în hol și fumează. Acuzata a cerut să facă declarații în secret. Mi-a spus șeful gardienilor.

Ceva nu se potrivea.

— Cine-i șeful gardienilor ?

— Dînsul de-acolo.

Maiorul Stînghie îl chemă la el.

— Domnule plutonier, la ce oră a sosit transportul de la Jilava ?

Șeful gardienilor luă poziția de drepti și raportă scurt :

— La nouă fără zece, conform înțelegerii. La nouă și cinci procesul a început.

Maiorul Stînghie făcu o mutră lungă.

— Ce fel de proces și unde a avut loc ?

— În sala numărul patru. Ne-a întâmpinat un portar, ne-a condus acolo, a intrat comisia, în frunte cu un domn colonel, s-a citit actul de acuzare, avocatul i-a șoptit ceva acuzatei și s-au retras cu toții în sala de consiliu.

Maiorul Stînghie crezu că șeful gardienilor aiurează.

— Dumneata vorbești serios ?

— Vorbesc foarte serios. Vreți să vă conduc ?

Plutonierul o luă înainte pe coridorul care ducea spre sala de consiliu. Bătu la ușă, nu răspunse nimeni, pătrunse înăuntru. Maiorul Stînghie îl urma.

— Unde zici că au intrat ?

— Pe ușa aceea.

Urcară treptele podiumului. Maiorul Stînghie bătu energic în ușă, nu primi nici un răspuns. Se priviră unul pe celălalt.

— Pe portarul acela l-ai mai văzut ? Ia caută-l !

Plutonierul dispăru și se întoarse după zece minute însoțit de cei doi gardieni.

— Domnu'le maior, nu e nici portarul !

— Du-te, te rog, în sala mare, intră în camera de consiliu și cheamă pe domnul general Dănulescu cu comisia. Aici s-a-ntîmplat ceva foarte grav.

*
* *
*

Mica localitate Breaza, cunoscută mai mult pentru preventoriul său T.B.C., pentru clima ei temperată și pentru livezile sale de meri și pruni, părea locul cel mai puțin probabil să ascundă pe eroii acestor întâmplări. Cu zece zile în urmă, dintr-un tren coborise în micuța gară un tânăr palid, fără să privească la cei doi sau trei soniori care așteptau pe o bancă. Ocolise peronul îngust și apăsase pe o străduță pietruită care ducea spre centrul micului orașel. Aici primăvara venise mai târziu, se simțeau încă copacii abia înfloriți din grădinile adânci ascunse pe după gardurile înalte. Tânărul întrebă pe primul întîlnit, în ce direcție se află preventoriul T.B.C. Femeia, căci era o femeie, îi arătă șoseaua asfaltată și spuse că la o jumătate de kilometru de-acolo începea o cărare care ducea pînă la

locul căutat. Țiparul mulțumi și o luă agale în susul șoselei. Umărul rănit îl dureau îngrozitor, dar nu mai singera, pentru că sub haină i se făcuse o crustă tare, ascunsă cu grijă sub balonșeidul acela. Într-o jumătate de oră ajunsese în fața unei clădiri cu două etaje, înconjurată de copaci. Îl întrebă pe portarul mustăcios dacă poate să-l vadă pe doctorul Zărnescu de la radiologie.

— Dacă aveți răbdare, vine într-o oră. E dus la un bolnav. Luați loc pe banca de-acolo și o să-l vedeți când sosește.

În curtea plină de copaci a preventoriului izbucnise iarba. Se răcorea. Seara așternea tente violete pe pereții albi ai preventoriului. De undeva din apropiere se auzea gîfîitul unei locomotive umplînd mica vale roșcată de gemete feroviare. Țiparul spera că doctorul Zărnescu nu va întîrzia. Nu știa cine este și nici cum arată. Trebuia numai să-i spună o parolă : „Sînt trimis de doctorul Gornea pentru o radiografie la plămîni. Și dacă se poate să mă internati”. Preventoriul din Breaza fiind refugiul în caz de întîmplări de genul celei prin care trecuse el, Țiparul era convins că în mai puțin de cinci zile Colonelul va fi aici pentru a-i da ultimele instrucțiuni.

Nu știa cită vreme trecuse pînă ce pe aleea de pămînt a preventoriului apăru silueta doctorului Zărnescu.

— Dumneata mă cauți ?

— Da, zise Țiparul. Sînt trimis de doctorul Gornea...

— ...pentru o radiografie la plămîni, completă noul venit, nu-i așa ?

— Exact.

— Urmează-mă !

Doctorul Zărnescu evită intrarea principală, deschise o ușiță în aripa laterală a clădirii, aprinse un bec chior care lumina o scăriță foarte abruptă, îl privi și-l întrebă :

— Nu arăți prea bine. Ești rănit ?

— Da. La umăr.

— Bine. Am să te îngrijesc. Am acte pentru dumneata, deși aici nu prea vin controale, dar e mai bine ca să știm cu toții lecția. Portarul e omul nostru, ca și sora de caritate : Caterina. Mai e un doctor, doctorul Dumitru, nu știu ce hram poartă, dar mi se pare un om cumsecade.

Oricum, nici el nu trebuie să afle nimic. Ai avut noroc că m-ai găsit în tură...

— Dacă nu vă găseam, aş fi dormit undeva în oraş.

— Oricum, e mai bine că s-a întâmplat aşa.

Ajunseseră într-o mică încăpere albă, cu pereţii jumătate îmbrăcaţi în marmură.

— Dezbracă-te repede şi arată-mi rana.

Țiparul zvîrli balonseidul şi scoase cu prudenţă haina în care era îmbrăcat. Cu un tampon de vată îmbibat în apă oxigenată, doctorul Zărnescu curăţă rana.

— Te doare ?

— Acum da.

— Nu e mare lucru. E bine că n-a atins nici un os. În zece zile nici nu se mai cunoaşte.

Doctorul Zărnescu îi făcu un pansament sumar, acoperindu-i rana, după care îi zvîrli un halat de culoare albastră.

— Te conduc într-o rezervă de la etajul doi. E mai bine să stai singur. Întrebări mai puţine, minciuni mai puţine. Dăduse drumul chiuvetei cu apă caldă şi aruncase haina năclăită de sînge în cupa ei metalică.

— Cămaşa o s-o ard la crematoriu. Mîine dimineată îţi aduc nişte schimburi. N-o să te plictiseşti. Sus e şi un aparat de radio. Ce fel de cărţi citeşti, ca să ştiu ce să car pînă aici.

— Ce s-o găsi. N-am nici o pretenţie.

Îndemînat ca o femeie, doctorul Zărnescu spăla acum haina năclăită de sînge şi cînd descoperi gaura făcută de glonţ, dădu dezamăgit din umeri :

— Mă coşli cam mult : trebuie să-ţi aduc şi o haină. Pe asta o băgăm pe foc.

O stoarse bine, o aruncă pe un maldăr de ziare, după care împachetă fără repulsie şi cămaşa Țiparului, făcu un pachet nu prea mare ca să poată încăpea în burlanul crematoriului, curăţă cu atenţie chiuveta de urmele de sînge şi-i spuse :

— Hai sus cu mine !

Rezerva era o mică încăpere de doi metri pe trei, cu o fereastră dînd spre dealurile din spate, acum înghiţite de un întuneric dens. Odaia era foarte curată : un pat acoperit cu o pătură cazonă, o veioză, un mic *Blaupunkt*

pe noptiera de alături, un covoraș de iută, o masă mică și două scaune, o cliuветă și o oglindă pentru bărb erit. „E mare cît o celulă, gîndi Țiparul ; ar vrea alții o astfel de celulă !“

— W.C.-ul este pe coridor, prima ușă la stînga. Există o sonerie, uite-o aicea, ar trebui s-o folosești cît mai rar. Sora sau doctorul din tura cealaltă trec la unsprezece și la cinci după-amiază. Vezi cum te descurci.

Nu-și scosese nici măcar pardesiul. Ținea în mînă pachetul cu îmbrucămîntea pe care trebuia s-o ardă. Doctorul Zărnescu era un tip șters, cu un chip trist, avînd ceva cabalin, și o dantură cu dinți lați și galbeni de fumător de pipă.

— Presupun că n-ai mîncat nimic. Mă duc să ard bu-
lendrele astea și să-ți fac actele. Îți convine să fii locotenentul Ilie Ilieș ? Din serviciile speciale ale armatei, rănit pe front și cu afecțiuni grave la plămîni (am și pregătit radiografiile false). Livretul și actele celelalte le-ai pierdut în retragere, urmînd a fi căutate la bază. De rest o să aibă grijă Colonelul. Am plecat, într-un ceas sînt aici. Pînă atunci dă drumul la aparatul ăla de radio.

*
* *

Într-o miercuri, doctorul Zărnescu îi aduse Țiparului un teanc de ziare, două sandvișuri și romanul *Prăvale Baba*, de Ionel Teodoreanu. Era ora vizitei. Prin ferestrele deschise intra mirosul de frunză proaspătă al copacilor.

— O să avem vizite astăzi.

Pluralul îl făcu atent pe Țiparul.

— Adică ?

— Sosește Colonelul cu încă cineva. Nu mi-a spus cu cine.

De la venirea în acest preventoriu, Țiparul căzuse într-o apatie curioasă. Nu avea chef de nimic. I se părea că tot ceea ce își propusese fusese ratat și că de-aici încolo nu-l aștepta nimic bun. Moartea celor doi prieteni îi lăsase un sentiment de vinovăție nevindecabilă. Nu dramatiza situația. Ei cu toții fuseseră pregătiți pentru asemenea eventualități. Dar una este să fii pregătit pentru

ceva și alta să trăiești ceea ce trăise el. Nu avea o mentalitate de sinucigaș, dar cînd se gîdea că Goliath și cu Athos nu mai existau și că poate în curînd și fata aceea cu un nume atît de ciudat, Unchiul George, avea să dispară, îl cuprindea un fel de furie pe care și-o stăpînea cu greu. Tot ce li se întîmplase lor părea un coșmar.

— Nu arăți prea încîntat, spuse doctorul Zărnescu.

Țiparul n-avea chef de conversație și celălalt înțelegea. Așeză ziarele pe noptieră, peste ele puse cartea, după care lăsă sandvișurile pe masa de-alături.

— Cînd ți-e foame, gustă ceva. Cei de-aici pun faptul că nu ai coborît la masă pe seama bolii. Cred că sora Caterina, care e singură, îți cam trage clopotele.

Țiparul surise :

— De-asta îmi arde mie ? De sora Caterina ? —

Doctorul Zărnescu nu-l întrebasese nici pînă acum ce i se întîmplase, dintr-o discreție lesne de înțeles.

*
* *
*

Ziua care urmă se scurse încet. Afară era zăduf. Peste dealurile roșcate din jurul preventoriului se adunau nori greoi de ploaie. Pe la patru începu să tune și să fulgere, și o răpăială scurtă și densă izbi acoperișul preventoriului. Vîntul scutură cu sălbăticie florile copacilor din grădină, pe urmă totul se potoli. La amurg cerul avea culoarea pucioasei. „Trebuie să mă plimb puțin. Nu se mai poate. O să înțepenesc în patul ăsta“, își spuse Țiparul. De patru zile nu ieșise din cameră. Își îmbracă halatul și coborî prudent pe scărița pe care îl adusese în preventoriu doctorul Zărnescu. În spatele spitalului era o livadă plină de pomi, iarba chiftea de apă, pe jos se vedeau crengi smulse, dar aerul era pur. Se plimbă cam un sfert de oră dînd ocol clădirii cu două etaje. Nu întîlni pe nimeni. Simțea numai cum, de undeva, de la o fereastră, îl privește cineva. „Trebuie să fie sora Caterina, gîndi Țiparul. Mai stau cinci minute și urc la mine ; n-am chef de discutat cu nimeni.“ Atunci auzi glasuri la poartă și se întoarse curios să vadă cine sosea. Lumina serii învăluia toată grădina cu aburul ei de după ploaie. Pe Unchiul George o văzu cînd fu foarte

aproape. Era îmbrăcată într-un balonseide alb, legat cu un cordon pe mijloc. Pentru Țiparul era incredibil că ea se află aici, dar prezența Colonelului care o urma, figura lui severă, parcă supărată, îi spunea că nu se înșală.

— Bună seara, Țiparule, spuse fata și-i întinse o mână ușoară.

— Bună seara, Unchiule George.

„Asta e dialogul a doi morți“, gîndea băiatul acela cu mutră de boxer. Pe urmă simți mîna Colonelului într-a sa și-l auzi pe acesta spunînd cu o minie tandră, dacă poate exista așa ceva :

— Anarhiști ! Asta sînteți. Niște anarhiști ! Nedisciplinați și aventurieri. Cînd o să vină vremea, cineva o să vă ceară socoteală și eu n-am să vă apăr...

Colonelul avea pe față un surîs aproape patern, deși vorbele lui erau foarte aspre.

— Unde-l găsesc pe doctorul Zărnescu ? întrebă el după aceea.

— Cred că e sus în sala de radiologie.

— Bine. Vă las. Mă descurc eu.

Îi văzură silueta înaltă, athletică, topindu-se în întunericul care abia scădea.

— Ce liniște e aici !

— Da, e foarte multă liniște. Ce faci, Unchiule George ?

— Spune-mi Otilia.

— N-am să pot să-ți spun niciodată altfel decît Unchiul George.

— Bine, dacă așa vrei...

— Știi totul ?

— Da.

— Și tu cum ai scăpat ?

Fata privi copacii, ascultă șuieratul unei locomotive care trecea prin apropiere umplînd mica vale de zgomot și pe urmă spuse încet :

— O, e o adevărată poveste !

— S f î r ș i t —

CUPRINS

Cursa de șoareci	5
Pomana porcului	85
Purici pe coccan	169
Haine vechi	253
Bumerangul	302
Unchiul George	316
Un joc de păpuși	415

IN PREGATIRE,

cu unii eroi din acest volum :

POLIGONUL MORȚII
CAMERA CU GRATII
DISPERAȚII
KAMIKADZE

Un serial de întâmplări extraordinare,
spionaj și contraspionaj,
acțiuni îndrăznețe
ale unei rețele secrete
de patrioți români
care luptă cu înverșunare
cu Siguranța antonesciană
și cu Gestapoul,
reușind, cu mult curaj și perspicacitate,
să-și îndeplinească
primejdioasele lor misiuni.

Lector : IORDANA URECHE
Tehnoredactor : MARIANA PUȘCAȘU

*Bun de tipar 24.VI.1974. Apărut 1974. Comanda
nr. 377. Tîraj 42 200 broșate. Coli de tipar 33¹/₄.*

Tiparul executat sub comanda
nr. 40 246 la Combinatul Poligrafic
„Casa Științei”, Piața Științei nr. 1
București
Republica Socialistă România

Lei 16

